

Historia

con el título de
Historia de
España

372

y

134

Biblioteca de Loyola

Sala

Estante

Plúteo

HOMERI OMNIVM POETA=

RVM PRINCIPIS ILIAS,
Andrea Diuo Iustino politano in=
terprete, ad uerbum
translata.

HERODOTI HALICARNASSEI
libellus, Homeri uitam fidelissime conti=
nens, Conrado Heresbachio *authore*
Latino interprete.
Cum Indice copiosissimo.

Excudebatur Lugduni Anno do=
mini. M. D. XXXVIII.

*del collegio de Palencia
Para el uso delos Ma.^{rs} de Gramatica*

HERODOTI HALI

CARNASSEI DE GENERE VI-

taq; HOMERI libellus, a Conrado

Heresbachio latinitate donatus.

HERODOTVS Halicarnas-
 feus de genere, vita, atq; adeo eta-
 te Homeri studens q̄ verissima
 referre, hæc tradidit. Cum vetu-
 sta illa Acolicorum ciuitas Cum-
 ma primum conderetur, eodem
 cum aliæ permultæ, omnisq; ge-
 neris conuenæ confluerunt, tum
 e Magnesia illuc pleriq; commigrarunt, inter quos
 fuerat Melanopus Ithagena Crithonis filio genit-
 tus, homo fortunæ non perinde amplæ, attamen ex-
 peditæ. Hic Homyretis Cumani filiam duxit vxor-
 rem, procreatq; legitimo toro fœmineam prolem,
 cui nomen indidit Critæidi. Moxq; ipse Melanopus
 vna cum vxore vita functus est: commissa inte-
 rim filia Cleonactis Argiui tutela, quo familiarissi-
 me vti consueuerat. Porro tempore interiecto, acci-
 dit forte vt puella ista e furtiuo concubitu prægnâs
 prehenderetur: id quod paulisper suppressum,
 dum Cleonax resciuisset, vehementer rei indignita-
 te commotus, Critheida seorsum ad se accersitam
 acerbe obiurgauit, commemorans commissa apud
 populares suos infamiam. Postremo huiusmodi
 quid piam quo illam excuteret, comminiscitur. Cu-
 mani iam tam in Hermei sinus recessu ædificantes,
 vbi Smyrnam ciuitatē extruxissent. Theseus enim
 volens vxoris suæ memoriam relinquere, ab vxoris
 nomine Smyrnam appellauit, quippe id vxoris no-

Cuma

Melanopus.
Crithois.

Hermens sinus
Smyrna

Theseus.

DE VITA HOMERI.

men erat. Theseus autem e primarijs Theſſalorum
 fuit, qui Cunam ædificabant, ab Eumelo Admeti
 filio ortus, vitæ facultatibus apprime instructus
 Hoc loco Cleonax per occasionē Critheida obru-
 sit Iſineniæ Bœotio, ex his qui colontam illuc duxe-
 rant, in primis sibi amico. Progressū deinde tēporis
 Crithois cum alijs multerculis ad festum quoddā
 egressā, iuxta fluuium Melitem, vt quæ partui iam
 vicina eſſet, Homerum peperit, non cæcum, sed vi-
 dentē, nominatq; eundem Melesigenē a fluuio vide-
 licet, ad quē editus eſſet. Etiam num apud Iſineniā
 se Crithois cōtinebat, a quo postea digressā manua-
 ria industria se filiūq; alebat, aliunde alia sumens
 opera: vnde filium quoq; quantū potuit, honestis
 disciplinis erudiuit. Erat autē eo tēpore Smyrnæ qui-
 dam nomine Pheuius, qui iuuetuti illic literas mu-
 sicenq; tradebat. Hic cū citra vxorē viueret, Crithei-
 dem conduxit, quæ lanam illi exerceret: quā a disci-
 pulis mercedē acceperat. Illa vero industria multa
 atq; elegantia freta, Pheuiō cepit impenſe placere,
 a deo, vt tandē Pheuius eam verbis ad coniugium
 sollicitaret, referens cum aliā, quibus ei fidem facere
 confidebat, tum præcipue, quod Melesigenē in filiū
 eſſet adoptaturus, liberaliterq; simul & aliturus in-
 stitutusq;. Siquidē hunc cernebat iam mirā quā-
 dam & ingenij & indolis spem de se polliceri. Per-
 suasa igitur Critheis, Pheuiō assentitur. Melesige-
 nes cum naturæ bonitate præstans, tum cura accedē-
 te institutio neq; continuo omnes sui ordinis adole-
 scētes facile præuertit, atq; non ita multo post erudi-
 tionis auctibus cresces, nihilo ipso Pheuiō in disci-
 plinis factus inferior. Et cū Pheuius vita functus
 vniuersa ei legasset, paulo post Critheis quoq; fato
 concedit. Melesigenes itaq; ludo præfectus, suiq; iā
 iuris effectus, in magna fuit hominum admiratiōe,
 nō apud suos modo, verū apud externos etiā, qui
 peregre frequētes illuc mercatus gratia cōuenerant.
 Erat. n. Smyrna tēporitū celebre, vñ frumētā, q̄ eodē

Homerus nasci-
tur, sed nō cæ-
cus.

Melesigenes.

Pheuius pue-
rorū doctor.

Melesigenes lu-
di magister.

A* ij

Handwritten notes at the bottom of the page.

HERODOT. HALICARNAS.

vicinis agris abunde conuecta, a peregrinis coeme bantur. Externi autē cum ab opere cessarent, Melesigeni libenter vacabant. Comodū inter hos Mētes fuit nauicularius, qui e finibus Leucadis soluens, nauem meritorta in eius usum comparauerat, qua frumenta Smyrna deueheret, v[ir] quantum illa ferrebant tempora] & eruditus, & multarum rerum vsu exercitus. Hic Melesigenem persuasit, vt relicto ludo secum nauigaret, accepturum & mercedem, & quæ ad profectionem essent necessaria. Ad hæc Melesigenes quādiu iuuenis esset, ciuitates regio nesq; spectare operæ pretium fore ducebat sibi, qui concitibende poeseos iam argumentum in animo concepiisset qua nimirum occasione potissimū eum arbitror pellectum, proinde relicto ludo cum mente nauigabat Melesigenes: quoq; cunq; locorum apulit, studiosē vtuerfa rimatus, & contemplabatur siquid esset loci alicuius peculiare ac vernaculum, memoratuq; dignum: a deo, vt appareat commentarios eum profectionis suæ descripsisse, eorumq; quæ quoq; loco lustrādo didicerit. Porro cum ex Hispania Tusciaq; delati in Ithacam deueherēt, contigit Melesigenem oculis iam ante parum valētem, extreme laborare: ita vt Mentes negotiorum gratia in Leucadem traffecturus, eum apud Mentorem Alcimi Ithacensem reliquerit hominem sibi vehementer amicum: multis præcibus adigens eūdem quo Melesigenis curam haberet tantisper. dū e Leucade reueteretur ipse. Mentor vero ægrotantem Melesigenem sedulo curauit, v[ir] nimirum facultatibus pollēs: quiq; ab egregiā æquitatē, hospitalitatemq; inter cæteros Ithacēses maxime prædicaretur. Atq; hic accidit, vt de Vlyssē multa Melesigenes percōtādo cognosceret. Narrātq; ipsi Ithacenses, tum visum eum amisisse ibidē. Atqui ego affirmare non dubitem, iam tum eundem conualuisse, ac postea apud Colophonem prorsus cæcum factum,

Comētarij pro feciōis Homeri.

Homerus oculis laborat.

Mentor

Homeri cæcitas-

DE VITA HOMERI.

ctum, id quod ipsi quoq; Colophonij mecum factentur. At vero Mentes e Leucade Ithacā reuersus, Melesigenē recepit, cū quo iā inde diu vltro citroq; nauigabit, donec Colophonē appellati eueniret, vt i veterē morbū recideret: quē vbi effugere nō daret, visu putat priuatus. E Colophone iā cecus Smyrnā remeans, ad poemata cōscribēda animū cōuertit. Tēpore deinde interiecto, cū Smyrnæ victu necessarijs destitueretur, cōstituit Cumā, p[ro]ficiendi: cōmodūq; Hermi prata transiens, ad eū locū peruenit qui appellatur Nouus murus, Cumanorum coloniam. Qui locus post cumam habitabatur annis octo. Hic memoratur primū Melesigenes pro coriarij officina consistens, huiusmodi quædam carmina recitasse.

Colophone ægrotans Homerus excæcatur.

Nouus murus.

Veneramini hospitij indigentem, ex domo, Qui ciuitatē excelsam Cumā magnos oculos hñtē puellā Habitatis, Sardanae pedem extremum alticomī, Ambrosiam bibentes aquam diuini fluijij Hermi uorticibus pleni, quē immortalis peperit Iupiter.

Sardana, cuius hic commemorat, mons est ad Herimum fluiuium Nouumq; murum situs. Cortario nomen erat Tichio, cui continuo auditis versibus visum est hominem receptendum; commiseratione nimirum motus, cū videret oculis tam misere multatum, iussit præsentibus secum frui. Melesigenes ingressus sutrinam, cōfidentibus illic poesim suam ostendit. Amphiarai in Thebas expeditionē, atq; hymnos in deo a se scriptos. Et cum inter fabulandum crebras sententias in medium multamq; eruditionem afferret, in magna habitus est ab auscultantibus admiratione. Atq; iam tum apud Nouum murum agens, e poesi victus subsidia habebat. Ostenditur ad nostra v[er]q; tempora ibidem locus,

Sardana.

Tichiuscerdo.

Amphiarai expeditio. Hymni deorū

HERODOT. HALICARNAS.

vbi Melesigenes sedens carmina sua exhibuerit. Qui locus in magna illic habetur veneratione ab incolis, memoraturq; populus arbor ab Homeri aduentu in eodem loco enata. Porro egestate postea adactus cum vix alimēta haberet. statuit in animo Cumam ad felicitem successum reuertī. Iturusq; hæc pronunciauit carmina:

*Statim pedes me ferant ad uenerandorū ciuitatē uirorū,
Horum enim & animus promptus, & cōsiliū optimū.*

Proficiens igitur cumam e Nouo muro, per Larissam iter fecit: vtpote compendiosissimum. Vbi vt Cumani narrant, flagitate socero, epigramma hoc scripsit Midæ Phrygum regi Gordij filio, id quod etiam nunc in Gordij cippo inscriptum visitur.

Chalce uirgo sum, Midæ autem in sepulchro iaceo

Midæ epigramma ab homero concinnatum.

*Donec aqua fluerit, & arbores longe floruerint,
Solq; ascendens fulserit splendidaq; luna.*

Hic manens luctuoso in sepulchro

Nunciabo prætereuntibus Midas quod hic est sepultus.

Reuersus autem Cumam, in senum passim conuenticulis carmina sua quæ fecerat, ostēdit, colloquijq; suauitate ausculantes, in sui admirationem facile protraxit. Intelligens igitur Cumanos poesim suā recipere, pergit eisdem consuetudine sua oblectare, ac postremo huiusmodi conditionem proponere, vt si publice eum alere vellent, ciuitatem Cumanorum celeberrimam se redditurum. Qui præsentēs hæc audierant, institutum probabant: addentes se quoq; adiuturos, si petitionem suam ad senatum referret, vt votis suis fieret satis. Melesigenes his verbis erectus, collecto senatu, in curiam processit, rogatoq; eo, cuius id muneris erat, vt in senatū duceretur. Ille nihil recusans vbi oportunū videbatur, hominem deduxit. Hic consistens Melesige-

Petit ab Cumanis publice nutrirī Homers.

DE VITA HOMERI.

nes, eadem verba habuit in senatu, quæ paulo ante in conuenticulis de alimentis præstandis proposuerat. Vbi dixisset, egressus pro curia sedebat. Interim dum senatores agitarēt, quidnam par esset homini respondere, visumq; esset cū ei, qui deduxerat, tum alijs omnibus quotquot inconuenticulis Melesigenē audierant petitionē admittēdam. vnus tantum e senatoribus refertur Melesigenis postulatis calculo suo repugnasse, interque alia multa, hæc quoq; cōmemorasse. Quod si semel Homerus, hoc est cæcos, alendos suscipiant, futurum vt continuo turbam habeant & multam & inutilem. Atq; hic primū Homeri nomen Melesigeni inditum, a cæcitate videlicet calamitate. Mam cumani cæcos Homerus appellant. Iamq; inde qui prius Melesigenes, nomen obtinuit Homeri. Breuiter hæc sententia euicit perq; prætores fuit approbata, qua contentebatur non alendum Homerum hæc cum illi nūciaretur. vehementer commotus, his versibus calamitatem suam deplorabat.

Homeri nomē,

*Quali me parce dedit pater Iupiter inuentum fieri,
Infantem uenerabilis in genibus matris nutriens,
Quam olim turrificarunt consilio Iouis ægidiferi
Populi Phriconis edacium assessores equorum,
Iuniores feruido igne exercentes Martem,
Aeolidem Smyrnam maritimam, uenerandam regimant,
Per quamq; clara id aqua sacri Melitis,
Vnde uenientes puellæ Iouis pulchrae filia
Volebant celebrare generosam terram, & ciuitatem uirorum:*

*Illi uero renuerunt sacram uocem dico cantilenam
Stolliditatem harumq; calamitatem aliquis dicit rursus,*

A^x iij

HERODOT. HALICARNAS.

Qui ipsis obprobrijs meam consideravit sortem:
Sortem autem ego, quam mihi Deus dedit genito quidem
Sustinebo immensam ferens toleranti animo.

Nec quid mihi grata membra manere sacris in uijs
Cumæ impellunt, magnus autem mihi animus urget
Populum in peregrinum ire, paruum quamuis existentē.

Homeri discipulus in Phocæa.

Cum abiens, ab Phocram contendit, imprecans inter
terim Cumanis neminem vnq; fore clarū potam,
qui tam stupidos celebraret. In Phocæa autem eodē
modo sibi victum parauit, in conuenticulis videlicet
cet passim carmina sua ostentans. Erat autem eo tē
pore in Phocæa Thestorides quidam, qui pueros
illic literas docebat, homo fidei parum probatæ.

Thestorides ludi magister.

Hic subodorata pœsi, huiusmodi verbis probatæ.
adoriebatur. Paratum se inquiring & ministrare ei,
& victum suppeditare, si carmina quæ meditatū
esset, describere pateretur, & alia subinde faciēns, ad
se deferret. Homerus iam ministerij alicuius, atque
adeo necessariorum indigens, recipiendam hanc cō
ditionem putauit Commoratusq; apud Thestoridē,
minorem illam fecit Iliadem, cuius inuītū est.

Iliadem minorem Homerus composuit apud Thestoridem.

Ilium cano, & Dardaniam bonos aquos producentem,
Circa quam multa passi sunt Danaï famuli Martis
Phocæidem quoq; quam vocant, Phocenses apud
se conditam ab Homero asserunt Iam vero Thesto
rides vbi Phocæidem atq; alia pleraq; ab Homero
communicata descripsisset, cōstituit e Phocæa disces
dere, Homeriq; pœsīm pro sua vendicare. Vnde faz
ctum vt cum Homeri non perinde curam haberet,
ille ad Thestoridem huiusmodi vsus disticho.

Thestorides, mortalibus, inopinatis multis quamuis.

Nihil inconsideratiū est mente hominibus.

Thestorides Homeri carmina pro suis recitabat.

Atqui Thestorides relicta Phocæa in Chium con
cessit, vbi erecto ludō, carmina illa pro suis euulgās
egregiā simul & laudē sibi putauit, & fructū haud
quaquā vulgare. Porro Homerus suo eodēq; mora

DE VITA HOMERI.

viuere pergebat apud Phocenses, nimirum e pœsi
victum vbiq; habens. Tempore deinde non ita
multo post, viri aliquot e Chio erudit, audientes
eadem carmina quæ iam sæpius in Chio a The
storide pro suis recitari audierant, indicabant in
Chio hæc ipsa a quodam ludi magistro pro suis
cum magno fructu ostentari. Homerus intelligens
continuo Thestoridem esse, magno studio propes
rabat in Chium transmittere. Et cum portu adiret,
nec offendisset nauem, qua traiceret, essent
autē qui pro lignis deuehendis in Erythræā soluere
pararet, belle couentre videbat, si p Erythræā iter
faceret. Accedens igitur nautas, flagitauit vt cō
mitem se nauigationis reciperent, multis blandisq;
vsus verbis, quibus quod posceret persuaderet. Nautæ
admittentes hominis præces, iusserunt nauē eū
conscendere. Quo imperato, Homerus confidens in
nauis, his versibus nautis bene precatur.

Audi Neptune magnipotens terram quatiens,
Latichorum curans, & flauum Heliconæ,
Da autem uentum bonum, & illa sum reditum uideri
Nautis, qui nauis duces, & principes sunt.
Da & ad radicem prærupti Mimantis
Castum me uenientem in mortaleis pios & incidere:
Virumq; ulciscerer, qui meam mentem despiciens,
Irritauit Iouem hospitalem, hospitalemq; mensam.

Vbi vero secūdo vento, Erythræā appulissent, Ho
merus in nauis id tēporis stabulabatur. Postero die
nautas rogauit, vt aliquē præberēt, qui ad urbem
eum perduceret. Illi obsecuit, ducem itineris vnū e
suis permiserunt. Cumq; tam pergēdo ad Erythræā
appropinquasset, deprehendissetq; urbem asperam
atq; montosam, in hæc prorupit carmina.

Homeri aduentus in Erythræam.

HERODOT. HALICARNAS.

Veneranda terra oīa donans, datrix mellitæ felicitatis.
Quam profecto aliquibus uirorum fertilis fuisti,
Aliquibus uero sterilis, & aspera: quibus irata es.
Ingressus deinde Erythræorum urbē, percontatur
de nau. Et cum forte quidam occurrisset salutatus
rus, qui eum in Phoece vidisset, ab hoc contendit,
vt secū dispiceret sicubi nauis appareret qua ī Chiu
transmitteret. Atq; vbi in portu naualibusq; nullū
reperiret traiectionum nauigium, ille Homerum
ad eum locum ducit, vbi piscatorū nauiculæ statio
nem habebāt. Et forte fortuna incidit in quosdam,
qui in Chium erāt traiecturi. Hos adiens precatur
vt Homerum transportarent. Verum illi nullis pre
cibus permoti, non recepto Homero, soluerunt. Ho
merus autem hæc cecinit carmina.

*Nautæ mare penetrantes moleste similes calamitati,
Mendicantibus mergis uitam miseram habentes,
Reuereamini hospitalis Iouis reuerentiam altipotentis.
Grauis enim uindicta hospitalis Iouis, qui peccauerit.*

At vero in altum iam prouectis contigit, vt aduerso
vento rapti, eodem vnde soluerant recurrerent,
vbi etiam dum Homerum in littoris crepidine con
sidentem offenderunt. Qui cognito nauis recursu,
hunc in modum eos alloquitur.

*Vos o hospites deprehendit uentus contrarius factus.
sed adhuc me excipite, & nauigatio uobis erit.*

Piscatores autem poenitentia ducti, quod prius ho
minem non receperant, compellato eodem, iubent
conscendere [si uelit] nauem. Recepto Homero, rur
sus vela faciunt. Cūq; exacto itinere litus appulis
sent, piscatores ad sua quicq; opera digressi, Homerū
in litore ea nocte relinquunt. Vbi diluxit, itineri se
accingens oberransq; ad eum locum peruenit, qui
appellatur Pinus, illicq; quiescenti noctu pini fruz

Pinus locus.

DE VITA HOMERI.

Ætus excussus, quem aliquis σφοδρῶν alij κρονος ap
pellant, Homerus hos cecinit versus.

*Alia quedam tuo Picca meliorem fructum emittit
Idæ in cacuminibus multi iuge uentose:
Vbi ferrum Martis terrestribus mortalibus
Erit, quando ipsum Cebrenij uiri habuerint.*

Cebrenia

Eo enim tempore Cumani Cebrenia ad Idam mon
tem ædificare parabant, vbi ferrum tum effodieba
tur. Cæterum illinc abiens Homerus uocem capra
rum, que ibidem forte pascebantur, secutus, in cas
nes incidit pastorales, qui cum ferocius eum adoriz
rentur, vociferabatur. Quod audiens Glaucus, id
enim erat caprario nomen, accurrit festinanter, com
pellatosq; canes ab Homero excussit. Atq; vbi diu
multorūq; admiratus fuisset, quod nimirum cecus
existens eo locorum peruenit, tandem accedens ro
gabatur quis nā esset, & cuius rei indigens, quibusq;
modis ad inhabitata illa uastaq; loca diuerterit. Ho
merus omnem suam calamitatem commemorans,
ad commiserationem Glaucum pertraxit. Si quidē
homo erat [vt apparet] cordatus. Excipiens igitur
Homerum, ad suum deduxit tugurium, incensoq;
igne cœnam instruxit, qua apposita, iussit cœnare se
cum hospitem. At vero cum canes a cibo abstine
tes non cessarent suo more cœnantem ad latrare,
Homerus Glaucum his uerbis alloquitur.

Glaucus capra
rius.

*Glauce iucundissime accedens hoc uerbū in mente ponā.
Primum quidem canibus cœnam in aulcis foribus
Dare. sic enim melius, hic enim, & primum audit
Virum superuenientem, & ad septum feram uenientem.*

Hæc audiens Glaucus, lætatus est admonitione illa,
habuitq; in magna hominem admiratione. Inter
cœnandum autē vltro citroq; habitis sermonibus

HERODOT. HALICARNAS.

mutuis quoq; colloquijs oblectabatur. Nā Homerus ubi errores suos, ciuitatesq; quas adijisset, enarrasset, Glaucus hæc audiens præ admiratione stupēbat. Bratq; iam tum cubandi tempus, & quieti se dabant. Postero die Glaucus cogitauit ad herū suum proficisci, antimo hæc de Homero indicandi. Proinde cōmissis iocō capris pascēdis. Homerum intra tēta reliquit, promittens se quam festinantissime iturū. Descendens autē ad Bolissū, id erat vlcino huic loco nomē, herocq; suo adito narrauit de Homero, quemadmodum res habebat, quod nimirum pro miraculo hominis aduentum duceret: demum rogat quid facere cōueniat. Herus parum delectatus hoc nuncio, cœpit cum Glaucō expositulare, qui quoslibet citra delectū erroneos multosq; reciperet, aleretq;: tamē præcepit vt hospitem ad se perduceret. Glaucus vero ad Homerum reuersus, ea narrauit, iussitq; sequi se in urbē: fore enim hæc ei ad felicem fortune successum. Quibus non grauatim assentiens Homerus, caprarum sequitur: Hic Chius Glauci herus, vbi in colloquium cum Homero venisset, reperissetq; hominem esse cordatum, multaq; rerum perita instructum, cœpit suadere ei vt apud se cōmoraretur, liberorumq; quos habebat adolēcentes, formandorum curam suscipere. Ille accepta conditione, pueros sibi concreditos erudiuit. Interim Cercopas, Batrachomyomachiam, Epicichlidas, & omnia alia quæcunq; tuuēnilia ludicraq; huius poetæ extāt, apud Chium illum condidit in bolisso. Hincq; cœpit per urbem inclarescere. Iam vero Thestorides vt primū intellexit Homerū adesse nauigans e Chio, fugam capessēbat. Deinde progressū tēporis impetrata ab herō Chij visendi copia, urbem adijt, ludumq; illic instituens, pueros carmina docebat. Id cum magna felicitate Chis facere videretur, multos sibi admiratores conciliauit. Hinc igitur victū parans tolerabilem

Bolissus

Homerus apud Chium.

Ceropes.
Batrachomyomachia.
Epicichlides.

DE VITA HOMERI.

tolerabilem, vxorē duxit, equa duas suscipit filias, quarum vna deceffit innupta, alteram viro Chio elocauit. Enimvero hic pœsti manum admolitus, gratiam habuit bene merentibus. Et primum quidem Mentori Ithacensi in Odyssæa, vt qui laborantem ex oculis sustinuerit in Ithaca, cuius beneficij gratia eūdem ampliter pœsti suæ infulciens, Vlyssis fingit socium, cuius fidei Vlysses Troiam nauigās, domum familiarumq; concrediderit, tanquam Ithacensium præstantissimo atq; æquissimo. Alijs etiā plerisq; locis eundem laudibus vehit. Si quidē Meneruam quoties cum aliquo humana specie congedi fingit, Mentori identidem tradit assimilata deā. Ad hæc Phemio præceptorī, simul & eruditionis & nutricationis gratiam in Odyssæa retulit in hæc verba:

Mentor apud Homerū quis sit.

Phemius.

Odyss. j.

Præco autem in manibus citharam perpulchram posuit Phemio, qui multum superabat omnes canens.

Et rursum:

Sed hic canens prælusit pulchrum canere.

Meminit & nauiculari, in cuius comitatu vltro citroq; nauigans, vrbes locaq; plurima collustrauit. Huic nomē erat Mentæ, cuius commemorat his versibus.

Mentes.

Mentes anchilai prudentis gloriore esse Filius, sed Taphijs nauticis impero.

Ibidem.

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, nimirum qui venientem ad suam apud Nouum murum hospitio exceperit. Hunc Iliadi insensit his versibus:

Tychius.

Aiæ autem propè uenit serens scutum tanquam turrem. Acreum septem bouum, quod Hæchiu laborauit facient Sutor usque optimus, Byla in domo habitans.

Iliad. 7.

HERODOT. HALICARNAS.

A poeti vero hac inclarescens Homerus non per Ioniam solum celebrabatur, sed in ipsam vicq; Græciam multus de eodem sermo perirebatur. Et cum iam eruditionis existimatione auferentem multum viderent, inciderunt forte qui suaderet ut in Græciam se transferret. Quod consilium admittens, impense cupiebat adornato itinere illuc demigrare. Commodumq; intelligens Agros multis egregijsq; elogijs celebratum, Athenas non item, proinde hanc poeti suæ affingens in maiori Iliade, nempe nauium catalogo, Erechtheum his versibus magnifice laudibus vehit.

Agros Athenæ ab homero celebratæ.

Iliad. 2. *Populum Erechthæi magnanimi, quem aliquñ Mineræ Nutriuit Iouis filia: peperit autem fertilis terra.*

Mnestheus.

Mnesthea etiam prætorem Atheniensium, tradit in exercitu tam pedestri quam equestri ordinado peritissimum, idq; his carminibus.

Ibidem. *Horum rursus Dux erat filius Penthæi Mnestheus: Huic nondum aliquis similis terrestris genitus est uir, Ordinare equosq; & uiros scutatos.*

Salaminij.

Ajax. *Atacem vero Telamonium ipsosq; Salaminios, Atheniensibus in nauium nomenclatura adnumerat, sic scribens.*

Iliad. 2. *Ajax autem ex Salaminæ ducebat duodecim naues: Stetit autê ducēs, ubi Atheniensium stabant phalanges. Postremo in Odyssæa Mineruam, postquam cum Ulyssæ in colloquium venerit, ad Athenensium ut bene quam præcipue colebat, concessisse fingit.*

Odyssæ. 7. *Peruenit autem in Marathonem, & latas Athenas, Ingressa est autem Erechthæi clausam domum.*

Hæc ubi hunc in modum meditatus composuisset animo in Græciam tranjendi, commodam profes-

DE VITA HOMERI.

tionem capeffens, Samum appulit, contigitq; forte ut eodem tempore Samij Apaturia festum agerent. Hic Samius quidam agnito Homero, utpote quem iam ante in Chio vidisset, coepulones suos adiens, indicauit tanti hominis aduentum. Illi audita multa hominis prædicatione, iubebant adduci eum. Conueniens igitur Homerum Samius, quandoquidē, inquit, hospes Apaturiorum festum agit ciuitas, inuis tant te contribules ad idē festum concelebrandum. Homerus affuturum se affirmans, comitatur inuitantem. Porro cum iam illuc quo vocatus erat pergeret, in mulieres impedit, quæ in tritio Curotropho sacra facerent. Sacrifica ex occurantis aspectu indignata, exclamat: vir, inquit, facessas a sacris. Homerus dictum illud in animo voluens, rogabat quis nā esset qui loqueretur, & cui deo sacrificaret. Dux eius indicauit mulierē esse, quæ Curotropho sacrificaret. Quod audiens homerus, huiusmodi camina illius sacris accinebat.

Apaturia.

Curotrophos.

Audi me orantem Curotrophe, da autem mulierem Hanc iuuenum quidem recusare amicitiam & cubile. Hæc delectetur canis senibus: Quorum tempus concidit, animus uero promptus est.

Vbi vero ad coepulorum collegium hoc est, Pheatriam, accessisset Homerus, tamq; in limine ædium consisteret, in quibus epulum instructum erat, alij qui narrant iam tum ardente igne poetam cecinisse alij postea accensum quam carmina ista canere inciperet.

Pheatria.

Viri quidem corona, filij, turres, ciuitatis, Equi uero in campo, ornatus, naues autem, maris: Pecuniæ uero augent domum, sed honorati reges Sedentes in concione ornatusq; alijs uideri:

Ignis ardere do-
mus honorabi-
lior est.

Caminus Ho-
meri.

Maragus
Asbetus
Abactum
Omodamus.

HERODOT. HALICARNAS.

Ardente autem igne honorabilior domus uideri.

Ingressus autem reclinatusq; cum cæteris epulo fruebatur, in magno honore admirationeq; ab ac- cumbenibus habitus, ibidemque ea nocte cubi- le sibi parauit. Craestino die conspicientes eum figuli, qui ad uitam in siglina laterunculos regis lasq; coquebant, & cum intellexissent hominem esse eruditum, compellatum iusserunt eum canere, pollicentes cum tegulas, tum alia qualia ea cunq; essent, quæ haberent, se illi duros. Homerus hæc illis cecinit carmina, quæ uocantur Caminus, id est, formax.

Si dabitis mercedem, canam o figuli.

Huc age Minerua, & supra habeas manum camino:

Bene autem denigrent uasa, & omnia ualde sacra,

Torreriq; recte, & premij premia accipere:

Multa quidem in foro uendita, multa autem in uijs:

Multa autem lucrari, nobis autem sicut ipsis cogitare.

Si uero in imprudentiam conuersi mendacia tollatis,

Conuoco autem postea camino destructores:

Committe simul Maragumq;, & Asbetu, & Abactum,

Omodamumq;, qui hac arte multa mala excogitat.

Induc Pyæthufam, & domus, simulq; caminus

Omnis perturbetur figulis ualde plorantibus.

Sicut maxilla equestris stridet, strideat caminus,

Omnia intra ipsum sigulina tenuia faciens.

Huc adsis, & solis filia uenenis abundans circe

Immitia uenena iniice: male autem afficias hosq; & opa.

Huc autem & chiron ducat multos centauros,

Quiq; Herculis manus fugierunt, queq; perierunt,

DE VITA HOMERI.

Frangant hæc opera male, frangantq; caninum.

Ipsi uero lugentes uideant opera laboriosa.

Læ labor uidens ipsorum infelicem artem:

Qui uero suffexerit circa hæc, omnis facies

Inflammetur, ut omnes discent iusta facere.

At uero in Samo hybernans, calendarum festo po- tentiorum ædes ostiatim adiens, strenam accipie- bat. Canebat autem ea carmina quæ Eresione, hoc est, ramalia, uocantur, ducente eum comitanteq; yndecunq; frequenti puerorum indigenarū choro.

Eresione Ho-
meri.

Domum colamus uiri ualde potentis,

Qui magnopere quidē pot. ualdeq; fremit felix semper,

Sed recludimini ianua, Diuitiæ enim ingrediuntur

Multa, cum diuitijs & letitia germinans

Paxq; bona, quæ antq; autem uasa plena sint,

Præstantq; semper per arcam serpat ossa.

Filij autem mulier in curru ueniet uobis,

Muli autem ducēt forti pedes in hanc domum.

Ipsa uero texat telam in electrum ascendens.

Redibo tibi, redibo animus tanquam hirundo.

Steti in uestibulis, & si quidem dabis, siue non,

Non permancibimus, nō enim cohabitaturi huc uenimus.

Atq; hæc carmina postea in Samo diu a puertis de- cantabantur, quoties ad Apollinis festum collecti conueniebant. Ineunte deinde vere, moliebatur Ho- merus e Samo Athenas proficisci, subuectusq; una cum popularibus quibusdam, ad Ium appulit, ubi stationem non ad urbem, sed in litore habebant. Hic contingit Homerum grauius agrotare.

Aegrotat Ho-
merus.

HERODOT. HALICARNAS.

Egressus igitur e naui, in crepidine littoris iacebat ægorus. Atq; vbi diutius illic ob nauigandi diffi- cultatem in portu remorarentur, subinde pleriq; ex vrbe Homero vacabant, eunq; audientes reuerter obseruabant. Iam vero nautis cæterisq; aliquot qui e ciuitate conuenerunt, illic apud Homerum conti- dentibus, forte piscatorum ministri eodem appule- rant, qui e nauicula egressi, hæc verba habuerunt: Agite vero peregrini, audite nos, nūquid eorū quæ proponemus explicabitis. Ibi e præsentibus quidā iubebat eos proloqui. Illi, nos inquirunt, quæcunq; capimus, reliquimus: quæ vero non capimus, nos biicum portamus. Et cum nemo id enigmatis inter pretari posset, piscatores explicabāt, signantes nimis rum se cum piscium nihil capere possent, desidentes in sicco, pediculos venatos. Et horum quorūque ce- pissent, abscisisse, quos non inuenissent, domum retu- lisse. Quæ audiens Homerus, hæc dixit carmina.

*Talium enim patrum ex sanguine nati estis,
Neq; diuitum, neq; multas oves pascentium.*

Atqui ex ægritudine hac extremum diē clausit Ho- merus in Io, non autem [vt arbitrantur aliqui] æni- gmatibus perplexitate enectus, sed morbo. Extinctus vero in Io Homerus, a comitibus suis atq; ciuibus qui ex vrbe in colloquium cū eodem venerat, in lit- tore ibidē honorifice sepeliebatur. Cuius sepulchro multo post tempore lenes, vbi pœsis eius iam pu- blicata ab omnibus celebraretur, huiusmodi incide- runt elegiacum.

*Hic sacrum caput terra obtegit,
Virorum heroum ornatores diuinum Homerum.*

Porro quod Aeolicus fuerit Homerus, & non Ioni- cus, neq; Doricus, partim e iam dictis perspecuum esse poterit, partim etiā his coniecturis deprehenditur. Si quidem pœtam tantum qui hominum pe- culiaries mores in suam pœsim transferre studuerit, prout est aut laudatillimos excogitasse, aut patrios

Piscatorū æni-
gma.

Homeri obitus
in Io.

Homerus Aeol-
licus.

DE VITA HOMERI.

commemorare. Iam vero carmina eius expendētes, in dididem pronuncabit. Nam cum sacrificij ritū huiusmodi quendam referat, aut ipse eundē tanq; probatissimum excogitauit, aut quod cum patris in- stitutis conueniret. Sic, n. inquit.

*Retro traxerunt quidem primum, & iugulaucrunt, & Iliad. i.
excoriarunt*

*Femoraq; secuerunt, aruinaq; cooperuerunt
Dupliciter facientes, super autem ipsis cruda posuerunt.*
In his versibus de Ilijs nulla mētio, quibus in sacrifi- cijs tamen vrebantur cæteri, præterquam vnam Aeolicam gentem, quæ illa non concremabat. Indi- cat præterea his quoq; versibus, quod Aeolicus exi- stens, suæ gentis ritibus vsus sit.

*Adolebat aut in lignis incisis senex, in aut rubrū uinum
Libabat iuuenes autē apud ipsum tenebant uerua quinq; Ibidem.
ordines habentia manibus.*

Aeoles. n. soli intestina quinq; veribus defixa torre- bant, reliqui græci tribus. Etenim *νεμερε*. dicūt Aeol- les pro *νεμερε*. Atq; hic sane de genere vita, iteritūq; Homeri a nobis relata sint. Cæterum ætatē Home- ri si quis diligenter recteq; ratiocinetur, ex hisce faci- le deprehendet. Nempe ab expeditione Græcorum, quam Agamemnon & Menelaus in Ilium habue- runt, annis centum post atq; triginta Lesbos oppo- datim habitari cœpit, cum antea nullam prorsus haberet ciuitatē. Post Lesbū habitatā annis. xx. Cu- ma Aeolica et Phricotis appellata habitabatur. por- ro a Cuma annis duo deinginti in Smyrnā Cumaz- ni colonias transtulerunt, quo tpe natus fuit Home- rus. Ab Homero vero nato anni sunt sexcēti viginti duo ad Xerxis vsq; in Græciā traieciū. qui videlicet iuncto. Helleponto pōtibus, cū exercitu ex Asia in Europā penetravit. Ex his igit facile fuerit, calculo colligere ipsi et, q̄ p̄torū Athentēsiū rōnē huerit. Nā a Troiano bello claruit Hōer? Anis cētū sexagita octo.

Aeolummos.
Homeri. tem-
pora.

INDEX RERVM

MEMORABILIVM QVAE PAS-

sim in Iliade continentur.

Ad Indicem hunc intelligendum, scito lector candide,
per a literam, primam faciem: per b uero,
secundam intelli.

A

A Camas copijs Thrachum praerat.	car. 25. a
Achilles Calcanti.	4. b
Achillis cum Agamemnone controuersia.	5. a
Achilles Agamemnonem inuasurus gladio, a Pallade ab incepto retrahitur.	6. b
Achilles indignabundus sceptrum humi deijcit.	7. a
Achilles cum praconibus graecis.	8. b
Achilles Theidi.	9. a
Achilles graecorum omnium fortissimus.	27. a
Achilles ad Vlyssen.	97. a
Achilles cithara canit.	98. a
Achilles dona Agamemnonis aspernatur, nec precibus le gatorum reconciliari potest.	98. b
Achillis responsio ad uerba Phoenicis.	102. a
Achilles Aiaci.	102. b
Achilles Patroclum ad Nestorem mittit.	124. b
Achillis equi, & eorum nomina.	176. a
Achilles Myrmidones in bellum hortatur.	176. a
Achilles exercitum in quinque ordines distribuit.	177. b
Achillis oratio ad Iouem.	177. b
Achillis arma capta ab Hectore.	192. b

B*

I N D E X

<i>Achilles equi dolent ac illachirymanantur.</i>	195. b
<i>Achilles ubi Patroclum mortuum didicit, cinere caput asperfit.</i>	202. a
<i>Achilles & mater de morte Patrocli.</i>	202. a
<i>Achilles profossa se ostendens, Troianis timorem incutit.</i>	205. b
<i>Achillis arma noua a Vulcano facta.</i>	209. b
<i>Achillis clypeus.</i>	ibidem.
<i>Achillis castis & thorax.</i>	211. b
<i>Achilli arma noua afferuntur a matre.</i>	212. b
<i>Achillis cum Agamemnone reconciliatio.</i>	213. a
<i>Achillem Pallas nectare & ambrosia confirmat.</i>	218. a
<i>Achilles Xanthum equum alloquitur.</i>	219. a
<i>Achillis cum Aenea congressus.</i>	222. b
<i>Achilles Aeneam aliquando in fugam uertit.</i>	224. a
<i>Achilles erepto sibi Hectore, cōplures alios occidit.</i>	227. a
<i>Achilles duodecim iuuenes Troianos deligit, quos maestet ad sepulchrum Patrocli defuncti.</i>	229. a
<i>Achilles in Xantho fluuio plurimos Troianos occidit.</i>	231. a
<i>Achillis ad Xanthum fluuium resposio.</i>	232. a
<i>Achillem Xanthus fluuius siue scamander ab occidentis Troianis remoratur.</i>	232. b
<i>Achillem Vulcanus liberat ab inuadente Xantho.</i>	234. a
<i>Achilles Apollinem uocat perniciosissimum deorū.</i>	239. a
<i>Achilles Hectorem fugat circa urbē Troianam, tandemq; occidit.</i>	242. a
<i>Achilles Hectorem curru perforatis pedibus alligatum ad naues trahit.</i>	245. b
<i>Achilles Hectorem circū Patrocli trahit sepulchrū.</i>	248. a

I L I A D I S

<i>Achilles Patrocli umbram alloquitur.</i>	249. b
<i>Achillis coma ab ipso incisa.</i>	250. b
<i>Achillis oratio ad Gracos principes.</i>	252. a
<i>Achilles in honorem Patrocli ludos instituit.</i>	ibidem. a
<i>Achilles Priamum prostratum erexit.</i>	273. a
<i>Actee.</i>	202. a
<i>Adrastus & Amphion.</i>	28. a
<i>Adulteriorum iouis catalogus.</i>	156. b
<i>Aegeon.</i>	9. b
<i>Aegidis descriptio.</i>	60. a
<i>Aemulatione uirtus cognoscitur.</i>	146. b
<i>Aeneas Veneris filius.</i>	28. a
<i>Aeneas Dardanis praerat.</i>	28. a
<i>Aeneas a matre liberatur, ne Diomedis manu intereat.</i>	53. a
<i>Aeneas ab Apolline morti subducitur.</i>	55. a
<i>Aeneas cum Idomeneo congressus.</i>	144. b
<i>Aeneas Aphareum occidit.</i>	146. a
<i>Aeneas suasu Apollinis in Achillem tendit.</i>	221. b
<i>Aeneas fugatus aliquando ab Achille.</i>	222. b
<i>Aeneas genus ac genealogiam suam explicat.</i>	223. a
<i>Aeneam cum Achille cōgressum, Neptunus liberat.</i>	224. b
<i>Aeneam Troiano excidio superesse. fato decretum erat.</i>	224. b
<i>Aethon equus Hectoris.</i>	85. b
<i>Actoli.</i>	25. a
<i>Aetolorum principes Meleagrum aduent.</i>	101. b
<i>Agamemnon Calchanti.</i>	4. b
<i>Agamemnon Nestori.</i>	7. b 20. a
<i>Agamemnon somnium suum exponit.</i>	15. a

I N D E X

Agamemnonis sceptrum unde.	ibidem.b
Agamemnonis oratio ad milites.	ibidem.b
Agamemnonis descriptio	32.a
Agamemnonis oratio ad Troianos.	37.a
Agamemnon suos partim laudans, partim increpans in praelium hortatur.	41.b
Agamemnon ad Diom.	44.a 108.a
Agamemnon summos Græcorum in conuiuium uo= cat.	20.b
Agamemnon Græcorum omnium eminentissimus.	22.a
Agamemnon suos hortari non desistit.	56.b
Agamemnonis cum suis expositulatio.	86.a
Agamemnon praelium instaurat.	86.b
Agamemnon suis fugam suadet.	92.b
Agamemnon amplissimis donis uult placare Achil= lem.	94.a
Agamemnon primus sciscitur de responso Achillis.	103.a
Agamemnon ceteris dormientibus, somnum oculis cape= re non potest.	104.a
Agamemnonis & Nestoris colloquium.	105.b
Agamemnon cum Nestore & reliquis Græcorum princi= pibus noctu consultat.	107.b
Agamemnonis apparatus ad bellum.	114.b
Agamemnon complures occidit.	115.a
Agamemnon Hiphidamanta occidit.	118.b
Agamemnon sancius è pugna discedit.	119.a
Agamemnonis cum Achille reconciliatio.	213.a
Agamemnonis iuramentum.	216.b
Agæe.	201.
Agænoris cum achille congressus.	238

I L I A D I S

Ajax post Achillem Græcorum fortissimus.	27.a
Ajax Telamonius Simoisson occidit.	46.a
Ajax telamonius & Hector in singulare descendunt cer= tamē.	76.b
Ajax ad Hectorem	77.a
Ajax & Hector mutuisse honorant muneribus.	78.b
Aicis & Hectoris certamen dirimitur.	78.a
Ajax Phœnici.	95.b
Ajax Vlysi & Achilli.	102.b
Ajax multis casis, tandem aliquando Hectoris interuentu in fugam uertitur.	113.b
Aiacis Græcis.	133.b
Ajax Telamonius cum Teucro Pandioneq; ad Mene= stheum.	135.a
Ajax Hectori & contra.	150.b
Ajax Hectorem uulnerat.	158.a
Ajax uolentes iniicere nauibus ignem occidit.	173.b
Ajax Telamonius cum Vlisse in palestrā descēdit.	260.a
Alcimedon.	176.b
Alexander prouocat fortissimum quēq;.	129.b
Alexander decernitur cum Menelao pugnare.	33.b
Alexander liberatur. a uenere.	35.b
Alexander Hectori respondet.	150.a
Alixonum principes.	28.b
Amathia.	202.a
Amorum lenocinia in halteo Veneris.	155.a
Amphinome.	222.a
Amphitoe.	ibidem.
Anchises.	223.b
Andromaches uxoris querula oratio ad maritum Hectorē	

I N D E X

exeuntem in praelium.	70.b
Andromache Heclorem mortuum deplorat.	247.a
Anima semel efflata, nunquam remigrare potest.	99.a
Annus uigesimus aduentus ad Troiam.	277.a
Antenor Helenam reddendam censet.	79.a
Antilochus Achilli nunciat mortem Patrocli.	201.b
Antilochus equestri certamine Menelaum uincit, non uir tute tamen, sed astu.	255.a
Aper decaustans agrum Calydonium.	101.a
Apollo Graecis pestem immittit.	3.b
Apollo Graecis placatur.	10.b
Apollo citharam pulsat in conuiuio deorum.	33.a
Apollinis aliquot cognomina.	10.b
Apollo Troianos ad reintegrādū praeliū hortatur.	46.b
Apollo Aeneam liberat.	55.a
Apollinis uerba ad Palladem.	74.a
Apollini committitur Hector.	164.a
Apollo Heclorem sancium, in stauratis uiribus, ad redeun- dum in praelium hortatur.	164.b
Apollo ad Aeneam.	194.a
Apollo boues Laomedontis pascit.	236.a
Apollo cum Neptuno in singulare certamē prodire recta sat.	ibidem.a
Apollo a Diana repræhensus, nihil respondet.	ibidem.a
Apollo Agenorem liberat ne occidatur.	238.b
Apollo ad Achillem se persequentem.	239.a
Aphroditam alloquitur Iuno.	154.b
Apsuedes.	202.a
Aquile augurium.	132.a
Arc ades.	24.a

I L I A D I S

Argiui.	23.b
Armorum Palladis descriptio.	60.a
Ascalaphus Martis filius.	93.b
Asius Hecubæ frater.	185.b
Asij temeritas.	130.b
Asij mors.	130.b
Assaracus.	223.b
Astyanax patrem Heclorem occisum dolet.	247.a
Ate Iouis nuncia.	213.b
Athenienses.	23.a
Augias Epiorum Rex.	126.a
Auguria Hector contemnit.	133.a
Augurium optimum est, pugnare pro patria.	ibidem.
Automedon	176.a 196.a

B

B Alius equus Achillis.	176.a
Balteus Veneris, in quo amores.	155.a
Bellerophontis fabula.	66.b
Beotiorum principum cathalogus.	122.b
Bonarum mentium ast retractare sententias.	163.b
Briareus.	9.b
Briseis ab Achille aufertur.	8.b
Briseis reddita Achilli, Patroclum de flet.	217.a

C.

C Alchas uates Thestoris filius.	4.a
Calchas uates causam postis aperit.	4.b
Calchas monstrum Graecis uisum interpretatur.	19.a
Callianira.	202.a
Callianissa.	ibidem.
Calydonius aper.	101.b

I N D E X

Capys.	223.b
Castor equorum domitor.	33.b
Catalogus Græcorum.	22.b
Cebriones frater & auriga Hectoris.	185.b
Cebriorem Patroclus occidit.	ibidem.
Cœneus.	7.b
Centimanus.	9.b
Certamen eorum qui cursu pedum contendere uellent.	260.b
Certamen telis certantium.	261.b
Certamen disco certantium.	262.a
Certamen sagittariorum.	ibidem.a
Certamen iaculatorum.	263.a
Cestus ueneris cuius efficacie.	155.a
Chimera.	67.a
Chryses sacerdos.	3.a
Chryse ab Apolline preces.	10.b
Chryseis redditur patri.	10.a
Chryses ad Apollinem.	3.b
Cille præses Apollo.	10.b
Cithara Achillis cuius.	95.a
Cinyres Rex Cipri.	114.b
Cleopatra uxor Meleagre.	101.a
Clitius.	23.b
Clymene.	202.a
Comparatio euri atq; austi.	16.b
Comparatio uentorum.	186.a
Comparatio opilionum.	22.a
Comparatio foliorum.	21.b
Comparatio gruum.	29.b

I L I A D I S

Comparatio cicadarum.	92.a
Comparatio papaueris.	87.b
Comparatio matris agitati.	151.b
Comparatio messorum.	115.b
Comparatio cerue.	116.a
Comparatio amnis.	122.b
Comparatio asini.	123.b
Comparatio niuis.	131.b
Comparatio suis agrestis.	144.b
Comparatio ouium.	45.a.145.a
Comparatio procellæ.	150.a
Comparatio marini fluctus.	158.a
Comparatio undarum.	45.a.171.a
Comparatio canis agrestis.	165.a
Comparatio luporum.	176.a.179.a
Comparatio nubis.	180.a
Comparatio imbris & pluuiæ.	180.a
Comparatio tauri.	22.a.181.b
Comparatio leonis.	29.b.50.a.112.a.140.a
Comparatio euri & noti.	185.a
Comparatio torrentis.	45.a
Comparatio pellis tauri.	195.a
Comparatio aquilæ.	171.a.199.b
Comparatio canis uenatici.	110.a.200.b
Comparatio muscarum.	184.a
Comparatio graculorum & sturnorum.	201.a
Comparatio boum.	228.a
Comparatio ignis.	100.b.228.a
Comparatio nauarum.	218.b

I N D E X

Comparatio piscium minorum.	228.b
Comparatio riuu qui in hortum deducitur.	232.b
Comparatio fumi.	237.a
Comparatio pardi.	238.a
Comparatio hinnulorum.	239.a
Comparatio equi.	264.b 239.a
Comparatio autumnalis stelle.	239.b
Comparatio montani draconis.	240.b
Contentionis siue peruicacie descriptio.	45.a
Coon.	118.b
Cretenfes.	25.a
Curetes.	101.a
Cursorum certamen.	260.b
Cymodice.	202.a
Cymothoe.	ibidem.

D

Dardaui filio Iouis tria millia equarum.	223.b
Daris sacerdos Vulcani.	48.a
Dei ira difficilis est.	51.a
Deorum aduersus Iouem coniuratio.	9.b
Deorum domus distincta.	13.a
Deorum concilio seu concilium.	38.a 120.a
Deorum dona nemini obijcienda.	30.b
Deorum corpora citius sanantur.	63.a
Dexamene.	202.a
Deos in concilium uocat iustitia.	219.b
Deorum diuersa studia erga Troianos & Grecos.	220.a
Deorum alij contra alios stant in pralio.	220.b
Deorum inter se pugna & conflictus.	235.a
Diana aprum immittit in agrum Calydonium.	101.a

I L I A D I S.

Diana Apollinem increpat, & ab Iunone uerberatur.	235.b
Dij non omnia uni dant.	43.a
Dij exanges & immortales.	53.b
Dij complures ab hominibus uulnerati.	54.b
Dij quauis natura digniores nobis placantur.	100.b
Dij facile ab hominibus dignoscuntur.	138.a
Dij alijs alia conferunt	149.a
Dij alij alijs fauent.	220.b
Dij pro uoluntate augent uires minuuntq;	223.b
Dij super Hectoris sepultura inter se contendunt.	264.b
Difficile est pugnare cum multis uni.	225.b
Diomedes a Pandaro uulneratur.	49.b
Diomedes Paladis auxilio multos occidit.	50.b
Diomedes cum Sthemelo attingit.	52.b
Diomedes Pandarum occidit, Aeneam quoq; occisurus, nisi eum occulisset Venus.	53.a
Diomedes Venerem ipsam uulnerat.	53.b
Diomedes obstupefactus, suos alloquitur.	58.a
Diomedes Palladis persuasione Martem uulnerat.	62.a
Diomedis & Glauci congressus.	66.a
Diomedis & Glauci armorum permutatio.	68.a
Diomedes quamquam inuitus, tamen nestoris persuasio- ne in fugam uertitur.	84.b
Diomedes Agamemnoni fugam suadenti refragatur.	92.b
Diomedes ad Agamemnonem.	103.b
Diomed. & Vlisses exploratum eunt.	108.b
Diomed. Mineruam inuocat.	109.a
Diomedes Hectori attonito insultat.	120.b
Diomedes a Paride uulneratus pugna excedit.	121.a

I N D E X

Diomedes genus suum exponit.	153. a
Diomedes etiam saucios in praelium ire uult necessitate cogente.	153. b
Diomedes uictor in equestri certamine.	154. b
Diset certamen.	262. a
Dolia duo in limine Iouis, alterum bonis, alterum malis plena.	273. a
Dolon explorator accessurus ad Græcorum castra, ab Vlysse & Diomede interceptus.	110. b
Dolon Rhesium prodit, & mox ab Diomede interceptus.	111. b
Doris Doto.	202. a
Dryas.	7. a
E	
Peus uictor inter pugilles.	259. b
Equæ Eumeli uelocissime.	27. a
Equorum Hectoris nomina.	85. b
Equorum Achillis nomina.	176. a
Equi Achillis immortales lachrymas emittunt.	195. b
Equæ Dardani ex Borea uento grauidæ.	221. b
Equestre certamen in honorem Patrocli.	252. b
Erichtheus.	23. a
Erichthonius	223. b
Erodion iuxta Vlyssæ atque Diomedem præteruolat.	108. b
Euboici	23. a
Euphemus dux cicorum	28. a
Euphorbus Patroclum uulnerat	187. a
Euphorbum Menelaus occidit.	189. a
Eurybates præco.	8. a

I L I A D I S

Exadius	F	7. b
Factum quod est, nouit & stultus.		223. a
Fœderis percutiendi ritus.		34. a
Fœdus inter Græcos & Troianos feritur.	ibidem.	
Fœderis rumpendi auctor Pallas ab Ioue missa.		39. a
Fœdus à Pandaro rumpitur.		39. a
Frater fratris necem ulciscitur.		159. b
G		
Alatea.		202. a
Ganimedes.		223. b
Glaucus & Diomedes congressuri sese agnoscunt, ac si ne conflictu discedunt.		67. b
Glaucus & Diomedes arma permutant.		68. b
Glaucus uulneratus		182. a
Glauce.		202. a
Gratia contubernalis Vulcani.		207. b
Græci peste laborant.		3. b
Græcorum principes adeuntur.		9. a
Græci uolentes redire in patriam, Vlyssis oratione reprimuntur.		17. a
Græcis in Aulide uisum portentum.		19. a
Græci ad pugnam se parant.		21. a
Græcorum duces enumerati.		22. b
Græci sortiuntur, quis ipsorum cum Hectore in singulare certamen, descendat.		76. a
Græci castra sua, muro, fossa, & pallo muniunt.		80. b
Græci fugiunt.		84. a, 198. b
Græcorum castra capiuntur.		136. a
Græcorum principes & si saucij, tamen in praelium redeunt.		153. b

I N D E X

Græci Aegide ab Apolline mota in fugā uertūtur.	155. b
Græcorum naues oppugnantur.	167. a
Græcorum nauibus ignis iniicitur.	174. b
Græci reconciliato Achille maiorem in modum lætantur.	215. b
Græci deplorant Patroclum.	248. a
Græca Helena fideliss. comes.	36. a
Gruum comparatio.	29. b
Gruum cum pigmeis bellum.	29. b

H

H Alie	102. a
Hebe deorum pincerna.	38. a
Hebe currum adaptat.	60. a
Hector in Paridem.	30. a
Hectoris è prælio uenientis, redituriq; in prælium, cum matre Hecuba, cum Paride. cū uxore colloquiū.	68. a
Hector per matrem spondet sacrificia Mineruæ.	68. b
Hector cum Paride in prælium urbe egreditur.	73. b
Hector cum qui fortissimus sit inter græcos, ad singulare certamen prouocat.	74. b
Hectoris & Aiæcis Telamonij singulare certamen.	76. b
Hectoris & Aiæcis pugna dirimitur.	78. a
Hector equos suos alloquitur.	85. a
Hector Diomedæ insultat.	85. a
Hectoris equi quæ habuerint nomina.	85. b
Hector ad Troianos	109. b
Hector Doloni	109. a
Hector quos interemit	119. b
Hector Polydamantis sententiæ refragatur.	132. b
Hector auguria contemnit.	133. a

I L I A D I S

Hector castra Græcorum capit.	136. a
Hector Polydamanti paret.	149. b
Hector Alexandrum conuitijs incesit.	149. b
Hector uulneratus ab Aiæce è pugna excedit.	158. b
Hector ab Apolline pristinis uiribus restitutus in prælium reuertitur.	165. a
Hector assidue unum Aiæcem petebat.	167. b
Hector nauibus Græcorum ignem iniicit.	174. b
Hector fuga salutem quesuit.	179. b
Hector Patroclum saucium occidit.	187. a
Hectoris ad Patroclum humi stratum uerba.	187. a
Hector Patroclum mortuum alloquitur.	187. b
Hector armis Achillis induitur.	191. b
Hector Polydamantis sententiam refutat.	206. a
Hector ab Apolline deterretur, ne congregiatur cum Achille.	226. a
Hector cum Achille congressus ab Apolline morti subtrahitur.	227. a
Hectori neq; à patre neq; a matre persuaderi potest, quominus cum Achille congregiatur.	239. b
Hector ab Achille fugatur.	241. a
Hector à Minerua decipitur.	242. b
Hector ab Achille occiditur.	244. b
Hector ab Achille currui alligatus ad naues pertrahitur.	245. b
Hectorem mortuum Græci hastis petunt.	245. a
Hector à suis lugetur.	247. b
Hector ab Achille circū Patrocli sepulchrū trahit.	248. a
Hectoris corpus patri redditur, sed soluto pretio.	274. a
Hector ab uxore & matre deploratur.	276. b

I N D E X

Hectoris rogus & sepultura.	277. b
Hector in urbem defertur.	276. a
Hector nouem dies comploratus, decima demum die huius mator.	277. b
Hecuba cum ceteris feminis primarijs Palladem placaturam templum accedit.	68. b
Hecuba ostentans filio manillam rogat ut ab Achil. discedat.	240. a
Hecubæ lamentatio.	246. a
Hecuba Priamo ne Achilli se credat suadet.	267. b
Hecuba Hectorem deplorat.	277. a
Helena fratres suos ad Troiam desiderat.	33. b
Helena ad Venerem.	36. a
Helena spectatrix eius certaminis cuius ipsa premium futura erat: enarratq; Priamo Græcorum ducum nomina	32. a
Helena ad Paridem in cubiculum introire coacta à Venere.	37. a
Helena Hectori.	69. b
Helena Hectorem deplorat.	277. a
Hercules ab inferis redit beneficio Palladis.	88. b
Herculis ærumnæ unde cœperint, hoc est, quæ earum fuerit origo,	213. b
Herculis murus à Troianis extructus quo se reciperet coctum fugiens.	222. a
Hippothous Pelasgis dux.	28. a
Hippodamia Aenæ filia.	144. a
Hominum oculi nube obducti, ut Deos ab hominibus discernere nequeant.	50. a
Homines solijs & frondibus similes.	66. b

Homines

I L I A D I S

Homines alij alijs inuicem multa possunt obijcere.	213. b
Hominum lingua uolubilis, uerba multa.	224. a
Horæ deæ portarum cali custodes.	60. b
Hyrtacides Asius	18. a

I

I Aculatorum certamen	261. b
Ianassa	202. a
Ianira	ibidem.
Iera	ibidem.
Ideus præco Troianorum	78. a
Idomeneus Agamemnoni	42. b
Idomeneus Cretensium dux Othrioneum occidit.	143. a
Ilus	213. b
Induciæ factæ propter cadauera occisorum	80. b
Ira perturbatrix omnium	203. a
Iris mittitur ad Troianos	27. b
Iris mittitur ad Helenam	31. b
Iris mittitur ad Hectorem.	27. b
Iris mittitur ad Iunonem & Palladem.	89. a
Iris mittitur ad neptunum.	163. a
Iris mittitur ad Achillem.	204. a
Iris ad uentos properat.	251. a
Iris mittitur ad Priamum.	266. a
Iunonis cum Ioue expostulatio.	12. a
Iuno Palladem ad Achillem mittit.	6. a
Iuno Palladem ad Græcos mittit.	16. b
Iuno quas urbes maxime dilexerit.	38. b
Iunonis cum Ioue altercatio.	38. b. 90. a
Iuno uulnerata.	54. b
Iunonis currus, descriptio.	60. a

C*

I N D E X

Iuno cum Pallade.	60. a
Iuno cum Minerva in praelium proficiscitur.	60. b
Iuno commota Neptunum alloquitur.	85. b
Iuno miserata casum Græcorū Palladē alloquitur.	88. a
Iuno Iouem accessura sese exornat.	154. a
Iuno Venerem blandis mendacijs decipit.	154. b
Iuno a Thetide studiose educata.	ibidem.
Iuno ad Somnum deum	155. a
Iuno Herculi tempestatem immittit.	155. b
Iuno ab Ioue in carcerem contrusa deinde in altum suspenditur.	160. b
Iuno Apollini & Iridi nunciat, ut ad Iouē accedat.	161. b
Iuno Iouem fallit.	214. a
Iuno Vulcanum excitat ad subueniendum Achilli.	234. a
Iupiter apud Aethiopes conuiuatur.	10. a
Iupiter Thetidi.	11. b
Iupiter cæteris dijs dormientibus somnum nō capit.	14. a
Iupiter imploratur ab Agamem.	20. b
Iupiter cum dijs iocatur.	38. a
Iupiter Iunonem grauitur obiurgat.	38. b
Iupiter quantum cæteris dijs potentior.	81. b
Iouis oratio ad omnes deos deasq.	82. b
Iupiter fata Græcorum & Troianorum in lancibus posita examinat.	83. b
Iupiter cum palade & Iunone.	89. b
Iupiter cū uxore rē habiturus adulteria sua recēset.	156. b
Iupiter cum uxore coiens somno opprimitur.	157. a
Iupiter hectorem abegit a pugna.	160. a
Iupiter Iunonem in uincula conijcit ac in altum suspendit.	ibidem.

I L I A D I S

Iupiter deos e celo deijcit.	ibidem
Iupiter de futura filij sui Sarpedonis morte dolet.	180. b
Iupiter secum de morte hecto.	191. b
Iouis sententia sepe uariatur.	197. b
Iupiter non omnium cogitationes ratas facit.	307. a
Iupiter Thetidi mādata dat ad Achillem, ut accepto prætio Hectorem patri restituat.	266. a
Iupiter ad Mercurium.	269. b
Iustitia iussu Iouis cōuocat omnes deos.	219. b
Iuuentus instabilis.	
L.	
Lampus equus Hæctoris.	85. b
Lampus frater Priami.	223. b
Laomedon.	ibidem
Laomedontis perfidia	236. a
Legati ad Achillem reconciliandum mittuntur.	95. a
Legati ab Achille recedunt implacato.	103. a
Limoria,	202. a
Locrensium duces	25. a
Ludi celebrati in honorem Patrocli defuncti.	252. a
Lycæon Priami filius	229. a
Lycurgus a dijs excæcatus	66. a
Lycurgus Areithoum prostrauit.	75. b
M.	
Machaon medicus.	41. a
Machaon menel. curat.	41. b
Machaon e pugna digreditur sancius.	123. a
Mars uulneratur.	62. a
Martis a Diomede uulnerati clamor.	62. a
Mars Ioui infortunij suum querulus exponit.	62. b

I N D E X

Martis parentes.	ibidem.
Mars ab Aesculapio curatur.	63.4
Mars filij Aescalaphi mortem dolet.	162.4
Martis & Minerue congressus.	235.4
Medicus multis alijs pollet.	123.4
Melcager aprum occidit.	101.4
Melagri indignatio ob mortis imprecationem.	101.4
Melite.	202.4
Menelaus non uocatus, tamen fratris conuiuium accedit.	20.6
Menelaus Helenam repetitum uenit.	31.4
Menelai oratio breuis sed suavis.	ibidem.
Menelai oratio ad Iouem	35.6
Menelaus cū Hectorē cōgressurus a fratre phibetur	75.4
Menelaus fratri.	105.4
Menelai facinora aliquot.	146.6
Menelaus pro cadauere patrocli.	188.6
Menelaus ad Phoenicem.	197.6
Meneptolemus.	26.6
Mercatura exercetur rerum permutatione.	81.4
Mera	202.4
Mercurius deorum nuncius Latonam alloquitur.	236.6
Mercurij uirga & talaria.	269.6
Mercurius Priamum ad Achillem ducit & reducit.	270.6
Minerua cum Diomede.	61.4
Minerua Martem lapide, quem agri terminus uocant percussit.	235.4
Minerue auxilio Achilles Hectorē occidit.	242.4
Mittuntur legati ad Achillem.	95.4
Molimentum praelij in manibus, cōsiliū in uerbis.	184.

I L I A D I S

Moriendum est omnibus.	72.4
Mortem effugere nemo potest.	ibidem.
Mori pro patria pulchrum est.	168.6
Mortuis non inuidendum.	80.4
Mortuos suos sepeliunt Troiani & Greci.	80.6
Munera Achilli ab Agamemnone data.	216.4
Muri troiani a quibus extructi.	236.4
Murus grecorum a dijs destruitur.	81.4
Musæ in deorum conuiuiū canunt.	13.4
Musas inuocat Pæta.	22.4
Mycenci.	23.6
Myrines sepulcrum.	27.6
Myrmidones Patroclum complorant.	207.6
Mysiorum principes.	28.6
N.	
N ^o uibus Grecorum ignis in licitur.	174.6
Neptunus auxilio uenit Grecis.	137.6
Neptunus Aiacibus.	ibidem.
Neptunus ceteros Grecorum principes animat.	138.6
Neptuni clamor.	154.4
Neptunus Ioue dormiente adiuuat Grecos.	157.6
Neptunus Iouis iussu è praelio discedit.	164.4
Neptuni in concilio deorum uerba ad Iouem.	220.4
Neptunus Aencam liberat, ne Achillis manu occumbat.	224.6
Neptunus Apolinem affatur.	235.6
Neptunus Troianorum muros edificat.	236.4
Nereidum nomina.	202.4
Nemertes.	ibidem.
Nesæa.	ibidem.

I N D E X

Nestoris oratio.	7.a. 18.a
Nestor somnio Agamemnonis ac quiescendum censet.	15.a
Nestor Græcis.	75.b
Nestores decem sibi optat Agamemnon.	20.a
Nestor Agamemnoni.	21.a. 43.a
Nestor suos ad prælium instruit. & quid faciendum eis sit, edocet.	43.a
Nestor ad Patroclum.	125.b
Nestor socios admonet.	65.a
Nestor rursus Agamemnoni.	93.b
Nestor Diomedis sententiam laudat dissuadentis fugam, consulens ut Achilles, quoquo modo reconcilietur.	94.a
Nestor Diomedem noctu somno excitat.	107.a
Nestor facta sua prædicat.	107.a
Nestor uigilibus.	107.b
Nestor ad Patroclum.	125.b
Nestor ab Agamemnonem pergit.	152.a
Nestoris ad Iouem precatio.	66.b
Nestor socios animare nititur.	171.b
Niobes liberi ab Apolline et Diana sagittis cõfixi.	274.b
Noireus Græc. formosissimus cum quot nauibus.	25.b
Nox somnum liberat ab ira Iouis.	155.b

O.

Oriethia.	202.a
Othryoneus occiditur.	143.a

P.

Pallas Achillem monet, ne Agamemnonem gladio cõfodiat.	6.b
Pallas Ulyssi.	16.b
Pallas fœderis rumpendi auctor.	32.a

I L I A D I S.

Pellas Diomedem consolatur.	50.a
Pallas Troianarum fœminarum preces nõ exaudit.	69.a
Pallas cum Apolline.	74.a
Pallas sola Ioui respondet cæteris dijs præ timore silentibus.	83.a
Pallas Martem obiurgat.	162.b
Pallas Martem uincit.	235.a
Pallas uenere humi sternit.	235.b
Palestritarum certamen.	259.b
Pandarus Lycaonis.	231.a
Pandarus fœdus uiolat.	32.b
Pandarus cum Aenea in Diomedem.	50.b
Panope.	202.a
Paphlagonum qui.	28.b
Paris temeritas & timor, & singulare cum Menelao certamen.	29.b. 30.a
Paris ab Hectore obiurgatur.	30.a
Paris Hectori.	30.b
Paris cum Hectore exit in prælium.	ibidem.
Paris uictus liberatur a uenere.	35.b
Paris respondet Helene.	36.b
Paris naues a quo edificatæ.	42.b
Paris Diomedem ex insidijs uulnerat.	110.b
Pasithea charitum una, Somno deo ab Iunone despondetur.	156.a
Patroclus conuiuium parat legatis.	55.b
Patroclus ab Achille ad Nestorem mittitur.	124.b
Patroclus Achille senior.	127.b
Patroclus Achilli miseram Græcorum cladem nunciat.	174.a
Patroclus armatur in Troianos.	ibid. b

C* iij

I N D E X

Patroclus Troianos inuadit plurimosq; occidit.	178. a
Patroclus Troianos in fugam conuertit.	179. b
Patroclus Sarpedonem occidit.	181. b
Patroclum ubi interfici uelit, secū deliberat Iupiter.	184. a
Patroclus neglecto mandato Achillis Troianos ad urbem persequitur.	185. a
Patroclus Troiam cepisset, nisi obtulisset Apollo. ibidem.	
Patroclus ab Hectore stratus occisusq;.	187. a
Patrocli strati ad Hectorem uerba.	187. b
Patrocli mortui corpus grauius a Græcis, ne Hector eo potiatur, defenditur.	192. b
Patrocli mortem Achilli nunciat Antilochus.	201. b
Patrocli corpus ab Hectore rapitur	204. a
Patroclus ad Achillem affertur.	205. a
Patroclus ab Achille defletur.	205. b
Patrocli naribus instillatur nectar & ambrosia	212. b
Patrocli umbra Achillis se ostendit.	249. a
Patroclus crematur.	250. b
Patroclo defuncto ludos instituit Achilles	252. a
Pedasus equus Achillis.	76. a
Pelia hasta	175. b
Percasius longe omnium doctissimus scientia diuina di	28. a
Peste laborant Græci.	3. b
Peruicacia dea ad castra Græcorum mittitur.	114. b
Phœceius fabricator nauium Paridis.	49. a
Pherusa.	202. a
Philoctetes.	26. a
Phocensium duces qui.	21. b
Phœnicis ad Achillem oratio.	99. a

I L I A D I S

Phrygiorum principes.	28. b
Pili ex timore surrecti sunt.	270. a
Pirithous.	87. a
Pirous Thracibus dux.	28. a
Pluto uulneratus.	54. b
Pollux strenuus celestibus.	33. b
Preces Iouis filie	200. b
Principis cura.	14. a
Princeps solidam dormire noctem non debet. ibidem.	
Priamus Helenam alloquitur.	32. a
Priamus in campum uenit ad percutiendum fœdus.	33. b
Priami genus.	223. b
Priamus in miranda turri Achillem prospectat.	237. a
Priami ad Hectorem preces ne cum Achille congregia- tur.	239. b
Priamus filium Hectorem deflet.	245. b
Priamus iussu Iouis redimendi Hectors causa ab Achillis accedit tentorium.	267. a
Priamus a Mercurio ducitur ad Achillem.	270. b
Priamus ingreditur ad Achillem.	272. a
Priami apud achillem preces.	272. b
Prudentia quid possit.	253. a
Podagrus equus Hectors.	85. b
Podalyrius & Machaon medici filij Aesculapij.	26. b
Podarga equa.	176. a
Pœta Musas inuocat.	22. a
Polites Priami filius.	27. b
Polydamas Hectori & reliquis troianis.	132. b
Polydamas Hectorem obiurgat.	149. a

I N D E X

Polydamantis sententia ut urbem repellant Troiani.	205. b
Polymele à mercurio compressa.	176. b
Polyphemus.	7. b
Porte celi due.	60. b
Prothous princeps magnetum.	25. b
Protho.	202. a
Pyleus quib. dux.	28. a
Pyrechmes Pœonibus.	28. b
Pugillum certamen.	159. a
Pugne Græcorum Troianorumq; initium: & deinceps per aliquot libros.	115. b
Q Valia dixeris, talia audies.	214. a
Reges offense raro obliuiscuntur.	3. b
Regum potestas ab Ioue est.	7. b 17. a
Regum est, ut affectus cohibeant.	28. a
Rhesus Thracum rex proditur, & ab Diomede occiditur, cuius equi abducuntur.	111. b
Rhoij.	25. a
S Agittariorum certamen.	262. a
Salamini.	23. b
Sarpedon vulneratus Hectora inelamat.	59. b
Sarpedonis uirtus in capiendis græcorum castris.	133. b
Sarpedonis exhortatio.	135. b
Sarpedon Iouis filius cum Patroelo congressus occiditur.	181. b
Sarpedonis cadauer defertur in Lyciam.	184. b
Saturni filij tres, qui omnia inter se diuiserunt.	163. b
Saucius prelio inutilis.	152. b
Saxum ingens una manu iaculatur Hector.	136. a
Scamandrius uenator preflans.	48. b

I L I A D I S

Scamander fluuius qui & Xanthus.	132. a
Sceptrum Agamemnonis.	15. b
Scyphus Achillis.	177. a
Senum est consilio & uerbis iuuare.	43. a
Singulare certamen Paridis cum Menelao.	30. b
Somnia ab Ioue.	4. a
Somnium mittitur ad Agamemnonem.	14. a
Somnium principis non negligendum.	15. a
Somnus ab Iunone exoratus Iouem soporat.	156. a
Somnus Iouē timens noctis intercessione liberatur.	155. b
Somnus Pasitheim adamat.	156. a
Somnus Nep. nunciat ut dormiente Ioue Græcos tuteatur.	157. b
Speculatores mittuntur uisum quid agunt Troiani.	108. a
Spio.	102. a
Stentoris uox.	62. a
T Alaria Mercurij.	269. b
Talthybius græcorum præco.	8. a
Tamia ancilla Priami.	269. a
Tenedo præsidet Apollo.	10. a
Teuceri calliditas.	87.
Teucer subter fratris scutū delitescēs plures occidit.	87. a
Teucrum Hector compefcit.	ibidem. b
Teuceri arcus inutilis redditur.	168. a
Thalia.	102. a
Tamiris fabula.	14. a
Thenis Iunoni pateram porrigit.	162. a
Thersitze importunitas ac loquacitas.	17. b
Theseus.	7. b
Thestoris filius Calchas.	4. a

I N D E X

Thetis Achilli.	9.a
Thetis Iouem a morte liberat.	9.b
Thetis Ioui.	11.a
Thetidis stetus ob mortem Patrocli et dolorem filij.	102.a
Thetis filio noua arma se ab Vulcano impetraturam promittit.	203.b
Thetidis ad Achillem uerba.	206.a
Thetis arma impetrata affert.	212.b
Thoe.	202.a
Thracas longas comas habent.	46.b
Thoantis uerba.	165.a
Troiani in aciem prodeunt.	27.b
Troiani uictores castra Græcorum inuadunt.	130.b
Troiani græcorum castra capiunt.	136.a
Troianorum uictoria.	166.a
Troiani naues Græcorum oppugnant.	167.b
Troianæ mulieres Palladem placaturæ tēplū adeūt.	68.b
Troiani ignes conijciunt in naues Græcorum.	175.b
Troianorum occisorum munera.	179.a
Troianorum ducum nomina.	179.a
Troiani a nauibus repulsi fugiunt.	179.b
Troiani in urbem se recipiunt præ metu.	338.b
Tros.	223.b
Tydeus qualis.	61.a
Tydei facinora.	61.a

V

Vbi Niebe sit in sanum deformatæ.	274.b
Venus Paridem liberat.	35.b
Venus ad Helenam.	36.a
Venus Aencam liberans a Diomede uulneratur.	53.b

I L I A D I S

Venus saucia, a Dione matre consolatur.	54.a
Venus decepta Iunoni, balteum in quo amores insunt, tradit.	155.a
Venus Hectoris corpus rosaceo & diuino oleo perfudit.	251.a
Venus a Pallade humi strata.	235.b
Vinum quam habeat uirtutem.	68.a
Virtus hominum coaugmentata pollet.	141.a
Virga Mercurij.	269.b
Vlysses Chryseidem ad patrem raducit.	8.a
Vlyssis oratio ad Græcos.	17.a
Vlysses Therfitæ.	18.a
Vlysses ad aganem.	18.b
Vlysses describitur.	103.a
Vlyssis quale genus orationis.	32.b
Vlysses Troiam uenit repetitum Helenam.	33.a
Vlyssis legati ad Achillem oratio.	ibidem.
Vlysses Græcorum gloria.	96.a
Vlyssis in pugna uirtus.	113.a
Vlysses è pugna uulneratus excedit.	121.b
Vlysses Agamemnoni fugam suadenti refragatur.	122.b
Vlysses ab Achillem reconciliatum.	152.b
Vlysses cum Aiace in palestram descendit.	215.b
Vulcanus cum Iunone.	260.a
Vulcanus è cælo deijcitur.	12.b
Vulcanus ridetur a dijs alijs ob claudos pedes.	12.b
Vulcanum Thetis ab interitu liberat.	13.a
Vulcanus rogatu Thetidis Achilli arma cudit.	208.a
Vulcanus nouem annis apud Thetidem Eurenomen moratur.	209.a
	268.a

I N D E X

Vulcanus Xanthum compefcit ne persequi pergat Achillem.	234. a
Vrbes Iunoni charæ.	38. b
X	
Xanthus Hectoris equus.	85. b
Xanthus equus Aquillis.	219. a
Xanthus equus domino suo Achilli loquitur.	232. a
Xanthus fluius Ioue genitus.	218. b
Xanthus fluius Achillem alloquitur.	232. a
Xanthus fluius Achillis conatibus obstat	ibidem.
Xanthus Simoenta & ipsum fluium inuocat, ut adfit sibi in opprimendo Achille	233. b
Xanthus Iunoni supplicat.	234. b

FINIS INDICIS
ILIADIS.

HOMERI
ILIAS ANDREA
DIVO IVSTINOPOLI-
TANO INTERPRE-
TE, AD VERBUM
TRANSLA-
TA.

HOMERI
ILLIAS ANDREA

DIVO IUSTINOPOLITANO

EPISCOPO INTERPRETE

THEOPHILUS

TRANSLATA

T. A.

ANDREAE DIVI IUSTINOPOLITANI
in Homeri translationem ad Clarissimum uirum
Petrum Paulum Vergerium, ciuem
Iustinopolitanum, eiusdemq; urbis
Episcopum honoratissimum,
Praefatio.

UENIAM AD MODUM, Sanctissime,
ac doctissime uir, summa semper eos lau-
de, summaq; praedicatione extollendos
iudicauit, qui suas omnes cogitationes eo
dirigunt, idq; unum studiose agunt,
ut sui nominis memoriam aduersus temporis iniuriam
uirtutis praesidio tueantur: sic, qui prauis cupiditatibus
dediti uoluptatib; blanditijs capti, ac delimit, nihil aliud
nisi praesentia considerant, posteritatis nullam curam ge-
runt omni sane cotumelia insectandos, neq; magis homi-
num, quam pecudum numero habendos esse duxi. Quid
enim no dicam turpius, sed flagitiosius esse potest, quam
hanc aciem ingenij, traditam nobis a natura ad praestanti-
ssimarum rerum cotemplationem, ita praestringi sinere
inanis splendorem insignibus, ut eam deinde lucem,
que uerissima est, quaeq; uirtutis est propria, intueri nul-
la ratione possit? Praeclara ad decus, & ad laudem instru-
menta habemus, animum & ingenium: sed his abutimur
ad deteriora: & appetitui magis, quam rationi parentes
que turpia sunt, laudabilia credimus, itemq; turpia, que
laudabilia. Veteres autem illi siue philosophi, siue ciui-
tatum rectores, qui etsi iam pridem mortui sunt, gloria
tamen laude uiuunt, nuquam essent profecto aeternitatem

consecuti nisi sua omnia & consilia, & facta ad unā uirtutem retulissent, eamq; & per se, & propter se expectandam iudicassent. In qua sententiā cum ego ab ineunte aetate fuisset, nulla omnino ratione inductus, tantum ita sua dente natura: tum multo magis id sentire coepi, ex quo, quid unaquaque in re uel boni, uel mali inessent, iudicare potui. Et quoniam à sapientissimis uiris ita præcipi uidebam, ut non nobis modo nos esse natos meminissent: sed omnibus, quicumq; iuuari à nobis & possent, et deberēt: dedi operam diligenter, ut uertendis Græcis auctoribus bonarum artium studio sis, quantum in me esset consulerem. Cuius quidē instituti nostri ratio quā feliciter nobis cesserit, aliorum est iudicium: nos certe, quod affirmare non tā libenter, quā uere possumus, magna laborum, magna uigiliarum assiduitate, magna etiam rei familiaris iactura elaborauimus, ut id, quod iandiu secuti eramus, aliquando affecti esse uideremur. Quanta id autem fide, ac diligentia, itemq; eorum qui Græcæ linguæ student, utilitate præstiterimus, etsi nō arbitror meum esse ut exponam: tamen illud & dicam, & polliceri non dubitabo: in hoc ipso uertendi Græcos auctores studio uel nihil, uel parum à me esse prætermissum, quod ad uerborum aut proprietatē, aut etiā lucē attinere uideretur. Quod si qui erūt, qui nonnihil minus elegāter, à me latinitate donatum censeant: his ego ita me excusabo: Primum non tā me studuisse, ut latinæ linguæ ornamenta, lenocinia ue ostentarem, quā ut Homeri, cæterorumq; poëtarū, quos hic una opera complexi sumus, lineamenta, quā fideliter possem, exprimerem, nullis illa coloribus illustrans, nullo fūco exornans, tantum imaginem ipsam ducens, ac

ueluti carbone notatam ad ueritatem conformās. Deinde Græcas per sepe figuras reperiri, quarum si uelimus uerum & rectum sensum latine interpretari, necessario summum illum ornatum, summamq; uenustatē omittendam esse. Postremo etiam si aliquando defecerim, ut his quod uolunt elargiar: stare tamen à me doctissimorum ac sapientissimorum hominum sententiā, à quibus memoriæ proditum est qui ad maximas res, maximeq; expectandas animum adiecerint, etiam si ad summum illud fastigium non perueniant, posse tamen eos in secundis tertijsq; subsellijs non sine laude consistere. Et hæc quidem, quæ diximus, eō tantum spectat, ut rationē ante actæ uitæ mee cum doctis omnibus, tum ciuitati nostræ tibiq; in primis, si nō probarem, at certe redderem. Te uero VERGEBRI Clarissime cuius semper & probitatem, & eruditionem maxime sum admiratus: unum ex omnibus delegi, cuius nomini hosce ingenij mei factus consecrarem: non quo te crederem meorum scriptorum dedicatione celebriorem posse fieri: (iam enim omni laude ita cumulatus es, ut ad existimationem tuam accedere nihil possit) sed ut ipsi mihi, monumentisq; meis, quæ fortasse obscuriora per se fuissent, tui nominis inscriptione quasi claritatem, & lucem dare. Quis enim est, qui tecum in omni genere laudis comparari merito possit: qui cum Venetijs ita uiueres ut omnes te diligerent, pleriq; etiam obseruarent, & coleant: tamen maioris gloriæ cupiditate incensus, ut ingenij tui dotes frequentiore, ut ita dicam, theatro spectarentur, Romam te conferre uoluisti. Quod cum uenisses, paucissimis diebus Clementi. VII. Pont. Max. ita familiaris es factus, itaq; tibi gratiā tanti uiri ac beneuolentiam con

ciliaſti, ut honeſtiſſimam ad inuictiſſimum Regem Ferdinandum legationem ultro tibi detulerit, cum eam petentibus multis antea denegaffet. In illo munere quid ego dicā, quā enituerit lumē ingenij, cōſilijq; tui? Mediuſſi dius in illo terrarum tractu nemo eſt, quin cum ſummis ac ueriſſimis laudibus in celum te ferat, tum tui memoriam diligenter ſancteq; ſeruet. Clemente autem deſuncto, aduolaſti Romam, accitus literis Pauli III. Pont. Max. cui cum rerum in legatione geſtarum rationē prudentiſſimis uerbis reddidiſſes, tantum abeſt, ut in tui locum quenquam ſufficiēdum cenſuerit, ut etiā multo maiore, atque ampliore cum poteſtate remiſerit. Nam cum ad tollendas hæreſes Concilium conuocare decreuiſſet: uoluit uniuerſe Germaniæ Principes per te conueniri, ut eorum animos diligēter perſcrutarere, & ſuper Concilij cōſtitutione ſentētiā eliceret. Quare celeriter tuaq; ſumma cum laude conſecta rediſti Romam, indeq; Neapolim, Orator item Pōtiſicis ad Caſarem. Denum ornatus Episcopatu patriæ tuæ, domum reuerſus, octo ſi ueris honeſto, & in ſacrarum literarum ſtudijs quorum ſemper amore flagraſti, libentiſſime conqueſciſ: imitatus uidelicet maiores tuos, in primisq; doctiſſimum ac eloquentiſſimum uirum Petrum Paulum Vergerium, cuius tu & nomen, & uirtutem refer. Fuit autem ille uir clariſſimum ætatis ſuæ lumen, & ornāmētum minime uulgare. Claruit in concilio conſtantiēſi centeſimum abhinc annum, liberalium omnium diſciplinarum bene peritus, ut eius ſcripta, quæ permulta edidit, teſtantur. Pontificibus eius Tempeſtatis gratiſſimus fuit, itemq; Sigismundo Imp. apud quem etiam deceſſit: ut à doctiſſimis uiris

proditum uideo. Quæ quidem licet magna ſint, & perpetuo duratura: effeciſti tu tamen, & conſecutus eſ ſingulari uirtute tua, non modo ut nulla maiorum tuorum cōmendatione indigere uidearis, ſed etiam ut illi ipſi propter egregia, quæ in te ſunt, & nature, & doctrinæ ornamenta clariores apud nos hodie ſint. Qua de re cum omnium, qui te norunt, propenſiſſima in te ſtudia cognoſcerem: (nemo enim ſere eſt, qui tantarum laudum admiratione ductus, maxima te & beneuolentia, & obſeruantia non proſequatur) facile ſperauit fore, ut hac unica meorum laborum dedicatione, atq; hoc unico officio, non decam te, cuius iam pridem inter familiares ſunt, ſed uniuerſos ciues meos, quibus tu chariſſimus eſ, quā maxime nobis deuincirem. De utilitate uero operis, deq; auctoris commendatione, nihil eſt, quod dicam, ne lucerem nam, quod aiūt, ad ſolem. Finem igitur faciā, ſi prius à te petam, ut me tui ſtudioſiſſimū & eſſe, et ſemper fuiſſe tibi perſuadeas. Vale decus, atq; ornāmētum patriæ tuæ. a liij

ANDREAS DIVVS IVSTINOPOLI
TANVS STUDIOŒIS GRÆ-
CARVM LITERARVM.

Humida nox magnum tenebris obduxerat orbem,
Claraq; fraterno splendebat lumine Phoebe,
Quum fractus animum curis, multumq; labore
Factus hebes, musas hilares pertesus, & ipsum
Præsidet humanis studijs qui pulcer Apollo,
Languida somnifero distendi membra cubili,
Multa mouens animo, quare hic palatia ponat,
Erigat ille pius celsas superantia nubes
Templa Deis, hic munifica det plurima dextra
Munera pauperibus, doctos amet ille Poëtas,
Ieiunans alius maceret sua corpora, & ille
Summittat duris se religionis habenis:
Nempe ut olympiacas diuerso tramite sedes
Possideant nostri sola est hæc meta laboris.
Hæc mecum reputans, dignum nihil ergo repones?
Vtile nil facies, laudent quod amentq; nepotes,
Esse quoq; astriferi merearis ut incola Celi.
Dum mecum hæc, pigris somni Deus affuit alis,
Vrentes pellens ægro de pectore curas:
Sed mulcere suis mentem & præcordia donis
Non potuit, semperq; mei pars optima sursum
Ipsa ferebatur, suavi nec uicta sopore est.
Sed mihi tunc summus uatum diuinus Homerus,
Qualis erat quondam cum bella horrenda canebat,
Obtulit, & talem sacro dedit ore loquelam.
Quid curis animum maceras? cape roboram mentis,

Tolle moras, tibi nempe dabo (si præmia laudis
Exoptas) digni digna argumenta laboris:
Fac totum relegar latio sermone per orbem:
Tu uero celum, magnamq; merebere laudem.
Hæc dicens abiit, somnus meâ membra, meumq;
Ingenium liquit, tunc atramenta, papyrum
Arripui, calamum, uatemq; (ut iussit) Homerum,
Exposui uobis pariter Iuuenesq; Senesq;.
Accipite hoc igitur grato de pectore munus,
Doctaq; Aristophanis; necnon sublimia magni
Hesiodi scripta, & quæcunq; Theocritus ipse
Acceidit. Ecce meo uobis deprompta labore
Hæc legite, & memores me in longum tempus amate
Tum Græca ausonij miscentes Carmina uerbis
Ornate excultam non uno dogmate mentem.

Hom. Ilias.

CALCOGRAPHVS
STVDIOSIS S.

VLT A quidem sunt Lector opt. offi-
cia, que prestare in uita mortales de-
beant: sed tamen diligentius tecum si
reputes, nullum magis proprium inue-
nias: quam ut homines ipsi ab aliena in-
iuria sese quantum possint, abstineant, & optime de alijs
mereri studeant. Hanc enim uiuendi quasi formulam non
modo nobis, sed etiã rationis expertibus animantibus pa-
rens omnium natura prescribit. Nam & feras ipsas in suo
genere uidemus inter se coniunctissime uiuere, sibi mu-
tuo prodesse, nec nisi in dissimilia sentire. Quo fit, ut mi-
nus aequo animo feram quosdam homines, qui ea sunt in-
probitate, ne dicam animi peruersitate, ut, cum nihil ipsi,
quod quidẽ usui, & adiumento uita esse possit, communi-
sci aut uelint, aut nesciant: aliorum egregios labores, &
industriam improbare nõ pudeat. Quid enim (quæso) est,
quo magis hominum societas constet, quam hac ipsa ani-
morum cõiunctione, ac mutuis officijs? His etenim mores
instituti, his tot artes, tot commoda excogitata: sine qui-
bus uita omnino nulla esse potuisset. Hãc bene, beateq; ui-
uendi rationẽ secuti prestantes sapientia, & uirtute uiri
summo semper studio contendere optimarum literarum
prouetus excitare, eosq; in melius prouehere: ex quo pla-
nẽ officio id fructus adepti sunt, quod, dum posteritati
consulunt, immortalitatem sibi acquisuerunt. Que enim
etas erit, que nõ summa semper cum obseruãtia (ut alios
taccam) Homerũ admiretur, & colat? Quamobrem nos,

sive natura ipsa duce impulsus, siue tot uirorum de mortali-
um uita optime meritorum exempla æmulati uatem
ipsum, quo de pauloante dicebamus, ad uerbũ in latinam
orationem uertendum, & summa diligẽtia typis excuden-
dum curauimus. Quod quidem officium nostrum tametsi
non eramus nescij fore nonnullos, qui fortasse reprehẽ-
derent: tamen quia uidebamus non inutile eius preser-
tim Poëtæ studiosis futurum: malimus communi utilita-
ti consulere, quam per paucorum hominum reprehensio-
nem uereri. Qua quidem in re quantum studij adhibue-
rimus, uel illud satis argumento esse potest, quod, ut tibi
minus negocij foret, quærẽti aliquando, qua pagina quisq;
uersus esset: Latini uoluminis (de Aldinis loquor) numeros
cum Græco concordare uoluimus. Ad hæc illud etiam te
Lector opt. admono, nos, cum ea sit Græcæ orationis fe-
licitas, ut non possis eam semper totidẽ latinis uerbis red-
dere: necesseq; sit sæperuero græcam unam dictionem
pluribus latinis explicare, ubicunq; id ipsum usu uenit:
data opera dictiones eas plures græcam illam significãtes
unã coniunxisse. Id quod te propterea non ignorare uo-
luimus: ne forte aut negligentia nostra, aut Typographo-
rum ignorantia perfectum putares. Reliquum est, ut, si ti-
bi probatam hanc operam nostram intelligam, nõ medio-
crem ex hoc labore fructum percepisse putem, & Aristophanem,
Theocritumq; , ac nonnullos alios Græcos poët-
as propediem in lucem daturum sperem.

Bene uale, & nos ama.

ARGVMENTVM. A. HO-
MERI COMPOSI-
TIONIS.

Chryses sacerdos Apollinis accedit ad naua
le Græcorū volens redimere filiā suā Chry-
seida. nō recuperans autē, sed & cum cōtumelia
expulsus ab Agamēnone: p̄catus est Apollinē
contra Græcos. Peste autem orta: & multis, vt
consentaneum est, corruptis: concionē Achilles
coëgit. Calchante autem aperiente veram cau-
sam, & iubente Achille placare Deum, Agame-
mnon iratus altercatus est aduersus Achillem:
& ipsius præmium abstulit Briseida. Is vero ira
scitur Græcis. Thetis autem filio precante cū in
cælum ascendisset petijt a Ioue, vt Troianos su-
periores faciat. Iuno autem noscens hoc alterca-
ta est aduersus Iouem, quousq; eos recon-
ciliauit Vulcanus vinum fundens
in poculo aureo. Illi autem
reliquū diei cōiuian-
tes in somnum
vertuntur.

*

ILIADIS. A. HOMERI COM-
POSITIONIS.

Alpha, preces Chryse, pestem exercitus, odium Regum.

R AM cane Dea Pelide Achilles
Perniciosam: que infinitos Achiuus dolo-
res inflixit:

Multus aut fortes animas inferis misit
Heroū, ipsos aut laniamēta fecit canibus

Aubusq; omnibus. Iouis autem perficiebatur uoluntas
Ex quo sane primum diuisi sunt contententes
Atridesq; Rex uirorum, & diuus Achilles.

Quis nam ipsos Deorum cōtentioni commisit pugnare?
Latone, & Iouis filius. hic enim regi iratus

Morbū per exercitū suscitauit malū: peribant aut populi,
Quoniam Chrysem inhonorauit sacerdotem

Atrides. hic enim uenit celeres ad naues Achiuorum,
Liberaturusq; filiam, ferensq; infinita dona,

Coronas habens in manibus longe iaculantis Apollinis
Aureo cum sceptro: & obsecrabat omnes Achiuos.

Atridas autem maxime duos principes populorum,
Atridesq; & alij bene ocreati Achiuū,

Vobis quidem Dei dent celestes domos habentes
Expugnare priami ciuitatem: bene uero domum reuerti.

Filiam autem mihi soluite dilectam: hæc dona accipite:
Venerantes Iouis filium longe iaculantem Apollinem.

Tunc alij quidem omnes laudauerunt Achiuū
Reuerēdumq; esse sacerdotē & splēdida accipiēda dona.

Chryses sa-
cerdos.

I L I A D I S

Sed non Atride Agamemmoni placuit animo:
Sed male dimisit grauem & sermonem iussit.
Ne te Senex concuauas ego apud naues comprehendam,
Vel nunc tardantemq; uel post retro uenientem:
Non utique tibi proderit sceptrum & corona Dei.
Hanc aut ego non soluam antequam ipsam & senectus inuadat.
Nostra in domo in Argis procul a patria
Telam texentem, & meum lectum instruentem.
Sed abi: ne me irrites, sanus ut redeas.

Chryses ad
Apollinem.

Sic dixit, timuit autem Senex & obediuit uerbo:
Ibat autem tacitus iuxta littus multisonantis maris.
Multum autem postea seorsum iens precabatur Senex
Apollinem regem: quem pulchricoma peperit Latona.
Exaudi me argenteum arcum habes, qui Chrysam custodis,
Cillamq; perduinam, Tenedoq; fortiter imperas,
Smintheu: si quando tibi gratum templum coronauis,
Vel si quando tibi perpinguia crura cremaui
Taurorum & caprarum: hoc mihi perfice uotum.
Pendant Danai meas lachrymas tuis sagittis.

Peste laborat
Graeci.

Sic dixit orans, hunc autem exaudiuit Phoebus Apollo.
Venit autem ex celi summitatibus iratus cor,
Arcus humeris habens circum tectamq; pharetram.
Resonuerunt autem sagittae in humeris irati,
Ipso moto, ipse autem ibat nocti similis:
Sedit postea seorsum a naibus, post haec autem sagittam emisit.
Terribilis autem clangor factus est argentei arcus.
Mulos quidem primum inuasit & canes ueloces.
Sed postea in ipsos sagittam mortiferam immittens
Iccit, semper autem pyrae mortuorum incendebatur frequetes,
Nouem dies quidem per exercitum ibant sagittae Dei.

A G A I I .

4

Decimo autem ad concionem uocauit populum Achilles.
Huic enim in mentibus posuit Dea albas ulnas his Iuno.
Curam namq; gerebat Danaorum, quia utiq; morietes uidebat.
Hi autem postquam congregati sunt simulq; conuenerunt,
Hos exurgens interfatus est pedes uelox Achilles.
Atride nunc nos iterum errantes puto

Retro recessuros, si modo mortem quidem fugiamus:
Ecce simul bellumq; domat & pestis Achiuos.
Sed age iam aliquem uatem interrogemus, uel sacerdotem,
Vel & somniorum interpretem (etenim somnium ex Ioue est)
Qui dicat, cur tantum iratus est Phoebus Apollo.
Siue hic supplicationis accusat, siue hecatombes.

Somnia ab
Ioue.

Si forte ouium nidorem caprarumq; perfectarum
Vult, affectus nobis pestem auertere.
Certe hic ita locutus consedit, his autem exurrexit
Calchas Thestorides augurum longe optimus:
Qui sciebat & praesentia, & futura, & praeterita:
Et naibus dixit Achiuorum Ilium intra,
Suam pro uaticinatione, quam ei praebuit Phoebus Apollo:
Qui ipse bene sapiens concionatus est & interfatus est.

Calchas na-
tes Thestoris
filius.

O Achilles, iubes me Ioui dilecte loqui
Iram Apollinis longe iaculantis regis?
Igitur ego dico: tu autem pacifere, & mihi iura.
Certe quidem mihi promptus uerbis & manibus auxiliari.
Certe enim puto uirum irasciturum, qui ualde omnium
Argiuorum dominatur, & ei obediunt Achii.
,, Potentior enim Rex quando irascitur uiro inferiori.
,, Quauis enim iram & eodem die decoxerit:
,, Tamen & postea continet iram, donec perfecerit,
,, In pectoribus suis, tu autem die si me seruabis.

I L I A D I S

Huic autē respōdens allocutus est pedes uelox Achilles.
Achilles Calchanti Confisus ualde dic uaticinium quod scis.
Non enim per Apollinem Ioui dilectum, quē tu Calchas
Precatus Danais uaticinia ostendis,
Nemo me uiuente & in terra uidente,
Tibi concauis apud naues graues manus inferet
Cunctorum Danaorum: neq; si Agamēnona dicas,
Qui nunc longe optimus in exercitu iactatur esse.
Calchas uates causā pe- Et tunc iam fudit & dixit uates irreprehensibilis.
stis aperit. Neq; hic supplicationis accusat, neq; hecatombes.
Sed gratia sacerdotis quem in honorauit Agamemnon:
Neq; liberauit filiam, & non accepit dona.
Idcirco dolores dedit lōge iaculans, & item dabit.
Neq; hic prius à peste graues manus continebit,
Quam patri dilecto reddatur nigra oculos puella
Inempta sine munere, & ducatur sacra hecatomba
In Chrysam. tunc ipsum forte placantes persuadebimus.
Certe hic ita loquutus consedit. his autem surrexit
Heros Atrides late dominans Agamemnon
Contristatus. ira autem ualde precordia circum nigra
Plena erant: oculi autem sibi igni lucenti similes erant:
Calchanta primum male intuens allocutus est.

Agamemnonis indignantis uerba.
Vates malorum nunquam mihi bonum dixisti.
Semper tibi mala sunt amica mentibus ad uaticinanda.
Bonum autē nondū aliquid dixisti uerbū, neq; perfecisti:
Et nunc inter Danaos uaticinans concionaris.
Quod idcirco ipsis longe iaculans dolores facit.
Quoniam ego puellae Chryseidis clara dona
Nequaquam uolui accipere: quoniā multum uolo ipsam
Domū habere. etenim Clytemnestre præposui

Puellari

2 A T C A I I I

Puellari uxori: quoniam non ipsa est peior
Neq; corpore, neq; etate, neq; mētibus, neq; itē operibus.
Sed & sic uolo dare retro, si hoc est melius.
Volo ego populum saluum esse, non perire.
Sed mihi præmium statim præparate: ut non solus
Argiuorum præmio carens sim: quoniam neq; decet.
Vidētis enim hoc oēs quod mihi præmium recedit aliō.

Huic autē rēdit postea pedibus præstās diuus Achilles.
Atride gloriosissime, auarissime omnium,
Quomodo enim tibi dabit præmiū magnanimi Achii?
Neq; itē adhuc scimus cōia posita multa. (diuisa sunt.
Sed partim quæ ex urbibus deprædati sumus, partī uero
Populos autem non decet iterum collecta hæc cōgregare.
Sed tu quidem nunc hanc Deo permitte, at Achii
Triplicia quadrupliciaq; remunerabimus: si quādo Iupi
Dabit urbem Troiam bene muratam debellare. (ter

Huic autem respōdens interfatus est Rex Agamēnō.
Neq; sic fortis, quamuis existens Deo similis Achilles
Tege mēte, quoniā nō præteribis, neq; mihi persuadebis.
Nunquid uis ut ipse habeas præmium, sed me in uanum
Sedere indigentem? iubes autem me hanc reddere?
Sed si quidem dabunt præmium magnanimi Achii
Componentes secundum animum, ut æquale sit.
Si autem non dabunt, ego certe ipse accipiam
Vel tuum, uel Aiācis ueniens, præmium, uel vlyssis
Abducam accipiens, ille autem irascetur ad quem ibo.
Sed certe quidem hæc post consultabimus & rursus.
Nunc autem age nauem nigra trahamus in mare diuum.
Intus at remiges idoneos cōgregemus, intus autē hecatōbē
Ponamus, ipsam uero Chryseida pulchrā genas

Achilles aga
memnon.Agamemnon
Achilli.

I L I A D I S

Ascendere faciamus, unus aut aliq; princeps uir cōsultor
Vel Ajax, uel Idomeneus, uel diuus Vlysses: (sit
Vel tu Pelide omnium splendidissime uirorum,
Ut nobis longe iaculantem places sacra faciens.

Achilles Aga
memnoni.

Hūc aut torue itūes allocutus est pedes uelox Achilles.
Heu impudentia indute, astute,

Quo aliquis tibi promptus uerbis obediēt Achiuorum,
Vel uiam ire, uel aduersus uiros fortiter pugnare?

Non enim ego Troianorum gratia ueni bellicosoꝝ
Huc pugnaturus: quia nulle mihi cause sunt.

Non enim unquam meas boues abegerunt, neq; equos:
Neq; unquam in Phthia fertili populosa

Fructum leserunt: quoniam ualde multi
Montes umbrosiq; intermedij sunt, mareq; resonans.

Sed te o ualde impudens consequimur, ut tu gaudeas
Poenam sumentes Menelao tibiq; canino uir aspectu

A Troianis: quos neq; aduertis neq; curas:
Et iam mihi prēmium ipse auferre nūnaris, (uorum.

Super quo multū laboraui, dederunt aut mihi filij Achi-
Non equidē tibi unquā aequale habeo prēmū, qm̄ Achiui

Troianorum destruēt bene habitata urbem.
Sed quidem plus impetuosi belli

Manus me e gubernant, sed si quando diuisio uenerit,
Tibi prēmium multo maius, ego aut paruūq; dilectumq;

Venio habens ad naues postquam laboraui bellans.
Nunc autem uado Phthiam, quoniam multo melius est

Domum ire cum nauibus rostratis: neq; te puto
Hic inhonoratus existens diuitias & opes exhausturum.

Agamemnon
Achilli.

Huic aut respondit postea Rex uirorum Agamemno.
Fuge ualde, si tibi minus turbatur: neq; te ego

A T I C A I I I .

Rogo gratia mei manere apud me & alij,
Qui me honorabunt: maxime autem prudens Iupiter.

Inimicissimus autem mihi es a Iouenutritorum regum.
Semper enim tibi contentioq; amica, bellaq; pugn. eqs.

Si ualde fortis es: Deus certe tibi hoc dedit.
Domum uero iens cum nauibusq; tuis, & tuis socijs,

Myrmidonibus impera. te autem ego non curo:
Neq; aduerto irascentem. minabor autem tibi sic.

Quoniam a me aufert Chryseida Phœbus Apollo,
Hanc quidem ego cum nauiq; mea & meis socijs

Mittam: ego autem ducō Chryseida pulchram genas
Ipse ueniens ad tentorium, tuum prēmū, ut bene scias

Quanto melior sim te timeat autem & alius
Aequalem se mihi dicere & assimilari contra.

Sic dixit. Pelide aut dolor factus est: intus aut sibi cor
In pectoribus hirsutis bisariam cogitauit:

An ipsemet ensem acutum extrahens a femore:
Hos quidem fugaret: ipse autem Atridem interficeret.

An iram sedaret, compeficeretq; furorem.
Donec hic hæc agitare per mentem & per animum,

Traxit aut ex uagina magnum ensem, uenit aut Pallas
Celitus. prēmiserat enim Dea alba ulnas Iuno,

Ambos simul animo amansq; curansq;
Stetit aut retro: per flauā aut comā apprehēdit Pelidem

Soli apprensus, aliorum autem nullus uidebat.
Expauit at Achilles, retro aut cōuersus, statim cognouit

Palladā Atheniensem, terribiles autem ei oculi lucebant.
Et ipsam uocans uerba alata, allocutus est.

Cur huc Aegiochi Iouis progenies uenisti?
An ut iniuriam noscas Agamemnonis Atridæ?

Chryseida.

Achilles.

Iuno Palladē ad Achillem mittit.

ILIADIS

Sed tibi edico hoc autem & perficiendum puto.
Suis Superbijs cito tandem animum perdet.

Huc at rursus allocuta est Dea cæcios oculos hñs Mī=
Veni ego sedatura tuā irā si mō persuadearis (nerua
Cælitus. pr. emisit autem me Dea alba ulnas Iuno
Ambos simul animo diligensq; curansq;.
Sed age quiesce à contentione. neq; ensē trabe manu.
Sed certe uerbis quidem iniuria affice. sicut erit.

Sic enim edico hoc & perfectum erit.
Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona
Iniuriæ causa huius. tu at cohibere. obtēpera aut nobis.
Huic aut respōdēs allocutus est pedes uelox Achilles.

Oportet quidem uestrum Dea uerbum custodire,
Etiam ualde animo iratum. sic enim melius.
Quisquis utiq; Dijs obtēperauerit. magis exaudiūt ipsū.
Dixit. & in argenteo manubrio tenebat manum grauē.
Retro autem in uaginam impulit magnū ensē. neq; nō
Verbo Mineruæ. hæc autem cælum ascendit (obediuit
In domos Aegiochi Iouis ad dæmonas alios.

Pelides autem iterum contumeliosus uerbis
Atridem allocutus est. & nondum cessabat ab ira.
Vino grauis. canis oculos habens. cor uero cerui.
Neq; unquam in bellum unā cum populo armari.
Neq; ad insidias ire cum optimatibus Achiuorum
Ausus es animo. hoc autem tibi mors uidetur esse.
Certe multo melius est per exercitum latū Achiuorum
Dona auferre quicumq; tibi contrarium dixerit:
Populi uorator Rex. quoniam uilibus imperas.
Certe enim Atride nunc postremum damnū intulisses.
Sed tibi edico. & super magnum iuramentum iuro.

Achilles Aga
mēno. inuasu
rus gladio à
Pallade retra
hitur.

Achilles Aga
memnoni.

AZIADIS I.

7

Certe per hoc sceptrū. quod quidē nūquā folia & ramos
Producet. postquā primū incisionē in mōtibus reliquit.
Neq; pullabit. circū enim gladius decorticauit
Foliaq; & corticem. nunc iterum ipsum filij Achiuorū
In manibus portant iudices quiq; leges

A Ioue hauserunt. hoc autem tibi erit iuramentum.
Certe aliqñ Achilles desiderū habebit filios Achiuorū
Vniuersos. his autem non poteris contristatus quamuis
Prodesse. quando multi ab Hectore homicida
Mortentes cadent. tu autem intus animum lacerabis.
Iratus. quando optimum Achiuorum non honorasti.

Sic dixit Pelides. sceptrum autem proiecit in terram
Aureis clauis transfixum. consedit autem ipse.

Atrides uero ex alia parte irascebatur. his autē Nestor
Suauiloquus surrexit suavis Pyliorum concionator:
Cuius & à lingua melle dulcior fluebat sermo.
Huic iam duæ quidem ætates mortalium hominum
Defecerāt. q̄ cū ipso antea simul nutriti sūt et geniti sūt
In Pylo diuina. cum autem tertijs regnabat.

Hic illis bene sentiens concionatus est. & dixit.
O heu. certe magnus luctus Achiuam terrā inuadit.
Certe letabitur Priamus. Priamiq; filij.
Alij q; Troiani ualde gaudebunt animo.
Si uos hæc omnia audient decertatos:
Qui quidē cōsilio Danaïs antecellit & pugnādi peri=
Sed persuadeamini. ambo autē iuniores estis me. (tia
Iam enim aliquando ego & cum melioribus quā uos
Cum uiris cōuersatus sum. et nūq; me ipsi paruipēderūt.
Non enim unquam tales uidi uiros. neq; uidebo.
Qualē Pirithoum q; Dryan q; gubernatorem populorū. Dryas

Achilles sec=
ptrum humi
deicit.

Nestoris ora
tio.

Pirithous

Dryas

Ceneus
Exadius.
Polyphemus
Theseus.

Regum pote-
stas ab Ioue
est.

Agamemnon
Nestori.

Achilles.

I L I A D I S .

Ceneaq; Exadiumq; & equalem Deo Polyphemum,
Theseumq; Aegidem similem immortalibus.
Fortissimi iam illi terrestrium, qui nutriti sunt uirorum.
Fortissimi quidem erant, & cum fortissimis pugnabant
Gignantibus monticolis, & gloriose interfecerunt.
Et quidem cum his conuersabar ex Pylo ueniens
Procul ex Apia terra uocabant enim ipsi
Et pugnabam per meipsum ego cum illis autem nullus
Eorum qui nunc homines sunt terrestres pugnaret.
Et quidem mea consilia audiebant, obediebantq; uerbo.
Sed obedite & uos, quia obedire melius.
Neq; tu ab isto fortis quamuis sis auferas puellam.
Sed concede sicut ei primum dederunt praemium filij Achia-
Neq; tu Pelide uelis contendere regem (uorum.)
Contra: quia nunquam similem sortitus est honorem
Scepriiger Rex, cuiq; Iupiter gloriam dedit.
Si autem tu fortior es: Dea te genuit mater.
Tamen hic potentior est, quia pluribus imperat.
Atride tu autem compeste tuam uim, sed ego
Precor Achillen deponere iram: qui magnum omnibus
Propugnaculum Achiuus est belli mali.

Hunc autem respondens allocutus est Rex Agamemnon.
Ita sane haec omnia senex secundum decens dixisti.
Sed hic autem uir uult supra omnes esse alios.
Omnes quidem uincere uult: omnibus & dominari.
Omnibus & praecipere quae non persuasurum puto.
Si autem ipsum bellicum fecerunt Dij semper existetes:
Propterea ipsi permittunt contumelias loqui?
Huic autem interpellato sermone respondit diuus Achilles:
Certe timidusq; & uilis uocari possem,

A I G A I . I I

8

Si iam tibi per omne opus subieciar quod dicis.
Alijs iam haec iube, non enim mihi
Praeceptum, non enim me tibi obtemperatum puto.
Aliud autem tibi dico: tu autem in mentibus mitte tuis:
Manibus quidem non ego pugnabo gratia puellae,
Neq; tecum, neq; cum alio, quoniam a me aufertis dates.
Aliarum autem rerum quae mihi sunt uelocem apud nauem nigram,
Harum nihil utiq; auferes accipiens inuito me.
Sin autem age, fac periculum, ut cognoscant & hi.
Statim tibi sanguis niger fluet per lanceam.

Sic hi contrarijs contententes uerbis
Surrexerunt: soluerunt autem concionem apud naues Achiuorum.
Pelides quidem ad tentoria & naues aequales
Iuit cumq; Menoetiade & proprijs socijs.
Atrides autem nauem uelocem in mare protraxit.
Intus autem remiges elegit uiginti: intus autem hecatombem
Imposuit Deo, supra uero Chryseidem pulchrigenam (ses)
Sedere fecit duces: i ea autem princeps ascendit multico filij ulyss
Qui quidem quum ascendissent in nauem abibat per humidas uias.
Populos autem Atrides purgari iussit:
Qui purgati sunt, & in mare sordes iecerunt.

Sacrificabat autem Apollini perfectas hecatombas
Taurorum & caprarum iuxta litus maris infructuosi.
Nidor autem ad caelum ibat inuolutus circa fumum.
Sic hi quidem haec operabatur per exercitum: neq; Agamemnon
Cessabat a rixa quam primum minatus est Achilli.
Sed hic Talthybiusq; & Eurybatem affatus est.
(Hi ipsi erant praecoens & fortes ministri.)
Abite ad tentorium Pelidae Achillis,
Manu accipientes ducite Bryseida pulchrigenam.

Ulysses Chry-
seidem ad pa-
trem reducit.

Talthybius
& Euryba-
tes Graecoru
praecoens.

I L I A D I S

Si autem non dabit, ego ipse auferam
veniens cum pluribus: quod illi & horribilius erit.
Sic dicens prae misit, forte & uerbum iussit.
Hi inuiti iuxta littus maris infructuosi:
Myrmidonū uero ad tentoriāq; & naues perueniunt.
Hunc autem inuenerunt apudq; tentoriū & nauē nigrā
Sedentem: neq; sanē hos intuitus letatus est Achilles.
Hi quidem timentes & reueriti Regem
Steterūt: nequaquā uero ipsum alloquebātur, neq; iterro=

Achilles allo
quitur prae=
cones Grae=
cos.
Aufertur ab
Achille Bry=
scis.

Sed hic cognouit suis in mentibus, uocantq;. (gabant.
Auete praecones Iouis nuncij atq; etiam uirorum:
Propius accedite, nihil mihi uos culpabiles, sed Agame=
Qui uos prae misit Bryseidis causa puellae. (mnon:
Sed age generose Patrocle educ puellam:
Et ipsis da ut ducant, uos ipsi autem testes estote
Coram Dijs beatis, coramq; mortalibus hominibus,
Et coram rege crudeli, si unquam posthac
Indigentia mei fuerit indecentem pestem remouere
Alijs, certe enim hic perniciosi consilij insanit.
Neq; quicquam nouit intelligere simul ante & retro:
Quomodo sibi apud naues salui pugnare queant achiui.
Sic dixit, Patroclus autem dilecto obediuit socio.

Eduxit autem ex tentorio Bryseida pulchrigenam:
Dedit autē ducere, hi autē retro iuerūt ad naues Achiuorū.
Illa uero inuita unā cum his mulier ibat, sed Achilles
Lachrymans seorsum à socijs statim sedit separatus,
Littus maris cani respiciens in nigrum pontum.

Achilles ma=
tri.

Multa autē Matri dilectae precabatur manus porrigens.
Mater postquā me peperisti breuis temporis existentem,
Honorem mihi debebat Olympius tradere

Iupiter

A I

Iupiter altitonans: nunc autē neq; me paululū honorauit.
Certe enim me Atrides late dominans Agamemnon
Inhonorauit: capiens enim habet prae mium ipse auferens.

Sic dixit lachrymās hūc at exaudiuit uenerāda mater
Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem.
Statim autem prodijt ex cano mari, uelut nebula:
Et ante ipsum sedit lachrymantem:

Manuq; ipsum demulsit, uerbumq; dixit, & denotauit.
Fili quid flesc? quis uero tibi mentem inuadit moeror,
Dic: ne tege animo, ut sciamus ambo.

Hanc autē grauter suspirans allocutus est pedes uelox
Nosti cur tibi haec scienti omnia dicam. (Achilles: Achilles ma=
tri.

Iuimus in Theben sacram ciuitatem Eetionis:
Hanc depopulatiq; sumus, & portauimus huc omnia.
Et haec quidē bene diuiserunt inter se filij Achiuorum.
Elegerunt autem Atride Bryseida pulchrigenam.
Chryses autem postea sacerdos longe iacentis Apollinis
Venit ad ueloces naues Achiuorum ferro uestitorum,
Liberaturusq; filiam, ferensq; infinita dona,
Coramq; habens in manibus longe iacentis Apollinis
Aureo cum sceptro, & deprecabatur omnes Achiuos
Atridas autem maxime duos principes populorum.
Tunc alij quidem omnes laudauerunt Achiui,
Venerandū esse sacerdotē, & splēdida accipiēda esse dona.
Sed non Atride Agamemnoni placuit animo:
Sed male dimisit: forte & uerbum mandauit.

Iratu autem senex retro abiuit, hunc autem Apollo
Precantem exaudiuit, quoniam ualde sibi amicus erat.
Misit autem in Argiuos malam sagittam: hi autē populi
Moriebantur frequentes: ibant autem spicula dei

Home. Ilias.

b

Thetis Achil
li.

Achilles ma=
tri.

Graecorū prī
cipes aduēn=
tur.

Quoquo uersus per exercitū latū Achiuorū. nobis autem
Bene sciēs cōcionabatur uaticiatōes lōge iaciētis. Quates
Statim ego primus iussi Deum placari.

Àtridem autem postea ira cepit. statim autem exurgens
Minatus est uerbum. quod iam perfectum est.

Hanc quidem enim cum nauī ueloci nigri oculos Achiui
Ad Chrysem mittunt. ducunt autem dona regi.

Aufertur ab
Achille Bri- Hanc autem nuper ex tentorio iuerūt praecones ducentes
seis, Puellam Brisei: quam mihi dederant filij Achiuorum.
Sed tu. si potes. auxiliare filio tuo

Vadens ad cælum Iouem precare. si unquam aliquid
Vel uerbo uiuisti cor Iouis uel etiam opere.

Thetis Iouē à morte libe-
rat. Sæpe enim te patri in ædibus audiui
Gloriantē. quod dicebas facienti nigras nubes Saturnio,
Sola inter immortales indecentem cladem expulisse:

Deorum ad- Quoniam ipsum colligare caelestes uoluerunt alij
uersus Iouem Iuno & Neptunus & Pallas Minerua.
conjuratio. Sed tu hunc profecta dea liberaisti à uinculis.

Cæti manus Statim Centimanum uocans in altum Olympum:
Briareus Ae- Quem Briareum uocant Dij: uiri autem omnes
geon. hic enim rursus potentia proprio patre melior.
Qui apud Saturnium sedebat superbia tumens.

Hunc & timuerunt immortales Dij. neq; ligauerunt.
His nūc illi in memoriā reuocatis a side et accipe genuas
Si aliquo modo uelit Troianis auxiliari.

Hos autē usq; ad puppesq; & circa mare expellere Achi
Occisos. ut omnes fruantur rege. (uos

Noscat autem & Atrides late dominans Agamēnon
Suum detrimētum. quod optimum Achiuorū nihili fecit.

Thetis filio. Huic respondit postea Thetis lachrymas effundens.

Heu fili mi: cur te enutriui in malum pariens?
Vtinam posses apud naues sine lachrymis. & illæsus
Scdere: quoniam tibi parca paululum neq; multum diu:
Nūc autem simul cito moriturus & æriuosus supra oēs
Es. idcirco te malo fato peperī in ædibus.

Hoc autem dictura uerbum Ioui gaudenti fulmine
Vado ipsa in Olympum ualde niuosum. si persuadatur.
Sed tu quidem nunc nauibus a sidens uelocibus
Irascere Achiuis: bello autem abstine omnino.

Iupiter enim in oceanum ad bonos Aethiopus
Hesternus iuit ad cōuiuuiū. Dij autē simul oēs secuti sunt.
Duodecima autem rursus ueniet ad cælum.

Et tunc postea uadam Iouis ad solidam domum.
Et ipsius genibus aduoluat. & ipsum persuasurū puto.
Sic utiq; locuta abiit. hunc reliquit ibi

Iratum in animo propter formosam mulierem.
Quam uilab inuito abstulerant. Sed Vlysses
In Chrysem peruenit ducens sacram hecatomben.

Hi quando iam portū ualde profundū intra peruenerūt.
Vela quidem collegerunt. posueruntq; in nauī nigra.
Malum autē in thecā reposuerunt funibus demittentes.

Statim: hanc autem in portum protraxerunt remis.
Anchoras iecerunt. ac funibus puppium ligauerunt.
Verum & ipsi exierunt in litus maris.

Et hecatomben exposuerunt longe iacienti Apollini.
Sed & Chryseis nauī exiuit Pontigrada.
Hanc quidem postea ad altare ducens prudens Vlysses.

Patri charo in nauibus posuit: & ipsum allocutus est.
O' Chryse prēmisit me rex uirorum Agamemnon:
Filiāq; tibi ut ducerem: Phœboq; sacram hecatomben

Iupiter in cō
uiuio Aethio
pum.

Redditur
Chryseis pa
tri.

ILIADIS

sacrificarem pro Danais ut placemus regem.

Qui modo Argiuis multi sustinij dolores immisit.

Sic dicens in manibus posuit: hic suscepit gaudens

Filiam dilectā. hi autē statim deo gloriosam hec atombent

Deinceps statuerunt bene edificatum circa altare.

Manus lauerunt autem postea, & molas sumpserunt.

His autem Chryses ualde precabatur manus eleuans.

Chryses ad Apollinem.
Audi me argētē arcū habens, qui Chrysen gubernas.
Cillanq; ualde diuinam, Tenedoq; generose imperas.

Iam quidem aliquando me antea exaudisti precantem.

Honorasti quidem me: ualde autē nocuisti populo Achiuo

Iam item & nunc mihi hoc perfice desiderium. (rum.

Iam nunc Danais indecentem pestem remoue.

Apollo Graecis placatur.
Sic dixit orans. hunc autem exaudiuit Phoebus Apollo.

Sed postq; peccati sunt, & molas proiecerūt: (riauerūt,

Retro traxerūt quidē primū, & iugulaerunt, & exco-

Femoraq; secuerunt, aruinaq; cooperuerunt.

Dupliciter facientes, super ipsis autem cruda posuerūt.

Adolebat autē in lignis incisis senex: in autē rubrū uinū

Libabat: iuuenis autē apud ipsum tenebat uerua quinq;

ordines habentia manibus

Sed postquā femora cocta sunt: & uiscera comederunt

Ac minutatim secuerunt, alia et in uerubus transfixerūt,

Affaruntq; accurate, traxeruntq; omnia.

Ceterū ubi quieuerūt à labore, preparauerūtq; cōuiuū,

Cōuiuati sunt: neq; in aliquo animus idignit cibo æquali.

Sed postquam potus & escæ desiderium eiecerunt:

Pueri quidem crateras coronauerunt uino:

Distribueruntq; omnibus incipientes poculis.

Hi autem totam diem cantu deum placabant:

Pulchrum canentes pæana pueri Achiuorum

A I. I.

11

Canētes lōge operātē. hic autē mētē delectabatur audiens.

Quando autem sol occidit, & crepusculum superuenit:

Tunc sane dormiuerunt in puppibus nauis.

Quādo autē manegenita apparuit rosea digitos Aurorae:

Et tunc postea receperunt ad exercitū latum Achiuorū.

His autē cōcitatū uentum misit longe iaculans Apollo.

Hi uero malum crexerūt, supraq; uela alba extenderunt.

Ventus autem perstabat medium uelum: circū autē unda

(arinam nigra ualde resonabat nauī eunte.

Hec autem currebat per undam pertransiens uias.

Sed postquam uenerunt ad exercitū latum Achiuorum,

Nauem quidē hi nigrā in continentem traxerunt

In summam harenā, ac sustētacula lōga subextenderunt.

Ipsi autem sparsi sunt per tentoriaq; nauesq;.

Verum hic irascebatur nauibus asidens uelocibus

Generosus Pelei filius pedes uelox Achilles.

Neq; unquā i cōcione uersabatur gloriosos uiros faciēte,

Neq; unquam in praelio: sed consumebat dilectū cor

Illic manens, desiderabat autē clamoremq; pugnamq;.

Sed quando iam ex illo, duodecimū factus est dies,

Et tunc iam ad Olympum iuerant dii semper existentes

Omnes simul. Iupiter autē praeibat. Thetis autē non oblita

Filij sui: sed emerfit ex unda maris: (est mādatōrū

Matutināq; conscendit in magnum calum olympūq;:

Inuenit autē late sonātē Saturnidē seorsum sedētē ab alijs

In summo uertice eminentis olympi:

Et ante ipsum sedit, & prehendit genibus

Sinistra: dextera autem mento apprehendens,

Supplicans allocuta est Iouem Saturnidem regem.

Iupiter pater, si quando te inter immortales iuuī.

Thetis
Ioui.

I L I A D I S

Vel uerbo uel opere, hoc mihi perfice desiderium.
 Honora mihi filium, qui breuissima uite inter alios
 Est, sed ipsum nunc rex uirorum Agamemnon
 Inhonorauit: auferes enim habet premitu ipse abstrahes.
 Sed tu ipsum honora caelestis consiliator Iupiter.
 Tandiu autem Troianis adijce robur, donec Achium
 Filium meum honorent, augeantq; ei honorem. (Iupiter.)
 Sic dixit, hac aut nihil allocutus est nubes congregas Iu
 Sed tacitus diu sedit. Thetis aut sicut apprehenderat geni
 Sic inherebat aduoluta & rogabat secundo iteru. (bus
 Verum quidem iam mihi promitte & annue:
 Vel abnue (quoniam non tibi est timor) ut bene sciam,
 Quatu ego iter oes inhonoratissima dea sim. (Iupiter.)
 Hac at grauius suspiras allocutus e nubiu congregator
 Exitialia sane opera quod me imitari adhortaris
 Iumoni, quando me irritat contumeliosis uerbis.
 Hec autem & uane mecu semper inter immortales deos
 Cotendit: & qua me dicit in pugna Troianis auxiliari.
 Sed tu quidem nunc rursus abi, ne te intelligat
 Iuno, mihi autem hec erunt cura ut perficiam.
 Sed age, iam tibi capite annuam, ut credas.
 Hoc enim a me cum immortalibus maximum
 Signum, non enim mecu irreuocabile, neq; deceptorium,
 Neq; imperfectibile quodcunq; capite annuam.
 Dixit: & nigris supercilijs annuit Saturnides.
 Ambrosia autem comae concussa sunt regis
 Ex capite immortalis, ac magnum tremefecit Olympu.
 Hi sic consultantes diuisi sunt, hec quidem postea
 In mare dilapsa est profundum a splendido Olympo.
 Iupiter aut in sua domu. Dij uero simul oes surrexerunt.

Iupiter The-
tidi.

Ex sedibus sui patris in occursum: neq; aliquis sustinuit
 Expectare uenientem: sed obuij steterunt omnes.
 Sic hic quidem illic sedit in folio, neq; ipsum Iuno
 Ignorauit intuita quod ei consultasset consilia
 Argenteos pedes habens Thetis filia marini Senis.
 Statim irritatiuis Iouem Saturnium allocuta est.
 Quis aut rursus tibi, dolose deorum consultauit consilia?
 Semper tibi amicum est me sine absentem
 Occulta sapientem iudicare: neq; aliquod adhuc mihi
 Promptus tolerasti dicere uerbum quodcunq; cogitas.
 Huic respondit postea pater uiroruq; deorumq;
 Iuno ne omnia mea spera uerba
 Scire, difficilia tibi erunt uxori quamuis existenti.
 Sed quod quidem decens fuerit audire nullus postea
 Neq; deorum prior hoc sciet neq; hominum.
 Hoc autem ego seorsum a Dijs uellem intelligere,
 Ne tu hac singula interroga, neq; perserutare.
 Huic rñdit postea bouinos oculos habes uenerada Iu
 Molestissime Saturnide quale uerbum dixisti? (no.
 Et ualde te ante neq; interrogauit, neq; inquisiui.
 Sed ualde tacitus hac consultas qua uis:
 Nunc autem ualde timeo in mente, ne te seducat
 Argenteos pedes habens Thetis filia marini Senis.
 Matutina enim tibi affedit: & apprehendit gembus.
 Cui te puto annuisse uerum, ut Achillem
 Honores: perdas autem multos in nauibus Achiuorum.
 Hanc rñlens allocutus est nebularu congregator Iupia
 Misera semper quidem suspicaris, neq; te lateo. (ter.
 Facere autem tamen nihil poteris, sed ab animo
 Magis mihi eris, hoc tibi & molestum erit.

Iuno cum Io
ue.

ILIADIS

Si autem sic hoc est: mihi debet charum esse.
Sed tacita sede, meo & obedi uerbo.
Ne te non inuent quotquot dii sunt in olympo
Propè uenientē, quādo tibi intangibiles manus iniecerō.
Sic dixit, timuit autē bouinos oculos hīs uenerāda Iuno.

Et tacita sedat inclinans dilectum cor.
Ingenuerunt autem in domo Iouis Diij cælicolæ:
His autem Vulcanus inçlytus artifex incepit concionari.
Matri dilectæ amabilia ferēs albas ulnas habenti Iunoni.

Vulcanus cū
Iunone.

Certe pestifera opera hæc erunt, neq; tolerabilia:
Si iam uos gratia mortalium contendetis sic:
Inter deos autem tumultum excitetis, neq; conuiuij
Boni erit uoluptas: quoniam peiora uincunt.

Matrem autē ego admonco ipsam quāuis intelligentem
Patri dilectō amabilia asferre Ioui, ut ne iterum
Contentat pater nobiscum, & conuiuium turbet.
Si uult cælestis fulminator

Ex sedibus quater, hic enim multum potens est.
Sed tu hunc uerbis demulce mollibus.
Statim postea beneuolus cælestis erit nobis.

Sic dixit, & surgens poculum rotundum
Matri dilectæ in manibus posuit: & ipsam allocutus est.
Tolera mater mea, & suffer, mæsta quamuis
Ne te dilectam quamuis existentem oculis uideam
Verberatam: tunc non in aliquo potero tristatus quāuis
Iuuare, difficilis enim cælestis ut repugnetur.
Iam enim me & alias adiuuare desiderantem

Vulcanus è
celodeiectus. Totam autem diem ferebar, unā autem cum sole occidēte
Decidi in Lemno, paucus autem animus erat.

A I.

13

Tunc me Sintij uiri statim exceperunt cadentem.

Sic dixit, risit autem dea albas ulnas habens Iuno.

Ridens autem filij suscepit è manu poculum.

Sed hic alijs Dijs apte omnibus

Propinabat dulce nectar ab cratere hauriens.

Vulcanus ri-
detur à dijs
alijs ob clau-
dos pedes.

Inextinguibilis autem excitatus est risus beatis Dijs,

Postquam uiderunt Vulcanum per domū ministrantem.

Sic tunc quidem totam diem usq; ad solem occidentem

Conuiuabantur, neq; amplius animus indiguit conuiuiō

Neq; lyra pulchra, quam tenebat Apollo (æquali: Apollo citha

Musiq; que canebant inuicē excipiētes se uoce pulchra. rā pulsat in

Sed postquam occidit splendida lux solis: deorum cōni

Hi quidem dormituriētes iuerunt domum unusquisq; uiuio.

Vbi singulis domum inçlytus utroq; pede claudus

Vulcanus fecerat doctis artibus.

Deorum do-
mus distim-
ctæ.

Iupiter autem ad suum lectum iuit cælestis fulminator.

Vbi atēa dormiebat, quādo ipsum dulcis somnus iuaderet.

Illic dormiuit ascēdens: iuxtaq; auream sedē habens Iuno.

ARGUMENTVM. B. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Iupiter somnium immittens Agamēnoni hortatur Grecos ut
educāt ipsum ad bellum. Hic autem primum quidem optimatā
concilium congregauit, postea autem cōcilio inuito tentat ipsos,
hortans fugere in patrias, detinet autem ipsos Vlysses Mineræ
prudentia, & Nestor concionans: postea cibo sumpto armati sunt
ipsiq; & ductores, similiter autem & Troiani, contentione ipsis
nunciata. Numerationem autem Poëta fecit exercitiū & nauium.

ALITER.

Iupiter recordatus est Thetidis supplicationis, alij Deisq; hominibusq; somno vacantibus, Ante oculos statuens filium Pelei somniū Agamemnoni mittit, iubens ipsum educere omnes Græcos in pugnam: et consultans ipsi scilicet & ipsum Achillem adiungere. Is autem non intelligens somniū optimatibus suis narrat. & post hoc in concionem congregans omnes Græcos, suspitione apud ipsos affectus. Quod putaret Achillem aduersari ipsius imperio, conciliare omnem multitudinem tētans recedere ipsos in patrias iubet. Illi autem non intelligentes ad deducendum naues, & in patrias cōcedendum se conferunt. Vlysses autē monente ipsum Minerva, optimos quidem oratione cohibet, milites autem acerbe obiurgat. Sedat autem Thersitem inepte contra regem contendentem, & Græcos manere, & Troiam capere adhortatur: Suadente autem & Nestore eadem. Agamemnon sacrificans Ioui senes inuitat: & cohortatus Græcos ad bellum educit omnes. Deinde autem est enumeratio nauium, in quibus venerunt Græci: & Ducum ipsarum, & Troianorum, & sociorum.

ILIADIS .B. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Vita autem somniū habet, concionē, & naues enumerat.

Lij quidem Dijs; & uiri galeati
Dormiebant per totam noctem: Iouē
autem nō ceperat dulcis somnus.
Sed is cogitabat p mētē quō Achillē
Honestaret: perderet autem multos
in nauibus Achiuorum.

Iupiter ceteris alij dor-
mientibus sō-
nū nō capit.

Hoc autem ei in animo optimum uisum est consilium:
Mittere ad Atridē Agamēnonē pnciosum somnij Deū:
Et ipsum compellans uerba cita dixit illi.

Somnium ad
Agamē. mit-
titur.

Vade abi pnciose somnij De^o citas ad naues Achiuorū
Ingressus in tentorium Agamemnonis Atride.
Omnia ualde constanter nuncia, sicut iubeo.
Armare ipsum iube crinitos Achiuos
Omnibus copijs: nunc enim capiat ciuitatem latam
Troianorū: nō enim āplius diuersa cælestes domos hñtes
Immortales sentiunt, inflexit enim omnes
Iuno supplicans: Troianis autem mala impendent.

Sic dixit. iuit autē somnij Deus, postq̄ sermonē audiuit.
Statim autem peruenit citas ad naues Achiuorum.
Iuit autem ad Atridē Agamemnonem. hunc autē inuenit
Dormientē in tentorio: circū autē diuinus susus erat som-
Stetit autē super capite Nelei filio simulis (nus.
Nestor: quem maxime senum honorabat Agamemnon.
Huic se assimilans allocutus est diuinus somnij Deus.
Dormis Atrēi fili ualde prudentis equū domitoris?
Non oportet per totā noctem dormire cōsiliariū uirū.

Principis cu-
ra.
Princeps soli
dā noctē dor-
mire non de-
bet.

I L I A D I S

Cui populi sunt commisi, & tot curæ sunt.
Nunc autē mihi mētē adhibe cito. Iouis autē tibi nuncius
Qui te lōge habitans ualde curat & miseratur. (sum:
Armare te iussit crinitos Achiuos
Omnibus copijs. nunc autem capias ciuitatem latam
Troianorū. nō enī āplius diuersa cælestes domos tenētes
Immortales sentiunt. inflexit enim omnes
Iuno supplicans. Troianis autem mala impendent
Ex Ioue. sed tu tuis habe mentibus. neq; te obliuio
Capiat: quando te dulcis somnus dimiserit.
Sic fatus abiit. illum autem reliquit ibi
Hec cogitantem per animum: quæ non perfici poterant.
Putauit enim is capturum Priami urbem die illo
Stultus. neq; ea sciebat. quæ Iupiter cogitabat opera.
Ponere enim parabat in super doloresq; singultusq;
Troianisq; & Danaïs per fortes pugnās.
Surrexit autē ex somno. diuina autē ipsū circūsparsit uox.
Sedit autem arrectus. mollem autem induit tunicam.
Pulchram. nouam. circa autem magnum tecit pallium:
Pedibus autem sub teneris ligauit pulchra calciamenta.
Circum autem humeros posuit ensē argenteis clauis.
Accepit autem sceptrum paternum incorruptū semper.
Cum hoc iuit ad naues Achiuorum loricatorum.
Aurora quidem dea conscendit magnum olympum.
Ioui lumen allatura & alijs immortalibus.
Sed is præconibus stridulis iussit
Edicere ad concilium crinitos Achiuos.
Hi quidē edixerūt. illi frequentes affuerūt ualde celeriter.
Concilium autē primum magnanimatorum statuit senum
Nestoream apud nauem Pylij regis.

B I L I A D I S

15

Quos hic cum cōgisset. prudentem induxit sermonem.
Audite amici. diuinus mihi in somnijs uenit somni Deus
Diuinam per noctem. maxime autem Nestori diuino
Figuraq; magnitudinēq; corporeq; similis erat.
Stetit autem supra caput. & ad me uerba fecit.
„Dormis Atrei fili prudentis equum domitoris?
„Non oportet per totā noctem dormire cōsiliariū uirū:
„Cui populiq; commisi sunt. & tot curæ sunt.
Nūc autē mihi mētē adhibe prope. Iouis autē tibi num=
Qui te lōge habitās ualde curat. et miseratur. (tuis sum
Armare te iussit crinitos Achiuos
Omnibus copijs. nunc enim capias ciuitatem latam
Troianorū. nō enī āplius diuersa cælestes domos habētes
Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
Iuno supplicans. Troianis autem dolores sunt
Ex Ioue. sed tu tuis habe mētibus. sic hoc quidem locutus
Iuit aduolans: me autem iucundus somnus reliquit.
Sed agite quomodo armemus filios Achiuorum.
Primum autem ego uerbis tentabo. sicut æquum est:
Et fugere cum nauibus multorum transtrorum iubebo.
Vos autem aliunde alius cohibete uerbis.
Verū hic sic locutus confedit. in his autem surrexit
Nestor qui Pyli Rex erat harenosæ.
Qui ipsis bene sentiens concionatus est. & allocutus.
O amici Argiuorum ductores. & principes:
Siquidem aliquis somnium Achiuorum alius dixisset.
Mendacium diceremus. & repudiaremus amplius.
Nūc autē uidit qui multo optimus in exercitu gloriatur
Sed agite quomodo armemus filios Achiuorū. (esse. Aga. acque=
Sic locutus. concione inceptit excedere. scendū cēset.

Agamemnon
somnia suum
exponit.

Nestoris ora
tio.

Nestor sonio
esse. Aga. acque=
scendū cēset.

Hi surrexerunt, parueruntq; rectori gentium
Sceptriferi reges, accurrebant autem gentes,
Sicut genera eunt apum frequentium
Petra ex cauata semper recens uenientium
Racematim uolant super floribus uernis.
Quaedam quidem huc simul uolauerunt: alie autē illuc.
Sic horum gentes multæ à nauibus & tentorijs
Littus ante immensum procedebant
Cōkursim in cōcionē, inter autē ipsos fama concreuerat
Conctans ire Iouis nuncia, hi autem frequentes fuere.
Turbata autē fuerat concio: subter autem genuit terra
Gentibus sedentibus, tumultus autē erat, nouem autē ipsos
Præcones uociferantes cohibebant siquando à tumultu
Desisterent, audirent & diuinos reges.
Cum festinatione autē sedit populus, tenebant autē sedes
Cessantes à clamore, sursum autē diuinus Agamemnon
Constitit sceptrū tenēs: quod quē Vulcanus laborauit fā
Vulcanus quidē dedit Ioui saturnio Regi. (bricans.
Sed Iupiter dedit internuncio Argi interfectori.
Mercurius autem Rex dedit Pelopi domitori equorum.
Sed rursus Pelops dedit Atreo Duci populorum.
Atreus autē moriens reliquit diuiti pecudum Thyesta,
Sed rursus Thyestes Agamemnoni concessit gestare,
Multis insulis & Argo omni imperare.
Huic is incumbens uerba cita dixit.
O' amici heroes Danaï satellites Martis.
Iupiter me ualde saturnius detrimento deuinxit graui
Infectus qui antea quidem mihi promisit, & annuit
Troiam depopulatum pulchram recedere.
Nunc autē malam deceptionem cogitauit, & me iubet

Sceptrū Agamemnonis.

Agamemnon militibus.

Infamem Argum ire, postquam multum perdidit populū.
Sic Ioui contingit præpotenti gratum esse,
Qui iam multarum urbium dissoluit fastigia:
Et adhuc dissoluet, huius enim potentia est maxima.
Turpe enim hoc est & posteris auditu.
In cassum sic talem tantumq; populum Achiuorum
Imperfectum bellum gerere & pugnare
Cum uiris paucioribus, exitus autē nondum patefactus est.
Si enim uelimus Achiuūq; Troianūq;
Fœdera fidelia ferientes numerari utriq;
Troianos quidem eligere indigenæ quicunq; sunt.
Nos autem in decimas disponi Achiui.
Troianorū autē uirū singulum accipiamus administrandi
Multæ decimæ indigerent propinatore. (causa potum.
Tantum ego censeo plures esse pueros Achiuorum
Troianis qui habitant in urbe: sed auxiliares
Multis ex ciuitatibus milites uiri sunt,
Qui me ualde conturbant, & non sinunt uolentem
Troie perdere pulchrum oppidum.
Nouem iam præterierunt Iouis magni anni:
Et iam tabule corruptæ sunt, & funes dissolutæ sunt,
Et nostræ uxores, & imprudentes nati
Sunt in ædibus expectantes, nobis autem opus
Sic imperfectum, cuius gratia huc uenimus.
Sed agite ut ego dixero: pareamus omnes:
Diffugiamus cum nauibus dilectam in patriam terram:
Non enim amplius Troiam capiemus latam.
Sic dixit, his autem animum in pectoribus concitauit
Omnibus per multitudinē quicūq; nō cōsiliū audiuerūt.
Mota est autem concio: ut fluctus magni maris

I L I A D I S

Comparatio
Euri atq; Au
stri.

Pelagi Icarij: quos quidem Eurūsq; Notūsq;
Excitauit erumpens patris Iouis ex nebulis.
Sicutq; cū mouerit Zephyrus ingentem segetem ueniens
Vehemens irrumpens: ingruitq; spicis
Sic horum omnis concio mota est. hi autem clamore
Nauēs adibant. sub pedibus autem puluis
Extitit sublatus. hi autem inter se adhortabantur
Attingere nauēs, & trahere in mare diuinum
Sentinasq; expurgabant. clamor autem in cælum iuit
Domum euntium. subtrahebant autem fulcra nauibus.
Tunc Argiui præter fatum reditus contigisset.
Nisi Mineruam Iuno sermone affata fuisset
Papæ. ægidem tenentis Iouis filia indefessa,
Sic domum dilectam in patriam terram
Argiui fugient in læta dorsa maris?
Gloriam autem Priamo, & Troianis relinquent
Argiuam Helenam: cuius gratia multi Achiuorum
In Troia perierunt dilecta à patria terra.
Sed procul nunc in populum Achiuorum loricatorum.
Tuisq; blandis uerbis detine uirum quenq;
Neq; sine naues in mare trahere æquabiles.

Iuno Pallade ad Græcos mittit.

Pallas Ulyssi.

Sic dixit. nec aduersata ē dea glaucorū oculorū Mierua
Profecta autem est ab olympi uerticibus concitata,
Statimq; uenit ueloces ad naues Achiuorum.
Inuenit autem Ulyssē Ioui consilio parem
Stantem: neq; hic nauem idoneam
Tangebatur: quoniā ipsum dolor corde & animo ceperat.
Propè autem stans allocuta est cæsia Minerua.
Diuine Laertiade prudentissime Ulysses,
Sic domum dilectam in patriam terram

Fugietis

B I C I N I I I.

17

Fugietis in nauibus multa transtra habentibus incidetes.
Gloriam autem Priamo & Troianis relinquentes
Argiuam Helenam, cuius gratia multi Achiuorum
In Troia perierunt dilecta procul à patria terra?
Sed i nunc ad populum Achiuorum neq; recedas,
Tuis autem blandis uerbis detine uirum quenq;
Neq; sinas naues in mare trahere æquabiles.

Sic dixit. hic autem audiuit dea uocem loquentis.
Iuit autē currendo, pallam autē proiecit: illud etiam tulit
Præco Euribates Ithacensis, qui eum sequebatur.
Ipse autem Atridæ Agamemnoni obuius ueniens
Apprehedit eius sceptrū paternum incorruptū semper.
Cum hoc iuit circum naues Achiuorum loricatorum,
Quemcunq; quidem regem & principē uirum inuenit:
Hunc blandis uerbis detinebat astans.
Diuine non te decet ut timidum trepidare,
Sed ipseq; sede: & alios seda populos.
Nondum enim perspicue scis quis animus Atridæ.
Nunc quidem tentat. forte autē lædet filios Achiuorum.
In concilio enim non omnes audiuius quid dixerit:
Ne aliquo iratus afficiat malo filios Achiuorum.

Ira autem magna est diuini regis.
Honor autē ex Ioue est. diligit autē ipsum cōsultus Iupiter.
Quæcunq; autē rursus plebis uirū uidit, uociferatq; offen
Hunc sceptro percussit, increpitauiq; uerbo. (dit,
Diuine quiete sede, & aliorum uerba audi,
Qui te meliores sunt. tu autem imbellis & inualidus,
Neq; unquam in bello numeratus, neq; in concilio.

„ Non quidem illo pacto omnes regnabimus hic Græci.
„ Non bonum multorū principatus. unus princeps sit.

Hom. Iliad.

Ulyssis oratio ad Græcos.

Regibus dignitas ab Ioue tribuitur.

e

Vnus rex, cui dederit Saturni filius uersuti
Sceptrumq; & iura, ut ipsis dominetur.
Sic hic regens gubernabat exercitum. ij aut ad concilium
Rursus abibant à nauibus & tentorijs.
Sonitu sicut cum fluctus perturbati maris
Littore magno mugit: resonat autem pontus.
Alij quidem sedebant quiescebantq; per sedes.
Thersites autem adhuc solus incontinens tumultuabatur,
Qui consilia mèribus suis immoderataq; multa; sciebat
Temere: sed nō secundū decens ut aduersaretur regibus.
Sed quodcumq; ei uidebatur, ridiculum Argiuis
Esset, turpissimus autem uir sub Troiam uenit.
Strabo erat, claudus autem altero pede, & ipsius humerū
Curui in pectus contracti & desuper,
Acutus erat capite, rara & inerat lanugo.
Inimicissimus autem Achilli maxime erat & Vlyssi:
Hos enim calūniabatur, tunc rursus Agamemnoni diuino
Acute clamans dicebat contumelias, hunc Achii
Vehementer oderant: indignabanturq; in animo.
Sed hic multū uociferās Agamēnonē obiurgabat sermone
Atride quid adhuc conquereris & postulas
Plena tibi ære tentoria, multe & mulieres
Sunt in tentorijs electæ, quas tibi Achii
Primo damus cum urbem capimus.
An item & auro indiges quod quis apportet
Troianorum equitum ex Troia filij redemptiones:
Quem ego uinctum ducam uel alius Achiuorum?
An mulierem iuuenem, ut miscearis per amorem?
Quamq; ipse seorsum detineas: non quidem decet
Principem in mala inducere filios Achiuorum.

Thersite im
portunitas ac
loquacitas.

O imbelles, mala uituperia. Achaides non item Achii.
Domum cum nauibus camus, hunc sinamus
Ibidem in Troia præmia digerere, ut sciat
An in aliquo ipsum nos adiuuemus, an non.
Qui & nunc Achillem ipso multo meliorem uirum
Iniuria affecit: auferens, n. habet donum ipse fruens.
Sed ualde non Achilli ira mentibus: sed negligens.
Certe enim Atride nunc postremum lesisses.
Sic dixit obiurgans Agamemnonem rectorē populorū
Thersites, huic autem cito astitit diuinus Vlysses.
Et ipsum torue intuens duro allocutus est sermone.
Thersite inelegans uocalis quanquam concionator
Desine, neq; uelis solus contendere cum regibus.
Non enim ego te censeo peiorem mortalium alium
Esse, qui cum Atridis sub Troiam uenerunt.
Quare non reges in ore habens concioneris.
Et ipsis iurgia inferas: reditumq; serues.
Neq; adhuc aperte scimus, quomodo erunt hæc opera.
An bene an male redibimus filij Achiuorum.
Quare nunc Atride Agamemnoni ductori populorum
Desine contendere, quia ei ualde multa dant
Heroes Danaï, tu autem conuicias concionaris.
Sed tibi edico, hoc & perfectum erit.
Si qua te insanientem inuenero sicut hic,
Ne & posthac Vlyssi caput humeris adsit,
Neque Telemachi pater uocatus sim,
Si nō ego te cōprehendens quidē proprias uestes exuero,
Pallamq; & intusum queq; pudenda contegunt.
Te autem flentem ueloces ad naues dimisero:
Verberans in concione acribus plagis.

Vlysses Ther
site.

I L I A D I S

Scrum longum cuius gloria nunquam perit.
Sic hic filios deuorauit Passeris & ipsam
Octo: sed mater nona erat, que peperit filios.
Sic nos tot annos bellabimus hic.
Decimo autem ciuitatem capiemus latam.
Ille sic significabat. hæc iam nunc omnia perficiuntur.
Sed age manete omnes fortes Achiui
Hic, quousq; ciuitatem magnam Priami capiamus.
Sic dixit. Argiui aut ualde clamauerunt, (circu at naues
Terribiliter resonuerunt clamantibus Achiuis)
Sermonem laudantes Vlyssis diuini.
Nestor Græcis.
His autem dixit gereneus eques Nestor.
Papè certe iam pueris similes loquimini
Infantibus: quibus non sunt cura bellicosa opera.
Quo iam societatesq; & iuramenta ibunt nobis?
In igne iam consiliaq; erunt curaq; uirorum,
Sacrâq; libata & dextra quibus credidimus.
Temere enim uerbis contendimus. neq; aliquod remedium
Inuenire possumus multo tempore hic morantes.
Atride tu autem sicut prius habens firmum consilium,
Impera Argiuis in fortibus prælijs:
Hos autem sine corrumpi unum & duos qui Achiuorum
Seorsum consulent: perfectio autem non erit ipsis
Ante Argos ire quam & Iouis Aegidem tenentis
Cognoscamus an falsa promissio, an & non.
Dico enim igitur annuisse præualidum Saturnidem
Die illo, quando nauibus in citis uenerunt
Argiui, Troianis mortem & parcam ferentes,
Fulgurantem dextera diuina signa ostendentem.
Quare non aliquis prius festinabit domum redire.

B I I.

20

Priusquam aliquem apud Troianorum uxorem dormiat.
Punire & Helene incitamentaq; gemitusq;.
Si autem aliquis formidolose uelit domum ire,
Tangat suam nauem bonas sedes habentem nigram,
Ut ante alios mortem & fatum capiat.
Sed rex tu bene cura, & crede alteri.
Non abiectum uerbum erit quod dicam.
Secerne uiros per nationes Agamemnon:
Ut nationes nationibus auxilientur, gentes & gentibus.
Si autem sic facies, & tibi obedient Achiui,
Cognosces postea qui ducum malus quisq; populorum,
Siue qui bonus erit, per seipsos enim pugnabunt:
Cognosces uero si & uaticinio ciuitatem non destrues,
An uirorum malignitate & imperitia belli.
Hunc respondens allocutus est rex Agamemnon:
Certe quidem rursus concione uincis filios Achiuorum.
Utinam enim Iupiterq; pater & Pallas & Apollo,
Tales decem mihi consultores essent Achiuorum.
Hoc cito caderet ciuitas Priami regis
Manibus sub uestris, captaq; destructaq;.
Sed mihi Aegiochus Saturnides Iupiter dolores dedit,
Qui me inter insolubiles lites & contentiones iniecit.
Etenim ego Achillesq; pugnauimus gratia puellæ
Contrarijs uerbis. ego autem incepi seutens.
Si aut unquam in unum consultabimus, nõ amplius postea
Troianis dilatio mali erit: neque paululum.
Nunc autem uenite ad coenam ut conducamus martem.
Bene quidè aliquis hastam acuat, bene & scutum ponat,
Bene & aliquis equis coenam det ueloces pedes habentibus,
Bene & aliquis currum utriusq; uidēs belli curam habeat,

Agamemnon
Nestori.Decem Nesto=
res optat A=
gamemnon.

I L I A D I S

Vt per totam diem odioſo diuifi ſimus Marte.
Non enim ceſſatio poſtea erit, neque paululum:
Niſi nox ueniens dirimat robora uirorum.
Sudabit quidem alicuius lorum circa peſtora (tigauit:
Scuti circū tegentis hominē: circa autē lanceam nanū ſa-
Sudabit & alicuius equus politum currum trabens.
Quem autem ego ſeorſum à pugna uolentem intelligam
Manere apud naues roſtratas: non ei poſtea
Sufficientia erit fugere canes & aues.

Sic dixit. Argiui autē ualde ſtrepuerunt: ſicut quā unda
Littore in alto quando mouet Notus ueniens
Proieſto ſcopulo, quem nunquam unda relinquunt
Omnium uentorum quando huc uel illuc fiunt,
Surgentes ruebant ſparſi ad naues.
Fumigaruntq; in tentorijs, & cœnam capiebant.
Alius autē alij ſacrificabat Deorum ſemper exiſtētium:
Orans mortem fugere & ſtragem martis.

Agamemnon Sed hic bouem ſacrificauit rex uirorum Agamemnon
ſummos græ Pinguem, quinquennem, ualde potenti Saturnide.
corū in con- Vocauit autem ſenes optimos omnium Græcorum,
uiuū uocat. Neſtorem quidem primum & Idomeneum regem.

Sed poſtea aiædes duos & Tydei filium,
Sextum autem ruruſus Vlyſſem Ioui conſilio ſimilem.

Menelaus nō Spontaneus autem ei uenit uocem bonus Menelaus.
uocatus acce Sciebat enim in animo fratrem quomodo laborabat.
dit fratris cō Bouem autem circum ſtatuertunt & molas acceperunt.
uiuium. His & orās indixit rex Agamēnon. (æthere habitās

Iupiter im- Iupiter glorioſiſſime maxime nigras nebulas faciens in
ploratur ab Non prius in ſolē gredi & in tenebras uenire,
Agamēnone. Quam me pronum deiſcere Priami palatium

B I I.

Ardens urere & igne combuſtiuo portas
Hectora, & canuſcam circa peſtora diuidere
Enſe ſeiſſam multi & circa ipſum ſocij
Proni in pulueribus mordicus capiant terram.

Sic dixit, neq; ei perfecit Saturnides:
Sed hic ſuſcepit quidē ſacrificia: laborē autē magnū auge-
Sed poſtq; precati ſunt, & molas proiecerunt (bat.
Ruruſus traxerūt quidē primū, et iugulauerūt & excoria
Cruraq; inciderūt, ualdeq; omēto cooperuerūt (uerūt.
Duplīciter facientes, in ipſis autē crudas carnes poſuerūt.
Et hæc quidem lignis ſeiſiſ ſine folijs urebant:
Inteſtina autem inſigentes ſuper habebant uulcano.
Sed poſtq; ualde crura cōbuſſerunt, & inteſtina comede
Minutimq; inciderūt alia & circū uerua fixerūt. (rūt.
Aſſaueruntq; ualde ſcienter, traxeruntq; omnia.
Sed poſtquā ceſſauerunt à labore, feceruntq; conuiuium:
Conuiuati ſunt, neq; animus indigebat conuiuio equali.
Sed poſtquam potus & cibi amorem perfecerunt:

His uerbis incepit gerenius eques Neſtor.
Atride glorioſiſſime Rex uirorum Agamemnon,
Ne nunc diu iterum dicamus, neque diu
Differamus opus, quod Deus dabit.
Sed age, præcones quidē Achiuorū erēā loricā habētium
Populum uocantes congregate ad naues.
Nos autem congregati hic in exercitu lato Achiuorum
Eamus, ut citius ſuſcitemus uelocem martem.

Sic dixit, neq; nō perſuaſus eſt Rex uirorū Agamēnō.
Statim præconibus ſtridulis iuſſit
Vocare ad bellum capite comatos Achiuos. Græci ad pu
Hi quidē uocauerunt, illi autē congregati ſunt ualde uelo- citer. gnam ſe pa- rant.

Neſtor Aga-
memnoni.

Græci ad pu
citer. gnam ſe pa-
rant.

I L I A D I S

Hi autem circa Atridem diuini reges
 Irruerūt diuidētes, simul autē glaucos oculos hñs Minerva
 Scutum habēs ualde honoratū, non senescēs immortalēq;
 Cuius centum simbriæ totæ aureæ pendebant,
 Omnes bene plicatæ, centum numorum & unaquæq;
 Cum hoc impetum faciēs ibat per populū Ac huiorum,
 Concitans ire, in autem robur commouit unicuiq;
 Corde incessanter bellare & pugnare.
 His autē statim bellum dulcius factum est, quàm redire
 In nauibus concauis dilectam in patriam terram.
 Velut ignis latens comburit immensam sylvam
 Montis in uerticibus, de longe autem apparet splendor.
 Sic horum abeuntium æris admirabilis
 Splendor ualde apprens per aërem in celum ibat.
 Horum sicutq; auium uolatiliū gentes multæ
 Anserum uel gruū, uel cignorū longum collū habētium
 Asiatico in prato Caystri circa fluenta
 Huc & illuc uolant gaudentes alis
 Resonanter sedentium resonat & pratum.
 Sic horum gentes multæ nauibus ab & tentorijs
 In planicem ruebant Scamandriam: sed sub terra
 Terribiliter resonabat pedibus ipsorumq; & equorum.
 Steterunt autem in prato Scamandrio florido

Comparatio
 foliorum & muscarum. Infiniti, quotq; folia & flores fiunt uere,
 Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
 Quæq; in stabulo pastorali errant
 Tempore in uerno quandoq; lac uasa madefacit.
 Tot contra Troianos capite comati Achiui
 In campo stabant uastare prompti.

Comp= Hos & utq; greges magnas caprarum caprarij uiri

B I I

Facile diuidunt postquam pabulo miscent:
 Sic hos ductores diuidebant huc & illuc
 Ad pugnam ire, cum autem Rex Agamemnon
 Oculos & caput similis Ioui gaudenti fulgure,
 Marti autem cingulum, pectus autem Neptuno,
 Velut bos armento ualde eximius fuit omnium
 Taurus, hic enim bobus in decet congregatis.
 Talem Atridem posuit Iupiter die illo
 Valde præstantem in multis & eximium heroibus,
 Dicite nunc mihi Musæ cælestes domos habentes.
 Vos enim Dea seclis, adestisq; scitisq; omnia.
 Nos autem famam solum audiuimus, neq; scimus,
 Qui ductores Danaorum & domini erant.
 Multitudinem autem non ego dicam, neq; nominabo.
 Neq; si mihi decem quidem linguæ, decem & ora essent.
 Vox & infrangibilis, æreum & mihi cor inessent.
 Nisi cælestes Musæ Iouis Aegiochi
 Filia dicant, quot sub Ilium uenerunt.
 Principes nauium dicam, nauesq; omnes.

ratio opibeo
 num.

Agamemnon
 Græcorū e
 minētissim⁹.

Comparatio
 tauri.

Poeta Musas
 inuocat.

ILIADIS
DENVMERATIO NAVIVM,
VEL BOEOTIA.

Catalogus
Græcorum
Bœotij.

BOEOTIIS quidem Peneleus & Leitus
imperabant:
Arcefilauſq; Prothœnorq; Cloniuſq;
Quiq; Hyrien habitabāt Aulidā petrosam.
Schœnumq; Scholumq; multos colles habetēmq; Eteonū
Theſpīam, Græamq; & latū locum habentē Micalēſum.
Quiq; circum Harma habitabāt Ileſum, & Erythras.
Quiq; Eleona habitabant, & Hilem, & Peteona,
Ocalen, Medœonāq; bene ædificatam urbem.
Copas, Eutrefinq; multas columbas habetēmq; Thisben
Quiq; Coronœam & herbosam Haliartum.
Quiq; Plateam habitabant, & qui Glisamq; habitabāt.
Quiq; ſub Thebis habitabant bene ædificatam urbem.
Oncheſtumq; ſacrum Neptunium clarum nemus.
Quiq; multas uuas habentem Arnem habitabant: quiq;
Mideam,
Niſſamq; diuinam, Anthedonāq; ultimam.
Horum quidem quinquaginta naues ibant, in unaquaq;
Pueri Bœotiorum centum & uiginti ibant.
Quiq; Aſpledona habitabant, & Orchomenū Minyeum.
His imperabat Aſchalaphus & Ialmenus filij Martiſ,
Quos peperit Aſtioche in domo aſtoris AZidæ
Virgo uerecunda ſuperiorem partem domus aſcendens
Marte forti: hic cum ipſa dormiuit clam.
Horum triginta concaue naues ibant.
Sed Phoceniſibus Schediuſ & Epiſtrophuſ imperabant

Phoceniſes

Filij Iphiti magnanimi nauboldæ,
Qui Cypariſum habitabant, Pytonāq; petrosam,
Criffamq; diuinam, & Daulida, & Panopea.
Quiq; Ancmoriā, & Hyampoli circum habitabant.
Quiq; apud fluuium Cephifum diuinum habitabant.
Quiq; Lilzam habitabant fonte in Cephifo.
Hos ſimul quadraginta nigræ naues ſequebantur.
Hi quidē Phocēſum turmas ordinarunt circa laborātes.
Bœotiorum autem propē in ſiniſtra armabantur.
Locrenſibus autem dux erat Oileuſ uelox Atax,
Minor non tantuſ quantuſ Telamoniūſ Atax,
Sed multo minor: paruiſ quidē erat linca thoracā habēs.
Lancea autem ornabant omneſ Græcoſ & Achiuoſ.
Qui Cynumq; habitabant, Opoētāq; Caliarumq;
Beſſamq; Scharphonamq; Augiaſq; amabileſ,
Tarpamq; Troniumq; Boagriſ circum fluenta.
Hunc ſimul quadraginta nigræ naues ſequebantur
Locrorum, qui habitant ultra ſacram Euboīam.
Qui autē Euboīam habitabant robore ſpiranteſ Abanteſ
Chalcidaſq; Eretriamq; , multas uuas habetēmq; Iſtianaſ,
Corinthumq; maritimam, Diſq; altam urbem.
Quiq; Cariſthum habitabant, & qui Styram habitabāt.
Horum autē ruruſ Dux erat Elephenor raniuſ Martiſ
Chalcondiciadeſ magnanimorum princepſ Abantum.
Hūc & ſimul Abāteſ ſequebātur uelocēſ à tergo comatī
Pugnatores prompti longiſ haſtiſ fraxineiſ
Thoracāſ ſcindere inimicorum circa pectora.
Hunc ſimul quadraginta nigræ naues ſequebantur.
Qui autem Athenāſ habitabant ædificatam urbem
Populuſ Erecthei magnanimi, quem aliquādo Minerua

Locrenſeſ

Euboici

Athenienſeſ.

Erectheuſ.

ILIADIS

Nutriuit Iouis filia: peperit autem fertilis terra
 In autem Mineruæ sedere fecit proprio in pingui tēplo.
 Illic enim ipsam tauris & agnis placant
 Pueri Atheniensium circumuoluentibus annis.
 Horum rursus Dux erat filius Pentei Mnestheus.
 Huic nondum aliquis similis terrestris genitus est uir,
 Ordinare equosq; & uiros scutatos.
 Nestor solus contendebat. hic enim antiquior erat.
 Hunc simul quin. quaginta nigrae naues sequebantur.
 Ajax autem ex Salamini ducebat duodecim naues.
 Stetit autē ducens ubi Atheniensium stabant phalanges.
 Qui autē Argosq; habitabant, Tynthāq; bene muratā,
 Hermionē, Asinēq; profundū sinū detinentes. (rum.
 Troezenā, Eionasq; littorales, & uitib⁹ abūdātē Epidaurū.
 Quiq; habitabāt Aeginā, Mafetamq; iuuenes Achuorū.
 Horum rursus dux erat uocem bonus Diomedes
 Et Sthenelus Capanei inelyti dilectus filius.
 His autem simul Euryalus tertius ibat similis Deo uir
 Mecistei filius Talaonide Regis.
 Cum omnibus autem dux erat prælio bonus Diomedes.
 Hos autem simul octoginta nigrae naues sequebantur.
 Qui & Mycenās habitabant bene edificatam urbem.
 Diuitemq; Corinthum, bene edificatāq; Cleonās,
 Orniās que habitabant Arcthyream que amabilem.
 Et Sicyona, quando Adrastus primum regnauit.
 Qui que Hyperesiam que, & excelsam Gonoëssam.
 Pelenam que habitabant, & Egium habitabant,
 Littus que supra totum & circa Elicem latam.
 Horum centum nauibus imperabat diuus Agamemnon
 Atrides. simul hunc multi plurimi & optimi

Salamini.

Argiui.

Mycenei

B I C A I I I.

24

Populi sequebantur. sed ipse induit splendidum æs,
 Glorians quod omnibus præstabat heroibus.
 Quō optimus erat multū & plurimos ducebat populos.
 Quiq; habitabant concauā Lacedæmonā immensam.
 Færemq; Spartemq; multarum columbarum messem.
 Brysiasq; habitabant & Augias amabiles.
 Quiq; Amiclas habitabant, Helonq; maritimam urbem.
 Quiq; Laam habitabant, & Oetylon habitabant.
 Horum ipsius frater imperabat bonus Menelaus
 Sexaginta nauibus. seorsum autem armabantur.
 Sed ipse ibat suis promptitudinibus persuasus
 Incitans bellumq; maxime, & cupiebat in animo
 Punire Helenæ incitamentāq; suspirationesq;.
 Quiq; Pylumq; habitabant & Arenem amabilem.
 Et Tryon Alpei uadum & bene edificatam Aepy,
 Et Cyparissientem & Amphigeniam habitabant,
 Et Pteleon & Helos, & Dorion, illicq; musæ
 Obuiantes Thamyrim Treicium cessare fecerunt à cātu Thamisaris =
 Ex Aechalia uenientem ab Euryto Aechalio: bula.
 Promisit. n. glorians uincere si etiam ipse
 Musæ canerent filie Iouis Aegiochi.
 He autem iratæ cæcum fecerunt, & cantum
 Diuinum abstulerunt, & obliuisci fecerunt citharistam.
 Hos rursus ducebat gerenius eques Nestor:
 Horum autem nonaginta concauæ naues ibant.
 Quiq; habitabant Arcadiam sub Cyllenes monte altā Arcades.
 Aepytium apud sepulchrum, ubi uiri bellicosi.
 Qui Pheneumq; habitabant & Orchomenū multarū pe
 Ripemq; Stracemq; & uentosam Enispem. (cidum
 Et Tegeem habitabant & Mantineam amabilem.

ILIADIS

Stymphelumq; habitabant Parrasiam habitabant.
His imperabat Ancaei filius dominus Agapenor
Sexaginta nauibus. multi autem in nauī singula erant
Arcades uiri in scenderant scientes praeliari.
Ipse enim ipsis dedit Rex uirorum Agamemnon
Nauēs bonas sedes habētes transire in nigrum pontum
Atrides: quoniam non ipsis marina opera erant curae
Qui & Buprasiumq; & Elidem diuinam habitabant.
Quantum in Hyrmīne & Myrsinus ultima
Petraq; Olenia & Alisum intus continet.
Horū rursus quatuor Principes crāt: decē aut uirū unum
Nauēs sequebātur ueloces multi & ibāt iuuenes. (quēq;
Horum quidem Amphimachus Thalpius imperauerant
Filij. alter quidem Teati. alter autem Euriti Actorionis.
His autem Amarycides imperabat fortis diores.
Horum autem quartus imperabat Polyxenus Deo similis
Filius Agasthenis augeidae Regis.
Qui & ex Dulichio, echinadibus sacris
Insulis quae habitant ultra mare Elidam contra.
Hos rursus ducebat Megeis similis Marti
Phylides quem genuerunt Ioui dilectus eques Phyleus:
Qui quondam Dulichium reliquit patri iratus.
Hunc simul quadraginta nigrae nauēs sequebantur.
Sed Vlysses ducebat Cephalenienses magnanimos,
Qui Ithacā habitabant & Neritum altam.
Et Crochiliam habitabant & Aegilipam asperam.
Quiq; Zacitum habitabant, & qui Samum habitabant
Quiq; Epirum habitabant, & Antiperāa habitabant.
His quidem Vlysses imperabat Ioui consilio similis.
Hūc simul nauēs sequebātur duodecim pras rubras hñtes.

AETOLIS

B II.

25

Actolis autem imperabat Thoas Andraemonis filius. Actoli.
Qui Pleurona habitabant, & Olenum, & Pylena,
Chalcidāq; maritimam, Calydonāq; petrosam.
Non enim etiam Oenei magnanimi filij erant: (leager.
Neq; item ipse erat amplius, mortuus erat aut stauus Me
Huic autem omnia erant commissa imperare Actolis.
Hunc autem simul quadraginta nigrae nauēs sequebātur.
Cretenses autē Idomeneus in hasta gloriosus ducebat. Cretenses.
Qui Gnossumq; habitabant, Gortynamq; muratam
Lyctum Miletumq; & albam Lycastum,
Phaestumq; Rytiumq; ciuitates bene habitatas:
Alij; qui Cretam centum urbium habitabant.
Hos quidē igitur Idomeneus in hasta gloriosus ducebat.
Mertonesq; similis Marti uiros occidenti.
Hos autem simul octoginta nigrae nauēs sequebantur.
Tlepolemus autem Heraclides bonusq; magnusq;
Ex Rhodo nouem nauēs ducebat Rhodiēsū superborū, Rhodij.
Qui Rhodum habitabant tripliciter ornantes
Lindum, Ielyssumq; & albam Camirum.
Hos quidem Tlepolemus in hasta gloriosus ducebat,
Quem peperit Astyochia fortitudine herculeae,
Quam duxit ex Ephyre fluuio ab Selleente
Destruens ciuitates multas diuinorum iuuenum.
Tlepolemus autē postquā nutritus est i domo bñ cōpacta,
Statim patris sui dilectum auunculum interfecit
Iam senescentem Licymnium ramum Martis.
Statim autē nauēs fecit, multū autē hic populū cōgregans
Iuit fugiens in pontum, minati sunt enim ipsi alij
Filij nepotesq; fortitudinis herculeae.
Sed hic Rhodum uenit errans dolores patiens
Home. Ilias.

I L I A D I S

Tripliciter autē habitata est secundū tribus, & dilecta est
Ex Ioue qui Deis & hominibus imperat.
Et ipsis magnas diuitias fudit Saturnius.

Nireus Graecorum formosissimus. Nireus autē rursus ex Syma duxit tres naues aequales,
Nireus Aglaies filius Charopiꝯ regis,
Nireus qui pulcherrimus uir sub Ilium uenit

Aliorum Danaorum post irreprehensibilem Pilonem,
Sed ibecillis erat: paucus autē ipsum sequebatur populus.

Qui at Nisyrumq; habitabāt Crapat hūq; Cassumq;
Et Con Eurypli ciuitatem, insulasq; Calydnas.

Hos rursus Phydippusq; & Antiphus duxerant,
Thessali filij duo Herculide regis.

Horum triginta concauae naues ibant.

Nunc autē ipsos quicūq; Pelasgicum Argos habitabāt.

Quiq; Alon, quiq; Alopem, quiq; Trechinā incolēbant.

Quiq; habitabāt Phthiam & Hellada pulchras mulieres

Myrmidones autē uocabantur Hellenes et Achii. (habētē
Horū rursus quinquaginta nauū erat princeps Achilles.

Sed hi non belli malesonantis recordabantur.

Non enim erat qui ipsis in ordines dux esset.

Iacebat enim in nauibus pedibus uelox diuinus Achilles

Puella iratus Briseide bene comata,

Quam ex Lyrnesso abstulit multa laborans,

Lyrnessum destruens & muros Thebe,

Sed Mynetem deiecit & Epistrophum bellicosos

Filios Eueni Selepiade regis.

Hac hic iacet dolens: cito autem surgere futurus erat.

Qui autē habitabant Phylacē, & Pyrrhasum florida

Cereris nemus, Itonaq; matrem ouium:

Maritimamq; Antrona & Pteleum herbosam.

B I C I N I I.

26

Horum rursus Protefilaus bellicosus dux erat
Viuus existens: tunc autem iam detinebat terra nigra.

Huius autem & tota moesta uxor Philace relicta est,
Et domus semiperfecta. hūc autē interfecit Dardanus uir

Naui exilientē multo primū Achiuorū. (ad principē.
Neq; quidē neq; hi sine principe erant: desiderabāt qui-

Sed ipsos ornauit pedibus uelox ramus Martis
Iphicli filius multarum ouium Phylacide

Frater magnanimi Protefilai

Junior etate. hic prior & melior

Heros Protefilaus bellicosus neq; populi

Indigebāt ductore: desiderabāt autē ipsum bonū existētē.

Hunc simul quadraginta nigrae naues sequebantur.

Qui autē Pheras habitabant apud Boebeam paludē

Boebeam, & Glaphyras, & bene edificatam Iacolcum:

Horū imperabat Admeti dilectus filius undecim nauibus

Eumelus: hunc ab Admeto peperit diuina mulierum

Alcestis Peliae filiarum forma optima.

Quiq; Methonem, & Thaumachiam habitabant:

Et Melibeam habitabant, & Olizonem asperam.

His autem Philoctetes ipse praerat arcuum peritus

Septē nauibus, remiges autē in unaqua; quinquaginta

Iuerunt arcibus bene scientes fortiter pugnare.

Sed hic quidem in insula iacebat fortes dolores patiens

Lemno in diuina, ubi ipsum reliquerunt filij Achiuorū,

Ulcere laborantem malo perniciosi Hydri.

Illic hic iacebat: cito autem recordati futuri erant

Argiui apud naues Philoctete regis.

Neq; quidē neq; hi sine principe erāt: desiderabāt quidē

Sed Medon ornauit Oilei nothus filius: (principē.

d ij

Philoctetes.

Quem peperit Rhena sub Oileo urbium euesfore.

Quiq; habitabant Tricem & Ithomem asperam,
Quiq; habitabant Oechaliam ciuitatē Euryti Oechalij.
Podalyriuset Machaon filij Aesculapij.
His rursus duces erant Aesculapij duo filij
Medici boni Podalyrius & Machaon.
His triginta concaue naues ibant.

Quiq; habitabant Ormenium, quiq; fontē Hyperiam,
Quiq; habitabant Asterium, Titanq; albos uertices.
Horum dux erat Euripylus Euemonis praeclarus filius.
Hos simul quadraginta nigrae naues sequebantur.

Quiq; Argisam habitabant, & Gyrtonem habitabāt,
Orthem Elomemq; ciuitatemq; Oloossana albam.
Menepolemus.
His rursus dux erat Menepolemus Polypotea
Filius Perithoi, quem immortalis generauit Iupiter.
Hunc sub Perithoo peperit inclyta Hippodamia
Die illo, quando centauros puniuit uillosos.
Hos ex pelio expulit, et Ethicibus appropinquare fecit.
Non solus simul cum hoc Leonteus ramus Martis
Filius magnanimi Coronae Cœnide.
Hos simul quadraginta nigrae naues sequebantur.

Guneus autē ex Cypho ducebat duas et uiginti naues.
Hunc Enienes sequebantur bellicosiq; Perabæ:
Qui circa Dodonem tēpestuosissime domos posuerunt.
Quiq; circa desiderabilem Titaresium habitabant:
Qui in Peneum immittit pulchre fluentem aquam.
Neq; hic Peneo coniungitur argenteos uortices habente:
Sed ipsum desuper influit tanquam oleum.

Prothous princeps Magnæ
Magnetis imperabat Prothous Terthredonis filius.
Qui circa Peneum & Pelium altum

Habitabant. his quidem Prothous uelox dux erat.
Hunc simul quadraginta nigrae naues sequebantur.
Hi ductores Danaorum & principes erant.

Quis horum optimus erat tu mihi dic Musa.
Ipsorum & equorum, qui simul Atridas sequebantur.
Equae quidem multo optime erant Pheretiadae:
Quas Eumelus equitabat pedibus ueloces aues tanquam
Similium crinū, similis ætatis circino in dorsum similes:
Quas in Pieria nutriuit argenteum arcū habēs Apollo
Ambas fœminas timorem Martis ferentes.

Virorum multo optimus erat Telamonius Ajax,
Donec Achilles erat iratus hic. n. multo fortissimus erat
Equi ipsius ferebant irreprehensibilem Pelidem.
Sed hic quidē in nauibus rostratis per fœtū trāsēcutibus
Iacebat iratus Agamemnoni pastor populorum
Atride. populi autem apud littus maris
Discis delectabantur: & iaculis mittentes
Arcubusq;: equi autē apud currus proprios unusquisq;
Lotum comedentes in paludeq; nutritum Selinum
Steterunt. currus autē bene ornati iacebant imperatorū
In tentorijs. hi autem principem bellicosum desiderantes
Ibant huc & illuc in exercitu, neq; pugnabant.
Hi autem ibant tanquā igne terra tota pasceretur.
Terra autem substrepebat Ioue tanquam fulminatore
Irato, quando circa Typhœum terram uerberabat
In Arimis, ubi dicunt Typhœi esse sedes.
Sic horum sub pedibus magna suspirabat terra
Venientium. ualde autem uelociter pertransibāt cæpsum.
Troianis autē nūcia uenit ī pedib; uētū habēs uelox Iris,
A Ioue Aegiocho cum nuntio tristi.

Equae Eumelus
liuelocissima

Ajax fortissimus.

Achilles Graecorum
omniū fortissimus.

Hi conciones loquebantur in priami Vestibulis
Omnes congregati & iuvenes & senes.

Propè autem stans allocuta est pedes uelox Iris.

Polites. Similis erat autem uoce filio Priami Polite:

Qui Troianorum speculator sedebat pedu uelocitatibus
Sepulchro in summo Eftyti senis: (confusus

Expectans quando à nauibus irruerent Achiui.

Huic ipsum similis allocuta est pedes uelox Iris.

Iris mittitur ad Troianos. O senex semper tibi uerba dilecta multa sunt,
Sicut quando in pace bellum autem inuitabile irruit.

Certe quidè iā ualde multas pugnas ingressi sunt uirorū:

Sed nondum talem tantumq; populū uidi.

Valde enim folijs similes erant uel harenis.

Veniunt campo pugnaturi circa ciuitatem.

Iris ad Hectorem. Hector tibi autem maxime iubeo sic & facere.

Multi enim in ciuitate magna Priami auxiliaiores.

Alia autem aliorum lingua seminorum hominum.

His unusquisq; uir iubeat quibus imperat.

His autem imperet ornans ciuis.

Sic dixit. Hector autem non Deæ uerbum ignorauit.

Statim autem soluit concionem in arma autem ruebant.

Omnes autè aperte sunt portæ: extra aut ruit populus

Pedestresq; equestresq; multus at tumultus comotus est.

Est autem quoddam ante ciuitatem altum iugum

In planicie seorsum circumcurribile huc & illuc.

Hoc certe uiri Batiæam uocant.

Myrines se- Immortales autem sepulchrum Polysearthmi Myrines
pulchrum. Illic tunc Troianiq; diuisi sunt, & auxiliaiores.

Troiani in a- Troianis at dux erat magnus ornata galea hñs Hector
ciè prodeūt. Priamides: simul cū hoc multo plurimū & optimi

Populi armabantur prompti lanceis.

Dardanij rursus imperabat bonus filius Anchise

Aeneas. hunc autem sub Anchise peperit diuina Venus

Idè in uirgultis Dea cum homine dormiens.

Non solus: simul cum hoc duo Antenoris filij

Archelochusq; Acamasq; pugne bene scientes omnis.

Qui autem Zeleam habitabant sub pedem ultimū Idè

Diuites bibentes aquam nigram Acsepi

Troiani, his rursus imperabat Lycaonis clarus filius

Pandarus, cui & arcum Apollo ipse dedit.

Qui autem Adrestiamq; habitabat & populū Apefi

Et Pityam habitabant, & Teries montem altum.

His imperabat Adrastusq; & Amphius lineā thoracem Amphius si-

Filij duo Meropis Percosij qui super omnes (habēs lij Percosij.

Seiebat uaticinia: neq; suos filios sinebat

Ire in bellum hominibus perniciosum. hi aut ipsi non

Obediuerunt: Parce enim ducebant nigre mortis.

Quiq; Percotem & Practium habitabāt,

Et Sestum & Abydum habitabant, & diuinam Arisbē.

His rursus Hyrtacides imperabat Astius princeps uirorū:

Astius Hyrtacides, quem ex Arisba ferebant equi

Ardentes magni fluuio à Sellecente.

Hypothous aut ducebat gentes Pelasgorum bellico-

Horum aliqui Larissam fertilem habitabant. (sorum: Pelasgis dux

His imperabat Hypothousq; Pyleusq; ramus Martis

Filij duo Lethi Pelasgi Teutamide.

Sed Threicios ducebant Acamas Pirous heros:

Quot Helles pontus perfluens intus continet.

Euphemus autem princeps Ciconum erat bellicosorū.

Filius Trefeni diuini Ceade.

Aeneas Dar-
danis præst.

Acamas co-
pijs Thraci
præerat.
Padarus Ly-
caonis.

Adrastus &
Amphius si-

Hyrtacides A
sius.
Hypothous
Pelasgis dux
Pyleus.

Pirous.
Euphemus
dux Ciconū.

I L I A D I S

Pyrechmes. Sed Pyrachmes ducebat Peonas curuis arcubus utētes
 Longe ex Amydone ab Axio late fluente.
 Axio, cuius optima aqua in spargitur terram.

Paphlagōes. Paphlagonibus autē praeerat Pylamenis hirsutū cor
 Ex Enectis, ubi mulorum generatio agrestium.
 Qui Cytorum habitabant, & Sesamum habitabant,
 Circaq; Parthenium fluvium inclitas domos habitabant,
 Cromnamq; Aegialumq; & altos Erythimos.

**Alyxonū p̄ri
 cipes** Sed Alyxonis Dius & Epistrophus imperabant.
 Longe ex Alybe, unde argenti est origo.

**Mysiorū p̄ri
 cipes** Mysijs autem Chromis imperabat & Enomus augur,
 Sed non augurijs liberauit mortem nigram:
 Sed interfectus est à manibus uelocis Aeacidae
 In fluuio: ubi Troianos interfecit & alios.

**Phrygiorum
 principes.** Phorcus rursus Phrygios ducebat, et Ascanius diuinas
 Longe ex Ascania, prompti aut erant pugna pugnare.
 Meonijs rursus Mesthlesq; & Antiphus praeerant
 Filij Pylamenis, hos Gigea peperit in palude,
 Qui & Meonas ducebant sub Tmolo natos.

Nastes rursus Caris praeerat barbarè loquentibus:
 Qui Miletum habitabant, Phtirumq; montem altum.
 Meandriq; fluxus Mycalisq; altas summitates.
 His quidem Amphimachusq; & Nastes praeerant,
 Nastes Amphimachusq; Nomionis clari filij,
 Qui & aurum habens ad bellum ibat uelut puella
 Stulta: neq; quicquam ipsi hoc remouit grauem mortem:
 Sed mortuus est sub manibus uelocis Aeacidae
 In fluuio, aurum autem Achilles portauit prudens.
 Sarpedōq; i perabat Lycijs, & Glaucus irreprehēibilis.
 Longe ex Lycia Xantho à uorticoso.

I III

ARGUMENTVM. I. HOMERII COMPOSITIONIS.

Alexandro prouocante Menelaum in bellum inducjs omnium iuramenta sunt: ad vincientem virum Helenam accipere & opes ipsius. Victum autem Alexandrum Venus rapit, & in proprium cubiculum abducens, accersit a muro Helenam. Hi autem conuerfantes in somnum vertuntur.

I L I A D I S T
I L I A D I S . I . H O M E R I
C O M P O S I T I O N I S .

Gamma autem circa Helenam solis bellum est maritis.

Comparatio
gruum

Gruum cum
Pygmeis bel-
lum.

ED postquam ornati sunt simul cū
duobus singuli,
Troiani quidem sonituq; clamoreq;
ibant aues sicut.
Velutq; sonitus gruū est cælitus ante,
Quaq; postquā hyemē fugerūt &
Sonitu hæ uolant in oceani fluxibus (immēsum hymbre
Viris Pygmeis, eadem & fatum ferentes:
Aëriq; hæ malam contentionem ferunt.
Hi autem ibant silentio furorem spirantes Achiiui:
In animo prompti auxiliari adinuicem.
Quando montis summitatibus Notus effudit nebulam
Pastoribus nequaquā gratam, furi autem nocte meliorem.
Tantum aliquis uidet quantum in lapidem mittit.
Sic horum sub pedibus puluis motus est turbulentus
Venientium, ualde enim celeriter pertransierunt campū.

Paridis teme-
ritas

Alexāder p-
uocat fortissi-
mum queng;

Comparatio
leonis.

Hi autem quando propè erant adinuicem uenientes,
Troianis quidem in prima acie erat Alexander diuinus
Pellem paridi humeris habens, & flexibiles arcus,
Et enses, sed hic lanceas duas acumina' as ferro
Vibrans Argiuorum prouocabat omnes optimos
Contra pugnare in graui pugna.
Hunc postquam cognouit bellicosus Menelaus
Venientem ante turbam longe transeuntem.
Sicutq; leo gauisus est magno in corpore incidens
Inueniens uel ceruum cornutum, uel syluestrem capram,

Esuriens ualde enimq; deuorat, siquidem ipsum
Impellunt ueloces canes teneriq; iuuenes.
Sic gauisus est Menelaus Alexandrum diuinum
Oculis uidens, dixit enim punire errantem.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit ad terram.
Hunc postquam cognouit Alexander diuinus
In prima acie apparentem: percussus est charum cor. Tremor Pari-
dis.
Retro autem sociorum ingentē secessit mortem fugiens.
Sicut autē qñ aliquisq; draconē uidens retrouer sus recessit
Montis in profunditatibus tremor suscepit membra,
Retroq; secessit pallorq; ipsum accepit in genis.
Sic retro in multitudinem iuit Troianorum superborū,
Timens Atræi filium Alexander diuinus.

Hūc autē Hector conuiciabatur uidens turpibus uerbis
Male Paris specie optime, & effeminate deceptor.
Vitam deberes nō generatus esse, & sine nuptijsq; pe-
Et hoc uelle: & quidē multo utilius esset, (riisse
Quam sic nocumentumq; esse & suspectum aliorum.
Certe cachinnabuntur comati Græci
Dicentes optimum primum esse: quoniam bona
Species est, sed nō est prōptitudo mētibus neq; aliqua for-
Certe talis existens in uelocibus nauibus (titudo
In pontum nauigans, socios amabiles congregans
Mistus alienigenis mulierem pulchram abduxisti
Ex longinqua terra sponsam uirorum bellicosorum
Patriq; suo magnū detrimentū, ciuitatiq; totiq; populo,
Inimicis quidem gaudium, tristitiam autem tibi ipsi?
Nō expectabis bellicosum Menelaum?
Cognoscesq; cuius uiri habes teneram uxorem?
Nō tibi iuuabit Venus, & dona Veneris

Hectoris re-
prehensio in
Paridem.

ILIADIS

Et coma & species quando in pulueribus mistus eris.
Sed ualde Troiani certe timidi nunc
Paris Hec- Lapideam indue tunicam malorum gratia quæ fecisti.
ri. Hunc rursus allocutus est Alexander diuinus.
Hector quoniã me secũdũ decens obiurgasti neq; præter
Semper tibi cor, securis sicut, est indomitum (decens
Quæ immittitur lignum à uiro, qui certe arte
Nauale incidit, auget & uiri desiderium.
Sic tibi in pectoribus in trepida mens est.
Deorum do- Ne mihi dona amabilia, abijcias aureæ Veneris
na nemini Non abijcienda sunt deorum gloriosa dona
abijcienda. Quæ cũq; ipsi dant uolũtarius aut nõ aliquis acciperet.
Nunc autem rursus si me uis bellare & pugnare,
Alios quidem sedere facias Troianos & omnes Achiuos,
Et me in medio & bellicosum Menelaum
Singulare cer- Committite pro Helena & opibus omnibus pugnare.
tamen Pari- Vter autem uincet meliorq; erit
dis cũ Mene- Opes accipiens bene omnes mulieremq; domum ducat.
lao. Sed alij amicitiam & iuramenta fidelia scientes
Habitate Troiam fertilẽ. hi autem eant
Argos in equiferũ & Achida pulchras mulieres hñtẽ.
Sic dixit. Hector aut rursus gauisus est ualde uerbũ au
Et in mediũ iens Troianorũ prohibuit turmas diens.
Mediam lanceam accipiens. hi aut firmati sunt omnes.
Hunc contra sagittabant comati Achiu
Sagittisq; uulnerantes lapidibusq; iaciebant.
Sed hic longe clamauit Rex uirorum Agamemnon,
Abstinet Argiui: non iacite iuuenes Achiuorum:
Promittit enim uerbũ dicere galeã ornatã habẽs Hector.
Sic dixit. hi aut abstinerunt ut à pugna, nutiq; facti sunt

I III.

31

Cito. Hector autem cum utrisq; locutus est.
Audite à me Troiani & fortes Achiu
Verbum Alexandri, cuius gratia contentio mota est.
Alios quidem iubet Troianos, & omnes Achiuos
Arma pulchra deponere in terra multa pascenti.
Ipsam autem in medio & bellicosum Menelaum
Solos de Helena & opibus omnibus pugnare.
Vter autem uincet, meliorq; erit
Opes accipiens omnes, mulieremq; domum ducat.
Hi alij amicitiam & iuramenta fidelia obseruamus.
Sic dixit. hi aut omnes quiete facti sunt cum silentio.
Hos autem & allocutus est uocem bonus Menelaus,
Audite nunc & me, maxime enim dolor capit
Animum meum: cogito autem separari iam
Argiuos & Troianos, quoniam mala multa passi estis.
Gratia meæ contentionis & Alexandri causa principij.
Nostrum autem utri mors & parca parata est
Moriatur, alij autem separamini citissime.
Portate aut agnum alterum album, alteram aut nigram
Terraq; & Soli. Ioui autem nos portabimus alium.
Ducite autem ad Priami uim ut iuramenta faciat
Ipse: quoniam eius filij superbi & infidi:
Ne aliquis transgressione Iouis iuramenta ledat.
Semper autem iuniorum uirorum mentes sunt leues. **Iuuentus in-**
Quibus autem senex aderit simul ante & post **stabilis.**
Videbit, ut cito optime cum utrisq; fiat.
Sic dixit. hi autem gauisi sunt Græciq; Troianiq;
Sperantes cessare ab arumnoso bello.
Et equos quidem traxerunt ad ordines, exierunt aut ipsi
Armaq; exuerunt, quæ quidem de posuerunt in terra

Propè adinuicem pauca enim erat utrinq; terra.
 Hector autem ad ciuitatem duos præcones misit.
 Statim agnosq; portare, Priamumq; uocare.
 Sed hic Thalthibium præmisit Rex Agamemnon
 Naues in concauas ire, & agnum iussit (diuino.
 Portare: hic autè non est non persuasus ab Agamemnone
 Iris autè rursus Helenæ, albas ulnas habenti nūcia uenit
 Similis cognatæ Antenoridae uxori,
 Quam Antenorides habuit Rex Elicæon
 Laodicem Priami filiarum speciem optimam.
 Hanc autem inuenit in domo, quæ magnā telā texebat,
 Duplicem, splendidam: multa autè impinxit certamina
 Troianorūq; bellicosorū et Achiuorū areā tunicā hūtiū,
 Quæ ipsius causa passi sunt à Martis manibus.
 Propè autem stans allocuta est pedibus uelox Iris.
 Huc ueni nympha chara ut pulchra opera uideas
 Troianorūq; bellicosorū et Achiuorū areā tunicā hūtiū,
 Qui prius adinuicem tulerunt lachrymosum martem
 In campo perniciosi cupidi belli,
 Qui iam nunc sedent silentio (bellum enim cessat)
 Scutis inclinati: iuxta autem lanceæ longæ fixæ sunt.
 Sed Alexander & bellicosus Menelaus
 Longis lanceis pugnabunt gratia tui,
 Et uincenti chara uocaberis uxor.
 Sic dicens, Dea dulce desyderium iniecit animo,
 Viriq; prioris & urbis & parentum.
 Statim autem splendidis cooperta uelis
 Iuit ex cubiculo teneram lachrymam defendens,
 Non sola sed hanc & famule duæ sequebantur.
 Ethra Pithei filia Chymeneq; pulchra.

Iris ad Helenam.

Statim autem postea perucnerunt ubi scæa portæ erant.
 Hi autem circa Priamum & Panthoum & Thymetem
 Lambumq; Clytiumq; Iceta unum ramum Martis,
 Vcalogonq; & Antenor prudentes ambo
 Sedebant in populo senes in scæis portis
 Senectute iam à bello cessantes, sed contionatores
 Boni cicadis similes, quæ in sylua
 Arbore insidentes uocem dulcem mittunt.
 Tales Troianorum ductores erant in turre.
 Hi autè postquā igitur uiderūt Helenā in turribus euntē,
 Quiete adinuicem uerba uelocia dixerunt.
 Non reprehensio Troianos & fortes Achiuos
 Talem propter mulierem multo tempore dolore pati.
 Valde immortalibus deabus in uultum similis est.
 Sed & sic talis quamuis existens in nauibus eat:
 Ne nobis filijs in futurum detrimentum relinquat.
 Sic dixerunt. Priamus autem Helenam uocauit uoce.
 Huc ante ueniens dilecta filia sede me,
 Ut uideas priorem maritum affinesq; amicosq;
 (Non mihi causa es, dei mihi cause sunt
 Qui mihi mouerunt bellum lachrymosum Achiuorum)
 Ut mihi & hunc uirum ingentem denomines
 Quicumq; hic sit Achiuus uir bonusq; magnusq;
 Certe quidem capite & maiores alij sunt.
 Pulchrum autem sic ego nondum uidi oculis,
 Neq; sic honorabilem, regi enim uiro similis est.
 Huic Helena uerbis respondit diuina mulierum.
 Reuerendusq; mihi es dilecte socer, timendusq;
 Utinam debuisset mors mihi placere mala, quando huc
 Filium tuum sequebar, thalamum fratresq; relinquens,

Comparatio cicadarum

Priamus Helenæ.

Agamemnonis descriptio

Helena spectatrix sui certaminis enarrat Priamo Græcorū ducū nomina

I L I A D I S

Filiamq; unicam & coetaneam amabilem.
Sed haec non euenerunt. hoc & flens liquefacta sum.
Hoc autem tibi dico quod a me interrogas siue inquiris.
Hic Atrides late dominans Agamemnon
Vtrunq; Rexq; bonus. fortisq; pugnator,
Leur rursus meus fuit impudice si unquam fui.

Sic dixit. hunc senex admirabatur locutusq; est.
O beate Atride fortunate diues
Certe multi interfecti sunt iuuenes Achiuorum
Iam & Phrygiam uenerunt uitiferam.
Illic uidi plurimos Phryges uiros ueloces equos habentes
Populos Otrei & Myndonis diuini,
Qui tunc militabant apud ripas Sangarij.
Etenim ego auxiliator existens cum his electus sum
Die illo, quando uenerunt Amazones uiris resistentes.
Sed non hi tot erant, quot circumspetti Achiui
Secundo, rursus Vlysses uidens, interrogauit senex,
Dic age mihi & hunc dilecta filia quicumq; hic est
Minor quidem capite Agamemnonis Atride,
Latiore autem humeris & pectoribus ad uidendum.
Arma quidem iacent in terra multos uiros pascente.
Ipse autem aries sicut inuadit turmas uirorum
Arieti ipsum ego assimilo densam lanam habenti,
Qui ouium magnum gregem percurrit albarum.

Vlysses de
scribitur

Huic respondit postea Helena Iouis nata.
Hic autem rursus Laertiades prudens Vlysses,
Qui nutritus est in populo Ithacae sterilis existentis,
Sciens omnes dolos & consilia prudentia.

Huic autē rursus Antenor prudens contra locutus est.
O mulier certe ualde hoc uerbum uerum dixisti.

Iam

I III.

Iam enim & huc quando uenit diuinus Vlysses
Tui causa nunciationis cum bellicoso Menelao.
Hos ego hospitatus sum, & in domibus dilexi:
Amborum & naturam didici & consilia prudentia.
Sed quando iam Troianis congregatis misti sunt:
Stantes quidem Menelaus superabat latos humeros
Ambo autem sedentes: uenerabilior erat Vlysses.
Sed quando uerba & consilia omnibus texebant,
Certe quidem Menelaus succincte dicebat.
Pauca quidē, sed ualde acute, quoniam non multorum uerborum:
Neq; in uerbis peccans, quamuis & aetate posterior erat.
Sed quando prudens surgeret Vlysses
Stetit sub autem uidebat in terram oculos figens:
Sceptrum autem neq; retro, neq; ante mouebat:
Sed firmum tenebat, imperito uiro similis.
Diceres iracundum aliquem esse, dementemq; sic.
Sed quando uocem magnam ex pectore mittebat
Et uerba niuibus similia hyemalibus:
Non postea Vlyssi contendebat homo alius.
Non tunc sic Vlyssis admirati sumus figuram uidentes.
Tertium rursus Aiace[m] uidens interrogabat senex.
Quis hic alius Achiuus bonusq; magnusq;
Eximius Argiuorum capite & latis humeris.
Huic Helena extēsas uestes hīs rēdit diuina mulierū.
Hic Ajax est ingens propugnaculum Graecorum.
Idomeneus autē ex altera parte in Cretē[s]ibus Deus tāquā
Stetit: circū autē ipsum Cretē[s]iū ductores cōgregabantur.
Saepe ipsum hospitatus est bellicosus Menelaus
Domo in nostra, quando ex Creta ueniebat.
Nunc autem alios omnes uideo perpulchros Achiuos.

Menelaus &
Vlysses Hele-
nam repetitū
ueniunt.

Menelai ora-
tio qualis.

Vlyssis ora-
tio qualis.

Home. Iliad.

e

ILIADIS

Vinum autem ex cratere exhaurientes poculis
Effundebant, & supplicauerunt Deis semper genitis.
Sic autem aliquis dixit Achiuorumq; Troianorumq;
Iupiter gloriosissime maxime & immortales Dei alij
Vtri priores super iuramenta peccauerint,
Sic ipsorum cerebrũ in terram fluat, sicut hoc uinum
Ipsorum & filiorum, uxoresq; alijs misceantur.
Sic dixerunt: neq; adhuc ipsis perficiebat Saturnius
His autem Dardanides Priamus post uerbum dixit.
Audite me Troiani & fortes Greci
Certe ego uado ad Troiam uentosam
Cito: quia nullo modo tolerabo in oculis uidere
Pugnantem dilectum filium bellicoso menelao.
Iupiter quidem hoc scit, & immortales Dei alij.
Vtri mortis finis fatalis sit.
Dixit, & in currum agnos posuit diuinus uir,
Et ascendit ipse ualde, & habenas traherebat retro.
Apud autem ipsum Antenor perpulchrũ ascẽdit currũ.
Hi quidem retrogradi ad Troiam abierunt
Hector autem Priami filius, & diuinus Vlysses
Locum quidem prius mensurabant, & postea
Sortes in galea arca mouebant accipientes:
Vter prius mitteret aream hastam.
Populi autem supplicabant Deis, & manus eleuabant.
Sic autem aliquis dicebat Achiuorumq; Troianorumq;
Iupiter pater ex Ida imperans gloriosissime maxime
Vter hæc opera inter utrosq; composuit:
Hunc da corruptum ire domum inferni intra:
Nobis autem rursus amicitia & iuramenta fidelia fieri.
Sic dixerũt. mouebat at magnus galeã ornata hũs He-

(tor

I L I A D I S III.

85

Retrouidens: Paridis autem cito fors exiuit.
Hi quidem postea sedebant ad ordines: tibi unicuiq;
Equi in altum pedes leuantes & uariiegata arma iacebant.
Sed hic circa humeros induit arma pulchra
Diuinus Alexander Helene maritus pulchricoma:
Tibialia quidem primum circa tibias posuit
Pulchra argenteis fibulis adaptata.
Secundo rursus thoracem circa pectora induit
Sui fratris Lyaonis: adaptauit autem ipsi.
Circã autem humeros posuit enses argenteos clauos habentẽ
Acreum. sed postea scutum magnumq; fortemq;
Capite autem in forti galeam bene factam posuit
Cauda equina ornata: grauitè autem crista de super nutabat
Acceptit autẽ fortẽ lanceã quæ ipsi manibus cõgruebat.
Sic autẽ eodem modo Menelaus bellicosus arma induit.
Hi autẽ postquã igitur utring; multitudinis armati sunt:
In medium troianorum & Grecorum iuerunt
Grauitè aspicientes: stupor autem habuit inspicientes
Troianosq; equitatores, & bene ocreatos achiuos.
Et prope steterunt mensurato in loco
Quatientes lanceas adinuicem irati.
Prius autem Alexander proiecit longam hastam:
Et percussit Atride scutum undiq; æquale:
Neq; rupit æs: reflexus est enim eius cuspis
Scuto in forti. hic autem secundus excitatus est ferro
Atrides Menelaus supplicans Ioui patri.
Iupiter Rex da puniri qui me prior mala fecit
Diuum Alexandrum, & meis sub manibus doma.
Vt aliquis timeat & posterorum hominum
Hospitalitem mala facere, qui autem amicitia præbet.

e ij

ILIADIS

Dixit, & uibrans proiecit longam lanceam,
Et percussit Priamidæ scutum undiq; æquale.
Per quidem scutum penetravit lucidum fortis lancea,
Et per thoracem ualde ornatam firmata est.
Contra autem apud ile scidit canusiam
Lancea. hic autē inclinatus est, & euitauit mortē nigrā.
Atrides autē trahens ensem argenteos clauos habentem
Percussit eleuatus galeæ conum: circum autem ipsum
Tripliciterq; & quadrupliciter fractus excidit manu,
Atrides autem plorauit uidens in cælum latum.

Menelai ora-
tio ad Iouem.

Iupiter Pater nullus Deorum perniciosior alius
Certe dixi puniri Alexandrum maliciæ.
Nūc autē mihi ī manibus fractus est ensis, autē mihi lācea
Emissa est manu uana, neq; percussit ipsum.

Dixit, & irruens mihi galea apprehendit equina
Traxit & uertens ad fortes Græcos.
Suffocabat autē ipsum acu pictum lorū tenerā sub gulam:
Quod ipsius sub mento lorum extensum erat galeæ.
Et traxisset, & magnam accepisset gloriam,
Nisi cito intellexisset Iouis filia Venus,
Que ipsius rupit lorum bouis fortiter occisi.
Vacua autem galea simul sequebatur manu pingui.
Hanc quidem postea heros inter fortes Achiuos
Iecit uolens: portauerunt autem amabiles socij.
Sed hic retro irruit interficere iratus
Lancea aræ: hunc rapuit Venus

Venus Alexā
drū liberat.

Facile ualde tāquā Dea: cooperuit at̄ obscuritate multa:
Sedere fecit in cubiculo odorifero fumigato.
Ipsa rursus Helenam uocatura iuit. hanc autem inuenit
Turri in alta: circa autem Troianæ abunde erant.

I III.

56

Manu autem immortalis uestis quatijt accipiens:
Anni autem ipsam similis antiquæ allocuta est
Lanam trahenti: quæ ipsi Lacedæmone habitanti,
Exercebat lanas bene: ualde enim ipsam diligebat.
Huc ipsam similis allocuta est diua Venus.
Huc ueni, Alexander te uocat domum uenire.
Ille hic in cubiculo, & uersatilibus lectis,
Pulchritudinēq; splendens & uestibus: neq; dicres
Viro pugnantem hunc uenire: sed à tripudio
Venire: uel à tripudio cessantem sedere.
Sic dixit. huic autem animum in pectoribus cōmouit,
Et postquam igitur cognouit Deæ pulchrum collum,
Pectoraq; suauia, & oculos splendentes,
Stupuitq; postea, uerbumq; dixit, & denominauit.
Felix cur me hæc cupis decipere?
An alicubi me ulterius ciuitatum bene habitatarum
Duces uel Phrygiæ uel Meoniæ amabilis:
Siquis tibi & illic amicus diuersilinguium hominum:
Quoniam nunc diuinum Alexandrum Menelaus
Vincens, uult odiosam me domum ducere?
Propter hoc iam nunc huc dolum cogitans aduenisti?
Sede apud ipsum uadens, Deorum auicem relinque uias
Neq; tuis pedibus uerses cælum:
Sed semper circa illum in ærumnas sis, & ipsum serua,
Donec te uel uxorem faciet, uel hic seruam.
Illuc autem ego non ibo (uituperabile enim esset)
Illius parans lectum: Troianæ autem me postea
Omnes uituperabunt: habebō autē dolores multos animo.
Hanc autem irata allocuta est diuina Venus.
Ne me irrites misera: ne irata te relinquam.

Grea anus He
lenæ fidiſsi-
ma comes.
Venus ad He
lenam.

I L I A D I S

Sic autem te odio habebō, sicut nunc mirabiliter dilexi.
Medio autem utrorumq; consultabo odia pernicioſa
Troianorum & Danaorū: tu autem malā mortē peribis.

Sic dixit. timuit autem Helena Iouis filia.
Iuit autem cooperta ueste candida splendida
Silentio: omnes autem Troianas latuit: præibat autē Dea:
Quæ quando Alexandri domum pulchram uenerunt,
Ancille quidem postea uelociter ad opera uertebantur.
Hæc autem in altum cubiculum ibat diua mulierum.
Huic autem sedem capiens amans risum Venus
Contra Alexandrum Dea deposuit, ferens.
Vbi sedebat Helena filia Iouis Aegiochi
Oculos retro inclinās, maritum autem increpauit uerbo.
Venisti ex bello, utinam debuisses illic perire
Viro interfectus forti, qui meus prior maritus fuit.
Certe quidem antea gloriabaris bellicoso Menelao
Tua ui, & manibus, & lancea fortior esse.
Sed ualde nunc prouoca bellicosum Menelaum
Rursus pugnare contra: sed te ego
Cessare iubeo: neq; flauum Menelaum
Contra bellum bellare, & pugnare
Stulte: ne cito ab ipso lancea interfectus sis.

Paris respon- Hanc autem Paris uerbis respondens allocutus est.
det Helene. Non me mulier difficilibus accusationibus animū ledas.
Nunc quidem enim Menelaus uincit cum Minerua:
Illum autem rursus ego: nam Dei adsunt & nobis.
Sed age amicitia gaudeamus dormientes.
Non enim unquam me sic amor mentes complexus est:
Neq; quando te prius Lacedæmone ex amabili
Nauigabam in per portum transeuntibus nauibus,

I I I.

37

Insula in Cranea, mistus sum amicitiaq; & lecto
Sicut te nunc amo, & me dulce desiderium capit.
Dixit, et præibat in lectū: iens simul autē sequebatur uxor.
Hi quidem in pulchris dormiebant lectis.

Atrides autem in multitudinem ibat feræ similis,
Sicubi uideret Alexandrum diuinum:
Sed nullus poterat Troianorū inebtorumq; auxiliatorū
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao.

Non quidem enim amicitia abscondisset, si quis uidisset.
Aequaliter enim ipsis omnibus odio erat morte nigra,

His autem locutus est Rex uirorum Agamemnon.
Audite me Troiani & Dardani, & auxiliatores:
Victoria quidem uidetur bellicosi Menelati:
Vos autem candidam Helenam, & opes cum ipsa
Extra date, & honorem reddite quem decet.
Quiq; & futuris in hominibus erit.
Sic dixit Atrides: laudabant autem alij Achiui.

Helena ad Pa
ridem in cu
biculū introi
re coacta à
Venere.

Agamēnonis
oratio ad
Troianos.

I L I A D I S
ARGVMENTVM. Δ. HOMER
RI COMPOSITIONIS.

Vltim est Dijs vt Ilium caperetur. Quapropter Minerva quidem Menelaum iaculis peti a Pandaro fecit. Et sic confusis foederibus, Machaon quidem medetur Menelao. Agamēnon autem abiens exercitum hortatur ad bellum. Cōcilio autem facto multi vtrinque trucidantur.

Δ

IIII.

38

ILIADIS .Δ. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Delta Deorū cōcio, iuramētorū fusio, Martis principii.

Ei autem apud Iouem sedentes concionabantur
Aureo in pavimento: in ipsis autem ueranda Hebe
Nectar ministrabat: hi autem auris poculis

Deorū cōcio.

Hebe deorū
pincerna.

Excipiebant sese mutuo, Troianorū ciuitatē inspiciētes.
Continuo conabatur Saturnides irritare Iunonem
Mordacibus uerbis, deceptorie loquens.

Duae quidem Menelao adutrices sunt Dearum,
Iunoq; Argiua, & potens Minerva.

Atqui ipse seorsum sedentes inspicientes

Gaudete. huic autem rursus amans risum Venus

Semper adest, & ipsius mortes repellit:

Et tunc saluauit putantem mori.

Sed uictoria quidem bellicosi Menelai.

Nos autem consultabimus quomodo erunt haec opera:

Vel rursus bellumq; malum & pugnam grauem

Excitabimus: uel amicitiam cum utrisq; iacemus.

Si autem sic hoc omnibus gratum & iucundum sit:

Omnino quidem habitetur ciuitas Priami Regis:

Retro autem Argiuam Helenam Menelaus abducat.

Sic dixit. haec autē subsannauerunt Minervaq; & Iuno:

Propinque haec sederūt, mala autē Troianis excogitabant,

Certē Minerva tacita erat, neq; aliquid dixit

Irata Ioui patri: ira autem ipsam grauis tenebat.

Iupiter cum
dijs iocatur.

Iuno autem nō continuit in pectore irā: sed allocuta est.
 Molestissimie Saturnide quale uerbum dixisti?
 Quomodo uis uanum facere laborem, & imperfectum
 Sudorem quem sudauī labores labor auerūt & mihi equi
 Populum congreganti Priamo mala huiusq; filijs
 Fac. sed nequaquā omnes laudabimus Dei alij.

Iunonis cūlo
 ue altercatio Hāc autē ualde suspirās allocutus est nebularū cōgregatō
 Infelix, quid te Priamus Priamūq; filij (tor Iupiter

Tantīs malīs afficiunt, ut continue irascaris
 Troie depr. edari bene edificatam urbem?
 Si autem tu intrares portas, & muros longos,
 Crudum comederes Priamum Priamūq; filios,
 Aliosq; Troianos. tunc demum irā medereris.
 Fac quomodo uis. non hęc contentio imposterum
 Tibi & mihi magna lis cum ambobus erit.

Aliud autem tibi dico. tu autem in mentibus pone tuis,
 Quando & ego promptus ciuitatem depopulari
 Quam uolo ubi tibi dilecti uiri nati sunt,
 Ne detineas meam iram, sed me sine.
 Etenim ego tibi dedi uolens nolenti animo.
 Quę enim sub soleq; & celo stellifero
 Habitantur ciuitates terrestrium hominum,
 Harum a me præcipue & corde honoratur Troia sacra
 Et Priamus & populus bellicosi Priami.

Non enim mihi unquā altare indiget conuiuio æquali
 Libamētōq; nidoreq;. hūc enim sortiti sumus honorē nos
 Huic at̄ rñdit postea bouōs oculos hñs uenerāda Iuno

Iuno quasur
 bes maxime
 dilexerit. Certe mihi tres quidē multo dilectissimę sunt ciuitates,
 Argusq; Sparteq; & latas uias habens MYCENA:
 Has destrue quando tibi odio erunt in animo.

Has non ego ante sto neq; inuideo.
 Quamuis enim inuideremq;, & non sinerem destruere,
 Nihil perficiam inuidens, quoniam multo potentior es.
 Sed oportet & meum ponere laborem non imperfectū.
 Nam & ego dea sum. genus autē mihi illinc unde tibi.
 Et me uenerandam genuit Saturnus uersutus.
 Vtrumq; generationemq;, & quoniam tua uxor
 Sum uocata. tu autem omnibus immortalibus imperas.
 Sed certe quidem hęc cedamus adinuicem,
 Tibi quidem ego, tu autem mihi. nam insequēter Dij alij
 Immortales. tu autem quam primum Mineruę iube
 Ire in Troianorum & Achiuorum pugnam grauem,
 Tentareq; ut Troiani inelytos Achios
 Incipiant priores super iuramenta ledere.

Sic dixit. neq; nō persuasus est pater uirorūq; deorūq;. Pallas suadet
 Statim Mineruam uerba uelocia allocutus est. ruptionē fecerunt.
 Cito ualde in exercitum uade ad Troianos & Achios
 Tentare, ut Troiani gloriosos Achios
 Incipiant priores super iuramenta ledere.

Sic dicens concitauit ante promptam Mineruam.
 Descendebat autem ab olympi summitatibus promicans.
 Qualem autem stellam misit Saturni filius uersuti,
 Vel nautis signum uel exercitui lato populorum
 Splendidam: huius autem multe scintille mittuntur.
 Huic similis emicauit in terram Pallas Minerua.
 Desilijt autē in medium. stupor autē tenuit inspiciētes
 Troianosq; equorū domitores et bene oceratos Achios.
 Sic autem aliquis dixit intuens in propinquum alium
 Vel rursus bellumq; malum & pugna grauis
 Erit. uel amicitiam cum ambobus statuit

ILIADIS

Iupiter, qui hominum custos belli factus est.
Sic aliquis dixit Achiuorumq; Troianorumq;.
Hec aut uro similis Troianorū deuenit ad multitudinem
Laodoco Antenoride forti bellicoso
Pandaram diuinum quærens sicubi inueniret:
Inuenit Lycaonis filium irreprehensibilemq; fortemq;
Stantem: circa autem ipsum fortes turmæ scutatorum
Populorū, qui ipsum secuti fuerāt ab Aesepi fluctibus.
Prope autem stans uerba uelocia allocutus est.
Certè mihi credas Lycaonis fili prudens,
Si tolerares Menelao mittere uelocem sagittam,
Ab omnibus utiq; Troianis gratiam & gloriam auferres
Ex omnibus autem maxime ab Alexandro Rege
Ab eo sanè omnium prima splendida dona ferres,
Si uiderit Menelaum bellicosum Atrei filium
Tuo telo interfectum pyram conscendentem dolorosam.
Sed age iaculo pete Menelaum gloriosum,
Voue autem Apollini in Lycia nato glorioso in arcu
Agnorū primogenitorū sacrificare gloriosam hecatōbē
Domum rediens sacræ in ciuitate Zeliæ.

Sic dixit Minerva. huc autē mentes stulto persuasit.
Statim eduxit arcum bene politum in altum cūtis capræ
Agrestis, quam quondam ipse sub pectore offendens
Petra exeuntem obseruans in insidijs (trans
Vulnerauit ad pectus. hæc autē supina cecidit supra pe-
Huius cornua ex capite sexdecim palmorū nata erant.
Et hæc quidem fabricans cornua poliens coaptauit faber
Totum autem bene poliens auræ apposuit extremitatē:
Et hunc quidem bene deposuit intendens, ad terram
Inclinans: ante autem scuta tenebant boni socij

Pādarus fœ-
dus uiolat.

Ne prius cōsurgerent bellicosi filij Achiuorum, (uorū
Quam uulneretur Menelaus bellicosus princeps Achi
Sed hic extraxit operculū pharetræ: accepit aut sagittā
Noouam, pennatam, nigrorum sustentaculum dolorum.
Statim autem in neruo aptauit amarum sagittam.
Supplicauit autē Apollini in Lycia nato inchyto in arcu
Agnorū primogenitorū sacrificare gloriosam hecatōbē
Domum rediens sacræ in ciuitate Zeliæ.
Traxit autē simul cōcauitatē sagittæq; accipiēs & nerua
Nerūū quidē māmæ admouit: arcui aut ferrū. (bouina
Sed postquam circularem magnum arcum tendit,
Sibilauit arcus, neruum aut ualde resonuit. saltauit aut sa
Acuta ad multitudinem cadere promptam. (gitta
Neq; tui Menelæi Dij beati obliti sunt
Immortales: prima autem Iouis filia prædatrix
Quæ ante stans sagittam mortiferam represit:
Quæ tantū quidē prohibuit à corpore, quantū qñ mater
A filio prohibet muscam quando dulci dormit somno.
Ipsa autem rursus direxit ubi cinguli fibule
Auræ coniungebantur, & duplex iacebat thorax,
Cecidit autem in cingulo bene compacto amara sagitta.
Per quidem cingulum transiuit pulchrum,
Et per thoracem ualde pulchrum adhæsit, (hastarum
Balteūq; quæ portabat custodiā corporis propugnaculū
Qui ipsum plurimū custodiebat, fixa autē est et per ipsū.
Extremum autem sagitta perstrinxit corpus uiri.
Statim autem fluxit sanguis niger ex uulnere.
Sicut autem qñ aliqua ebur mulier purpura tingit
Meonia uel caria frenum futurum equorum,
Iacet autem in thalamo, multiq; ipsum optarunt

I L I A D I S

Equites portare. Regi autem iacet ornamentum.
Vtrumq; ornatusq; equo, aurigeq; gloria.
Talia tibi Menelae tineta erant sanguine crura
Bene nata tibiæ & tali pulchri subter.
Horruit autem deinde Rex uirorum Agamemnon,
Postquã uidit nigrum sanguinem defluentem ex uulnere.
Horruit autem & ipse bellicosus Menelaus:
Postquã aut uidit neruumq; & cuspidẽ extra existentẽ,
Iterum ei animus in pectoribus congregatus est.
His autẽ grauitè suspirans locutus est Rex Agamemnon
Manu tenens Menelaum: suspirabant & socij.
Dilecte frater, in mortem certe tibi foedera percussi
Solũ statuens pro Achiuis cum Troianis pugnare. Crunt.
Sic te percusserũt Troiani, & iuramẽta fidelia cõculcaue
Nõ quidẽ aliquo mō uanũ erit iuramẽtũ sanguisq; agno-
Libaminaq; imperfecta & dextræ quibus cõfidimus. (rũ
Si quidem enim & statim cælestis non perficit
Et tarde perficiet, cumq; magnitudine dabunt poenas
Cum proprijs capitibus uxoribusq; & filijs.
Bene enim ego hoc scio secundũ mentẽ & secundũ animũ.
Erit dies quando aliquando peribit illium sacrum,
Et Priamus, & populus bellicosi Priami.
Iupiter autẽ ipsis Saturnides altis edens in æthere habitãs
Ipse quatiet letalem ægida omnibus,
Hac deceptione iratus, hæc quidem erunt nõ imperfecta.
Sed mihi grauis dolor tui erit ò Menelae
Si moriaris, & fatum adimpleueris uite,
Et redarguendus desiderabile Argos petam.
Statim enim recordabuntur Achiui patriæ terræ:
Et iactationem Priamo & Troianis relinquemus

Argiuam

Δ I I I I .

41

Argiuam Helenam. tui autem ossa putrefaciet terra
Iacentis in Troia imperfecto in opere.
Et aliquis sic dicit Troianorum superborum
Sepulchro insultans Menelai gloriosi.
Vtinam sic in omnibus iram perficiat Agamemnon,
Sicut & nunc uanum exercitum duxit huc Achiuorum.
Et iam iuit domum dilectam in patriam terram
Cum uacuis nauibus relinquens bonum Menelaum.
Sic aliquando aliquis dicit. tunc mihi hiscat lata terra.
Hunc autem confortans allocutus est flauus Menelaus
Confide, ac ne quid perterrefacias populũ Achiuorum.
Non in letali loco acuta fixa est sagitta, sed ante
Custodiuit cingulumq; uarium & subter
Loricãq; & balteus quem fabri ærarij fecerunt uiri.
Huic autẽ respondens interfatus est rex Agamemnon.
Si enim iam sic esset dilecte ò Menelae,
Vulnus autem medicus tractabit, & imponet
Medicamina, quæ sedabunt nigros dolores.
Dixit, & Talthybiũ diuinum præconem allocutus est.
Talthybi quam uelocissime Machaonem huc uoca
Virum Aesculapij filium irreprehensibilis medici,
Vt uideat Menelaum bellicosum principem Achiuorum,
Quem aliquis sagittans percussit arcuum bene sciens
Troianorũ uel Lyciorũ. huic quidẽ gloria nobis at dolor.
Sic dixit: neq; ei præco nõ obediuit audiẽs, (habentiũ,
Incedebat autẽ ut iret ad populũ Achiuorũ areã loricam
Circumspiciẽs heroa Machaonem. hunc autem cognouit Machaõ me-
Stantem. circum autem ipsum fortes turme scutatorum dicus
Populorũ, qui ipsum secuti sunt Trice ex equos pasce. te.
Prope autem stans uerba uelocia allocutus est.

Hom. Ilias.

f

I L I A D I S

Surge Aesculapiade, uocat rex Agamemnon.
Ve uideas Menelaum bellicosum Atrei filium:
Quem aliquis sagittans percussit arcuum bene sciens
Troianorū uel Lyciorū. huic quā gratia, nobis autē dolor.

Sic dicit. huic autem animum in pectoribus comouit.
Incedebāt at ut irēt ad turmā p exercitū latū Achiuorū.
Sed quando iam uenerunt ubi flauus Menelaus (optimi
Percussus erat, circū autē ipsum congregati erant quicq;
Circū quaq; hic autē in medijs astitit equalis Deo uir.

Machaō Me
nelaū curat.

Statim autem ex cingulo bene cōpacto traxit sagittam.
Huius autem tractae retro fractae sunt acutae auriculae.
Soluuit autem ipsius cingulum uarium et subter
Loricamq; et balthewm, quē fabri erarij fecerunt uiri.
Sed postquā uidit uulnus ubi cecidit amara sagitta
Sanguinem abstergens, nūtia medicamina sciens
Sparisit: quae eius quondā patri dilecta doctus praeiuit
Donec hi circū laborabāt uocē bonū Menelaum, (Chirō
Interim Troianorū turmā irruerūt bellicosorum.
Hi autem rursus arma aggressi sunt. recordati sunt autē
Tūc nō dormitantē uideres Agamēnona diuum, (Pugna
Neq; timentē, neq; uolentem pugnare,
Sed ualde properantem pugnam in gloriosam.
Equos quidem enim dimisit et currus uarios are,
Et hos quidem seruus seorsum tenebat flantes

Agamemnon Eurymedon filius Pholemei Piridae.
suos partim Huic ualde multa iussit iuxta tenere quando ipsum
laudans par= Membra acceperit labor multos gubernantem.
tim increpās Sed hic pedester existēs uersabatur per turmas uirorum,
in bellū hor= Et quos quidem properantes uidebat Danaorū uelocium
tatur. Hos ualde hortabatur assilens uerbis.

A I I I I.

42

Argiui nullo modo dimittite strenuam fortitudinem.
Non enim in mendacijs pater Iupiter erit auxiliator.
Sed qui priores foedera laeserunt,
Horum certe ipsorum tenerū corpum uultures comedēt.
Nos autem rursus uxoresq; dilectas et infantes filios
Ducemus in nauibus postquā urbem ceperimus.
Quos rursus dimittentes uidebat odiosum bellum,
Hos ualde obiurgabat iratis uerbis.

Argiui sagittis fatigati, opprobriosis, nō erubescitis?
Cur sic statis stupidi sicut ceruic?

Qui postquam fessi sunt multo campo currentes
Steterunt, neq; aliqua ipsis in mentibus fit fortitudo.
Sic uos statis stupidi, neq; pugnatis.
An expectatis Troianos prope uenire ubi naues
Tractae sunt bonas puppes hūtes albi in littore maris,
Ut uideatis si uobis porrigat manum Saturnius?

Sic hic imperans uersabatur per turmas uirorum.
Venit autem ad Cretenses tens per cohortes uirorū.
Hi autem circa Idomeneum sapientem armabantur.
Idomeneus autē in prima pugna apro similis fortitudinē.
Meriones autem ei ultimas mouebat acies.
Hos autem uidens letatus est rex uirorū Agamemnon.
Statim autem Idomeneum allocutus est mellifluis.
Idomenee supra quidē te honoro Danaos celeres equos
Et quidem in bello, et alio in opere, (habentes
Et in conuiuio quando honoratum nigrum uinum
Argiuorum qui optimi in crateres miscent.
Siquidem enim alij comati Achiui
Diuisum bibunt, tuum autem plus poculum semper
Stetit, sicut mihi bibere quando animus iubet.

f ij

ILIADIS

Sed surge in bellum qualis antea iactabaris esse.

Idomeneus Hūc rursus Idomeneus Cretēsū ductor cōtra allocut⁹
Agamēnoni. Atride ualde quidem tibi ego cōiunctus socius (est.

Ero, sicut prius promisi & annui.

Sed alios moue comatos Achiuos

Vt uelocissimē pugnemus, quoniā iuramenta confuderunt
Troiani quibus rursus mors, & dolores in futurum
Erunt, quoniam priores iuramenta leserunt.

Sic dixit. Atrides autem abiuit letatus cor.

Venit autem ad Aiaces iens per cohortes uirorum.

Hi autē armabatur, simul autē nubes sequebatur pedestriū
Sicut quando à specula uidit nebulam caprarius uir
Venientem à mari à Zephyri flatu:

Huic autem longē existenti nigra, sicut pix
Videtur ueniens à mari, ducit autem procellam multam,
Riguitq; uidens, subq; speluncam impulit oues.

Tales simul Aiactibus diuinorum iuuenum
Hostile in bellum dense mouebantur phalanges
Nigrae scutisq;, & lanceis horrentes.

Et hos quidem letatus est uidens rex Agamemnon:
Et ad ipsos uociferans uerba uelocia allocutus est.

Aiaces Argiuorum ductores aream lorica habentium
Vos quidem (non enim decet) commouere non iubeo.
Ipsi enim ualde populum iubetis fortiter pugnare.

Vtinam enim Iupiterq; pater & Minerua & Apollo
Talis omnibus animus in pectoribus esset.

Hoc cito caderet ciuitas Priami regis.

Manibus nostris captaq; destructaq;.

Sic dicens hos quidem reliquit illic, iuit autē ad alios,
Vbi hic Nestorē inuenit sonorū Pyliorū concionatorem,

ΔΙΟΤΥΧΙΣ

43

Suos socios cōponentem & concitantem ad pugnandum.

Circum magnum Pelagonda Alastoraq; Chromiumq;

Emonaq; Crionta, Biantemq; pastorem populorum.

Equites quidem primum cum equis, & curribus.

Pedites autem à tergo constituit, multosq; & fortes

Vallum esse belli: debiles autem in medio inclusit,

Vt & non uolens aliquis necessitate pugnaret.

Equitibus quidem primum iussit, hos enim iussit

Suos equos tenere, neq; turbari in multitudine,

Ne autem quis equitatuq;, & uirilitate confusus

Solus ante alios promptus sit cum Troianis pugnare.

Neq; recedat, imbecilliores enim eritis.

Quicūq; autē uir à suis curribus alios curru perueniret,

Lancea pugnet, quoniam multo melius sic.

Sic & antiquiores ciuitates & muros destruxerunt,

Hanc mentem, & animum habentes in pectoribus.

Sic senex excitabat, diu bellorum bene sciens.

Et hunc quidem letatus est uidens rex Agamemnon.

Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.

O senex utinam sicut animus est pectoribus amicis,

Sic tibi genua sequerentur: uis autem tibi firma esset.

Sed te senectus conterit, quam deberet aliquis

Virorum alius habere: tu autem iunioribus participare.

Huic respondit postea honoratus eques Nestor.

Atride ualde quidem ego uellem & ipse

Sic esse, ut quando diuum Ereuthalionem interfeci.

Sed non simul omnia Dei dederunt hominibus.

Si tunc iuuenis fui, nunc rursus me senectus cepit.

Sed & sic equitibus interero & iubebo

Consilio & uerbis, hic enim honor est senum.

Nestor suos
ad praelium
instruit, &
quid facien-
dum eis sit,
edocet.

Nestor Aga-
mēnoni.

Dij non om-
nia simul de-
derunt homi-
nibus.

Senū est, cōsi-
lio & uerbis
iuuare.

I L I A D I S

Hastas autem iaculantur iuniores: qui me
Iuniores nati sunt confidentiq; potentia.

Sic dixit. Atrides autem abiuit letus cor,
Inuenit filium Pethei Menestheum percussorem equorū
Stantem, circū autem Athenienses periti belli.
Sed hic prope stabat prudens Vlysses.

Apud autem Cephalēsiū circum turmæ nō imbecilles
Stabant: non enim ipsis audiebat populus belli.

Sed nuper concitatae mouebantur phalanges
Troianorūq; bellicosorū & Græcorū hi autē expectantes

Stabant, quando turma Achiuorū alia ueniens
Troianorum concitaret & inciperet bellum.

Hos autem uidens accusauit rex uirorum Agamemnon:
Et ipsos uociferans uerba uelocia allocutus est.

O filij Petei à Ioue nutriti regis.
Et tu malis dolis ornate astute

Cur trepidantes longe statis? expectatis & alios?
Vobis quidem conuenit inter primos existentes

Stare, & pugne ardenti occurrere.
Primi enim & conuiuij auditi estis mei,

Quando conuiuium optimatibus paramus Achiui,
Tunc amicas asatas carnes comedere, & pocula

Vini bibere dulcis, ut uolebatis,
Nunc autem libenter uidetis, ac si decē turmæ Achiuorū

Vos ante pugnant forti ære.
Hūc autē torue aspiciēs allocutus est prudēs Vlysses.

Atride quale te uerbum fugit septum dentium?
Quomodo dicis bellum negligere quando Achiui

In Troianos equorū domitores cōcitamus acutū maritē.
Videbis si uolueris, & si tibi hæc curæ sunt

Telemachi dilectum patrem in prima acie uersantem
Troianorum bellicosorum. tu autem hæc uana dicis.

Hunc autem ridens allocutus est rex Agamemnon.
Postquā cognouit iratum. rursus autē hic coepit uerbum.
Generose Laertiade ingeniose Vlysses,
Neq; te accuso ualde, neq; iubeo.

Scio enim quod tibi animus in pectoribus amicis
Mitia consilia scit. hæc enim sapis, quæ ego.

Sed uade, hæc autē in futurū cōciliabimus siquid malum
Dictum est. hæc autē omnia Dij uana faciant. (nunc

Sic dicens, hos quidem liquit illic: iuit autem ad alios,
Inuenit autem Tydei filium magnanimum Diomedem

Stantem inq; equis, & curribus coniunctis.
Apud autem ipsum stabat Sthenelus Capanei filius:

Et hunc quidem accusauit uidens rex Agamemnon.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.

Heu Tydei fili prudentis equorum domitoris.
Cur times? cur & aspicias belli transitus?

Non quidem Tydeo sic amicū timere erat.
Sed multum ante dilectos socios inimicis pugnare.

Sic dixerunt qui ipsum uiderunt laborantē. non. n. ego
Interfui, neq; uidi: supra autem alios dicunt fuisse.

Certe quidem enim sine bello intrauit Mycenæ
Hospes cum diuino Polynice populū congregans.

Qui tunc militabant sacros ad muros Thebæ.
Et ualde supplicabant dare gloriosos adiutores.

Hi autem uolebant dare & laudabant sicut iuebant,
Sed Iupiter uertit monstruosa signa ostendens:

Hi autē postquam igitur uerunt, & uiam confecerunt
Asopum autē uenerunt profundos iuncos hñtē herbosum

Agamēnō ad
Diomedem.

ILIADIS

Tunc rursus nuncium ad Tydeum miserunt Achivi.
Sed hic iuit. multos autem inuenit Cadmienses
Connuantes in domo potentiae Eteoclae.
Tunc neq; hospes existens equitator Tydeus
Timebat solus existens multis cum Cadmiensibus.
Sed hic ad certandum prouocabat. omnia autem uincebat
Facile. talis ei auxiliatrix erat Minerua.
Hi autem irati Cadmei stimulatōres equorum
Retro redeuntē densas insidias iuerunt ducentes
Iuuenes quinquaginta. duo autem ductores erant
Meon Aemonides similis immortalibus
Filiusq; Autophoni Menepolemus luporum occisor.
Tydeus quidem, & his indecentem mortem immisit.
Omnes interfecit. unum autem solum sciuit domū redire:
Meona utique prae misit Deorum signis persuasus.
Talis erat Tydeus Aetolus, sed filium
Generauit seipso peiorem pugna, cōcione autē meliorem.
Sic dixit. hunc nihil allocutus est fortis Diomedes
Verecundatus regis increpationem uenerandi.
Huic autem filius Capanei respondit gloriosus.
Atride, ne mendacia sciens aperta dicas.
Nos patribus te meliores gloriamur esse.
Nos & Thebae sedem cepimus septem portarum
Pauciorem populum ducētes sub murum Marti sacrum
Confisi signis Deorum, & Iouis auxilio.
Illi autem proprijs stultitijs perierunt.
Quāobrē ne meis patribus unq; simile imponas honorē.
Hunc autem toruē uidens allocutus est fortis Diomedes
Hem silentio sede, meoq; acquiesce sermone:
Non enim ego successero Agamemnoni pastori populorū

Δ IIII.

45

Commouenti ad pugnandum bene ocreatos Achiuos.
Huic quidem enim gloria simul sequetur, si Achiu
Troianos debellauerint, acceperintq; ilium sacrum.
Huic autem rursus magnus dolor Achiuis destructis.
Sed age & nos curam habeamus strenuae fortitudinis.
Dixit. & ex curribus cum armis saltauit in terram.
Grauiter autem sonuit es in pectoribus Regis
Excitati quo generosum etiam timor cepit.
Sicut autē quando in littore multum sonantis unda maris
Consurgit densa Zephiro submouente.
Ponto quidem primum attollitur, sed postea
Terra fracta multum sonat, circa autem extremitates
Gibbosa existēs eleuatur: expuit autem salis asperginem.
Sic tunc densae Danaorum mouebantur phalanges
Incessanter ad bellum, iubebat autem suis unusquisq;
Ductorum. alij autem quietē ibant: neq; diceres
Tantum populum sequi habētem in pectoribus uocem
Silentio timentes Duces, circum autem omnes
Arma ornata splendebant, quae induti ordine ibant.
Troiani autem sicut oues locupletis uiri in aula
Infinite stant, multae lac album,
Indefinenter balantes audientes uocem agnorum.
Sic Troianorum clamor per exercitū latum eleuabatur.
Non enim omnium erat unus rumor: neq; una uox: (uiri
Sed linguae mistae erant, ex multis locis: cōuocati autē erant
Instigabat autē hos quidē Mars, illos autē caecos oculos hīs
Terrorq; et timor et cōtētio insatiabiliter furēs (Minerua
Martis homicidae soror sociaq;
Que parua quidem primum attollitur: sed postea
Caelo firmavit caput, & in terra ambulat.

Comparatio
undarū &
torrentis

Comparatio
ouium.

Contentionis
descriptio.

ILIADIS

Que ipsi & tunc litem simile iniecit in medio
Veniens per turmam augens suffirium uirorum.

Hi autem quoniam iam in locum unum coeuntes uenerunt,
Coniecerunt scuta simul & lanceas & robora uirorum
Aeream thoracem habentium. sed scuta umbilicata
Admouebatur inter ipsos: multus aut tumultus eleuabatur
Tunc autem simul gemitusque & exultatio fuit uirorum
Percutientiumque & percussorum. fluebat aut sanguine terra.
Sicut quoniam torrentes fluuij a montibus fluentes
In missionem simul mittunt fortem aquam
Fontibus ex magnis concauam intra uallem:
Horum autem procul sonum in montibus audiebat pastor.
Sic horum mixtorum fuit clamorque timorque.

Primus autem Antilochus Troianorum interfecit uirum armatum
Bonum inter primas acies Thalyfiadem Echeolum:
Quem percussit primus galee in cono equinos crines aduersos
In autem fronte fixit. penetrauit autem os intra (habentibus
Cuspis aerea hunc autem tenebrae in oculis cooperuerunt.
Cecidit autem sicut quando turris in forti pugna.
Hunc autem cadentem pedibus accepit Rex Elephenor
Chalcondonciades magnanimorum princeps Abantium.
Extraxit autem ex sagittis promptus ut cito
Arma predaretur. paululum autem ei fuit cupiditas.
Mortuum. n. trahentem uidens magnanimus Agenor
Latera. quae ei inclinanti apud scutum manifesta erant,
Vulnerauit haec aerea: soluit autem membra.
Sic hunc quidem reliquit aius. circa ipsum autem pugna facta
Difficilis Troianorum & Achiuorum. hi autem lupi sicut (est
Inter ipsos irruerunt. uir autem uirum occidebat.
Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax

A IIII.

46

Iuuenem florentem Simoisium, quem quondam mater
Ab Ida descendens apud ripas Simoentis
Genuit, cum parentes simul secuta esset oues ut uideret.
Huius gratia ipsum uocauerunt Simoisium. neque parentibus
Alimenta charis reddidit: paucum autem ei tempus
Fuit, ab Aiae magnanimo lancea interfecto.

Primum. n. ipsum uenientem percussit pectore apud mammillam
Dextram: ex aduerso autem per humerum aerea lancea
Iuit. hic autem in pulueribus humum cecidit alius tanquam,
Quae in humiditate paludis magnae nata est
Plana: sed eius rami excelsi nati sunt:

Hanc quidem carpentarius uir micanti ferro
Excidit, ut circumferentiam inclinaret per pulchro currui.
Haec quidem sicca iacet fluuij apud ripas.
Talem Anthemidem Simoisium interfecit (grace
Ajax generosus. hunc autem Antiphus habens pulchram tho-
Priamides in multitudine iaculatus est acuta lancea.
Hunc quidem praeterijt. hic autem Leucum, Vlyssis bonum socium
Interfecit, inguine mortuum ex altera parte trahentem.
Cecidit autem circa ipsum. mortuus autem eius excidit manu.

Hoc autem Vlysses ualde animum interfecto iratus est.
Iuit autem per primas acies armatus micanti aere.
Stetit autem ualde prope iens iaculatus est lancea splendens
Circum ipsum aspiciens. Troiani autem perterriti fugerunt
Viro iaculante. hic autem non uanum telum misit:
Sed filium Priami nothum percussit Democoonta,
Qui ei ex Abydo uenit ab equis uelocibus.
Hunc Vlysses propter amicum iratus percussit lancea
In tempore, quae alterum per tempus penetrauit
Cuspis aerea. hunc autem obscuritas oculis texit.

Ajax telamo
nius Simoi-
sium occidit.

ILIIADIS

Sonuit autem cadens: resonuerunt & arma in ipso,
Recesseruntq; primi pugnatōres & illustris Hector.

Argiui autem ualde strepēbant, trahebant autē mortuos.
Proceserunt multo prius: iratus est autē Apollo (serās.

Apollo Tro- Ex pergamo despicens: Troianos autē adortatus est uoci-
ianos ad re- moueamini equorū domitores Troiani: neq; subiciamini
tegradū pre- Argiuis, quoniā nō ipsis lapis corp⁹ neq; ferrū, (pugna
liū hortatur. Ut lanceam tolerare possint corpus incidentē percussū.

Atqui neq; Achilles Thetidis filius bene comate
Pugnat, sed in nauibus iram tristem digerit.

Sic dixit ab urbe potens Deus: sed Achiuos
Commouit Iouis filia gloriosissima Minerva
Veniens in multitudinem, ubi negligentes uidit.

Tunc amarincidem Dioreum parca ligauit:
Saxo enim percussus est apud talum aspero

Tibia dextera, percussit autem Thracum dux uirorum
Pirus imbrāsides, qui ex Aeno uenerat.

Ambos autem neruos & ossa lapis asper
Prorsus percussit, hic autem supinus in pulueribus

Decidit, ambas manus dilectis socijs extendens.
Animum expirans, hic autem cucurrit qui percussit

Pirus, uulnera autē lācea apud umbilicum: at uero oīa
Effusa sunt in terrā interiora. hūc autē tenebræ oculis cō

Hūc autē Thoas Aetolus irruētē percussit lācea (texerūt.
Pectore super manillam, fixa est autē in pulmone lancea.

Propē autē ipsum uenit Thoas: grauem autem lanceam
Extractit pectore: traxit autem ensem acutum,

Thracēs lon- Quo hic uentrem percussit medium: abstulit autē animū
gas comas Arma autē nō expoliāuit, circumstabāt enim socij
habent. Thracēs lōgas comas hūtes, lōgas lāceas manib⁹ tenētes,

Qui ipsum magnum existentem & fortem & clarum
Expulerunt ab ipsis, hic autem recedens concussus est.
Sic hi duo in pulueribus propē inter se extensi sunt.
Certe hic quidē Thracum, ille autē Epeiorum bellico sorū
Ductores, multi autem extensi sunt & alij.

Tunc non pugnam uir uituperaret pertransiens
Quisquis etiā impercussus & inuulneratus acuta lancea
Vagaretur per mediū, duceret autē ipsum Pallas Minerva
Manu accipiēs postquā sagittarum prohibuisset impetū.
Multi enim Troianorum & Achiuorum die illo
Promi in pulueribus propē inter se extensi sunt.

ILIADIS
ARGVMENTVM. E. HO-
MERI COMPOSI-
TIONIS.

Dioemedes (Minerva ei auxiliante) optime agit & multos interficit hostium. Vulnerat autem Venerem in manu: & Martem in ventre. Aeneam autem ab ipso percussum Iapetus & Apollo saluat. Teipolemus autem a Sarpedone interficitur. Martem autem Iupiter obturgat, sanat autem ipsum Pæon Deorum medicus.

E. V. 48
ILIADIS .E. HOMERI
COMPOSITIONIS

E pylon, percutit uenerem, Martemq; Tydei filius.

Vnc rursus Tidide Diomedis Pallas
Minerua
Dedit robur, & audaciam, ut illu-
stris supra omnes
Arguos fieret, & gloriam bonam
acciperet.

Lucebat ei ex galeaq; & ex scuto incessabilis ignis,
stelle autumnali similis, quæ maxime
splendide lucret lota in Oceano.

Talis ei ignis lucebat à capiteq; & humeris.

Mouit autè ipsum in mediū, ubi plurimi tumultuabatur

Erat autè quidā inter Troianos Dares locuples irrepre-
Sacerdos Vulcani, duo autè ei filij erant, (hēsibilis
Phegeus, Ideusq; pugnae bene scientes omnis.

Dares sacra-
dos Vulcani,

Hi ei separati ex aduerso moti sunt.

Hi quidem ab equis, hic autè à terra motus est pedester.

Hi autè quando iam propè erant inter se contra euntes,

Phegeus prior præmittit longam lanceam:

Tydide super humerum sinistrum uenit cuspis

Lancee neq; percussit ipsum. posterior autè motus est lã

Tydides. huius non uanum telum fugit ex manu, (cea

Sed percussit pectus intra mammillas: expulit ab equis. &

Ideus autem irruit linquens pulchrum currum,

Neq; tolerauit protegere fratrem interfectum

Neq; enim neq; ipse effugisset mortem nigram,

Sed Vulcanus traxit. seruauitq; nocte tegens,

ILIADIS

Vt propter eum non penitus senex tristis esset.
Equos autem expellens magnanimi Tydei filius
Dedit socijs, ut deducerent cauas in naues.

Troiani aut magnanimi, postq̄ uiderūt filios Daretis,
Hunc quidē fugiētem, illum aut̄ interfectū apud currus,
Omnibus mot⁹ est animus: sed glaucos oculos hīs Miner
Manu apprehēdens, uerbis allocuta est furentē Martē (ua
Mars, Mars homicida inquinatē cede muros quatens,
Num iam Troianos sinemus, & Achios
Pugnare utris pater Iupiter gloriam dabit.
Nos autem secedamus, Iouis & fugiamus iram.

Sic dicēs, pugna eduxit impetuosum Martem. (mādro
Hūc qdē postea sedere fecit in magnas ripas habēte Sca
Troianos aut̄ declinauerunt Danaī: interfecit aut̄ uirum
Ductorū primus qdē Rex uirorū Agamēnon (unusq̄q̄
Ducem Alyzonum Odium magnum eiecit ē curru.
Primo enim uerso dorso hastam infixit
Humerorum in medio, per autem pectora traiecit:
Sonuit autem cadens, sonuerunt & arma super ipso.

Idomeneus autem Phastum interfecit Meonis filium
Mori, qui ex Tarne fertili uenit.
Hunc quidem Idomeneus lancea inelytus hasta longa
Punxit equos ascendentem, iuxta dextrum humerum.
Cecidit autem ex curribus: odiose aut̄ ipsum tenebrā ce
Hunc quidem Idomenei praedati sunt serui. (perunt.

Filium aut̄ Strophij Scamādrium cruentū uenatione
Scamādrius Atrides Menelaus interfecit hasta acuta,
uenator pra Bonum uenatorem: docuit enim Diana ipsa
stans. Percutere syluestria omnia, quae nutrit in motibus sylua.
Sed neq; ipsum tunc iuuat Diana sagittis gaudens:

Neque

E T I G V.

49

Neq; iaculationes, quibus prius ornatus est.
Sed ipsum Atrides lancea inelytus Menelaus
Ante se fugientem dorso uulnerauit lancea
Humerorum in medio: per autem pectora traiecit.
Cecidit autem pronus: sonuerunt aut̄ arma super ipso.

Meriones aut̄ Phareclum interfecit fabri lignarij filiū Phareclus fa
Harmonidae, qui manibus sciebat ingeniosa omnia bricator na
Facere, egregie enim ipsum diligebat Pallas Minerva: uiū Paridis.

Qui & Alexandro fabricauit naues rectas,
Autores malorū, quae oibus malū Troianis factae sunt,
Sibiq; ipsi: quoniam non Deorum monita sciebat.

Hunc quidem Meriones quando iam cepit insequens
Percussit iuxta clunem dextrum: omnino autem
E regione iuxta uesticam sub osse uenit cuspis:

Genū flexo autem cecidit plorans: mors aut̄ ipsum circu
Pedem aut̄ interfecit Mege Antenorij filiū, (text.
Qui nothus quidē erat: ornate at̄ nutriuit diua Theano,
Aequae dilectis filijs gratificans marito suo.

Hunc quidem Phylides lancea inelytus propē ueniens
Percussit capitis iuxta ceruicem acuta lancea:
Contra autem dentes sub linguam incidit es.
Cecidit autem in puluere, frigidū aut̄ accepit es dētibus.

Eurypilus autem Euemonides Hypsenora diuum
Filiū magnanimi Dolopionis, qui Camandri
Sacerdos factus erat. Dei autem in star honorabatur à po
Hunc quidē Eurypilus Euemonis splēdidus filius (pulo.
Ante se fugientem cursim percussit in humero
Ense impetum faciens: absceidit autem manum grauem.
Sanguinolenta aut̄ manus in campo cecidit. hūc autē in
Accepit nigra Mors, & parca fortis. (oculis

Home. Ilias.

8

I L I A D I S

Sic hi quidem laborabant circa fortem pugnam.
Tydidem autem non agnosceres utris nam cum esset:
Num cum Troianis uersaretur, an cum Achiuis:
Currebat enim per campum fluuius magno similis
Torrenti, qui uelociter fluens dissipauit pontes:
Hunc autem neq; pontes impediētes retinent,
Neq; septa retinent uincarum uirescentium
Venientem ex improviso, quando aggrauat Iouis imber.
Multa autē ab ipso opera dissipata sunt bona iuuenum.
Sic à Tytide dense turbabantur turmæ

Troianorū: neq; ipsum expectabāt multæ quāuis exiēs.

Hunc autē postquā cognouit Lycaonis splēdidus filius
Ruentem in campum ante turbantem turmas,
Statim contra Tydidem extensi sunt curui arcus,

Et percussit ruentem assequens iuxta dextrum humerum

Thoracis extremitatem: peruolauit autem amara sagitta.

Contra autem diuisit, persusus est autē sanguine thorax.

Quare ualde clamabat Lycaonis splēdidus filius:

Surgite Troiani magnanimi stimulatōres equorum:

Percussus est enim optimus Achiuorū: neq; ipsam cēseo

Diu toleraturum fortem sagittam. si uere me

Mouit rex Iouis filius motum ex Lycia.

Sic dixit gloriabūdus. hūc at nō sagitta uelox iter fecit:

Sed secedens ante equos & currus

Stetit, & Sthenelum allocutus est Capanei filium.

Surge amice Capanide descende curru,

Vt mihi ex humero trahas amaram sagittam.

Sic dixit. Sthenelus autem ex equis saltauit in terram:

Apud autē stans sagittam uelocē utrinq; traiecitam extra

Sanguis autem exiit per fibulam lorice. (xit ex humero

Diomedes
uulneratur a
Pandaro.

E P I C A I V.

70

Iam tunc posteo precatus est uocem bonus Diomedes:

Audi me Aegiochi Iouis filia indomita,

Si unquam mihi, & patri dilecta studiosa astitisti

Inimico in bello: nunc rursus me dilige Minerva.

Da autē me uirū interficere, & in impetū lācea uenire,

Qui me percussit præueniens, & gloriatus est:

Neq; me dicit diu amplius uisurū splēdidū lumen Solis.

Sic dixit precans. hunc autē exaudiuit Pallas Minerva.

Membra autem fecit leuia, pedes & manus in super.

Propē autem stans uerba uelocia allocuta est.

Audens nunc Diomedes contra Troianos pugnare:

Tibi enim in pectoribus robur paternum misi

Intrepidum, quale habuit clypeū quatiens eques Tydeus.

Caliginē autē rursus tibi ab oculis abstuli, q̄ prius inerat,

Vt bene cognoscas & Deum quidem, ac etiam uirum.

Quare nunc si Deus tentans huc ueniat

Ne quid tu immortalibus Dijs contra pugna

Alijs. sed si Iouis filia Venus

Veniet in bellum: hanc uulnera acuta lancea.

Hec quē sic dicēs, discessit glaucos oculos hūs Mimer=

Tydidēs autem rursus iens inter primas acies mixtus est.

Et prius quā aīo prōptus aduersus Troianos pugnare:

Iam tunc ipsum ter tantum cepit robur in star Leonis,

Quem pastor in agro inter habentes uellera innexa oues

Sauciauit, ouile super saltantem, neq; interfecit.

At huius quidem fortitudinē excitauit, postea autē nō tu=

Sed per caulas ingreditur, & solitaria timet. (tatur

He quidem condensē inter se confunduntur:

Sed hic uictor profunda saltat ex ouili.

Sic promptus Troianis mixtus est fortis Diomedes.

Pallas Dio
medē cōsola
tur.

Hominū ocu
li nube obdis
cti, ut Deos
ab hominib⁹
discernere ne
queant.

Comparatiō
Leonis.

Diomedes Tūc iterfecit Astynooū, et Hypenora pastore populorū.
palladis auxi Hunc quidem super mammillam percutiēs aerea lancca,
lio multos in Alterum autem ense magno in iunctura apud humerum
terfecit. Percussit, ab ceruice aut humerum abscidit, & a dorso.
 Hos quidē reliquit. hic aut Abantem adiuit, & Polydum
 Filios Eurydamantis somniorum interpretis senis.
 His non reuerfaris senex interpretatus est somnia:
 Sed ipsos fortis Diomedes obruncavit.

Iuit autem ad Xanthumq; Thoonaq; Phænopis filios
 Ambos unicos. hic autem confectus erat senectute tristi.
 Filium aut non generauit alium in possessionibus relin-
 Tūc hic hos interfecit, dilectūq; abstulit animū (quere.
 Ambobus: patri autem luctum, & dolores tristes
 Reliquit, quoniam non uiuos ex pugna redeuntes
 Suscepit: heredes autem per possessiones diuisi sunt.

Tunc filios Priami duos interfecit Dardanide,
 In uno curru existentes, Echemonaq; Chromiumq;
 Sicut autem Leo in bobus saltans ceruicem educit
 Vitule, uel bouis campum pascentium,
 Sic hos ambos ex equis Tydei filius
 Deturbauit male nolētes. postea autem arma spoliauit:
 Equos autem suis socijs dedit ad naues ducere.

Hunc uidit Aeneas dissipantem turmas uirorum:
 Perrexit autem ire ad pugna, & in turbatōne lācearum
 Pandarum diuinum perquirens sicubi inueniret,
 Inuenit Lyeaonis filium irreprehensibilemq; fortemq;
Aeneas & Stetit aut ante ipsum, uerbūq; ipsum contra locutus est.
Pādarus Dio Pandare, ubi tibi aereus, & ueloces sagittae?
medē tuasuri Et gloria, qua non aliquis tibi contendit hic uir,
colloquūtur. Neq; aliquis in Lycia te gloriatur esse melior.

Sed age huic immitte uiro sagittam Ioui manus eleuans.
 Quicūq; hic sit, qui uincit, & tam malis multis affectit
 Troianos, quoniā multorumq; et honorū genua soluit.
 Nisi aliquis Deus est iratus Troianis,
 Sacrificijs. D I F F I C I L I S autem Dei est ira.

Dei ira diffi-
cilis est.

Hūc aut rursus allocutus est Lycanois splēdidus filius.
 Aenea Troianorum consultor bellicosorum,
 Tydide ipsum ego prudenti circa omnia a similo,
 Scuto cognoscens, galeaq; conoq;

Pandarus
Aeneae

Equos inspiciēs, manifeste aut nō cognosco nū Deus sit,
 An autem hic uir, quem dico prudens Tydei filius.
 Non hic sine Deo haec facit, sed aliquis prope
 Stetit immortalium nebula contectus humeros.
 Qui huius sagittam, uelociter cuntem uertit alio.

Iam enim immisi sagittā, & ipsum percussi in humero
 Dextro, e contra per thoracis extremitatem:
 Et ipsum ego affirmabam ad inferos premisisse.
 Attamen non occidi. Deus aliquis est iratus.

Equi autem non adsunt & currus, quos ascendam,
 Sed in domibus Lyeaonis undecim currus
 Pulchri primo conglutinati, nuper facti, circū aut uelami
 Extensa sunt: apud autē ipsos uniuersiq; bini equi (na
 Stant hordeum album comedentes, & siligines,
 Certe quidē mihi ualde multa senex iaculator Lyeaon
 Venienti iussit domibus in factis:

Equos me iussit & currus conscendentem
 Imperare Troianis, in fortes pugnas.
 Sed ego non persuasus sum. certe multo utilius fuisset
 Equis parcens ne mihi indigeant pabulo.
 Viris captis assueti comedere multum.

Sic reliqui, & pedester in Troiam ueni
 Arcubus confisus. hi autē me nō erant futuri iuuare.
 Iam enim duobus optimis immisi,
 Tydideq; & Atride. ex autem ambobus
 Verū sanguinē fluere feci percutiēs, suscitauī autē magis.
 Ideo mala Fortuna à clauo curuos arcus
 Die hoc accepi, quando Troiam apud desyderatam
 Præsui Troianis ferens auxilium Hec̄tori diuino.
 Si autem redibo, & uidebo oculis
 Patriam meam, uxoremq; & altam magnam domum,
 Statim postea à me caput incidat alienus ur,
 Nisi hos arcus splēdido in igne ponam
 Manibus frangens: uani enim me sequuntur.

Aeneas Pāda
10.

Hūc aut rursus Aeneas Troianorū princeps cōtra allo
 Non sic loquere: prius autem non erit aliter cutus est.
 Quam nos aduersus hunc uirū cum equis, & curribus
 Occurrere uenientes cum armis experianur.
 Sed age, meos currus ascende ut scias
 Quales Troiani equi scientes campo
 Velociter huc, & illuc insequi, & fugere.
 Ideo & nos ad ciuitatem saluabunt, si rursus
 Iupiter aduersus Tydidem Diomedem gloriam dabit.
 Sed age, nunc flagellum, & habenas pulchras
 Suscipe, ego autem equos ascendam, ut pugnem:
 Vel tu hunc excipe. curæ erunt autem mihi equi.

Hūc aut rursus allocutus est Lyaonis splēdidus filius.
 Aenea tu quidem ipse tene habenas, & tuos equos:
 Magis sub auriga consueto curuum currum
 Portabunt, si quidem rursus fugiemus Tydei filium:
 Ne hi quidem timentes pigrescant, neq; uelint

Esferre bello tuam uocem desyderantes.
 Nos autem insequens magnanimi Tydei filius
 Ipsos interficiat, et abluat integrā unguā hūtes equos.
 Sed tu ipse impelle tuos currus, & tuos equos.

Hunc autem ego contraueniētem excipiam acuta lancea.
 Sic uociferantes in currus pulchros euntes,
 Promptiq; contra Tydidem impellebant ueloces equos.
 Hos autem uidit Sthenelus Capanei splēdidus filius,
 Statim autem Tydidem uerba uelocita allocutus est.

Tydidē Diomedes meo charissime animo,
 Viros uideo fortes contra te desyderantes pugnare,
 Fortitudinē immēsā habētes. hic quidē arcuū hū sciens
 Pandarus, filius autem rursus Lyaonis dicitur esse,
 Aeneasq; filius quidem magnanimi Anchise
 Gloriat̄ur esse natus: mater autem ipsius est Venus.
 Sed age retrocedamus in equis, neq; mihi sic
 Propera in primis pugnis, ne dilectum cor perdas.

Hūc aut toruē aspiciēs allocutus est fertis Diomedes.
 Ne timorem prædica: quoniā non te persuasurum puto.
 Non enim mihi generosum fugienti pugnare,
 Neq; timere, etiam mihi uires ualidae sunt:
 Pigresco autem equos ascendere. sed & sic
 Contra uado ipsos: timere me non sinit Pallas Minerua.
 Hos autem non iterum retro auferent ueloces e qui
 Ambos à nobis: nisi alter sanē fugiat.
 Aliud autem tibi dico, tu autem in mentibus pone tuis,
 Si mihi prudens Minerua gloriam dederit
 Ambos interficere: tu cito hos quidem ueloces equos.
 Illius trahere ex curru habenas corripiens
 Aeneæ incip̄a recordatus equorum.

Diomedes cū
Sthenelo au
riga.

Abduc autem ex Troianis ad fortes Achiuos.
 Huius enim generis sunt, cuius Troi altisonans Iupiter
 Dedit filij solutionem Ganymedis, quoniam optimi
 Equorum quicumq; sunt sub Aurorâq; Soleq;.
 Huius generis furatus est rex uirorum Anchises
 Clam Laomedonte supponens fœminas equas,
 Ex his sex generati sunt in domibus generatione.
 At quatuor quidem ipse habens nutriuit in præsepio.
 Hos autem duos Aeneæ dedit peritos timoris.
 Si hos acceperimus, abstulerimus gloriam bonam.
 Sic hi quidem talia mutuo dicebant.
 Hi autem cito propè uenerunt impellētes ueloces equos.
 Hunc prior allocutus est Lycaonis splendidus filius.

Pædarus Diomedii.

Fortissime prudens splendidi Tydei fili
 Certe decēter te nō telum uelox interfecit amara sagitta.
 Nunc rursus lancea tentabo si felicior ero.
 Dixit, & uibrans præmittit clongam lanceam,
 Et percussit Tydida iuxta scutum: huius autem per totum
 Cuspis ærea uolans thoraci admota est.
 Huic aut in longum clamauit Lycaonis splēdidus filius,
 Percussus es uentrem utrinq; neq; te puto
 Diu amplius toleraturū mihi aut magnā gloriā dedisti.
 Hunc autē non territus allocutus est fortis Diomedes.

Diomedes Pædaro.

Errasti, & non affecutus es, sed non quidem uos puto
 Ante cessaturum, quā saltem alter cadens
 Sanguine satiet Martem fortem bellicosum.

Diomedes Pædarum occidit.

Sic fatus, iaculatus est, telum autem direxit Minerua
 In nasum apud oculum: albos autem penetravit dentes.
 Huius autē quidē linguam ultimā abscecidit ferrū magnū.
 Cuspis autem exiuit apud ultimum mentum.

Cecidit autem è curribus, sonuerūt autē arma super ipso
 Versicoloria late lucentia, conterriti sunt autē eius equi
 Velocipedes, huius autē rursus soluta est animaq; roburq;.
 Aeneas autem irruit cum scuto lanceaq; longa,
 Timens ne eum eriperent mortuum Achiuū.
 Circum autem ipsum iuit leo tanquā fortitudine confissus:
 Ante aut ipsum lanceaq; tenebat, et scutū undiq; æquale
 Hunc interficere paratus quicumq; huic obuius ueniret
 Terribiliter uociferans, hic autem saxum accepit manu
 Tydides magnum opus, quod non duo uiri portarent,
 Quales nunc hoies sunt: hic autē ipsum facile mouebat,
 Hoc percussit Aeneæ uertebrium, ubi coxa (& solus:
 Vertebro inuertitur (uertebrium autem ipsum uocant).
 Cōfregit aut ipsius uertebriū, ambos aut abrupit neruus:
 Detraxit autem pellem asper lapis, sed hic heros
 Stetit genu flexo cadens: & firmatus est manu magna
 Terræ, circum autem oculos nigra nox cooperuit.
 Et certe tunc perditus esset Rex uirorum Aeneas,
 Nisi cito intellexisset Iouis filia Venus
 Mater, quæ ipsum sub Anchisa peperit bubulco:
 Circum autē suū dilectum filiū extēdit lacertos candidos
 Ante autem ipsam pepli lucidi plica cooperuit,
 Septū ut esset telorū: ne quis Danaorū ueloces equos habē
 Ferrū in pectoribus immittens animum auferret. (tium
 Quæ quidem suum dilectum filium subduxit è prælio,
 Neq; filius Capanei oblitus est mandatorum
 Horum, quæ iussit uocem bonus Diomedes,
 Sed hic hos quidē suos inhibuit itegras ungulas habētes
 Longe à turba, ex curru habenas extendens: (equos
 Aeneæ aut inuadens pulchros crines habentes equos

Diomedes Aeneam uulnerat.

Aeneas à matre liberatur, ne diomedes inueniat.

Abduxit à Troianis ad fortes Achiuos.
 Dedit autem Deypilo socio dilecto, quem supra omnem
 Honorabat coetancorum coetū, quod ei mētibus aequalia
 Naues in concauas abducere: sed hic heros (sciebat
 Suos equos ascendens sumpsit habenas splendidas.
 Statim autē Tydidem consecutus est fortes unguis equos
 Promptus. hic autē Venerē aggressus est infesto ferro,
 Cognoscens quod impotens esset Dea: neq; Dearum
 Earum, quæ uiris bellum administrant.
 Neq; Minerua, neq; urbium populatrix Bellona.
 Sed quando inuenit multam inter multitudinē insequeſ,
 Tunc super adueniens magnanimi Tydei filius
 Extremam vulnerauit manum saltans acuta lancea
 Imbecillem, statim autem lancea corpus transfixit
 Immortalem per peplū, quē ei Gratia laborauerunt ipse
 Vitimū super palmae, fluebat autē imortalis sanguis Dea,
 Humor qualis fluit beatis Dijs.
 Non enim cibum comedunt, neq; bibunt ardens uinum:
 Ideo exangues sunt, & immortales appellantur.
 Hec autem ualde clamans ab se deiecit filium,
 Et hunc quidem in manibus suscepit Phoebus Apollo
 Nigra nebula, nequis Danaorum ueloces equos habentiū
 Ferrum in pectoribus inijctens animum auferret.
 Hanc autē contra longe clamauit uocem bonus Diomedes
 Vade iouis filia in bello & pugna.
 An non satis quod mulieres impotentes decipis
 Si autem tu in bello uersaberis, certe te puto
 Rigere bello, et si alibi didiceris.
 Sic dixit. hæc at dolēs abiit: cōsumebatur autē grauitur.
 Hanc quidē Iris accipiens pedibus uelox duxit extra mul
 (titudinem

Venus à Dio
 mede vulne-
 ratur.

Dij exangues
 et imortales.

Dolentē doloribus, nigrescebat autem corpus pulchrū.
 Inuenit postea pugna in sinistra impetuosum Martem
 Sedentē. caligine aut lancea declinata erat, & ueloces eq.
 Hæc autem genu flexo procidens fratrem dilectum
 Multa precans aurea frena habentes petijt equos.
 Dilecte frater asportā me, da autem mihi equos,
 Ut in olympum uadam, ubi immortalium sedes est.
 Valde doleo uulnere, quo me mortalis uulnerauit uir
 Tydides, qui nunc & aduersus Iouem patrem pugnaret.
 Sic dixit. huic autē Mars dedit aurea frena hūtes equos.
 Hæc autem in curru ascendit dolens dilectum cor,
 Apud autē ipsā Iris ascēdit, et habenas accepit manibus,
 Verberauit autē ut impelleret. hi autē non inuiti uolabāt:
 Statim autē postea iuerunt Deorū in sedē, altū Olympū.
 Tunc equos stare fecit pedibus celeres uelox Iris,
 Soluens ex curribus, atq; immortalem apposuit escam.
 Hæc autē in genibus cecidit Diones diua Venus
 Matris suæ: hæc autē cum ulnis accepit filiam suam,
 Manuq; ipsam demulcebat: uerbūq; dixit, et denominauit
 Quis tibi talia fecit dilecta filia cælicolarum
 In uanum? tanquam aliquod malum facienti manifeste?
 Huic autem respondit postea amans risum Venus.
 Vulnerauit me Tydei filius magnanimus Diomedes,
 Quoniam ego dilectum filium subduxi è prælio
 Aeneam, qui mihi omnium longe dilectissimus est.
 Nō enim amplius Troianorū, et Achiuorū pugna grauis
 Sed iam Danaï & cum immortalibus pugnant. (est:
 Huic autem respondit postea Dione diua Dearum.
 Suffer filia mea, & tolera dolens quamuis.
 Multi enim iam tolerauimus cælestes domos habentes.

Venus saucia
 à Dione ma-
 tre consolae-
 tur.

Dij plures Ex uiris graues dolores inter se facientes.
 uulnegrati ab Tolerauit quidē Mars qñ ipsum Otus fortisq; Ephialtes
 hominibus. Filij Aloeī ligauerunt forti in uinculo
 Aereo, & in carcere ligatus est tredecim menses:
 Et tunc periisset Mars insatiabilis belli,
 Nisi nouerca perpulchra Eriboëa
 Mercurium admonuisset: hic autē furatus est Martem
 iam consumptū graue autē ipsum uinculū domauerat,
 Tolerauit autē Iuno qñ ipsa fortis filius Amphitryōis,
 Dextera iuxta mammillam sagitta trifidula
 Percussit: tunc ipsam immedicabilis accepit dolor.
 Iuno uulne- Tolerauit & Pluto in his magnus uelocem sagittam,
 ratur. Quando ipsum idem uir filius Iouis Aegiochi
 Pluto uulne- In Pilo inter mortuos percutiens doloribus dedit.
 ratur. Sed hic iuit ad domum Iouis, & magnum Olympum,
 Animum dolens doloribus transfixus, sed sagitta
 Humero in forti transfixa est: tristem effecit autē animū.
 Hunc autē Peon doleres expellētia medicamina spargens
 Curauit. non quidē enim aliquid iuxta mortalis fuit
 Infestus grauiā operans, qui non aduertit iniusta faciens
 Qui arcibus dolere fecit Deos, qui Olympum habitant.
 Te autē in hunc cōmouit Dea glaucos oculos hñs Miner
 Stultus neq; hoc scit iuxta mentem Tydei filius, (uā,
 Qui ualde nō longæuius est, qui cū immortalibus pugnat.
 Neq; ipsum filij unquam ad genua patrem appellabunt
 Venientem ex bello, & graui pugna.
 Itaq; nunc Tydides & si ualde fortis est,
 Consideret nequis aduersus ipsum maior te pugnet.
 Ne diu Aegialea perprudens Adrastine
 Ex somno lugens amicos domesticos suscitet,

Iuuenem desiderans maritum optimum Achiuorum:
 Potens uxor Diomedis bellicosi
 Dixit, & ambabus sanicm manus absterfit.
 Medicata est manus, dolores & mitigati sunt graues.
 Hæ autem rursus insipientes Mineruq; & Iuno,
 Mordacibus uerbis Iouem Saturnidem irritauerunt.
 His autē uerbis icēpit Dea glaucos oculos hñs Minerua,
 Iupiter pater nunquid mihi succensebis ob id, quod dicā
 Certe ualde aliquam Venus Acheidarum persuadens
 Troianos simul sequi, quos nunc mirabiliter diligit:
 Harum aliquam subornās Acheidarum bene uestitarum
 Ad auream fibulam lacerauit manum teneram.
 Sic dixit, subrisit autem pater uirorumq; Deorumq;
 Et uocans, allocutus est auream Venrem.
 Non tibi filia mea concessa sunt bellicosa opera:
 Sed tu mitia exerce opera nuptiarum.
 Hæc autem Marti ueloci, & Minerua oīa curæ erunt.
 Sic hi quidem talia inter se dicebant.
 In Aeneam autem irruit uocem bonus diomedes,
 Cognoscens quod ei ipse super habebat manus Apollo.
 Sed hic neq; Deū magnū uenerabatur: cupiebat autē semp
 Aeneam interficere, & inclyta arma spoliare.
 Ter quidem postea irruit ad interficiendum promptus:
 Ter autem ei euertit lucidum scutum Apollo.
 Sed quando quarto concitatus est Deo similis,
 Grauius minans allocutus est longe iaculans Apollo.
 Considera Tydide, & retrocede, neq; Dijs
 Aequalia uelis scire: quoniam nunquam genus simile
 Immortaliumq; Deorum, humi ambulantiumq; hominū.
 Sic dixit, Tydides autem cecidit paululum retro,

Aeneas ab Am
 polline mor-
 ti subducitur

ILIADIS

Iram euitans longe iaculantis Apollinis:
Aeneam autem seorsum à turba posuit Apollo
Pergamo in sacro, ubi ipsi templum factum erat:
Certe hunc Latonaq; & Diana sagittis gaudens,
In magno adyto medicabantq; glorificabantq;
Sed hic Simulachrū fecit argēteum arcū habēs Apollo,
Ipsiq; Aeneae simile, & armis tale.
Circum autem idolum Troiani, & diui Achiui
Incidebant inter se circa pectora bouina
Scuta rotunda, scutaq; parua agilia.
Iā tūc impetuosum Martē allocutus est lucidus Apollo.
Mars Mars hoim pestis, iquinatē cadē murorū percussor,
Non hunc uirum ex pugna trahes accedens
Tydidem, qui nunc certe & cum Ioue patre pugnaret:
Venerē quidē primū propē uulnerauit manū in palma
Sed postea ipsi mihi concitatus est Deo similis
Sic dicens, ipse sedit in Pergamo excelsō.
Troianorū autē turmas pnciosus Mars cōcitauit accedēs
Similis Acamanti ueloci ductori Thracum.
Filios autem Priami à Ioue nutritos adhortatus est.
O filij Priami à Ioue nutriti Regis,
Quousq; interfici sinctis populū ab Achiuis?
An donec circa portas bene factas pugnent?
Iacet uir, quem equalem honorabamus Hecatori diuo,
Aeneas filius magnanimi Anchise.
Sed age ex tumultu liberemus bonum socium.
Sic dicens cōcitauit fortitudinē, & animū uniuersuiusq;
Tunc rursus Sarpedon ualde incusauit Hecora diuum,
Hector, quo tibi fortitudo iuit quam prius habebas?
Dicebas sine populis ciuitatē defendere, et adiutoribus,

E ILIADIS V.

56

Solus cum affinibus fratribusq; tuis.
Horum nunc nullum ego uidere possum, neq; cognoscere.
Sed timent canes tanquam circum leonem.
Nos autem rursus pugnamus qui socij sumus.
Etenim ego socius existens de longinquo uenio:
Longe enim Lycia Xantho in uorticibus pleno,
Vbi uxoremq; dilectam reliqui, & infantem filium,
Et possessiones multas, quas desiderat quicumq; indigens.
Sed & sic Lycios commoueo, & paratus sum
Cum uiro pugnare, sed nihil mihi hic tale,
Quale uel ferrent Achiui, uel ducent.
Tu autem stas, ac non alijs iubes
Populis manere, & auxiliari mulieribus:
Ne tanquam uinculis lmi capti retis
Viris inimicis laceratto, & praeda efficiamini:
Qui cito destruent bene habitatam ciuitatem uestram.
Tibi autem opus est hęc omnia curare, noctesq; & dies
Principes precanti inelytorum sociorum
Firmiter perdurare, & minacē execrari increpationem.
Sic dixit Sarpedon, momordit atē mētes Hecori sermo.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit humum,
Vibrans autem acutas lanceas per exercitū ibat quolibet
Cōmouens ad pugnandum, suscitauit autē pugna grauem.
Hi autem congregati sunt, & cōtrarij steterunt Achiuis.
Argiui autem expectabant congregati, neq; timebant.
Sicut autem uentus paleas fert magnis in areis
Viris uentilantibus, quando flaua Ceres
Discernit urgentibus uentis fructumq; & paleas,
Et albescunt acerui palearum, sic tunc Achiui
Albi super facti sunt puluere quem per ipsos

Celum usq; solidum excitarunt pedes equorum
 Iterum commissorum reuersi autem sunt aurige
 Qui fortitudinē manū recte ferebant. circū autē caliginē
 Impetuosus Mars offudit pugne Troianis auxiliator,
 Vndiq; discurrens: persciciebant autem mandata
 Phœbi Apollinis ense aureū habentis, qui ipsum iussit
 Troianis animum excitare, quoniam uidit Pallada Miner
 Discurrentem, quæ erat Danaïs auxiliatrix. Quant
 Ipse autem Aeneam ualde pingui ex adyto
 Extulit, & in pectoribus fortitudinē iecit pastori popu
 Aeneas autem cum socijs stetit, hi autē gauisi sunt lorū.
 Postquam uiderunt uiuumq; & incolumem aduenientē,
 Et fortitudinē bonā habentē, interrogauerūt quidē nihil
 Nō enim sinebat labor alius, quē argenteū arcū hñs susci
 Marsq; hoīm pestis, cōtētioq; isatiabiliter prōpta. (tauit
 Hos autem Aiaces duo & Vlyssēs, & Diomedes
 Concitabant Danaos ad pugnandum, hi autem & ipsi
 Neq; uiolentias Troianorum timebant, neq; clamores,
 Sed expectabant nebulis similes quas Saturnius
 Tranquillitate sistit in altis montibus,
 Paulatim quousq; cessat robur Boreæ, & aliorum
 Fortium uentorum, qui nebulas obscuras
 Spirationibus stridulis dissipant flantes.
 Sic Danai Troianos expectabant firmiter, neq; timebant
 Atrides autem ad multitudinem ibat multa iubens.

Agamemnon
 suos hortari
 non desistit.

O amici, uiri estote, & fortem animum accipite,
 Adiuuicemq; uerecundamini per fortes pugnas.
 Verecundatiū autē uirorū plures salui, quā iterficiūtur.
 Fugietū autē nō gloria insurgit, neq; aliqua fortitudo.
 Dixit, et iaculat⁹ ē lancea uelociter percussit at ppugna
 (torem uirum

Aeneæ socium magnanimi Deicoonta
 Pergasidem, quem Troiani æquē ac Priami filios
 Honorabant, quoniam uelox erat in primis pugnare.
 Hunc in scuto lancea percussit rex Agamemnon.
 Hoc non lanceā impediuit: prorsus enim itrauit & ipsum
 Vltimo in uentre per balteum transiuit.
 Sonuit autem cadens, sonuerunt & arma in ipso.

Tunc rursus Aeneas Donaorum interfecit uiros opti
 Filios Dioclei, Crethonaq; Orsilochumq;. (nos
 Horum pater quidem habitabat bene adificata in Phera,
 Diues uictus, genus autem erat ex fluuio
 Alpheo, qui late fluit Pyliorum per terram.
 Hic peperit Orsilochum multis uiris Imperatorem.
 Orsilochus autem peperit Diocleum magnanimum.
 Ex Diocleo autem gemini filij geniti sunt,
 Crethon, Orsilochusq; pugne bene scientes omnis.
 Hi quidem pubescentes nigris in nauibus
 Ilium ad bonos equos habens simul Argiuos secuti sunt,
 Honorem Atridis Agamemnoni, & Menelao
 Comparantes, hos autem rursus finis mortis cooperuit.
 Quales Leones duo montis in cacuminibus
 Nutriti sunt sub matre profunde in densitatibus syluæ.
 Hi quidem rapientes boues, & pingues oues
 Stabula hominum scindebant, quousq; & ipsi
 Virorum in manibus intercepti sunt acuto telo.
 Tales manibus ab Aeneæ intercepti
 Deciderunt, abietibus similes altis.
 Horū autē cadentū miserus est uocē bonus Menelaus:
 Iuit autem per primos pugnatōres armatus ardētī ferro,
 Quatiēs lanceā, huius autē concitabat fortitudinem Mars,
 Home. Ilias. h

Hæc sciens, ut manibus ab Aenea interficeretur.

Huc aut uident Antilochus magnanimi Nestoris filius,
Iuit aut p prios pugnatores, ualde. n. uebat pastori p ploru
Neqd pateretur, ualde aut ipsos aberrare faciebat labore.

Hi quidem iam manusq; lanceas acutas
Contra inter se tenebant parati ut pugnarent.

Antilochus autē ualde propē astabat pastori populorū.
Aeneas aut nō expectauit, uelox quāuis existens bellator,
Postquam uidit duos utros propē inter se manentes,
Hi aut postquā mortuos traxerunt ad populū Achiuorū,
Hos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum:

Ipsi autem reuersi cum primis pugnabant.
Tunc Pylameneum interfecerunt equalem Marti,
Principem Paphlagonum magnanimorum bellicosorū.
Hunc quidem Atrides lancea gloriosus Menelaus
Stantem lancea percussit in humero consequens.

Antilochus autem Mydona percussit aurigam famulum
Bonū Atymniadē (hic aut auertebat integrā unguā ha-
Saxo cubitū cōsequēs mediū, at ex manibus (bētes equos)
Habena albæ ebore humūm ceciderunt in pulueres.

Antilochus autem ruens ense percussit tempus.
Sed hic anhelans accuratē fabricato cecidit ex curru
Supinus in pulueres in caput & hūmeros:

Diu ualde stetit, consecutus est enim barenam profundā,
Donec eq. agitati humū piccerūt i pulueres. (Achiuorū.
Hos aut uerberauit Antilochus, ad exercitiū autem duxit

Hos at Hector cognouit iter turmas: irruit aut i ipsos
Vociferans, simul autē Troianorū secute sunt phalanges
Fortes, præerat autem ipsis Mars, & casta Bellona.
Hæc quidem habens tumultum immanem pugnae,

Mars autem in manibus magnam lanceam quatiebat:
Ibat autem aliqui quidem ante Hectorem, aliqui aut post.
Hunc autem uidens timuit uocem bonus Diomedes.
Sicut aut quando uir timidus iens per ingētem campum
Stetit ad rapidum fluiuium in mare profluentem,
Spuma feruescentem uidens recucurrit retro.
Sic tunc Tyades retro cessit, dixitq; populo.

O amici qualem tandem admiramur Hectora diuum Diomedes ob
Bellicosum esse, & audacem bellatorem? stupefactus
Huic autē semper adest unus Deorū, qui pestē expellit. suos alloquitur.
Et nunc ei adest ille Mars mortali uiro similis.

Sed ad Troianos uersi semper retro
Ite, neq; aduersus Deos prompti sitis fortiter pugnare.

Sic dixit Troiani autem ualde propē uenerunt ipsos.
Tunc Hector duos uiros interfecit bene scientes pugna
In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumq;
Horū at cadētū misertus est magnus Telamonius Ajax:
Stetit aut ualde propē iens, & iaculatus est læcea lucida,
Et percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso
Habebat multas possessiones hñs, multos cāpos hñs: sed
Duxit auxiliantē ad Priamumq; & filios. (ipsum fatū

Hunc in balteo percussit Telamonius Ajax.
Inferiori in uentre defixa est longa lancea,
Resonuit autem cadens. hic autem irruit illustris Ajax
Arma prædaturus. Troiani autem tela fuderunt
Acuta perlucida, scutum autem suscepit multa.
Sed hic cum calcibus adiens ex mortuo erexam lanceam
Euulsit, neq; item alia potuit arma bona
Humeris auferre, obrutus est enim telis.
Timuit autē hic circuitiōne fortē Troianorū strenuorū,

Qui multiq; & boni resistebant lanceas tenentes.
Qui ipsum magnū quāvis existentē & fortē, & clarum
Expulerunt ab ipsis. hic autem cedens reuersus est.
Sic hi quidem laborauerunt circa fortem pugnam.
Tlepoleum autem Herculidem bonumq; magnumq;
Commouit aduersus diuum Sarpedontem Fatum dirum.
Hi autē quādo iam propē erant alter in alterū euntes,
Filiusq; neposq; Iouis nebularum congregatoris,
Hunc & Tlepolemus prior uerbum allocutus est.
Sarpedon Lyciorum princeps quæ tibi necessitas
Timere huc uenienti pugne imperito uiro?
Mendaces autem te dicunt Iouis filium Aegiochi
Esse, cum multum ab illis absis uiris,
Qui ex Ioue nati sunt in prioribus hominibus,
Sed magnum quoddam dicunt robur herculeum,
Esse meum patrem, audacem animum leonis habentem:
Qui quondam huc ueniens gratia equorū Laomedontis
Sex solis cum nauibus & uiris pauculis,
Ilij destruxit ciuitatem, uiduauit autem uias.
Tibi autē malus qdē animus, interficiuntur enim populi,
Neq; te Troianis puto auxilium fore,
Venientem ex Lycia, tametsi ualde fortis es.
Sed à me interfectum ad portas inferni peruenturum.
Huic autē rursus Sarpedon Lyciorū ductor cōtra locu-
Tlepoleme, certe ille destruxit Ilium sacrum (tus est.
Viri stultitijs clari Laomedontis,
Qui ipsum beneficentem malo increpauit uerbo.
Neq; restituit equos, quorum gratia à longe uenit.
Tibi autem ego hic dico cadem, & mortem nigram
Ex me comparaturum, mea autem à lancea interfectum

Gloriā mihi daturū, animā autē inferno inelytōs equos ha-
Sic dixit Sarpedō, hic at eleuabat fagineā lācea cētū.
Tlepolemus: & horum quidem simul lancea longa
Ex manibus ibant. hic quidē percussit ceruicem mediant
Sarpedon, cuspis autem utriq; uenit dolorosa.
Hunc autem circa oculos obscura nox cooperuit.
Tlepolemus autem crus sinistrum lancea longa
Percussit, cuspis autem mota est prompta.
Osi propinqua, pater autem mortem coercuit.
Hi quidem diuum Sarpedontem diui socij
Extulerūt ex praelio: grauabat autem ipsum lācea longa
Tracta, id quidem nullus considerauit, neq; intellexit
Crure extrahere lanceam fagineam, ut iret
Cum festinātibus: talē enim habebāt laborē gubernātes.
Tlepoleum autem ex altera parte bene ocreati Achiut
Exportabant praelio, intellexit autem diuus Vlysses
Miserabile animū habēs, prōptū erat autē ei dilectū cor.
Cogitabat autem postea in mente, & in animo,
An prius Iouis filium ualde sonantis insequeretur,
An hic plurium Lyciorum animum auferret.
Neq; Vlysi magnanimo fatatum erat
Fortem Iouis filium interficere acuta lancea.
Huic ad multitudinem Lyciorū uertit animū Minerva.
Tunc hic Cæranum interfecit, Alastorēq; Chromiumq;
Alcandrumq; Haliumq; Noëmonaq; Prytanemq;
Et item plures Lyciorum interfecisset diuus Vlysses,
Nisi statū intellexisset magnus galeā ornata hīs Hector,
Iuit autem per primas acies armatus fulgenti ere,
Terrorē inferens Danais, gauisus est autē eo accedente
Sarpedon Iouis filius, uerbum autem luctuosum dixit.

Priamidae ne me laceramentum Danais relinquis
 Sarpedō uul Iacere, sed auxiliare. postea me & linquat euum
 ncratus He- In ciuitate uestra, quoniam non futurus sum ego
 etora incla- Rediens domum dilectam in patriam terram,
 mat. Ad laticandū uxoremq; dilectam, & infantem filium.
 Sic dixit, hūc autē nō allocutus est galeā ornata habēs
 Sed perrexit promptus, ut cito (Hector,
 Expelleret Argiuos, multorumq; animum auferret.
 Hi quidem diuum Sarpedontem diui socij
 Sedere fecerunt sub Aegiochi Iouis perpulchra Fago:
 Ex autem ipsius crure lanceam fagineam extraxit foras
 Fortis Pelagon, qui eius dilectus erat socius.
 Hunc autē reliquit aīa, & circa oculos diffusa est caligo.
 Rursus autem respirauit, circum autem aura Boreae
 Recreauit spirans male suspirantem animum.
 Argiui autē propter Martem, & Hectorem armatum,
 Neq; reuertebantur nigras ad naues,
 Neq; ferebantur in pugnam, sed semper retro
 Cedebant, postquam audiuerunt cum Troianis Martem.
 Tunc quem primum, quem ultimum interfecit
 Hectorq; Priami filius, & arcus Mars:
 Eximiumq; Teuthramq; & domitorē equorū Orestem,
 Trechumq; bellatorem Aetolium, Oenomaumq;,
 Oenopidemq; Helenum, & Oresbiū ornata mītrā hūte,
 Qui in Hyla habitabat ualde diuitias quarens
 Lacu circumdatus Cephisida: apud autem ipsum alij
 Habitabant Bœotij ualde pinguem populū habentes.
 Hos autē postquā intellexit Dea albas ulnas habēs Iuno,
 Argiuos interficientes in forti pugna,
 Statim Mmeruam uerba uelocia allocuta est.

Heu Aegiochi Iouis filia indomita,
 Certe uanum uerbum promissimus Menelao Iuno cū Pal-
 lium destruentē bene muratum redire, lade.
 Si sic furere sinamus perniciosum Martem.
 Sed age iam & nos curemus impetuosam fortitudinem.
 Sic dixit, neq; nō psuasa ē glaucos oculos hīs Mierua.
 Hec quidē percurrēs aureas habenas hūtes aptauit equos
 Iuno antiqua Dea filia magni Saturni. Hebe currū
 Hebe autem circa currus uelociter posuit curuas rotas
 adaptat.
 Aereas octo radios habentes ferreum axem circa.
 Harum aureus orbis incorruptibilis, sed desuper
 Aerea cinctura congrue mirabile usū,
 Modioli autem argento sunt circumdati undique.
 Sella autem aureis & argenteis loris
 Extensa est, duo autem circumdati ambitus sunt.
 Huius autem argenteus temo erat, sed in summo
 Ligauit aureum pulchrum iugum, in eo capistra
 Pulchra posuit aerea, sub autem iugum duxit Iuno
 Equos ueloces pedes habētes prompta cōtentione & uoci
 Sed Minerua filia Iouis Aegiochi (feratione.
 Peplum quidem deposuit subtilem patris in pauimento
 Pulchrum, quem ipsa fecit & laborauit manibus.
 Hec autē lorica inducta Iouis nebularum cōgregatoris,
 Armis in bellum armata est lachrymosum.
 Circum autem humeros posuit egidam simbriatam
 Grauem, quam circum undiq; timor cinxerat.
 In ea contentio, in ea fortitudo, in ea horribiles mine,
 In eaq; Gorgonium caput grauis timoris.
 Horribilisq; terribilisq; Iouis monstrum Aegiochi.
 In capite autē cuneatā galeā posuit quatuor clausos hūte:
 b iij

Iunonis cur-
rus descriptio

Armorū Pal-
ladis descriptio.

Aegidis de-
scriptio

I L I A D I S

Horæ deæ cui-
studium por-
tas celi.

Auream centum ciuitatum militibus congruam.
In autē currus lucentes pedibus ascēdit, accepit autē læcā
Grauem, magnā, ualidam, qua prosternebat turmas uirorum
Heroum, quibus irascitur fortem patrem habens.
Iuno autem flagello uelociter agitabat equos.

Spōte autē portæ apertæ sunt celi, quas custodiebāt Horæ,
Quibus commissum est magnum cælum, olympusq;
Et reducere densam nebulam, & inducere.
Eā per ipsas stimulos impellebant equos.
Inuenerunt autem Saturnidē à Dijs seorsum sedentē alijs
Summo uertice eminentis Olympi:
Tunc equos firmans Dea albas ulnas habens Iuno,
Iouem eximium Saturnidē interrogauit, & allocuta est.

Iupiter, an nō uitio uertes Marti isthæc graui opera?
Quantumq; & qualem destruxit populum Achiuorum
Inuanū, sed nō secūdū decēs, mihi autē dolor, hi uero quieti
Delectantur Venusq; & argenteum arcū habēs Apollo,
Stultum hunc dimittētes, qui non aliquā nouit iustitiam.
Iupiter pater nunquid mihi succensēbis, si Martem
Grauiter percutiens pugna expellam? (Iupiter

Huic autē rīdens allocutus est nebularū cōgregator
Age, aduersus ipsum incita Mineruam prædatricem,
Que ipsi maxime consuevit malos dolores admouere.

Sic dixit, neq; nō psuasa est Dea albas ulnas hīs Iuno.
Verberauit autem equos: hi autem non inuiti uolauerunt

Iuno cū Mi-
nerua in præ-
lium profi-
ciscitur.

In medio terræq; & celi stellati.
Quantum obscure uir uidit oculis
Sedens in specula aspiciens in nigrum pontum:
Tantum saltant Deorum altisonantes equi.
Sed quando iam Troiam uenerunt, fluuiosq; fluentes,

Qua fluctus Simois commiscebant, & Scamandrus,
Tunc equos firmauit Dea albas ulnas habens Iuno,
Soluens ex curribus: circum autē nebulā multam fudit.
His autē ambrosiam Simois producebat ad pascendum.
Hæ autem iucrunt timidus columbis passus similes,
Viris Argiuis auxiliari prompte.

Sed quando uenerunt ubi plurimi, & optimi
Stabant, circa potentiam Diomedis equorū domitoris
Congregati Leonibus similes cruda comedentibus,
Vel suis castratis, horum robur non impotens.
Tunc stans uociferauit Dea albas ulnas habens Iuno,
Stentori similis magnanimo æream uocem habenti,
Qui tantum uociferabat, quantum alij quinquaginta.
Pudor o Argiui male reprehensiones specie admirabiles.
Quandiu quidem in bello uersatus est diuus Achilles,
Nunquam Troiani ante portas Dardaniæ
Venerunt, illius enim timuerunt fortem lanceam.

Stentoris uo-
calitas

Nunc autē longe à ciuitate concauas apud naues pugnant.
Sic dicēs, commouit robur & animum uniuersiusq;
Tydidem autē adiuit Dea glaucos oculos habēs Minerva,
Inuenit autem hunc Regem apud equos, & currus

Minerua cū
Diomede.

Vulnus recreantē, in quo ipsum uulnerauit Pandarus sa-
Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro (gitta.
Scuti rotundi, quo consumebatur: defatigauit autē manum
Eleuans lorum, nigrum sanguinem abstergebat.

Equinum autem Dea iugum tetigit, uociferauitq;
Certe parum sibi filium similem genuit Tydeus.
Tydeus paruus quidem erat corpore, sed bellator:
Adeo ut quamuis ipsum ego pugnare non sinebam,
Neq; irruere quando uenit sine Achiuis.

Tydeus qua-
lis.

Legatus ad Thebas multos ad Cadmenses,
Coniuari ipsum iusserunt in domibus quietum.
Attamen hic animum habens suum fortem sicuti prius
Iuuenes Thebanorū prouocabat, omnibus aut uinebat
Facile, talis ego adiutrix eram.

Tibi autem certe quidem ego assistoq; & obseruo,
Et te prompte iubeo aduersus Troianos pugnare.
Sed tua uel labor impetuofus membra ingressus est,
Vel te certe timor occupat impotentem, neq; tu postea
Tydei filius es prudentis Oenide.

Huic autem respondens allocutus est fortis Diomedes.
Cognosco te Dea filia Iouis Argiochi;

Ideo ingenue dico uerbum, neq; cælabo.

Non me aliquis timor tenet ipotentē, neq; aliqua ignauia
Sed adhuc tuorū recordor mandatorum, que iussisti.

Non me sinebas immortales Deos contra pugnare

Alios, sed si Iouis filia Venus

Uenisset in bellum, hanc vulnerare acuta lancea.

Huius autem gratia nunc ipse retrocedo, atq; alios

Argiuos iussi congregari hic omnes.

Cognosco enim Martem pugnam supra imperantem.

Huic autē respondit postea Dea glaucos oculos habens

Tyāide Diomedes meo charissime animo, (Minerua.)

Neq; tu Martem hunc time, neq; aliquem alium

Immortalium, talis ego adiutrix sum. (Equos

Sed age in Martē primū impelle integras unguilas hñtes

Verbera autem propē, neq; uereare impetuofum Martem

Hunc furentem, curantem malum mutabilem:

Qui ante quidem mihiq; & Iunoni promisit, dicens

Aduersus Troianos pugnaturū, sed Argiuus auxiliaturū:

Nunc autē cū Troianis cōuersatur, horū autē oblitus est.

Sic dicens, Stenelum quidem ab equis impulit humū

Manu à tergo trahens, hic autem confestim desiliit.

Hæc uero in currum ascendit apud diomedem diuum

Prompta Dea, ualde autem resonuit fagineus axis,

Gravitate, grauem enim ducebat Deā urumq; optimū.

Accepit autem flagellum & habenas Pallas Minerua:

Statim in Martem primū impulit integrā ungulā hñtes

Certe hic quidē Periphātē excelsum interfecit, (equos

Aetolorum eximie optimum Ochesij illustrem filium.

Hūc quidē Mars interfecit inquinatus cæde, sed Minerua

Induit inferno galea, ne ipsam uideret potens Mars.

Postquā autē uidit hominū pestis Mars Diomedem diuū,

Certe hic quidem Periphantem magnum illic permisit

Iacere, ubi primum interficiens abstulerat animum.

Sed hic iuit aduersus Diomedem bellicosum.

Hi autē quādo iam propē erant alter contra alterū cūtes,

Prius Mars porrexit super iugum habenasq; equorum

Lanceam æream: promptus animum perdere,

Et tūc manū accipiens Dea glaucos oculos hñs Minerua

Impulit subter ex curru uanam moueri.

Secundus rursus motus est uocem bonus Diomedes

Lancea ærea, firmavit autem Minerua armipotens

Ultimum in uentrē, ubi cingebat balteum, (lacerauit

Eo ipsum uulnerauit cōsequens, corpus uero pulchrū di-

Verū laccā extraxit rursus, hic autē resonuit fortis Mars

Quantumq; nouem millia resonabant, uel decem millia

Virorum in bello contentionem congregantium Martis.

At uero timor excepit Achiuosq; Troianosq;

Timentes, tantum resonuit Mars in satiabilis belli.

Plutonis

galea.

Martem uul-
nerat Diome-
des.

Martis à Dio-
mede uulne-
rati Clamor
terribilis.

I L I A D I S

Qualis autem ex nebulis tenebrosus apparet aër,
Ex calore uenti grauer spirantis,
Talis Tydidi Diomedis fortis Mars
Apparuit simul cum nebulis iens in caelum latum.
Statim autem uenit Deorū in pauidētū altū Olympū,
Apud autem Iouem saturnidem sedit animum dolens,
Ostendit aut immortalē sanguinem defluētē ex uulnere,
Eluens uerba uelocia allocutus est.

Mars Ioui in
fortunū suū
grulus expo-
nit.

Iupiter pater non irascaris uidens hęc fortia opera,
Semper sanē horrenda Dij tolerantes sumus
Inter nos gratiam autem hominibus ferentes.
Tibi omnes pugnamus, tu enim peperisti dementē filiā
Perniciosam, cui semper iniusta opera curę sunt.
Alij quidē enim omnes quicumq; Dij sunt in Olympo,
Tibiq; obediunt, & subiecti sumus unusquisq;
Hanc autem neq; uerbo coerces, neq; opere.
Sed indulges quoniam ipse genuisti filiam malam,
Que nunc Tydei filium magnanimum Diomedem
Furere persuasit in immortales deos.
Venerē quidē primū propē uulnerauit manū in palma,
Sed postea in ipsum me irruit demoni similis:
Sed me portauerunt ueloces pedes, certe diu
Ipsius detrimēta passus fuisset ī grauibuscadauerū acer
Vel uiuus imbecillis fuisset aris percusionibus. (uis,
Hūc autē torue uidēs allocutus est nebularū cōgregator
Ne mihi mutabilis asidens luge: (Iupiter
Inimicissimus autē mihi es Deorū, qui Olympū habitant:
Semper enim tibi contentioq; amica, bellaq; pugnaq;
Matri tuę uis est irretentibilis, neq; subdita
Iunoni, quam quidem ego sedulo castigo uerbis.

E P I C O N I V.

63

Ideirco te puto illius hęc pati consilijs.
Sed nō quidem te amplius diu tolerabo dolores habētē. Martis parē
Ex enim me genus es, mihi autem te genuit mater. tes.
Si autem aliquo ex alio Deorum genere ita perniciosus,
Iandiu fuisses inferior cælicolis.

Sic dixit, & Pæonem iubet medicare.
Huic autē Pæon. dolorem pellentia medicamina spargens Mars a Pæo=
Sanauit, non quidē enim aliquid secundum mortalis fuit. ne curatur.
Sicut autē quādo caogulū lac album festinans congelauit
Molle existēs, ualde autē uelociter circū uertitur miscēti. Deorum cor
Sic statim sanauit impetuofum Martem. pora citius
Hunc autem Hebe lauit, gratiosaq; indumēta induit. sanantur.
Apud autem Iouem Saturnidem sedit honore gaudens.
Hęc autem rursus ad domum Iouis magni redierunt
Iunoq; Argiua, & potens Mimerua,
Sedantes homicidam Martem à uirorum cædibus.

ILIADIS.
ARGVMENTVM. Z. HO
MERI COMPO
SITIONIS.

Dis absentibus a pugna Græci multos interficiunt Troiano-
rum. Heleno autem consulente, Hector in ciuitatem vadit,
& matri iubet Hecubæ precari Minervam: & promittere ei
duodecim boum sacrificium, vt diomedem abesse faciat a pugna.
Interim autem existentibus ipsis in campo Glaucus, & Diome-
des recognoscentes paternam amicitiam mutant arma inter se.
Hector autem loquens matri Hecubæ, & vxori Andromachæ,
cum fratre Alexandro in bello exeunt,

Z I D VI J I
ILIADIS. Z. HONNERI
COMPOSITIONIS.

64

Zita autem, Andromache & Hectoris est colloquium.

Roianorum autē sola erat, & Achii-
uorum pugna grauis.

Multum autem huc & illuc fereba-
tur pugna per campum,

Inter se iacentibus ereas lanceas,
In medio Simoëtis, et Xäthi fluctuū.

Aiax autē primus Telanonius propugnaculū Achiuo
Troianorum rupit phalangem, lumēq; socijs fecit, (rum
Virum interficiens qui optimus in Thracibus erat,
Filium Euffori Acomanta bonumq; magnumq;
Hūc percussit primus galeæ in cono ex equinis crinibus
In autem fronte fixit, penetravit autē os intra (dense,
Cuspis erea, hunc autem tenebra oculos cooperuit.
Axylum autem interfecit uocem bonus Diomedes
Teuthranidem, qui habitabat bene edificata in Arisba,
Diues uictu, amicus autem erat hominibus.
Omnes enim amabat uia in domo habitans.
Sed ipsum nullus horū tunc adiuuauit graue in mortem
Ante succurrens: sed ambos in animum priuauit
Ipsū & seruum Calesium, qui tunc equorum
Erat auriga. hi autem ambo terram ingressi sunt.
Dresum autem Euryalus, & Opheltium interfecit.
Iuit autē ad Aesepū, & Pedasum quos quondam nymppha
Nais Abarbarea peperit eximio Bucolioni.
Bucolion autem erat filius splendidi Laomedontis,

I L I A D I S

Antiquissimus generatione, obscurū autē peperit mater.
Pascens autem in ouibus mistus est amicitia, & lecto.
Hæc autem grauida gemellos peperit filios.
Et quidem horū dissoluit fortitudinē, & splēdida mēbra
Mecistiades, & ab humeris arma prædatū est.
Astylum autem interfecit fortis in bello Polypoetes.
Pyditem uero Vlysses Percosium interfecit
Lancea ærea. Teucus autem Areaxonem diuum.
Antilochus autem Ablerum interfecit lancea lucida
Nestorides. Elatum uero Rex uirorum Agamemnon.
Habitabat autem Satnioētis late fluentis apud ripas
Pedasum altam, Phylacum autem interfecit Leitus heros
Fugientem, Eurypylus autem Melanthium interfecit.

Adrestum autem postea uocem bonus Menelaus
Viuum cepit. equi enim fugientes per campum
Ramo in læsi myricino curuum currum
Frægerunt in primo timone, ipsi quidem iuerunt
Ad ciuitatem, ubi alij fugientes timebant.
Ipse autem ex curru apud rotam reuolutus est
Pronus in pulueribus in os, apud autem ipsum stetit
Atrides Menelaus tenens longam lanceam.
Adrestus autem postea accipiens precatus est genua.
Viuum cape Atræi filii: tu autem digna accipe præmia.
Multæ autem in diuite patre opes iacent,
Aesq; aurumq; multilaborisq; ferrum:
Horum tibi donabit pater infinita dona,
Si me uiuum audiuerit in nauibus Achiuorum.

Sic dixit, huic autem animum in pectoribus persuasit,
Et tã ipsum cito futurus erat ueloces in naues Achiuorū,
Ut daret suo seruo deducere: sed Agamemnon

Obuius

Z VI.

65

Obuius uenit currens, & simul uocās uerbū allocutusest.

O timide, ô Menelaë, cur autem tu misereris sic
Virorum, certe tibi optima facta sunt in domo
A Troianis, horum neq; aliquis fugiet grauem mortem
Manusq; nostras, neq; aliquem uentre mater
Puerum existentē feret, neq; aliquis fugiet, sed simul oēs
Cum Ilio deperditi erunt, neglecti, & obscuri.

Sic dicens, uertit fratris mentes heros
Decentia admonens: hic autem à se expulit manu
Heroem Adrestum: hunc autem rex Agamemnon
Vulnerauit in uentre, hic autē collapsus est: Atrides autem
Calce in pectoribus iens euulsit fraxineam lanceam.

Nestor autem Argiuis iussit longe uocans,
O amici heroēs Danaï famuli Martis,
Nullus nunc exuijs insistens postea retro
Maneat: ut plurima ferens ad naues eat:
Sed uiros interficiamus: postea autem & hæc quieti
Cadauera per campum prædabimini mortua

Nestor socios
admonet.

Sic dicens, concitauit fortitudinē, & aium uniuscuiusq;
Tunc rursus Troiani bellicosus ab Achiuis
Ilium ascendissent impotentijs domiti,
Nisi Aeneaq; & Hectori dixisset astans
Priamides Helenus augurium eximie optimus.

Aeneaq; & Hector, quoniam labor uobis maxime
Troianorum, & Lyciorum impositus est: quoniã optimi
Omnem in gubernationem estis bellareq; scireq;
State illic & populum inhibete ante portas
Quoquo uersum euntes potius quã in manibus mulierū
Fugientes cadere, inimicis autem gaudium fieri.
Sed postquã phalanges moueritis omnes:

Home. Ilias,

i

Nos quidē aduersus Danaos pugnabimus rursus manētes
Quamuis ualde consumpti. necessitas enim urget.

Hector sed tu ciuitatem ingredi. dic autem postea
Matri tuæ & meæ. hæc autem conduces sacrificia
Templo Mineruæ glaucos oculos habētis in arce summa
Aperiens clauē portas sacræ domus,
Vestem quæ ei uidebitur gratiosissima & maxima
Essē in domo, & ei longe charissima ipsi,
Ponere Mineruæ in genibus pulchras comas habentis:
Et ei promittere duodecim boues in templo
Iuuenos indomitos sacrificare: si misera fuerit
Ciuitatiq; & Troianorum uxoribus, & paruulis filijs,
Si Tydei filium remoueat Ilio ab sacro
Sæuum bellicosum fortem peritum timoris:
Quem iam ego fortissimum Achiuorum dico esse.
Neq; Achillem unquā sic timuimus principem uirorum,
Quem dicunt ex Dea esse. sed hic ualde
Furit: neq; aliquis ei potest robore esse similis.

Sic dixit: Hector autem nihil à fratre nō persuasus est.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit humum
Vibrans acutas lanceas per exercitū uuit quoquouersum
Concitans ad pugnandum. suscitauit autē pugnā grauem.
Hi autem reuersi sunt & contrarij steterunt Achiuis:
Argiui autem retrocesserunt. cessarunt autem à cæde.
Dixerunt autem aliquem immortalem ex cælo stellato
Troianis auxiliaturum descendisse. sic uersi sunt.
Hector autem Troianis iussit longe loquens.
Troiani magnanimitate longe uocatiq; socij
Virī estote amici: recordamini autem strenuæ fortitudinis,
Donec ego uadam ad Ilium, & senibus

Dicam consultatricibus & nostris uxoribus
Dæmones orare, promittereq; hecatombas.

Sic dicens abiit galeam pulchram habens Hector.
Circū autē ipsum talos uerberabat & ceruicē coriū nigrum
Circuitus qui ultimus currebat scuti umbilicosi.

Glaucus autem Hippolochi puer & Tydei filius
In medium amborum conuenerunt prompti ad pugnandū.
Hi autem quādo iam propē erant contra inter se cuntes
Hunc prior allocutus est uocem bonus Diomedes.

Diomedes et
Glauci con-
gressus

Quis autem tu es fortissime mortalium hominum?
Non enim unquam uidi pugna in gloriosa
Prius. sed quidem nunc multum processisti omnium
Tua confidentia: quia meam longam lanceam sustines.
Infelicium autem filij meæ fortitudini obuiant.
Si autem aliquis immortalium à cælo uenisti
Non ego Deis cælestibus pugnabo.

Diomedes
Glaucus.

Neq; enim neq; Driantis filius fortis Lycurgus
Diu fuit qui Deis cælestibus contendebat.
Qui aliquando furiosi Dionysij nutrices
Concitabat in sacro Nisseo: quæ simul omnes
Sacra humum defuderunt ab homicida Lycurgo
Verberata stimulo. Dionysius autem terrefactus
Ingressus est maris in undam: Thetis autē suscepit sinu
Timentem. fortis enim tenebat tremor uiri uociferatione.

Hic quidem postea irati sunt Dei facile uiuentes:
Et ipsum cæcum fecit Saturni filius. neq; item diu fuit:
Quoniam immortalibus odio erat omnibus Deis.

Lycurgus à
dijs excæca-
tus.

Neq; ego beatis Deis uolo pugnare.
Si autem aliquis es mortalium qui campi fructū comedat,
Propē ueni ut cito mortis fines uenias.

I L I A D I S

Glaucus Dio
medi.Homines frō
dibus ac fō-
lijs similes.Bellerophon
tis fabula.

Hinc autē rursus Ippolochi allocutus est illustris filius.
Tydide magnanīme cur generationem interrogas?
Qualis filiorum generatio, talis & uirorum.
Folia quidē uentus humū fundit, alia autem sylvā
Virescens producit, ueris autem succrescūt tempore,
Sic uirorū generatio, hęc quidē nascitur, illa autē desinit.
Si autem uis & hęc intelligere, ut bene scias
Nostram generationem: multi autem ipsam uiri sciunt.
Est ciuitas Ephyra secessu Argi equos pascentis.
Hic autem Sisyphus fuit, qui ditissimus fuit uirorum,
Sisyphus Aelides, qui Glaucum genuit filium.
Sed Glaucus peperit eximium Bellerophontem.
Huic autē Dei pulchritudinēq; & fortitudinē desyderas
Dederunt, sed ei Prætus mala cogitauit animo: (bile
Qui ex populo expulit, quoniam multo melior erat
Argiuis, Iupiter enim eius sub scepro domuit.
Huic autem uxor Præti insaniuit diuina Andia
Occulta amicitia misceri, sed hunc non
Persuasit bona scientem, prudentem Bellerophontem.
Hęc autem falsa Proctum regem allocuta est.
Morieris o Præte, uel interfice Bellerophontem,
Qui mihi uoluit amicitia misceri nolenti.
Sic dixit, hunc autē regem cholera cepit quale audiuit
Interficere quidem fugiebat, uenerabatur enim animo,
Mist ipsum Lyciam, præbuit autē hic literas perniciosas,
Scribens in tabula plicata perniciofa multa.
Ostendere autem iussit suo socero ut periret.
Sed hic iuit Lyciam Deorum sub bona missione.
Sed quando iam Lyciam uenit Xanthumq; fluentem,
Prompte ipsum honorauit rex Lycie late:

Z VI.

67

Nouem diebus hospitatus est, & nouē boues sacrificauit.
Sed qñ iā decima apparuit roseos digitos hñs Aurora,
Et tunc ipsum interrogauit, & petijt literas uidere:
Quas eius genero à Præto ferebat.
Sed postquā literas malas suscepit generi.
Primum quidem Chimeram inexpugnabilem iussit
Interficere, hęc autem erat diuinum genus neq; hominū. Chimera.
Ante leo, post autem dracho, media autem capra,
Grauem spirans ignis fortitudinem ardentis.
Et hanc quidem interfecit Deorum signis confusus.
Secundo iterum Solymis pugnare gloriosus.
Fortissimam hanc pugnam dicebat fecisse uirorum.
Tertio rursus interfecit Amazonas uiragines.
Huic redeunti densum dolum alium texuit
Secernens ex Lycia lata uiros optimos
Collocauit insidias, hi autem non rursus domū redierunt:
Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes.
Sed quando iam cognouit genus bonum existentem,
Illic ipsum detinuit, dedit autem hic filiam suam,
Dedit & ei honoris regni dimidium omnis.
Et quidem Lycij agrum diuiserunt eximium aliorum
Bonum plantatione, & aruo ut coleret.
Hęc autem peperit tres filios prudenti Bellerophonti
Ixandrumq; & Ippolochum, & Laodomiā.
Laodomie quidem accubuit consiliarius Iupiter.
Hęc autem peperit diuinum Sarpedona bellicosum.
Sed quando iam & ille odio fuit omnibus Deis,
Hic in campo erratico solus errabat
Suum animum corrodens, consortium hominum fugiens.
Xanthum eius filium Mars in satiabilis belli

ILIADIS

Pugnantem Solymis interfecit gloriosis.
Hanc autē trata aureas habenas habens Diana interfecit.
Hippolochus autē me genuit: & ex hoc dico genus esse.
Misit autē me ad Troiā, & mihi ualde multa iussit.
Semper optima facere & eximium ex se aliorum
Neq; genus patrum dedecorare qui ualde optimi
Inq; Ephyra geniti sunt & in Lycia lata.
Huius generationis & dicor sanguinis esse.

Glaucus & Diomedes cōgressuri sese agnoscūt, ac sine cōslictu discedunt.

Sic dixit. letatus est autem uocem bonus Diomedes.
Lancēā quidem defixit in terra multa pascente.
Sed hic suauibus allocutus est pastorem populorum.
Certe mihi hospes paternus es antiquus.
Oeneus enim aliquādo diuinus eximium Bellerophontem
Hospitatus est in domibus uiginti diebus detinens.
Hi autem & inter se dabant dona bona.
Oeneus quidem cingulum dedit rubedine lucidum.
Bellerophontes autem aureum poculum rotundum.
Et ipsum ego dereliqui proficiscens in domibus meis.
Tydeū autē non recordor, qm̄ me adhuc paruulū exītem
Reliquit, quādo in Thebis perijt populus Achiuorum.
Quare nunc tibi quidē ego hospes amicus Argo medio
Sum, tu autē in Lycia qm̄ harum ad populum uenimus.
Lanceis autem inter nos euitemus & per pugnam.
Multi quidem enim mihi Troiani inclytiq; socij
Interficere quē Deus praebeat & pedibus inueniam.
Multi autem rursus tibi Achui interficere quem poteris
Arma autem inter nos mutabimus, ut & hi
Cognoscant quōd hospites paterni dicimur esse.
Sic uociferans ab e quis descendentes,
Manusq; mutuo acceperunt, & fidem dederunt.

Z I C V I

68

Tunc Glaucus Saturnides mentes abstulit Iupiter,
Qui ad Tydidem Diomedem arma mutauit
Aurea arcis centum ducatorum nouem ducatorum.
Hector autē postq; scaesq; portas & turrim peruenit,
Circa ipsum Troianorū mulieres currebant & filiae
Interrogantes filiosq; fratresq; sociosq;
Et uiros. hic postea Deis supplicare iussit
Omnes ordinatim, multis autem curas dedit.
Sed quando iam Priami domum perpulchram uenit
Politis porticibus factam, sed in ipsa
Quinquaginta inerant thalami politi lapidis
Prope adiuicem edificati. Illic autem filij
Iacebant Priami apud sponas uxores.
Sororum autem ex alia parte contrarij intra aulam
Duodecim erant cooperti thalami politi lapidis,
Propinqui adiuicem edificati. Illic autem generi
Iacebant Priami apud uerecundas uxores.
Tunc ei mitis obuia uenit mater
Laodicen inducens filliarum specie optimam
In ipsius manu uerbumq; dixit & denominauit.
Fili cur relinquens bellum temerarium uenisti?
Certe ualde iam consumunt mali filij Achiuorum
Pugnantes circa ciuitatem, te autē huc animus remisit
Venientem, ex summa arce Ioui, manus eleuare.
Sed mane paulisper, dum tibi dulce uinum afferam,
Ut sacrifices Ioui patri, & alijs immortalibus
Primum: postea autem iuuaberis, si biberis.
Viro autem defatigato robur magnum uinum auget.
Quia tu laborasti adiuuans tuos socios.
Sic at rēdit postea magn⁹ galeā pulchrā hñs Hector

Diomedis & Glauci permutatio.

Hector è praelio ueniēs, cū matre et uxore colloquitur.

Vini uirtus.

I L I A D I S

Ne mihi uinum afferas dulce casta mater,
 Ne me debilites, yoboris fortitudinisq; obliuiscar,
 Manibusq; illotis loui libare ardens uinum.
 Pudet me neq; aliquo modo licet nubicogæ Saturnio
 Sanguine & puluere pollutum preces fundere.
 Sed tu quidem ad templum Mineruæ prædatricis
 Vade cum sacrificijs congregans foeminas.
 Vestis autem quæ tibi charissima, & maxima
 Est in domo, & tibi dilectissima ipsi,
 Hanc pone Mineruæ in genibus pulchram comã hñtis.
 Et ei promitte duodecim boues in templo
 Iuuenos indomitos sacrificare, si miserebitur
 Ciuitatiq; & Troianorum uxoribus, & infantibus filijs
 Si Tydei filium arceat Illo sacro
 Seuum bellicosum fortem peritum timoris.
 Sed tu quidem ad templum Mineruæ prædatricis
 Vade, ego autem Paridem adibo ut iubeam,
 Si uoluerit dicentem audire, ut inam ei
 Terra aperiat, magnũ. n. ipsum celestis nutriuit nocu-
 Troianisq; & Priamo magnanimo eiusq; filijs. (mentũ
 Si illum uidero descendente in infernum intra,
 Dicam mentem iniocundæ ærumnæ oblitam esse.

Sic dixit, hæc autem iens ad domos ancillis
 Iussit, hæc autem congregauerunt in ciuitate foeminas.
 Hecuba cum ipsa autem in thalamum descendit odoratum,
 cæteris foemi Vbi erant uestes pulchræ opera mulierum
 nis primarijs Sidoniarum, quas ipse Alexander speciosus
 Palladẽ pla- Duxit de Sidonia nauigans latum pontum,
 catura tem- Per uiam, per quam Helenam reduxit bono patre natam.
 plum accedit Harum unam accipiens Hecuba tulit donũ Mineruæ

Hector p ma
 trem spondet
 sacrificia Mi
 neruæ.

Z V I.

Que optima erat uarietatibus & maxima.
 Stella aut tanquã splendebat: iacebat autẽ ultima aliarũ.
 Perrexit aut tre: multæ autem secutæ sunt foeminae.
 Hæ aut qñ in tẽplũ uenerũt Mineruæ in arce summa,
 His portas aperuit Theano pulchras genas habens
 Cisseis, uxor Antenoris bellicosĩ.
 Hanc. n. Troiani fecerant Mineruæ sacerdotem.
 Hæ autem ululatu omnes Mineruæ manus eleuauerunt:
 Hæc aut uestem accipiens Theano pulchras genas hñs
 Posuit Mineruæ in genibus pulchricomæ:
 Vouens precabatur Iouis filiam magni.
 Pudica Minerua patrona ciuitatis diua Dearum,
 Frange iam lanceam Diomedis, ac & ipsum
 Pronum da cadere scæas ante portas:
 Ut tibi statim nunc duodecim boues in templo
 Iuuenos indomitos sacrificemus, si misereberis
 Ciuitatiq; & Troianorũ uxorib; & infantib; paruulis.
 Sic dixit precans, abnuuit autẽ Minerua armipotens.
 Sic hæc quidem supplicabant Iouis filia magni.
 Hector autem ad domos Alexandri iuit
 Pulchras quas ipse edificauit cum uiris, qui tunc optimi
 Erant in Troia fertili fabri utri:
 Qui ei fecerunt thalamum & domum & aulam,
 Propeq; Prianium & Hectorem in arce summa,
 Illuc Hector intrauit Ioui dilectus, & in manu
 Lanceã gerebat decẽ cubitorũ, ante autẽ splẽdebat lanceã
 Cuspis ærea: circa autem aureus currebat circulus.
 Hunc aut inuenit in thalamo pulchra arma ordinantem:
 Scutum & thoracem, & curuos arcus abstergentem.
 Argua autem Helena cum ancillis mulieribus

Pallas preces
 Troianarum
 foeminarum
 auersatur.

Sedebat, & famulabus inelyta opera iubebat.

Hunc autē Hector increpuit uidens turpibus uerbis.
Infelix nō quidē ualde inclinationem hāc imposuisti aīo:
Populi quidē corrumpūtur circa ciuitatē, altumq; murū
Pugnantes. tui autē gratia clamorq; bellumq;
Ciuitas hęc circū cōburitur. tu autē pugnares & cū alio
Siquem dimittentem uideres odiosum bellum.

Sed surge ne cito ciuitas igne cōbustio comburatur.

Hunc autem allocutus est Alexander speciosus.

Hector qm̄ me secūdū decēs īrepuisti. neq; prater equū.
Propter hoc tibi dico. tu autē compone, & me audi.

Nō ego Troianorū tantū indignatione neq; accusatione
Sedebam in thalamo. uolebam autem dolorem mitigare.
Nunc autem me admonens uxor suauibus uerbis
Concitauit bellum: uidetur autem mihi sic & ipsi
Melius esse. uictoria autem mutat homines.

Sed age nunc expecta, donec martia arma induam.

Vel uade: ego autem sequar: assequi autem te puto.

Sic dixit. hunc autē nō allocutus est bellicosus Hector.

Hunc autem Helena uerbis allocuta est dulcibus.

Leuir mei catelle male inuentionis crudelis

Vltimā me debuisset die illo, qm̄ me primū peperit mater

Helena He-
ctori.

Perdere. proferens malus uenti turbo

In montem uel in undam resonantis maris,

Illie me corrupisse ante hęc opera facta esse.

Sed quoniam hęc sic Dei mala perfecerunt,

Viri postea debuissent melioris esse mariti,

Qui cognosceret accusationēq; et turpia multa hominū

Huic autē neq; nunc mentes firma. neq; in futurum

Erunt: propter hoc ipsum suscipere puto.

Sed age nunc intra, & sede hac in sede
Leuir, quoniam te maxime labor mentes circuit
Gratia mei catelle, & Alexandri gratia principij:
Quibus Iupiter imposuit malā mortē: sic & in futurum
Hominibus erimus decantabiles futuris. (Etor

Huic autē rūdit postea magnus galeā pulchrā hūs He-
Ne me sedere faciās Helena diligēs quāuis neq; me psua-
Iam. n. mihi animus ruit, ut auxiliār (debis
Troianis, qui ualde mei desyderium absentis habent.

Sed tu concita hunc. festinet autem & ipse,
Ut me intra ciuitatem assequatur existentem.

Etenim ego domum ibo ut uideam

Domesticos uxoremq; dilectam & infantem filium.

Non. n. scio si amplius uobis rediens ueniam rursus,

An nunc me sub manibus Dei domabunt Achiuorum.

Sic dicens abiit galeam pulchram habens Hector.

Statim autem postea iuit domos bene habitatas.

Neq; inuenit Andromachē albas ulnas hūtē in domibus

Sed hęc cum puero & ancilla bene induta

Turrim instabat plorans lugensq;.

Hector autem postq̄ non intus eximiam inuenit uxorem

Stetit in uiam iens. cum & ancillis locutus est.

Eia age mihi ancille uera loquimini:

Quo iuit Andromache albas ulnas habens ex domo?

An aliquo in sorores fratrum, an uxores fratrum bene indi-

An in Mineruam exiuit ubi ali.e (tas

Troiane pulchros crimes habētes imm. mē Deā placant.

Huic autem rursus propera famula uerbū allocuta est.

Hector postq̄ ualde iussisti uera loqui, (dutas

Neq; aliquo in sorores fratrum, neq; uxores fratrum bñ in-

I L I A D I S

Neq; in Mineruam exiuit, ubi alie
Troianæ pulchros crimes habentes immanē Deā placant.
Sed in turrim iuit magnam Troiæ, quoniam audiuit
Consumi Troianos, magnum & robur esse Achiuorum:
Hæc quidem ad murum festinans uadit
Insanienti similis, portat autem simul puerum nutrix,
Dixit mulier famula, hic autem abiuit domo Hector
Eadem uia rursus bene factas per plateas,
Et portas iuit discurrens magnam summam
Scæas, eā enim debebat prodire in campum.
Tunc uxor multa donans obuia uenit currens
Andromache filia magnanimi Eetionis,
Eetion est qui habitabat Hypoplaco syluoso
Thebe Hypoplacie Ciliciensibus uiris imperans,
Huius nunc filia habebatur Hectori bellicoso,
Que ei postea obuiauit, simulq; famula ibat cum ipsa
Puerum in sinu habens tenerum infantem frustra,
Hectoridem dilectum, similem stelle pulchræ.
Hunc Hector nominauit Scamandrium:
Sed alij Astiana: solus, n. tutabatur Troiam Hector.
Hic quidem arisit in puerum tacturnitate.
Andromache autem ipsum prope astabat lachrymans,
Inq; eius appropinquauit manu uerbumq; dixit & deno
Felix corrupet te tua fortitudo, neq; misereris (mianit).
Puerumq; infantem & me infelicem, que cito uidua
Tui ero, cito enim te interficient Achii
Omnes irruentes, mihi autem melius esset
Te perdenti terram ingredi, non enim amplius aliud
Erit solamen postq; tu mortem attraxeris:
Sed dolores, neq; mihi sunt pater & ueneranda mater.

Androma-
ches querula
oratio ad He-
ctorem.

Nam patrem meum interfecit diuinus Achilles,
Et ciuitatem deuastauit Cilicorum bene habitatam
Theben altas portas habentem, interfecit autē Eetionē,
Neq; ipsum expoliavit (religiosum, n. putabat hoc ani-
Sed ipsum combussit cum armis pulchris: (mo:)
Et sepulchrum fecit, circum autem ulmos plantauerunt
Nymphæ Orestides filie Iouis Aegiochi.
Mihi autem septem fratres erant in domibus.
Hi quidem oēs sagitta iuerunt die infernum intra.
Omnes, n. interfecit ueloces pedes habēs diuinus Achilles
Bobus incuruantibus pedes in cundo & albis ouibus.
Matrem autem que regnabat Hypoplaco syluoso.
Hanc postquā huc duxit cum alijs opibus,
Statim hic liberauit accipiens infinita dona.
Patris autē in domibus percussit Diana sagitta gaudens,
Hector sed tu mihi es pater & ueneranda mater,
Et frater: tu autem mihi iocundissimus uir.
Sed age nunc miserere, & illic mane in turre,
Ne puerum pupillum facies, uiduamq; mulierem.
Populum autem statue apud Caprificum ubi maxime
Peruia est ciuitas & circum cursibilis est murus.
Ter enim eā euntes tentauerunt optimi
Circa Aiaces duos & perinchtum Idomencum,
Et circum Atrides, & Tydei fortem filium.
Vel aliquis ipsis dixit uaticiniorum bene sciens,
Vel & ipsorum animus commouit & iussit. (Hector.
Hæc at rursus allocutus est magn⁹ galeā pulchrā hñs
Certe & mihi hæc oīa curæ sunt mulier, sed ualde graui
Erubescō Troianos & Troianas trahētes uestes, (ter
Si malus tanquam eminus fugio bellum.

ILIADIS

Necq; me animus iubet, quoniam didici esse bonus
Semper, & primis cum Troianis pugnare
Suscipiens patrisq; magnam gloriam & meam ipsius.
Bene quidē. n. hoc scio secūdu mentē & secūdu atum,
Erit dies quando peribit Troia sacra,
Et Priamus & populus bellicosi Priami.
Sed nō mihi Troianorum tm̄ curae est dolor in futurum,
Necq; ipsius Hecubae, necq; Priami regis,
Necq; fratrum qui multiq; & boni
In pulueribus ceciderunt sub uiris inimicis,
Quantum tui: quando aliquis Achiuorum bellicorum
Lachrymantem ducet libero die
Auferens & in Argo existens ante alias telam texes,
Et aquam ferens meridie uel prima luce,
Multum nolens, fortis autem incumbet necessitas.
Et aliquando aliquis dicet uidens lachrymas fundentem,
Hectoris haec mulier qui optimus fuit pugnare
Troianis bellicosus, quando Troiam circa pugnabant.
Sic aliqñ aliquis dicet. tibi autē rursus nouus erit dolor
Priuatione talis uiri expellere seruilem diem.
Sed me mortuum suscipibilis terra cooperiat
Ante tuumq; clamorem tuiq; captiuitatē audire.
Sic dicens suum puerum petijt illustris Hector.
Statim autē puer ad sinum pulchrae in cinctura nutricis
Inclinatus est clamans, patris dilecti aspectum fugiens,
Timens esq; & conum equinas fetas habentem
Terribilem à capite galeae nutantem intelligens.
Ri sit autem paterq; dilectus & pudica mater,
Statim à capite galeam sustulit illustris Hector:
Et hanc quidem deposuit in terra undiq; lucidam.

Z. C. A. I. J. I. V. I.

73

Sed hic suum dilectū filium postq; o sculatus est mouitq;
Dixit precans Iouemq; aliosq; Deos. (manibus
Iupiter aliq; Dei date iam & hunc fieri
Puerum meum sicut & ego honoratum Troianis:
Sic fortitudinēq; bonum & Troiae fortiter imperare,
Et aliquando aliquis dicat patre autē hic multo melior,
Ex bello redeuntem ferat autem spolia cruenta
Interficiēs splendidū uirū gaudeat autē mentibus mater.
Sic dicens uxoris dilectae in manibus posuit
Puerum suum. haec autem ipsum odorifero suscepit sinu
Lachrymanter ridens. uir autem misertus est intelligens,
Manuq; ipsam contrectabat, uerbūq; dixit & denomina=
Felix ne mihi ualde tristeris animo. (uit.
Non enim aliquis me ultra fatum uir inferno prae-mittet.
Fatum autem non aliquem dico fugientem esse uirorum; Moriendū est
Non malū neq; bonum, quoniam in principio genitus est. omnibus.
Sed in domum iens tui ipsius opera cura,
Telamq; columq; & ancillis iube
Opus adire. bellum autem uiris curae erit
Omnibus, mihi autem maxime qui in Troia nati sunt.
Sic dicens galeam accepit illustris Hector
Equinam caudam habentem. uxor autē dilecta domū iuit
Retro uertens teneram lachrymam fundens.
Statim autem postea iuit domos bene habitatas
Hectoris homicida: inuenit autem intus multas
Ancillas. his autem luctum omnibus commouit.
Haec quidē adhuc uiuū lugebant Hectora sua in domo:
Non ipsum amplius dicentes redeuntem ex bello
Venire fugientem robur & manus Achiuorum.
Necq; Paris moratus est in altis domibus.

I L I A D I S

Sed hic postq̄ induit inelyta arma uaria ere,
Ruit postea per ciuitatem pedibus uelocibus confisus.
Sicut autē quando aliquis stans equus hordeo passus in
Vinculū abrūpens currit campo pulsans (præsep̄io
Consuetus lauari late fluenti fluuio
Exultans, alte caput tenet, circum autem iube
Humeris mouentur, hic autem letitia confisus.
Facile ipsum genua portāt ad cōsuetā et pabulū equorū.
Sic filius Priami Paris de pergani arce
Armis undiq; lucens tanquam sol uenit
Gaudens: ueloces autē pedes ferebant, statim autē postea
Hectora diuinum inuenit fratrem, beneq; futurus erat
Verti ex ciuitate ubi suæ locutus est mulieri.

Hunc prior allocutus est Alexander speciosus
Frater certe ualde iam te & festinantem detimeo
Morans, neq; ueni celere ut iussisti.

Hunc autē respondens allocutus est galeā pulchrā hñs
Felix non aliquis tibi uir qui bonus sit (Hector.
Opus uituperabit pugne, quoniam fortis es.
Sed uolens dimittis & non uis, meum autem cor
Dolet in animo, quando de te turpia audio
A Troianis, qui habent multum laborem gratia tui.
Sed eamus, hec autē postea mitigabimus siqñ Iupiter
Dabit celestibus Deis semper genitis
Crateram statuere liberam in domibus
Ex Troia expellentes bellicosos achiuos.

ARGUMENTVM

H VII.

79

ARGUMENTVM. H. HOME-
RI COMPOSITIONIS.

Hector cum Alexandro fratre descendens in pugnam auxilia
tur Troianis laborantibus iam. Et consultante Heleno fra-
tre uate existente prouocauit ipse quis ipsi uellet Græcorum
solus pugnare. Multis autem eligentibus Ajax Telamonius for-
te electus congregitur. Pugnantes autem ipsos præcones sedau-
erunt, & nox dissoluit pugnam: & hi quidem inter se dona dant.
Annunciantibus autem Troianis de mortuorum susceptione ea-
dem sunt ab ambobus exercitiis. Græci autem sepulchrū mul-
torum uirorum fecerunt, & murum naualis: propter quod Neptu-
nus indignatus est: Iupiterq; ipsis per noctem signa non propitia
futurorum ostendit.

Homer. Ilias.

k

I L I A D I S II
I L I A D I S . H . H O M E R I
C O M P O S I T I O N I S .

Ita autem, Ajax pugnavit soli solus Hectori diuo.

Hector cum
Paride i pre-
lium urbem
egreditur.

Sicut autem Deus nautis desiderantibus dedit
Ventum, postquam laborauerunt politis remis
Pontum impellentes: labore autē sub mēbra soluta sunt.
Sic hi Troianis desiderantibus apparuerunt.

Tunc interfecerunt, hic quidem filium Areithoi regis
In Arna habitantem Menesthium, quem clauiger
Genuit Areithous & Philomedusa pulchros oculos hīs,
Hector autem Etioneum interfecit lancea acuta
Ceruice sub galea boni æris: soluit autem membra.

Glaucus autē Hippolochi filius Lyciorū ductor uirorum
Iphinoum interfecit lancea in forti pugna

Dexiadem equos insidentem ueloces (membra
Humero, hic autē ex equis humū cecidit: soluta sunt autē

Hos autē postquam igitur intellexit dea glaucos habēs
Argiuos interfectos in forti pugna, (Minerua

Venit de olympi summitatibus ruens
Ilium in sacrum, huic autem obuius ruit Apollo

Pergamo ex inspectans: Troianis autē uolebat uictoriam.
Inter se autem hi obuiauerunt apud sagum.

Hanc prior allocutus est rex Iouis filius Apollo.

te dicens portas egressus est illustris
Hector,
Cum hoc simul Alexander iuit frater:
in autem animo
Ambo prompti erant bellare & pug-
nare.

Cur tu prompta Iouis filia magni
Venisti ab olympo: magnus autem te affectus trahit.

An ut iam Danais pugnae alienam uictoriam
Des: quoniam non Troianis consumptis misereris,

Sed si mihi obtemperabis: hoc multo melius erit.
Nunc quidem sedamus bellum & pugnam

Hodie, postea rursus pugnabunt, donec finem
Troiae inuenerint: quoniam sic dilectum est animo

Vobis immortalibus destruere hanc ciuitatem.

Hūc rursus allocuta est Dea glaucos oculos hīs Miner
Sic sit Apollo, hæc enim cogitans & ipsa (ua.
Veni ab olympo ad Troianos & Achiuos.

Sed age aliquo modo sis præptus prælium sedare uirorū.

Hanc rursus allocutus est rex Iouis filius Apollo.
Hectoris commoueamus forte robur bellicosi.

Si quem Danaorum prouocabit singulariter solus
Obuium pugnare in graui pugna.

Hi autem admirantes bellicosi Achii
Solum concitabunt pugnare Hectori diuo. (Minerua.

Sic dixit, neq; nō persuasa est Dea glaucos oculos hīs
Horū autē Helenus Priami dilectus filius intellexit animū

Consilium quod Deis placuit consultantibus.

Stetit autē apud Hectora iens & ipsum uerbū allocutus
Hector fili Priami Ioui consilio æqualis (est.

Certe mihi ausculta, frater enim tibi sum.

Alios quidem sedere facias Troianos & omnes Achiuos.
Ipse autem prouoca Achiuorum quicumq; optimus

Obuium pugnare in graui pugna.
Non enim tibi fatum mori & mortem accipere.

Sic enim ego uocem audiui Deorum sempiternorum.

Apollinis uer-
ba ad Pallas-
dem.

Sic dixit. Hector at rursus gauisus ē aīo uerbū audies:
 Et in medium tens Troianorum cohibuit phalanges.
 Mediam lanceam capiens. hi autem sederunt omnes.
 Sed Agamemnon sedere fecit bellicosos Achiuos.
 Et Minerva, & argenteum arcum habens Apollo
 Sederunt, auibz similes uulturibus
 Fago in alta patris Iouis Aegiochi
 Viris delectantes. horum autem acies sedebant densæ
 Scutis & galeis & lanceis terribiles.
 Qualis autem Zephyro susus est pontum in motus
 Mouente pauloante. denigrat autem pontum ab ipso.
 Tales turmæ sedebant Achiuorumq; Troianorumq;
 In campo: Hector autem cum ambobus locutus est.
 Audite me Troiani & fortes Achiuī,
 Ut dicam quæ mihi animus in pectoribus iussit.
 Fœdera quidem Saturnides altis edens non perfecit:
 Sed male excogitans perfecit ambobus.
 Donec uel uos Troiam bene turritam capiatīs,
 Vel ipsi apud naues sitis domiti per pontum transeuntes.
 Vobis quidem enim sunt optimi quiq; Græcorum:
 Horum nunc quem animus mihi pugnare iussit,
 Huc ueniat ex omnibus primus esse Hectori diuino.
 Sic autem dico. Iupiter autem nos inter testis sit.
 Si quidem me ille interficiat lata lancea,
 Arma expoliens ferat concauas in naues.
 Corpus autem domum meum det rursus ut igne me
 Troiani & Troianorum uxores disponant mortuum.
 Si autē ego hūc interfecero, det autē mihi gloriā Apollo,
 Arma expoliens portabo ad Ilium sacrum,
 Et suspendam ad templum Apollinis longe iacientis.

Hector cū q
 fortissim^o sit
 inter Græcos
 ad singulare
 certamē pro-
 uocat.

Hunc autem mortuum ad naues bene tabulatas reddam,
 Ut ipsum sepeliant comati Achiuī:
 Corpusq; ei fundant in lato Helleponto.
 Et aliquando aliquis dicet & posteriorum hominum
 Naue multas sedes habēte nauigans in nigrum pontum.
 Viri quidem hoc sepulchrum diu mortui:
 Quē aliqui optime se gerētē interfecit illustris Hector.
 Sic aliqui aliquis dicet. hæc autē mea gloria nūquā peribit
 Sic dixit. hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
 Erubescabant quidem recusare. timebāt autem suscipere.
 Tandem autem iam Menelaus surrexit & dixit
 Contentione uituperans. ualde autem suspirauit animo.
 Heu minaces Achiuæ. neq; amplius Achiuī.
 Certe quidem iam dedecus in his erit ex graui grauitate,
 Si nullus Danaorum nunc Hectori contrarius sit.
 Sed uos quidem omnes aqua & terra fiatīs
 Sedentes istinc singuli ignaui in gloriā inaniter.
 Ideo autem ego ipse armabor. sed desuper
 Victoriæ fines habentur in immortalibus Deis.
 Sic uociferans indutus est arma pulchra.
 Tunc tibi Menelae illuisset uitæ finis
 Hectoris in manibus, quoniam multo fortior est,
 Nisi surgentes accepisset reges Achiuorum.
 Ipseq; Atrides late dominans Agamemnon
 Dexterâ accepit manu, uerbumq; dixit & denominauit.
 Insanis Menelae diuine, neq; te decet
 Huiusmodi insipientia, abstineas dolens quamuis.
 Neq; uelis ex contentione te meliori uiro pugnare,
 Hectori Priamida, quem timent & alij.
 Et Achilles huic pugna in gloriosa

Menelaus cū
 Hectore con-
 gredi uult,
 sed nō pmit-
 titur a fra-
 tre.

Timebat obuiare qui multo fortior.
Sed tu quidem sede iens ad multitudinem sociorum:
Huic autem primum alium surgere facient Achiui,
Si intrepidus sit, & si belli sit insatiabilis,
Dico ipsum libenter genu flectere, si sugerit
Hostili ex bello & graui pugna.

Sic dicens dissuasit fratris mentes heros
Iuxta a Imonens. hic aut per suasus est. huius quidē postea
Lati famuli ab humeris arma tulerunt.

Nestor Graecis.

Nestor autem Argiuis surrexit & dixit.
Papē certe ualde luctus Achaidem terram peruenit,
Certe ualde plorabit senex equitator Peleus
Bonus Mirmidonum consiliator & concionator:
Qui aliqui me interrogans ualde letabatur sua in domo
Omnium Argiuorum inquirens generationemq; parentesq;
Hos nunc si timentes ab Hectore omnes audiet,
Saepe immortalibus dilectas manus eleuabit
Animum à membris ire domum inferni intra.
Vtinam enim Iupiterq; pater & Minerua & Apollo
Essem iuuenis sicut quando in Ociro clamoso pugnabāt
Congregati Piliq; & Arcades bellicosi,
Pheae apud muros Iardini circum fluenta.
His autem Ereuthalium primus stetit diuinus uir
Arma habens humeris Areithoi regis,
Diuini Areithoi, quem cognomento Clauarium
Viri uocabant pulchrēq; in cinctura mulieres,
Quoniam non arcibus pugnabat lanceaq; longa,

Lycurgus A- Sed ferrea claua rumpebat agmina.
reithoum in Hunc Lycurgus interfecit dolo, non fortitudine,
terfecit. Angusta in uia ubi non claua ei morte

Profuit ferrea. ante enim Lycurgus praeniciens
Lancea mediū perforauit. hic at supinus pauimēto firma
Arma autē spoliauit quae ei dedit aereus Mars: (tus est.
Et haec quidem ipse postea gestabat in bello Martis.
Sed postquam Lycurgus in domibus senuit,
Dedit Ereuthalioni dilecto seruo portare:
Huius hic arma habens prouocabat omnes optimos.

Hi autē ualde tremebāt & timebāt, neq; aliquis tolerauit.
Sed me animus misit multa tolerans bellare (omnium
Cōsuetudine propria, generatione autē maxime iuuenis eram
Et pugnarem ei ego: dedit autē mihi audaciam Minerua:
Hunc iam maximum & fortissimum interfecit uirum,
Magnus enim quidam iacebat extensus & hic.
Vtinam sic iuuenis essem: fortitudo autē mihi firma esset:
Ideo cito obuiaret pugnae galeam pulchrā hūc Hector.
Vestrum autem hi sunt optimi Graecorum,
Neq; hi cito prompti sunt Hectori obuiam ire.

Sic increpauit senex. hi autē nouē homines surrexerūt.
Motus est multo primus quidem rex uirorum Agamēnon.
Hunc autem post Tydides motus est fortis Diomedes:
Hos autem post Atāces strenuam induit fortitudinem:
Hos autem post Idomeneus & famulus Idomenei
Meriones similis Egnyalio homicida.
Hos autem post Eurypilus Euemonis illustris filius.
Surrexit & Thoas Andremonides & diuinus Ulysses:
Omnes hi uolebant pugnare Hectori diuino.
His autem rursus dixit honoratus equitator Nestor.
Sortē nūc mouete per uniuersos: q; sorte electus fuerit,
Hic enim iam iuuabit armatos Graecos.
Et ipse suum animum iuuabit, si sugerit

Graeci sortitū
tur quis ipso
rum cū Hecto
re in singula
re certamē de
scendat.

Hostili ex praelio, & graui pugna.

Sic dixit. hi autem sortem signauerunt unusquisq;
In autem iecerunt galea Agamemnonis Atride.
Populi autem supplicabant Deis, & manus eleuabant.
Sic autem aliquis dicebat uidens in caelum latum.
Iupiter pater uel Aiace[m] sortiri, uel Tydei filium,
Vel ipsum regem multi auri Mycenæ.

Aiaci Tela-
monio sorte
obuenit, ut
singulari cer-
tamine cõgre-
diatur cū He-
store.

Sic dixerūt, uibrabat autem honoratus equitator Ne-
Ex autem saltauit fors galea quā uolebant ipsi (stor.
Aiacis. præco autem ferens per multitudinem undiq;
Ostendit in dextra omnibus optimatibus Græcorum.
Hi autem non cognoscentes recusauerunt unusquisq;
Sed quando iam ad ipsum peruenit frēs p[er] turmā undiq;
Qui ipsam scribens in galea iecit illustris Aiax,
Porrexit manum: hic autem iniicit propè astant,
Cognouit autē sortis signū uidens. gauisus est autē animo.
Hanc quidem apud pedē suū humū iniicit uociferantq;.

O amici fors mea, gaudeo autem & ipse
Animo: quoniam uideor uincere Hecctora diuum.
Sed age donec ego bellica arma induam,
Interim uos supplicate Ioui Saturnide regi
Silentio inter uos, ut non Troiani audiant,
Vel & palam: quoniam non aliquem timemus tamen.
Non enim aliquis me potētia uolens inuitum compellat,
Neq; item imperitia, quoniam neq; me imperitum sic
Spero in Salamīne genitum esse, nutritumq; esse.

Sic dixit. hi autem supplicabant Ioui Saturnide regi.
Sic autem aliquis dixit aspiciens in caelum altum.
Iupiter pater ex Ida imperans optime maxime,
Da uictoriam Aiaci, & splendidam gloriam accipere.

Si & Hecctora diligis, & curas ipsum,
Aequalem ambobus fortitudinem & gloriam da.

Sic dixerunt. Aiax autem armatus est splendido ere.
Sed postquam omnia circa corpus indutus est arma,
Ruit postea qualis magnus uenit Mars,
Qui uadit in bellum ad uiros, quos Saturnides
Animum rodentis cõtentionis robore commisit pugnare.
Talis Aiax motus est magnus uallum Achiuorum
Subridens terribili uultu: sub autem pedibus
Ibat longe iens uibrans longam lanceam.

Hunc autem & Argiui ualde letati sunt inspiciētes.
Troianos autē tremor grauis ingressus est mēbra singulū
Hecctoriq; ipsi animus in pectoribus motus est.
Sed non amplius poterat subterfugere, neq; redire
Retro populorum in turbam, quoniā prouocauit pugna.
Aiax autem propè uenit ferens scutum tanquam turrem
Acreum septem boum, quod Hecctichius laborauit faciens
Sutor ualde optimus Hyla in domo habitans,
Qui ei fecit scutum uarium septem boum
Taurorum bene nutritorum: octauum autem induxit æs.

Hoc ante pectus ferens Telamonius Aiax,
Stetit ualde Hecctora propè, minans autem allocutus est.
Hecctor nunc quidē iam manifeste cognosces singulariter
Qualis & Danaos optimi inter sunt, (Solutus Aiax Hecctori
Et præter Achillem fortem animum leonis habentem.
Sed hic quidē in nauibus rostratis per potū trāseūtibus
Iacet iratus Agamemnoni pastori populorum.
Nos autem sumus tales qui tibi obuiabimus
Et multi: sed incipe pugnam & praelium. (Hecctor,
Hūc at rursus allocutus est magnus galeā pulchrā hñs

Hector Aiaci. Ajax diuine Telamonie princeps populorum:
 Ne me tanquam puerum imbecillum tenta,
 Vel mulierem, quæ nescit bellica opera.
 Sed ego bene scio pugnâsq; cadesq;
 Scio in dextera, scio in sinistra mouere scutum
 Aridum: hoc mihi est consuetum pugnare.
 Scio autem mouens bellum equorum uelocium.
 Scio autem in stadio hostili delictari Marte.
 Sed non enim te uolo percutere talem existentem
 Clam aspiciens, sed manifeste, si consequar.
 Dixit & iibrans iecit longam lanceam,
 Et percussit Aiacis graue scutum septem bouum
 Vltimum iuxta æs quod octauum erat in ipso,
 Sex & per plicas uenit sinens æs indomitum:
 In octaua autem pelle detenta est, secundus rursus
 Ajax diuinus iecit longam lanceam,
 Et percussit Priamide circa scutum undiq; æquale,
 Per quidem scutum uenit lucidum fortis lancea,
 Et per thoracem pulchram firmata est.
 Contra autem iuxta uentrem scidit lorica
 Lancea, hic autem inclinatus est & uitauit mortē nigrā.
 Hi autem euellentes longas lanceas manibus sicut ambo
 Concurrerunt leonibus similes cruda comedentibus,
 Vel suibus non castratis: horumq; robur non imbecille.
 Priamides quidē postea mediū scutum percussit lancea,
 Neq; rupit æs: reflexa est autem ei cuspis.
 Ajax autem scutum percussit insurgens, & totaliter
 Iuit lancea, concussit autem ipsum promptum:
 Cæsim autē ceruicē ingressa est, niger autē fluebat sanguis.
 Sed non sic cessauit à pugna galeam pulchrā hñs Hector:

Sed retro cedens lapidem accepit manu forti
 Iacentem in campo nigrum, asperumq; magnumq;
 Hoc percussit Aiacis graue scutum septem bouum
 Medium in umbone: circum sonuit autem æs.
 Secundus autem Ajax multum maiorem lapidē cleuans
 Misit uertens: firmavit autem fortitudinem magnam:
 Intra autem scutum fregit percutiens rotunda petra.
 Offendit autē ei dilecta genua, hic autē supinus extēsus est
 Scuto implicatus, hunc autem statim detexit Apollo:
 Et iam ensibus propē uulnerassent,
 Nisi præcones Iouis nunciij & uirorum
 Venissent: hic quidē Troianorū, ille autē Achiuorū bellico
 Talthybiusq; & Ideus prudentes ambo (forum
 In medio amborum scepra tenuerunt, dixitq; uerbum
 Præco Ideus prudentia consilia sciens:
 Ne amplius pueri dilecti pugnetis, neq; bellate,
 Ambos enim uos diligit nebularum congregator Iupiter,
 Ambo autem bellatores, hoc iam & scimus omnes.
 ,Nox iam adest, bonum & nocti parere.
 Huic autem respōdens allocutus est Telamonius Ajax.
 Idee Hectora hæc iube loqui.
 Ipse enim pugne prouocauit omnes optimos.
 Incipiat, & ego ualde parebo siquidem ipse. (Hector
 Hūc at rursus allocutus est magnus galeā pulchrā hñs
 Ajax postquam tibi dedit Deus magnitudinemq; uimq;
 Et prudentiā: circa autē lanceā Achiuorum, optimus es:
 Nunc cessemus à prelio & pugna
 Hodie: postea rursus pugnabimus donec fortuna
 Nos dijudicet, det autem alteri uictoriam,
 ,Nox iam adest bonum & nocti parere.

Dirimatur
 certamē iter
 Hectorē &
 Aiacem.

Ideus præco
 Troianorū.

ILIADIS

Vt tu letifices omnes apud naues Achiuos
Tuosq; maxime coetaneos, & socios qui tibi sunt.
Sed ego in ciuitate magna Priami Regis
Troianos letificabo, & Troianas trahentes uestes,
Queq; mihi supplicantes diuinū ingresse sunt certamē.
Dona autem age mutuo inclyta demus ambo,
Vt aliquis sic dicat Achiuorumq; Troianorumq;
Certe quidē pugnabant contentionē circa animū uorātē:
Et iterum in amicitia diuisi sunt concordēs.

Aiax & Hector
mutuis
se honorant
muneribus.

Sic uociferās dedit ensem argenteū captulum habentē,
Cum uaginaq; portans & bene facta zona.
Aiax autem balteum dedit rubedine splendidum.
Qui autem digressi hic quidem ad populum Achiuorū
ibat. hic autē in Troianorū multitudinē iuit. hi autē gauisi
Postquā uiderunt uiuūq; & incolumē adueniētē, (sunt
Aiacis profugientem fortitudinē & manus innocuas:
Et duxerunt ad ciuitatem non sperantes saluum esse.
Aiacemq; rursus ex altera parte fortes Achiui
Ad Agamemnonem diuinum duxerunt letātē uictoria.
Hi autem quando iam tentorijs in Atride fuerunt,
His autem bouem sacrificauit Rex uirorum Agamemnon
Marem quinquennem potenti Saturnide
Hūc decorauerūt, circūq; fusi sunt & ipsum diffuderūt
Incideruntq; scienter, infixeruntq; ueribus, (omnia.
Assaueruntq; scienter, detraxeruntq; omnia.
Sed postquā cessauerunt à labore, feceruntq; conuiuium
Conuiuati sunt, neq; in aliquo animus indignuit conuiuio
Donisq; Aiaccem magnis donauit (æquali
Heros Atrides late dominans Agamemnon.
Sed postquam potus & cibi deperderunt eiecit,

H VII.

79

His senex primus texere incepit consilium,
Nestor huius & ante optimum uidebatur consilium,
Qui ipsis bene sapiens concionatus est, & dixit.
Atrideq; & alij optimi Achiuorum.
Multi quidem mortui sunt comati Achiui.
Horū nunc sanguinem nigrum fluentē circa Scamandriē
Diffudit atrox Mars: animæ autē ad infernū descēderunt.
Ideo te oportet bellū quidē simul cū die sedare Achiuorū
Ipsi autem congregati uehemus huc mortuos
Bobus & mulis, & comburemus ipsos
Paululum longe ante naues, ut ossa filijs singulis
Domum ducat, quā iterum reuertemur in patriā terram.
Tumulum autem circa pyrā unū fundemus extrahentes
Indiuisibile ex capō: apud autē ipsum ædificabimus cito
Turres altas de sensaculū nauūq; & ipsorum.
In autem ipsis portas faciemus amplas,
Vt per ipsas equestralis uia sit:
Exterius autem profundam fodiemus propē fossam,
Que equum & populum prohibeat circum existens,
Ne aliquando aggrauet bellum Troianorū superborum.
Sic dixit. hi autem omnes laudauerunt Reges.
Troianorum rursus cōcio facta est Troia in arce summa
Grauis aspera ante Priami portas.
His autem Antenor prudens incepit concionari.
Audite me Troiani & Dardani & socij,
Vt dicam que me animus in pectoribus iubet.
Eia age arguam Helenam & opes cum ipsa
Demus Atridis ducere: nunc autem iuramenta fidelia
Fallentes, pugnamus: ideo non melius nobis
Spero perferri, nisi faciamus sic.

Antenor He-
lenam reddē
dā censet.

I L I A D I S

Certe hic sic dicens desedit, his autem surrexit
Diuus Alexander Helene maritus pulchricome,
Qui ipsi respondens uerba uelocia allocutus est.

Antenor tu quidē nō adhuc mihi dilecta hæc dixisti.
Scis & aliud uerbum melius hoc intelligeres?
Si autem uere hoc diligentia locutus es,

Certe iam tibi postea Dei mentes ademerunt ipsi.
Sed ego Troianis cum bellicosis concionabor,
Contraq; dicam. mulierem quidem non reddam:
Opes uero quas uincq; duxi ex Argo nostram domum
Omnes uolo dare, & etiam ex domo alia adiungere.

Certe hic sic dicens desedit, his autem surrexit
Dardanides Priamus Deis consiliarius similis,
Qui ipsis bene sapiens concionatus est & dixit.

Audite me Troiani, & Dardani, & socij,
Vt dicam que mihi in pectoribus iubet.
Nunc quidem cœnam accipite in ciuitate sicut prius,
Et custodiæ mementote, & uigilate unusquisq;.

Mane autem Ideus eat concauas in naues
Dicere Atridis Agamemnoni, & Menelao,
Verbum Alexandri, cuius gratia contentio mota est.
Et hoc dicere prudens uerbum, si uelint

Cessare à bello male sonanti, donec mortuos
Combureamus: postea iterum pugnabimus donec fortuna
Nos diiudicet, det autem alteri uictoriam. (sunt

Sic dixit. hi autē hūc ualde quidē audiuerūt, & psuasi
Cœnam postea acceperunt in exercitu perfectionibus.
Mane autem Ideus iuit concauas in naues.

Hos autem inuenit in concione Danaos seruos Martis
Nauem apud in puppi. sed hic his

H I C VII. II

80

Stans in medijs uociferatus est resonans præco.
Atrideq; & alij fortes Græci,
Iubet Priamusq; & alij Troiani splendidi
Dicere, si uobis dilectum & suauē est
Verbum Alexandri, cuius gratia contentio mota est.
Opes quidem quas uincq; Alexander concauis in nauibus
Duxit Troiam (utinam prius debuisset perire)
Omnes uult dare, & item ex domo alia adiungere:
Puellam autem uxorem Menelai gloriosi
Non dicit dare, certe ipsum Troiani iubent.
Et hoc iussit dicere uerbum, si uultis
Cessare à bello male sonante, donec mortuos
Comburemus: postea iterum pugnabimus, donec fortuna
Nos diiudicet, det autem alteri uictoriam.

Sic dixit. hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
Tandem autem dixit uocem bonus Diomedes.
Ne aliquis nunc opes Alexandri suscipiat,
Neq; Helenam: cognitum autem & qui ualde infans est
Quod iam Troianis perniciei fines imminēt.

Sic dixit. hi autē omnes succlamabant filij Achiuorum
Verbum admirantes Diomedis equitatoris:
Et tunc Ideum allocutus est Rex Agamemnon.
Ideæ certe uerbum Achiuorum ipse audis
Quomodo tibi respondeant mihi autem placet sic.
Circa autem mortuos comburere non inuideo,
Neq; aliquod odium cadauerum mortuorum
Est: postquam mortui sunt, igne mitigemus cito.
Iuramenta autē Iupiter sciat ualde sonans cōiux Iunonis.

Sic dicens sceptrum porrexit omnibus Deis,
Retro autem Ideus iuit ad Ilium sacrum,

Mortuis non
inuidendum.

I L I A D I S

Hi autem sedebant in concione Troiani & Dardani,
Induciae factae Omnes congregati, expectantes quando ueniat
propter cada Idæus. hic autem uenit, & legationem renunciat,
uera occiso= Stans in medijs. hi autem parati sunt ualde uelociter
rum. Ex utraq; parte mortuosq; ducere, alij autem sylum.
Argiui autem ex altera parte bene tabulatis à nauibus
Comati sunt mortuosq; ducere, alij autem sylum.
Sol quidem postea nuper iuit ad arua
Ex quiete fluente profunde fluente Oceano
Cælum ingrediens. hi autem obuiauerunt inter se.
Tunc dignoscere difficulter erat uirum unumquenq;
Sed aqua lauantes saniem sanguinolentam
Lachrymas calidas fundentes curribus in eleuarunt.
Neq; fuit lugere Priamus magnus. hi autem silentio
Mortuos in pyra congregauerunt dolentes cor.
In autem igne comburentes iuerunt ad Ilium sacrum.
Sic autem eodem modo ex altera parte fortes Achiui
Mortuos in pyra congregauerunt dolentes cor.
In autem igne comburentes iuerunt concauas in naues.
Quando autem nondum Aurora item & matutina nox:
Tunc circa pyrã electus congregatus est populus Achiuorum
Tumulum autem circa ipsam unum fecerunt exeuntes (rum):
Cõmunem ex campo: apud autem ipsum murum edificauerunt
Turres altas sustentaculum nauium & ipsorum:
In autem ipsis portas fecerunt bene aptas,
Ut per ipsas equestris uia sit.
Exterius autem profundam in ipso fossam foderunt
Latam magnam, in autem palos defixerunt.
Sic hic quidem laborabant crimiti Achiui.
Hi autem Dei apud Iouem sedentes fulminatorem

Viderunt

H VII.

81

Viderunt magnum opus Achiuorum bellatorum.
His autem uerbum incepit Neptunus quatiens terram.
Iupiter pater certe aliq; est mortaliu supra nigrã terrã,
Quicumq; adhuc imortalibus mentẽ & cõsiliu scrutetur.
Non uides quod comati Achiui
Murum edificauerunt naues circa, circum autem uallum
Extruxerunt: neq; Deis dederunt inelytas hecatombas
Huius autem gloria erit quantum sparsa erit aurora.
Huius autem obliuiscuntur, quãdo ego & lucidus Apollo
Heroi Laomedonti ciuitatem edificauimus certantes.
Huc aut ualde iratus allocutus est nebularum cõgre=
Heu Neptune fortis quid dixisti? (gator Iupiter.
Alius aliquis hanc Deorum timuisset cogitationem,
Qui te multo imbecillior manusq; roburq;
Tua autem tibi gloria erit quantum spargitur Aurora.
Agedum quando rursus comati Achiui
Venient cum nauibus dilectam in patriam terram,
Murum scindens hunc quidem in mare omne diffunde:
Rursus autem littus magnum harenis cooperi,
Ut magnus murus non appareat Achiuorum.
Sic hi quidem talia inter se concionati sunt.
Occidit autem sol, perfectumq; est opus Achiuorum.
Boues autem mactauerunt in tentorijs, & cenã acceperunt,
Naues autem ex Lemno asiterunt unum ducentes
Multas, quas prãmiserat Eifolides Euneus:
Quem peperit Hypsipyle sub Iasone pastore populoru.
Separatim autem Atridis Agamemnoni & Menelao
Dedit Iasonides ducere uini mille lagenas,
Hinc unum emebant comati Achiui,
Alij quidem are, alij autem ardenti ferro.
Home. Ilias.

Murus Græcoru à Dijs destruitur.

Mercatura exercetur rerum permutatione.

I L I A D I S

Alij autem pellibus: alij autem ipsis bobus.
Alij autē captiuis rebus. posuerunt autē conuiuū abūdans.
Nocturni quidem postea comati Achiui
Conuiuati sunt. Troiani autem in ciuitate & socij.

Iupiter quā- Nocturnus autē ipsis mala cogitauit consiliarius. Iupiter
tum ceteris Terribiliter sonans. hos autem recens timor cepit.
Dijs poten- Vinū autem ex poculis humū fundebant. neq; aliquis to-
tior. Ante bibere quā libare potenti Saturnide. (lerabat
Dormierunt autem postea & somni donum acceperūt.

⊙ VIII.

81

ARGVMENTVM. ⊙. HO

MERI COMPO

SITIONIS.

Iupiter interdicens Deis neutri auxiliari exercituum, in Idam descendit: & prius aequaliter pugnantes Græcos, inferiores Troianis statuit. Iunonem autem & Mineruam in auxilium Græcis ex eūtes detinuit Iris, Ioue iubente. Vespere autem facto Hector concionatus est in campo vt castrametentur, & ignem per totam noctem incenderent.

l ij

ILIADIS
ILIADIS .Θ. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Thita, Deorū cōcio, Troianorū fortitudo, Hectoris iactatio

Vrora quidem rubeam uestem habēs
dispersa est omnem in terrā.
Iupiter autem Deorum conciliū fecit
gaudens fulmine
Summa arce multa cacumina habentis
olympi:

Iouis oratio
ad oēs Deos
Deasq̄.

Ipsē autē ipsis cōcionatus est, Dij autē simul oēs audiebāt.
Audite me omnes Dij, omnesq̄; Deae,
Vt dicam quae mihi animus in pectoribus iubet.
Neq̄; aliqua igitur foemina Dea hoc, neq̄; aliquis mas
Tentet rumpere meum uerbum: sed simul omnes
Laudate, ut cito perficiam haec opera.
Quem ego scorsum à Dijs uolentem intellexero
Venientem, uel Troianis auxiliari, uel Graecis,
Verberatus non secundum decens ibit ad olympum:
Vel ipsum accipiens iaciam in tartarum obscurum
Lōge ualde, ubi profundissimū sub terra est barathrum,
Vbi ferreaq̄; portae & arcum pauimentum:
Tantum sub inferno, quantum caelum est à terra.
Cognoscetis postea quātū sum Deorū fortissimus omnium.
Eia age experimini Dij, ut uideatis omnes
Funem aureum ex caelo suspendentes.
Omnes detrahite Dij omnesq̄; Deae:
Sed non trahetis ex caelo in terram
Iouē eximium consiliarium: neq̄; si ualde multū laborabitis.
Sed quando iam & ego promptus uelim trahere,

In ipsam terram traham ipsumq̄; mare:
Funem quidem postea circa summitatem olympi
Ligabo: haec autem rursus suspensa omnia sunt.
Tantum ego supraq̄; sum Deos, supraq̄; sum homines.
Sic dixit. hi autem omnes quietē facti sunt silentio
Verbum admirantes, ualde enim fortiter concionatus est.
Tādē autē iā locuta est Dea glaucos oculos hñs Amerua.
O' pater noster Saturnide rex regum,
Bene & nos scimus quod potentia non subdita.
Sed tamen Danais dolemus bellicosos,
Si iam malam mortem perficientes peribunt.
Sed certe bello quidem abstinebimus, si iubes.
Consilium autem Argiuis praebimus quod iuuabit,
Vt non omnes perdantur irato te. (tor Iupiter.)
Hanc autē subridens allocutus est nebularū congrega
Confide Tritonia dilecta filia, non aliquid animo
Prompto loquar, uolo autem tibi mitis esse.
Sic dicens sub curribus iussit eripede equos
Veloce aureis capillis comatos.
Aurum autē ipse induit circa corpus: accepit autē scuticā
Auream bene factam: suum autem ascendit currum.
Verberauit autē impellere: hi autem nō inuiti uolauerūt
In medio terraeq̄; & celi stellati.
In Idam autem uenit multarum fontium matrem ferarū
Garganum: ubi autem hi templum altareq̄; sacrum.
Ibi equos stitit pater Deorumq̄; uirorumq̄;
Soluens ex curribus: circa autē nebulam multam sudit.
Ipsē autem in uerticibus sedit gloria letus,
Inspiciens Troianorum ciuitatem & naues Achiuorum.

Pallas sola Ioui
respondet,
ceteris Dijs
pre timore
silentibus.

ILIADIS.

Hi autem coenam acceperunt comati Achiui
Celeriter in tentorijs: post autem ipsam armati sunt.
Troiani aut rursus ex altera pte in ciuitate armabantur
Pauciores: prompti autem erat & sic pugna pugnare,
Opportuna necessitate proq; filijs, & pro uxoribus.
Omnes autem aperta sunt portae: exiuit autem populus
Pedestrisq; equestrisq; multus autē tumultus motus est.
Hi autem quando iam in locum unū simul eūtes iuerūt,
Cōiecerunt scuta simul & lāccas & fortitudines uirorū
Aeream thoracam habentiū, & scuta umbonem habētia
Propinquata erāt inter se multus autē tumultus ortus est.
Tunc autem simul luctusq; & exultatio erat uirorum
Perdētiumq; & perditorū. fluebat autē sanguine terra.
Quādiu quidem Aurora erat, & augebatur purus dies:
Tandiu ualde utrorūq; tela tāgebantur: cadebat autē po-
Quando autem sol mediū caelum circuibat, (pulus.
Et tunc iam aureas pater extendit bilances.
Intus autem posuit duo fata aspera mortis
Troianorumq; equitatorū, & Achiuorum armatorum.
Traxit at in medio accipiēs: inclinatus est autē fatalis dies
Hec quāē Achiuorū in terrā multa pascēte (Achiuorū.
Sederunt. Troianorū autem ad caelū latū eleuata sunt.
Ipse autem ex Ida ualde resonuit ardens
Misit fulmen ad populum Achiuorum. hi autē uidentes
Stupuerunt: & omnes nouus timor accepit.
Tunc neq; Idomeneus tolerauit manere, neq; Agamēnon,
Neq; duo Aiaces remanserunt famuli Martis.
Nestor autē solus remāsit honoratus custos Achiuorum.
Neq; uolens, sed equus consumebatur, quē percussit sagitta
Diuus Alexander Helens uir pulchram comam habētis

*Iupiter fata
Græcorū &
Troianorum
in lācibus po-
sita examinat*

VI II.

84

Summo in uertice, ubi primi crines equorum
Capite in nascuntur, maxime autem letale est.
Dolens autem resiliēbat: telum autem in cerebrum iuit.
Simul autem equos turbabat uolutus circa es.
Donec senex equi uincula incidebat
Gladio insurgens. interim Hectoris ueloces equi
Venerunt in turbam audacem dominum portantes
Hectora: & tunc senex animum perdidisset,
Nisi cito intellexisset uocem bonus Diomedes,
Fortiter autem clamauit commouens Vlyssēm.
Diuine Laertiade multae inuentionis Vlyssēs
Quō fugis terga uertens malus tanquam in turbat
Ne quis tibi fugienti dorso in lanceam figat:
Sed mane, ut a sene expellamus truce[m] uirum.
Sic dixit, neq; exaudiuit multa tolerans diuus Vlyssēs:
Sed iuit concauas ad naues Achiuorum.
Tydides autē solus existens propugnatoribus mistus est.
Stetit autem ante equos Neleidae senis.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est. (tores.
O senex certe ualde iam te iuuenes consumunt bella-
Tua autē fortitudo soluta est. difficilis autē te senectus in se-
Debilis autē tibi famulus: tardi autem tibi equi. (quitur.
Sed age, meos currus ascende, ut uideas
Quales Troiani equi scient per campum
Velociter ualde huc & illuc impellere, & fugere,
Quos quidem ab Aenea cepi magistrōs timoris.
Hos quidem si nuli regant: hos autem nos
Troianos contra equitatores gubernemus, ut & Hector
Videat, si & mea lancea ferit in manibus. (Nestor.
Sic dixit, necnon persuasus est honoratus equitator.

*Græcorum
fuga.*

Nestoreos quidem postea equos famuli gubernabant
 Fortes Sthenelus & Eurimedon uiros amans
 Hi autem ambo Diomedis currum ascenderunt.
 Nestor autem in manibus accepit habenas rubeas: (rit.
 Scuticauit autē equos: uelociter autē Hectora propē uenē
 Huic autē contrarius prompto iaculatus est Tydei filius.
 Et hoc quidem aberrauit. hic autem aurigam famulum
 Filium magnanimi Thebei Eniopeum
 Equorū habenas habētē percussit pectore apud māmillā.
 Cecidit autem ex curribus supra uerunt autem equi
 Veloces: huic autem rursus animāq; roburq;
 Hectora autem grauis dolor tetigit mentibus aurigē.
 Hunc quidem postea dimisit & dolens socio
 Iacere. hic autē aurigā querebat audacē, neq; amplius diū
 Equi indigebant gubernatore: statim enim inuenit
 Iphitidem Archeptoleum audacem, quem tunc equos
 Veloces ascendere fecit: dedit autem ei habenas manibus.
 Tunc pestis esset, & immensa opera fuissent,
 Et stabulati fuissent ad Ilium tanquam agni,
 Nisi cito intellexisset pater uirorumq; deorumq;:
 Tonans autem grauiter misit splendidum fulmen,
 Et iuxta anteq; equos Diomedis uenit infra:
 Grauis autem flamma commota est sulfuris ardentis.
 Hi autem equi timentes conciderunt sub curribus:
 Nestoris autem ex manibus fugerunt habena splendida.
 Timuit autem hic in animo: Diomedē autē allocutus est.

Diomedes Tydide age autē rursus ad fugam impelle solungulos
 quāquam in- An nō cognoscis quod à Ioue nō sequitur auxiliū? (equos.
 uitus in fugā Nunc quidē enim huic Saturnides Iupiter gloriā prabet
 uertitur. Hodie: postea rursus & nobis. si uoluerit,

Dabit. uir autem non Iouis mentem trahit,
 Neq; ualde fortis, quoniam multo fortissimus est.

Huic autem respōdit postea uocem bonus Diomedes.
 Ita hęc omnia senex secundum decens locutus es.
 Sed grauis dolor cor & animum aduenit.
 Hector enim aliquando dicet in Troianis concionans:
 Tydides à me fugatus adiuit naues.

Sic quando gloriabitur, tunc mihi dehiscat ampla terra.

Huic autē respōdit postea honoratus equitator Nestor.

Heu Tydei fili prudentis quale dixisti.

Siquidem te Hector malum & imbellem dicet,

Tamen non credent sibi Troiani & Dardani,

Et Troianorum uxores magnanimorum clypeosorum,

Quarum in pulueribus interfecisti iuuenes maritos.

Sic uociferans ad fugam uertit solungulos equos

Retro in turbam: contra autem Troianūq; & Hector

Sonitu magno tela suspirantia fundebant.

Huic autē in longum clamauit magnus galeatus Hector.

Tydide ualde quidem te honorabant Danaï ueloces equos

Sedeq; carnibusq; & multis poculis: (habentes

Nunc autem te in honorabunt: mulieris loco factus es.

Pereas mala palpebra: quoniam non cedente me

Turres nostras ascendes: neq; mulieres

Duces in nauibus. prius tibi mortem dabo.

Sic dixit. Tydides autem dupliciter cogitauit,

Equosq; uertere, & contra pugnare.

Ter quidem cogitauit in mente & in animo.

Ter & ab Ideis montibus sonuit consiliarius Iupiter,

Signū faciēs Troianis pugne ex alterius potentia uictō.

Hector autē Troianis clamauit longe uociferans. (riam,

Hector Dio-
 medi & Gra-
 cis insultat.

I L I A D I S

Troiani, & Lycij & Dardani propè pugnatores
Viri este amici, mementote autem strenue fortitudinis.
Cognosco enim quod mihi promptus annuit Saturnius
Victoriam, & magnam gloriam: sed Græci exitium.
Infantes qui hos muros fabricati sunt
Impotentes neq; cogitandos, hi nõ robur meũ detinebunt.
Equi autem facile uallum super salient defossũ.
Sed quando iam nauibus in concauis erimus:
Memoria aliqua postea ignis combustui sit,
Vt igne naues comburam: interficiam autem & ipsos
Argiuos apud naues domitos à sumo.

Hector equos
suos alloquitur,
& corũ
nomina.

Sic dicens equis iussit clamauitq;.
Xanthe & tu Podarge, & Aethon, Lampeq; diuine,
Nunc mihi curam reddite quã ualde multam,
Andromache filia magnanimi Eetionis
Vobis prioribus suaue triticum apposuit,
Vinumq; miscens bibere, quando animus iubebat,
Quã mihi, qui ei iuuenis maritus dicor esse.
Sed sequimini & festinate, ut accipiamus
Scutum nestoreum, cuius nunc gloria caelo ascendit
Totum aureum esse manubriaq; & ipsum.
Sed ab humeris Diomedis equitatoris
Pulchram thoracem, quam Vulcanus fecit laborans.
Si hos ceperimus, sperabo Achiuos
Hac nocte naues ascendere ueloces.

Iuno cũ Ne-
ptuno

Sic dixit iactans irata est autem casta Iuno:
Commota est autem in sede: commouit & longũ Olympiũ.
Et Neptunum magnum Deum contra allocuta est,
Heu Neptune late potens, non tibi
Euntibus Danais plorat in mentibus animus?

VIII.

86

Hic autem tibi in Helicẽq;, & Aegæa, dona adducunt
Multaq; & grata. tu autem ipsis uelis uictoriam.
Siquidem uoluerimus quot Danais auxiliatores
Troianos repellere, & detinere latroculum Iouem:
Illic & tunc tristabitur sedens solus in Ida.

Hanc autẽ ualde iratus allocutus est Rex Neptunus.
Iuno intrepida quale uerbum dixisti?
Non ego uolo Ioui Saturnidæ pugnare:
Nos alios quoniam longe fortissimus est.
Sic hi quidem talia inter se concionabantur.
His autem quantum ex nauibus à turre uallũ continet,
Repletum est simul equorumq; & uirorum scutatorum
Claustrum, clausit autem ueloci similis Marti
Hector Priamides, quando ei Iupiter gloriam dedit.
Et combussisset igne combustiũ naues æquales,
Nisi in mentibus posuisset Agamemnoni casta Iuno,
Ipsi occupato uelociter insequi Troianos
Perrexit autem ire anteq; tentoria & naues Achiuorũ
Rubeum magnum uestimentum habens in manu forti.
Stetit autem in Ulyssis magna naui nigra,
Que in medio erat ad audiendum utrinq;.
Et in Aiæ tentorio Telamoniadæ
Et in Achillis: qui ultimi naues æquales
Traxerant uirilitate confisi & fortitudine manuum.
Locutus est autem ualde Danais exclamans,
Pudor Argiui & reprehensiones aspectu admirabiles.
Quo iuerunt uota quando dicebamus esse optimi,
Que aliqui in Lemno inaniter iactantes concionabamini: suis.
Comedentes carnes multas boũ longum cornu habentiũ,
Bibentes crateras coronatas uino:

Agamemnon
suis.

Troianis pro centumq; ducentis unusquisq;
Stare in bello. nunc autem neq; uno digni sumus
Hectore, qui cito naues comburet igne combustiuis.

Iupiter pater certe quem nunc potentium regum
Tali nocumento laesisti, et ipsum magna gloria priuasti:
Non quidē unquam dico tuum & per pulchrum altare
Naue multas sedes habente relinquere hic corruppens.
Sed in omnibus bouum pinguedinem & coxas combusti,
Desyderans Troiam bene muratam destruere.
Sed iupiter hoc mihi per fice desyderium.
Ipsos dimitte fugere & euadere:

Neq; sic Troianis sinas consumi Achiuos.

Sic dixit. huius autē pater misertus est lachrymantis.
Annuit autem ei populum sanum esse, nec perire.
Statim autem aquilam misit perfectissimam uolucrum
Hinnulum habentem unguibus filium ceruæ uelocis:
Penes autem Iouis altare pulchrum demisit hinnulum:
Vbi panum phœo Ioui sacrificabant Achii.

Agamemnon
prelium in-
staurat.

Hi autem postquā igitur uiderūt qd' ex Ioue uenit auis
Magnis in Troianis ruebant: recordati sunt autē pugne.
Tunc nullus prior Danaorum multorum existentium
Iactabatur Tydide ante tenere ueloces equos
Curruq; expellere, & contra pugnare.
Sed longe primus Troianorum interfecit uirū armatum
Phradmonidē Agelaū. hic quidē ad fugā uertit equos.
Huic autem uerso dorso in lanceam fixit
Humerorum in medio: per autem pectora penetravit.
Cecidit autē à curribus: resonauerunt autē arma sup' ipso.
Hunc autem post Atridæ Agamemnon & Menelaus.
Hos autem post Aiaces audacem induti fortitudinem.

Hos autem post Idomeneus & minister Idomenei
Meriones similis Marti homiida.

Hos autem post Eurypylus Eumonis illustris filius.

Teucer autem nonus uenit reflexo arcus tendens.

Stetit autem sub Aiakis scuto Telamonide.

Tunc Ajax quidem subducebat scutum. sed hic heros

Aspiciens postquam aliquem sagittans in multitudine

Percussit. hic quidem rursus cadens animam perdebat.

Sed hic rursus iens puer tanquā sub matrē ingrediebatur

In Aiacem: hic autem ipsum scuto cooperuit splendido.

Tunc quē primū Troianorū interfecit Teucer eximius?

Orsilochum quidem primum, & Ormenū, et Ophelestē,

Detoraq; Chromiumq; & diuinum Lycophontem,

Et Polyemonidem Amopaonem, & Menalippum.

Omnes eximios admouit terræ multa pascenti.

Hunc autem uidens letatus est Rex uirorū Agamemnon,

Arcu cum forti Troianorum perdentem phalanges.

Stetit autem apud ipsum iens, & ipsum ad uerbū dixit.

Teuce dilectum caput Telamonie princeps populorū

Percute sic, siquidem lumen Danaïs fies,

Patriq; Telamoni, qui te educauit paruulū existentem,

Et te nothū quāuis existentē suscepit propria in domo,

Hunc & longe existentem in gloriam ascendere fac.

Tibi autē ego promitto sicut & perfectum erit.

Si mihi dabit Iupiter Aegiochus & Muerua

Troie destruere bene edificatam urbem,

Primo tibi post me præmium in manu ponam,

Vel tripodam, uel duos equos ipsis curribus,

Vel mulierem, quæ tibi unum lectum ingreditur.

Hunc autem respondens allocutus est Teucer eximius.

Teuceri calli-
ditas

Teucer sub-
ter fratris scu-
tū delitescēs
plures occi-
dit.

Atride illustrissime cur me festinantem & ipsum
 Concitas: non quidem tibi quanta potentia adest
 Cesso. sed ex quo ad Troiam repulimus ipsos,
 Ex eo iam arcubus uidens uiros interficio.
 Octo iam praemisi extensas cuspides habentes sagittas:
 Omnes autem in corpore fixae sunt bellicosorum iuuenum.
 Hunc autem non possum percutere canem rabidum.
 Dixit, & aliam sagittam a neruo misit
 Hectorē contra: percutere autē ipsum desiderabat animus.
 Et hic quidem aberrauit. hic autem eximium Gorgythionē
 Filium bonum Priami in pectore percussit sagitta.
 Hunc ex Aesymo nupta peperit mater
 Pulchra Castianira corpore similis deabus.
 Papauer autē sicut ex una parte caput iacit qđ in horto
 Fructu graue humiditatibusq; uernis.
 Sic ex una parte inclinauit caput galea grauatum.
 Teucer autem aliam sagittam a neruo misit
 Hectora contra: percutere autē ipsum desiderabat animus
 Sed hic & tunc aberrauit (auertit enim Apollo)
 Sed Archeptoleum audacem Hectoris aurigam
 Euntem ad bellum percussit pectore apud mammillam.
 Cecidit autem ex curribus recesserunt autem equi
 Veloces. huius autem rursus soluta est animaq; roburq;
 Hectora autem grauis dolor cooperuit mentibus auriga:
 Hunc autem postea dimisit & tristis socio:
 Cebrionē autem iussit fratrem propē existentem
 Equorum habenas accipere. hic autē neq; nō psuasus est au
 Ipse autē ex curru humū desiliit splendido (diens.
 Terribiliter uociferans, hic autem saxum accepit manu.
 Teucrum Hectorē cōpescit. Iuit at aduersus Teucrum, percutere autē ipsū aiūs iubebat.

Comparatio
 papauris.

Teucrum He
 ctor cōpescit.

Hic autem pharetra excepit amaram sagittam:
 Posuit autē in neruo. hunc autē rursus galeā pulchrā hīs
 Retro trahēte apud humerū ubi iūctura cepat (Hector
 Cervicemq; pectusq;, maxime autem letale est.
 Ea in eius promptum percussit lapide aspera.
 Rupit autē eius neruū inclinata est autē manus in uola.
 Stetit autē genu flexo cadēs arcus autē eius excidit manu.
 Ajax autem non neglexit fratrem cadentem.
 Sed currens adiuit, & eius scutum cooperuit.
 Hunc quidem postea adiuerunt duo socij
 Meisteus Echi filius, & diuinus Alastor
 Naues in concauas portarunt grauiter suspirantem.
 Postea autē iterū Troianis caelestis in fortitudine cōcitauit.
 Hi autem uersus uellum profundum impulerūt Achiuos.
 Hector autem in primis ibat fortitudine superbiens.
 Sicut autem quā aliquis canis aprum syluestre uel leonem
 Insequitur retro pedibus uelocibus confisus,
 Coxasq; cruces uersusq; uidet.
 Sic Hector insequabatur comatos Achiuos
 Semper interficiens ultimum: ipsi autem perterrebant.
 Sed postquam per uallum defessam iuerunt
 Fugientes, multi autē domiti sunt Troianorum sub manibus.
 Hi quidem iam apud naues firmati sunt manentes
 Inter seq; hortantes, & omnibus Deis
 Manus eleuantes ualde supplicabant unusquisq;.
 Hector autem circūuertebat pulchros crines hñtes equos
 Gorgonis oculos habens, & sanguinarij martis.
 Hos autē uidens miserta est Dea albas ulnas habens Iuno.
 Statim autem Mineruam uerba uelocia allocuta est.
 Heu Aegiochi Iouis filia, non nos
 Iuno misera
 ta casū Græc.
 Palladē allo
 quitur.

ILIADIS

Interfectis Danais dolebimus ultimo
Hi autem iam malam mortem perficientes pereunt
Viri unius impetu: hic autem furit, neq; toleranter
Hector Priamides, & iam mala multa fecit.

Hanc autem rursus allocuta est Dea glaucos oculis hñs
Et ualde hic fortitudinem animumq; perdet (Minerva.
Manibus sub Argiuorum corruptus in patria terra.
Sed pater meus mentibus furit non bonis,
Impius semper iniustus, mearum fortitudinum impeditor.
Neq; aliquid horum recordatur quod ei ualde sepe filium
Consumptum saluauit sub Eurysthei certaminibus.
Certe hic quidem stebat ad caelum. sed me Iupiter
Huic auxiliantem a caelo misit.

Si enim ego haec sciuissem in mentibus prudentibus,
Quando ipsum in inferni portas bene factas habetis missi
Ex erebo ducentem canem odiosi inferni,
Non utiq; fugisset stygis aquae fluenta.

Hercules ab
inferis redit
beneficio Pal
ladis.

Nunc autem me quidem odit: Thetidis autem perfecit consilia,
Quae genua osculata est, & accepit manu barbam,
Supplicans honorare Achillem urbis populatorem.
Erit quidem quando rursus dilectam Glaucopidem dicet,
Sed tu quidem nunc nobis para unius unguis equos.

Donec ego iens Iouis domum Aegiochi
Armis in bellum armabor, ut uideam
Si nobis Priami filius galeae discoloris Hector
Letabitur spectantibus super belli transitus:
An aliquis & Troianorum saturabit canes & aues
Pinguedine & carnibus cadens in nauibus Achiuorum.

Sic dixit, neq; non persuasa est Dea albas ulnas habes.
Haec quidem iens aureas habenas habentes equos

Cluno.
Iuno

OLICA VIII.

89

Iuno antiqua Dea filia magni Saturni,
Sed Minerva filia Iouis Aegiochi
Velum quidem deposuit subtile patris in pavimento
Pulchrum, quod ipsa fecerat & laborauerat manibus.
Haec autem loriceam induens Iouis nebularum congregatoris
Armis in bellum armabatur lachrymosum.

In autem curru splendentium pedibus iuit, accepit autem lanceam
Grauem, magnam, fortem: hac domabat turmas uirorum
Heroum quibusq; irasceret fortis patrem habens.
Iuno autem flagello uelociter concitabat equos.
Sua sponte autem portae apertae sunt caeli, quas custodiunt
Quibus est cura magnum caelum olympusq; (Hora:
Et declinare obscuram nebulam & imponere.
Ea per ipsam ueloces impellebant equos.

Iupiter autem pater ab Ida postquam uidit, iratus est grauius.
Irim autem commouit aureas pennas habentem nunciam.
Vade age Iris uelox, iterum uerte, neq; sine coram
Venire: non enim bene coibimus in bellum.

Sic enim dico: hoc & perfectum erit.
Infringam quidem ipsas sub curribus ueloces equos,
Ipsas autem ex curru iaciam, & currus frangam.
Neque in decem perfectos annos
Ulceras sanabunt, quae ceperit fulmen,
Ut cognoscat Glaucopis quando suo patri pugnabit.
Iunonem autem non tantum accuso, neque irascor.

Semper enim mihi consuetas est impedire quaequid intelligo.
Sic dixit, mota est autem Iris uelox nuncia.
Iuit autem ab Idaeis montibus in magnum olympum.
Primis autem portis fortis olympi
Obuians detinuit. Iouis autem ipsis dixit uerbum.

Iris mittitur
ad Iunonem
& palladem.

Home. Ilias.

71

ILIADIS

Quo promptæ estis? cur uobis in mentibus furit cor?
Non sinet Saturnides auxiliari Argiuis.
Sic enim minatus est Saturni filius si perficiat
Frangere quidem uobis sub curribus ueloces equos,
Ipsas autem ex curru iacere, & currum frangere,
Neque in decimos perfectos annos
Vulnera sanabitis quæ tanget fulmen.
Ut scias Minerva quando tuo patri pugnabis.
Iunoni autem non tantum succenset, neq; irascitur:
Semper enim ei consuevit impedire quicquid intelligit.
Sed tu grauissima canis intrepida, si uere
Audebis Iouem contra magnam lanceam eleuare.
Hæc quidem sic dicens discessit pedibus uelox Iris.
Sed Mineruam Iuno uerbum allocuta est.
Heu Aegiochi Iouis filia, non amplius ego
Nobis sino Iouem contra mortalium gratia pugnare:
Quorum alius quidem corrumpatur, alius autem uiuat
Qui contingat, ille autem hæc quæ sapiens in animo
Troianisq; & Danaïs iudicet sicut decens.

Sic dicens retro uertit unius ungulæ equos:
Quibus Horæ quidē soluerunt pulchros crines habentes
Et hos quidē ligauerūt in splendidis præsepibus, (equos)
Currus autem acclinauerunt ad parietes splendidos,
Ipse autem aureis in sedibus sederunt
Simul eum alijs Dijs dilectum tristes cor.
Iupiter autē pater ex Ida pulchras rotas hñtem currū &
Ad cælum impulit: Deorum autem inuit sedes, (equos)
Huic autem & equos quidem soluit inclytus Neptunus:
Currus autem circa altaria posuit uestimenta extendens.
Ipse autem auream in sedem late sonans Iupiter

Iupiter cum
Pallad: et Iu
none.

O I C A VIII.

Sedit huic autē sub pedibus magnus motus est olympus.
Hæc autem solæ Iouem circum Mineruaq; & Iuno
Sederunt: neq; ipsum alloquebantur, neq; interrogabant.
Sed hic cognouit suis in mentibus, locutus estq;
Cur sic tristes estis Minerva & Iuno,
Non quidem laborastis pugna in gloriosa
Destruere Troianos, quibus iram grauem posuistis.
Omnino quæ mea potentia & manus intangibiles
Non me uerterent quot Dei sunt in olympo.
Vobis autem prius tremor accepit splendida membra,
Quam bellumq; uidere, belliq; curiosa opera.
Sic enim edico: hoc & perfectum erit.
Non in uestris curribus percussæ fulmine
Retro in olympum ibitis ubi immortalium sedes est.
Sic dixit, hæc autē suspirauerunt Minervaq; & Iuno.
Propinque hæc sedebant, mala autē Troianis cogitabant.
Certe Minerva tacita erat, neq; aliquid dixit
Irata Ioui patri: dolor autem ipsam magnus tenebat,
Iuno autem non tenuit pectore iram, sed allocuta est.
Grauissime Saturnide quod uerbum dixisti
Bene & nos scimus quod tibi fortitudo non subdita.
Sed tamen Danaïs lugemus bellicosus,
Qui iam malam mortem perficientes percunt.
Sed bello quidem abstinēbimus, si iubes.
Consilium autem Argiuis dabimus, quod iuuabit,
Ut non omnes pereant irato te.

Hanc autē respōdens allocutus est nebulariū cōgregator
Aurora iam & magis potentem Saturnidem (Iupiter).
Videbis, si uolueris, pulchros oculos hñs ueneranda Iuno
Perdentem Arguorum magnum exercitū bellicosorum.

IUNONIS CURA
IOUË ALTERCA
tio.

ILIA DISO

Non enim prius à bello cessabit fortis Hector,
Quàm concitare apud naues uelocem pedibus Pelidem
Die illo, quando hi quidem in puppibus pugnabunt
Angustia in grauiſſima circa Patroclum cadentem.
Sic enim factum est, te autem ego non curo
Iratam, neque si ultimos fines adires
Terra & maris: ubi rapetusq; Saturnusq;
Sedentes, neque splendore superuentis solis
Delectantur neq; uentis: profundus. n. tartarus circum.
Neque si hinc abires errans: neque te ego
Iratam curo: quoniam non te petus aliud.

Sic dixit. hūc at nō allocuta est albas ulnas hūs Iuno.
In autem cecidit Oceano, splendidum lumen solis
Trabens noctem nigram in fertilem terram:
Troianis quidem inuitis occidit lumen, sed Achiuus
Grata multum rogata uenit nox.

Troianorum autem concionem fecit illustris Hector
Seorsum à nauibus ducens fluuio in uorticibus pleno
In puro, ubi mortuorum apparebat locus.
Ex equis autē descendentes in terram, uerbum audiebant,
Quod Hector concionatus est Ioui dilectus, in autē manu
Lanceam tenebat undecim cubitorum, ante autē splendebat
Cuspis aerea, circum autem aureus erat anullus.
Hac hic firmatus uerba uelocia allocutus est.

Audite me Troiani & Dardani & auxiliatores.
Nunc dicebam naues destruens & omnes Achiuos
Retro redire ad Troiam uentofam:
Sed antea obsecritas uenit, quæ nunc saluauit maxime
Argiuos & naues in littore maris.
Sed nunc quidem pareamus nocti nigræ.

ICAI VIII.

Cenas præparemus, sed pulchrorum crinium equos
Soluite sub curribus: apud autem ipsos ponite cibum.
Ex ciuitate autem ducite boues, & pingues oues
Statim, uinum autem suaue emite
Panemq; ex donibus, & ligna multa colligite.
Ut per totam noctem usque ad Auroram matutinam
Combureamus pyras multas: splendor autem in cælum eat.
Ne aliquo modo & per noctem comati Achiuui
Fugere ruant in lata dorſa maris:
Ne quidem sine cura naues ascendant taciti.
Sed ut aliquis uulnere & domi cadat
Percussus, uel sagitta, uel lancea acuta
Nauem ascendens ut aliquis oderit & alius
Troianis equestribus in ferre lachrymosum bellum,
Præcones autem in ciuitatem Ioui dilecti annuncient
Filios pubescentes, canosq; senes
Diligere circa ciuitatem à Deo edificatis in turribus.
Molles autem mulieres in domibus unaqueq;
Ignem magnum incendant, custodia autē aliqua firma sit,
Ne insidiæ intrent ciuitatem populis absentibus.
Sic sit Troiani magnanimi, ut dico.
Verbum autem quod quidem nunc sanum dictum sit.
Hoc autem mane Troianis post equestribus dicam.
Dico sperans Iouiq; alijsq; Dijs
Expellere hinc canes à Parcibus agitato,
Quos Parca duxerunt nigris in nauibus.
Sed in nocte seruemus nos ipsos.
Mane autem sub Aurora cum armis armati
Nauibus in concauis congregabimus uelocem Martem.
Videbo si me Tydides fortis Diomedes

ILIADIS

A nauibus ad murum repellat. an ego hunc
 Aere confodiens spolia cruenta feram.
 Cras suam potentiam uidebit, si meam lanceam
 Expectabit uenientem. sed in primis puto
 Iacebit uulneratus. multi autem circa ipsum socij
 Sole ascendente cras. utinam enim ego sic
 Sim immortalis & in senescens dies omnes,
 Honorarer, & sicut honoratur Minerua & Apollo,
 Quoniam nunc dies hæc malum fert Argiuis.
 Sic Hector cõcionat⁹ est. Troi. mi aut uociferati sunt.
 Hi autem equos quidem soluerunt sub iugo sudantes.
 Ligauerunt aut capistris apud currus suos unusquisq;
 Ex ciuitate autem duxerunt boues & pingues oues
 Statim. uinum autem suaue emerunt:
 Panemq; ex domibus: ligna autem multa collegerunt.
 Fumum autem ex campo uenti ferebant caelum intra.
 Hi autem ualde exultantes in belli transitu
 Sedebant nocturni. pyra autem eis comburebatur multa.
 Sicut autem quando in caelo stelle lucidam circa Lunam
 Apparent manifestæ. quando est sine uento aer.
 Apparentq; omnes specule uertices alti,
 Et ualles: ex caelo autem ruptus est multus aer:
 Omnia aut uidentur astra: lætatur aut mentibus pastor.
 Tot in medio nauium & Xanthi fluctibus
 Trojanorum comburentium pyrae apparebant ab Ilio.
 Mille aut in cæpo pyrae cõburebatur: apud aut unãquãq;
 Sedebant quinquaginta: splendor ignis combustiui.
 Equi autem hordeum album comedentes, & auream
 Stãtes apud currus bonã sedẽ hitem Aurorã expectabãt.

I I I X.

92

ARGVMENTVM. I. HOMERII
 MERI COMPOSITIONIS.

A Gæmnone consultante Græcis fugere stant contrariam
 demonstrantes sententiam Diomedes & Nestor. Consul-
 tante autem Nestore, ad Achillem mittuntur legati: & pre-
 cantibus ipsis renuit Achilles. Hi autem annunciant, & post hæc
 in somnum vertuntur.

ILIADIS. I. HOMERII
 COMPOSITIONIS.

Ex legatione autem Achillis non persuasi, est Iota.

Ic hi quidem Troiani custodias age-
 bant, sed Achiuos
 Multa tenebat fuga timoris frigidæ
 socia.
 Dolore autem intolerabili percussis
 sunt omnes optimi.

Sicut autem uenti duo pontum commouent piscosum
 Boreas & Zephyrus: hiq; ex Thracia spirant
 Venientes repente: simul autem & unda nigra
 Attollitur: multam autem extra mare fundunt.
 Sic diuidebatur animus in pectoribus Achiuorum.
 Atrides autem dolore magno percussus cor
 Ibat præconibus stridulis iubens
 Nominatim in concionem uocare uirum unumquemq;
 Non autem clamare. ipse autem cum primis laborabat.
 Sedebant autem in concione tristes. Agamemnon autem

ILIADIS

Surrexit lachrymas fundens, sicut fons nigrae aquae,
Qui ab excelsa petra obscuram fundit aquam.

Sic hic grauiiter suspirans uerba Argiuis locutus est.

Agamemnon O amici Argiuorum ductores & principes.
suis fugā sua Iupiter me ualde Saturnides detrimento ligauit graui
det, Impius, qui ante quidem mihi promisit & annuit
Troiam destruenti bene muratam redire:

Nunc autem malam deceptionem cōsultauit, & me iubet

Inglorium Argos ire, postquā multum amisi populum.

Sic Ioui futurum est potenti dilectum esse,

Qui iam multarum ciuitatum dissoluit summitates,

Ac item & soluet, huius enim potentia est maxima.

Sed age sicut ego dico sequamur omnes,

Fugiamus cum nauibus dilectam in patriam terram.

Non enim amplius Troiam capiemus latas uias habētem.

Sic dixit, hi autem omnes quiete facti sunt silentio.

Diu autem multi erant tristes filij Achiuorum.

Diomedes Tandem autem iam locutus est uocem bonus Diomedes.
Agamēnoni.

Atride tibi primum pugnabo in scienti,

Sicut iustum est Rex in concione, tu autem ne irascaris.

Potentiam quidem mihi primus improperasti in Danais.

Dicens esse imbellem & impotentem, haec autem omnia

Sciunt Argiuorum & iuuenes, & senes.

Tibi autem dupliciter dedit Saturni filius uersuti,

Sceptro tibi dedit honorari supra omnes,

Fortitudinem autem non dedit, quae potentia est maxima

Infelix, sic ualde sperabas filios Achiuorum

Imbellesq; esse, & impotentes dicis?

Si autem tibi ipsi animus ruit ad redeundum

Abi, adest tibi uia, naues autem tibi propè mare

I G A I I X.

97

Stant, quae te secutae sunt ex Mycenis ualde multae.

Sed alij manebunt comati Achiiui,

Donec Troiam destruxerimus, si autem & ipsi

Fugiant cum nauibus dilectam in patriam terram,

Nos autem ego Sthenelus pugnabimus, donec finem

Troiae inuenerimus, cum enim Deo uenimus.

Sic dixit, hi autem omnes succlamauerunt filij Achiuorū

Verbum admirantes Diomedis equestris.

His autem assurgens allocutus est equitator Nestor.

Nestoris uer
ba.

Tydide ualde quidem bello in fortis es,

Et consilio inter omnes coetaneos es optimus.

Nullus tibi uerbum uituperabit quotquot Achiiui,

Neq; iterū interrogabit, sed nō ad finē uenisti uerborum.

Certe quidem & iuuenis es, meus autem & filius esses

Iunior generatione, sed sapientia dicis

Argiuorum Regibus, quoniam secundum decens dixisti.

Sed age ego qui te senior dicor esse,

Dicam & omnia finiam, neque aliquis mihi

Verbum uituperabit, neque Rex Agamemnon.

„ Sine cognatione iniustus sine domo est ille,

„ Qui bellum amat intestinum asperum.

Sed nunc quidem pareamus nocti nigrae

Cenasq; praeparemus, custodes autem singuli

Deligant ad uallum defossū murum extra.

Iuuenibus quidem haec iniungo, sed postea

Atride tu quidem incipe, tu enim maximus Rex es.

Præbe conuiuium senibus, decet te, non aliquid indecens.

Plena tibi uino tentoria, quod naues Achiuorum

Quotidianae ex Thracia in latum pontum ducunt.

Omnis tibi est susceptio, multis autem imperans,

Multorum congregatorum alicui obediens qui optimum
 Consilium ualde autem oportet omnes Achiuos
 Bono & prudenti, quod inimici propè naues
 Comburunt pyras multas, quis in his letabitur?
 Nos autem hæc uel uastabit exercitum, uel saluabit.

*Ascalaphus
 & Ialmenus
 Martis filij.*

Sic dixit. hi aut huic ualde quidē audiuerunt & obedī
 Custodes autem cum armis ruerunt, (uerunt.
 Circaq; Nestoridem Thrasymeda pastorem populorum,
 Et circa Ascalaphum & Ialmenum filios martis,
 Circaq; Merionem Aphareumq; Deipyrumq;
 Et circum creantis filium Lycomedem diuinum.

Septem erant ductores custodum, centum autem unicuiq;
 Iuuenes simul ibant longas lanceas habentes.
 In autem medio ualli & muri sedebant euntes.

Tunc aut ignē incēderunt, posuerunt cœnā unusquisq;
 Atrides autem senes cōgregatos duxit Achiuorum
 In tentorium: apud autē ipsos posuit sufficiens cōuiuium.
 Hi autem in cibos paratos pr. epositos manus mittunt.
 Sed postquam potus & cibi desiderium eiecerunt,
 His senex primus facere coepit consilium
 Nestor, cuius & antea optimum apparuit consilium,
 Qui ipsis bene prudens concionatus est, & dixit.

*Nestor rursū
 Aganem.*

Atride gloriosissime Rex uirorum Agamemnon,
 In te quidem finiam, à te autem incipiam: quā multorum
 Populorum es Rex, & tibi Iupiter dedit
 Sceptrumq; & iura, ut ceteris consulas.
 Propter hoc oportet ualde quidē dicere uerbū, & audire:
 Perficere autem & alij quando aliquem animus iubet
 Dicere in bonum: tui autē habebitur quicquid imperabit.
 Sed ego dicam (sic mihi uidetur esse) optima.

Non enim aliquis sententiam alius meliorē hæc cogitabit,
 Qualem ego cogito, & diu, & item nunc,
 Ex quo huius quando diuine Briseida puellam
 Irati Achillis iuisti à tentorio aufrens,
 Non secundum nostram cogitationem ualde enim tibi
 Multa dissuasi. tu autem tuo magno animo
 Obediens uirū optimum, quē immortales honorauerunt,
 In honoraſti. accipiens. n. habes præmiū. sed; etiā & nunc
 Cogitemus ut ipsum placantes persuadcamus
 Donisq; splendidis, uerbisq; suauibus.

*Suadet Ne-
 stor reconci-
 liationem A-
 chillis.*

Hunc rursus allocutus est Rex uirorū Agamemnon.
 O senex nō in aliquo mēdacio meas offensiones numeras
 Offendi, neq; ipse renuo: pro multis (sti.
 Populus est uir, quem Iupiter corde diligit.
 Valde nunc hunc honorauit: cōsumpsit autē populū Achi
 Sed postq; offendi mētibus perniciosis cōfusus. (uorum,
 Iterum uolo placare, dareq; infinita dona.

*Agamēnon
 uult placare
 Achillem.*

Vobis autem omnibus incluta dona nominabo.
 Septem sine igne tripodas, decem autem auri talenta,
 Splendidas autem lebetes uiginti, duodecim autem equos
 Pingues præmium portantes, qui præmia pedibus repora
 Neque pauper esset uir, cui tot essent. (ant.
 Neque inops pretiosi auri,
 Quot mihi tulerunt præmia solunguli equi.
 Dabo autem septem mulieres præstantes opera scientes
 Lesbides, quas quando Lesbū bene adificatā accepit ipse,
 Delegi, quæ pulchritudine uincūt generationes mulierū.
 Has quidem ei dabo, post autem erit quam tunc abstulī
 Puellam Brisei, & in magnum iusiurandum iuro
 Nunquam lectum ascendisse, & mistam esse.

ILIADIS

Sicut ius hominum est uirorum & mulierum.
Hec quidem statim omnia aderunt. si autem rursus
Ciuitatem magnam patriam Dei dabunt destruere,
Nauem sufficienter aere & auro impleat
Ingrediens, quando diuidemus praedam Achiui,
Troianas autem mulieres uiginti ipse deligat,
Quae post Argiuam Helenam optime sint.
Si autem Argos uenemus Achaidum abundans campo,
Gener mihi sit, honorabo autem ipsum aequaliter Orestis,
Qui mihi unicus nutritur delitijs in multis.
Tres autem mihi sunt filiae in domo bene factae
Chrysothemis, Laodice, & Iphianassa,
Harum quam uel dilectam indotatam ducat
Ad domum Pelei, ego autem dotes dabo
Multas ualde, quot nullus sua dedit filiae.
Septem autem ei dabo bene habitatas urbes:
Cardamylem, Enopemq; & Hiram arbofam,
Pherasq; diuinam, & Antheam multorum pratorum,
Pulchramq; Aepcam, & Pedasum circumdatam uineis.
Omnes autem propè mare habitantur Pylis harenosi.
In eis autè uiri habitant multorum agnorum, multorum bouum,
Qui ipsum dolis Deum tanquam honorabunt,
Et qui sub sceptro abundantes perficient iustitias,
Hec ei perficiam cessanti ab ira.
Domitus sit Pluto tibi implacabilis, & indomitus,
Quoniam & hominibus Deorum inimicissimus omnium,
Et mihi subiectatur quanto maior Rex sum.
Et quanto generatione antiquior dicor esse.
Huic autè respondit postea honoratus equitator Nestor
Atride gloriosissime Rex uirorum Agamemnon.

Dona quidem non adhuc accusabilia das Achilli Regi.
Sed age inclytos concitemus, qui uelocissime
Eant in tentorium Pelidae Achillis.
Eia age hos ego uidebo. hi autem obediant.
Phenix quidem primum Ioui dilectus sit Dux,
Sed postea Aiaxq; magnus, & diuinus Ulysses.
Praeconum autè Odiusq; & Euribates simul sequebatur.
Ferte autem manibus aquam, precariq; iubete,
Ut Iouem Saturnidem placemus, si misereatur.
Sic dixit. his autem omnibus placitum uerbum dixit.
Statim praecones quidem aquam in manus fuderunt.
Iuuenes autem crateras coronauerunt potu,
Diuiserunt autem omnibus incipientes populis.
Sed postq; liberauerunt biberuntq; quantum uoluit animus,
Ruuunt ex tentorio Agamemnonis Atride.
His autem multa iussit honoratus equitator Nestor
Innuens in unum quensq; Ulyssi autem maxime
Tentare, ut persuadeat eximium Pelidem.
Hi autem iuerunt ad litus resonantis maris
Multa ualde supplicantes Neptuno terram quatienti.
Facile persuadere magnas mentes Aeacide.
Myrmidonum autem inq; tentoria & naues iuerunt.
Hunc autè inuenerunt mentè delectantè cythara canora,
Pulchra uaria: argenteum autem iugum erat,
Quam accepit ex spolijs ciuitatem Aetionis destruens.
Hac autè hic animu delectabat: canebat autè laudes uirorum.
Patroclus autem ei solus contrarius sedebat silentio
Expectans Aeacidem quando finiret canens.
Hi autè iuerunt ante: antecedebat autè diuinus Ulysses,
Steterunt autem ante ipsum. admiratus autem ruit

Mittuntur
legati ad A-
chillem.

Achilles cy-
thara canit,
& cuius sit.

I L I A D I S

Ipsa cum cythara,linquens sedem ubi sedebat.
 Sic aut eodē modo Patroclus, postq; uidit uiros surrexit,
 Hos & ostendens allocutus est pedibus uelox Achilles.
 Saluete certe amici ueri uenistis:erat ualde opus:
 Qui mihi irato Achiuorum amicissimi estis.
 Sic uociferans anteduxit diuus Achilles.
 Sedere autem fecit in scabibus,tapetibusq; purpureis,
 Statim autem Patroclum allocutus est propē existentem.
 Maiorem autem crateram Menecij fili appone.
 Meracius autem misce:poculum autem para uniuicq;.
 Hi enim charissimi uiri mea sub sunt domo.

Patroclus cō
 niuiū parat
 legatis.

Sic dixit.Patroclus autem dilecto obediuit socio.
 Sed hic cacabum magnum posuit in ignis splendore:
 In ipso autem tergum posuit ouis & pinguis capra:
 In ipso autē porci pinguis lumbumq; tenerū pinguedine.
 Huic autē tenebat Automeōo.incidebat autē diu⁹ Achilles.
 Et alia qdē bñ minutatim incidebat,et in uerub⁹ trāsfige.
 Ignē autē Meneciades accēdebat magnū diuus uir. (bat.
 Sed postquam ignem accendit,& flamma extincta est,
 Prunam sternens uerua desuper posuit:
 Sparsit autem sale admirabili petris imponens.
 Sed postquam assauit & in mensis posuit:
 Patroclus quidem panem accipiens distribuit in mensa
 Pulchris in canistris:sed carnem distribuit Achilles.
 Ipse autem econtrario sedit Vlyssis diuini
 Pariete altero:Deis autem sacrificare iussit
 Patroclum suum socium.hic autē in igne iccit libamēta.
 Hi autem in cibos paratos praeiacentes manus miserunt.
 Sed postquam potus & cibi amorem eiecerunt,
 Innuit Atax Phoenici:intellexit autem diuinus Vlysses.

retinuit
 in ingul
 mō
 mō
 mō
 mō
 mō
 mō

Atax Phoeni
 ei.

I L I A D I S

Implens autem uino poculum excepit Achillem.
 Salue Achilles,conuiuij quidem equalis non indigentes,
 Et in tentorio Agamemnonis Atridae
 Ac & hic nunc:adsunt enim placita multa
 Comedere:sed non conuiuij desiderati opera sunt cura.
 Sed ualde magnum exitium diuine inspicientes
 Timemus:in dubio autem saluari uel perire
 Naues bene tabulatas:nisi tu induas fortitudinem.
 Propē enim & murum castra posuerunt
 Troiani magnanimi gloriosiq; auxiliatores,
 Accēdentes pyras multas in exercitu:neq; adhuc dicunt
 Cohiberi,sed in nauibus nigris cadere.
 Iupiter autem ipsis Saturnides bona signa ostendens
 Fulgurat:Hector autem ualde robore superbiens
 Furit terribiliter,confisus Ioue,neq; honorat
 Viros neq; Deos:fortis autem ipsum rabies induit.
 Optat autem citissime apparere Auroram diuinam,
 Firmavit enim nauium abscindere alta rostra,
 Ipsasq; uere corruptiuo igne.
 Sed Gracos interficere apud ipsas turbatos à fumo.
 Hac ualde timui in mente,ne et minus
 Perficiant Dei:nobis autem iam fatatum est
 Corrupti in Troia longe ab Argo equos nutricente.
 Sed surge si distulisti,& tarde filios Achiuorum
 Consumptos libera à Troianorum tumultu.
 Ipsi tibi postea dolor erit:neq; excogitatio
 Facti mali est medelam inuenire:sed multo prius
 Considera,ut Danais expellas malum diem.
 O' amice certe quidem tibi pater iussit Peleus
 Die illo,quando te ex Phthia Agamemneni misit.

Vlysses
 Achilli.

Fili mi fortitudinem quidem Mineruaq; & Iuno
 Dabunt, si uoluerint, tu autem magnum animum
 Tene in pectoribus, amicitia enim melior.
 Desine autem ab ira male cogitationis, ut te magis
 Honorent Argiuorum & iuuenes.
 Sic iussit senex, tu autem oblitus es, sed etiam & nunc
 Cessa, linque & iram animi doloris, tibi autem Agamemnon
 Digna dona dabit cessanti ab ira.
 Eia tu quidem me audi, ego autem & tibi numerabo
 Quot tibi in tentorijs promisit dona Agamemnon.
 Septem non admotas igni tripodes, decem autem auri talenta,
 Splendidas autem lebetes uiginti, duodecim autem equos
 Pingues praemium portantes, qui praemia pedibus portarunt.
 Non pauper esset uir, cui tot essent,
 Neque inops pretiosi auri,
 Quot Agamemnonis equi praemia pedibus reportarunt.
 Dabit autem septem foeminas praestantissimas opera scientes
 Lesbides, quas, quando Lesbum bene aedificata cepisti ipse,
 Delegit, quae tunc pulchritudine uicebant generationes mulierum.
 Has quidem tibi dabit, postea autem erit quam tunc abstulit
 Puella Brisei, & magnum iusurandum adiurat
 Nunquam lectum ascendisse, & mistam esse,
 Sicut uis est Rex & uirorum, quodque foeminarum.
 Haec quidem statim omnia aderunt, si autem rursum
 Ciuitatem magnam Priami dabunt destruere,
 Naues abunde auro & are oneret
 Ingressus, quando diuidemus praedam Achiui.
 Troianas autem foeminas uiginti ipse capiat,
 Quae post Argiuam Helenam pulcherrimae sunt.
 Si autem Argos ibit Achaicum abundans auro,

Gener

Gener eius sis, honorabit autem te aequaliter Orestis,
 Qui ei unicus educatur delictis in multis.
 Tres autem ei sunt filiae in domo bene compacta,
 Chriothemis, & Laodice, & Iphianassa,
 Harum quam uolueris dilectam indotatam ducat
 Ad domum Pelei, hic autem dotes dabit
 Multas ualde, quot non aliquis suae dedit filiae.
 Septem autem tibi dabit bene aedificatas urbes,
 Cardamilem, Enopemque, & Hirem herbosam,
 Pherasque diuinas, & Antheam pratosam,
 Pulchramque Epeam & Pedasum uitis plenam.
 Omnes autem propere mare habitantur Pyli harenosae.
 In ea autem utri habitant multorum agnorum, multorum bouum,
 Qui te donis Deum tanquam honorabunt:
 Et tibi sub sceptro abundantes perficient iustitias.
 Haec tibi perficiet cessanti ab ira.
 Si autem tibi Atrides quidem odio est corde magis
 Ipse & eius dona, tu autem alios Graecos
 Consumptos miserare in exercitu, qui Deum tanquam
 Honorabunt, certe enim ipsis ualde magnam gloriam attolles.
 Nunc enim Hectora interficies, quoniam ualde te propere uenit
 Rabiem habes perniciosam, quoniam non aliquid dicit simile
 Ei esse Danaorum, quos huc naues portarunt.
 Hunc autem respondens allocutus est pedibus uelox Achilles.
 Iouigena Laertide prudentissime Ulysses,
 Oportet quidem iam orationem aperte refutare.
 Sicut iam cogitoque, & sic perfectum erit.
 Ut non mihi gematis assidentes aliunde alius.
 Inimicus enim mihi ille similiter inferni portis,
 Qui aliud quidem occultat in mentibus, aliud autem dicit.

Home. Ilias.

n

Achilles Vb
si.

Sed ego dicam sicut mihi uidetur esse optima.
 Neq; me Atridem Agamemnona persuadere puto,
 Neq; alios Græcos: quoniam non aliqua gratia est
 Pugnare inimicis cum uiris incessanter semper.
 Aequalis portio manenti etsi ualde aliquis pugnet,
 „ In autem æquali honore & malus ac & bonus,
 „ Et moritur equaliter, & ociosus uir, & multa faciens.
 Neq; aliquid mihi superflue est, quoniã passus sum dolo
 Semper meam animã in periculo iaciens pugnare. (res aĩo,
 Sicut autem auis in plumibus pullis afert
 Escam postquam accepit: male autem ei est ipsi.
 Sic & ego multis quidẽ in somnibus noctibus usus sum:
 Dies autem cruentos pertransiui pugnans,
 Viris prælians, feminarum gratia uestrarum.
 Duodecim aut cum nauibus ciuitates destruxi hominum,
 Pedester autem undecim dico circa Troiam fertilem.
 His ex omnibus opes multas & bonas
 Delegi, & omnia ferens Agamemnoni dedi
 Atride. hic autem postea manens apud naues ueloces
 Suscipiens, per pauca diuisit, multa autem tenuit.
 Sed optimis dedit dona & regibus.
 His quidem firma iacent: me autem à solo Achiuorum
 Accipit: habet autem uxore gratam, qua fruens
 Delectetur. cur autem oportet bellare Troianis
 Argiuos? cur autem populum duxit huc congregans
 Atrides? an non Helena causa pulchros crines habentis?
 An soli diligunt uxores mortalium hominum
 Atrides? quoniam quicunq; bonus & sapiens
 Suam ipsius diligit & curat. sic & ego hanc
 Ex animo diligebam captiuam quamuis existentem.

Nũc aut postq̃ ex manibus donũ accepit, et me decepit,
 Ne me tentet bene scientem. non enim me persuadabit.
 Sed Vlysses tecumq; & alijs regibus
 Consultet nauibus expellere combustiũ ignem.
 Certe quidem iam ualde multum laborauit sine me:
 Et iam murũ edificauit, & fabricauit uallũ apud ipsum
 Latum magnum: in autẽ ipso palos defixit.
 Sed neq; sic potest fortitudinem Hectoris homicide
 Prohibere. donec autem ego cum Græcis pugnabam,
 Non uoluit pugnam longe à muro mouere Hector.
 Sed quantum in scæasq; portas & fagum uenit,
 Hic aliqñ solum expectauit: uix autẽ mei effugit impetũ.
 Nunc autem: quoniam nolo pugnare Hectori diuino,
 Cras sacra Ioui faciens & omnibus Dijs,
 Congregans bene naues ad altum more protrahant:
 Videbis, si uolueris, & si tibi hæc cura sunt.
 Mane ualde Hellepontum in piscosum nauigantes
 Naues meas: in ipsis autem uiros remigare promptos.
 Si autem bonam nauigationẽ dabit inclytus Neptunus,
 Die tertio Phthiam fertilem ibo.
 Sunt autẽ mihi ualde multa, quæ liqui huc cũ corruptione
 Aliud autem hinc aurum, & aes rubrum, (ueniens
 Et foeminas graciles, albumq; ferrum
 Ducam, quæ sortitus sum: præmium autẽ mihi qui dedit,
 Rursus iniurias accepit rex Agamemnon
 Atrides, propter hoc omnia concionare, ut iubeo
 Aperte, ut & alij irascantur Achiui,
 Si quem Danaorum adhuc sperat decipere,
 Semper impudentiam indutus, neq; mihi
 Tolerabit caninus quãuis existens in uultum uidere.

Neq; ei consilia consultabo, neq; opus.
 Nam iam me decepit & peccauit, neq; item rursus
 Decipiet uerbis, sat autem ei, sed tacitus
 Corruptatur, nam ei mētes abstulit consiliarius Iupiter.
 Achilles do- Odiosa autē mihi huius dona, honoro autē ipsum in mor-
 na Agamēno Neq; si mihi deciesq; & uicies tot daret, (tis parca-
 nis asperna- Quot ei nunc sunt, & si unquam alia erunt,
 tur, nec recō- Neq; quot in Orchomenū inferuntur, neq; quot Thebas
 ciliari uult, Aegyptias, ubi multae domibus possessiones iacent:
 Quae centum portarum sunt: ducenti autē in unaquaq;
 Viri egrediuntur cum equis & curribus.
 Neq; si mihi tot daret, quot harenaq; puluisq;
 Neq; sic adhuc animum meum persuadēbit Agamēnon
 Ante omne mihi dare dolorosum nocumentum.
 Puellā autem non ducā in uxore Agamēnonis Atride:
 Neq; si aureae Venere pulchritudine contendat:
 Operibus autē Mineruae glaucos oculos hūti sit equalis:
 Neq; ipsam ego uxore ducā, hic atē Achiuorū aliū eligat,
 Qui ei conueniūt, & qui ei maior rex sit.
 Si enim iam me saluabunt Dii, & domum ibo,
 Peleus mihi postea mulierem ducet in uxorem ipse.
 Multae autem Achaidēs sunt in Eleadaq; Phthiamq;
 Puellae optimorum qui ciuitates custodiunt,
 Quarum si uolero dilectam faciam uxorem.
 Illuc autem mihi ualde multum irruit animus magnus
 Ducenti sponfam uxorem similem uxorem
 Possessionibus delectari, quas senex acquisiuit Peleus.
 Non enim mihi animae contra dignum, neq; quot dicunt
 Troiam possidere bene habitatam urbem
 Ante in pace, quam uenire filios Achiuorum:

Neq; quot lapideum limen emissoris intra continet
 Phœbi Apollinis Pytho in saxosa.
 Prædabiles quidem enim boues & pingues oues
 Possessi & tripodes, & quorum flaua capita.
 Viri autem anima rursus uenire neq; prædabilis
 Neq; acceptabilis postquā transiit septum dentium.
 Mater enim me dicit Dea Thetis argēto similes pedes hūis
 Quā remigra-
 re potest.
 Duplices parcas ferre mortis ad finem.
 Si quidē illic manens Troianorū ciuitatē circa pugnabo,
 Peribit mihi reditus, sed gloria incorrupta erit.
 Si autem domum ibo dilectam in patriam terram,
 Peribit mihi gloria bona: super diu autem mihi atas
 Erit, neq; me celeriter finis mortis inueniet.
 Et alios ego admonebo
 Domum nauigare: postquā nō amplius inuenitis finem
 Troie altæ, ualde enim altephonans Iupiter
 Manum suam super habere audent enim populi.
 Sed uos quidem cuntes optimis Achiuorum
 Nuncium dicite, (hoc enim munus est senum)
 Ut aliud consultant in mentibus consilium melius,
 Quod ipsis nauesq; saluet & populum Achiuorum
 Nauibus in concavis: quoniam non ipsis hoc aptum,
 Quod nunc consultaerunt me irato.
 Phœnix autem illic apud nos manens dormiat,
 Ut me in nauibus dilectam in patriam sequatur
 Cras si uoluerit: neceitate autem non ipsum ducant.
 Sic dixit, hi autem omnes quiete facti sunt silentio,
 Verbum admirantes: ualde enim fortiter negauit.
 Tandem autem iam dixit senex equitator Phœnix
 Lachrymis plenus, ualde enī timebat nauibus Achiuorū. Phœnicis ad
 Achillē ora-
 tio.

ILIADIS

Siquidē iam reditum in mentibus illustrissime Achilles
Mittis, neq; omnino expellere nauibus uelocibus
Ignem uis nocuum: quoniam ira incidit animo
Quomodo postea à te dilecte fili hic relinquitur
Solutus tibi autem me misit senex equitator Peleus
Die illo, quando te ex Phthia Agamemnoni misit
Infantem nondum scientem grauis belli,
Neq; concionum: illicq; uiri gloriosi fiunt.
Propterea me premisit docere hæc omnia,
Verborumq; rhetorem esse, factoremq; operum.
Ideo postea à te dilecte fili non uolo
Lingui: neq; si mihi promitteret Deus ipse
Senectutem abradens ponere iuuenem pubescentem,
Qualē, qm̄ primū reliqui Hellada pulchras mulieres hæc
Fugiēs cōtentiones patris Amyntoris Ormenide, (bētē,
Qui mihi pellice iratus est pulchras comas habente,
Quam ipse diligebat: in honorabat autem uxorem
Matrem meam. hæc autem semper me orabat genibus
Pellici misceri, ut fastidiret senem.
Huic obediui & feci. pater autem meus statim sciens
Multa execratus est: odiosas autem inuocauit Erinnas
Nunquam genibus suis sedere facere dilectum filium
Ex me genitum. Dei autem perfecerunt execrationes,
Iupiterq; infernalis & grauis Proserpina.
Tunc mihi non amplius omnino repressus est in mentem
Patris irati in domo uersari. (bus animus
Certe quidē multum amici & propinqui circa existētes
Ipsius precantes detinebant in donibus.
Multas autē pingues oues & curuis pedibus nigras bo-
Macabant: multi autem porci iuuenes unctioe. (ues

I

IX.

100

Inflammati extendebantur per flammam ignis.
Multum autem ex dolijs unum bibebatur senis,
Nouem noctes autem me circa ipsum noctes uigilarunt.
Hi quidē mutati custodias habebat: neq; unquā extinctus
Ignis. aliter quidem in fornice bene munitæ aule: (erat
Alius autem in uestibulo ante cubiculi ianuas.
Sed quando iam decima uenit nox obscura,
Et tunc ego cubiculi ianuas dense compactas
Rumpens exiui, & super salij septum aule
Facile latens, custodesq; uiros famulasq; mulieres
Fugiens postea longe per Hellada spatiosam
Ad Phthiam ueni fertilem matrem ouium,
Ad Peleum. hic autem promptus susceptus,
Et me dilexit tanquam pater suum filium diligit
Solum unicum multis in possessionibus,
Et me diuitem fecit, multum autem mihi dedit populum.
Habitabā autē in extrema Phthia Dolopibus imperans.
Et te tantum fecit Deis similis Achilles
Ex animo diligens: quoniam nolebas cum illo,
Neq; in conuiuium ire, neq; in domibus comedere
Antea, quando iam te in meis ego genibus sedere faciens.
Obsonioq; satiaui præcidents & unum præbens.
Sæpe mihi profudisti in pectoribus uestem
Vino singultans in infantia tristi.
Sic in te ualde multa passus sum, & multa laboraui:
Que cogitans quod mihi non Dei filium perfecerunt
Ex me: sed te filium deis similis Achilles
Feci, ut mihi aliquando indecentem mortem expellens.
Sed Achilles doma animum magnum: neq; te oportet
Seuum cor habere. uertibiles autem & Dei ipsi
n iij

Quorum & maior uirtus honorq; potentiaq;
Et quidem hos sacrificijs & supplicationibus mitibus
Libamentisq; fumoq; uertebant homines
Precantes, quando aliquis transgrediebatur uel peccabat.
Etenim preces sunt Iouis filie magni,
Claud. eq; rugos. eq; strab. eq; oculo,
He & postea offensam curanti euntes.
Offensa autem robustaq; & integra. ideo omnes
Longe præcurrit: peragrat autem omnem in terram
Ledens homines. hæc autem tacite sequuntur retro.
Qui quidem uenerabitur filias Iouis propè euntes,
Hunc ualde iuuant, & exaudiunt precantem.
Qui autem renuit, & fortiter negat,
Precantur hæc Iouem Saturnidem euntes
Hunc offensam simul sequi, ut læsus puniat.
Sed Achille da & tu Iouis filias sequi
Honorem, qui aliorum fleclit mentem bonorum.
Si quidè enim nõ dona ferret hæc & in futurũ nominaret
Atrides, sed semper contumaciter seuiret.
Non ego te iram abijcientem tubcrem
Argiuis auxiliari indigentibus quamuis tamen.
Nunc aut simul statim multa dat. hæc aut in futurũ pro-
Viros autem precari præmisit optimos (mittit.)
Eligens in populo Achaico, qui tibi ipsi
Amicissimi Argiuorum. horum non tu orationem.
Neq; pedes ante autem non reprehensibile iratum esse.
Sic & antiquorum audiuius gloriam uirorum
Heroum, quando aliquem uehementer ira adiuuit,
Donatiq; sunt oratiq; uerbis.
Memini hoc opus ego diu non nuper

Sicut erat, uobis autem dicam omnibus amicis.
Curetesq; pugnabant & Aetoli bellicosi
Circa ciuitate Calydonæ, & inter se interficiebant.
Aetoli quidem auxiliares Calydonis desiderabiles.
Curetes autem deuastare prompti Marte.
Etenim his malum aureæ sedis Diana mouit
Irata, quod ei non primitias fertilitate campi
Oeneus sacrificauit. alij aut Dei cõiuati sunt hecatõbas:
Soli autem non sacrificauit Iouis filie magni:
Vel oblitus est, uel non intellexit: læsa est ualde animo.
Hæc autem irata diuinum genus sagittis gaudens
Mouit contra aprum suam syluestre splendorũ dentiu,
Qui mala multa fecit consuetus Oenei campo:
Multa autem hic funditus humum iecit arbores magnas
Proprijs radicibus, & ipsis floribus pomorum.
Hunc autem filius Oenei interfecit Meleager
Multis ex ciuitatibus uenatores uiros congregans
Et canes. nõ quidè enim domitus esset paucis hominibus,
Tantus erat: multos autem ad pyram ire fecit tristem.
Hæc aut circa ipsum posuit multam seditione & præliũ
Circa suis caput & pellem pilosam
Curetumq; in medio, & Aetolorum magnanimorum.
Quandiu quidem igitur Meleager bellicosus pugnauit,
Tandiu autem Curetibus male erat, neq; poterant
Murum extra manere, multi quamuis existentes.
Sed quã iam Meleagrũ ingressa est ira, quæ & aliorum
Tumere facit i pectoribus metè prudētè quãuis sapiētũ.
Certe hic matri dilectæ Altheæ iratus cor
Iacet apud sponsam uxorem pulchram Cleopatram,
Filiam Marpissæ pulchræ Euenidos

Curetes.

Aper deusa
stans agrũ Ca
lydonium.

Meleager
apru occidit.

Cleopatra
uxor Meleag-
ri.

Ideoq; qui fortissimus inter terrestres fuit uiros,
 Eorum tunc & regem contra accepit arcum
 Phæbi Apollinis pulchræ gratia sponsæ.
 Hanc autem in donibus pater & casta mater,
 Alcyonem uocabant cognomine. gratia ipsius
 Mater Alcyonis multum dolentis luctum habens
 Flebat, qm̄ ipsam longe iaciens rapuit Phœbus Apollo:
 Cum hac hic dormiuit iram dolorosam digerens,
 Ex imprecationibus matri iratus, quæ deis
 Multum dolens precata est fratris cæde,
 Multū autē & terrā multipabuli manibus percutiebat,
 Vocans Plutonem & grauem Proserpinam,
 Genibus sedens: perfundebantur autem lachrymis sinus,
 Filio dare mortem. hanc autem æreæ Erinnys
 Exaudiuit ex crebo implacabile cor habens.
 Horum autē circa portas tumultus & sonitus mouebatur
 Turribus percussis. hunc autem precati sunt senes
 Aetolorum. miserunt autem deorum sacerdotes optimos
 Exire, & iurare. promittentes magnum donum.
 Vbi pinguisissimus campus Cabydonis desyderabilis.
 Illic iussit prædium pulchrum eligere
 Quinquaginta passuum: dimidiū quidē uitibus cōstitutum,
 Dimidium autem altam arationem campi diuidere.
 Multum autē ipsum precatus est senex equitator Oeneus
 Via iniens alti cubiculi,
 Quatiens clausas tabulas genibus flexis.
 Multum autem hunc fratres, & casta mater
 Precati sunt. hic autem magis renuebat,
 Multum autē socij, qui ei prudētissimi & amicissimi erant
 Sed neq; sic aūm in pectoribus persuasit. (omnium,

Aetolorū pri-
 cipes Melea-
 grum adcūt.

Añ qm̄ id thalamus frequēter percutiebatur. hi autē ī turres
 Venerūt Curetes, & destruebant magnam ciuitatem.
 Et tunc iam Meleagrum pulchra uxor
 Precata est lugens: & ei nunciauit omnes
 Dolores, quot hominibus sunt, quorū ciuitas capiebatur.
 Viros quōdē interficiūt, ciuitatē autē ignis ī puluerē redigit.
 Filios autem alij dicunt profunde cinctasq; mulieres.
 Huius autem motus est animus audientis mala opera.
 Perrexit ire: corpori autē arma induit splendida.
 Sic hic quidem Aetolis expulit malum diem,
 Obediēs suo aīo. huic autē non amplius dona perfererūt,
 Multaq; et gratiosa, malum autem expulit & in uanum.
 Sed tu ne mihi hæc cogita mentibus: neq; te demon
 Hic uertat amicus. peius autem esset
 Nauibus combustis auxiliari. sed in donis
 Veni: equaliter enim deo honorabunt Achiui.
 Si autem sine donis bellum perniciosum ingrederis,
 Non item cum honore eris bellum quamuis expellens.
 Hic autē rīdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
 Phœnix uenerande senex diuine, non mihi huius
 Opus honoris cogito autem honorari Iouis iudicio:
 Quod me tenebit apud naues rostratas donec spiritus
 In pectoribus manent, & mihi dilecta genua mouentur.
 Aliud autem tibi dico, tu autem in mentibus pone tuis,
 Ne mihi turba animum lugens & dolens
 Atride heroi ferens gratiam: neq; te oportet
 Hunc diligere, ut non mihi inimiceres diligenti.
 Pulchrum tibi mecum hunc curare qui me curat.
 Aequaliter mihi regna & dimidiū sortire honorem.
 Hi autem nunciant, tu autem hic domi manens

Achilles Phœ-
 nici.

ILIADIS

Ille autem non uult extinguere iram: sed adhuc magis
Impletur ira. te autem renuit, & tua dona.
Ipsam te consultare Argiuis iussit.
Quomodo naues saluabis & populum Achiuorum.
Ipse autem minatus est cum Aurora apparente,
Naues bene tabulatas ad mare trahere circūuertibiles.
Et alijs dixit me admonere

Domū adnauigare: quoniam non amplius inuenitis
Finem Troie altæ: ualde enim se altitonans Iupiter
Manum suam super habet. moriuntur autem populi.

Sic dixit. sunt & hi hæc dicere qui me sequebantur
Aiax & præcones duo prudentes ambo.

Phœnix autem illic senex dormiuit. sic enim iussit,
Ut ipsum in nauibus dilectam in patriam sequeretur
Cras si uoluerit: necessitate autem ipsum non ducet.

Sic dixit. hi autem omnes tacite facti sunt silentio,
Verbum admirantes. ualde enim fortiter concionatus est.
Diu aut multi erant tristes filij Achiuorum.

Tandē aut iam locutus est uocem bonus Diomedes.

Diomedes ad
Agamem.

Atride gloriosissime rex uirorum Agamemnon,
Non debebas precari eximium Pelidem,
Infinita dona dans. hic autem superbus est & aliter.
Nunc autem ipsum multo magis superbij inieciisti.
Sed illum quidem sinamus, uel eat,

Vel maneat. tunc aut rursus pugnabit quando ipsum
Animus in pectoribus iubebit, & deus mouebit.

Sed æge sicut ego dico obediamus omnes.

Nunc quidem dormite delectati dilectum cor

Cibo & potu: hoc enim robur est & fortitudo.

Sed postquam appuerit pulchra roseos digitos hñs. Aurora

Statim ante naues habet populūq; & equos,
Mouens & ipse in primis pugnet.

Sic dixit. hi autem omnes laudauerunt Reges,
Verbum admirantes Diomedis equitatoris.
Et tunc iam sacrificantes iuerunt ad tētorū unusquisq;
Tunc autem dormierunt, & somni donum acceperunt.

ARGUMENTVM. K. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Agamemnon vigilans exciit: & optimos Achiuorum ipseque &
Menelaus: & in uallo consultantes mittunt speculatores in
Troianorum exercitum, Vlysses & Diomedem: qui Dolo
na quidem obuiantes interficiunt. Audientes autem ab ipso Rhe-
sum quendam & Thraces adesse ubi castrametati sunt, egredientes
dolo interficiunt: & equos abducentes in nauale radunt.

ILIADIS. K. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Cappa, amborum ad speculam uenerunt uiri.

Lij quidem apud naues optimi Achiuorum
Dormiebant per totam noctem molli domiti somno.
Sed non Atridem Agamemnonem patrem
storem populorum

Somnus tenebat dulcis multa in sensibus commouentem.
Sicut quando fulgurat maritus Iunonis bene comate

Agamemnon
somnia capere non potest.

I L I A D I S

Faciens uel multum hymbrem, immesum uel grandiment,
 Vel niuem quando nix albefacit arua,
 Vel belli magnum os amari.
 Sic frequenter in pectoribus suspirabat Agamemnon
 Funditus ex corde: tremebant autem ei sensus intus,
 Quando in campum Troianum aspiciebat.
 Admirabatur ignes multos, qui ardebant Troiam uersus,
 Tibiarum fistularumq; uocem, tumultumq; hominum.
 Sed quando in nauesq; aspiciebat & populū Achiuorū,
 Multos ex capite radicitus traherat capillos
 Alte existenti Ioui, ualde enim suspirabat gloriosum cor.
 Hec autem ei in animo optima uisa est sententia.
 Nestorem in primum Neleium uenire uirorum,
 Si quod eo cum consilium bonum fabricaret,
 Quod expellens malum omnibus Danais fieret.
 Erectus autem induit circa pectora uestem.
 Pedibus autem sub pinguibus ligauit bona calciamenta:
 Circum autem postea rubram induit pellem leonis
 Calidi magni usq; ad pedes, accepit autem lanceam.
 Sic autē similiter Menelaū habebat tremor, neq; enim ipsi
 Somnus in palpebris insedit, ne quid paterentur
 Argiui, qui iam sui causa multum in mare
 Venerunt, in Troia bellum forte mouentes.
 Pelle parā quidem primum humerum latum cooperuit
 Varia, sed in galeam capite eleuans
 Posuit arcem: lanceam autem accepit manu forti.
 Perrexit atē ire surgere facturus suū fratrem q ualde omnium
 Argiuorum imperabat: Deus autē tanquam honorabatur.
 Hunc autē inuenit circa humeros ponentem arma pulchra
 Nunc apud puppem, hic autem gratus fuit ueniens.

Hunc

Hunc prior allocutus est uocem bonus Menelaus.

Cur sic primogenite armaris? nunquid sociorum
 Concitas Troianis speculatorem: sed ualde grauius
 Timeo, ne nullus tibi promittat hoc opus,
 Viros inimicos speculari solus uadens

Noctem per obscuram: ualde aliquis audacis cordis erit.

Hunc autē, respondens, allocutus est rex Agamemnon.

Indigentia consilij me & te diuine o Menelaē

Prudentis: quod liberabit & saluabit

Argiuos & naues, quoniam Iouis uersa est sententia.

Hectoris ualde in mentem posuit sacrificijs.

Non sic dum uidi, neq; audiui loquentem

Virum unum tot curiosa in die consultasse.

Quot Hector fecit Ioui dilectus filios Achiuorum.

Sic neq; Deae filius dilectus, neq; Dei,

Opera autem fecit quot dico curae esset Argiuis

Diuq; & longum: tot enim mala operatus est Achiuis.

Sed age nunc Aiace & Idomeneum uoca

Cito currens ad naues, ego autem ad Nestora diuinum

Vado, & concito surgere, si uoluerit

Venire in custodum magnum ordinem, & iubere.

Illi enim maxime obediunt, huius enim filius

Præest custodibus & Idomenei famulus

Meriones: his enim commissimus maxime.

Hunc autem respondit postea uocem bonus Menelaus.

Quomodo enim mihi uerbo mandas & iubes?

Illic maneam cum his expectans donec uenias?

An curram post te rursus postquam bene his imperaero?

Hunc autē rursus allocutus est rex uirorum Agamemnon.

Illic mane, ne aliquo modo erremus inter nos

Home. Ilias.

Menelaus fra
 tri.

I L I A D I S

Venientes: multa enim in exercitu sunt uia.
Loquere autem si iueris, & sciscitari iube
A patre ex generatione nomina uirum unumquens
Omnes glorificans: neq; superbias animo:
Sed & ipsi laboremus: sic nobis
Iupiter post natis misit maliciam grauem.
Sic dicens, misit fratrem bene instruens.
Sed hic perrexit ire ad Nestorem pastorem populorum.
Hunc autem inuenit apudq; tentorium & nauem nigram
Lectus in molli: apud autem arma uaria iacebant,
Scutum, & duae lanceae, splendidaq; galea.
Apud autem zona iacebat uaria, qua senex
Cingebatur, quando in bellum corrupes uiros armabatur
Populum ducens: quonia non uersus erat senectute tristis.
Erectus autem in cubito caput sustentans
Atridem allocutus est, & interrogauit uerbo.
Quis autem sic ad naues per exercitum uenis solus,
Noctem per obscuram, quando dormiunt mortales alij?
An aliquem mulorum inquirens: an aliquem sociorum?
Loquere, neq; tacitus ad me uenias: quae aut te indigentiae
Huic respondit postea rex uirorum Agamemnon.
O Nestor Neliade magna gloria Achiuorum.
Cognosces Atridem Agamemnona quem supra omnes
Iupiter immisit laboribus omnino, donec spiritus
In peccatoribus maneat, & mihi dilecta genua moueantur.
Erro sic quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
Infedit sed est curae bellum & curae Achiuorum.
Grauiter enim Graecis supertimeo, neq; mihi cor
Firmum: sed turbatus sum, cor autem mihi extra
Pectora saltat, tremant fortia membra,

Agamemnon
cum Nestor.

K X.

100

Sed siquid potes, quoniam neq; te somnus capit:
Eia ad custodes descendamus, ut uideamus
Ne quidem labore uicti ac & somno
Dormiant, & custodiae omnino obliti sint.
Inimici autem uiri propè sedent, neq; scimus
Ne aliquo modo & pernoctem prompti sint pugnare.
Huic aut respondit postea honoratus eqtator Nestor.
Atride gloriosissime rex uirorum Agamemnon,
Non Hectori omnes cogitationes consiliarius Iupiter
Perficiet quot nunc sperat: sed ipsum puto
Curis laborare & multis, an Achilles
Ex ira molesta uertet dilectum cor.
Te aut ualde sequar ego rursus autè & excitemus alios
Et Tydidem in lancea famosum, & Ulysses,
Et Aiacem celerem & Phylei fortem filium.
Sed utinam aliquis & hos iens uocaret.
Diuinumq; Aiacem & Idomeneam regem.
Horum enim naues sunt longe, neq; ualde propè.
Sed amicum dilectum quauis exiit & honorandum Menelaum
Increpabo: si quauis mihi irascaris, neq; celabo.
Sic dormit, tibi autem soli uertit laborare,
Nunc deberet circa omnes optimos laborare
Precans: indigentia enim uenit neq; tolerabilis.
Huic aut rursus allocutus est rex uirorum Agamemnon.
O senex aliàs quidem te & accusare iussi.
Sæpe enim negligensq; fuit, & non uolebat laborare,
Neq; pigritiae obediens, neq; imperitijs mentis.
Sed me respiciens & meum expectans motum.
Nunc aut me prior ualde sciscitatus est, & me adiuit.
Hunc quidem ego praemisi uocare quos tu inquiris.

Sed eamus: illos autem inueniemus ante portas
In custodibus ubi ipsos consultaui congregari.
Huic autē respōdit postea honoratus eq̄tator Nestor.
Sic nullus ei irascetur, neq; non obediēt.
Arguorum quando aliquem concitabit & inbebit.
Sic dicens induit circa pectora uestem:
Pedibus autem sub fortibus ligauit bona calciamenta:
Circa autem uestem fibula ligauit purpuream
Duplicem extensam, pretiosa autem erat lana.
Accepit autem fortem lanceam acutam acuto ferro.
Perrexit autem ire ad naues Achiuorum bellicosorum
Primum postea Vlyssē Ioui consilio similem
Ex somno excitauit honoratus eq̄tator Nestor:
Loquens hunc autem statim circa mentes aduenit nox:
Exiuit autem tentorio, & ipsos uerbum allocutus est.
Cur sic ad naues per exercitum soli uagaminī
Noctem per obscurā: quō iam indigentia tantum uenit?
Huic autē respōdit postea honoratus eq̄tator Nestor.
Diuine Laertiade prudentissime Vlysses,
Ne inculpes, talis enim dolo aduenit Achiuos.
Sed sequere, ut & alium excitemus quem deceat
Consilia consultare, uel fugere, uel pugnare.
Sic dixit, hic autem ex tentorio iens prudens Vlysses
Variū circa humeros scutum posuit: iuit autē cū ipsis.
Iuerūt autem in Tydidem Diomedē: hūc autē inuenerunt
Extra à tentorio cum armis, circum autem socij
Dormiebant, sub capitibus autē habebāt scuta, lācēe autē
Erecte in circulo fixae erant, longe autē ferrum (ipsis
Splendebat tanquam fulgur patris Iouis.
Sed hic heros dormiebat: sub autē strauerat pellē bouis in
(agro pernoctātis.

Sed sub capitibus tapes extensus erat splendidus.
Hunc apud stans excitauit honoratus eq̄tator Nestor
Calce pedem mouens, concitauitq; reprehenditq;
Surgē Tydei fili cur per totā noctē somnū suauē capis? Nestor Dio-
Non audis quod Troiani in tumulto campi medem exci-
Sedent propē naues, paruus autem quidā locus cōtinet. tat ē somno.
Sic dixit, hic autē ex somno ualde uelociter surrexit,
Et ipsum uociferans, uerba uelocia allocutus est.
Durus es senex, tu quidem labore nunquam cessas.
Non & alij sunt iuniores filij Achiuorum,
Qui postea singulum excitarent regum
Omnino euntes, tu autem inde fatigatus es senex.
Hūc at rursus allocutus est honoratus eq̄tator Nestor Nestor facta
Ita iam haec omnia amice secundum decens dixisti, sua prae dicat.
Sunt quidem mihi filij egregij: sunt & populi:
Et multi quorum aliquis iens uocaret.
Sed ualde magna indigentia aduenit Achiuos.
Nunc enim iam omnibus in nouacula stat acie,
Vel ualde perniciofa mors Achiuis, uel uiuere.
Sed eia nunc Aiacem uelocem & Phylei filium
Excita: tu enim es iunior, si mei misereris.
Sic dixit, hic autē circa humeros induit pellem leonis
Calidi magni usq; ad pedes: accepit autem lanceam.
Perrexit autem ire, hos autē illinc excitans duxit heros.
Hi autem quādo iam custodibus in congregatis fuerunt,
Neq; quidē dormientes custodum ductores inuenerunt,
Sed uigilanter cum armis sedebant omnes.
Sicut autē canes circa oues difficulter custodiūt in ouili
Feram audientes fortem, quae ad sylvam
Venit per montes, multus autem tumultus in ipsam
o iij

Virorum & canum ab ipsiq; somnus perijt.
 Sic horum dulcis somnus à palpebris perijt
 Noctem custodientibus bonam, in campū enim semper
 Versi erant, quando Troianos audirent uenientes.
 Hos autē senex letatus est uidens, audaciamq; iniecit aīo.
 Et ipsos uociferans uerba uelocia allocutus est.
 Sic nunc dilecti filij custodite, neq; aliquem somnus
 Capiat, ne gaudium faciamus inimicis.

Nestor uigili
bus.

Sic dicens uallo egressus est. hi autē simul secuti sunt
 Argiuorum reges quicunq; uocati sunt ad consilium.
 His autem cum Meriones & Nestoris inclytus filius
 Iuerunt: ipsi enim uocauerunt ad consultandum.
 Vallum autem egredientes de fossū confederunt
 In puro, ubi iam mortuorum apparebat locus
 Cadentium, unde rursus auersus est fortis Hector
 Perdens Argiuos, quando iam nox cooperuerat:
 Vbi sedentes uerba inter se loquebantur.

Agamemnon
& Nestor
noctu cōsul-
tant.

His autem uerbis coepit honoratus equitator Nestor.
 O amici non aliquis uir confidit suo ipsius
 Animo audaci ad Troianos magnanimos
 Ire, si quem inimicorum capiat exremum,
 Vel siquam uocem in Troianis audiat
 Quaeq; consulant inter ipsos uel prompti sunt
 Illic manere apud naues contra uel ad ciuitatem
 Retro recedant postquam interfecerunt Achiuos.
 Haec omnia si didiceris, & retro ad nos uenerit
 Ille sus, magna ei sub caelo gloria erit
 Omnes in homines: & ei remuneratio erit bona.
 Quicunq; enim nauibus imperant optimi,
 Horum omnium ei singulus ouem dabunt nigram

Fœminā agnū hūte. huius quidem possessio nulla similis.
 Semper autem in conuiujs & comotationibus aderit,
 Sic dixit. hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
 His autem & post locutus est uocem bonus Diomedes.
 Nestor me mouet cor & animus generosus
 Virorum inimicorum ire exercitum propè existentem
 Troianorum sed si quis me uir simul sequatur & alius
 Magis lætitia & audacius erit,
 Simulq; duo cuntes & ante hic hunc cogitat
 Quomodo utile sit solus autem quamuis cogitet
 Tamen ei tardior mens, tenue autem consilium.

Speculatores
mittuntur ui-
sum qd agūt
Troiani.

Sic dixit. hi autem uolebant Diomedem multi sequi.
 Volebant Aiaces duo famuli Martis,
 Volebat Meriones, ualde autē uolebat Nestoris filius,
 Volebat & Atrides in hasta gloriosus Menelaus,
 Volebat & patiens Vlysses adire multitudinem.
 Troianorum, semper enim ei in mentibus aīus fuit audax.
 His autem post locutus est rex uirorum Agamemnon.

Agamemnon
Diomedē.

Tydide Diomedes meo charissime animo,
 Hunc quidem iam socium eliges quem uolueris
 Apparentium, postquam prompti sunt multi.
 Neq; tu uerecundans tuis mentibus hunc quidē meliōrē
 Relinque, tu autem petiorē accipies uerecūdiæ obediens
 In generationem aspiciens, neq; si maior rex sit.

Sic dixit. timuit autem de flauo Menelao.
 His autem rursus post locutus est uocē bonus Diomedes.
 Si quidem iam socium iubetis me ipsum eligere
 Quomodo postea Vlyssis ego diuini obliuiscar?
 Cuius ualde quidem prudens cor & animus generosus
 In oibus laboribus, diligit autem ipsum Pallas Minerua.

I L I A D I S

Hoc sequente & ex igne ardenti
 Ambo redibimus, quoniam ualde sit intelligere.
 Hunc aut̄ rursus allocutus est multa patēs diuus Vlyſ
 Tydide neq; me ualde lauda, neq; uitupera: (ses.
 Scientibus enim hæc Argiuis loqueris.
 Sed eamus, ualde enim nox perficitur, prop̄ aut̄ Aurora.
 Stelle autem iam proceſſerunt, præterijt aut̄ pluriū nox
 Duarum partium: tertia autem adhuc pars relicta est.
 Sic dicentes armis in grauibus induti sunt.
 Tydide quidem dedit bellicosus Thraſymedes
 Ensem utriq; acutum, suum aut̄ apud naues reliquerat
 Et scutum, circa autem ei galeam caput posuit
 Taurinam sine conoq; & sine crista, quæ castis
 Vocata est: custodit autem caput pubescentium iuuenū.
 Meriones autem Vlyſi dedit arcum & pharetram,
 Et ensem: circa autem ei galeam caput posuit
 Pelle factam, multis & intus loris
 Extensa erat fortiter, exterius autem albi dentes
 Albos dentes habētis suis frequentes erant hinc & illinc,
 Bene & scienter, medio autem in pileus congrue erat.
 Hanc quondam ex Eleone Amintoris Ormenidæ
 Accepit Autolytus fortem domum fodiens:
 Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti:
 Amphidamas autem Molo dedit munus esse.
 Sed hic Merione dedit suo filio portare.

Diomedes et iam tunc Vlyſis cooperuit caput circum posita.
 Vlyſſes explo Hi autē postquam igitur armis in grauibus induti sunt
 raturum eunt, Contendunt ire, dereliquerunt autem illic oēs optimos.
 quod parent His autem propitium misit Erodium prop̄ utam
 Troiani. Pallas Minerua, hi autem non uiderunt oculis

Noctem per obscuram: sed resonantem audiuerunt.
 Gaiſus est autē aue Vlyſſes, precatus est aut̄ Mineruam.
 Audi me Aegiochi Iouis filia, quæ mihi semper
 In omnibus laboribus ades, neq; te lancea
 Motus nunc rursus maxime me dilige Minerua.
 Da autem rursus ad naues gloriosas abire
 Facientes magnum opus quod Troianis curæ erit.
 Secundus rursus precatus est uocem bonus Diomedes. Diomedes
 Audi nunc & me Iouis filia Tritonia. Mineruā in-
 Sequere me, sicut quā patrem meū sequebaris Tydeū diuū uocat.
 Ad Thebas: quando ab Achiuis nuncius iuit.
 Hos autem in Asopo liquit bellicosos Achiuos.
 Sed hic suaue uerbum portabat Thebanis
 Illuc, sed retro abiens ualde curiosa fecit opera
 Tecum diua Dea, quando ei prompta affuisti.
 Sic nunc mihi uolens adsis, & me custodi.
 Tibi aut̄ rursus ego sacrificabo bouē ammiculā lati frontis
 Indomitam, quam nondum sub iugum duxit uir:
 Hanc tibi ego sacrificabo aurum cornua circumfundens.
 Sic dixerunt precati, hos aut̄ audiuit Pallas Minerua.
 Hi autem postquam precati sunt Iouis filiam magni,
 Contendunt ire tanquam leones duo per noctem nigram,
 Per cædem, per mortuos, per arma, & nigrū sanguinem.
 Neq; quidem neq; Troianos generosus permisit Hector
 Dormire, sed simul uocauit omnes optimos
 Quicunq; erant Troianorum ductores & gubernatores.
 Hos hic conuocans prudens parauit consilium.
 Quis mihi hoc opus promittens perficiet
 Dono in magno: merces autem ei sufficiens erit.
 Dabo enim currumq; duosq; longe cœruicis equos,
 Hector ad
 Troianos.

Qui optime se gerunt uelocibus in nauibus Achiuorum.
Quicumq; tolerabit sibiq; ipsi gloria extolletur:
Nauces ueloces propè ire & audire,
An custodiuntur nauces ueloces sicut antea.
An iam manibus sub nostris domiti,
Fugam consultant inter ipsos: neq; uolunt
Noctem custodire labore fatigati graui.

Sic dixit. hi autem omnes quiete facti sunt silentio.
Erat autem aliquis in Troianis Dolon Eumedis filius
Præconis diuini multi auri multi aris.

Dolon Troia
nus.

Hic autem specie quidem erat malus, sed uelox.
Sed hic solus erat à quinq; fratribus.
Qui tunc Troianisq; & Hæctori uerbum dixit astant.
Hæctor me commouet cor & animus generosus,
Nauces ueloces propè ire & intelligere.
Sed age mihi sceptrum eleua & mihi iura
Certe quidem equosq; & currus ornatos ære
Dare, qui portant eximium Pelidem.
Tibi aut ego nõ uanus speculator ero, neq; præter opinio-
Tandiu enim in exercitiũ uado perpetuo donec uada (nẽ.
Ad nauem Agamemnoneam, ubi futuri sunt optimi
Consilia consultare, uel fugere, uel pugnare.

Hæctor Dolo
ni.

Sic dixit, hic aut manibus sceptrũ iecit, & ei iurauit.
Sciat autẽ nũc Iupiter ipse ualde sonans maritus Iunonis
Vt non quidem equis ur inuehetur alius
Troianorum: sed te dico perpetuo honorari,
Sic dixit, & periurium falso iurauit. hũc aut mouebat.
Statim autem circa humeros iecit curuos arcus,
Induit & exterius pellem: albi lupi
Capiteq; in hircinam galeam, cepit aut acutum iaculum.

Perrexit autẽ ire ad nauces ab exercitu, neq; futurus erat
Veniens ex nauibus retro Hæctori uerbum reportare.
Sed quãdo iam equorũq; & uirorũ reliquit multitudinẽ,
Iuit in uiam promptus, hunc autẽ percepit aduenientem
Diuinus Vlysses, Diomedem & allocutus est.

Hic Diomedes ab exercitu uenit uir
Non scio an nauibus speculator nostris,
An aliquem prædans cadauerum mortuorum.
Sed sinamus ipsum primum præterire campum
Paululum: postea autem ipsum ruentes capiemus
Statim, si autem nos præueniet pedibus,
Semper ipsum ad nauces ab exercitu uerte
Lancea insequens ne ad ciuitatem fugiat.

Dolo in vbi
sem & Dio-
mede icidit.

Sic loquens extra uiam in mortuis
Declinati sunt, hic autẽ celeriter prætercurrit stultitijs.
Sed quando iam aberat quantum mouimenta sunt
Mularum: hæc enim bobus meliores sunt
Trahere in terra profundo forte aratro.
Hi quidem accurrerunt, hic autẽ stetit strepitum audiens,
Sperabat enim in animo auersos socios
Ex Troianus ire rursus Hæctore concitante.
Sed quando iam aberant lanceæ iactu uel & minus,
Cognouit uiros inimicos: celeriter autem genua mouit
Fugere, hi autem statim insequi ruerunt.
Sicut at qñ curuos dẽtes hñtes duo canes periti uenatiois
Vel ceruam uel leporem urgent incessanter
Locum in syluofum: hic autem procurrit curans,
Sic hunc Tydides & urbium populator Vlysses
Populo separantes impellebant incessanter semper.
Sed quando iam cito futurus erat miseri custodibus

Cõparatio ca
nis uenatici.

Fugiens in naues: tunc iam fortitudinē iniecit Minerva
 Tydide, ut non aliquis Achiuorum bellicosorum
 Praeuiret iactās percutere. hic autē secundus ueniret.
 Lancea autem ruens allocutus est fortis Diomedes.
 Vel mane, uel te lancea inueniam, ne te dico
 Diu mea à manu fugere miseram mortem.
 Dixit, & lanceam dimisit. uolens autem errauit à uiro.
 Dexterum autem super humerum politae lanceae cuspis
 In terra fixa erat. hic autem stetit timuitq;
 Tremens: sonus autem per os factus est dentium
 Nouus sub timore. hi autem anhelantes accesserunt:
 Manibus & capiunt. hic lachrymans uerbum dixit.
 Cape uiuum, & ego me soluam. est enim intra
 Aesq; aurumq; multiq; laboris ferrum.
 Horum uobis donabit pater infinita dona,
 Si me uiuum audiuerit in nauibus Achiuorum.
 Hunc autē respondens allocutus est prudens Vlysses,
 Confide, neq; tibi mors in animo sit.
 Sed age mihi hoc dic & uere narra.
 Quo sic ad naues ab exercitu uenis solus
 Noctem per obscuram, quando dormiunt mortales alij.
 An aliquem praedans mortuorum cadentium:
 An te Hector praemisit speculari singula
 Naues in concauas. an te ipsum animus persuasit?
 Huic autē respōdit postea Dolō: sub autē tremuit mēbra
 Multis me nocuentis praeter spem duxit Hector,
 Qui mihi Pelidae illustris solungulos equos
 Dare pollicitus est, & currus uarios ere.
 Iussit autem me euntem uelocem per noctem nigram
 Viros inimicos propē uenire & audire,

Dolon capi-
tur.

Dolō explo-
rator accessu
rus ad Grae-
corū castra,
ab Vlysse &
Diome. inter
cipitur.

An custodiuntur naues ueloces sicut prius,
 An iam manibus à nostris domiti
 Fugam consultatis cum ipsis, neq; uultis
 Noctem custodire labore confecti graui.
 Hunc autem subridens allocutus est prudens Vlysses.
 Certe tibi magna dona concupiuit animus
 Equos Aecidae prudentis. hi autem impatientes
 Viris mortalibus domari & uehi
 Alij quā Achilli quem immortalis peperit mater.
 Sed age mihi hoc dic, & uerē narra.
 Vbi nūc huc ueniēs reliquisti Hectora pastore populorum?
 Vbi & eius arma iacent bellicosas: ubi & eius equi?
 Quomodo autem aliorū Troianorū custodieris: & lecti?
 Queq; consultant inter se: an prompti sunt
 Illic manere apud naues coram: an ad ciuitatem
 Retro redeunt postquā interfecerunt Achiuos.
 Hunc autē rursus allocutus est Dolon Eumedis filius:
 Certe enim ego tibi haec ualde uere narrabo.
 Hector quidem cum his quicunq; consultores sunt
 Consilia consultat diuini apud sepulchrum Ili,
 Seorsum à turba. custodias autē quas interrogas heros
 Nulla diuisa custodit exercitum, neq; obseruat.
 Quicunq; enim Troianorum ignis foci quibus necefitas
 Hi uigilant, obseruareq; hortantur
 Inter se. sed rursus longe uocati auxiliatores
 Dormiunt. Troianis autem curae tradunt obseruare.
 Non enim eis filij propē sedent neq; mulieres.
 Hunc autē respondens allocutus est prudens Vlysses.
 Quomodo? nunc Troianis misti bellicosus
 Dormiunt: an seorsum? aperte dic mihi, ut intelligam.

Huic autem respondit postea Dolon Eumedis filius
 Tibi enim ego & hæc ualde uerè narrabo,
 Apud quidè mare Cares & Pæones curuos arcus hñtè,
 Et Leleges, & Caucones, diuiniq; Pelasgi,
 Apud Thymbra aut sortiti sunt Lycij Mysiq; superbi,
 Et Phryges equitatores, & Meones galeati.

Sed cur me hæc disquisis singula?

Si. n. iam prompti estis Troianorū adire multitudinē:
 Thraces (hi autè) à longe nuper uenientes) ultimi aliorum,
 Inter autem ipsos Rhesus rex filius Eionei.

Huius pulcherrimos equos uidi & magnos,

Albiores niue: currere autem uentis similes.
 Currus autem ei auroq; & argento bene laboratus est.

Arma autem aurea magna mirabile uisu
 Venit habens. hæc quidem non mortalibus conuenit
 Viris portare, sed immortalibus deis.

Sed me nunc nauibus admouete uelocibus,
 Aut me ligantes relinquite hic forti ligamine,
 Ut ueniat & tentetis me,

An secundum ueritatem dixi uobis, an & non.

Hunc autè torue aspiciēs allocutus est fortis Diomedes.
 Ne iam mihi fugam Dolon inijce mente,
 Bona quamuis nuncians, postquā uenisti manus in meas.
 Siquidem enim te nunc absoluemus & dimittemus,
 Certe & postea uenies ueloces in naues Achiuorum
 Vel specularans uel contra pugnans.

Dolonis mors.
 Si autem meis à manibus domitus animum perdes,
 Non amplius postea tu nocumentū aliqñ eris Argiuis.
 Dixit. et hic quidè ipsum erat futurus barba manu forti
 Tangens precari, hic autem ceruicem mediam percussit

Ense ruens, ambos autem incidit neruos:
 Loquentis autem huius caput pulueribus mistum est.
 Huius autem miluinam galeam à capite acceperunt,
 Et lupinam, & arcus retro curuos, & lanceam longam,
 Et hæc Mimeræ prædatrici diuinus Ulysses
 In altum eleuauit manu, & precans uerbum dixit.

Gaude Dea, his te enim primam in olympo.
 Omnium immortalium inuocabo. sed & rursus
 Mitte in Thracum uirorum equosq; & lectos.

Sic dixit, & à se in altum eleuans
 Posuit supra muricam. manifestum autem signum fecit
 Colligens calamos muricæq; uirides ramos,
 Ne lateret rursus euntem uelocem per noctem nigram.
 Hi autem uerunt ante per arma & nigrum sanguinem.
 Statim autem in Thracū uirorum turmā uenerūt euntes:
 Hi autem dormiebant labore confecti. arma autem ipsis
 Pulchra apud ipsos in terra declinata erāt bñ secūdu or-
 Triplici ordine: apud aut ipsos unicuiq; bijugi eq. (natū
 Rhesus aut in medio dormiebat. apud aut ipsum ueloces
 Ex parte currus ultima loris ligati erant. (equi,
 Hunc autem Ulysses ante uidens Diomedes ostendit.

Hic Diomedes uir hi & equi,
 Quos nobis dixit Dolon quem interfecimus nos.
 Sed age profer forte robur: neq; te oportet
 Stare in uanum cum armis: sed solve equos,
 Vel tu uiros interface. erunt autem curæ mihi equi.

Sic dixit. huic autè inspirauit robur cæsia Mimerua,
 Interficiebat aut cōuersim horū aut suspiriū mouebatur
 Ense uerberatorū: rubebat aut sanguine terra. (indeccens.
 Sicut autem leo ouibus incustoditis contra ieus
 Comparatio
 leonis.

I L I A D I S

Capris uel pecudibus mala cogitans ruit.
 Sic quidem Thraces uiros contra ibat Tydei filius.
 Donec duodecim interfecit: sed prudens Vlysses
 Quencunq; Tydides ense interfeciebat astant,
 Hunc Vlysses à tergo capiens pede extrahebat.
 Hæc cogitans in animo ut pulchros crimes habentes equi
 Facile transirent, neq; tremere animo
 Rhesus occi- Mortuos supra euntes, desueti erant enim adhuc eorum.
 ditur et equi Sed quando iam regem inuenit Tydei filius,
 abducuntur. Hunc tertiumdecimum dulci animo priuauit
 Anhelantem: mortifer enim somnus capiti præsto fuit
 Nocte Oenide filius per consilium Mineruæ.
 Interea autem patiens Vlysses solungulos equos:
 Cum autem eleuabat loris & ducebat multitudine
 Arcu percutiens, quando non scuticam splendidam
 Pulchro ex curru cogitauit manibus suscipere.
 Sibilauit autem loquens Diomedem diuino.
 Sed hic cogitabat manens quid forte faceret,
 An hic currum capiens ubi pulchra arma iacebant
 Temone extrahere: an efferrer in altum eleuans.
 An adhuc multorum Thracum animum auferret.
 Quousq; hic hæc mouebat in mète, interim aut Minerua
 Propè stans allocuta est diomedem diuinum.
 Redi: iam recordare magnanimi Tydei fili
 Naues in concauas, ne & præteritus uenias:
 Ne aliquis & Troianos suscitet Deus alius.
 Sic dixit, hic autem intellexit Dea uocem loquentis.
 Statim autem equos ascendit, uerberabat autem Vlysses
 Arcu, hi autem uolabant ueloces in naues Achiuorum.
 Neq; cæcam explorationem argenteû arcû hîs Apollo.
 Vi uidit

K

X.

115

Ut uidit Mineruam cum Tydei filio sequentem.
 Huic iratus Troianorum adiuit multam turbam.
 Excitauit autem Thracum consultorem Hippocoonta
 Rhesi patruelem bonum, hic autem ex somno surgens
 Postquam uidit locum desertum, ubi stabant ueloces equi,
 Vrosq; palpitantes in molestis cædibus,
 Plorauit: postea amicumq; nominauit socium.
 Troianorum aut clangorq; & multus ortus est tumultus
 Currentium simul, admirabantur autem crudelia facta,
 Quot uiri faciètes iuerunt cõcauas in naues. (terfecerunt,
 Hi aut qñ iam peruenerunt ubi speculatore Hectoris in-
 Tunc Vlysses quidem retinuit Ioui dilectus uelocas equos.
 Tydides autem humum desiliens exiuias cruentas
 In manibus Vlysi posuit, in silij autem equos.
 Verberabat autem equos: hi autem non inuiti uolabant
 Naues in concauas, illic enim dilectum fuit animo.
 Nestor autem primus sonum audiuit, dixitq;
 O amici Argiuorum ductores & curatores,
 Mentior: an uerum dico? inclinat autem me animus.
 Equorum me uelocium circum sonitus auribus percudit.
 Utinam enim iam Vlyssesq;, & fortis Diomedes
 Huc statim ex Troianis abegerint solungulos equos.
 Sed ualde timui in mente nequid passi essent
 Argiuorum hi optimi à Troianorum tumultu.
 Nondum omne dictum est uerbum, quãdo uenerunt ipsi.
 Et hi quidem descenderunt in terra, hi autem gaudentes
 Dextris amplexi sunt uerbisq; suaibus.
 Primus autem interrogauit honoratus equitator Nestor.
 Dic age mihi multû laudate Vlysses magna gloria Achi- Vlysses Gra
 Quo hos equos accepistis exeuntes multitudinẽ (uorû, corû gloria.
 Home. Ilias. P

I L I A D I S

Troianorum? an aliquis uobis præbuit Deus obuians?
Valde radijs similes Solis.
Sæper quidē cū Troianis in prælio uersat⁹ sum: neq; dico
Manere apud naues senex quamuis existens bellator:
Sed nondum tales equos uidi, neq; intellexi.
Sed aliquem uobis puto dedisse Deum obuiantem.
Ambos. n. uos diligit nebularum congregator Iupiter,
Filiāq; Aegiochi Iouis glaucos oculos habens Minerua.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Vlysses.
O Nestor Neleide magna gloria Achiuorum:
Facile Deus uolens & meliores quam hi
Equos daret, quoniam multo potentiores sunt.
Equi autem hi senex nuper aduenientes quos interrogas
Threicij, ipsis autem dominum bonus Diomedes
Interfecit: apud autem socios duodecim omnes optimos,
Hunc tertiumdecimum speculatore intersecimus propè
Quem speculatore exercitus esse nostri (naues
Hectorq; præmisit & alij Troiani illustres.
Sic dicens uallum peregit solungulos equos
Cachinnans, simul autem alij ibant gaudentes Achiui.
Hi autem quando Tydida tentorium in signo aduenerunt,
Equos quidem ligauerunt decoris capistris
Præsepio in equino, ubi Diomedis equi
Stabant ueloces electum panem edentes.
Nauis autem in puppim exuuias cruentas Dolonis
Posuit, ut sacrificium præpararet Minerue.
Ipsi autem sudorem multum abluerunt mare
Intrantes tibiasq; & collum circumq; crura.
Sed postquam ipsis unda maris sudorem multum
Lauit à corpore, & refrigeratum est dilectum cor

A G E X I

xi 4

In balnea euntes bene fabricata loti sunt,
Hi autem loti & uncti pingui oleo
Ad coenam iuerunt, ab autem cratera Minerue
Plena exhaurientes libauerunt optimum uinum.

ARGVMENTVM. A. HO
MERI COMPOSI
TIONIS.

Agamemnon ipseq; armatus & alios armans Græcos educit
in prælium. Hector autem Ioue iubente secedit a pugna: in-
terim Agamemnon in nauali saluatur. Post hæc Vlysses cir-
cundantibus ipsum Troianis expellit ipsos, Aiace & Menelao
auxiliantibus ipsis. Vulnerantur quidem Græcorum optimi: Aga-
memnon quidem a Coone, Vlysses a Soco, ab autem Alexandro
sagittantur Diomedes & Eurpylus & Machaon: quem reseruen-
tem cum Nestore uidens Achilles mittit patrocium ad discendum
quis esset vulneratus, hic autem abtens & discens Machaona esse,
a Nestore exhortabatur vel Achillem persuadere pugnare cum
Græcis, vel ipse accipiens armaturam Achillis exire in pugnam.
Rediens autem cum incidisset in Eurpylum portans ad naues
curat.

p ij

I L I A D I S
ILIADIS. A. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Lābda āt optimates Græcorū uulnerauerūt Hectoris uiri

Peruicacia. i.
Iris Dea, ad
castra græco
rū mittitur.

Agamemno-
nis appa-
tus ad bellū.

Cinyres rex
Cypri.

Vrora autem ex lectis splēdidi Tithonis
Surrexit, ut immortalibus lumen ferret,
& mortalibus.

Iupiter autem litem prēmisiſit ueloces in
naues Achiuorum

Difficilem, belli ſignum in nauibus tenentem.

Stetit autem in Vlyſſis magna nauc nigra,

Que in medio erat audiri utriq;.

Et in Aiakis tentorio Telamonide,

Et in Achillis. hi aut in extremas partes naues æquales

Traxerant uirilitate conſiſi, & robore manuum.

Tunc ſtans clamauit Dea ualdeq; grauiterq;

Reſtā Achuis: magnam aut fortitudinē iniecit unicuiq;

Corde inceſſanter bellare & pugnare.

His autem ſtatim bellum dulcius fuit, quā redire

In nauibus concauis dilectam in patriam terram.

Atrides clamauit, & armari iuſſit

Aræiuos: ipſe autem indutus eſt ſplendidum æs.

Tibialia quidem primum circa tibias poſuit

Pulchra, argenteis fibulis coniuſta.

Secundo ruſus thoracem circa peſtora induit:

Quem aliquando ei Cinyres dedit donum eſſe.

Audiebatur. n. uſq; in Cypri magna gloria: quā Achui

Ad Troiam nauibus in nauigare debebant.

Ideo ei hunc dedit gratificans regi.

Huius quidem decem uite erant nigri metalli,

Duodecim autem auri, & uiginti ſtanni:

Cerulei & dracones extenſi erant ad collum:

Tres aliunde iribus ſimiles, quas Saturnius

In nube firmauit miraculum mortalibus hominibus.

Circa autem humeros poſuit enſem: ei autem clau

Aurei ſplendebant: ſed circa uaginam erat

Argenteus Aureis loris coniuſtus.

Acceptit autem magnum uarium ſcutum impetuoſum

Pulchrum, quod circa quidem circuli decem ærei erant.

Ei autem umbilici erant uiginti ſtanni

Albi: in autem medijs erat nigri metalli.

Huic autem quidem Gorgo terribilis coronata erat

Terribiliter aſſiciens. circa autem terrorq; timorq;.

Huic autem argenteum lorum erat. ſed in ipſo

Ceruleus uertebatur draco. capita autem ei erant

Tria coronata unius ceruicis nata.

Capiti aut cuneatam galeam impoſuit quæ druplici criſta

Equinam, grauiter autem criſta de ſuper annuebat.

Acceptit autem ſortes lanceas duas armatas ære

Acutas: longe autem æs ab ipſis calum intra

Splend. bat. ſonuerunt autem Mineruæq; & Iuno

Honorantes regem multiauri Mycenes.

Aurige quidem poſtea ſuo præcipit unusquiſq;

Equos bene ſecundum ornatum tenere illic ante ſoſſam.

Ipi autem pedites cum armis armati

Ruebant: inextinguibilis autē uox fiebat Auroram ante:

Peruenerunt equites in uallum armati.

Equites autem parum tranſierant: ſed tumultum

Concitauit malum Saturnius: ab alto demiſit roes

Sanguine madefactas ex aethere: quoniam debebant
Multa fortia capita inferno praemittere.

Troiani autē rursus ex altera parte in tumulo campi,
Hectoraq; circa magnum & eximium Polydamanta,
Aeneaq; qui à Troianis Deus tāq; honorabatur ī populo:
Tresq; Antenoridas, Polybum, & Agenora diuinum,
Celibemq; Acamanta similem immortalibus.

Hector autem in primis portabat scutum undiq; aequale.
Qualis autem ex nebulis apparet perniciofa stella
Splendens, qñ autē rursus ingreditur nebulā umbrosam.
Sic Hector aliquando quidem cum primis apparebat:
Aliquando autem in ultimis iubens, totus autem ere
Splendebat tanquam fulgur patris Iouis Aegiochi.

Comparatio
messorum.
Pugna initur
inter Troia-
nos & Grae-
cos.

Hi autem sicut messorum contrarij inter se
Ordinem impellunt uiri beati in aruo
Triticorum uel hordeorū, manipuli autē frequētes cadant.
Sic Troiani & Achiui inter se ruentes
Bellabant, neq; alteri recordabantur perniciosi timoris.
Aequalia autē in pugna capita habebant. hi autē lupi tanq;
Currebant. Iris autē gaudebat multa suspiria faciens in spi-
Sola enim Deorum aderat pugnantibus. (ciens.)

Alij autem non ipsis adierant Dei: sed tacti
Suis in domibus sedebant, ubi unicuiq;
Domus pulchra fabricata erat in summitatibus olympi.
Omnes autē reprehēdebāt nigras nubes habētē Saturnū.
Quoniam Troianis uolebat gloriam dare.
Hos quidem non curabat pater. hic autē seorsum diuisus
Ab alijs longe sedebat gloria gaudens,
Inspiciens Troianorumq; ciuitatē & naues Achiuorum,
Aerisq; splendorem perdentesq; perditosq;.

Quandiu quidem Aurora erat & crescebat almus dies,
Tandiu ualde amborū tela tangebatur: cadebat autē po pu
Quando autem quercus incisor uir prae parat coena (lus-
Montis in radicibus, postea sattuauit manus
Incidens arbores magnas, satietasq; ipsum accepit animū,
Cibumq; dulcem, circa mentes desiderium capit.
Tunc sua uirtute Danai rumpebant phalanges,
Iubentes socijs in ordinibus, extra autem Agamemnon
Primus ruit, interfecit autē uirū Bionora pastorē populo-
Ipsū, postea autē sociū Oileā percussorē equorum. (rum
Certe hic ex equis saltans contrarius stetit.
Hunc autem recta promptum in fronte acuta lancea
Percussit: neq; corona lanceam ipsius tenuit ere grauis:
Sed per ipsam uenit & os: cerebrum autem
Intus totum sparsum est: interfecit autē ipsum prōptum.
Et hos quidem reliquit illic rex urorum Agamemnon
Pectoribus radiantes postquam spoliauit uestes.
Sed hic iuit isumq; & Antiphum interficiens,
Filios duos Priami, nothum & legitimum ambos
In uno curru existentes. hic quidem nothus aurigabatur.
Antiphus rursus socius erat inclytus: quos quondā Achil
Ide in radicibus ligauit teneris uiminibus, (les
Pascentes in ouibus accipiens, & soluit donis.
Iam tunc Atrides late dominans Agamemnon
Hunc quidē super papillā iuxta pectus percussit lancea.
Antiphū autē iuxta aurē percussit ense, ex autē iecit equis.
Festinans autem ab his praedatus est arma pulchra
Cognoscens: etenim ipsos antea apud naues ueloces
Vidit: quando ex ida duxit pedes uelox Achilles.
Sicut autem leo ceruae uelocis infantes filios

Agamemnon
plures occi-
dit.

Comparatio
ceruae.

Facile scidit, accipiens fortibus dentibus
Veniens in cubile, tenerumq; ipsis cor abstulit.
Hec autem si interfuit ualde propè non potest ipsis
Auxiliari: ea enim ipsam sub tremor grauis intrauit.
Statim autem ruit per quercus densas & syluam
Festinus, sudans fortis feræ ab impetu.
Sic his nullus potuit auxiliari mortem
Troianorum, sed & ipsi sub Argiuos fugiebant.
Sed hic Pisandrumq; & Hippolochum bellicosum
Filios Antimachi prudentis (qui maxime
Aurum Alexandri suscipiens splendida dona,
Non permisit Helenam dare flauo Menelao.)
Huius duos filios interfecit rex Agamemnon
In uno curru existentes, simul autè habebat ueloces equos.
Ex enim ipsorum manibus fugerant habentæ splendida.
Hi autem turbati sunt, hic autem cõtra ruit leo tanquam
Atrides, hi autem rursus ex curru supplicabant
Viuos cape, Atræi fili: tu autem digna suscipias dona:
Multæ autem in diuitis patris opes iacent.
Aesq; aurumq; multiq; laboris ferrum.
Harum tibi donabit pater infinita dona,
Si nos uiuos audiuerit in nauibus Græcorum.
Sic hi flentes allocuti sunt regem
Mitibus uerbis: immitem autem uocem audiuerunt.
Si quidem iam Antimachi prudentis filij estis,
Qui aliquando in Troianorum cõcione Menelaum iussit
Nuncium uenientem cum diuino Vlyssè
Illic interficere, neq; dimittere retro in Achiuos,
Nunc quidè iam patris indecentem soluite contumeliam.
Dixit, & Pisandrum quidem ab equis deiecit humum,

Læcea pcutiēs ad pect⁹. hic autè supin⁹ in terra firmat⁹ ē.
Hippolochus autè desiliit, hunc rursus humi interfecit,
Manus ense abscindens, & cervicem abscindens.
Mortarium autem tanquam impulit uolui per turmam.
Hos quidè dimisit: hic autè, ubi plurimæ turbabatur phalā
Illuc ruit, simul & alij fortissimi Achii. (ges.
Pedites quidem, pedites perdebant, fugientes necessitate:
Equites autem equites, (sub autè ipsis mouebatur puluis
Ex campo, què concitauerant resonantes pedes equorum)
Aere interfectos, sed rex Agamemnon
Semper interficiens sequebatur Argiuus iubens.
Sicut autem quādo ignis nociuus in lignosa incidit sylua:
Vndiq; uoluens uentus fert, arbuscula autem
Cum radicibus cadunt, impulsa ignis impetu.
Sic ab Atride Agamemnone cadebant capita
Troianorum fugientiū, multi autè fortium ceruiciū equi,
Vacuos currus strepere faciebant per belli transitus,
Aurigas desiderantes eximios, hi autem in terra
lacebant, uulturibus meliores quàm uxoribus.
Hectora autem ex telis subduxit Iupiter, exq; puluere,
Exq; cede, exq; sanguine, exq; tumultu.
Atrides autem sequebatur terribiliter Danais iubens.
Hi autem apud Ili sepulchrum Dardanidæ,
Medio in campo apud ficum ruerunt,
Cupidi ciuitatis: hic uocans sequebatur
Atrides, sanguine autem foedauit manus intangibiles.
Sed quando iam Scæasq; portas & fagum uenerunt:
Tunc iam steterunt, & inter se expectabant.
Hi autè adhuc in medio campo timebant boues tanquam,
Quas leo terruit ueniens in noctis medio

Omnes. sed uni apparuit pernicioſa mors.
Huius autem ceruicem fregit accipiens fortibus dentibus
Primum. poſtea autē ſanguinem & uiſcera oīa deuorat.
Sic hos Atrides inſequatur rex Agamemnon,
Semper interficiens ultimum. hi autem fugiebant.
Multi autem proniq; & ſupini excidebāt equis
Atride à manibus. circum ante enim lancea currebat.
Sed quando iam cito debebat ſub ciuitatē altumq; murum
Ire. tunc iam pater uirorumq; deorumq;
Ide in cacuminibus reſedit fontoſa
Ex celo deſcendens. tenebat autem fulgur in manibus.
Irim autē concitauit aureas pēnas habentē nunciaturam.
Vade age Iris uelox. hoc Hec̄tori uerbum dic,
Quandiu uidet Agamemnona paſtorem populorum
Ruentem in primis pugnis interficiētem acies uirorum:
Tandiu recedat. alium autem populum iubeat
Pugnare inimicis in forti pugna.
Sed poſtquam uel lancea uerberatus uel percuffus ſagitta,
In equos ſultat: tunc ei robur præbebo
Interficere. donec naues bene tabulatas adueniat,
Occidatq; ſol & in tenebram ſacram eat.
Sic dixit. nec non perſuaſa eſt pedibus aëreis uelox Iris.
Iuit autem ab Ideis montibus in Troiam ſacram.
Inuenit filium Priami prudentis Hec̄tore diuinum
Stantem in equis & curribus coniunctis.
Prop̄ autem ſtans allocuta eſt pedibus uelox Iris.
Hec̄tor fili Priami Ioui conſilio ſimilis,
Iupiter me pater miſit tibi dicere,
Quandiu uidens Agamemnona paſtorem populorum
Ruentem in primis pugnis interficiētem acies uirorum,

Tandiu recede à pugna. alium autem populum iube
Pugnare inimicis in forti pugna.
Sed poſtquam uel lancea uerberatus uel percuffus ſagitta
In equis ſultat: tunc tibi robur præbebit
Interficere: donec naues bene tabulatas adeas,
Occidatq; ſol & in tenebram ſacram eat.

Hæc quidem ſic dicens abiuit pedibus uelox Iris.
Hec̄tor autem ex curribus cum armis ſaltauit humum.
Vibrans autem acutas lanceas in exercitum iuit undiq;
Incitans pugnare. ſuſcitauit autem pugnam grauem.
Hi autem uerſi ſunt. & contrarij ſtabant Achiuīs.
Argiui autem ex altera parte fortificauerunt phalanges:
Parata eſt autē pugna. ſtabāt autē cōtrarij: ſed Agamemnon
Primus ruit: uoluit autē maxime primo pugnare omnīū.

Dicite nunc mihi Muſæ cæleſtes domos habentes.
Quis iam primus Agamemnoni contrarius iuit,
Vel ipſorum Troianorum. uel inçlytorum auxiliatorum.
Iphidamas Antenorides bonusq; magnusq;
Qui nutritus eſt in Thracia fertili matre ouium.
Cisseus hunc nutriuit domibus in paruulum existentem
Auis matern⁹ qui peperit Theanā pulchras genas hñtē.
Sed poſtquam ubertatis glorioſe peruenit ad meſuram,
Illic quidem detinuit. dedit autem hic filiam ſuam,
Nuptus autē ex thalamo poſt gloriam uenit Achiuorum
Cum duodecim nauibus roſtratis. quæ ipſum ſecutæ ſunt.
Has quidem poſtea in Percope reliquit naues æquales.
Sed hic pedeſter iens ad Troiam uenit.
Hic tunc Atride Agamemnoni obuuius uenit.
Hi autem tunc iam prop̄ erant adinuicem uenientes.
Atrides quidē errauit. præter ſpem eius uerſa eſt lancea.

Iphidamas autem in zona thoracem subter
 Percussit: in aut ipse firmatus est: graui manu confidens.
 Neque transiuit balteum pulchrum: sed multo prius
 Argento obuians, plumbum tanquam uersus est cuspis.
Agamemnon Et hanc manum accipiens late dominans Agamemnon,
Iphidamanta Traxit in ipsum promptus tanquam leo: ex autem manu
 occidit. Euulsit, hunc aut ense percussit ceruice: soluit aut membra.
 Sic hic quidem illic cadens, dormiuit æreum somnum:
 Miserabilis longe à desponsata uxore ciuibus auxilians
 Puella, cuius nullā gratiam cognouit: multa autem dedit.
 Primum centum boues dedit, postea autē mille promisit
 Capras, simul & oues, quæ ei multa pascabantur.
 Iam tunc Atrides Agamemnon interfecit.
 Iuit autē portans ad turmam Achiuorum arma pulchra.
 Hunc autem postquam igitur Coon gloriosus uirorum
 Primogenitus Antenorides fortis, ipsum dolor
 Oculis cooperuit fratris cadentis.
 Stetit aut ex obliquo cū læcea, latēs Agamēnona diuinū.
 Percussit autem ipsum in manu media, cubitum infra.
 Contra autem exiuit splendide lanceæ cuspis.
 Timuit autem postea rex uirorum Agamemnon.
 Sed neque sic cessauit à pugna & bello.
 Sed irruit Cooni habens fortem lanceam.
 Certe hic Iphidamanta fratrem & auum
 Trabebat pede promptus, & clamabat omnes optimos.
 Hunc autē trahentē ad multitudinē: sub scuto umbiculis
 Vulnerauit lancea ærea, soluit autem membra.
 Huius autem in Iphidamante caput abscidit astans
 Illic Antenoridis filij ab Atride rege
 Mortem complentes, iuerunt domum inferni intra.

Sed hic aliorum inuersus est acies uirorum,
 Lanceasq; ensesq; magnisq; saxis:
 Quandiu ei sanguis adhuc calidus exiuit ex uulnere.
 Sed postq; hoc quidē uuln? siccatus est, cessauitq; sanguis:
 Acuti autem dolores adiuerunt fortitudinem Atride.
 Sicut autē quando dolentē habet telum acutum mulierem
 Acute, hoc autem præmittunt laborem facientes lithyæ
 Iunonis filie amarus dolores habentes.
 Sic acuti dolores adiuerunt fortitudinem Atride,
 In currum autem ruit, & aurigæ præcepit
 Nauibus in concavis ducere: tristatus est enim cor.
 Clamauit autem ualde Danaïs iens.
 O amici Argiuorum, principes & primores:
 Vos quidem nunc nauis expellite ponto transeuntibus
 Pugnam molestant: quoniam non me consiliarius iupiter
 Permisit Troianis toto die pugnare.
 Sic dixit, aurigæ aut uerberauit pulchrorū criminū equos,
 Naues in concavas, hi autem non inuiti uolauerunt.
 Spumabant aut pectora, spargebantur aut subter puluere
 Consumptum regem à pugna seorsum portantes.
 Hector aut postq; intellexit Agamēnona seorsum euntē,
 Troianisq; & Lycijs iussit, longe clamans.
 Troiani, & Lycij, & Dardani bellicosi
 Viri este amici, recordamini autem strenuæ fortitudinis.
 Iuit autem uir optimus, mihi autē magnam gloriam dedit
 Iupiter Saturnides, sed rectā impellite solungulos equos
 In fortissimos Danaos: ubi magnam gloriam accipietis.
 Sic dicens concitauit robur & animum uniuscuiusq;
 Sicut autē quando aliquis uenator canes alborū dentium
 Instigat in syluestri porco, capro, uel leoni.

Agamemnon
 saucius è pu-
 gna excedit.

Sic contra Achiuos instigauit Troianos magnanimos
 Hector Priamides homicidæ equalis Marti.
 Ipse autem inter primos ualde cogitans iuit.
 Incidit pugne supra fluenti equalis turbini
 Qui desiliens nigrum pontum commouet.
 Tunc quem primum, quem ultimum interfecit
 Hector quos Hector Priamides, quando ei Iupiter gloriam dedit?
 interemit. Affectum quidem primum & Antonoum & Opitem,
 Et Dolopen, Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
 Eshymnumq; Orumq; & Hipponoum bellicosum.
 Hos hic principes Danaorum interfecit: sed postea
 Multitudinem, sicut quando Zephyrus nebulas comouet
 Procellosi Noti profundo turbine uerberans,
 Mula aut uolubiliter unda mouetur, in altum aut spuma
 Spargitur ex uenti multum errantis flatu.
 Sic multa capita ab Hectore domata sunt populorum.
 Tunc pestis erat, & crudelia opera fiebant.
 Et in nauibus cecidissent fugientes Achii,
 Nisi Tydidæ Diomedi iussisset Ulysses.
 Tydides quid passi obliti sumus strenuæ uirtutis?
 Sed age, hic amice apud me sta, iam enim ignominia
 Erit si naues accipiet galeatus Hector.
 Hunc autem respondens allocutus est fortis Diomedes.
 Certe ego manebo & tolerabo: sed paululum
 Nostrum erit letitia, quonia nebularum congregator Iupiter
 Troianis iam uult dare potentiam quam nobis.
 Dixit, & Thymbræum quidem ab equis deiecit humum,
 Lancea percutiens in papilla sinistra: sed Ulysses
 Diuinum famulum Moliona huius regis.
 Hos quidem postea dimisit, quoniam a bello cessauerant.

Hi autem in multitudinem euntes turbabant, sicut quoniam capri
 In canibus uenaticis ualde scientes incidunt.
 Sic interfeciebant Troianos iterum ruentes, sed Achii
 Libenter fugientes respirabant Hectora diuinum.
 Tunc acceperunt currumq; & uiros populi optimos
 Filios duos uiri Percosij, qui supra omnes
 Sciebat uaticinia, neq; suos filios sinebat
 Ire in bellum corruptiuum uirorum. hi autem ei non
 Obediuerunt: Parca enim ducebant nigrae mortis.
 Hos quidem Tydides lancea inclytus Diomedes
 Animo & anima priuans inclyta arma abstulit:
 Hippodamum autem Ulysses & Hypirochum interfecit.
 Tunc eis equaliter pugnam extendit Saturnius,
 Ex Ida deorsum aspiciens: hi autem inter se interfeciebant.
 Certe Tydei filius Agastrophum uulnerauit
 Lancea Paonidem heroem in coxa, non enim ei equi
 Propere erant fugere: laesus est autem ualde animo.
 Hos quidem n. famulus longe habebat, sed hic pedestris
 Ruebat per primos pugnatore, quousq; dilectam perdidit
 Hector autem cito intelligens in turmis irruit in ipsos (aiam.
 Resonans: simul autem Troianorum sequebantur phalanges.
 Hunc autem uidens timuit uocem bonus Diomedes.
 Statim autem Ulysses allocutus est prope existentem.
 Nobis autem hoc nocumentum uoluit fortis Hector.
 Sed age iam stemus, & iuuenus manentes.
 Certe & uibrans praemittit longam lanceam,
 Et percussit (neq; errauit obseruans) in capite
 Extremam iuxta galeam: errauit autem ab ere as:
 Neque iuit ad corpus malum: liberauit enim galea
 Triplex acuta, quam ei praebuit Phœbus Apollo.

ILIADIS

Hector autem cito cucurrit, mistusq; est in multitudinē:
Stetit autē genuflexo cadens, & firmatus est manu forti
Humi: circum autem populos nigra nox cooperuit.
Quandiu autem Tydides ad lancea iuuit impetum
Longe inter propugnatores, ubi eius iacebat in terra,
Tandiu Hector resipuit: & iterum in currum ruens
Duxit ad multitudinem, & euitauit mortem nigram.
Lancea autem ruens allocutus est fortis Diomedes.

Nunc effugisti mortem canis: certe tibi propē

Diomedes Venit malum: nunc te liberauit Phœbus Apollo,
Hectori atto Cui debes precari iens in sonitum iaculorum.
nito insultat. Certe te expediam, & posterius obuians:
Sicubi aliquis & mihi decorum adiutor est.
Nunc rursus alios persequar quemcumq; inueniam.
Dixit, & Peonidem lancea inelytum spoliauit.
Sed Alexander Helenæ maritus pulchros crines habentis
Tydide arcus intendit pastorī populorum,
In columna inclinatus uiri dormitorio in sepulchro
Ili Dardanide, antiqui in populo senis.
Certe hic quidem thoracem Agastrophī fortissimi
Abscidit à pectoribus pulchrum, parmamq; ab humeris,
Et galeam fortem, hic autem arcus ulnam retraxit,
Et percussit (neq; ipsum uana sagitta effugit manu)
Plantam dextri pedis, totaliter autem sagitta
In terra fixa est: hic autem ualde suauiter ridens
Ex insidijs saltauit: & gloriabundus uerbum dixit.
Paris Diome dē ex insidijs uulnerat
Percussus es, neq; uanū telū effugit: utinā debuisse tibi
Ultimum in uentrem percutiens animam abstulisse.
Sic & Troiani quieuisent à malo,
Qui te timent leonem tanquam mugientes capræ.

Hunc

A I C A XI.

111

Hunc autē non timens allocutus est fortis Diomedes.
Sagittarie nociue capitis splendide proce,
Siquidem iam contra cum armis tentabis,
Non te iuuabit arcus & multæ sagittæ.
Nūc autē me supra radēs plantā pedis gloriaris inaniter:
Nō curo tāquā si me mulier percussisset, uel puer insciēs.
Insensibile enim telum uiri impotentis nullius ualoris.
Certe aliter à me: & si paululum tanget,
Acutum telum est, & mortalem statim faciet:
Hunc autem uxoris quidem circa laceratæ erunt genæ:
Pueri autem orphani, hic autē sanguine terrā rubefaciens
Putrescet, aues autem plures quā mulieres.

Sic dixit hūc autē Vlysses lācea inelytus propē ueniēs
Stetit ante, hic autem à tergo sedens telum acutum
Ex pede traxit: dolor autem per corpus uenit molestus.
In currum autem ascendit, & aurige iussit
Nauius in concauis dirigere cursum, dolebat autem cor.
Solutus erat autē Vlysses lancea inelytus, neq; aliquis ipsum
Argiuorum apud manebat: quoniā timor accepit omnes.
Dolens autem dixit ad suum magnum animum.
Hei mihi quid patior, ualde enim malum si fugiam
Multitudinem timens, hoc autem molestum, si captus ero
Solutus, alios autem Danaos terruit Saturnius.
Sed quid mihi dilectus consultat animus.
Scio enim quod mali quidem recedunt à pugna.
Quicumq; autē optime agit pugna in, hūc ualde opus est
Stare fortiter, uel feriatu, uel feriat alium.
Dum hic hæc uersat in mente & in animo,
Interim ad Troianos cohortes ueniebant clypeatos:
Impellebant autē in medijs inter ipsos nocumētū ponētes.

Hæc Ilias.

9

Diomedes à
Paride Vulne
ratus pugna
excedit.

Vlyſſis in pugna uirtus.
Sicut autem quoniam aprum circa canes pubescentesque iuuenes
Ruunt. hic autem uenit profundo ex saltu

Acuens album dentem cum circumflexis maxillis.
Circa autem ruunt. sub autem stridor dentium
Fit. hi autem manent cito grauius existentem.
Sic tunc circa Vlyſſem Ioui dilectum ruunt
Troiani. hic autem primum quidem eximium Deiopitem
Vulnerauit humerum super saltans acuta lancea.
Sed postea Thoonem et Ennomum interfecit:
Cherſinanta autem postea in equos ruentem
Lancea in umbilicum sub scuto umboſo
Percuſit. hic autem in pulueribus caedes tetigit terra cubito.
Hos quidem reliquit. hic autem Hippasidem Charopem uulnera
Fratrem generosi Soci. (uit lancea
Huic autem auxiliaturus Socus iuit diuinus uir.

Stetit autem ualde propere iens. et ipsum uerbum allocutus est.
O Vlyſſes clarissime insidiarum rursusque et laboris,
Hodie uel duobus gloriaberis Hippasidis
Tales uiros interficiens. et arma auferens:
Vel mea a lancea uerberatus animum perdes.

Sic dicens uulnerauit scutum undique equale.
Per quidem scutum tranſiuit splendidum fortis lancea,
Et per thoracem pulchrum firmata est.
Omnem autem a lateribus cutem separauit. neque fuit
Pallas Minerua misceri uisceribus uiri.
Cognouit autem Vlyſſes quod ei non telum letale uenit.
Retro cedens Socum uerbum allocutus est.
O miser certe ualde iam te inuenit gratis mors
Certe quidem me remouisti contra Troianos pugnare.
Tibi autem ego hic dico caedem et mortem nigram

Die hoc fore mea autem a lancea interfectum,
Gloriam mihi dare. animam autem inferno inelytos equos habiti.
Dixit. et hic quidem ad fugam retro uersus abiuit.
Huic autem uerso dorso in iaculum confixit,
Humerorum in medio. per autem pectora tranſiuit.
Sonuit autem caedes. hic autem gloriatus est diuus Vlyſſes.

O Soce Hippasii filii prudentis equi domitoris,
Cepit te finis mortis inueniens. neque aufugisti.
O miser non quidem tibi pater et honoranda mater
Oculos claudent morienti. sed aues
Cruda comedentes circum pennas densas iacentes.

Sed postquam ego mortuus fuero. sepeliat me diuini Achiui.

Sic dicens Soci prudentis impetuosam lanceam
Extraque corpus traxit et scutum umboſum.

Sanguis autem ei euulsa profluebat. dolebat autem animo.
Troiani autem magnanimi postquam uiderunt sanguinem Vlyſſis,
Cohortantes in multitudinem contra ipsum omnes iuerunt.
Sed hic retro cedebat. uocabat autem socios.

Ter quidem postea uocauit quantum caput capiebat uiri,
Terque audiuit clamantem bellicosum Menelaum.

Statim autem Aiacem allocutus est propere existentem
Aiax diuine Telamonie princeps populorum

Circa me Vlyſſis prudentis uenit uox,

Huic similis tanquam si ipsum uiolarent solum existentem
Troiani diuidentes in forti pugna.

Sed eamus in multitudinem. iuuare enim melius.

Timeo nequid passus sit in Troianis solus

Bonus existens magnum autem desiderium Danais fiet. (uir

Sic dicens. hic quidem praerebat. hic autem simul sequebatur diuinus
Inuenerunt postea Vlyſſem Ioui dilectum. circum autem ipsum

Troiani sequebantur. sicut crudi lynces in montibus.
 Circa ceruum cornutū percussū existentē percussit uir
 Sagitta à corda. hunc quidem fugit pedibus
 Fugiens donec sanguis calidus & genua mouentur.
 Sed postquam hunc domuit uelox sagitta,
 Cruda comedentes ipsum lynces in montibus laniant
 In nemore umbroso. leonem autem induxit fortuna
 Noctiuum. lynces quidem fugiunt, sed hic deuorat.
 Sic tunc circa Vlysem prudentem consultorem
 Troiani sequebantur multiq; & fortissimi: sed hic heros
 Ruens sua lancea expellebat seuum diem.
 Ajax autem propè uenit ferens scutum uelut turrim:
 Stetit autem apud. Troiani autem fugerunt aliò alius.
 Certe hunc Menelaus bellicosus eduxit multitudine
 Manu tenens: donec famulus propè duxit equos.
 Ajax autem Troianos contra saltans interfecit Doriclū
 Priamidem nothū filiū. postea autē Pādocum uulnerauit.
 Uulnerauit & Lysandrum & Pyrasum & Pylatem.
 Sicut autem quando plenus fluuius in campū descendit
 Torrentes à montibus præbens Iouis hymbre:
 Multas autem quercus aridas, multas autem & pinus
 Infert, multam & frondem in mare iacit.
 Sic insequabatur turbans in campum illustris Ajax
 Interficiens equosq; & uiros. neq; dum Hector
 Audierat, quoniam pugne in sinistra pugnabat omnis
 Ripas apud fluuij Scamandri: qua maxime (batur
 Virorū cadebant capita. uox autē inextinguibilis moue-
 Nestoraq; circa magnū & bellicosum Idomeneum.
 Hector quidem inter ipsos uersabatur magna faciens,
 Læceaq; equitatuq;, iuuenū autē populabatur phalanges.

Vlyses è pu
 gna uulnera-
 tus excedit.

Comparatio
 amnis.

Neq; dum recessissent à uia diuini Achii:
 Nisi Alexander Helenæ maritus bene comate
 Cessare fecisset optimum Machaonē pastorē populorum
 Sagitta trifulci percutiens in dextero humero.
 Hunc circa timuerunt fortitudinem spirantes Achii,
 Ne aliquo modo ipsum bello declinato interficerent.
 Statim autē Idomeneus allocutus est Nestora diuinum.
 O nestor Neleide magna gloria Achiuorum,
 Age tuos currus in scende, apud autem Machaon
 Ascendat. in naues autem uelocissime impelle solūgulos
 Medicus enim uir multus pro dignus alijs (equos. Medicus mult
 Sagittasq; p̄cidere inq; mitigabilia medicamēta spargere tis alijs pol-
 Sic dixit. neq; nō psuasus ē honoratus eq̄ator Nestor. let.
 Statim autē suos currus ascendit: apud autē Machaon Machaō è pu
 Ascendit Aselepij filius eximij medici. gna digredi-
 Verberauit autē equos: hi autem non inuiti uolabant tur saucius.
 Naues in concauas. eo enim dilectum erat animo.
 Cebriones autem Troianos turbatos cognouit,
 Hectora apud iens, & ipsum uerbum allocutus est.
 Hector nos quidem hic uersatur cum Danais
 In extremitate belli male sonantis. sed iam alij
 Troiani tumultuantur mixtim equiq; & ipsi.
 Ajax at̄ tumultuatur Telamonijs: bñ at̄ ipsum cognouit.
 Spatiosum enim circa humeros gerit scutū. sed & nos
 Illuc equosq; & currum dirigamus. ubi maxime
 Equestres pedestresq; malam contentionem anteponeſtes
 Inter se interficiunt. uox autē inextinguibilis mota est.
 Sic dicens. uerberauit pulchros crines habentes equos
 Flagello sonanti: hi autem percussione audientes,
 Celeriter ferebāt uelocē currū ad Troianos & Achiuos,

Calcantes mortuosq; & scuta sanguine autem axis
Subter totus perfusus est, & ambitus qui circa sellam
Quos ab equinis unguis guttæ perfundebant,
Quiq; à cantho hic aut pergebat ingredi multitudinem
Virilem perrumpereq; saltans in autem tumultum
Misit malum Danais parum autem cessauit lancea.
Sed hic alios contra uersus est cæteruas uirorum
Lanceaq; ensq; magnisq; saxis.

Ajax ob He-
ctoris inter-
uētum in su-
gā uertitur.

Aiacis autem compescuit pugnam Telamonide.
Iupiter aut pater Aiacem alte sedēs in timorē cōcitauit.
Stetit at stupefactus post tergū at reuicit scutū septēpel-
Timuit at aspiciēs ī multitudine feræ silis (liū bouinarū.
Retro uersus genu cum genu mutans.
Sicut autem fortem leonem boum à media mandria
Expellunt canesq; & uiri agrestes.
Hiq; ipsum non sinunt boum pinguedinem accipere
Tota nocte uigilantes hic autem carniū cupidus
Ruit sed nihil facit: frequentia enim iacula
Obuium expellunt fortibus à manibus
Incensq; faces hasq; timet uiolentus quamuis.
Mane autem à longe discedit tristis animo.

Comparatio
asini.

Sic Ajax tum à Troianis dolens cor
Iuit multū inuitus de enim timebat nauibus Achiuorū.
Sicut autem qñ asinus in aruum iens uiolatur à pueris
Segnis quē iam multi circū baculi utrinq; infringuntur.
Tondetq; ingressus profundum pratium hi autem pueri
Vulnerant baculis ui puerili ipsorum.
Vixq; expellunt postquam saturatus est pabulo.
Sic tunc postea Aiacem magnū Telamonium filium
Troiani magnanimi longeq; uocati auxiliares

Percutientes iaculis magnum scutum semper sequebatur.
Ajax aut aliquādo quidem recordabatur strenuæ uirtutis
Retro conuersus, & cohibebat phalanges
Troianorū equidomitorū: aliquando autem reuertebatur
Omnes autem prohibebat ueloces in naues ire. fugere.
Ipse autem Troianorum & Achiuorum ruebat in medio
Stans lanceæ autem fortibus à manibus
Aliæ quidem in scuto magno figebantur motæ ulterius:
Multa autem & in medio ante corpus album auferre.
Interea steterunt cupientes corpori noceri.
Hunc autem postquam intellexit Euemonis illustris filius
Eurypylus densis obrutum telis
Stetit apud ipsum iens, & iaculatus est lancea splēdida.
Et percussit Phasiadem Apisaonem pastore populorum
Hepar subter præcordia statim autem genua soluit.
Eurypylus autem irruit, & abstulit arma ab humeris.
Hunc autem postquam cognouit Alexander diuinus,
Arma auferentem Apisaonis statim arcum
Traxit in Eurypylum, & ipsum percussit femore sagitta
Dextro fracta est aut harundo: grauauit autem femur.
Retro autem sociorum ingentem cecit mortem fugiens.
Exclamauit autem ualde danais iens.

O amici Argiuorum principes & primores
State uersi, & expellite miserum diem
Aiacem qui telis obruitur neq; ipsum opinor
Fugere ex bello malo sed ualde contra
State circa Aiacem magnum Telamonium filium.
Sic dixit Eurypylus uulneratus hi autem apud ipsum
Propinqui steterunt scuta humeris inclinantes,
Lanceas eleuantes his autem obuius iuit Ajax.

Stetit autem conuersus postquā uenit multitudo sociorū
 Sic hic quidem pugnabat corpus igne urente.
 Nestorem autem ex bello portabant Neleij equi
 Sudantes ducebant autē Machaonē pastore populorum.
 Hunc autē uidēs cognouit pedibus uelox diuus Achilles:
 Stabat enim in puppi sublimi nauis,
 Inspiciens laborem grauem, insecutionēq; lachrymosam.
 Statim autem socium suum Patroclum allocutus est,
 Nōmine uocans apud nauem hic autē ex tentorio audiens
 Exiuit similis Marti. mali autem ei fuit principium.
 Hunc prior allocutus est Menœtij fortis filius.
 Cur me uocas Achille, quid autem te opus est mei.

Achilles Pa-
 troclū mittit
 ad Nestorē.

Hunc autē rīdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
 Diuine Menœtiade meo charissime animo,
 Nunc puto circa genua mea statum iri Achiuos
 Supplicātes necessitas enim uenit nō amplius tolerabilis.
 Sed age nunc Patrocle Ioui dilecte Nestorem interroga
 Quem hunc ducit percussum ex bello.
 Certe quidem à tergo Machaoni omnia similis est
 Aselepiade. sed non uidi oculos uiri:
 Equi enim me transferant ulterius prompti.
 Sic dixit. Patroclus autem dilecto obediuit socio.
 Iuit autem currere apudq; tētoria & naues Achiuorum,
 Hi autem quando iam ad tentorium Neleidae peruenerūt:
 Ipsi quidem descenderunt in terram multa pascentem:
 Equos autem Eurimedon famulus soluit senis
 Ex curribus. hi autem sudorem siccabant uestium,
 Stantes ad auram apud littus maris. sed postea
 In tentorium uenientes in sedibus sederunt.

Hīs autē preparabat potione pulchros crimes hīs Hecca
 (meda,

Quam accepit ex Tenedo senex, quādo destruxit Achilles
 Filiam Arsinoi magnanimi, quam ei Achii
 Elegerunt: quoniam consilio antecedebat omnes.
 Hæc ipsis primum quidem apposuit mensam
 Pulchram, nigris pedibus politam: sed in ipsam
 Acream lancem, in autem cepam potioni condimentum.
 Et mel recens. apud autem farina sacra cibum.
 Apud autem poculum pulchrū quod ex domo duxit senex
 Aureis clauis transfixum: aures autem ipsius
 Quatuor erant: duæ autem columbe circum unamquæq;
 Aurea pascebantur: duo autem sub pedes erant,
 Alius quidem laborans à mensa
 Plenum existens. Nestor autē senex sine labore eleuabat.
 In quo ipsis miscuit mulier similis deabus,
 Vino nigro. in autem caprinum triturauit caseum
 Gratuita areæ, in autem farinas albas miscuit.
 Bibere autem iussit postquam preparauit potionem.
 Hi autē postquā biberunt, abiecerunt multū arida sitim.
 Sermonibus delectabantur inter se dicentes.
 Patroclus autem ianuis astitit diuinus uir.
 Hunc autem uidens senex, à sede surrexit splendida,
 Introduxit autem manu accipiens, sedere autem iussit.
 Patroclus autē ex altera parte renuebat: dixitq; uerbum,
 Non sedes est senex diuine, neq; me persuadebis
 Venerande: culpans qui me premisit inquirere
 Quem hunc ducis percussum, sed & ipse
 Cognosco: uideo autem Machaona pastorem populorum,
 Nunc autē uerbum dicens, iterum nuncius uado Achilli.
 Bene autem tu scis senex diuine, qualis ille
 Grauis uir, cito & insontem culpat.

I L I A D I S

Huic at respondit postea honoratus equitator Nestor,
Nestor ad Pa
troclum.
Quid & sic Achilles tristificas filios Achiuorum
Quicumq; iam telis percusi sunt. neq; sit
Doloris quantum commouit in exercitum. nam optimi
In nauibus iacent percusi, vulneratiq;.
Percussus est quidem Tydides fortis Diomedes.
Vulneratus est & Vlysses lancea inelytus & Agamēnō.
Percussus est autē & Eurypylus in femine sagitta.
Hunc autem alium ego nuper adduxi ex bello
Sagitta à chorda percussum sed Achilles
Bonus existens Danaorū non curā habet, neq; miseretur,
An cunctatur, donec iam naues ueloces propē mare
Arguis inuitis igne hostili comburantur?
Ipsiq; interficiamur alij super alios. non enim mea uis
Est, qualis antea fuit inflexibilibus membris.
Vtinam sic pubescerem, uis & mihi firma esset,
Sicut quando Elidensibus & nobis contentio facta est
Circa bouum prædam, quando ego interfeci Itimoneum
Bonum Hypirochidem qui in Elide habitabat
Credita expellens. hic autem auxilians suis bobus
Percussus est inter primos mea à manu iaculo,
Et cecidit. populi autem circa fugerunt agrestes.
Prædam autem ex campo abegimus ualde multam,
Quinquaginta bouum armenta, totidem greges ouium:
Totidē porcorum greges, totidem greges laticaprarum:
Equas autem flauas centum & quinquaginta
Omnes feminas, multis autem pulli inerant:
Et hæc quidem abegimus Pylum Neleium intra
Nocturni ad ciuitatem. letatus est autē mentibus Neleus,
Quoniam mihi contigerunt multa iuueni militiā eunti.

A

XI.

116

Præcones autem edixerunt simul Aurora apparente
Hos ire quibus debitum debebatur in Elide diuina.
Hi autem congregati Pylorum ductores uiri
Diuiserunt. multis enim Epij debitum debebant
Sed nos pauci male affecti in Pylo eramus.
Veniens enim male affectis uis herculea
Prioribus annis: interfecti sunt autem quicumq; optimi.
Duodecim enim Nelei egregij filij eramus,
Horum solus relictus sum. alij autem omnes perierunt,
His superbientes Epij Loricati
Nos iniuria afficientes iniusta excogitarunt,
Senex autem armentumq; bouum & gregē magnū ouium
Acceptit diuidens trecentos & pastores:
Etenim huic debitū magnum debebatur in Elide diuina.
Quatuor certatores equi ipsis curribus
Venientes ad certamina, de tripode enim debebant
Currere. hos autem illic rex uirorum Augias
Detinuit. aurigam autē dimisit male affectum equorum.
Senex uerbis iratus ac & factis:
Acceptit ualde multa: alia autem in populum dedit
Diuidere, nequis eius priuatus iret æqualitate.
Nos quidem singula dispensauimus circaq; ciuitatem
Facimus sacra deis. hi autem tertio die omnes
Venerunt simul, ipsiq; multi & solunguli equi
Omni impetu, cum autem ipsis Moliones armati sunt,
Pueri adhuc existētes, non dū ualde sciētes sirenae fortitu
Est autem quedam Thrioesa alta iugo (dinis.)
Longe ab Alpheo ultima Pyli harenosi:
Hanc obsidebant expugnare prompti.
Sed qñ omnē campum transierant, nobis autē Minerua,

Augias Epi
orum rex

Nuncia uenit delapsa ab olympo armari
 Nocturna, neq; inuitum Pylum in populū congregauit:
 Sed ualde promptos bellare neq; Meneleus
 Permisit armari: abscondit autem mihi equos.
 Non enim dum me dicebat scire bellica opera.
 Sed & sic cum equitibus exiit nostris,
 Et pedester exñs, quoniā adducebat cōtentionē Mineruā.
 Est autem quidem fluuius Minyeius in mare uadens,
 Propē Arene, ubi expectabamus Auroram diuinam:
 Equestres Pyliorum, hęc autē profluxerūt gētes pedestriū.
 Inde impetualiter cum armis armati
 Meridiani peruenerimus sacrum fluxum Alphei.
 Ibi Ioui facientes potenti sacrificia bona:
 Taurum autem Alpheo, taurum & Neptuno.
 Sed Mineruę glaucos oculos habenti bouem indomitam:
 Conan postea suscepimus, in exercitu in ordinibus.
 Et dormiuimus in armis suis unusquisq;
 Circa fluenta fluuij, sed magnanimi Epj.
 Circumstabant ciuitatem, expugnare prompti.
 Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis.
 Quando enim sol splendidus super fuit terra,
 Concurrimus pugna, Ioui supplicantes, & Mineruę.
 Sed quando iam Pyliorum & Epiorum fuit contentio:
 Primus ego interfeci uirū (exportaui autem solungulos
 Multiū bellicosum: gener autem erat Augiæ. (equos)
 Seniore[m] autem filiam habuit flauam Agamedam:
 Quę tot medicamenta sciebat, quot nutrit lata terra.
 Hunc quidem, ego accedentem percussī area lancea.
 Cecidit autem in pulueribus, ego autem in currū ruens
 Steti inter primos, sed magnanimi Epj

Egerunt alius alio postquā uiderunt uirum cadentem,
 Ductorem equitum qui optimus erat pugnare.
 Sed ego irruens nigro turbini similis,
 Quinquaginta accepi currus, duo autem circa singulum
 Viri mordicus acceperunt terrā mea à lancea interfecti.
 Et Actoride Moliones filios perdidissem,
 Nisi ipsos pater late dominans Neptunus
 Ex bello seruasset cooperiens nebula multa.
 Tunc Iupiter Pylis magnam potentiam dedisset.
 Tandiu enim insequimur per Aspidem campum
 Interficiētesq; ipsos, armāq; pulchra colligentes,
 Donec in Buprasium multi frumenti ire fecimus equos,
 Petramq; Oleniam & Alesium: tunc Colone
 Vocata est unde retro uertit populum Minerua.
 Tunc uirum interficiens ultimum reliqui, sed Achiuū
 Retro à Buprasio Pylum impellebant ueloces equos.
 Omnes autē palmam dabant deorū Ioui Nestori uirorū.
 Talis fui, si quando eram inter homines, sed Achilles
 Solus sua uirtute fruitur, certe ipsum puto
 Multum imposterū poenitere, postquā populus peribit.
 O amice nunquid quidem tibi Menætius sic precepit
 Die illo, quando te ex Phthia Agamemnoni misit?
 Nos autem intus existentes ego & diuinus Ulysses,
 Omnia ualde in domibus audiuius sicut precepit.
 Pelei autem iuimus domos bene habitatas,
 Populum congregantes in Achaidæ fertili.
 Illic autem postea heros Menætiū inuenimus intus
 Et te apud autem Achillem, senex equitator Peleus
 Pinguia crura adolebat bouis Ioui gaudenti fulmine
 Aule in cohorte, tenebat autem aureum Poculum

Libans nigrum uinum in ardentibus sacris.
 Vos quidem circa bouis curabatis carnes. nos aut postea
 Stetimus in prostibulis. stupefactus aut exilij Achilles:
 Intro aut duxit manu accipies, deorsum aut sedere iussit:
 Hospitaliaq; bene apposuit qua hospitibus equum est.
 Sed postquam delectati sumus cibo & potu,
 Incepi ego uerbis iubens uos simul sequi.
 Vos aut ualde uolebatis. hi aut ambo multa praeceperunt.
 Peleus quidem suo filio senex praecepit Achilli
 Semper optima facere, & eximium esse aliorum.
 Tibi autem rursus sic praecepit Menoetius Actoris filius:
 Fili mi generatione quidem superior est Achilles,
 Antiquior autem tu es: ui autem hic multo melior.
 Sed bene ei loquere sapiens uerbum, & admone,
 Et ei iube. hic autem parebit in bonum.
 Sic praecepit senex. tu autem oblitus es. sed item & nunc
 Hec dicas Achilli prudenti, si persuadebitur
 Quis autem scit ei cum deo animum mouebis
 Admonens. Bona autem admonitio est amici.
 Si autem aliquod mentibus suis uaticinium fugit.
 Et aliquod ei a Ioue dixit casta mater.
 Saltem te premitat. simul & alius populus sequebatur
 Myrmidonum. si aliqua lux Danais fias:
 Et tibi arma bona det ad bellum portare.
 Si te huic assimilantes abstineant bello
 Troiani. respirent autem bellicosi filij Achiuorum
 Consumpti. parua autem respiratio belli.
 Facile autem indefessi defessos uiros clamore
 Expelleris ad ciuitatem nauibus ab & tentorijs.
 Sic dixit. huic autem animum in pectoribus mouit

Patroclus A= chille senior.

Perrexit autem currere ad naues ad Aeacidem Achillem.
 Sed quando iam praeter naues Vlysis diuini
 Ibat currens Patroclus. ubi ipsis concioq; iussit
 Erat. illic & ipsis deorum facta erant altaria,
 Illic ei Eurypylus percussus obuiauit
 Diuinus Euemonides in crure sagitta
 Claudicans ex bello. ab autem humidus fluebat sudor
 Humeris & capite, ab autem uulnere molesto
 Sanguis niger scaturiebat. mens quidem firma erat.
 Hunc autem uidens misertus est Menoetij fortis filius,
 Et complorans uerba uelocia allocutus est.
 O miseri Danaorum principes & primores.
 Sic futuri estis procul ab amicis & patria terra
 Satiare in Troia ueloces canes alba pinguedine.
 Sed age mihi hoc dic diuine Eurypyle heros
 Nunquid adhuc tolerant magnum Hectora Achiui,
 An iam corrumpuntur ab ipsius lancea interfecti?
 Huic at rursus Eurypylus prudens contra locutus est.
 Non amplius diuine Patrocle auxilium Achiuorum.
 Erit. sed in nauibus nigris cadent.
 Hi quidem enim iam omnes quot ante erant optimi
 In nauibus iacent percussi uulneratiq;
 Manibus a Troianorum: horum aut robur augetur semper.
 Sed me quidem tu bene serua ducens in nauem nigram:
 Cruris autem incede sagittam. ab ipso aut sanguinem nigrum
 Laua aqua calida. in aut mitigatoria medicamenta sparge
 Bona: quae te ab dicunt Achille doctum esse.
 Quem Chiron docuit iustissimus Centaurorum,
 Medici quidem enim Podalyrius & Machaon:
 Hunc quidem in tentorijs puto uulnus habentem

ILIADIS

Indigentem, & ipsum eximio medico
Iacere. hic aut in campo Troianorū sustinet acutū martē.
Hunc autē rursus allocutus est Menœtij fortis filius.
Quomodo erunt hæc operas quid faciemus Eurypile hæc
Eo ut Achilli prudenti uerbum dicam (ros)
Quod Nestor præcepit senex custos Achiuorum.
Sed neq; sic te dimittam consumptum.
Dixit, & sub pectore accipiēs ducebat pastore populorū
Ad tentoriū, famulus aut uidēs subtrauit pelles bouinas.
Illic ipsum extendens ex crure incidit gladio
Acutam sagittam: ab ipso autem sanguinem nigrum
Lauit aqua calida: in autem radicem iecit amaram
Manibus terens dolorem expellentem: quæ ei omnes
Expulit dolores, uulnus quidem siccatum est: cessauit &
sanguis.

ARGVMENTVM. M. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Descendentes Troiani ab equis transierunt vallum: & infurto ipsis apparente aue, & in quinque ordines diuisi percussit murum Græcorum. Tunc Sarpedon propugnaculum deorsum vellit. Hector autem lapide percussit portas intravit naues, & cum ipso omnes Troiani.

ILIADIS

M XII.

129

ILIADIS. M. HOMERII
COMPOSITIONIS.

My, Troianorum manibus decidit murus Achiuorum.
Ic quidem in tentorijs Menœtij fortis filius
Medebatur Eurypylum percussum.
hi autem pugnabant
Argiui & Troiani misti: neq; debebat

Vallum amplius custodire Danaorum & murus desuper
Latus. hunc fecerunt naues supra. circum autem uallum
Fabricauerunt (neq; Deis dederunt gloriosas hecatōbas)
Ut ipsis nauesq; ueloces & prædam multam
Intus habens custodiret. Deis autem inuitis factus est
Immortalibus. propter hoc & nō multo tpe firmus fuit.
Quādiu quidem Hector uiuus fuit & iratus est Achilles,
Et Priami regis inexpugnata ciuitas fuit,
Tandiu autem & magnus murus Achiuorū firmus fuit.
Sed postquam Troianorū mortui sunt quicunq; optimi,
Multi aut Argiuorū hi quidē interfecti sunt, illi aut reli-
Destructa est aut Priami ciuitas decimo anno. (Et sunt
Argiui autem in nauibus dilectam in patriam iuerunt.
Iam tunc consultarunt Neptunus & Apollo
Murum destruere, fluuiorum uiolentia introducentes,
Quicunq; ab Icaeis montibus in mare profluunt,
Rhesusq; Heptaporusq; Careusq; Rhodiusq;
Grenicusq; & Aesepus, diuinusq; Scamander,
Et Simois, ubi multa scuta & galeæ
Deciderunt in pulueribus, & semideorū genus uirorum.
Homer. Ilias

Horum omnium simul hostia mutauit illustris Apollo,
Nouē diebus autē in murū misit fluctū. pluit & Iupiter
Continue, ut citius in mari nauigantes muros faceret.
Ipse autem Neptunus tenens manibus tridentem
Praibat, & omnia fundamenta undis iecit
Troncorum, quae posuerunt laborantes Achiui.
Plana autem fecerunt apud ualde fluentē Hellepontum,
Retro autem littus magnum harena cooperuit
Murum destruens: fluuiosq; uertit redire
Iuxta fluxum, quō antea ibat pulchre fluens aqua.
Sic debebant in futurum Neptunus & Apollo
Facere, tunc autem circum pugna clamorq; circuibat
Murū bñ edificatū, resonabant autē tabulamēta turrium
Percussa. Argiui autem Iouis flagello domiti
Nauibus in concauis clausi detinebantur,
Hectora timentes fortem peritum timoris.
Sed hic sicut prius pugnabat similis turbini.
Sicut autem quando in canibus & uiris uenatoribus
Caper uel leo uertitur fortitudine superbiens.
Hi autem in star turris seipsos preparantes
Obuij stant, & iaculantur frequentes
Lanceas ex manibus, huius autem nunquā gloriosum cor
Timet, neq; terretur, audacia autem ipsum interfecit.
Frequenteq; uertitur turmas uirorum tentans:
Quo uadit, illuc eunt turmae uirorum.
Sic Hector per tumultum iens uertebat socios
Vallum incitans transcendere, neq; ipsi equi
Audebant ueloces ualde autē hyniebant in extremo
Labro instantes, longe enim terrebat fossa
Lata, neq; super silire propē neq; transire

Facilis, praecipitia enim profunda circa omnem
Stabant utrinq; desuper autem palis
Acutis firmata est, hos posuerunt filij Achiuorum
Densos & magnos inimicorum uirorum sustentaculum.
Illuc non facile equus politum currum trahens
Intrat, pedestres autem prompti sunt si perficiant.
Iam tunc Polydamas audaci Hectori dixit astant.
Hectorq; & alij Troianorum duces & socorum.
Stulte per uallum impellimus ueloces equos,
Quod ualde molestum transire, pali enim in ipso
Acuti stant, circa autem ipsos murus Achiuorum.
Illuc non est descendere neq; pugnare
Equitibus, angustum enim ubi uulnerari puto.
Siquidem enim iam omnino mala cogitans destruit
Iupiter altitonans, Troianis autem uult auxiliari,
Certe ego uolo & statim hoc fieri
Ignobiles destrui longe ab Argo hic Achiuos.
Si autem uertentur, insecutio autem fiat
Ex nauibus, & in uallo cadamus profundo.
Non amplius postea puto neq; nuncium reuerti
Retrogradum ad ciuitatem circueuntibus ab Achiuis.
Sed agite sicut ego dico, persuadeanur omnes,
Equos quidem famulos teneant in uallo:
Ipsi autem pedestres cum armis armati
Hectorem omnes sequamur densi, sed Achiui
Non sustinent: siquidem ipsis mortis termini uenerunt.
Sic dixit Polydamas: placuit autē Hectori uerbū illisū.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit in terram.
Neq; quidem alij Troiani in equis pendebant,
Sed omnes descenderūt postquā uiderūt Hectora diuum.

Aurigae quidem postea suo precepit unusquisq;
 Equos bene secundum ornatum tenere illic in uallo.
 Hi autem diuidentes se ipsos preparantes
 In quinque ordines ordinati simul ductores sequebantur.
 Hi quidem cum hectore ibant & eximio Polydamante,
 Qui plurimi & optimi erant. propti aut erat maxime
 Murum rumpentes concavis in nauibus pugnare.
 Et ipsos Cebriones tertius sequebatur. apud autem currus
 Alium Cebrione peiorem reliquit Hector.
 Aliorum autem Paris dux erat, & Alcahous & Agenor.
 Tertiorum autem Helenus & Deiphobus diuinus,
 Filij duo Priami. tertius autem erat Asius heros,
 Asius Hyrtacides, quem ex Arisba portabant equi
 Rubicundi magni summo Aseleente.
 Quartorum autem dux erat bonus filius Anchise
 Aeneas: cum hoc duo Antenor filij
 Archelochusq; Achamassq; pugnae bene scientes omnis.
 Sarpedon autem dux erat inclytorum sociorum.
 Accepit autem Glaucum & bellicosum Asteropaeum:
 Hi enim ei uidebantur egregie esse optimi
 Aliorum post ipsum. hic autem splendebat & per oes.
 Hi autem postquam inter se coniuncti sunt factis pellibus
 Iuerunt recta ad Danaos propti: neq; amplius dicebant
 Teneri. sed in nauibus nigris cadere.
 Tunc alij Troiani longeq; uocati socij
 Consilio Polydamantis immaculati obediuerunt.
 Sed non Hyrtacides uoluit Asius praefectus uirorum
 Illic relinquere equos & aurigam famulum.
 Sed cum ipsis adiuit naues ueloces
 Stultus: neq; debebat malam mortem fugiens

Asij temeritas.

Equis & curribus gaudens a nauibus,
 Retro redire ad Troiam altam.
 Ante enim ipsum parca mala amplexa est
 Lancea Idomenei illustris Deucalide.
 Iuit enim nauium in sinistram partem, qua Achiui
 Ex campo ibant cum equis & curribus.
 Ea equosq; & currus innisit: neq; in portis
 Inuenit clausas tabulas & longam seram:
 Sed apertas habebant uiri siquem socium
 Ex bello fugientem seruarent ad naues.
 Ea recta glorians equos impulit. hi aut simul sequebantur
 Acute resonantes. dicebant enim non amplius Achiuos
 Sustineri. sed in nauibus nigris cadere
 Stulti. in autem portis duos uiros inuenerunt optimos
 Filios magnanimos Lapitharum bellicosorum,
 Hunc quidem Perithoi filium fortem Polypetem,
 Illum autem Leonteum homicide similem Marti.
 Hi quidem ante portas altas
 Stabant: sicut quando quercus alta capita habentes,
 Quae uentum expectant dies omnes
 Radicibus magnis longe coniunctae.
 Sic hi manibus freti & ui
 Expectabant aduenientem magnam Asium, neq; timebant.
 Hi autem recta ad murum bene edificatum scuta arida
 In altum eleuantes ibant magno clamore
 Asium circa imperatorem, & Iamenum & Orestem,
 Asiademq; Acamanta, Thoonemq; Oenomaumq;.
 Hi autem quousq; quidem fortes Graecos
 Excitabant intus existentes auxiliari causa nauium.
 Sed postquam murum irruentes intellexerunt

Troianos, Danaorum factus est clamorq; timorq;
 Hi autem ruentes portas ante pugnabant
 Agrestibus porcis similes, qui in montibus
 Virorum & canum expectant tumultum uenientem,
 Obliquiq; ruentes circa ipsos frangunt syluam
 Radicitus excidentibus ab autem sonitus dentium
 Fit donec aliquis percutiens animam auferat.
 Sic horum resonabat as in pectoribus lucidus
 Contra percussorum. ualde enim fortiter pugnabant.
 Populis desuper fidentes & robori.
 Hi autem lapidibus bene edificatis à turribus
 Iaciebant, sibiq; ipsis & tentorijs ^{(humum}
 Nauibusq; uelociterq; traesentibus. niues aut sicut cadunt
 Quas uentus ualde flans nebulas umbrosas mouens
 Densas defudit in terra multa pascente.
 Sic horum ex manibus tela fluebant & Achiuorum
 Ac & Troianorum. galea autem circū sicce resonabant
 Percussæ lapidibus & scuta umbosa.
 Iam tunc plorabatq; & suo percussus est humero
 Asius Hyrtacides: & agre ferens uerbum dixit.
 Iupiter pater certe & tu amator mendacij factus es
 Omnino ualde. non enim ego dicebam heroas Achiuos
 Sustinere nostrum robur & manus intangibiles.
 Hi autem sicut uestre in medio uaria, & apes
 Domos facientes uia in puluerulenta
 Neq; relinquunt concuam domum: sed expectantes
 Viros uenatores expellunt circa filios.
 Sic hi neq; uolebant portis & duo existentes
 Recedere ante uel interfici uel capi.

Comparatio
 niuis.

Sic dixit, neq; Iouis persuasit mentem hæc dicens,
 Hæctori enim ipsius animus uolebat gloriam præbere.
 Alij autem circa alias pugnam pugnabant portas.
 Difficile autem me hæc Deum tanquam omnia dicere:
 Undiq; enim circa murum mouebatur diuinus ignis
 Lapideum. Argiui autem & dolentes necessitate
 Nauibus auxiliabantur: Dei autem dolebant animo
 Omnes quot Danais pugne adiutores erant.
 Coniecerunt autem Lapithæ bellum & pugnam.
 Tunc rursus Perithoi filius fortis Polybetes
 Læca percussit Damasum galea pæreas maxillas hñtē,
 Neq; ærea galea prohibuit: sed totaliter
 Cuspis ærea fregit os. cerebrum autem
 Intus omne dissipatum est. interfecit aut ipsum præptū.
 Sed postea Pilonem & Ormenum interfecit.
 Filium autem Antimachi Leonteus ramus belli
 Hippomachum percussit lancea apud balteum assequēs.
 Retro autem ex uagina educens enssem acutum,
 Antiphatem quidem primum irruens per multitudinem
 Percussit cōminus. hic autē supinus in terra firmatus est.
 Sed postea Menonem & Iamenum & Orestem
 Omnes simul admouit terre multa pascenti.
 Donec hos spoliabant arma splendida,
 Interim Polydamanta & Hæctora iuuenes sequebantur
 Qui plurimi & optimi erant. prompti erāt aut maxime
 Murumq; rumpere, & comburere igne naues.
 Hi adhuc cogitabant instantes apud uallum.
 Aus enim ipsis uenit transire promptis
 Aquila alt euolans sinistrorsum populum impediens
 Quentum, draconem ferens unguibus magnum
 r iij

Aquile au
 gurium.

I L I A D I S

Vinum adhuc palpitantem: & nondū oblitus est pugna.
Incidit enim ipsam tenentem in pectore circa iugulum
Reuolutus retro. hæc à se misit humum
Dolens doloribus, media autem in deiecit multitudine.
Ipsa autem resonans uolauit flatibus uenti.
Troiani autē timuerunt postquā uiderunt uariū serpentē
Iacentem in medijs Iouis monstrum Aegiochi.
Iam tūc Polydamas audacē Hectorem allocutus est astant.

Polydamas Hec̄tor semper quidem me territas in concionibus
Hec̄tori & Bona dicentem: quoniam neq; quidem neq; decet
Troianis Ciuem existentem extra dicere, neq; in consilio,
Neq; unquam in bello. tuā autē fortitudinē semp̄ augere.
Nunc autem rursus dicam, sicut mihi uidetur esse optima,
Non eamus Danaïs pugnatuři circa naues.
Sic enim perfectum iri puto, si uere
Troianis hæc auis uenit transire promptis
Aquila altiuiolans sinistrorsum populum impediens,
Cruentum draconem portans unguibus magnum
Viuum, statim autem dimisit ante dilectas domos ire.
Neq; perfecit portans dare filijs suis.
Sic nos si etiam portas & murum Achiuorum
Ruperimus robore magno, cedent & Achiui.
Non ornatu à nauibus ibimus eisdem uijs.
Multos enim Troianorum relinquemus, quos Achinū
Aere uastabant expellentes à nauibus.
Sic & respondit Theopropus, qui aperte in animo
Norat portenta, & ipsi parebant populi.
Hec̄tor Polydamantis sen- Hūc at̄ torue uidēs allocutus ē galeā uariā hīs Hec̄tor.
tentia refragatur. Polydamas tu quidem non adhuc mihi amica hæc dicis:
Scis & aliud uerbum melius hoc intelligere?
Si autem uere iam hoc à iudicio dicis,

M XII.

133

Iam tibi postea Dij mentes perdiderunt ipsi,
Qui iubes. Iouis quidem ualde sonantis oblitum esse
Consiliorum, quæ mihi ipse promisit & annuit:
Tu autem auibus extensas alas habentibus iubes
Obedire: horum nil moueor, neq; curo
Sue dextrorsum iuerint ad auroranq; solemq;
Siue sinistrorsum hæc ad obscuritatem æream.
Nos autem magni Iouis obedimus consilio,
Qui omnibus mortalibus & immortalibus imperat.
» V N V M augurium optimum pugnare pro patria.
» Cur tu times bellum & pugnam?
Siquidem enim alij interficiemur omnes
Nauibus in Argiuorum. tibi autem non timor est perire.
Non enim tibi cor bellicosum, neq; pugnas.
Si autem tu pugna abstinebis, uel alium
Decipiens uerbis auertis bello,
Statim mea à lancea uerberatus animum perdes.
Ita fatus processit. hi autem sequebantur
Voce diuina. in super autem Iupiter gaudens fulmine
Excitauit ab Idecis montibus uenti tempestatem,
Que rectā nauibus puluerem ferebat, sed Achiuorum
Obscurauit aium. Troianis autē & Hec̄tori gloria præbebat.
Huius iam numine confisi & uirtute sua (bat.
Perfringere manu murum Achiuorum nituntur.
Gradus quidē turriū cōpellebant, & diruebāt propugna
Fundamentaq; proiecta ueste mouebāt, quæ Achiui (cula
Prima in terra posuerant esse sustentacula turrium.
Hæc illi rursus trahabant. sperabant autē murū Achiuorū
Rumpere: neq; aliquo modo Danaï cedebant à uia.
Sed hi pellibus boum cooperientes propugnacula
Arcebant ab ipsis hostes sub murum cuntes,

Auguria He-
ctor cōtēnit.Augurium
optimum est
pugnare pro
patria

I L I A D I S

Ambo autem Aiaces iubentes in turribus
Vndiq; ibant robur concitantes Achiuorum.
Alium mollioribus, alium durioribus uerbis
Instigabant, quęcunq; oīno pugne negligētem uidissent.
O' amici Argiuorum quiq; exinius, quiq; mediocris,
Quiq; infirmus, quoniam non omnes similes
Viri in bello nunc est opus omnibus
Et ipsi hoc cognoscitis, nullus retro
Veritatur ad naues minantem audiens.
Sed ulterius procedat, & mutuo iubete,
Si Iupiter dabit caelestis fulminator
Contentionem amouentes hostes ad ciuitatem persequi.
Sic hi proclamantes pugnam excitabant Achiuorum:
Horum autem sicut grumi niuis cadunt frequentes
Tempore hyemali quando motus est cōsiliarius Iupiter
Ningere hominibus inducens suas sagittas,
Sopiens autem uentos fundit firmūter ut cooperiat
Altorum montium summūtes & promontoria alta.
Et campos umbrosos, & uirorum pingua opera,
Et in maris albi fianduntur portubus & littoribus:
Vndam autē ipsam ad errantem impediuntur aliāq; oīa,
Vestuntur de super, quando aggrauat Iouis humber.
Sic horum utrinq; lapides uolitant frequentes,
Hi quidem in Troianos, hi autē ex Troianis in Græcos
Iacentium autē murum supra omnē strepitus ortus est.
Neq; tunc Troiani & illustris Hector
Sarpedonis Muri perrupissent portas & longum repagulum,
urtus in ca- Nisi filium suum Sarpedona consiliarius Iupiter
piendis Græ- Excitasset in Argiuos leonem tanquam bobus nigris.
corū castris. Statim autem scutum quidem ante tenebat undiq; æquale
Pulchrum aureum sex tergorum, quod faber

M

XII.

134

Fecerat, intus autem pelles bouinas sūt spissas
Aureis loris continuis circa orbem.
Hoc hic ante tenens duas lanceas quatiens
Perrexit ire sicutq; leo in montibus nutritus, qui indigēs
Diu carniū, iubet autem ipsum animus superbus
In oues penetrantes & in densam domum ire.
Siquidem enim inueniat apud ipsas pastores uiros
Cum canibus & lanceis custodientes circa oues
Non impenetrans promptus est ad stabulum ire.
Sed hic uel rapuit transiliens, uel & ipse
Percussus est in primis ueloci à manu iaculo.
Sic tunc diuinum Sarpedontem animus persuasit
Murum irruere, perq; rumpere propugnacula.
Statim autem Glaucum allocutus est filiū Hippolochi.
Glauce, cur autem nos honorati sumus maxime
Sedeq; carnibusq; & plenis poculis
In Lycia, omnes autem Deos tanquam inspiciunt.
Et nemore fruimur magno Xanthi apud ripas
Bono plantabilis & arui frugiferi,
Propter hoc nunc oportet Lycijs cum primis existentes
Stare, & pugne ardenti obuiare.
Ut aliquis sic dicat Lyciorum ornate armatorum.
Non quidem inglorij Lycia in imperant
Nostrī reges, edunt pingues oues
Vinum & electum suauē, sed & uis
Bona quoniam Lycijs cum primis pugnant.
O' amice siquidem enim bellum circa hoc fugientes
Semper iam debemus in senescentesq; immortalesq;
Fore, neq; ipse in primis pugnarem,
Neq; te mitterem pugnam in gloriosam.
Nunc autem tamen enim parce instans mortis.

Infinitae: quas non est fugere hominem neque euitare.
 Eanus uel huic gloriam dabimus, uel aliquis nobis.
 Sic dixit, neque Glaucus auersus est, neque impersuasus est.
 Hi autem recte ibant Lyciorum magnam multitudinem ducetes.
 Hos autem uidens timuit filius Petei Menestheus.
 Huius enim iam ad turrem ibant malum ferentes.
 Collustrabat autem oculis e turri Achiuorum siquae uideret
 Ductorum: quia ei nocumentum amicis expelleret.
 Intus autem intellexit Aiaces duos belli insatiabiles
 Stantes, Teucrumque; tunc ex tentorio uenientem
 Propere, sed non aliquo modo ei erat clamanti exaudiri
 Tantus enim strepitus erat, clamor et in caelum ibat
 Percutientium scutorumque; et equicomatarum galearum
 Et portarum, omnes enim irruerant, hi autem in portis
 Stantes nitentur ut rumpentes intrare.
 Statim autem ad Aiace[m] praemittit praekonem Thootam:
 Valde diuine Thoota currens Aiace[m] uoca,
 Ambos quidem magis, hoc enim praecipue optimum omnium
 Effset, quoniam cito hic fit grauis pernicies.
 Huc enim impetum fecerunt Lyciorum ductores, qui prius
 Valde graues sunt in fortibus pugnis.
 Si autem ipsis et illic labor et contentio mouetur,
 Saltem solus ueniat Telamonius fortis Aiax:
 Et cum Teucer simul sequatur arcuum bene sciens.
 Sic dixit, neque ei praeco impersuasus est audiens.
 Perrexit autem ire murum Achiuorum bellicosorum.
 Stetit autem apud Aiaces profectus, statim autem allocutus est.
 Aiaces Argiuorum ductores bellicosorum
 Iubet Petei diuini dilectus filius
 Illuc ire, ut labori paululum obuiatis.
 Ambos quidem magis, hoc enim praecipue optimum omnium

Effset: quoniam cito illic fit grauis pernicies,
 Huc enim impetum fecerunt Lyciorum ductores, qui prius
 Valde grauari sunt in fortibus pugnis.
 Si autem et illic bellum et contentio mouetur:
 Saltem solus ueniat Telamonius fortis Aiax:
 Et cum Teucer simul sequatur arcuum bene sciens.
 Sic dixit, neque non persuasus est magnus Telamonius Aiax,
 Statim Oileadem uerba uelocia allocutus est
 Aiace[m], uos quidem hic tu et fortis Lycomedes
 Stantes Danaos urgete fortiter pugnare.
 Sed ego illic uado et obuiio bello.
 Statim autem ueniam retro postquam bene ipsis auxiliatus fuero.
 Sic utique, fatus abiit Telamonius Aiax,
 Et eo Teucer cum ibat frater et eodem patre natus.
 His autem cum Pandion Teucro portabat curuos arcus.
 Quando Menesthei magnanimi ad turrim uenerunt
 Murum intra euntes festinantibus et uenerunt.
 Hi autem in propugnacula ascenderunt obscuro turbini similes
 Fortes Lyciorum ductores et primores:
 Congressi sunt autem pugnare: motus est autem clamor.
 Aiax autem primus Telamonius uirum interfecit
 Sarpedontis anicum Epicleum magnanimum
 Marmore rudi percutiens, qui murum intra
 Iacebat magnus apud propugnaculum supremus, neque ipsum
 Manu altera portaret uir neque ualde iuuenis, (facile
 Quales nunc homines sunt, hic autem ex alto iniecit eleuans.
 Fregit autem quatuor cristarum galeam: simul autem ossa collisit
 Omnia simul capitis, hic autem nati similis
 Decidit ab alta turre: liquit autem ossa animus.
 Teucer autem Glaucum fortem filium Hippodochi
 Sagitta irruentem percussit murum altum:

Aiax Telamo-
 nius cum Teu-
 cro et Panda-
 ro ad Mene-
 stheum.

Qua uidit nudata brachia. cessauit autem à pugna.
 Retro autem à muro saltauit furtim ut nullus Achiuorū
 Percussum uideret & insaltaret uerbis.
 Sarpedonti autem dolor fit Glaucō abeunte.
 Statim postea intellexit. tamen neq; oblitus est pugnae.
 Sed hic Thestoridem Alcmaonem lancea assequens
 Percussit. extraxit autē lanceā. hic autē sequēs cecidit lācēā
 Pronus: circum autem ipsum sonuerunt arma uaria etc.
 Sarpedō autē propugnaculum accipiēs manibus fortibus
 Traxit quod secutum est totum totaliter.
 Sed desuper murus denudatus est. multis autē fecit uiam.
 Hūc atē Aiax & Teucer insecuti sunt. hic quidem sagittā
 Percussit lorum circa pectora splendidum
 Scuti magni. sed Iupiter fata expulit
 Filij sui ne nauium in puppibus interficeretur.
 Aiax autem scutum percussit insiliens, & totaliter
 Intrauit lancea. concussit autem ipsum promptum,
 Cessit autem populo à propugnaculo. neq; hic omnino
 Cessit: quoniam eius animus sperabat gloriam accipere.
 Vocauit autem diuinos uersus Lycios.
 O' Lycij cur sic dimittitis strenuam fortitudinem?
 Difficile autem mihi est & fortissimo existenti
 Soli rumpenti facere ad naues uiam:
 Sed sequimini. multorum autem opus melius.
 Sic dixit. hi autem regis timentes uociferationem
 Magis iuerunt prudentem circa regem.
 Argui autem ex altera parte fortificabant phalanges
 Murum intra. magnum autem ipsis uidebatur opus:
 Neq; enim fortissimi Lycij Danaorum poterant
 Murum rumpentes facere ad naues uiam,
 Neq; bellicosi Danaī Lycios poterant

Sarpedonis
exhortatio.

A muro retro expellere, quoniam prius appropinquauerat.
 Sed sicut circa terminos duo uiri rixantur,
 Mensuras in manibus tenentes communi in aruo,
 Hi paruo in loco rixantur circa equalitatem.
 Sic hos impediēbant propugnacula, hi autem super ipsis
 Vastabant inter se circa pectora pelles
 Scuta rotunda telaq; uelocia.
 Multi autem uulnerabantur in corpore crudeli ere,
 Et cuiusq; uerso dorsa denudabantur
 Pugnantium. multi autem per scutum ipsum.
 Vbiq; iam turres & propugnacula sanguine uirorum
 Spargebantur utriusq; à Troianis & à Græcis.
 Sed neq; sic poterant timorem facere Achiuis.
 Sed tenebant sicut statera mulier filatrix uera,
 Que in mediam stateram tenēs & lanam utriusq; trahit.
 Aequans ut pueris indecentem mercedem sumat.
 Sic quidem horum equalis pugna extensa est bellumq;
 Ante qm iam Iupiter gloriam magnam Hecatori dedit
 Priamidæ, qui primus insiliit murum Achiuorum.
 Clamauit autem ualde Troianis tens.
 Mouemini equitatores Troiani: rumpite autem murum
 Argiuorum, & nauibus immittite diuinum ignem.
 Sic dixit concitans. hi autē auribus omnes audiuerunt. Græcorū cām
 Inuadunt autem in murum addensati. hi quidem postea fra capiuntur.
 Scalas ascenderunt acutas lanceas tenentes.
 Hecor autem rapiens lapidem portabat, qui portas
 Stetit ante deorsum crassus, sed insuper
 Acutus erat. hunc neq; duo uiri in populo optimi
 Facile ad plaustrum à terra leuarent,
 Quales nūc hoīes sunt. hic autē facile ipsum uibrabat & flor.
 Hunc ei leuem faciebat Saturni filius uersuti, (solus:

Saxum ingēs
una manu ita
culatur He-

ILIADIS

Sicut aut̄ quando opilio facile portat lanā mascule diuis
Manu accipiēs altera. parū aut̄ ipsum pōdus aggrauat.
Sic Hector rectā ad tabulas portabat lapidē eleuans
Que portas fortificabant scienter fortiter coniunctas
Bifores altas. duæ autem intus seræ
Habebant una supra aliam una autem clauis claudebat,
Stetit aut̄ ualde propè iens, & firmatus percussit medias
Bene transiens, ut non ei debile telum esset.
Rupit autem ambos cardines. cecidit autem petra intus
Grauitate. ualde enim circa portæ apertæ sunt: neq; seræ
Tenebant: tabule autem diuise sunt alia aliò
Lapidis sub ictu. insiliit autem illustris Hector
Nocti ueloci similis aspectu. splendebat autem ere
Terribili quo indutus erat circa corpus. duas at̄ manibus
Lanceas tenebat. non aliquis ipsum prohibuisset obuians
Exceptis deis: quando insiliit portas: igne aut̄ oculi arde
Iussit aut̄ Troianis uersus ad multitudinem (bant.
Murum transcendere. hi autem concitati obediuerunt.
Statim aut̄ hi quidē murū transcendunt. illi aut̄ in ipsas
Factas infundebantur portas. Danaï autem fugerunt
Naues ad concauas. tumultus autem magnus factus est.

ARGUMENTVM. N. HOMERII
COMPOSITIONIS.

NEptunus victos miserās Græcos assimilatur Calchāti: & am-
bos Ataces cōcitāt: postea autem alios. Post hæc Idomenens
optime agit: & interficit Otrionem. & quosdam alios. Mul-
ti autem ipsorum interficiuntur. Vulnerantur autem Deiphobus
& Helenus. Hos autem obediētes cōgregans Hector inducit ho-
stibus & valde p̄trinq; occiduntur.

ILIADIS

N XIII.

157

ILIADIS. N. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Ny autem, Neptunus Danaï robur dedit clam.

Upiter autem postquam igitur Tro-
ianosq; & Hectora nauibus ap-
propinquauit,
Hos quidem reliquit apud ipsas labo-
remq; habere & arumnam
Indefinenter. ipse autem retro uer-
tit oculos splendidos

Longe in equos uertentium Thracum, despiciens terram
Mysiarūq; propè pugnatiū et Agaurū equos mulgētū
Lacte uescētū de uitāq; nō curatū iustissimorū hominū.
In Troiā aut̄ nō omnino amplius uertit oculos splendidos.
Non enim hic immortalium aliquē timebat suo in animo
Venientem, uel Troianis auxiliari, uel Danaï.
Neque uanam speculationem habebat rex Neptunus:
Et enim hic admirans sedebat bellumq; pugnamq;
Alte in alto cacumine Sami syluosa
Thraciensis. hinc enim uidebatur tota quidem Ida:
Videbatur autem Priami ciuitas, & naues Achiuorum.
Illuc hic è mari sedebat iens. miserabatur autem Achiuos
Troianis domitos. Ioui autem grauit̄ irascebatur.
Statim autem ex monte descendit saxoso
Velociter pedibus procedens. tremebāt aut̄ montes magni
Pedibus sub immortalibus Neptuni euntis. (& Sylua
Ter quidem promptus fuit iens, quarto aut̄ iuit signum
Aegas. illic aut̄ ei inclytæ domus profunditatibus stagni
Aureæ resplendentes factæ sunt incorruptibiles semper.

Home. Iliad.

5

Illuc iens sub curribus iunxit arripedes equos
Celeriter uolantes, aureis comis comatos,
Aurum aut ipse induit circa corpus: accepit aut flagellū
Aureum bene factum: suum autem ascendit currum.
iuit aut impellere in undas. mouebatur aut cete sub ipso
Vndique e fundis: neque ignorauerunt regem.
Letum autem mare diuisum est. hi autem uolabant
Leuiter ualde, neque subter madefactus est arcus axis.
Hunc autem in Achiuorum naues celeres portabant equi.
Est aut quedam spelunca lata, profundi profunditatibus
in medio Tenedi et imbro saxosa. (Stagni
illuc equos siat Neptunus quatiens terram

Neptunus
auxilio uenit
Græcis.

Soluens ex curribus, apud autem diuinum posuit pabulum
Edere. circa autem pedes compedes posuit aureas,
Incorruptibiles, insolubiles, ut firmiter illic expectarent
Redeuntem regem. hic autem in exercitū iuit Achiuorum.
Troiani autem flammæ similes condensati uel turbini
Hectorem Priamidem insatiabiliter prompti sequebatur,
Clamantes resonantes. sperabant autem naues Achiuorum
Capere. interficere autem apud ipsas omnes Achiuorum.
Sed Neptunus terram continens quatiens terram
Argiuos concitabat profundo e meri ueniens,
Asimilatus Calchanti corpus et magnam uocem:
Ataces priores allocutus est promptos et ipsos.

Neptunus
Atacibus.

Ataces uos quidem seruate populum Achiuorum
Fortitudinis memores, neque frigide fugæ.
Alibi quidem enim ego non timeo manus intangibiles
Troianorum, qui ualde murum ascenderunt multitudine:
Expellent enim omnes fortes Achiui.
Hic iam grauissime timeo ne patiamur,

Vbi hic rabiosus flammæ similis dux est
Hector: qui iouis iactat maximi filius esse.
Vobis autem hic Deorum aliquis in mentibus patiar
Ipsos stare fortiter, et iubere alios
Ad hoc, et impulsus auertat a nauibus
Cito transeuntibus: si et ipsum celestis ipse suscitatur.
Dixit, et sceptro terram continens quatiens terram
Ambos percutiens impleuit robore forti:
Membra autem fecit leuia, pedes et manus desuper.
Ipse autem sicut accipiter celeriter uolans motus est uolare:
Qui ab excelsa petra longa eleuatus,
Proruit campo insequi auem aliam.
Sic ab his ruit Neptunus quatiens terram.
Horum autem cognouit prius Oileus uelox Aiax.
Statim autem Aiace allocutus est Telamonium filium.
Aiax, quonia aliquis nobis Deorum, qui olympū habitat,
Vati asimilatus, iubet apud naues pugnare.
Neque hic Calchas est uaticinator augur.
Gradus enim a tergo pedum et tibiaram
Facile cognoui abeuntis, ualde noti autem Dei.
Et autem mihi ipsi animus in pectoribus dilectis,
Magis irruit bellare et pugnare.
Prompti sunt autem subter pedes, et manus desuper.
Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Aiax.
Sic nunc et mihi circa lanceam manus intangibiles
Prompti sunt: et mihi robur mouetur: subter autem pedibus
Impellor ambobus: promptus sum autem et solus
Hectori Priamide fortiter prompto pugnare.
Sic hi quidem talia inter se dicebant
Pugna leti, quam eis Deus iniicit animo.

Dij facile ab
hominibus de
gnoscentur.

Interim autem post terram continens cōcitauit Achiuos:
 Qui apud naues ueloces recreabant dilectum cor.
 Horum simul molesto labore dilecta mēbra soluta sunt.
 Et ipsis labor in animo factus est uidentibus
 Troianos, qui magnū murum transcēderant multitudine.
 Hos hi inspicentes sub cilijs lachrymas fundebant.
 Non enim dicebant fugere à malo, sed quatiens terram
 Facile aggrediens fortes concitauit phalanges.
 Teucrum ad prius & Leitum uenit iubens.
 Peneleumq; heroem, Thoantemq; Deipyrumq;
 Merionemq;, & Antilochum peritos belli.
 Hos hic concitans uerba uelocia allocutus est.
 Pudor Argiui pueri iuuenē, uobis ego
 Pugnantibus confidebam seruare naues nostras.
 Si autem uos bellum negligetis perniciosum,
 Nunc iam uidetur dies à Troianis domari.
 Heu certe magnam admirationem hāc oculis uideo
 Grauem, quam nunquam ego finitum iri dicebam,
 Troianos in nostras uenisse naues: qui prius
 Timidis ceruis similes erant, quæ in sylua
 Licopantheris, pardalisq;, lupisq; cibi fiunt.
 Vane errantes, imbelles, neq; in pugna.
 Sic Troiani prius robur & manus Achiuorum
 Expectare nolebant contra, neq; paululum.
 Nunc autē longe à ciuitate concauis in nauibus pugnant,
 Ducis malignitate negligentiaq; populorum,
 Qui cum illo contendentes auxiliari nolebant
 Nauibus uelocibus: sed interficiuntur in ipsis.
 Sed si iam & omnino uere contrarius est
 Heros Atrides late regnans Agamemnon,

Neptunus
 ceteros Gra
 corū princi
 pes animat.

Quoniam inhonorauit pedibus uelocem Pelidem,
 Nos non aliquo modo est negligere bellum.
 Sed medeamur cito, medicabiles mentes bonorum.
 Vos autē non amplius bene negligitis strenuā fortitudinē
 Omnes optimi existentes in exercitu: neq; ego
 Viro contenderem, qui bellum negligit
 Malus existens, uobis autem accuso circa animam.
 O amici cito iam aliquod malum facietis maui
 Hac negligentia, sed in mentibus ponite unusquisq;
 Dedecus & indignitatē iam, n. magna cōtentio mota est.
 Hector iam apud naues uocem bonus pugnat
 Fortis, rupit autem portas, & magnam seram.
 Sic iubens Neptunus concitauit Achiuos.
 Circum autem Ataces duos stabant phalanges
 Fortes, quas non Mars uituperaret interueniens:
 Neq; Pallas populos expellens, nam optimi
 Diuisi Troianosq; & Hectora diuinum expectant:
 Cooperientes lanceam lancea, scutum scuto spisso,
 Clypeus autem Clypeum firmat, galea galeam, uirū uir:
 Tangebant autē equorum crinū galeæ splendētib; conis
 Annuentium, sic spissi instant, inter se.
 Lanceæ autē plicantur audacibus à manibus (pugnare,
 Concussæ, hi autem recta mouentur, prompti sunt autem
 Troiani autē pri⁹ uerberauerūt cōdēsi, incepit autē Hector
 Contra promptus, rotundus sicut à petra,
 Quem in uertice fluuius torrens expulit
 Rumpent magno hymbre aspere retinacula petre.
 Alteq; subiliens uolat, resonat autem sub ipso
 Sylua, hic autem fortiter ruit, firmiter donec ueniat
 In planicie cāpi, tunc autē non uoluitur impulsus quāuis.

Sic Hector usq; quidem minatus est usque ad mare
Facile uenire ad tentoria & naues Achiuorum
Interficiens. sed quando iam densis incidit turmis,
Stetit ualde implicitus. hi aut contrarij filij Achiuorum
Percutientes ensibusq; & lanceis utring; percutientibus
Expulerunt à se. hic autem cedens appropinquatus est.
Clamauit autem ualde Troianis iens.

Troiani & Lycij & Dardani bellicosi
Assistite. non diu me sustinebunt Achiuorum
Et ualde instat. turris seipfos arctantes:
Sed puto cedent sub lancea. si uere me
Concitant Deorū optimus ualde sonās maritus Iunonis.

Sic dicens commouit robur & animum uniuscuiusq;
Deiphobus autem in his ualde sapiens iuit
Priamides. ante autem tenebat scutum undique æquale,
Leuiter pedibus procedens, & scutiferos antegrediens.
Meriones autem ipsum obseruauit lancea lucida,
Et percussit. neq; aberrauit à scuto undiq; æquali
Taurino. hoc non transiuit: sed ualde prius
In corona crepuit longa lancea. Deiphobus autem
Scutum taurinum excussit à se: timuit autem animo
Lanceam Merionis prudentis. sed hic heros
Retro sociorū in multitudinē cecidit. irat⁹ est aut grauius
Bis uictoriaq; & lancea quam fregit.
Perrexit autem ire ad tentoria & naues Achiuorum
Portaturus lanceā longam quā eius in tētorijs reliquerat.
Hi autem alij pugnabant. clamor aut pertinax insurgit.
Teucer autem primus Telamonius uirum interfecit
Imbrium bellicosum multorum equorū Mentoris filium.
Habtabat autem Pedasum ante uenire filios Achiuorum.

Filiam autem Priami notham habuit Medesicam.
Sed postquā Danaorum naues uenerūt utring; impulse,
Iterū in Troiā uenit. præcipuus aut erat inter Troianos.
Habtabat aut apud Priamū. hic at ipsū honorabat æqua=
Hunc filius Telamonis sub aure læcea lōga (liter filijs.
Percussit. euulsit aut læcea. hic aut retro cecidit fraxinus
Que montis cacumine longe conspicuo (tanquam,
Aere incisa tenera terre folia appropinquauit.
Sic cecidit. circū aut ipsius sonuerūt arma insignia ære.
Teucer autem ruit promptus arma spoliare.
Hector autem ruenti iaculatus est lancea lucida.
Sed hic quidem contra uidens cuitauit æream lanceam
Paululum. hic aut Amphimachū diuitis filiū Actorionis
Venientem ad bellum in pectore percussit lancea.
Sonuit autem cadens. sonuerunt & arma in ipso.
Hector autem ruit galeam capitibus aptam
Capite arripere magnanimi Amphimachi.
Ajax autem ruentem petijt telo lucido
Hectorem: sed neq; corpus transiuit: totus enim ære
Horredo coopertus erat. hic aut scuti umbilicū percussit.
Impulit autem ipsum robore magno. hic aut cecidit retro
Ad mortuos utrosq;. hoc autem extraxerunt Achii.
Amphimachum quidem Stichius diuinusq; Menestheus
Principes Atheniensū portauerūt ad populū Achiuorū.
Imbrium rursus Aiaces prompti strenue fortitudinis,
Sicut duo capram leones canum ab asperis dentibus
Rapientes portant in nemora spissa
Alte super terra cum maxillis tenentes.
Sic hunc alte tenentes duo Aiaces armati
Arma spoliauerunt: caput autem tenero à collo

Comparatio
leonis.

Incidit Oileus iratus Amphimacho:
 Iecit autem ipsum rotanter uersus per multitudinem:
 Hecforis autem ante pedes cecidit in pulueribus.
 Et tunc iam circa animam Neptunus iratus est
 Nepote cadente in graui pugna.
 Perrexit autem ire ad tentoria & naues Achiuorum
 Excitans Danaos. Troianis autem dolores fecit.
 Idomeneus autem ei lancea inelytus obuiauit
 Rediens à socio. hic ei nuper bello
 Venit in poplite percussus acuta lancea.
 Hunc quidē socij extraxerant. hic autē medicis cōmittens
 Ibat ex tentorio. adhuc enim bellum cupiebat
 Obuiare. hunc autem allocutus est rex Neptunus,
 Assimilatus uocem Andremonis filio Thoanti,
 Qui in omni Pleurone & excelsa Calydone
 Aetolis imperabat. Deus autē tāq; honorabatur ī populo.
 Idomenee Cretensium princeps. ubi mine
 Iuerunt quas Troianis minabantur filij Achiuorum?
 Hunc autē rursus Idomeneus Cretensiu dūctor cōtra Io
 O' Thoas nō aliquis uir nūc causa quātū ego (cutus est.
 Intellico. omnes enim scimus pugnare.
 Neq; aliquem timor tenet imbecillē. neq; aliquis pigritia
 Obediens recusat bellum malum. sed sic
 Videtur dilectum esse potenti Ioui
 Ignobiles perire ab Argo hic Achiuos.
 Sed Thoas etenim ante bellicosus scis.
 Incitas autem & alium ubi negligentem uides.
 Propter hoc neq; desine. iubeq; uiro uicuiq;
 Huic autē respondit postea Neptunus quatiēs terram.
 Idomenee non ille uir amplius redeat

Ex Troia: sed illic canum ludibrium fiat,
 Quicumque in die hoc uoluntarius dimittit pugnare,
 Sed age arma huc accipiens ueni. hęc autē pariter oportet
 Festinare. si utilitas aliqua fiamus & duo existentes,
 Coaugmentata. n. uirtus est uirorū. & ualde infirmorum.
 Nos autem & fortibus scimus pugnare.

Vita hominū

Sic dicēs. hic quidē retro iuit Deus in labore uirorum. coaugmentata
 Idomeneus autē quādo iam ad tētorium bene factum iuit, pollet
 Induit arma pulchra circa corpus: accepit autē lanceas.
 Perrexit autem ire fulguri similis. quod Saturnius
 Manu accipiens concussit ab illustri olympo,
 Ostendens signū hominibus. manifesti autē eius splēdores.
 Sic huius as splendebat circa pectora currentis.
 Meriones autem eius famulus bonus obuiauit
 Propē adhuc tentorium. nam lanceam aream ibat
 Portaturus. hunc autem allocuta est fortitudo Idomenei.
 Meriones Moli fili uelox amicissime sociorum,
 Cur uenis praeliumq; linquens & pugnam?
 An in aliquo percussus est teli autem te consumit cuspis?
 An alicuius nuncius ad me uenis? neque ipse
 Sedere in tentorijs cupio. sed pugnare.

Hunc autē rursus Meriones prudēs cōtra allocutus est.
 Idomenee Cretensium princeps bellicosorum
 Venio. si qua tibi lancea in tentorijs relicta est
 Portaturus. hanc enim infregi. quam habui,
 Scutum Deiphobi percutiens superbi.

Hūc autē rursus Idomene^o Cretēsiū dūctor cōtra allocu
 Lanceas si uolueris & unā & uiginti inuenies (tus est.
 Stantes in tentorio ante conspectum splēdentes
 Troianas. quas interfectis abstulisti: non enim puto

Viris inimicis longe stans pugnare.
Ideo mihi lancee sunt & scuta umbilicosa,
Et galeae & thoraces illustre splendentes.
Hunc aut rursus Meriones prudens contra allocutus est.
Et mihi apud tentorium & nauem nigram
Multa spolia Troianorum, sed non propè est capere.
Neque enim neque me dico oblitum esse fortitudinis.
Sed cum primis pugna in ancipiti
Sto, quando contentio mota est belli.
Alium aliquem magis Achiuorum bellicosorum
Obliuiscor pugnans, te autem scire ipsum puto.
Huc aut rursus Idomeneus Cretensium ductor contra allocu-
Scio uirtutem qualis es: quod te oportet haec dicere? (tus est.)
Si enim nunc apud naues collegamur omnes optimi
In insidias, ubi maxime uirtus apparet uirorum.
Tunc quique timidus uir quique fortis apparet.
Huius quidem enim mali uertitur corpus alibi alio.
Neque enim quiete sedere sedatur in mentibus animus,
Sed claudicat & in ambobus pedibus sedet.
Intus autem ei cor ne ualde pectoribus palpitat
Mortes cogitanti, sonus autem fit dentium.
Illius autem boni, neque uertitur corpus, neque ualde
Timet, postquam primum insedit insidias uirorum:
Optat autem cito misceri proelio acri.
Neque hic tuam fortitudinem & manus uituperabit,
Si quidem enim feriaris dolens uel uerbereris,
Non in ceruice a tergo cadat telum, neque in dorso,
Sed uel pectoribus uel uentri obuiabit
Vtius euntis ad primorum pugnatorum conuersationem.
Sed age ne haec dicamus paruuli tanquam

Stantes ne aliquis superbe accuset.
Sed tu ad tentorium iens cape fortem lanceam.
Sic dixit, Meriones autem ueloci similis Marti
Statim a tentorio accepit aream lanceam.
Rediit autem ad Idomeneum ualde belli curam habens.
Qualis autem perniciosus Mars ad bellum accedit.
Huc aut timor dilectus filius simul Craterius & Atarbes
Sequuntur quique terreat fortem bellatorem:
Hi quidem ex Thracia Ephyros in armantur,
Vel in Phlegias magnanimos, neque hi
Exaudiunt ambos, alteris autem gloriam dant.
Tales Merionesque & Idomeneus ductores uirorum
Ibant in bellum armati splendenti aere.
Hunc & Meriones prior uerbum allocutus est.
Deucalide quomodo promptus es ire in multitudinem?
An in dexteram totius exercitus, an in medium,
An in sinistram: quoniam non usquam existimo sic
Indigere belli comatos Achiuos.
Huc aut rursus Idomeneus Cretensium dux contra allocu-
Nauibus quidem in medijs auxiliari sunt & alij (tus est.)
Aiacisque duo, Teucerque optimus Achiuorum,
Sagitatione bonus autem & in stataria pugna.
Hi ipsum satis satiabunt & studiosum belli
Hectora Priamidem, etsi ualde fortis est.
Arduum ei erit ualde prompto pugnare
Illorum uincenti fortitudinem & manus intangibiles
Nauis incendere: quando non ipse Saturnius
Iniiciat ardentem torrem nauibus uelocibus.
Viro autem non est similis magnus Telamonius Aiax,
Qui mortalis sit & comedat Cereris cibum.

Aerēq; rumpibilis magnisq; saxis.
 Neque Achilli forti cedet
 In cadē statoria. pedib⁹ aut nō aliquo modo est cōtēdere:
 Nobis aut huc in sinistra perge exercitus ut quamprimū
 Videamus, an alicui gloriam dabimus, an aliquis nobis.

Sic dixit. Meriones autem ueloci similis Marti

Incepit ire quousq; puenerūt ad exercitū quō ipsū iussit.
 Hi aut postq; Idomencū uiderūt flāme similē fortitudinē
 Ipsum & famulum cum armis uarijs,
 Hortantes in multitudine in ipsum omnes iuerunt.
 Horum autem una fuit contentio ad ultimas naues.
 Sicut autem sub stridentibus uentis festinant turbines
 Die illo, quando plurimus puluis circa uias,
 Qui simul pulueris magnam faciunt nebulam.
 Sic horum simul uenit pugna. prōpti aut erant in animo
 Inter se in multitudine interficere acuta lancea.
 Inhorruit autem pugna corruptrix hominum lanceis
 Lōgis, quas tenebat incidētes corp⁹: oculos aut obscurauit
 Splendor arearum galearum longe splendentium,
 Thoracumq; nuper politorum, scutorumq; lucidorum
 Venientium, simul ualde duri cordis esset,
 Qui tunc gauderet uidens laborem, neq; tristaretur.
 Hi autem seorsum cogitantes duo Saturni filij sortes
 Viris heroibus fecerunt dolores difficiles.
 Iupiter quidem Troianis & Hec̄tori uolebat uictoriam
 Glorificans Achillem pedibus uelocem, neq; hic omnino
 Uolebat populum perire Achatum Troiam ante.
 Sed Thetim glorificabant, & filium magnanimum.
 Argiuos autem Neptunus concitabat adueniens
 Clanculum prociens albo ē mari: dolebat enim

Troianis domitos. Ioui autem fortiter iratus erat.
 Certe quidem ambobus una generatio & una patria.
 Sed Iupiter prior generatus erat, & plura sciebat,
 Propter hoc & manifestē quidem auxiliari fugiebat.
 Clanculū aut semper cōgregabat in exercitū uiro similis.
 Hi autem contentionis fortis & similis belli
 Finem permutantes in ambobus extendebant
 Incorruptibilemq; insolubilemq; multorū genua soluit.
 Tunc semicanus quamuis existens Danais exhortans
 Idomeneus Troianis insiliens in fugam incitauit,
 Interfecit enim Othryoneum ex Cebesō intus ueniētē,
 Qui nuper belli ad gloriam uenit.
 Petijt autem Priami filiarum specie optimam
 Cassandram indotatam, promisit autem magnum opus
 Ex Troia inuitos expellere filios Achinorum.
 Huic autem senex Priamus promisit, & annuit
 Dare. hic autem pugnabat promissionibus confisus.
 Idomeneus autem ipsum obseruauit lancea lucida
 Et percussit sublimiter incedētem assequens, neq; iuuauit
 Aereus quē ferebat, medio aut in uentre fixit. (thorax
 Sonuit autem cadens, hic gloriabatur exclamabatq;
 Othryonee supra iam te mortales laudo omnes,
 Si uere iam omnia perficies, sicut promisiisti
 Dardanide Priamo, hic autem promisit filiam suam,
 Et tibi nos hęc promittentes perficiemus.
 Dabimus autem Atride filiarum specie optimam
 Argo ex ducentes nubere, si nobis cum
 Troiam destrues bene edificatam urbem.
 Sed sequere ut in nauibus paciscamur p mare trāscūtib⁹
 Circa nuptias: quoniam non tibi dotis datores mali sumus

Idomeneus
 Cretēsū dux
 Othryoneū
 occidit

Sic dicens pede traxit in fortem pugnam
 Heros Idomeneus. huic autem Afius uenit auxiliator
 Pedestris ante equos: hos autem spirantes in humeris
 Sēper tenebat auriga famulus. hic autē prop̄t^o erat animo
 Idomenca pcutere. hic autē ipsū pr̄ueniēs percussit lācea
 Guttur sub mento. totaliter autem lanceam impulit.
 Cecidit autē sicut qñ aliqua quercus cecidit, uel populus,
 Vel pinus alta: quam in montibus fabri uiri
 Inciderunt securibus acutis nauale esse.
 Sic hic ante equos & currum iacebat extensus
 Murmurans puluere inuolutus cruento.
 Ipsi autē auriga percussus est mētib^o quas ante habebat:
 Neque hic ausus est hostium manus uitans
 Retro equos uertere. hunc autem Antilochus bellicosus
 Lancca medium transfixit assequens: neq; iuuit thorax
 Acreus quem portabat: medio autem in uentre fixit.
 Sed hic anhelans bene factō excidit curru.
 Equos autem Antilochus Magnanimi Nestoris filius
 Abduxit Troianorum ad fortes Achiuos.
 Deiphobus autem ualde prop̄tē uenit idomeneum
 Afio tristatus: & iaculatus est lancea lucida.
 Sed hic quidem contra uidens euitauit aream lanceam
 Idomeneus occulatus est enim sub scuto undiq; equali,
 Quod hic pellibus boum & splendido are
 Rotundum portabat duobus loris factum
 Hoc sub tot^o tectus est. hoc autē superuolauit areā lācea.
 Resonanter autem eius scutum attingentis resonuit
 Lancca: neque uanam graui manu emisit.
 Sed percussit Hippasidem pastorem populorum
 Iecur sub pr̄cordijs: statim autem genua soluta sunt.

Deiphobus autem ualde gloriabatur longe clamans.
 Non rursus inultus iacet Afius, sed ipsum dico
 In infernum euntem portarum ualidarum fortem
 Letari in animo, quoniam ei dedi socio.
 Sic dixit. Argiuis autem dolor factus est iactante.
 Antilocho autem maxime prudenti animum commouit.
 Sed neque tristans sui curam abiecit socij.
 Sed ruens iuit & eius scutum circumtexit.
 Hunc quidem postea subeuntes duo amīcables socij
 Mcestheus Aechij filius, & diuinus Alastor
 Naues in concauas portabant grauiter lamentantem.
 Idomeneus autē non cessauit robore magno. cupiebat autē
 Vel aliqūē Troianorū obscura nocte cooperire, semper
 Vel ipse cadere expellens exitium Achiuus.
 Tunc Esiatī diuini dilectum filium
 Heroum Alcathoum gener autem erat Anchise.
 Seniore[m] autem duxit filiarum Hippodamiam.
 Quam circa cor dilexit pater & pudica mater
 In domo omnem enim coeuitatem superauit
 Pulchritudine & operibus & mentibus: ideo & ipsam
 Duxit uir optimus in Troia lata.
 Hunc tunc sub Idomeneo Neptunus domuit
 Decipiens oculos lucidos. torpescit autē illustria mēbra.
 Neque enim retro fugere poterat, neq; gressum mouere.
 Sed tanquam truncum uel arborem magnam
 Quietē stantem pectus medium uulnerauit lancea
 Heros Idomeneus. fregit autem ei dupliciter loricam
 Aream, quae ei ante à corpore expellebat mortem.
 Iam tunc ualde clamauit scissus ab lancea.
 Resonuit autem cadens lancea autem in corde fixa est,

Hippodamia
 Aeneae filia

Quod ipsi palpitans & ad cuspide[m] appropinquauit
Lancea: tunc autem postea dimisit robur fortis Mars:
Idomeneus autem ualde gloriabatur longe exclamans.

Deiphobe non tibi uidemur dignum esse
Tres uno p[er] interfecisse: qm̄ tu gloriaris inaniter infelix?
Sed & ipse contrarius statue te mihi,
Ut uideas qualis Iouis semen huc uenio,
Qui primum Minoæ genuit Cretæ custodem.
Minos aut[em] rursus genuit filium optimum Deucalionem.
Deucalio autem me genuit multis uiris imperatorem
Cretæ in alta nunc autem huc naues portauerunt
Tibiq[ue] malum & patri & alijs Troianis.

Sic dixit. Deiphobus autem dupliciter cogitauit
Vel aliquem Troianorum assumere magnanimorum
Retrocedens, uel experiretur & solus.
Sic autem ei cogitanti uisum est conducibilis esse
Ire ad Aeneam, quem ultimum inuenit multitudinis
Stantem: semper enim Priamo iratus erat diuinus:
Quoniam bonum existentem inter uiros non honorauit.
Prop[ter] autem stans uerba uelocia allocutus est.
Aenea Troianorum princeps nunc te ualde oportet
Genero auxiliari, si quid te cura tangit.
Sed sequere, Alcathoo auxiliemur, qui te antea
Gener existens nutriuit domibus in paruulum existētem.
Hunc autem Idomeneus lancea inelytus spoliauit.

Aeneæ cum Idomeneo cōgressus. *Comparatio*
Sic dixit. huic aut[em] animum in pectoribus concitauit:
Iuit autem ad Idomeneum ualde belli cupidus.
Sed non Idomeneum timor accepit adolescentulū tanquā:
Sed expectabat sicut qñ aliqua sus motibus robore cōfisa
suis agrestis. Quæ expectat tumultum uenientem multum uiro-
rum

Loco

Loco in deserto: horruit autem dorsum de super.
Oculi autem ei igne splendebant, & dentes
Acuit expellere promptus canes, ac & uiros.
Sic expectabat Idomeneus læcæ ichtus (neq[ue] retrocessit)
Aeneam aduenientē uoce uelocem uocabat autem socios
A scalaphūq[ue] inspiciens, Aphareumq[ue], Deipyrumq[ue],
Merionemq[ue], & Antilochum peritos belli.
Hos hic concitans uerba uelocia allocutus est.
Venite amici, & mihi auxiliamini. timeo autem grauit[er]
Aeneam aduenientem pedibus uelocem, qui aggressus est:
Qui ualde fortis est pugna in uiros interficere.
Et autem habebat ætatis florē, quod potētia est maxima.
Si enim eodem tempore nati essemus: hoc in animo
Statim uel reportaret magnam gloriam, uel reportarem.
Sic dixit. hi aut[em] omnes unum mētibus animum hñtes
Propinqui steterunt, clypeos humeris declinantes.
Aeneas autem ex altera parte hortatus est suos socios:
Deiphobumq[ue], Paridēq[ue] inspiciens, & Agenorē diuinum.
Hi eo cum ductores Troianorum erant, sed postea
Populi sequebantur tanquā post arietem sequuntur oues
Pingues ex herba. letatur autem mente pastor. *Comparatio*
Sic Aeneæ animus in pectoribus letatus est. *ouium.*
Postquā uidit populorū multitudinē sequētē eum ipsum.
Hi autem circa Alcathoom prop[ter] ruerunt
Longis lanceis, circa pectora autem æs
Horrendum resonabat obseruantium in multitudine
Adiuicem. duo autem uiri bellicosi præter ceteros
Aeneasq[ue] & Idomeneus similes Marti
Cupiebant inter se incidere corpus crudeli ære.
Aeneas autem primus iaculatus est Idomeneo.

Home. Ilias.

t

Sed hic quidem contra uidens deuitauit aream lanceam.
 Cuspis autem Aeneae tremens in terram
 Iuit, quoniam uana forti à manu ruit.
 Idomeneus autem Oenomaum percussit uentre medio.
 Rupit autem ei thoracis concauitatem, intestina autem as
 Lacerauit, hic autem in pulueribus cadens accepit terram
 Idomeneus autem ex quide[m] mortuo longam lanceam (cubito.
 Euulsit, neque item alia potuit arma pulchra
 Humeris auferre, urgebatur enim telis.
 Non enim amplius firma membra pedum erant in citato,
 Neque irruere ad suam sagittam, neque uitare.
 Ideo et in stataria quidem auxiliatus est saeuus dies:
 Fugere autem non amplius celeriter pedes ferebant ex bello.
 Huic autem sensim abeunti iaculatus est lancea lucida
 Deiphobus, iam enim ei habebat iram perpetuam semper.
 Sed hic et tunc errauit, hic autem Ascalaphum percussit lancea
 Filium Martis, per humerum autem fortis lancea
 Transiuit, hic autem in pulueribus cadens accepit terram cubito.
 Neque dum audierat late sonans fortis Mars
 Filium suum cadentem in forti pugna.
 Sed hic arduo olympo sub aureis nubibus
 Sedebat Iouis consilij prohibitus, ubi alij
 Immortales Dei erant prohibiti bello.
 Hi autem circa Ascalaphum propere ruerunt.
 Deiphobus quidem ab Ascalapho galeam lucidam
 Rapuit, Meriones autem ueloci similis Marti
 Lancea brachium confixit insiliens, ex autem manu
 Acuta galea humum resonuit cadens.
 Meriones autem iterum insiliens uultur tanquam
 Extraxit prono brachio fortem lanceam.

Retro autem sociorum in multitudinem cecidit, hunc autem Polites
 Germanus per medium manus extendens
 Exportauit bello destructibili, donec inuit ad equos
 Veloces, qui ei à tergo pugnae et belli
 Stabant, aurigamque et currus ornatos habentes.
 Hi hunc ad ciuitatem portabant grauiter lamentantem,
 Consumptum, per autem sanguis nup[er] uulnerati fluebat manum.
 Hi autem alij pugnant: clamor autem inextinguibilis mouet.
 Aeneas autem Aphareum Caletoridem irruens (batur. Aeneas Aphareum occidit.
 Iugulo ferit in eum uerso acuta lancea.
 Inclinatum est in alteram partem caput, in autem scutum contactum est
 Et galea, circa autem eum mors fusa est animum destruens.
 Antilochus autem Theonem terga uertentem obseruans
 Vulnerauit irruens, uenam autem omnem amputauit.
 Quae in dorsa currens totaliter ceruicem peruenit.
 Hanc omnem abscidit, hic autem supinus in pulueribus
 Decidit ambas manus dilectis socijs extendens.
 Antilochus autem accurrens et abstulit arma ab humeris
 Accipiens, Troiani autem circumstantes aliunde alius
 Pulsabant scutum latum pulchrum, neque poterant
 Intus radere tenerum corpus seuo aere
 Antilochi, ualde enim Neptunus quatiens terram
 Nestoris filium traherebat, et inter multa tela.
 Non quidem enim aliquis sine inimicis erat, sed in ipsos
 Vertebaratur, neque ei lanceam habebat quiete, sed ualde semper
 Concussam uertebaratur, obseruabat autem mentibus suis
 Vel alicui iaculari, uel propere rueri:
 Sed non latuit Adamanta obseruans in multitudine
 Asiadem, qui ei percussit scutum medium acuto aere
 Propere ruens, debilitauit autem eius cuspidem

Ceruleorum crinium Neptunus uita inuidens.
Et hæc quidem illic mansit tanquam spina in ita
In scuto Antiochi hæc autem media iacet in terra.
Retro autē sociorū in multitudinē recessit mortē fugiēs.
Meriones autem abeuntem insecutus percussit lancea
Genitalium in medio & umbilici ubi maxime
Fit mars tristis ærumnosis hominibus.
Illic eius lanceam defixit. hic autē sequens circa lanceam
Palpitabat. sicut quā bos quem in montibus bubulci uiri
Vinculis non uolentem uel ligantes ducunt.
Sic hic uerberatus palpitabat paululum non ualde diu
Donec ei ex corpore lanceam reuulsit propē iens
Heros Meriones hūc autem tenebra in oculis cooperuit.
Deipyrum autem Helenus ense propē percussit tēpore
Thraicio magno. galeam autem fregit.
Hæc quidē excussa humū decidit. & quidā Achiuorum
Pugnantium ad pedes reuolutam colligit.
Hunc autem in oculis æterna nox cooperuit.
Atridem autem dolor accepit uocem bonum Menelaum.
Iuit autem minans Heleno heroi regi
Acutam lanceam uibrans. hic autē arcus ulnam trahebat.
Hi autem sequebantur. hic quidem lancea acuta
Promptus erat iaculari. hic autem à neruis sagittam.
Priamides quidem postea circa pectus percussit sagitta
Thoracis conuexum. reuolauit autem amara sagitta.
Sicut autem quando à lata pala magna in area
Saliunt fabæ nigre uel cicera
Flatu à stridulo & uentilatoris motu
Sic à thorse Menelai gloriosi
Multum percussa longe uolauit amara sagitta.

Menelai faci-
nora aliquot.

Atrides autem manum uocem bonus Menelaus
Hanc percussit. quæ tenebat arcum politum. in autē arcu
Contra per manum fixa est. area lancea.
Retro autem sociorū in multitudinē cessit mortē fugiens
Manus suspendens. hæc autē trahebatur area lancea.
Et hanc quidem ex manu reuellit. magnanimus Agenor.
Ipsam autem colligauit bene retorta ouis lana
Fundam quam ei famulus habebat pastori populorum.
Pisandrus autem rectā Menelao glorioso
Ibat. hunc autem ducebat fatum finisum mortis ad finē
Tibi Menelae interfici in graui pugna.
Hi autem quando iam propē erant inter se euntes.
Atrides quidē errauit. præter autē ipsum uersa est læcea.
Pisandrus autem scutum Menelai gloriosi
Percussit. neq; totaliter potuit æs transmittere.
Detinuit enim scutum latum. fracta est autē circa ferrum
Læcea. hic autē mētibus suis letatus est. & sperabat uicto
Atrides autē extrahēs ensem argenteorū clauorū. (riam.
Insilijt in Pisandrum. hic autē sub scuto accepit bonam
Securim bene æratam oleaginum circa manubrium
Longum politum. simul autem inter se inierunt.
Certe hic quidē galeæ conum percussit equinarū setarū.
Altam sub cristam ipsam. hic autem aduenientem frōte
Naso super ultimo. sonuerūt autem ossa. ipsius autē oculi
Ante pedes cruenti humum deciderunt in pulueribus.
Reuolutus est autē cadēs. hic autē calce in pectoribus iens
rmaq; expoliavit. & gloriabundus uerbū locutus est.
Relinquite sic naues Danaorum ueloces equos habētium
Troiani superbi grauis insatiabiles belli
Alio quidem nocumentoq; & turpitudine non indigentes

ILIADIS

Quo me uituperastis mali canes, neq; animo
Iouis ualde sonantis difficilem timuistis iram
Hospitalis: quia aliquñ uobis destruet ciuitatem excelsam:
Qui meam uirginem uxorem & opes multas
Sine cā uenistis abducētes: quoniam hospitati fuistis ab ipsa
Nunc rursus in nauibus foritis ponto transeuntibus
Ignē perniciosum iacere. interficere autē heroas Achiuos
Sed alicubi abstinetis & studiosi martis.
Iupiter pater certe te dicunt supra montibus esse alios
Viros & Deos, te autem ex hęc omnia fiunt.
Quale iam uiris donas contumeliatoribus
Troianis, quorum robur debile, neq; possunt
Pugna satiari æqualis belli.
Omnium quidem satietas est & somni & Veneris,
Cantusq; dulcis, & irreprehensibilis chorea.
Horum autem aliquis & magis cupit amorem expellere
Quam belli. Troiani autē pugne insatiabiles sunt.
Sic dicens hęc quidem arma à corpore cruenta
Detrahens socijs dedit Menelaus irreprehensibilis.
Ipse at retro iterū iens primis pugnantibus imistus est.
Tunc ei filius insiliit Pilemenci regis
Harpalium, qui patrē dilectum sequebatur bellans
In troiam, neq; retro abiit in patriam terram.
Qui tunc Atridæ medium scutum percussit lancea
Propē, neq; totaliter potuit es traicere.
Retro autem sociorū in multitudinē cecidit mortē fugiēs
Vndiq; aspiciens nequis corpus are attingat.
Meriones abeuntis misit aream sagittam,
Et fixit coxam dexteram: sed sagitta
Contra in pubem subter os transiuit.

N I I I X I I I .

148

Sedens autem illic amicorum in manibus sociorum
Animū exhalans tanquam uermis in terra (autē terram:
Iacebat extensus, extra at sanguis niger fluebat: madescit
Hanc quidē Paphlagonēs magnanimi circum currebant.
In autem curru apponentes ducebant ad Troiam sacram
Dolentes, cum autē ipsis pater ibat lachrymas fundens.
Ultio autem nulla filij facta est mortui.
Hoc autem Paris ualde animo interfecto iratus est.
Hospes enim ei erat cum Paphlagonibus.
Hoc hic iratus præmittit aream sagittam.
Erat autem quidem Euchenor Polyidi uatis filius
Diuesq; bonusq; Corinthi domos habitans:
Qui bene sciens mortem perniciosam in nauem iuit.
Sæpe enim ei dicit senex bonus Polyidus
Morbo sub atroci corrumpi suis in domibus,
Vel in Achiuorum nauibus à Troianis interfici.
Hoc simul molestum damnum fugit Achiuorum,
Morbumq; odiosum, ut non pateretur dolores animo.
Hic percussit inter maxilla & aurem: celeriter autē aius
luit à membris: odiosa autem ipsum tenebra accepit.
Sic hi quidem pugnantibus corpus igne urente.
Hector autē non audiuerat Ioui dilectus, neq; seiebat
Quod eius nauium in sinistra parte profligabantur
Populis ab Argiuorum. cito autē & gloria Achiuorum
Erat, talis enim terram quatiens Neptunus
Concitabat Argiuos, fortitudini autem ipse auxiliabatur.
Sed tenebat ubi primum portas & murum insilierat
Rumpens Danaorum densos ordines scutorum,
Vbi erant Aiacesq; naues & Protefilai
Littore in cani maris tracta: sed de super

I L I A D I S A

Murus ædificatus est fragilissimus, ubi maxime
Valde grauantas erant pugna ipsiq; & equi.
Illic autem Bæotij, & Iæones longarum uestium
Locri, & Phthij, & series Epij
Studio asilientem nauibus impellebant: neq; poterant
Expellere à se flammæ similem Hæctora diuum.
Hi quidem Atheniensium primi numerati: in autem his.
Dux erat filius Petei Menestheus: ipsum aut simul seque
Phydassq; Stichiusq; Biasq; bonus: sed Epiorum (bantur
Phylides Meges Amphion Draciusq;.
Ante Phthiorumq; Medonq; bellicosusq; Podarces:
Certe hic quidem nothus filius Oilei diuini.
Fuit Medon Aiæcis frater: & habitabat
In Phylacæ terra à patria uirum interficiens
Fratrem noueræ Eriopidis, quam habebat Oileus.
Sed hic Iphieli filius Phylacidæ.
Hi quidem ante Phthios magnanimos armati
Nauibus auxiliantes cum Bæotijs pugnabant.
Aiæx autem non amplius omnino Oilei uelox filius
Stabat ab Aiæce Telamoniæ neq; paululum.
Sed sicut in nouali boues nigri graue aratrum
Aequalem animum habentes trahunt, circa aut ipsorum
Prona cornua multus refluit sudor:
Hos quidem iugum solum politum diuisum continet
Promptos in sulco: inciditur autem profunditas campi.
Sic hi aduenientes stabant inter se.
Sed certe Telamoniadem multiq; & boni
Populi sequebantur, qui ei scutum detrahebant,
Quando ipsum laborq; & sudor genibus accipiebat.
Neq; Oiliadem magnanimum Locri sequebantur,

N O T A XIII.

149

Non enim ipsis stataria pugna manebat dilectum cor.
Non enim habebant galeas æreas equinorum crinium.
Neq; habebant scuta rotunda & fraxineas lanceas.
Sed arcubus & bene retorta ouis lana
Troiam in simul secuti sunt confisi suis. postea
Frequentes iacientes Troianorum ruperunt phalanges.
Iam tunc hi quidem ante cum armis pulchris
Pugnabant, Troianisq; & Hæctori ære armato.
Hi autem à tergo iacientes latebant: neq; pugna
Troiam recordabantur. turbabant enim sagittæ.
Tunc ingloriose nauibus à & tentorijs
Troiani recessissent ad Troiam uentosam,
Nisi Polydamas audacem Hæctorem dixisset apud stans.
Hæctor indocilis es admonitionibus obedire,
Quoniam tibi dedit Deus bellica opera,
Ideo & consilio uis supra scire alios,
Sed nullo modo simul omnia poteris ipse accipere.
Alij quidem enim tribuit Deus bellica opera,
Alij autem saltationem, alij cytharam & cantum,
Alij autem in pectoribus ponit mætem late sonas Iupiter
Bonam. hoc autem multi fruuntur homines.
Et ciuitates seruauit. maxime autem ipse scit.
Sed ego dico sicut mihi uidentur esse optima.
Vndiq; enim te circum corona belli cinxit.
Troiani autem magnanimi postquã trans murum iuerunt,
Hi quidem cessant cum armis: hi autem pugnant:
Pauci multis uagantes circa naues:
Sed ingrediens uocat huc omnes optimos.
Hinc autem ualde omnem consulemus consilium
An in nauibus multarum sedium cadamus,

Polydamas
Hæctorem ob-
iurgat.

Dij alijs alta
conferunt.

Si uoluerit Deus dare uictoriam: an postea
A nauibus recedere innocui: certe enim ego
Timeo ne hesternum reddant Achiiui
Debitum: quoniam apud naues uir insatiabilis belli
Expectat, quæ non amplius omnino pugna cessare puto.
Sic dixit Polydamas. placuit autem Hectori uerbu bonu.
Statim autem ex curribus cum armis saltauit humum,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est:
Polydamas tu quidem hic contine omnes optimos,
Sed ego illuc uado, & occurro bello.

Hector Poly-
damanti pa-
ret.

Statim autem ueniam retro postquam bene his impera uero.
Dixit, & abiit monti niuali similis
Inclamans. per autem Troianos uolabat & auxiliares.
Hi autem in Panthodem amantem uiros Polydamanta.
Omnes irruerunt postquam Hectoris audiuerunt uocem.
Sed hic Deiphobumq; uimq; Heleni Regis
Asiademq; Adamanta & Asium Hyrtaci filium
Ibat inter primos pugnatore querens sicubi inueniret.
Hos aut inuenit non amplius omnino sospites neq; mortuos.
Sed hi quidem iam nauibus in puppibus Achiuorum
Manibus a Argiuorum iacebant animas perdentes.
Hi autem in muro erant percussi uulneratiq;
Hunc autem forte inuenit pugne sinistrorsum flebilis
Diuiu Alexadrū Helene maritu pulchros crines hūtis,
Portantemq; socios, & incitantem pugnare.
Propè autem stans allocutus est turpibus uerbis.

Hector Alex.
conuicijs in-
cessit.

Male Paris specie optime mulierose, deceptor,
Vbi Deiphobusq; uir Heleni Regis
Asiadesq; Adamas, & Asius Hyrtaci filius.
Vbi & Othreus nunc perijt omnis ab ære

Troia alta nunc tibi saluum ultimum exitium.

Hunc aut rursus allocutus est Alexander speciosus. Alexander He-
ctori respon-
det.

Hector, quoniam tibi est animus in fontem inculpare
Alias iam aliquando magis recedere bello
Possum, quonia neq; me prorsus impotentem genuit mater.
Ex quo enim apud naues pugnam suscitasti sociorum
Ex eo, hic existentes pugnamus Danais
Indefinenter socij autem interfecti sunt, quos tu inquiris.
Soli Deiphobusq; uisq; Heleni Regis
Iuerunt longis numerati lanceis

Ambo in manu. cedem autem expulit Saturnius.
Nunc autem i pre quod te cor animusq; tubet.
Nos autem prompti simul sequemur. neq; dico
Strenuitatis indigere quanta potentia adest.
Præter potentiam non est & amittentem pugnare.

Sic dicens dissuasit fratris mentes heros.
Contendunt autem ire ubi maxime pugna & prelium erat,
Circumq; Cebriorem, & eximum Polydamanta,
Phalcem, Ortheumq; & diuinum Polyphoetem
Palmimq; Ascaniumq; Morimq; filios Hippotionis,
Qui ex Ascania fructifera uenerunt redeuntes
Die priori. tunc autem Iupiter coegit pugnare.
Hi autem ibant molestorum uentorum similes procelle.
Que cum tonitruo patris Iouis uadit in terram.
Magno autem strepitu mari miscetur, in autem multa
Vnde crepitantes resonantis maris

Comparatio
procelle.

Curue spumose. ante quide alie, & postea alie.
Sic Troiani ante quidem alij instructi, & postea alij
Ferro fulgentes simul duces sequebantur.
Hector autem præibat homicide similis Marti

Priamides ante se aut habebat scutum undiq; equale
 Pellibus factum: multum autē super fabricatum erat as:
 Circa autē ipsum tēporibus splendida mouebatur galea.
 Vndiq; autem circum phalanges penetravit ante iens,
 Siquo modo ei cederent scutiferi praeuēti,
 Sed non confundit animum in pectoribus Achiuorum.
 Aiax autem primus prouocauit longe iens.

Aiax Hecitori
 & contra.

Infelix propius accede. cur terras ita
 Argiuos: non pugnae imperiti sumus,
 Sed Iouis flagello malo domiti sumus Achiui.
 Certe tibi animus desiderat destruere
 Naues. statim autem manus auxiliari sunt & mea.
 Certe multo praeueniet bene habitata ciuitas uobis
 Manibus à nostris captāq; destructāq;
 Tibi autem ipsi dico propē esse. quando ne fugiens
 Supplicabis Ioui patri, & alijs immortalibus.
 Velociōres accipitribus esse pulchrorum crinū equos,
 Qui te ad ciuitatem portabunt puluerantes per capum.
 Sic ei dicenti uolauit dextera auis
 Aquila altiuolans. subelamauit autē populus Achiuorum
 Confisus augurio. huic autem respondit illustris Hector.

Aiax nugator iactator quid dixisti.
 Utinam enim ego sic Iouis filius Aegiochi
 Essem dies omnes: peperisset autem me pudica Iuno.
 Honorarer autem. sicut honoratur Minerua & Apollo.
 Sicut nunc dies haec malum portabit Argiuis
 Oibus ualde. in aut tu quibus interficeris. si sustinebis
 Expectare meā lanceā longam. quae tibi corpus floridum
 Lacerabit. & Troianorum satiabris canes & aues
 Pinguedine & carnibus. cadens in nauibus Achiuorum.

Sic uociferans praecessit. hi autem simul sequebantur.
 Clamore magno: reclamationem autem populus à tergo.
 Argiui autem uicissim reclamationem. neq; oblitum sunt
 Strenuitatis. sed expectabant Troianorum aduenientes.
 Clamor autē utrorumq; iuit ad aethera & Iouis lapidas.

ARGUMENTVM. E. HO

MERI COMPO-

SITIONIS.

Agamemnon assumens uulneratos & Nestorem cum ipsa
 exiuit in bellum. Iuno autem cingulum accipiens a Vene-
 re descendit: & somnum tenens soporauit Iouem. Neptu-
 nus autem Graecis auxiliatur: & multa caedes fit Troianorum.
 Aiax autem lapidem iaciens Hecitora percussit. hic autem extra-
 hens sanguinem exanimatur.

ILIADIS
ILIADIS .E. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Xi Iouem somno, lectisq; decepit Iuno.

Estora autem non latuit clamor bi-
bentem quanuis tamen.
Sed Aesculapiadæ uelocia uerba
dixit.
Consydera diue Machaon quomodo
erunt hæc opera.

Magnus iam apud naues clamor fortium iuuenum
Sed tu quidem nunc bibe sedens nigrum uinum,
Donec calidas aquas pulchrorum erinium Hecamedæ
Calefaciat, & abluat saniem cruentam.
At ego iens acutum cognoscam in speculam.

Sic dicens, clypeum accepit paratum filij sui
Iacentem in tentorio Thrasymedis bellicosi,
Aere totum lucidum. hic autem tenebat scutum patris sui.
Accepit autem fortem lanceam acutam acuto aere.
Stati at extra tetorium. protinus aut in spexit re indigna.
Hos quidem turbatos. hos autem turbantes a tergo
Troianos magnanimos. dirutus est murus Achiuorum.
Sicut autem quando nigrescit pelagus magnæ unda, leui
Videns stridulorum uentorum celeres uias
Inaniter neq; uoluitur, neq; in alio loco
Ante aliquem, donec aliquem dimissum descendere ex Ioue
Sic senex comouebatur diuisus in animo uentum.
Dupliciter, utrum ad multitudinem iret Danaorum uelocium,
An ad Atriadæ Agamemnona pastorem populorum. (equorum),
Sic autem ei cogitanti uisum est melius esse

*Comparatio
maris.*

Ire ad Atridem: hi autem inter se interficiebant
Pugnantes: resonabat aut eis circa corpus æ indomitum Nestor ad Agamemnonem
Percussorum: ensibusq; & lanceis utriusq; incidentibus. pergit.
Nestori autem obuiauerunt diuini Reges
A nauibus uenientes, quot uulnerati erant ære,
Tydides, Ulyssesq; & Atrides Agamemnon.
Multum enim seorsum a pugna tractæ erant naues
Littore in maris albi, has enim primas in terram
Traxerant: sed murum in ultimis edificauerunt.
Neq; enim neq; latum existens poterat omnes
Littus naues capere: arcti fuissent autem populi:
Ideo unam prope aliam traxerant, & impleuerat totius
Littoris oram longam quam collegant extremitates.
Ideo hi desiderantes uidere clamorem & bellum
Lanceæ firmati ibant congregati: tristabatur autem ipsis
Animus in pectoribus. hic autem obuiauit
Nestor. terruit autem animum in pectoribus Achiuorum.
Hunc & uociferans allocutus est Rex Agamemnon.
O Nestor Neleide magna gloria Achiuorum,
Cur linquens prælium corruptibile huc uenis?
Timeo ne iam mihi perficiat uerbum fortis Hector
Sicuti quidam minatus est in Troianos concionans:
Non prius a nauibus ad Troiam redire,
Quam igne naues comburere, interficere autem & ipsos.
Ille sic dixit. iam tunc omnia perficiuntur.
Heu amici certe & alij fortissimi Achiui
In animo ponunt mihi iram, sicut Achilles,
Neq; uolunt pugnare in ultimis nauibus.
Huic autem respondit postea honoratus equitator Nestor.
Certe hæc prompta facta sunt: neq; aliter

Iupiter altitonans ipse parauit.
Murus quidem enim iam dirutus est, cui confidebamus
Incorruptibilem nauiumq; & ipsorum tutelam fore.
Hi autem ad naues ueloces pugnam atrocem habent
Incessanter: neq; adhuc cognoscere ualde speculans
Vtrinq; in partem Achiui commoti turbantur.
Sic misti interficiuntur: clamor autem in caelum uadit.
Nos autem dispiciamus, quomodo erunt haec opera,
Siquid mens fecerit, ad bellum non nos suadeo
Ingredi, non enim uulneratum est pugnare.
Hunc aut rursus allocutus est rex uirorum Agamemnon.
Nestor quoniam iam nauibus in ultimis pugnant:
Murus autem neq; iuuat fabricatus, neq; fossa,
Qua in multa passi sunt Danai, sperabant autem animo
Incorruptibilem nauiumq; & ipsorum tutelam fore.
Sic Ioui debebat potenti placitum esse,
Sine nomine perire longe ab Argo hic Achiuos.
Scio quidem enim quando promptus Danais auxiliatus est.
Scio autem nunc quod hos quidem simul cum beatis deis
Glorificat: nostrum autem robur & manus ligauit.
Sed age sicut ego dico, persuadeamur omnes.
Naues quaecumq; primae subductae sunt propè mare
Trahamus, omnes autem deducamus in mare humidum:
Alte ab anchoris proruanus, donec ueniat
Nox diuina, si & ea abscesserint à bello
Troiani: postea autem deducemus naues omnes.
Non enim aliqua uituperatio fugere malū neq; in nocte,
Melus qui fugiens profugit malum, quam capiat.
Hunc aut torue respiciens allocutus est prudens Vlysses.
Atride quale à te uerbum fugit è septo dentium

Saucius pra-
lio inutilis.

Vlysses Aga-
menoni fugā
suadēti refra-
gatur.

Perniciose

Perniciose, utinam deberes abiecto exercitui alteri
Imperare, non autem nobis imperare, quibus Iupiter
A iuuentute dedit & in senectutem ministrare
Grauissima bella, ut corrumpamur unusquisq;
Ita iam promptus es Troianorum ciuitate latarū uiarum
Derelinquere, cuius gratia toleramus mala multa.
Tace, ne quis alius Achiuorum hoc audiat
Verbum, quod non uir per os omnino duceret,
Quicumq; sciat suis mentibus conuenientia dicere,
Rexq; esset, & ei obedirent populi
Tot, quot tu inter Arguios imperas.
Nunc autē tui uituperauerim oino mētes, quale dixisti:
Qui iubes bello stante & clamore
Naues bene tabulatas ad mare deducere: ut item magis
Troianis quidem optabilia fiant uincētibus propè tamē.
Nobis autē grauis perniciēs inclinatur, non enim Achiui
Sustinebunt bellum nauibus ad mare deductis,
Sed respicient recedente & à pugna.
Tunc tuum consilium nocebit princeps populorum.
Huic autē respondit postea rex uirorum Agamemnon,
O' Vlysses ualde me defixisti animo increpatione
Molesta, sed non quidem ego inuictos impellebam
Naues hū tabulatas ad mare deducere filios Achiuorum.
Nunc autem sit, qui hac meliorem sententiam dicat,
Vel inuenis, uel senex: mihi autem libenti erit.
His autem & locutus est uocem bonus Diomedes.
Propè uir, non diu inquiremus, si uultis
Obedire, & non ira indignamini unusquisq;
Quoniam iam natu minimus sum post uos:
Patre autem ex bono & ego genus gloriōr esse

Diomedes ge-
nus suum ex-
ponit.

Home. Iliad

44

Tydei, quem Thebis sepulchralis terra cooperuit.
 Ex Portheo enim tres filij egregij generati sunt.
 Habebat autem in Pleurone & excelsa Calidone
 Agrius & Melas: tertius autem fuit equitator Aeneus
 Patris mei pater: uirtute autem fuit eximius ipsorum.
 Sed hic quidē illic mansit, pater autē meus Argi habitauit
 Errans ita enim Iupiter uoluit, & Dei alij.
 Adraſti autem duxit uxorem filiarum: habitabat domum
 Locupletem uictus, satis autem ei erant campi
 Frugiferi: multi autem plantarum erant ordines utriusque;
 Multæ autem ei oues fuerunt, ornauit autem oēs Achiuos
 Lancea, hæc autem futura erant, sicut uerum.
 Ideo non me genere malum, & impotentem dicentes
 Verbum in honore dictum, quod bene dicam.

Diomedes
 etiam saucios
 in præliū ire
 uult necessita
 te cogente.

Greci, etsi
 saucij, tamen
 in præliū re
 deunt.

Age eamus ad bellum, etsi uulnerati, necessitate.
 Tunc autem postea ipsi quidem simus pugnae
 Extra tela, ne aliquis uulnere uulnus accipiat.
 Alios autem placantes adhortemur, qui antea
 Animo certe elati cessant, & non pugnant.
 Sic dixit, hi autem ualde audiuerunt, & persuasi sunt.
 Pergunt autē ire, præcessit autē ipsis rex uirorū Agamēnon
 Neque uanam speculationem habuit ineluctus Neptunus.
 Sed inter ipsos uenit seni uiro similis.
 Dexteram autem accepit manum Agamemnonis Atridae.
 Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
 Atride nunc iam Achillis perniciosum cor
 Latatur pectoribus cadem, & fugam Achiuorum
 Videntis: quoniam non ei sunt mentes neque parue.
 Sed hic quidem pereat, Deus autem ipsum ledat.
 Tibi autem non ita omnino Dei beati irascuntur.

Sed etiam Troianorum duces & principes
 Latum puluerabunt campum, tu autem uidebis ipsos
 Fugientes ad ciuitatem nauibus à & tentorijs.

Sic dicens ualde exclamauit ruens campo
 Quantum nouem nullia exclamant, uel decem nullia
 Virorum in bello contentionem congregantes martis.
 Tantam ex pectoribus uocem rex Neptunus
 Misit. Achiuus autem ualde robur iniecit unicuique;
 Corde indefinenter bellare & debellare.
 Iuno autem inspexit auream sedem habens oculis
 Stans ex olympo à summitate, statim autem cognouit
 Hunc quidem operantem pugnam circa gloriosam
 Fratrem & leuirum, letata est autem animo.
 Iouem autem in summo cacumine multarū fontium Ida
 Sedentem inspexit, odiosus autem ei erat animo.
 Cogitauit autē postea pulchros oculos hīs honesta Iuno,
 Quomodo deciperet Iouis mentem Aegiochi.
 Hoc autem ei in animo optimum uisum est consilium,
 Venire in Idam bene ornantem seipsam
 Siquo modo desideraret propè dormire amicitiae
 Sua specie: huic autem somnum altumque mollemque
 Funderet in palpebris, & mentibus prudentibus.
 Perrexit autem ire in thalamum, quē ei dilectus filius se
 Vulcanus, solidas autē ianuas liminibus coaptauit (cerat
 Clauis arcana, hanc autem non Deus altius iussit.
 Illic hæc intra ianuas clausit fulgentes
 Immortalitate quidem primum à corpore ameno
 Sordes omnes purgauit, iuncta est autem pingui oleo
 Diumo suauis, quod ei odoriferum erat.
 Huius & moti Iouis ad solidam domum

Neptuni cla
 mor.

Iuno Iouem
 accessura se
 se exornat.

Tamen in terramq; & calum ibat odor.
 Eo hæc corpus pulchrum ungens & crimes
 Pectens manibus capillos plicauit fulgidos
 Pulchros diuinos ex capite immortal.
 Circa autem immortalem uestem induit, quã ei Minerva
 Poliuit laborans. posuit autem inuarietates multas.
 Aureis autem fibulis supra pectus substringebat.
 Cinxit autem cingulum centum fibris factum.
 In autem laminas posuit perforatis summitatibus aurium
 Tergeminas laboratas. uenustate aut resplicdebat multum:
 Reticulo autem desuper uelauit diua Dearum
 Eximio recenti. candidum autem erat sol sicut.
 Pedibus autem sub diuinis induit pulchra calciamenta.
 Sed postquam omnem circa corpus posuit ornatum,
 Perrexit ire ex thalamo: uocans autem Venerem

Aphroditam
 alloquitur Iu-
 no.

Ab alijs seorsum uerbum allocuta est.
 Certe mihi obediens dilecta filia quicquid dicam,
 Vel negabis irato hoc animo:
 Quoniam ego Danais, tu autem Troianis auxiliaris.
 Huic autem respondit postea Iouis filia Venus.
 Iuno antiqua Dea filia magni Saturni
 Loquere quod cogitas. perficere autem me animus iubet,
 Si possum perficere, & si perfectibile est.

Iuno Venerẽ
 blãdis menda-
 cijs decipit.

Iuno à Te-
 thyde studio
 se educata.

Hanc autem dolosa allocuta est casta Iuno.
 Da nunc mihi amorem, & Cupidinem, quo tu omnes
 Domas immortales, & mortales homines:
 Vado enim uisura multa nutrientis fines terræ
 Oceanumq; Deorum generationẽ & matrem Tetthym.
 Hi me in suis domibus nutriuerunt & educauerunt
 Suscipientes à Rheã quã Saturnum late sonans Iupiter

Terram subter iecit & indomitum mare.
 Hos uado uisura, & ipsis acerbis contentiones soluans.
 iam enim longo tempore inter se abstinent
 Lecto & amicitia. postquam ira incidit animo.
 Si illos uerbis decipiens dilecto corde
 In lectum imponam misceri amicitia,
 Semper eis dilectaq; & ueneranda uocabor.

Hanc autem rursus allocuta est ridens Venus.
 Non est neq; decet tuum uerbum abnuere.
 Iouis enim optimi in ulnis dormis.
 Dixit, & a pectoribus soluit cestum balteum
 Varium. illic autem ei mulcimenta omnia facta sunt.
 Illic est quidem amor, & Cupido, & colloquium,
 Deceptio, quæ firatur mentem prudenter cogitantium.
 Hunc ei iniicit manibus, uerbumq; dixit, & nominauit.
 Accipe nunc hunc balteum, tuo autem impone sinu
 Varium, quo in omnia facta sunt, neq; te dico
 Non factibile fieri quod mentibus tuis cogitas.

Sic dixit. risit aut pulchros oculos habens casta Iuno.
 Ridens autem postea suo imposuit sinu.
 Hec quidem iuit ad domum Iouis filia Venus.
 Iuno autem festinans liquit cacumen olympi.
 Pieriam autem insiliens Emathiam amœnam,
 Ruitq; in bellicosorum Thracum montes niuosos
 Ultimos uertices: neque terram tangebatur pedibus.
 Ex Athoo in pontum iuit undosum.
 Lemnum autem in peruenit ciuitatem diuini Thoantis,
 Vbi Somno obuiauit fratri mortis.
 In aut eius appropinquauit manu, uerbumq; dixit, & no Iuno ad so-
 Sone rex omniumq; Deorum omniumq; hominum (minauit. minuit. Deum.

Cestus Vene-
 ris cuius effi-
 cacia.

Amorum le-
 nocinia i bal-
 teo Veneris.
 Venus dece-
 pta Iunoni
 balteu i quo
 amores in-
 sunt tradit.

ILIADIS

Certe quidē iam aliqñ meū uerbū exaudisti, ac itē & nō
Audi: ego autem & tibi habebō gratiam dies omnes.
Sopora mihi Iouis sub supercilijs oculos splendidos
Statim, postquam ego apud dormiam in amore.
Dona autē tibi dabo pulchrū solū incorruptibile semp
Aureum: Vulcanus autem meus filius claudus
Fecit laborans sub autem scabellum pedibus ponet.
Hoc tenebis delicatos pedes conuiuans.

Hanc autem respondens allocutus est dulcis Somnius.
Iuno primigenia Dea filia magni Saturni,
Alium quidem ego Deorum sempiternorum
Facile soporauerim, etsi fluuij fluenta
Oceani, qui generatio omnibus factus est.
Iouem autem non ego Saturnium propē ibo,
Neq; soporabo, mihi quando non ipse iubet.
Iam enim me, & aliās tuum admonuit præceptum
Die illo, quando ille magnanimus Iouis filius
Nauigauit ex Illo Troianorum ciuitatem destruens.
Certe ego quidem soporauī Iouis mentem Aegiochi
Dulcis circumsusus, tu autem ei mala consultasti animo,
Mouens molestorum uentorum in mare procellas.
Et ipsum postea Coum bene habitata misisti
Seorsum ab amicis omnibus, hic autē surgens iratus est,
Proiciens in domo Deos: me autem maxime omnium
Quærebat: & me in scium ab æthere inieciſſet ponto,
Nisi Nox domatrix Deorum seruasset & uirorum:
In qua iui fugiens, hic autem cessauit iratus quamuis.
Timuit enim ne nocti ueloci tristitia mala faceret,
Nūc rursus hoc me iubes periculū aliud perſeere. (Iuno
Hūc at rursus allocuta ē pulchros oculos hīs iudicā

Iuno Herculi
tēpeſtatē im-
mittit.

Nox Sōnum
liberat ab ira
Iouis.

≡ XIII.

156

Somme cur autem tu hæc in mentibus tuis cogitas?
An dicis sic Troianis auxiliari late sonantem Iouem,
Sicut Herculem circa iratus est filium suum,
Sed ualde ego autem & tibi Gratiarum unam iuniorum
Dabo nubere, & tuam uocari uxorem
Pasitheam, quam semper desideras dies omnes.

Sic dixit, gausus ē at Somnus rñdēs autē allocutus est.
Age nunc mihi iura innocuam Syzys aquam.
Mazu autem altera quidem accipe terrā multa pascētem.
Altera autem mare album: ut nobis omnes
Testes sint subter dei Saturnum circa existentes.
Certe quidem mihi dare Gratiarum unam
Pasitheam, quam ego desidero dies omnes.

Sic dixit, neq; abnuī Dea albas ulnas habens Iuno.
Iurauit autem sicut iussit, Deos autem nominauit omnes.
Hos sub Tartareos qui Titanes appellantur.
Sed postquam iurauitq; perſecitq; iuramentum,
Hi iuerunt Lemnumq; & Imbrum ciuitatē relinquētes
Aëre induti cito tranſeuntes uiam,
In Idam uenerunt mulærum fontium matrem ferarum,
Lectum ubi primum liquerunt mare, hi autem in terram
Iuerunt, summa autem pedibus sub mota est Sylua.
Illic Somnus quidem mansit ante Iouis oculos uideri
In abietem ascendens ualde altam, quæ tunc in Ida
Altissima nata per obscurum æthera ibat.
Illic sedit ramis coopertus ab ignis,
Aui stridula similis, quam in montibus
Chalcida uocant Det: uiri autem Cyminda.

Iuno autem cito adiuuit Gargarum altum
Ide altæ: midit autem nebularum congregator Iupiter:

Pasithea Cha-
ritū una, Sō-
no Deo ab Iu-
none deſpon-
detur.

Somnus ab
Iunone exco-
ratus Iouem
ſoporat.

I L I A D I S

Postquã at uidit statim ipsum amor prudētibus mētibus
Qualiter quā primum mihi sunt amicitia (persuasit.
In lectum cunctos dilectos oblitos parentes.
Stetit autem ipsam ante uerbumque dixit, & nominauit.
Iuno quo prompta ab olympo huc uenis?
Equi autem non adsunt, & currus quos ascendas.

Hunc autem dolosa allocuta est casta Iuno.
Venio uisura multa nutrientis fines terre,
Oceanumque, Deorum generationem, & matrē Tethym:
Hi quidem in suis domibus erudierunt & nutriuerunt.
Hos uado uisura, & ipsis magnas contentiones soluam.
Iam enim longo tempore inter se abstinent
Lecto & amicitia, postquam ira incidit animo.
Equi autem in radice multarum fontium Idæ
Stant, qui me portabant supra terram & mare.
Nunc autem tui gratia huc ab olympo in hunc ueni,
Ne aliquo modo mihi postea irascereris, si silentio
Iuissem ad domum profunde fluentis Oceani.

Hęc autē rīdens allocutus est nebularū cōgregator Iu-
Iuno illuc quidem est & posterius ire. (piter.
Nos autem age in amicitia delectemur dormientes.
Non enim unquam sic Deæ amor neque mulieris
Animum in pectoribus profusus domuit.
Neque unquam amauit Ixionicam uxorem,
Quæ peperit Peritheim Deis peritum similem,
Neque quādo Danaen pulchra calcauca hūtem acrifiones
Quæ peperit Perseum omnium clarum uirorum,
Neque quādo Phœnicis filiam in chytam,
Quæ peperit mihi Minoumque, & diuinū Rhadamanthē
Neque quādo Semelem neque Alemenam in Theba,

Adulteriorū
Iouis catalo-
gus

Quæ Herculem fortem genuit filium
Dionysium autem Semele peperit gaudium mortalibus.
Neque quādo Cererem pulchræ comæ reginam,
Neque quādo Latonam gloriosam, neque te ipsam
Sicut te nunc amo, & me dulcis cupido tenet.

Hunc autem dolosa allocuta est casta Iuno.
Grauissime Saturniæ quale uerbum dixisti:
Si nunc in amore cupis dormire
Idæ in summitatibus, hæc autem manifestantur omnia,
Quomodo esset si quis nos deorum semper existentium
Dormientes uideret, deis autem omnibus adiens
Diceret, non ego tuam ad domum irem
Ex lecto surgens, uituperabile autem esset.
Sed si uis, & tibi placitum est animo,
Est tibi thalamus, quem tibi dilectus filius fecit
Vulcanus, frequentes autem ianuas liminibus coaptauit.
Illuc eamus dormire postquam tibi placet coitus.

Hęc rīdēs allocutus est nebularū cōgregator Iupiter.
Iuno ne deorum in hoc time neque aliquem uirorum
Videre, talem tibi ego nebulam circum effundam
Auream, neque nos uidebit sol,
Cuius & acutissimum est lumen ad uidendum.
Dixit, & uinis accepit Saturni filium suam uxorem:
Quos subter terra diuina procreauit nouam herban,
Lotumque, roscidam, & crocum, & hyacinthum
Densum & tenerum, qui à terra alte tenebat,
Quo in dormierunt, supra autem nebulam obduxerunt
Pulchram, auream, splendidi autem cadebant rores.
Sic hic quidem quiete dormiebat in Gargaro summo
Somno & amore domutus, tenebat autē in uinis uxorem.

Iupiter cum
uxore coiens
somno oppri-
mitur

Perrexit autē currere in naues Achiuorū dulcis Somnus
 Sōnus Nept. Nuncium dicens terram continenti Neptuno:
 nunciat ut Propē autem stans uerba uelocia allocutus est.
 Grecos tute Promptus nunc Græcis Neptune auxiliare,
 tur. Et ipsi gloriam præbe paululum, dum adhuc dormit
 Iupiter, quoniam ipsi ego mollem soporem offudi.
 Iuno autem in amore decepit dormire.
 Sic dicens hic quidem iuit ad inclytos cœtus hominū.
 Hunc autem magis persuasit auxiliari Danais.
 Statim autem ad primos ualde procurrrens iussit.
 Argiui & rursus dimittimus Hecitori uictoriam
 Priamidae, ut naues capiat & gloriam auferat.
 Sed hic quidem sic dicit, & gloriatur, quoniam Achilles
 Nauibus in concauis manet iratus corde.
 Illius autem non multum desiderium erit, si alij
 Nos excitemur auxiliari inuicem
 Sed age sicut ego dicam, assentiamur omnes
 Scuta quod optima in exercitu & maxima
 Induti capitaq; lucentissimis galeis
 Teſti manibus longiſſima tela tenentes,
 Eamus: sed ego præibo, neq; dico
 Hecora Priamidem expectare ualde quāuis animo sum.
 Qui uir bellator, habet autem paruum scutum humero,
 Minori uiro det, hic autem in scuto maiori induatur.
 Sic dixit, hi autē huic libē, er quidē assensu sunt, et obitē
 Hos autē ipsi Reges ornauerūt uulnerati quāuis sperarūt.
 Tydides, Vlyſſeſq;, & Atrides Agamemnon.
 Euntes autem ad omnes bellicosa arma mutabant.
 Bona quidē bonus induebatur: peiora autē peiori dabat.
 Sed postquam induti sunt circa corpus splendidum æs.

Neptunus lo
 ue dormiente
 adiuuat Græ
 cos.

Pergunt ire, præibat autem eis Neptunus quatiēs terrā
 Grauem ensem prælongum tenens in manu forti
 Similem fulmini, huic autem non fas est misceri
 In pugna pernicioſa, sed timor detinet uiros.
 Troianos autē rursus ediuerso disposuit illustris Hecore:
 Ac tunc grauiſſimam contentionem belli intenderunt
 Caruleam comam habens Neptunus & illustris Hector.
 Scilicet hic quidē Troianis, ille autē Argiuis auxilians.
 Inundauit autem mare ad tentoriaq; nauesq;
 Argiuorum, hi autem concurrerunt magna iubilatione.
 Neq; maris unda tantum boat ad terram
 E Ponto propulſa flatu Boreæ truci.
 Neq; ignis tantus crepitus ardentis
 Montis in cacuminibus, quando ruit urere ſyluam.
 Neq; uentus tantus in quercuum arduis comis
 Inſanit, qui maxime ualde reſonat ſcuiens.
 Tantus Troianorum & Achiuorum fuit clamor
 Vehementer uociferantium, quando inter ſe ruerunt.
 Aiaci autem primus iaculatus eſt illustris Hecore
 Lancea: poſtq; uerſus eſt ad ipſum obuiās, neq; aberrauit
 Quā duo baltei circa peſtora extenſi crant.
 Certe hic quidē ſcuti, ille autē enſis argēteos clauos hñtis.
 Hi ei cuſtodierūt tenerum corpus, agre tulit autē Hecore
 Quòd ei telum uelox in uanum effugit manu.
 Retro autem ſociorū in multitudinē iuit mortē fugiens.
 Hunc quidē poſtea abeuntē magnus Telamoniſ Aiax
 Saxo, qualia multa uelocium retinacula nauium
 Inter pedes pugnantū proiecta crant, horū unū eleuans Aiax Hecore
 Peſtore percūſit ſupra ſcutum propē iugulum. (Ius, rē uulnerat.
 Trochū autē ſicut impulit peutiēs, circū at cucurrit peni

Comparatio
 maris flu-
 ctus.

sicut autem quando ab iactu patris Iouis cedit quercus
 Radicitus: grauis autem sulfuris fit odor
 Ex ipsa: hunc non habet audacia qui uiderit
 Prope existens: (dirum autem Iouis magni fulmen.)
 Sic cecidit Hectoris celeriter humū robur in pulueribus
 Manu at eiecit lanceā. super ipso aut scutū inclinatū est
 Et galea. circa aut ipsum sonuerūt arma uaria ere.
 Hi autem ualde exclamantes accurrerūt filij Græcorum
 Sperantes seruare: iaculabantur autem frequentes
 Hastas. neq; aliquis potuit pastorem populorum
 Vulnerare. neq; pcutere. prius enim circūuenerūt optimi
 Polydamasq; & Aeneas & diuinus Agenor,
 Sarpedonq; princeps Lyciorum, & Glaucus eximius.
 Aliorum autem nullus bene neglexit. sed ante
 Scuta rotunda tenebant ipsum. hunc autem socij
 Manibus eleuātes asportarunt ex labore ut iret ad equos
 Veloces. qui ei retro à pugna & bello
 Stabant. aurigamq; & currus pulchros habentes,
 Qui hunc ad ciuitatem portabant graui ter gementem.
 Sed quando iam uadum peruenerunt: bene fluentis fluij
 Xanthi flexuosi. quem immortalis genuit Iupiter,
 Tunc ipsum ex equis deposuerūt in terrā. circa at ipsum
 Fuderūt. hic aut respirauit & aspexit oculis. (aquam
 Sedens autem in genua nigrum sanguinem euomuit.
 Iterum autem retro lapsus est in terram. eius aut oculos
 Nox cooperuit nigra: telum autem animum domuerat.
 Argiui at igitur postquā uiderūt Hectora seorsum cūte
 Magis contra Troianos cucurrerunt. meminērūt at pu
 Tunc longe primus Oileus uelox Ajax (gn
 Statium uulnerauit lancea saltantem acuta

Hector uul
 neratus ab
 Aiace è pu
 gna excedit.

Enopidem quem nymp̄ha peperit Nais eximia
 Enopi bubulco apud ripas Satnicontis.
 Hunc quidem Oiliades lancea gloriosus propè iens
 Vulnerauit apud uterum. hic autem reuersus est.
 Circa autè ipsum Troiani & Danai comouerūt asperam
 Hūc ad Polydamas hastā uibrans uenit adiutor (pugnā
 Panthoedes. traiecit at Prothœnora dextero humero
 Filium Areilycij. per humerum autem fortis lancea (to.
 Traiectā ē. hinc at i puluerib⁹ cadēs accepit terrā cubi
 Polydamas at insolēter insultabat uehementer clamans.
 Non quidem rursus puto Panthoedē
 Manu à forti uanum saltasse telum:
 Sed aliquis Argiuorū accepit in corpore & ipsum puto
 Cum ipso irruentem descendere domum inferni intra.
 Sic dixit. Argiuis aut dolor factus est iactantis.
 Aiaci autem maxime prudenti animum mouit
 Telamonidē. hunc enim cecidit propè maxime.
 Statim autem abeuntem iaculatus est lancea lucida.
 Polydamas autem ipse quidem uitauit mortem nigram
 Obliquus ruens: accepit autem Antenorij filius
 Archelocus: huic enim dei uoluerunt eadem.
 Hunc percussit capitisq; & ceruicis in coniunctione
 Circa ultimā cōiuncturam. ambos aut amputauit neruos.
 Huius autem multo prius caput osq; naresq;
 In terram deciderunt. quā crura & genua cadentis.
 Ajax autem rursus locutus est prudenti Polydamanti.
 Animaduerte Polydamas. & mihi uerum dic.
 Nunquid non hic uir Prothœnore pro interfectus esse
 Dignus: non quidem mihi malus uidetur neq; malis ex.
 Sed frater Antenorij equidomitoris

ILIADIS

Vel filius ipsi enim genus propè assimilatur.
Dixit bene cognoscēs. Troianos at̄ dolor accepit animo.
Tunc Acamas Promachum Boctium uulnerauit lancea
Circa fratrem iens. hic autem trahebat pedibus.
Ideo Acamas terribiliter gloriabatur longe clamans.
Argiui ignaui. minarum insatiabiles.
Non solis dolorq; erit & luctus
Nobis. sed aliquando sic maclamini. & uos
Inspicitis sicut uobis Promachus domitus dormit
Lancea mea ut non fratris poena
Diu inulta sit. ideo & aliquis gloriatur uir
Fratre in domibus Martis adiutorem reliquisse.
Sic dixit. Argiuis autem dolor factus est iactantis.
Peneleo autem maxime prudenti animum commouit.
Ruit autem in Acamanta. hic autem expectauit impetū
Penelei Regis. hic autem uulnerauit Ilioneum
Filium Phorbantis multas oues habentis. hunc maxime
Mercurius Troianorū diligebat. & possessionem dedit.
Hujc autem mater solum peperit Ilioneum.
Quē tūc subter superciliū uulnerauit iuxta oculū fندا
Expulit aut̄ pupillā. lancea aut̄ oculū totaliter cmentū.
Et per neruum iuit. hic autem sedit manus extendens
Ambas. Peneleus autem trahens ensem acutum
Ceruicem mediam percussit. deiecit autem humum
Ipsa cum galea caput. adhuc autem fortis lancea
Erat in oculo. hic autem tanquā caput papaueris eleuās.
Dixit autem Troianis & glorians uerbum locutus est.
Dicite mihi Troiani illustris Ilionei
Patri dilecto & matri lugere in domibus.
Neq; enim Promachi uxor Alegenoride

Frater fratris
necem ulcisci
tur.

Viro dilecto uenienti letabitur quando
Iam ex Troia cū nauibus reuertemur iuuenes Achiuorū.
Sic dixit. hos autem omnes nouus timor accepit.
Videbat autē unusquisq; quō fugeret perniciosam mortē.
Dicite nunc mihi muse celestes domos habitantes.
Quis iam primus cruenta spolia Achiuorum
Accepit. postquā inclinauit pugnam inclytus Neptunus.
Aiax primus Telamonius Hyrcium uulnerauit
Gyrtiadem Mysorum ducem prestantissimorum.
Phalxem autem Antilochus & Mermerum interfecit.
Meriones autem Morimq; & Hippotiona interfecit.
Teucer autem Prothoonaq; interfecit & Periphetem.
Atrides autem postea Hyperenora pastorem populorum
Uulnerauit in uentrem. per autem uiscera es exhausit
Incidens. anima autem per uulneratum uulnus
Exiuit adacta. hunc autem tenebra in oculis cooperuit.
Multos autem Aiax interfecit Oilei uelox filius.
Non enim ei aliquis similis sequi pedibus
Viros fugientes quando Iupiter in fugam compulisset.

ARGUMENTVM. O. HOME-
RI COMPOSI-
TIONIS.

Iupiter surgens. & uidens Troianos victos. Iunonem increpat.
& Irim mittit ad Neptunum. iubens abstinere a pugna: Apol-
linem autem ut fortificet Hectora: qui eleuans ægida. Græcos in
fugam vertit. & usq; ad naues expulsoꝝ Ajax Telamonius
multos interfecit pugnatorum. nauibus ignem ferentes.

ILIADIS
ILIADIS. O. HOMERI
COMPOSITIONIS.

O micron, Saturnius iratus est Neptuno & Iunoni.

T postquam perq; stipites & fossam
iuerunt

Fugientes: multi autem interfecti sunt
Danaorum à manibus.

Hi quidem iam apud currus cohibiti
sunt manentes.

Noui à timore trepidi. experrectus est autem Iupiter
Ide in uerticibus ab auream sedem habente Iunone.
Stetit autem surgens. uidit & Troianos & Achiuos,
Hos quidē turbatos, illos autē turbantes à tergo Argiuos,
Cum autem ipsis Neptunum regem.

Hectora autem in campum uidit iacentem. circū at socij
Sedebāt. hic at molesto tenebat anhelitu corde stupefactus
Sanguinē uomēs, quoniā nō ipsum inualidissimus percussit
Hūc at uidēs misertus ē p̄ uirorūq; deorūq;. (Achiuorū.

Iupiter Heclo Valde autem torue uidens Iunonem uerbum allocutus est.
rem abegit à Certe ualde iam malignus callida tuus dolus Iuno
pugna. Heclo diuinū cessare fecit à pugna, terruit et populos.

Iupiter Iuno Non quidem scio si rursus mali consilij tristis
nē in uincula Prima frueris, & te percussioibus uerberabo.
eijcit & in An non recordaris qm̄ pependisti ab alto, ex autē pedibus
altum suspen. Incudes posui duas. circa manus autē uinculum extendi
dit. Aureum incorruptibile. tu autem in ethere & nebulis
Pependisti. egre tulerunt autem Dei in magno olympo.

Iupiter deos Soluere autē nō potuerūt p̄tialiter. quem autem accepit,
è caelo eijcit. Proiecit extendens à caelo ut iret

In terram

In terram male uiuens. me autem neq; sic animus remisit
Indefinens dolore Herculis diuini,
Quem tu cum Borea uento persuadens procellas
Misti in indomitum pontum mala cogitans,
Et ipsum postea ad Coum bene habitata impulisti.
Hunc quidem inde ego eripui, & reduxi iterum
Argos in equos pascens & multa patientem.
Hic tibi rursus in memoriā redigo, ut desistas à deceptio
Ut intelligas si tibi iuuerit amorq; & lectus (nibus,
Quem mista es ueniens Deis à, & me decepisti.
Sic dixit. timuit autē bouinos oculos habēs uenerāda Iuno.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocuta est.
Sciat nunc hoc terra & caelum latum desuper,
Et subter labens stygis aqua, quod maximum
Iuramentum grauissimumq; est beatis Deis.
Tuamq; sacrum caput, & noster lectus ipsorum
Iuuenis, quem quidē nō ego unquam in uanum iurarem.
Non per meum consilium Neptunus quatiens terram
Ledit Troianosq; & Hectora. his autem auxiliatur.
Sed ipsum animus incitauit & iussit.
Consumptos autē in nauibus uidens misertus est Achiuos.
Sed tibi & illi ego consultabo
Eō ire quō iam tu demigrans nubes praes.

Sic dixit. risit autem pater uirorumq; Deorumq;,
Et ipsam respondens, uerba uelocia allocutus est.
Si quidē iā tu postea bouinos oculos hīs uenerāda Iuno
Aequaliter mihi cogitans inter immortales sedebis,
Ideo Neptunus, etsi ualde uult aliō
Statim conuertet mentem ad tuam & meam uoluntatem.
Sed si ex animo, & uere dicis,

Home. Ilias.

x

Iuno Apollini et Iridi nūciat ut ad Iouem accedat. Vade nunc ad cœtus Deorum, & huc uoca Irimq; uenire & Apollinem inclytum arcu, Ut hæc quidem ad populum Achiuorum bellicosorum Eat, & dicat Neptuno regi Cessantem à pugna suas domos ire. Hectora autem incitet pugna in clarus Apollo: Iterum autem inspiret robur, obliuiscaturq; dolorum, Qui nunc ipsum consumunt in mentibus, & Achiuos Iterum aueriat in potentem fugam incitans: Fugientes autem in nauibus multarum sedium cadant Pelide achiuus, qui surgere faciât suum amicum Patroclum: hunc autem interficiet læcea illustris Hector Troiam ante multos perdentem iuuenes Alios. postea autem filium meum Sarpedona diuinum. Huic autem iratus interficiet Hectora diuus Achilles. Ex hoc autem tibi postea insecutionem à nauibus Semper ego faciã totaliter, donec Achii Troiam excelsam capient Minerue per consilium. Prius autem neq; ego cessabo iram, neq; aliquem aliorum Immortalium Danais auxiliari hic sinam, Quàm Pelide perficere desiderium: Sicut ei promisi, prius meo & annui capite Die illo, quando mei Dea Thetis tetigit genua Supplicans honorare Achillem urbium destructorem. Sic dixit, neq; nõ psuasa est Dea albas ulnas hñs Iuno. Iuit autem ab Ideis montibus in altum olympum: Sicut quando recusat mens uiri, qui in altam Terram peragrans mentibus prudẽtibus cogitat Huc eat an illuc, cogitatq; multa. Sic celeriter prompta deuolauit casta Iuno:

Iuit autem in altum olympum congregatis aut peruenit Immortalibus Deis Iouis domum hi autem uidentes Omnes assurrexerunt, & obuiam uerunt poculis. Hæc aut alios quiaẽ reliquit, à Thende aut pulchras ge- Suscepit poculu prima n. obuia iuit currens: (nas hñte Et ipsam uociferans uerba uelocia allocuta est. Iuno cur uenisti, attonita autem uideris. Certe ualde iam te terruit Saturni filius, qui tibi maritus. Huic aut respõdit postea Dea albas ulnas habes Iuno. Ne me Dea Themis hæc interroga: scis & ipsa Qualis illius animus superbus & crudelis. Sed tu presis Deis domibus in conuiuio equali. Hæc autem, & cum omnibus audies immortalibus Qualia Iupiter mala opera dicit & agit neq; dico Omnibus similiter animum gratificari neq; mortalibus, Neque Deis siquis nunc conuiuatur letus. Hæc quidem sic dicens descendit casta Iuno. Conturbati sunt autem per domum Iouis Dei & riserunt Labris: neque frons super illis nigris Letata est. omnes autem arguens allocuta est. Infantes qui Ioui irascimur uecordes, Vel item ipsum prompti sumus sedere propè euntes Vel uerbo uel ui. hic longè sedens neque curat, Neque aduertit. dicit enim in immortalibus Deis Fortitudineq; potentiãq; separatim esse optimus. Ideo habetis quocumq; uobis malum mittit unicuiq;. Iam enim nunc opinor Marti nocumentum factum esse. Mars filij A- Filius enim ei occisus est pugna in dilectissimus uirorum scalaphi mor- tem dolet. A scalaphus, quem dicit suum esse fortis Mars. Sic dixit. Sed Mars fortia feriebat crura

Themis Iu- noni patra porrigit.

Mars filij A- scalaphi mor- tem dolet.

Manibus pronis lugens autem allocutus est.
 Ne nunc mihi reprehendatis caelestes domos habentes
 Vlcisci eadem filij cuntem ad naues Achiuorum,
 Si etiam mihi & fatum Iouis percusso fulmine
 Iacere simul mortuis cum sanguine & pulueribus.
 Sic dixit, & equos iussit metumq; terroremq;
 Iungere ipse autem arma indutus est fulgentia,
 Tunc quaedam maiorq; & atrocior alia
 A Ioue immortalibus turba & indignatio facta esset,
 Nisi Minerua omnibus timens Deis
 Nota esset ex uestibulo reliquisset aut solium ubi sedebat.
 Huius aut a quidē capite galea accepisset & scutum hume
 Lanceam autem firmavit forti ex manu accipiens (ris.
 Acream quae uerbis castigat impetuofum Martem.
 Furiose mentibus stolide utinam perires. an tibi frustra
 Aurem audire sunt; mens autem perijt & pudor?
 Non audis quae dicit Dea albas ulnas habens Iuno,
 Quae iam nunc a Ioue caelesti uenit.
 An uelis ipse quidem accumulans mala multa
 Retro ire ad olympum & dolens quamuis necessitate?
 Sed hic alijs malum magnum omnibus faciet,
 Statim enim Troianos quidem magnanimos & Achiuos
 Linquet. hic nos ueniet turbans in olympum.
 Punit autem deinceps quaeq; causa quaeq; & non.
 Ideo te rursus nunc iubeo sedare turbationē filij proprij.
 Iam enim aliquis hoc potentia & manibus fortior
 Vel interfectus est, & postea interficietur.
 Difficile aut omnium hominum liberare generationē & partium.
 Sic dicens sedere fecit solio in impetuofum Martem.
 Iuno autem Apollinem uocauit domum extra

Pallas Martem
 obiurgat.

Irimq; quaeq; Deis internuncia immortalibus.
 Sed ipsos uociferans uerba uelocia allocuta est.
 Iupiter uos in Idam iubet ire ualde cito.
 Sed postquam iueritis, Iouemq; in conspectum uideritis,
 Facite quicquid ille iniunxerit & praeceperit.
 Haec quidem sic dicens retro iuit castra Iuno.
 Sedit autem in solio. hi autem ruentes uolauerunt,
 Idamq; peruenerunt multarum fontium matrē ferarum.
 Inuenerunt aut late sonantē Saturnum in Gargaro excelso
 Sedentem. circum aut ipsum odorifera nubes uoluta erat.
 Hi autem ante uenientes ouem nebularum congregatorem
 Steterunt. neq; ipsis uidens iratus est animo,
 Quoniam eius celeriter uerbis dilecta uxoris obtemperarunt.
 Irim autem priorem uerba uelocia allocuta est.
 Vade age Iris uelox Neptuno Regi
 Omnia haec nuncia. ne autem falsa nuncia sis.
 Cessantem ipsum iube a pugna & bello
 Venire ad coctus Deorum uel in mare diuinum.
 Si autem mihi non obediēt, sed spernet,
 Consideret autem postea in mente & in animo
 Ne me, neq; fortis quauis existēs, contra uenientē sustineat
 Expectare: quoniam se dicit uel multo melior esse
 Et generatione prior. huius aut non mouebitur dilectum cor
 Aequalem mihi dicere quem contremiscunt & alij.
 Sic dixit. neq; non persuasa est pedum uentorum uelox Iris.
 Iuit autem ab ideo montibus in Ilium sacrum.
 Sicut autem quoniam ex nubibus uolat stilla niuea, uel grando
 Gelida a iactu serenifici Boreae.
 Sic celeriter prompta deuolauit uelox Iris.
 Propē autem stans allocuta est inclytum Neptunum.

Iris ad Neptunum.

Nuncium aliquid tibi Neptune ceruleos crines habens
 Veni huc ferens à Ioue Aegiocho,
 Cessantem te iubet à pugna & bello
 Venire ad cœtus Deorum, & in mare diuinum.
 Si autem ei non uerbis obtemperabis, sed spernes,
 Minatur ille contra pugnant
 Huc uenire te autem fugere iubet
 Manus, quoniam te dicit uel multo fortior esse
 Et generatione prior. tuum autem non mouebitur dilectum cor
 Aequalem ei dicere, quem contremescunt & alij.

Hæc autem ualde indignatus affatus est inchoat Neptuneus.
 Heu certe bonus quamuis existens superbe locutus est:
 Si me æqualis honoris existentem uel inuitum detinebit.
 Tres enim ex Saturno sumus fratres, quos peperit Rhea,
 Iupiter & ego, tertius autem Pluto mortuis imperans.
 Trifariam autem omnia diuisa sunt. unusquisque autem sortitus est
 Certe ego sortitus sum album mare habitare semper (honorẽ.
 Motorum. Pluto autem sortitus est caliginem obscuram.
 Iupiter autem sortitus est cœlum latum æthere & nebulis.
 Terra autem adhuc communis omnium & locus olympus.
 Ideo & non Iouis curo mentes: sed quietus
 Et fortis existens maneat tertia in portione.
 Manibus autem ne me omnino malum tanquam terreat.
 Filiabus enim & filijs melius esset
 Terrificis uerbis castigare, quos peperit ipse,
 Qui ei iubenti parebunt & necessitate.

Bonarum mentium est retrahere sententias.
 Huic autem respondit postea pedes uentorum habens uelox Iris.
 Sic enim tam Neptune ceruleos capillos habens
 Hoc porto Ioui uerbum acreque forteque
 „ An mutaberis. VERBILES quidem mentes bonorum.

Seis quod grandiores Erinnes semper sequuntur.

Hæc autem rursus allocutus est Neptuneus quatiens terram.
 Iris Dea ualde hoc uerbum secundum decens dixisti.
 Bonum & hoc est, quando nuncius iusta scit.
 Sed hic grauis dolor cor & animum lacerat.
 Quando æqualis dignitatis & æquali fatatum parca
 Contendere uult iratis uerbis.
 Sed certe nunc quidem iratus cedam.
 Aliud autem tibi dico, & minabor ex animo.
 Si sine me & Minerua prædatrice
 Iunone Mercurioque & Vulcano rege
 Troie alta parcat, neque uolueris
 Destruere, dare autem magnam uictoriam Argiuis.
 Sciat hoc, quod nobis in sanabilis iracundia erit.

Sic dicens relinquit populum Achaicum Neptuneus. (ui.
 Ingressus est autem pontum iens desiderabat autem heroes Achi-
 Et tunc Apollinem allocutus est Nebularum congregator Iupiter.
 Vade nunc dilecte Phœbe ad Hectorem arcum armatum. (ter.
 Iam quidem enim Neptuneus quatiens terram
 Iuit ad mare diuinum fugiens iram grauem
 Nostram ualde enim pugnam didicerunt & alij,
 Qui inferiores sunt Dei Saturnum circa existentem.
 Sed hoc & mihi multo melius & sibi ipsi
 Fuit quod ante iratus fugit
 Manus meas, quoniam non sine sudore fuisset.
 Sed tu in manibus accipe ægidam fibriatam.
 Qua ualde minans terras heros Achiuos.
 Tibi autem cura sit Apollo illustris Hector.
 Eatenus enim igitur ei excita uim magnam, dum Achiui
 Fugientes nauesque & Hellepontum ueniant.

Neptunus
 Iouis iussu è
 prælio discedit.

Apollini com-
 mittitur He-
 ctor.

Ibi autem ipse ego curabo opusq; uerbumq;
 Ut & rursus Achiui respirent à labore.

Sic dixit. neque patri non obediuit Apollo.
 Iuit autem ab Ideis montibus accipitri simulis
 Veloci phasianis occidenti. quiq; uelocissimus uolucrum,
 Inuenit Priami prudentis Hectora diuum
 Sedentē. neq; iacebat. iandudum autē cōgregauerat animū,
 Circa ipsum cognoscens socios. sed anhelitus & sudor
 Cessauerat. postq; ipsum excitauit Iouis numē Aegiochi,
 Propē autem stans allocutus est longe operans Apollo.
 Hektor fili Priamū cur autem tu semote ab alijs
 Sedes tenui ualitudine existēs. certe aliq; te dolor attigit.

Hūc autē laquē allocut⁹ est galeā pulchrā hñs Hektor.
 Quis autē tu es optime Deorum qui me interrogas corā?
 Non audis quod me nauibus in puppiatibus Achiuorum
 Suos socios perdentem uocem bonus percussit Aiax
 Petra ad pectus. cessare fecit autē à strenua fortitudine.
 Et iam ego dicebam mortuos & domos Plutonis
 Die illo uisurum. quando dilectum audiuit cor.

Hunc autē rursus allocutus est longe operans Apollo.
 Conside nunc. talem tibi adiutorem Saturnie
 Ex Ida prēmisit astare & auxiliari
 Illustrem Apollinē aureā citharam habentē. qui te antea

Apollo He- Liberauit simul ipsumq; & altam urbem.
 ctorē sauciū Sed age nunc equitibus tibe multis
 hortatur ut Sed age nunc equitibus tibe multis
 redeat ī prae- Sed ego anteiens equis uiam
 lium. Omnem faciam uertam & heroas Achiuos.
 Comparatio Sic dicens in flauit robur magnū pastorū populorum.
 equi. Sicut autē qñ aliquis ociosus equus pastus in praesepio

Vinculum abiciens currit campum pulsans
 Suetus lauari bene fluenti fluuio
 Exultans. alte autem caput tenet. circa autem iube
 Humeros insurgunt. hic autem pulchritudini confisus
 Celeriter ipsum genu portabat ad domicilia & armētum
 Sic Hektor celeriter pedes & genua mouebat. (equarum
 Concitans equites. postquam Dei audiuit uocem.
 Hi autē sicut uel ceruam cornigerum uel syluestre capram
 Concitant canesq; & uiri agrestes.
 Hunc quidem alta petra & umbrosa sylua
 Tutatur. neque ipsis adipisci fatatum est.
 Horum autem sub clamore apparet leo uillosus
 In uia. statim autem omnes auertit & animosos.
 Sic Danai continue quidem turmati semper sequebantur
 Percutientes ensibus & lanceis utrinque incidentibus.
 Sed postq; uiderunt Hectora contra euntē turmas uirorū
 Timuerunt. omnibus autem ad pedes decidit animus.
 His autē postea concionatus est Thoas Andremonis filius
 Actolorum longe optimus sciens quidem iaculo.
 Bonus autem in stataria. cōcione autē pauci Achiuorum
 Vincebant. quando iuuenes contendebant circa uerba:
 Qui ipsis bene peritus concionatus est & dixit.
 O socij certe magnam admirationem hanc oculis uideo.
 Qualiter autem rursus iterum surrexit mortis fugiens
 Hektor. certe ipsum ualde sperabat animus uniuscuiusq;
 Manibus sub Aiacis mori Telamonde.
 Sed aliquis rursus deorum liberauit & seruauit
 Hectora. hic iam multorum Danaorum genua soluit.
 Sic & nunc fore puto. non enim sine
 Ioue ualde sonante primus stat sic promptus

Hektor ab
 Apolli. pristi
 nis uirib⁹ re-
 stitut⁹ ī prae-
 lium reuertit
 tur.
 Comparatio
 canis agrestis

Thoātis
 uerba.

Sed age sicut ego dico, obediamus omnes.
Multitudinem quidem ad naues tubeamus redire.
Ipsi autem quicumq; optimi in exercitu iactantur esse
Stemus, siquidem primum prohibeamus obuiantes
Lanceas eleuantes, hunc autem puto & promptum
Animo timere Danaorum descendere ad multitudinem.

Sic dixit, hi autē huic ualde quae audierūt et paruerūt,
Hi quidem circa Aiaces, & Idomeneum Regem
Teucrum Merionemq; Megeumq; similem Marti
Pugnam ordinauerunt praestantissimos conuocantes
Hectora & Troianos contra, sed reiro

Multitudo ad naues Achiuorum redierunt. (Hector.
Troiani autē primum uerberarunt cōgregati: praebat autē
Longe iens, ante autem ibat ipsum illustris Apollo
Indutus humeris nebulam, tenebant autē aegidā impetuosam
Grauem, circumdensam, pulchram: quam faber (sant
Vulcanus Ioui dedit portare in timorem uirorum.

Quam hic in manibus tenens praebat populis.
Argini autē expectabant cōgregati, motus est autē clamor
Magnus utrinque, à neruis autem sagittae
Salcabant: multae autem lanceae fortibus à manibus:

Aliae quidem in terra figebantur bellicosorum iuuenum:
Multae autem & in medio ante corpus pulchrū tangere
in terra stabant, cupientes corpus ledere. (Apollo,

Græci aegida ab Apolline mota in fugā uertuntur.
Quandiu quidē aegidam manibus tenebat quiete illustris
Tandiu ualde utrinq; tela tangebatur: cecidit autē populus.
Sed postquam contrauultū uidens Danaorū uelocitū equorū
Cōcussit, ipse at̄ iclamauit ualde uehemēter his autē aium

Comparatio Leonis.
In pectorib⁹ extinxit, obliti sunt at̄ strenuae fortitudinis.
Hi autē sicut uel boū armentur uel gregē magnum ouium

Fere duae turbant nigrae noctis medio.
Venientes repente magistro non assistente.
Sic timuerunt Achiui impotentes, nam Apollo
Immisit timorem, Troianis autē & Hectori gloriā dedit.
Tunc uir interfecit uirum sparsa pugna.

Troianorum
uictoria.

Hector quidem Stichiumq; & Arcesilaum interfecit.
Hunc quidem Boctiorum Ducem bellicosorum.
Illum autem Melesthei magnanimi fidelem socium.
Aeneas autem Medonta, & Iasum interfecit.

Certē hic quidem nothus filius Oilei diuini
Fuit, Medon Aiaces frater, sed habitabat
In phylace terra longe à patria uirum interficiens
Fratrem nouere, Eriopidis, quam habebat Oileus.
Iasus autem rursus Dux quidem Atheniensium fuit,
Filius autem Sphelei uocatus est Bucolidae.

Mecisthen autē interfecit Polydamas, Achiuum autē Polites
Prima in pugna, Clonium autē interfecit diuinus Agenor.
Deiochum autē Paris percussit in extremo humero retro
Fugientē in primis pugnatoribus, totaliter autē ferrū trās
Quosq; hos spoliant arma, tunc autē Achiui (misit
Vallo & palis percussi defosso,

Huc et illuc fugiebāt: ingrediebātur at̄ murū necessitate.
Hector autem Troianis iubebat longe uociferans
Naues irruere, omittere autem strolia cruenta.

Quemcumq; autē ego löge à nauibus seorsum animaduere
Hic ei mortem consultabo, neq; hunc (tero:
Fratresq; sororesq; igne sortiabuntur mortuum:
Sed canes trahent ante urbem nostram.

Sed dicens, flagello supra humeros percussit equos,
Iubens Troianis in ordines: hi autem cum ipso

Omnes clamantes impellebant trahentes cirrus equos
 Voce magna: ante autem illustris Apollo
 Facile ripas fuisse profunda pedibus prouens
 In medium deuoluebat: transibilem fecit autem uiam
 Longam & latam, quantum haste tactus
 Fit, quando uir fortitudinem experiens mittit.
 Hanc hi insunduntur cum phalangis, ante autem Apollo
 Aegidā tenēs ualde honoratā: deiecit autē murū Achiuorū
 Facile ualde, sicut quā aliquis harenā puer propē mare,
 Qui postquam igitur facit ludos stultitijs,
 Retro iterum destruit, pedibus & manibus ludens.
 Sic tu arcitenens Phœbe multum laborem & arumnam
 Fudisti Argiuorum: ipsis autem fugam mouisti.
 Sic hi quidem apud naues prohibebantur manentes
 Inter seq̄; iubentes: & omnibus Deis
 Manus cleuantes ualde precabantur unusquisq̄;
 Nestor rursus maxime honoratus tutela Achiuorum
 Precabatur manum porrigens in cælum stellatum.
 Iupiter pater si unquā aliquis tibi in Argo frugifer
 Vel bouis uel ouis pinguis crura comburens
 Precatus est reuerti: tu autem promissisti & annuisti.
 Horum memento & expelle caelestis crudelem diem.
 Neq̄; sic Troianis sinas domari Achiuos.
 Sic dixit precās, ualde autē insonuit cōsiliarius Iupiter
 Preces audiens Neleidae senis.
 Troiani autē postquam audiuerūt Iouis mentē Aegiochi
 Valde contra Argiuos ruunt, recordabantur autē pugnae.
 Hi autem sicut magna unda maris latas uias habentis
 Nauis super muros descendit, quando urget
 Vis uenti, quae maximas undas auget.

Nestoris ad
 Iouem preca
 tio.

Sic Troiani magna uociferatione à muro ueniebant:
 Equos autem impellentes in puppibus pugnabant,
 Hastis utrinq̄; acutis cōminus. hi quidem ab equis,
 Hi autem à nauibus alte nigris contra descendentes
 Longis telis, quae eis manibus iacebant
 Naualia colligata ad os induta ere.
 Patroclus autem quousq̄; quidem Achiuiq̄; Troianiq̄;
 Murum circa pugnabant ueloces extra naues.
 Interea hic in tentorio amantis uiros Eurypylī
 Sedebatq̄; & tunc oblectabat sermonibus: in autē unlnere
 Medicamēta medelas spargebat nigrorū dolorū. (molesto
 Sed postquam muro àruentes intellexit
 Troianos & Danaorum factus est clamorq̄; timorq̄;
 Ingenuitq̄; postea, & sua percussit crura
 Manibus pronis lugens, & uerbum dixit.
 Eurypyle non tibi possum indigenti quamuis tamen
 Hic astare: iam enim magna contentio mota est.
 Sed te quidem famulus delectet, sed ego
 Festinabo in Achillem, ut concitem pugnare.
 Quis autem scit si ei cum Deo animum mouero
 Admonens, BONA autem admonitio est socij.
 Hunc quidem sic dicentem pedes ferebant, sed Achiui
 Troianos cōtra uenientes expectabant firmiter: neq̄; pote
 Pauciores quamuis existentes expellere à nauibus. Crant
 Neq̄; aliquando Troiani Danaorum phalanges
 Rumpentes in tentorijs misceri, neque nauibus:
 Sed sicut regula lignum nauale dirigit
 Fabri in manibus periti qui omnem
 Bene scit sapientiam admonitionibus Mineruae.
 Sic quidē horū æqualiter pugna extensa erat, præliumq̄;

Græcorum
 naues oppu
 gnantur.

Hector astitit circa alias pugnam pugnabant naues.
 Hec̄tor autem contra Aiace[m] apparuit gloriosum.
 Hi autem unam circa nauē habebāt laborē: neq; poterant
 Neque hic hunc expellere & inurere igne naues.
 Neque hic hunc retro expellere, qm̄ appropinquauerat
 Tunc filium Clytij Caletora illustris Ajax (Deus.
 Ignem in nauem ferentem iuxta pectus percussit lancea:
 Sonuit autem cadens: torris eunti ei excidit manu.
 Hec̄tor autem postquam cognouit nepotem oculis
 In pulueribus cadentem nauem ante nigram
 Troianisq; & Lycijs iussit longe clamans.
 Troianu[m] & Lycij, & Danaī bellicosi
 Nondum recedite à pugna in strictura hac.
 Sed filium Clytij saluateq; ne ipsum Achiuii
 Expoliant nauium in certamine cadentem.
 Sic dicens Aiace[m] iaculatus est lancea splendida.
 Ab hoc quidē errauit, hic autē postea Lycophrona Masto
 Aiace[m] famulū Cytherium, qui apud ipsum (ris filium
 Habitabat, quoniā uirum interfecerat Cytheris gloriosis.
 Hunc percussit in capite super aurem acuta lancea
 Stantem propē Aiace[m] hic autē supinus in pulueribus
 Nauis à puppe humum cecidit soluta sunt autē membra.
 Ajax autem timuit fratrem & allocutus est.
 Teucer socie tam nobis interfectus est fidelis amicus
 Mastorides quem nos ex Cytheris intus uenientem
 Aequaliter dilectis parētibus honorabamus in domibus.
 Hunc autē Hec̄tor magnanimus interfecit ubi tibi sagittae
 Cito interficiētes & arcus, quē tibi dedit illustris Apollo.
 Sic dixit, hic autē intellexit, currēs autē ei propē astitit
 Arcum tenens in manu recuruum, & pharetram

Sagittiferā. ualde autē uelociter sagittas Troianis immit-
 Et percussit Cletum Pisenoris illustrem filium (tit.
 Polydamantis socium clari Panthoede
 Habenas manibus tenētē, hic quē laborabat circa equos.
 Ea n. tenebat quā ualde plurimae turbabantur phalanges
 Hec̄tori & Troianis gratificans. cito autem ipsi
 Venit malum quod ei nullus prohibuit cupiēti quamuis.
 Ceruici enim ei à tergo multi gemitus incidit sagitta.
 Cecidit autem ex curribus, retrocesserunt autem ei equi
 Vacuum currum pulsantes. Rex autē intellexit citissime
 Polydamas: & primus contra uenit equos.
 Hos quidem hic Astimoo Protiaonis filio dedit.
 Multa autem iniunxit propē tenere insipientem
 Equos ipse autē rursus iēs primis pugnatoribus mistus est.
 Teucer autem aliam sagittam contra Hec̄torem armatum
 Abstulit et cessare fecisset à pugna cōtra naues Achiuorū
 Si ipsum optime agentem percutiens eripuisset animum.
 Sed non latuit Iouis prudentem mentem, qui custodiebat
 Hec̄torem, sed Teucrum Telamonium gloria priuauit
 Qui ei bene uersum neruum in optimo arcu
 Rupit contra hunc trahenti, errauit autem ei aliō
 Sagitta ere grauis, arcus autem ei excidit manu.
 Teucer autem timuit fratrem & allocutus est.
 Pape certe iam omnino pugnae consilia peruertit
 Deus noster: hicq; mihi arcum eiecit manu.
 Neruum autem discedit nuper tortum quod ei ligauit
 Mane, ut toleraret frequenter saltantes sagittas.
 Huic autē respondit postea magnus Telamonius Ajax.
 O amice sed arcum quidem sine & multas sagittas
 Iacere, quoniam perturbat Deus Danaīs inuidens.

Teucris arcus
 inutilis red-
 ditur.

ILIADIS

Sed manibus accipiēs longam lanceā & scutum humero
Pugnaq; Troianis & alios excita populos,
Ne quidem indiligentia domui perdant
Naues bene tabulatas, sed recordemur pugne.

Sic dixit. hic autem arcum quidem in tentorijs posuit.
Sed hic circa humeros scutum posuit quatuor tergorum.
Capite autem in forti galeam bene factam posuit
Ex cauda equina. grauiter autē crista desup inclinabatur.
Acceptit autem robustam lanceam prefixam acuto ere.
Perrexit autē ire. ualde autem cito currens Aiaci astutit.
Hector autem postquam uidit Teucris lasas sagittas,
Troianisq; & Lycijs iussit longe clamans.

Troiani, & Lycij, & Danaei bellicosi
Viri estote dilecti: mementote autem strenue uirtutis
Naues supra concauas. iam enim uidi oculis
Viri optimi à Ioue debilitatas sagittas.
Facile autem ualde cognita Iouis uiris fit fortitudo.
Et quibus gloriam magnam dat,
Et quos diminuit, & non uult iuuare.

Sicut nunc Argiuorū minuit robur: nobis autē auxiliatur.
Sed pugnate contra naues congregati, qui autem uestrum
Percussus uel cadens mortem & parcam accipiat
Mori pro patria pulchrum est.
Moriatur. NON ei indecens auxilianti circa patriam
Mori. sed uxor saluaq; & filij retro
Et domus, & patrimonium incorruptum. si Achiui
Eant cum nauibus dilectam in patriam terram.

Sic dicens accendit ardorem & animum uniuscuiusq;
Ajax autem rursus e contrario iussit suis socijs.
Pudor Argiui. nunc utilius uel perire
Vel saluari, & expellere mala nauium.

An speratis

An speratis, si naues capiat galeam uaria habens Hector,
Pedibus ire in suam patriam terram unusquisq;
An non incitantem auditis populum omnem
Hectora, qui iam naues inurere promptus est:
Non quidem ad tripudium iubet uenire, sed pugnare.
Nobis autem nulla hoc mens & consilium melius,
Quam propè miscere manusq; roburq;
Melius nunquid perire uno tempore, an uiuere,
An diu consumi in graui pugna,
Sic frustra apud naues sub uiris peioribus.

Sic dicens, accendit ardorem uniuscuiusq;
Tunc Hector quidē percussit Schedium Perimedei filium
Ducem Phocorum. Ajax autem percussit Laodamanta
Ductorem Prilecorum Antenor's illustrem filium.
Polydamas autem Otum Cyllenium interfecit
Phylidæ socium magnanimorum ducem Epiorum
Hunc autē Meges irruit uidens. hic oblique declinatus est
Polydamas. & huic quidem aberrauit (non enim Apollo
Sciuit Panthi filium in primis pugnatoribus domari).
Sed hic Cræsmi pectus medium uulnerauit lancea.
Sonuit autē cadens. hic autem ab humeris arma spoliabat.
Interea autem hunc irruit Dolops pugne bene sciens
Lampetides, quem Lampus genuit optimus uirorum
Laomedonciades bene scientem strenue fortitudinis:
Qui tunc Phylidæ medium scutum uulnerauit lancea
Propè ruens. densus autem ei profuit thorax,
Quem portabat concauitatibus aptū, quē quōdā Phylens
Duxit ex Ephyre fluuio à Seleente.
Hospes enim ei dedit rex uirorum Euphetes
In bellum portare hostile uirorum tutamen.

Homer. Ilias.

2

Qui ei, & tunc filij à corpore expulit mortem.
 Huius autem Megeæ galeæ areæ equinarum setarum
 Conum altum ferit lancea quæta,
 Fregit autem equinam crista ipsius, totus autem humum
 Decidit in pulueribus nuper rubedine fulgens,
 Quñ hic huic pugnabat manes adhuc aut sperabat uicto
 Interim aut ei Menelaus bellus osus uenit adiutor: (ria.
 Stetit aut ex obliquo cū læcea latens percussit at humerū
 Cuspis autem pectus pertransiuit prompta, (retro.
 Ante iens hic autem pronus solutus est.
 Hi quidem iuerunt areæ arma ab humeris
 Spoliare. Hector autem fratribus iussit
 Omnibus ualde, primum aut Hicetaonidæ improperauit
 Forte Menalippū, hic aut antea quæ curuis pedibus boues
 Paut in Percote inimicis ab seorsum existentibus.
 Sed postquā Danaorū naues uenerūt utriq; agitata filijs.
 Retro in Troiam uenit: inter restabat aut Troianos.
 Hætabat at apud Priamū, hic at ipsū honorabat æqualiter
 Hūc Hector improperauit, uerbumq; dixit, & denotauit.
 Sic iam Menalippe negligemus, neq; tibi
 Inuertitur dilectum cor nepote interfecto.
 Non uides qualiter Dolopis circa arma sequuntur.
 Sed sequere: non enim posthac est longe Argiuis
 Pugnare ante, uel interficere, uel in arce
 Troiam altam capere possidereq; ciues. (diuinus uir.
 Sic dicēs hic quidē præcessit, hic aut simul sequebatur
 Argiuis autem exhortabatur magnus Telamonius Ajax.
 O amici uiri sitis, & pudorem ponite in animo,
 Inuicem; uerecundamini in sortes pugnas.
 Verecundatiū at urorū plures salui, quam iterficiuntur

Fugietū aut neq; gloria mouetur, neq; aliqua fortitudo.
 Sic dixit, hi autem & ipsi auxiliari prompti erant.
 In animo autē posuerunt uerbum, uallauerunt & naues
 Septo areo, contra autem Iupiter Troianos excitabat,
 Antiochum autem incitabat uocem bonus Menelaus.
 Antioche nullus te iunior alius Achiuorum,
 Neq; pedibus uelocior, neq; fortis sicut tu pugnare.
 Siquem Troianorum exiliens uirum percutis.
 Sic dicens hic quidē rursus retro cessit, hunc at cōcitauit.
 Cucurrit aut ex primis pugnatoribus, & iaculatus ē læ
 Circa se aspiciēs, sub at Troiani duxerunt (ceca splendida
 Viro iaculante, hic non uanum telum misit.
 Sed Ictæonidis filium magnanimum Menalippum
 Euntem in bellum percussit in pectore apud papillam.
 Sonuit autem cadens: sonuerunt & arma super ipso.
 Antiochus autem irruit canis tanquā qui in hinc nullo
 Percusso ruit: hunc è cubili prodientem
 Venator affecutus est percutiens: soluit autē membra.
 Sic contra te Menalippe currebat Antiochus bellicosus
 Arma spoliaturus, sed non latuit Hectora diuinum,
 Qui ei infestus uenit currens in pugnam.
 Antiochus at nō expectauit uelox quāuis exūs bellator.
 Sed hic timuit ferre malum facienti similis:
 Quæ canem interficiens uel bubulcum circa boues
 Fugit ante multitudinem congregari uirorum.
 Sic timuit Nestorides: cōtra autem Troianūq; & Hector
 Clamore magno tela suspirium facientia.
 Stetit aut uersus postquā aduenit multitudo sociorum.
 Troiani autem leonibus similes crudelibus
 Nauibus irruerant, Iouis autem persficebant mandata.

Qui eis semper suscitabat robur magnū: diminuebat autē
 Argiuorū & gloriā auferebat. hos autē cōcitabat. (animū
 Hectori enim ei animus uolebat gloriā præbere
 Priamide. ut nauibus rostratis diuumum ignem
 Inijciat incessabilē. Thetidis autē indecentē supplicationē
 Omnem perfecit. nam expectabat consiliarius Iupiter
 Nauis ardentis splendorem oculis uidere.
 Post enim iam hoc debebat fugam à nauibus
 Ponere Troianorum, Danais autem gloriā præbere.
 Hæc cogitans naues contra concauas suscitauit
 Hectora Priamidē ualde quamuis promptum & ipsum.
 Currebat autē. sicut quā Mars lanceā uibrās uel perniciosus
 Montibus firis profundē in densitatibus syluæ. (ignis
 Spuma autem circa os fiebat. hi autem ei oculi
 Splēdebant terribilibus sub supercilijs. circum autē galea
 Terribiliter temporibus quatiebatur pugnantis
 Hectoris. ipse enim ei ab æthere aderat auxiliator
 Iupiter. qui ipsum pluribus in uiris solum existentem
 Honorabat & glorificabat. parui t. mporis. n. debebat
 Fore. iam enim ei mouebat fatalem diem
 Pallas Minerua sub Pelidæ VI.
 Et uolebat scindere ordines uirorum tentans.
 Quā iam plurimā multitudinē uidebat & arma optima.
 Sed neq; sic poterat scindere ualde quamuis promptus:
 Ibant enim turris instar coniuncti ueluti petra
 Alta magna album mare propē existens,
 Quæ expectabat stridorum uentorum celeres uias
 Undasq; uersas. quæ eructant ipsam.
 Sic Danaï Troianos expectabant firmiter neq; fugiebant.
 Sed hic splendens igne undique saltauit in multitudinem.

Irrupit autem sicut quando unda ueloci in nauē cadit
 Vehemens à nubibus impetuosa. hæc autem tota
 Spuma cooperitur. uenti autem grauis flatus
 Vela inflauit. tremunt autem mentibus nauitæ
 Timentes: paululum enim à morte feruntur.
 Sic diuisus animus in pectoribus Achiuorum.
 Sed hic tãquā leo perniciose cogitans bobus cōtra ueniēs
 Quæ in amocnitate paludis magnæ pascuntur
 Multæ. in autem his pastor nondum manifeste sciens
 Fera pugnare curuæ bouis circa cades. Comparatio
undarum.
 Certe hic quidem primis & ultimis bobus
 Semper simul uadit. hic autem in medijs ruens
 Bouem comedit. hæc autem oēs fugerunt. sic tunc Achiuū
 Valde terri sunt ab Hectore & Ioue patre
 Omnes. hic autē solū interfecit Mycneum Periphetem
 Corpei dilectum filium qui Eurysihæi regis
 Nuncius iuit uis Herculeæ.
 Huius fuit ex parte multo peiore filius melior
 Omnis generis uirtutibus & pedibus & pugnare.
 Et mente in primis Mycneorum fuit,
 Qui tunc Hectori gloriā magnā præbuit.
 Versus enim retro in scuti rotunditate saltauit,
 Quod ipse portabat usq; ad pedes septum iaculorum.
 Quo hic læsus cecidit supinus. circum autem galea.
 Terribiliter resonabat circa tempora cadentis.
 Hector autē protinus intellexit. currēs autē ei ipse astitit.
 Pectore autē in læcea fixa ē. dilectos autē ipsum propē socios
 Interfecit. hi autē nō potuerūt & dolētes quāuis socio
 Auxiliari. ipsi enim ualde timebant Hectora diuinum:
 Insipientes autē erāt naues. circa autē tenebant extremæ.

Comparatio
leonis

Naues quacūq; primæ tractæ erāt. hi at̄ infundebantur.
 Argui autē a nauib; quidem recedebant & necessitate
 Primis illic autem apud tentoria manebant
 Cōgregati, neq; sparsi erāt p̄ exercitiū tenebat enī pudor,
 Et timor continue enim adhortabantur inter se.
 Nestor autē rursus maxime honoratus tutela Achiuorū
 Precatus est super filijs genu flexo uirū unumquēq;
 O' dilecti uiri sitis, & pudorē ponite in animum
 Aliorum uirorum. recordamini autem unusquisq;
 Filiorum uxorum, & possessionis, & parentum,
 Et cui uiuunt, & cui mortui sunt.
 Hos propter hic ego precor non existentes
 Stare fortiter, neq; uertamini ad fugam.
 Sic dicens accēdit ardorem & animum uniuersiuq;
 His autem ab oculis nebulam caliginis sustulit Mimerua
 Magnam ualde at̄ ipsis lumē factū est in utrāq; partem
 Et ad naues & æque molestum bellum.
 Hecflora autem animaduertunt uocē bonum & socios,
 Et quicumq; retro aberant, neq; pugnabant:
 Et quicumq; apud naues pugnam pugnabant ueloces,
 Neq; amplius Aiaci magnanimo placuit animo
 Stare, ubi alij instabant filij Achiuorum.
 Sed hic nauium transra adiuit longe iens:
 Monebat autem hastam magnam nauale in manibus
 Collatam clauis duo & uiginti cubitorum.
 Sicut quando uir equis equitare bene sciens,
 Qui postquā ex ciuitatibus quatuor congregauit equos
 Ruens ex campo magnam ad ciuitatem impellit
 Populo frequenter in uia, multiq; uident
 Viri & mulieres, hic autem firmūter secure semper

Nestor socios
animare nūti
tur.

Saliens aliquando in alium mutatur. hi autem uolans.
 Sic Aiax in multa uelocium transra nauium
 Ibat longe iens. uox autem ei in aethere ibat.
 Semper autem terribiliter clamans Danais tubebat
 Naibus & tentorijs auxiliari. neq; quidem Hector
 Manebat in Troianorum cœtu sapienter armatorum.
 Sed sicut autem uolatiliū aquila uelox
 Multitudinem contra mouetur fluiuium apud pascentiū
 Anserum uel gruū uel cignorū longū colliū habentium.
 Sic Hector restā iuit ad nauem nigram puppē habentem
 Contrarius ruens. hunc autem Iupiter concitabat à tergo
 Manu ualde magna: concitabat autem populum cū ipso.
 Iterum autem magna pugna apud naues facta est.
 Diceres indefessos & inconsumptos inter se
 Contra tre bello. sic ruenter pugnabant.
 His autem pugnantis hęc erat mens. certe Achiui
 Non dicebant fugere à malo. sed perire.
 Troianis autē sperabat animus ī pectoribus unius cuiusq;
 Naues comburere, interficereq; heroes Achiuoi
 Hi quidem hęc cogitantes instabant inter se.
 Hector autem puppim nauis tetigit ponto transeuntis
 Pulchrae ueloces, quæ Protefilaum portauerat
 In Troiam, neq; retro abduxit in patriam terram.
 Huius iam circa nauem Achiuq; Troianuq;
 Instabant inter se propē. neq; hi
 Arcuum impetus utriq; expectabant, neq; iaculorum.
 Sed hi propē stantes unum animum habentes
 Acutis securibus & bipennibus pugnabant
 Et ensibus magnis, & lanceis utriq; acutis.
 Multi autem enses pulchri nigri capulati,

Comparatio
Aquila.

I L I A D I S

Alij quidem ex manu humū cadebant. alij autē ab humeris
 Virorum pugnantiū. stuebat autē sanguine terra nigra.
 Hector autem ē puppi postquam accepit non dimisit
 Puppim cum manibus tenens: Troianis autem iussit
 Portate ignē simul & ipsi cōgregati subleuate clamorē.
 Nunc nobis omnium Iupiter dignum diem dedit
 Naues capere, quæ huc Deis inuitis uenientes
 Nobis nocumenta multa posuerunt malignitate senum,
 Qui me uolentem pugnare in puppi alibus nauibus
 Ipsum detinuerunt, prohibueruntq; populū.
 Sed si tunc ledebat mentes late sonans Iupiter,
 Nostros nunc ipse concitat & iubet.

Aiæx uolētes
 iniicere nauibus
 ignē occidit.

Sic dixit. hi autem magis contra Argiuos ruebant.
 Aiæx autem non amplius mansit: uiolabatur enim telis.
 Sed retrocessit paululum putans interfectum iri
 Subsellium in septem pedū reliquit autē amplustra nauis
 Illic hic stabat obseruans. lancea autem semper æqualis.
 Troianos arcebat à nauibus quicūq; ferret cōbustiūū ignē
 Semper autem terribiliter clamans Danaïs iubebat.
 O dilecti heroes Danaï famuli Martis,
 Viri estote dilecti. recordamini autem strenuæ uirtutis.
 An aliquos dicimus esse adiutores à tergo
 Quam murum optimum, qui nobis malum expellat.
 Non quidem aliqua propē est ciuitas turribus munita,
 Qua defendamur mutatum populū habentes.
 Sed in eum Troianorum campo bene armatorum
 Ponto clausi longe sumus à patria terra.
 Ideo in manibus lux non remissio belli.
 Dixit & promptus compescerat lancea acuta.
 Quicūq; autem Troianorum cōcauas in naues ducebat

Cum igne nocuo gratiam Hecitori concitantē
 Hunc Aiæx uulnerabat expectans acuto ere.
 Duodecim autem ante naues propē uulnerauit.

ARGVMENTVM. II. HO
 MERI COMPO
 SITIONIS.

Patroclo roganti, Achilles sui ipsius armaturam concedit accipere, & Myrmidonas educere in bellum. Hi autem exeuntes ueterunt Troianos. Patroclus autem Sarpedonem Iouis interfecit extra iugum existentem equum Achillis interficientem Pedasum. Postea autem Patroclum Hector interfecit, percussum prius ab Euphorbo, Apolline auferente armaturam ipsius.

I L I A D I S
I L I A D I S . Π . H O M E R I
C O M P O S I T I O N I S .

Pi. Patroclum interfecit bellicosum Hectoris cuspis.

le hi quidem circa nauem bene tabu-
lutam pugnabant.

Patroclus autem Achilli praesto fuit
pastori populorum

Lachrymas calidas fundens tanquam
fons nigrum aquam habens:

Que ab alta petra tenebrasam fundit aquam.

Hunc autem uidens misertus est uelox diuinus Achilles.

Et ipsum uociferans uerba uelociter allocutus est.

Cur autem lachrymatus es Patrocle tanquam puella

Parua, quae cum matre currens eleuari effligat

Vestem tangens, & festinantem detinet:

Lachrymans autem ipsam aspicit ut eleuetur.

Huc similis Patrocle teneram lachrymam effundis.

Nunquid aliquid Myrmidonibus dicis an mihi ipsi,

An aliquod nuncium Phthia audiuisti solus?

Viure quidem adhuc dicunt Menecium Actoris filium.

Viuit & Aeacides Peleus cum Myrmidonibus.

Quibus ualde ambobus doleremus mortuus.

An tu Argiuos luges, quia percunt

Nauibus in concanis iniustitiae gratia suae.

Eloquere, ne cales mente, ut sciamus ambo.

Huc grauius suspiras allocutus est Patroclus equator.

O Achilles Pelei filii multo fortissime Achiuorum

Ne accusa talis enim dolor adiuit Achiuos.

Patroclus
Achilli

Hi quidem enim iam omnes quicumque ante erant optimi

In nauibus iacent percussi uulneratiq;

Vulneratur quidem Tydides fortis Diomedes.

Vulneratur & Vlysses lancea inelytus & Aganemnon

Vulneratur autem Eurypylus in crure sagitta.

Hos quidem medici multas medicinas sciētes circa laborāt

Vulnera medicantes, tu autem implacabilis es Achilles.

Non me igitur hec accipiat ira, quam tu seruis

Grauis uirtute, quis a te alius inuabitur posterus,

Si non Argiuus indignum exitium expellis?

Crudelis non pater erat eques Peleus,

Neq; Thetis mater nigrum autem te peperit mare

Petraq; alta, quia tibi mens est saua.

Si autem aliquam mentibus tuis uaticinationem

Et aliquam tibi a Ioue dixit ueneranda mater.

Saltem me mitte cito, simul autem alium populū cōcedē

Myrmidonum, si lux Danais fiam.

Da autem mihi humeris tua arma armari.

Si me tibi a similes abstineant bello

Troiani, respirabunt autem bellicosi filij Achiuorum

Consumpti pauca autem respiratio belli.

Facile autem non defessi defessos uiros clamore

Repellemus ad urbem nauibus a & tentorijs.

Sic dixit precans ualde demens, certe curabat

Sibi ipsi mortemq; malam, & parcam precari,

Huc aut uhemēter turbatus allocutus est pedibus uelox

Hei mihi generose Patrocle, quid dixisti? (Achilles.)

Neq; oraculum curo quod scio.

Neq; mihi a Ioue dixit ueneranda mater.

Sed hic grauis dolor cor & animum tenet.

Miserā Græ
corū cladem
nunciat.

Quando iam similem uir uult priuare
 Et donum retro auferre quod potestate antecessit.
 Grauis dolor hic mihi est, quonia passus sum dolores aīo.
 Puellam, quam mihi donum elegerunt filij Achiuorum:
 Lancea aut mea possedi ciuitatē bene muratā expugnā.
 Hanc retro ex manibus accepit Rex Agamemnon
 Atrides tanquam aliquem inhonoratum exilem.
 Sed quae hactenus acta sunt omitamus: neq; est
 Perenniter irasci in mentibus. certe dixi
 Non prius iram deponere. sed quando iam
 Naues meas peruicisset clamorq; bellumq;.
 Tu autem humeris quidem mea inelyta arma indues:
 Impera autem Myrmidonibus bellicosus pugnare
 Siquidem nigra Troianorum nubes circumiuit
 Naubus in fortiter. hi autem in littore maris
 Inclinantur loci paruam adhuc partem habentes
 Argiui. Troianorum autem ciuitas contra omnis iuit
 Audax. non enim meae galeae uident frontem
 Propē radiantis, cito fugientes fluuios
 Impleuissent cadaueribus: si mihi Rex Agamemnon
 Blandia sciuisset. nunc autem exercitum circū pugnant.
 Non enim Tydide Diomedis in manibus
 Fuit lancea Danaorum pestem expellere.
 Neq; Atridem uocem exaudiunt hortantis
 Inuiso ex capite: sed Hectoris homicida.
 Troianis iubentis frangitur. hi uociferatione
 Omnem campum detinent pugna uincentes Achiuōs.
 Sed & sic Parocle nauibus à exitium expelle,
 Irrue strenue, ne iam igne combustiui
 inijcitur. Naues comburant. anicum autem reditum auferant.

Patroclus ar
 matur ī Tro
 ianos.

Græcorū na
 uibus ignis
 inijcitur.

Persuadearis aut sicut tibi ego uerbi summā in mētibus
 Ut mihi honorem magnum & gloriam capias. (ponā
 Apud omnes Danaos. sed hi pulchram puellam
 Retro reddent, & splendida dona praebeunt.
 Ex nauibus expellens ueni retro. si autem rursus tibi
 Dederit gloriam accipere ualde sonans maritus Iunonis.
 Ne tu sine me cupias pugnare
 Troianis bellicosus, ignominiosum autem me facies.
 Neq; tu gaudens bello & pugna
 Troianos interficiens ad Troiam dux eas.
 Nequis ab Olympo Deorum sempiternorum
 Descendat. ualde hos diligit longe operans Apollo.
 Sed retro uertaris postquam lumen in nauibus
 Posueris. hoc autem sinas in campo pugnare.
 Utinam enim Iupiterq; pater, & Mimerua, & Apollo.
 Nequis igitur Troianorū mortē effugiet quicumq; sunt.
 Neq; aliquis argiuorum à nobis egrediatur mortem
 Ut soli Troiae sacra moenia soluamus.
 Sic hi quidem talia adinuicem loquebantur,
 Ajax aut nō amplius expectabat. cogeatur enim à telis.
 Domabat enim Iouisq; mens & Troiani illustres
 Iacientes. magnum autem circa tempora splendida
 Galea percussa sonum fecit: percutiebantur aut sine fine
 Ornamenta bene facta. hic aut sinistro humero laborabat
 Firmiter: semper tenens scutum uarium, neq; poterant
 Circa ipsum appropinquare firmati telis.
 Sēper at molesto tenebatur anhelitu. circa at ipsū sudor
 Vndiq; ex membris multus fluebat. neq; poterat
 Respirare: penitus autem malum malo firmabatur.
 Dicite nunc mihi muse, caelestes domos habitantes.

Quomodo primo ignis incidit nauibus Achiuorum.
 Hector autem Aiace lanceam fraxineam propè astant
 Percussit ense magno, ferri iuxta cuspidem retro:
 Coram autem amputauit: hanc quidè Telamonijs Ajax
 Vibrabat frustra in manu mutilatam lanceam.
 Longe autem ab ipso cuspis area humum sonuit cadens.
 Cognouit autem Ajax in animo egregio, timuitq;
 Opera Deorum. hic omnino pugnae consilia incidit
 Iupiter altisonans. Troianis autem uolebat uictoriam.
 Cesit autem è telis. hi autem iniecerunt ardètem ignem
 Naui ueloci. huius at statim inextinguibilis fisa è flama.
 Sic quidem puppim ignis circūsequebatnr. at Achilles
 Femora percutiens Patroclum allocutus est.
 Mouere generose Petrocle bellicose
 (Video iam apud naues ignis ardentis impetum)
 Ne iam naues capiant, & non amplius fugibilia sint.
 Induere arma cito. ego autem populum congregabo.
 Sic dixit. Patroclus autem armatus est splendido art.
 Tibi alia quidem primum cica tibias posuit
 Pulchra argenteis fibulis fabrefacta.
 Secundo autem thoracem circa pectora induit
 Discolorem sydereum uelocis Aeacidae.
 Circa autem humeros posuit ensem argentei capuli
 Aereum, & postea scutum magnumq; graueq;
 Capite autem in forti galeam bene factam posuit
 Equinae caudae grauius autè conus desup inclinabatur.
 Accepit autè fortes lanceas, quae ei manibus congruerent
 Lanceam autem non accepit solam egregij Achilles
 Graue, magna fortè: quā quidè nō poterat alius Achiuor.
 Vibrare: sed ipsam solus sciebat mouere Achilles

Troiani ignes
 coniscunt in
 naues Grae-
 corum.

Pelias hasta.

Peliadem fraxineam: quam patri dilecto dedit Chiron
 Felij ex uertice cadem esse heroibus.
 Equos autem Automedontem prope iungere iussit,
 Quem post Achillem fortem honorabat maxime. Automedon.
 Fidelissimus autè ei erat in pugna expectare tumultum. Achil. eq. &
 Huic autè Automedon subduxit iugum ueloces equos corum nomi-
 Xanthum & Balium. hi simul statibus uolabant. na.
 Hos peperit Zephyro uento rapidissima Podarga Podarga
 Pascens in prato apud fluxum Oceani. equa.
 In autem loris eximium Pedasum mi- t,
 Què quondā Eetionis accipiens ciuitatè duxit Achilles,
 Qui & mortalis existens sequebatur equos immortales.
 Myrmidonas autem adiens armauit Achilles
 Omnia in tentoria cum armis. hi autem lupi tanquam Comparatio
 Crudeles, quibus circa mentes magna audacia, luporum,
 Qui ceuum cornugerum magnum in montibus lamiatè
 Comedunt omnibus autem maxilla sanguine cruenta.
 Et grezati ueniunt à fonte nigrae aquae
 Lambentes linguis subtilibus: nigram aquam
 Magnam eructantes, eadem sanguinis in autem animus
 Pectoribus intrepidus est gemit autem uenter.
 Tales Myrmidonum ductores, & principes
 Circa bonum famulum uelocis Aeacidae Achilles myr-
 Confluebant. inter autem hos bellicosus stetit Achilles mid. in bellū
 Vrgens equosq; & uiros scutatos. hortatur.
 Quinquaginta erant naues ueloces quibus Achilles
 In Troiam ductus fuerat Ioui dilectus. in autem unaquaq; Achilles exer-
 Quinquaginta erant uiri in transtris socij. citū in quicq;
 Quinq; autem ductores fecerat, quibus confusus erat ordines distri-
 Imperare. ipse autem ualde dominans imperabat. buit.

I L I A D I S

Huius quidem unius ordinis Dux erat Menestheus
Variū thoracē hūis filius Sperchij ex Ioue fluētis fluvij.
Hunc peperit Pelei filia pulchra Polydora
Sperchio indefesso mulier cum Deo dormiens,
Sed cognomento Boro Pericris filio,
Qui palam uxorem duxerat, præbens infinita dona.
Alterius autem Eudorus bellicosus Dux erat
Virginalis, quem peperit in tripudio pulchra Polymela
Phylandis filia: hanc autem fortis Argimecator
Amavit oculis uidens inter modulantes
In tripudio Dianæ auream sagittam habentis clamantis,
Statim autē in cœnaculū conscendens apud dormiuit clā
Mercurius bonus: præbuit autem ei illustrem filium
Eudorum: circa quidem currere uelocem & bellatorem
Sed postquam hunc laborans in partu Lucina
Eduxit ad lucem, & solis uidit splendores,
Hanc quidem Echelei forte robur Actoridæ
Duxit ad domos, quoniam præbuit infinita dona:
Hunc autem senex Phylas bene nutriuit, & educauit,
Amans tanquam suum filium existentem.
Tertij autem Pisandrus bellicosus Dux erat
Memalides, qui omnibus antecellebat Myrmidonibus
Lancea pugnare post Pelidæ socium.
Quarti autem Dux erat senex equitator Phœnix.
Quinti autem Alcimedon Laercei filius præstanti similibus
Sed postquam omnes conductoribus Achilles
Stare fecit, bene separans, forte autem uerbum inuēsit.
Myrmidones nemo mihi minarum obliuiscatur,
Quis in nauibus uelocibus minabamini Troianis
Omnem sub iram, & me accusabatis unusquisq;

Polymela à
Mercurio cō
pressa.

Alcimedon.

END

Dure Pelei fili ira te nutriuit mater
Seuæ, qui apud naues inuitos tenes socios.
Domum cū nauibus reuertamur per mare transcuntibus
Retro, quoniam tibi sic mala ira incidit animo.
Hæc mihi cōgregati frequēter dicebatis. nūc autē ostēdunt
Pugnæ magnum opus, quam prius amabatis.
Hic aliquis forte cor habens Troianis pugnet.
Sic dicens commouit robur, & animum uniuscuiusq;
Magis autē caternæ densatæ sunt, postquā regē audierūt.
Sicut autem quādo murum uir coniūgit densis lapidibus
Domus altæ, incursus uentorum fugiens.
Sic densatæ erant galeæq;, & scuta umbilicosa:
Scutum autē scutum firmabat, galea galeā, uirū autē uir.
Tangebantur autē equinorū crinū galeæ fulgētibus conis
Annuentium, sic densi supra stabant inter se.
Omnes autem ante duo uiri armabantur
Patroclusq;, & Automedon, unum animum habentes
Ante Myrmidonas bellare, sed Achilles
Perrexit ire in tentorium: arca autē ab operculū aperuit
Pulchra uaria, quam ei Thetis argenteos pedes habens
Posuit in naue duci, implens uestibus
Chlenis auentotectis, nillosiq; tapetibus.
Illic autem ei poculum erat paratum, neq; aliquis alius
Neq; uirorum bibebat cum ipso nigrum uinum.
Neq; alicui libabat Deorum quando non Ioui patri.
Hoc autem ex arca accipiens purgauit sulfure
Primum, postea autem lauit aquæ liquidis fluxibus.
Lauit autem ipse manus, hausit autem nigrum uinum.
Precabatur postea stans medio septo, libauit autē uinum
Cœlū suspiciens, Iouē autē non latuit gaudentem fulmine.

Hom. Iliad.

2

Scyphus, si-
ue poculum
Achillis.

Achillis oratio ad Iouem. Iupiter oro Dodonee Pelasgice longe habitans
 Dodone curam habens tempestuosæ circum autem Seli
 Te habitant uates illoti pedibus humi dormientes.
 Certe quidem iam aliqui mihi uerbu exaudisti præcantis.
 Honorasti quidē me. ualde autē leſisti populū Achiuorū.
 Et adhuc, & nunc mihi hoc perſice deſyderium.
 Ipſe quidem enim ego maneo nauium in certamine.
 Sed ſocium mitto cum Myrmidonibus
 Pugnare. huic gloriā ſimul præmitte altitonans Iupiter.
 Inſpira autem ei cor in mentibus, ut & Hector
 Intelligat. certe & ſolus ſcit pugnare
 Noſter ſamulus, uel ei tunc manus intangibiles
 Furiunt, quando ego eo ad bellum Martis.
 Sed poſtquam à nauibus pugnam clamoremq; expulerit:
 Ille ſus mihi poſtea ueloces in naues ueniat
 Armisq; cum omnibus, & bellicoſis ſocijs.
 Sic dixit precās. hūc autē exaudiuit cōſiliarius Iupiter.
 Huic autē alterum quidē dedit pater, alterū autē negauit.
 Nauium quidem ei expellere bellumq; pugnāq;
 Dedit. ſaluū autem negauit à pugna redire.
 Certe hic quidem libansq; & ſupplicans Ioui patri
 Retro tentoriū ingreſſus eſt. poculū autē repoſuit ī arca.
 Stetit autem ante ueniens tentorium. item autē uoluit aō
 Inſpicere Troianorum & Achiuorum pugnam grauem.
 Hi autem cum Patroclo magnanīmi armati
 Ordine ibant, donec Troianos ualde exultantes irruerent.
 Statim autem ueſpis ſimiles effundebantur
 In uia habitantibus, quas pueri incitant conſueti
 Semper uexantes, uia in domos habentes
 Infantes: commune autem malum multis faciunt.

Has ſi apud aliquis icns homo uiator
 Mouebit nolens, hi autem forte cor habentes
 Ante omnis uolat, & auxiliatur ſuis filijs.
 Harum tunc Myrmidones cor & animum habentes
 Ex nauibus effundebantur: uox at inextinguibilis mota ē.
 Patroclus autem ſocijs iuſſit longe clamans.

Myrmidones ſocij Pelidæ Achillis,
 Viri eſte amici (recordamini autē uiuide uirtutis.
 Ut Pelidem honoremus, qui ualde optimus
 Argiuorum apud naues,) & bellicoſi ſamuli.
 Cognoſcat autem & Atrides late dominans Agamēnon
 Suam offenſam, qui optimum Achiuorū non honorauit.
 Sic dicens accendit ardorem, & animū uniuſcuuſq;
 Contra at ruunt Troianos congregati: circum autē naues
 Terribiliter reſonabant clamantibus ab Achiuis.
 Troiani autem poſtquā uiderūt Menætiſ fortē filium,
 Ipſum & ſamulum cum armis reſplendentes,
 Omnibus motus eſt animus, motæ ſunt & phalanges,
 Sperantes apud naues uelocem Pelidem
 Iram quiſdam abieciſſe, amicitiam autem accepiſſe.

Circumſpicit autē unuſquiſq; quo fugiat grauem mortē.
 Patroclus autem primus iaculatus eſt lancea ſplendida,
 Coram in medio, ubi multi tumultuabantur
 Nauis circa puppim magnanīmi Proteſilai,
 Et percuſſit Pyrechen, qui Pæonas galeatus
 Duxit ex Amydone ab Axio late fluente.
 Hūc percuſſit in dextero humero. hic ſupinus in pulueri
 Cecidit gemēs. ſocij autē ipſum circa tinuerunt: (bus
 Pæones in enim Patroclum fugam miſit omnibus
 Ductorem interficiens, qui optimus erat pugnare.

*Patroclus
 Troianos iua
 dit plurimos
 q; occidit.*

Ex nauibus autem expulit, & extinxit ardentem ignem.
 Semiusta autem nauis relicta est illic. hi autem timuerunt
 Troiani magno tumultu. Danaï autem infundebantur
 Naues in concauas. tumultus autem multus factus est.
 Sic autem quando ab alto cacumine montis alti
 Mouet densam nubem fulgoris congregator:
 Apparent autem omnes specule, & uertices prominentes
 Et saltus: de caelo fractus est magnus aether.
 Sic Danaï à nauibus quidem expellentes cōbustiū ignē
 Paululum respirant. belli autem non fit impetus:
 Non enim aliquo modo Troiani bellicosus ab Achiuīs
 Conuersim fugerunt nigris à nauibus:
 Sed adhuc contrastabāt. à nauibus at recesserūt necessitate
 Ibi autem uir interficiebat uirum: sparsa pugna (te.
 Dudum. primum autem Menetij fortis filius
 Statim auersi Arelicij percussit femur
 Lancea acuta. totaliter autem ferrum traiecit.
 Fregit autem os lancea. hic autem supinus in terram
 Cecidit. sed Menelaus bellicosus uulnerauit Thoantem
 Pectore nudo à scuto. soluit autem membra.
 Phylides autem amphicolum irruentem uidens
 Præuenit percutiens ultimum crus. ubi pinguisima
 Iunctura hominis est. circa autem lancee cuspidem
 Nerui discissi sunt. hūc autē tenebræ oculis cooperuerūt.
 Nestoridæ autē hic quæ uulnerauit Atymnū acuta læcea
 Antilochus. ille autem traiecit ærea lancea.
 Cecidit autem coram maris autem propè lancea
 Antilocho irruit fratre iratus
 Stans ante mortuum huic autē contrarius Thrasymedes
 Præuenit percutiens ante uulnerare (neq; aberrauit)

Humerum statim ultimum autē brachiū lancee cuspis
 Lacerauit à coniuncturis: ad autem os usq; collisit.
 Sonuit autem cadens. iuxta autē tenebra oculos coopuit.
 Sic hi quidem à duobus fratribus interfecit
 Iuerunt in erebum Sarpedonis boni socij
 Filij iaculatores Amisodari, qui chimeram
 Nutriuit indomitam multis malum hominibus.
 Ajax autem Cleobolum Oileus irruens
 Viuum cepit ledentem in turba. sed ei rursus
 Soluit robur percutiens ense ceruicem capulato.
 Totus at calefactus est ensis sanguine. hūc autē in oculis
 Accepit nigra mors & parca potens.

Peneleus autē Lycoq; concurrerūt: lanceis quidē enim
 Errarunt: incaassum iaculati sunt ambo.
 Hi autē rursus ensibus concurrerunt. tunc Lycon quidem
 Equinarū iubarū galee conū pcussit. circū autē summū
 Ensis fractus est. hic autem sub aure ceruicem percussit
 Peneleus: oīs autē intro ingressus est ensis. tenebat at sola
 Pellis, pendeat autē caput. soluta sunt autem membra.
 Meriones autē Acamanta inueniens pedibus uelocibus
 Percussit equos ascendentem in dextero humero:
 Cecidit autē ex curru: in oculis autem fusa est tenebra.
 Idomeneus autem Erymanta in ore crudeli are
 Percussit. hoc autem contraria lancea ærea transiuit
 Subter sub cerebro. scissa sunt autem ossa alba.
 Conculsi sunt autem dentes. impleti sunt autem ambo
 Sanguine oculi. hoc autem circa os & circa nares
 Flauit hians. mortis autem nigra nebula circū operuit.
 Hi ductores Danaorum interfecerunt uirū unusquisq;
 Sicut autem lupi agnos contra uadunt uel hædos

Troianorū
 occisorū nu-
 merus.
 Comparatio
 luporum.

Noctui latenter ex ouibus rapientes, qui in montibus
 Pastoris stultitij diuisi sunt. hi autem uidentes
 Statim rapiunt impotentem animum habentes.
 Sic Danai Troianos inuadebant. hi autem timoris
 Malesonantis meminerunt oblitii sunt at strenue uirtutis.
 Ajax autem magnus semper in Hectorē arc armatum.
 Cupiebat iaculari. hic autem scientia belli
 Scuto taurino coopertus latos humeros
 Obseruabat, sagittarūq; impetum, & sonitum iaculorū.
 Certe quidem iam cognouit pugnae cōuersam uictoriam.
 Sed & sic remansit. seruauit autem amīcibiles socios.
 Sicut autem quando ab olympo nebula uadit caelum
 In aethere ex dio, quandoq; iupiter procellam extēdit.
 Sic horum ex nauibus sit clamorq; fugāq;
 Neq; secundum decens iuerunt retro. Hectora autē equi
 Efferebant ueloces cum armis. liquit autem populum
 Troicum, quos inuitos depressa fossa prohibebat.
 Multi autem in fossa trahentes currus ueloces equi
 Ruptos in primo timone liquerunt currus imperatorū.
 Patroclus autem sequebatur terribiliter Danais iubens
 Troianis mala cogitans. hi autem clamorēq; timorēq;
 Oēs impleuerunt uis postq; diuisi sunt. alte autē procella
 Spargebatur sub nebulis. ruebāt at solas ūgulas hñtes eq;
 Retro ad ciuitatem nauibus ab & tentorijs.
 Patroclus autē qua plurimum ruentem uidebat populū,
 Eā ibat turbans. sub axibus uiri cadebant
 Proni ex curribus. currus autem resonabat.
 Contra autem subter uallum saltabant ueloces equi,
 Immortales quos Peleo Dei dederunt praeclara dona
 Ante cupientes. contra autem Hectora iubebat animus.
 Cupiebat enim pcutere. hūc autē efferebāt ueloces equi.

Hector fuga
 salutē quae si-
 uit.

Troiani à na-
 uibus repulsi
 fugiunt.

Patroclus
 Troianos in
 fugā conuer-
 tit.

Sicut autem à procella omnis nigra perstreptit terra
 Die autumnali, quando magnam fundit aquam
 Iupiter, quando iam uiris iratus seuit,
 Qui uiolentia in foro obliquas iudicant iustitias.
 Iustitiam autē expellūt, Deorum religionē non curantes,
 Horum autem omnes quidem fluij implens fluentes,
 Multas autem decliuitates tunc diuidunt torrentes.
 In autem mare nigrum ualde resonant fluentes
 Ex montibus à uertice. minuit autem opera uirorum.
 Sic equae Troianae suspirabant currentes.
 Patroclus autē post quā primas dissipauit phalanges,
 Retro ad naues impediuit retrouerse, neq; ciuitatem
 Sinebat cupientes ire. sed in medio
 Nautium, & fluij, & mari alti,
 Interficiebat ruēs. multorum autem reddidit ultionem.
 Tunc Pronoum primum percussit lancea splendida
 Pectore nudum à scuto, soluta sunt autem membra.
 Sonuit autem cadens. hic autē Thestorem Enopis filium,
 Secundum ruens, hic quidem bene polita in sella
 Sedebat cōtractus. nā percussus est mentes. ex autē manibus
 Habena ruerunt. hic autem lancea percussit astant
 Maxilla dextera, per autem ipsius transiit dentes.
 Traxit autē cū lācea capiēs sup curru. sicut qñ aliq; uir
 Petra in proiecta sedens magnum piscem
 Ex ponto foras lino, & splendido ferro.
 Sic traxit ex curru hiantem lancea lucida.
 Per autem os expulit. cadentem autē ipsum liquit animus.
 Sed postea Euryalum irruentem percussit saxo
 Medio in capite, quod dupliciter omne scissum est
 n galea forti: hic autem pronus in terra

Comparatio
 Ibris & plu-
 uie.

Decidit: circa autem ipsum mors fusa est animū destrūēs.
 Sed postquā Erymanta, & Amphoterum, & Epaltem,
 Tlepolemūq; dāmeſtoridem, Ethiumq; Pyrrhemq;
 Ipheaq; Euppumq; & Argeadem Polymelum,
 Omnes sparsos admouit terrae multas pascenti.
 Sarpedon autem postquam uidit spoliatos socios
 Manibus à Patrocli Menœtiade domitos,
 Iussit diuinis imperans Lycijs.

Pudor ô Lycij quō fugitis nunc celeres estis.
 Occurrā enim ego huic uiro, ut intelligam,
 Quicumq; hic dominatur, & iam malis multis affectit
 Troianos, quoniā multorumq; & honorū genua soluit.
 Dixit, & ex curribus cum armis saltauit humum.
 Patroclus autē ē contrario postquā uidit, saltauit ē curru.
 Hi autē sicut uultures unguis curuoshñtes rostrū curuum
 Petra in alta ualde clamantes pugnant. (habentes
 Sic hi clamantes inter se irruebant.

Hos autem uidens miseratus est Saturni filius uersuti.
 Iunonem autem allocutus est sororem uxoremq;
 Hei mihi qñ quidem mihi Sarpedonē amicitissimū uirorū
 Fatum à Patroclo Menœtiade interfici.
 Dupliciter autem mihi cor promptum est mētibus ruētī,
 Vel ipsum uiuum existentem pugna à lachrymosa
 Ponam rapiens Lyciæ in pingui populo,
 An iam sub manibus Menœtiade.

Huic autē rñdit postea pulchrosoculos hñs uenerabilis,
 Augustissime Saturnie quale uerbum dixisti. (Iuno.
 Virum mortalem existentem diu destinatum morti
 Iterum uis à morte malesonante liberare.
 Fac, tamen non te omnes laudabimus Dei alij.

Aliud autem tibi dico, tu autem in mentibus pone tuis.
 Si uinum mitte, Sarpedonem suam ad domum,
 Considera nequis postea Deorum uelit & alius
 Mittere suum dilectum filium à forti pugna.
 Multi enim circa ciuitatem magnam Priamū pugnant
 Filij immortalium, quibus iram grauem immittes.
 Sed si tibi dilectus est tuumq; luget cor,
 Certe quidem ipsum finito in forti pugna
 Manibus sub Patrocli Menœtiade interfici.
 Sed postquam iam hunc reliquerit animaq; & æuum,
 Mitte ipsum mortemq; portare, & dulcem somnum,
 Donec Lyciæ late ad populū cant.
 Tunc ipsum sepelient fratresq; propinquiq;
 Sepulchroq; tituloq; hic enim honor est mortuorum.
 Sic dixit, neq; renuit pater uirorumq; Deorumq;
 Cruentas autem guttas defudit humum
 Filium dilectum honorans, quem ei Patroclus debebat
 Corrum pere in Troia fertili longe à patria.
 Hi autem quando iam propè erant inuicem euntes,
 Tunc certe Patroclus ualde inclytum Thrasymedem
 Qui bonus auriga Sarpedonis erat Regis,
 Hunc percussit ultimum iuxta uentrē soluit autē mēbra.
 Sarpedon autem ipsi quidem aberrauit lancea splendida
 Secundus ruens hic autem Pedasum uulnerauit equum
 Lancea dextero humero, hic autē genuit animū expirās.
 Decidit autē in pulueribus mugies: lōge autē uolauit aīa.
 Hi autem diuisi sunt, stridit autē iugum, habentē autē ipsi
 Implicitæ sunt, postquam iacebat extēsus in pulueribus.
 Huius quidem Automedon eximius inuenit finem
 Trahens longum ensē pingui à crure

Insurgens amputauit iacentem, neq; errauit.
 Hi autem recta iuerunt. in autem habenis extensi sunt.
 Hi aut rursus coibant contentione circa animu uorantem.
 Tunc rursus Sarpedon quidem aberrauit lancea lucida,
 Patrocli super humerum sinistrum uenit cuspis
 Læcæ, neq; percussit ipsum. hic at secundus motus est are
 Patroclus. huius autem non uanum telum effugit manu,
 Sed percussit, ubi mentes fingunt circa prudens cor.
 Cecidit autem sicut qñ aliqua quercus cecidit, uel populus,
 Vel pinus alta, quam in montibus fabri uiri
 Exciderunt securibus longis nauale esse.
 Sic hic ante equos & currum iacebat extensus
 Fremens puluerem apprehendens cruentam,
 Veluti Taurum interfecit leo armentum adiens
 Ardentem magnanimum in tortorum pedum bobus,
 Perijq; gemens sub maxillis leonis.
 Sic sub Patroclo Lyciorum ductor scutatorum
 Interfectus gemebat: amicum autem nominauit socium.
 Glauce amice bellator iter uiros, nunc te ualde oportet
 Bellicosumq; esse, & audacem bellatorem.
 Nunc tibi desideretur bellum malum, si uelox es.
 Primum quidem concita Lyciorum duces uiros
 Vndiq; iens Sarpedona circum pugnare,
 Sed postea & ipse me propter pugna are.
 Tibi enim ego & postea tristitia & infamia
 Ero dies omnes totaliter, si mihi Achiui
 Arma spoliabunt nauium in certamine cadentis,
 Sed tenearis fortiter, excita & populum omnem.
 Sic ipsum dicentem finis mortis cooperuit
 Oculis, naribusq; hic autem calce in pectoribus iens

Patroclus
 Sarpedonem
 occidit.

Comparatio
 tauri

Ex corpore traxit lancea: ante autem mentes ipsum secute
 Taliter at simul animaq; & læcæ terruit cuspidæ. (sunt
 Myrmidones autem illic retinuerunt equos efflantes
 Cupientes fugere, postquã reliquerunt currus regum.
 Glaucus autem grauis dolor factus est uocem audienti. Glaucus uul
neratur.
 Motum est autem ei cor quod non potuit auxiliari.
 Manu aut accipies premebat brachiũ. cõsumebat enĩ ual
 Vulnus, qd' iã ipsum Teucer irruentẽ percussit sagitta (de
 Mari alti nocumentum socijs expellens.
 Precans autem dixit longe iacienti a pollini.
 Audi Imperator, qui Lyctæ in pingui populo
 Es uel in Troia: potes autem undiq; audire
 Virum dolentem, sicut nunc me dolor accipit.
 Vulnus quidẽ enĩ teneo hoc forte. circa aut mihi manus
 Acutos dolores extensa est: neq; mihi sanguis
 Siccare potest: grauatatur autem mihi sub ipso.
 Lanceam autem nõ possum tenere firmiter, neq; pugnare
 Veniens amicis. uir autem optimus periijt
 Sarpedon iouis filius. hic neq; suo filio auxiliatur.
 Sed tu mihi Imperator hoc forte uulnus medica:
 Mitiga autem dolores. da & mihi fortitudinem ut socijs
 Iubens Lycijs concitem pugnare,
 Ipseq; circa mortuum interfectum pugnem.
 Sic dixit precans. hũc autem audiuit lucidus Apollo.
 Statim sedauit dolores: ab autem uulnere molesto
 Sanguinẽ nigrum absterfit. fortitudinẽ aut ei iniecit aĩo.
 Glaucus autem cognouit suis in mentibus, letatusq; est,
 Quod ei cito audiuit magnus Deus precantem.
 Primum quidem concitauit Lyciorum ductores uiros
 Vndiq; iens cum Sarpedone propter pugnare.

Sed postea ad Troianos longe uadens
 Polydamanta in Panthidem, & Agenora diuinum.
 Iuit & ad Aiaces, & Hectora ere armatum.
 Propè autem stans uerba uelocia allocutus est.
 Hector nunc iam omnino oblitus es auxiliatorum,
 Qui tui gratia longe ab amicis, & à patria terra
 Animum absumunt. tu autem non uis auxiliari.
 Iacet Sarpedon Lyciorum ductor scutatorum,
 Qui Lyciam custodiuit iustitijs & fortitudine sua.
 Hunc sub Patroclo interfecit lancea ereus Mars.
 Sed amici adeste, accusamini autem animo,
 Ne arma auferant, in honorent & mortuum
 Myrmidones Danaïs irati quot perierunt:
 Quos in nauibus uelocibus interfecimus lanceis.
 Sic dixit. Troianos autem in capite accepit dolor
 Intolerabilis, neq; supportabilis. qm̄ eis p̄sidiū ciuitatis
 Erat, & alienigena quāuis existens. multi enim cū ipso
 Populi sequebātur: inter autē ipse optimus erat pugnare.
 Ibant autem rectā Danaorū prompti. Dux autē erat ipsis
 Hector iratus Sarpedone, sed Achiuos
 Excitabat Menœciadæ Patrocli prudens cor.
 Aiaces primos allocutus est promptos & ipsos.
 Aiaces nunc uobis auxiliari dilectum sit,
 Quales antea eratis cum uiris, uel & meliores.
 Iacet uir qui primus proruit murum Achiuorum
 Sarpedon. sed si ipsum deturbabimus accipientes
 Armaq; humeris auferemus, & aliquem sociorum
 Ipsi auxiliantium interfecerimus seuo ere.
 Sic dixit. hi autem & ipsi auxiliari prompti erant.
 Hi autem postquam utrinq; fortificauerunt phalanges

Troiani, & Lycij, & Myrmidones, & Achiui
 Concurrerunt circa mortuum interfectum pugnare
 Vehemēter clamātes ualde autē sonuerunt arma uirorū.
 Iupiter autē noctem perniciosam extendit in forti pugna
 Ut dilectum circa filium pugne pernitiosus labor esset.
 Reiecerunt autē priores Troiani circūspectos Achiuos
 Percussus est enim nō ī aliquo pessimus uir inter Myrmi
 Filius Agaclei magnanimi diuinus Epegeus, (dones
 Qui in Budeo bene habitata imperabat
 Antea. sed tunc bonum nepotem interficiens
 Ad Peleum iuit, & ad Thetim argenteos pedes habentē.
 Hi autem simul cum Achille forti miserunt sequi
 Ilium in pulchros equos habens, ut Troianis pugnent.
 Hunc tunc tangentem mortuū percussit illustris Hector
 Saxo in capite, quod dupliciter totum diuisum est
 In galea forti. hic autem pronus in mortuum
 Decidit circa autem ipsum mors susa est pernitiosa.
 Patroclo autem dolor factus est interfecto socio.
 Iuit autem rectā per primos pugnatores accipitri similis
 Veloci, qui terruit Coliosq; Pserasq;
 Sic rectā in Lycios Patrocle equis uiam facienti
 Rusti, & in Troianos irata est autem anima socio,
 Et percussit Peneleum Ithemenci dilectum filium
 In ceruice saxo rupit autem ab eo neruos.
 Cesserūt autē retro primi pugnatores, & illustris Hector.
 Quantus autem iaculi iactus extensi sit,
 Quod uir emittit tentans uel in certamine
 Vel & in bello hostium animum scindentium.
 Tantum cesserunt Troiani. expellebant autem Achiui.
 Glaucus autem primus Lyciorum ductor scutatorum

I L I A D I S.

Versus est. interfecit autem Vathyalea magnanimum
Chalconis dilectum filium, qui in Graecia domos habitans
Opibusq; diuitijsq; inter praestabat Myrmidones.
Hunc quidem Glaucus pectore medio vulnerat lancea
Versas repente, quando ipsum affecutus est insequens.
Sonuit autem cadens. densus aut dolor accepit Achivus.
Sic cecidit bonus uir. ualde autem Troiani gauisi sunt.
Steterunt autem circa ipsum cunctes congregati. neq; Achilli
Fortitudinis obliti sunt. robur at recta portabat ipsorum.
Tunc rursus Meriones Troianorum interfecit uirum armatum
Laogonum audacem filium Onetoris, qui Iouis sacerdos
Idem factus erat. Deus autem tanquam honorabatur populo.
Hunc percussit sub maxilla & aure. statim autem animus
Discessit a membris. odiosa autem ipsum tenebra accepit.
Aeneas autem in Merionem lanceam arcem misit.
Sperabat enim assequi sub scutum profedentem.
Sed hic quidem contrauidens euitauit arcem lanceam.
Ante enim declinatus est. hanc autem a tergo lanceam longa
Terram infixam est. ultima autem pars passa est
Lancea. tunc autem postea amisit fortitudinem fortis Mars.
Cuspis autem Aeneae mota in terram
Iiuit, quoniam uana forti a manu ruit.
Aeneas autem animo iratus locutusq; est.
Merione cito te & saltatorem quamuis existentem
Lancea mea compeuisset imperpetuum. si te percussissem.
Hunc at rursus Meriones lancea inclutus contra locutus est.
Aeneas arduum te & fortem quamuis existentem
Omnium hominum extinguere robur quicumq; te contra.
Venerit repugnans: mortalis autem & tu factus es.
Si & ego te percutiam nascens medium acuto arcu

II XVI.

184

Statim autem & fortis quamuis existens, & manibus fidens.
Gloriam mihi dabis, animam autem Plutoni famoso inique quis.
Sic dixit. hunc autem castigauit Menoetij fortissimus filius
Meriones cur tu haec & bonus existens dicis?
O amice, non Troiani uituperabilibus uerbis
A caduere submouebuntur, ante aliquam terram detinebit:
In enim manibus finis belli, Verborum autem in consilio:
Ideo non oportet uerbum augere, sed pugnare. (diuinus uir
Sic dicens hic quidem praecessit. ille autem simul secutus est
Horum at tanquam lignorum ictorum uirorum tumultus mouetur
Montis in concauitatibus. longe autem facta est auditio.
Sic horum mouebatur sonitus a terra latas uias habente
Aerisq; scutiq; scutorumq; benefactorum,
Ferientium ensibusq; & lanceis utrimq; incidentibus.
Neq; adhuc solers quamuis uir Sarpedona diuinum
Cognoscebat, quoniam telis & sanguine & pulueribus
A uertice uolutus erat totaliter ad pedes extremos.
Hi autem semper circa mortuum uersabantur, sicut quoniam muscae
Mandria in resonant lacteas in mulctras.
Tempore in uerno, quando lac uasa madefacit.
Sic hi circa mortuum uersabantur. nunquam autem Iupiter
Flectebat a forti pugna oculos splendidos,
Sed in ipsos semper aspiciebat, & considerabat animo.
Multa ualde de caede Patrocli cogitans,
Num iam illum in forti pugna
Illic supra diuinum Sarpedona illustris Hector
Aere interficiat, absq; humeris arma ferat.
An adhuc pluribus augeat iam dolorem grauem.
Sic autem ei cogitanti uisum est melius esse,
Ut bonus famulus Pelidae Achillis

Molimetum
prelij in ma
nibus consilij
aut in uerbis.

Comparatio
muscarum.

Patroclum ubi
interfici ue
lit, se cum deli
berat Iupi
ter.

I L I A D I S

Iterum Troianosq; & Hectora bellicosum
 Repelleret ad ciuitatem, multorū autē animum auferret.
 Hectori autem in primis timidum animum iniecit.
 In currū autē cōscēdēs ad fugā cōuersus est iussit autē alios
 Troianos fugere, cognouit enim Iouis sacras bilances.
 Tunc neq; fortissimi Lycij manserunt, sed fugerunt
 Omnes postquam Regem uiderunt percussū corde,
 Iaceniē in mortuorū congregatione. multi enim sup ipso
 Deciderunt, quādo contentionē fortē extendit Saturnus.
 Hi autem ab humeris Sarpedonis arma auferrebant
 Aerea splendentia: quæ quidem concauas in naues
 Dedit portare socijs Menæcij fortis filius.
 Et tunc Apollinem allocutus est nebularum cōgregator.
 Eia age nunc dilecte Phœbe nigro sanguine purga
 Iens ex uulneribus Sarpedona, & ipsum postea
 Valde longe ante ferens lana fluminis fluxibus:
 Inungitoq; ambrosia, circaq; immortales uestes induito:
 Mitte autem ipsum comitibus cum uelocibus ferre
 Somno, & morte gemellis, qui ipsum cito
 Ponant Lyciæ latæ in pingui populo.
 Illic ipsum sepelient fratresq; cœniq;
 Sepulchroq; tituloq; hic enim honor est mortuorum.

Sarpedonis
 cadauer fer-
 tur in Lyciā.

Sic dixit, neq; patri non obediuit Apollo.
 Iuit autem ab Ideis montibus in pugnam grauem.
 Statim autem ē telis Sarpedonem generosum tollens
 Multum proferens lauit fluminis fluxibus.
 Vnixit autē ambrosia: circū autē immortales uestes induit.
 Misit autem ipsum comitibus cum celeribus portare
 Somno & morte gemellis, qui ipsum statim
 Deposuerunt in Lyciæ latæ pingui populo.

Patroclus

Patroclus autem equitibus, & Antomedonti iubens,
 Troianos & Lycios! insequabatur. & ualde læsus est
 Stultus, si autem uerbum Pelidæ seruasset,
 Certe subterfugisset Parcam malam nigræ mortis,
 » S E D semperq; Iouis potentior mens quā uirorum.
 Quiq; fortem uirum terret, & abstulit uictoriam
 Facile, quando ipse iubeat pugnare,
 Qui ei & tunc animum in pectoribus immisit.
 Vbi quem primum, quem & postremum interfecisti
 Patrocle, quando te Dei ad mortem uocauerunt.
 Adrastum quidem primum, & Antonoum, & Echeclū,
 Et Perimum Megadem, & Epistora, & Menalippum,
 Et postea Elasum, & Mulium, & Pilartem.
 Hos iterfecit, hic autē alij ad fugā recordabātur unusq;sq;.
 Tunc altas portas hñtē Troiā accepissent filij Achiuorū
 Patrocli sub manibus, ualde ante enim lancea ruebat.
 Nisi Apollo Phœbus bene ædificata in turri
 Stetisset, huic perniciofa cogitans, Troianis autē auxilians.
 Ter quidem in cubito iuit muri alti
 Patroclus, ter autem ipsum expulit Apollo
 Manibus immortalibus lucidum scutum feriens.
 Sed quando iam quarto irruit Deo similis,
 Grauter minans allocutus est longe iaciens Apollo,
 Recede generose Patrocle, non tibi fatum
 Tua sub lancea ciuitatem destruere Troianorū supborū:
 Neq; ab Achille, qui te multo melior.
 Sic dixit, Patroclus autem cecidit longe retro
 Indignationem deuitans longe iaculantis Apollinis.
 Hector autē in scæa porta tenebat unicam unguam hñtes
 Dubitabat, n. an pugnaret in turma iterū ipellēs, (equos.

Patroclus ne
 glecto mada-
 to Achillis.
 Troianos ad
 urbem perse-
 quitur.

Patroclus
 Troiā cepis-
 set nisi obsti-
 tisset Apollo.

An populos in murum simuluocaret fugere.

Hæc ei cogitanti astitit illustris Apollo,

Viro similis iuueniq; fortiq;

A sius Hecuba frater. A sius, qui auunculus erat Hectoris equitatoris
Frater Hecubæ: filius autem Dymantis:

Qui Phrygiam habitabat fluxibus in sangarij.

Huic ipsum similis allocutus est illustris Apollo.

Hector cur pugna à cessas, neq; te oportet.

Vtinam quanto minor sum, tanto te potentior essem.

Ideo forte odiose à bello recederes.

Sed age Patroclo impelle fortes ungulas habentes equos:

Si aliquo modo ipsum interficias, det at tibi gloria Apollo

Sic dicēs hic quidē rursus iuit Deus in laborē uirorū

Cebriones frater et auriga Hectoris. Cebrioni autem iussit prudenti illustris Hector
Equos ad bellum flagellare, sed Apollo
Ingressus est multitudinem iens, in autē tumultū Argiuis

Misit miserū, Troianis autē & Hectori gloriam præbuit.

Hector autē alios quidē Danaos omisit, neq; interficiebat.

Sed hic Patroclo impellebat fortes ungulas hñtes equos.

Patroclus autē ex altera parte ab equis saltauit in terram,

Sinistra habens lancem, altera autem accepit petram

Marmor asperum, quam ei manus cooperuit.

Misit autem firmatus, neq; diu recessit à uiro:

Neq; uanum fecit telum, percussit autē Hectoris aurigam

Cebrionem nothum filium gloriosi Priami

Equorum habenas tenentem in fronte acuta petra.

Ambo autem supercilia confregit lapis, neq; ei impediuit

Cebrionē Patroclus occidit. Os, oculi autem in terram ceciderunt in pulueribus

Ipsius ante pedes hic autem natatori similis

Decidit à bene factō curru, reliquit autem ossa animus.

Hunc autem conuiciās allocutus ē Patroclus equitator.

Pape, certe ualde agilis uir, quia facile saltat:

Sicubi & ponto in pisculento esset,

Multos satiaret uir hic ostrea inquirens

Naue à saltans, si & tempestas esset,

Quia nunc in campo ex equis facile saltat

Certe & in Troianis saltatores sunt.

Sic dicens in Cebrionem heroem iuit,

Impetum leonis habens qui stabula scindens

Percussus est ad pectus: suaq; ipsum perdidit fortitudo.

Sic in Cebrionem Patrocle saltasti promptus.

Hector at rursus ex altera pte ab equis saltauit humū.

Hi circa Cebrionem, leones sicut, contendebant,

Sicut in montis summitatibus circa interemptā ceruam

Ambo exurientes ualde cogitantes pugnant.

Sic circa Cebrionem duo periti belli

Patroclusq; Menetiades & illustris Hector,

Desyderarabant inter se incidere corpus duro ferro,

Hector quidem ex capite postquā accepit non dimisit

Patroclus autem ex altera pte tenebat pede, alij autem

Troiani & Danai congregarunt fortem pugnam.

Sicut autem Euruisq; Notusq; contendunt inter se

Montis in radicibus profundam in flectere syluam,

Fagumq; fraxinumq; magnumq; corticē hñtem cornū uentorum.

Queq; inter se iccerunt extensos ramos

Sono magno, sonus autem fracturum.

Sic Troiani & Achiui inter se saltantes

Bellabant, neq; alteri recordabantur perniciose fugæ.

Multa autem Cebrionem circa acuta tela fixa sunt,

Sagittæq; uolatiles à neruis saltantes.

Comparatio
leonis.

Comparatio
uentorum.

Multa & saxa magna clypeos quatiebant
 Pugnantium circa ipsum. hic at in cōuersione pulueris,
 Iacebat magnus maxime oblitus equitatum,
 Quandiu quidem sol medium celum circuibat:
 Tādiu ualde utrorūq; tela tangebantur. cadebat at popu-
 lus. Quando autem sol transiuit ad uesperam
 Et tunc iam supra modum Achiui potentiores erant.
 Ex quidem Cebrionem telis heroem traxerunt
 Troianorum, ex acclamatione, & ab humeris arma accit
 Patroclus aut Troianis mala cogitans irruit. (perunt.
 Ter quidem postea irruit ueloci similis Marti
 Terribiliter uociferans. ter autē nouem uiros interfecit.
 Sed quando iam quarto irruit demoni similis,
 Tunc tibi Patrocle apparebat uitæ finis.
 Occurrit enim tibi Phœbus in forti pugna
 Terribilis. hic quidē hunc euntē in pugna nō cognouit.
 Caligine enim multa coopertus obuiauit.
 Stetit autem à tergo. percussit & dorsum latosq; humeros
 Manu obliqua conuertit. conuersi sunt ei oculi.
 Huius autē a quidē capite galeā discussit illustris Apollo.
 Hæc autem uoluta crepitu fecit pedibus sub equorum
 Galea triumcristarum. fœdatis sunt comæ
 Sanguine & pulueribus. antea quidem non fas erat
 Equinarum comarum galeam fœdari pulueribus.
 Sed uiri diuini caput gratiosumq; fortem
 Custodiebat Achilles. tunc autem. Iupiter Hecitori dedit
 Suo capite portare, depropē autē ei erat mors.
 Tota autem ei in manibus fracta est longa lancea
 Grauis, magna, crassa, ferrata, sed ab humeris
 Scutum cum loro humum cecidit usq; ad pedes.

Soluit at ei thoracē rex Iouis filius Apollo. (membra.
 Hūc at nocumētū mētibus accepit. soluta sūt at illustria
 stetit autē stupefactus à tergo aut dorsum acuta lancea
 Humerorum in medio cominus confixit Dardanus uir
 Panthœdes Euphorbus, qui co. etaneos ornabat
 Iaculoq; equitatuq; pedibusq; uelocibus.
 Etenim iam aliquādo uiros uiginti deturbauit ab equis,
 Primo tens cum curribus doctus belli,
 Qui tibi primus immisit telum Patrocle equitator.
 Neq; interfecit. hic quē iterū retro cucurrit. mistus ē et ī
 E corpore rapiēs laceā fraxineā. neq; expectauit (turma
 Patroclum nudum quāuis existentem in pugna.
 Patroclus autem Dei plaga & lancea domitus
 Retro sociorum in multitudinem cecit mortem fugiens.
 Hecor autē postquā uidit Patroclum magnanimum
 Retro cedentem percussum acuta lancea,
 Depropē ei uenit ad cateruas. uulnerauit autem lancea
 Extremum in latus, totaliter autem lanceam traiecit:
 Sonuit autē cadēs. ualde autem tristitia affecit populum
 Sicut quā aprū fortē leo uiolauit pugna: (Achiuorum.
 Hicq; montis summitatibus ualde cogitantes pugnant
 Fontem circa paruum. uolunt autem bibere ambo.
 Multum autē anhelantem leo domuit fortitudine.
 Sic multorum interfectorem Menœtij fortem filium
 Hecor Priamides propē lancea animo abstulit.
 Et ei glorians uerba uelocia dixit.
 Patrocle certe dicebas ciuitatem euertere meam,
 Troianas & mulieres libero die auferens
 Ducere in nauibus dilectam in patriam terram.
 Stulte. hæc autem ante Hecoris ueloces equi

Euphorbus
 patroclū uul-
 nerat.

Hecor Patro-
 clū sauciū oc-
 cidit.

Hecoris ad
 Patroclū hu-
 mi stratum
 uerba.

I L I A D I S

Pedibus ruunt pugnare. lancea autem ipse
Troianis bellicosus antecello: qui ipsis expello
Diem necessarium. tu autem hic uultures comedent
O' miser: neq; tibi bonus existens auxiliatus est Achilles,
Qui tibi ualde multum promptus iussit proficiscenti.
Non mihi ante uenis Patrocle bellicose
Naues in concauas, quam Hectoris homicidæ
Sanguinolentam uestem circa pectora scindere.
Sic tibi locutus est. tibi autem mentes dementi persuasit.
Hunc autem parum potes allocutus es Patrocle equitator.
Iam nunc Hector ualde gloriaris. tibi enim dedit
Victoriam Saturnides, & Apollo qui me interfecerunt
Facile. ipsi enim ab humeris arma detraxerunt.
Tales autem si mihi uiginti occurrisset,
Omnes illic perisissent mea sub lancea interfecti.
Sed me parca perniciofa & Latone interfecit filius.
Virorū autem Euphorbus. tu autem me tertius interfecisti.
Aliud autem tibi dico. tu & in mentibus iace tuis.
Non diu neq; ipse multum uiues. sed tibi iam
Propè adest mors, & Parca potens
Mausus interfectum Achilles inuicti Acacide.

Hector Patro
clū mortuum
alloquitur.

Sto ipsam dicentem finis mortis cooperuit.
Anima autem à membris uolans ad infernum iuit
Suam mortem lugens, linquens uiriditatem & pubertatem.
Hunc & mortuum allocutus est illustris Hector.
Patrocle cur mihi uaticinarius grauem mortem?
Quis autem scit si Achilles Thetidis filius pulchræ
Interficietur mea sub lancea uerberatus animū perdere?
Sic dicens lanceam aream ex uulnere
Traxit calce ante tens. hūc autē supinū expulit à lancea.

II XVI.

108

Statim autem cum lancea in Automedonta iuit,
Diuinum aurigam uelocis Acacide.
Cupiebat. n. interficere. hunc autē abstulerāt ueloces equi
Immortales, quos Peleo Dei dederant splendida dona.

ARGUMENTVM. P. HO
MERI COMPO
SITIONIS.

DE Patrocli corpore fortis constituitur pugna, in qua & Euphorbus interficitur a Menelao. Hector autem chitis induitur armatura, & contrastat Græcis. Qui autem circa Menelaum, & Nilochum mittunt ad Achillem, Patrocli mortem nunciantem. Subingredientes autem & eleuantes corpus humeris portant. Eleuantes autem præpugnant & prohibent hostes.

aa iij

I L I A D I S

I L I A D I S . P . H O M E R I
C O M P O S I T I O N I S .

Rho, Danaï Troianq; super mortuum circū pugnabant.

Eq; latuit Atrei filium fortem Me-
nclauum,
Patroclus Troianis interfectus in
pugna.

luit autem per primos pugnatores
fulgenti are.

Menelaus p
morte Patro
cli.

Circa autem ipsum iuit sicut aliqua pro uitula mater

Primœnixa querula non prius sciens partus.

Sic pro Patroclo iuit flauus Menelaus.

Ante autem se lanceaq; tenebat, & sciuū undiq; æquale

Hunc interficere paratus quicunq; ei obuius ueniret.

Neq; Panthi filius strenuus neglexit

Patroclum cadentem egregium. propè autem ipsum

Stabat, & allocutus est bellicosum Menelaum.

Atride Menelaë generose princeps populorum

Recede relinque & mortuū. dimitte & spolia cruenta.

Non enim aliquis prior Troianorū fortiūq; auxiliatorū

Patroclum uulnerauit lancea in forti pugna.

Idco me sine gloriam bonam in Troianis accipere:

Ne te percussam, neq; dulcem animum auferam.

Hunc autè ualde iratus allocutus est flauus Menelaus.

Iupiter pater non quidem bonum, super be gloriari.

Neq; igitur pardi tanta uis, neq; leonis,

Neq; apri non castrati perniciosi, cuius maximus

Animus in pectoribus propter robur superbi,

Quantum Panthi filij benehasiati gloriantur.

Neq; quidem neq; uis potentis Hippodamij
Sua iuuetute adiuta est, qñ iproperauit, et me expectauit,

Et me dicebat inter Danaos ignauum bellatorem

Esse: neq; ipsum dico pedibus suis euntem

Letificare uxoremq; dilectam, amantissimosq; liberos.

Sic & tuam ego soluam fortitudinem, si me contra

Stabis. sed te ego recedentem iubeo

In multitudinem ire: neq; contrarius statuaris mihi

Ante aliquod malū pati: factum autè demens cognouit.

Sic dixit. hūc at nō persuasit. rñdens autè allocutus est.

Nunc quidem iam Menelaë generose certe ualde

Vleisceris fratrem meū, quē interfecisti. iactabūdu aut dice

Viduaſti aut mulierem secessu thalami noui. (bas.)

Incessabilem autem filijs luctum, & dolorem posuisti.

Certe ipsis miseris luctus fiam

Si ego caputq; tuum & arma frenens

Pantho in manibus iaciam & Phontidi diuinæ.

Sed non quidem adhuc diu sine experientia dolor erit,

Neq; sine pugna, neq; fortitudine, neq; timore.

Sic dicens, percussit scutum undiq; rotundum:

Neq; rupit æs: incuruata est autem eius cuspis

Scuto in forti. hic autem secundus motus est

Atrides Menelaus, supplicans Ioui patri.

Retro autem recēs stomachi ima

Percussit, ipse autem firmatus est forti manu fretus.

Contra autem teneram per ceruicem uenit cuspis:

Sonuit autem cadens: sonuerunt & arma super ipso.

Sanguine eius madefactæ sunt comæ gratijs similes,

Capilliq; qui auroq; & argento stricti erant.

Qualiter autem nutrit ranuum uir uirescentem oliuæ

Euphorbum
Menelaus oc
cidit.

Loco in ouium uersantium ubi satis scaturit aqua
 Limpida longe fulgens, quamq; flatus mouent
 Omnium uentorum, & emanat flore albo.
 Veniens autem repente uentus cum turbine multo
 Fundamento ex uertitur, & extenditur in terra,
 Taliter Panthi filium bellicosum Euphorbum
 Atrides Menelaus postquam interfecit arma spoliabat.
 Sicut at qui aliq; leo motibus nutritus fortitudmi cōfusus
 Pascens armenti bouem rapuit, quæ optima.
 Huius autem ceruicem frezit capiens fortibus dentibus
 Primum: postea autem sanguinē & uiscera omnia sorbet
 Lauans circum autem hunc canesq; uiri pastores
 Multum ualde clamant à longe, neq; uolunt
 Contra ire, ualde enim nouus timor accepit.
 Sic horum nulli animus pectoribus audebat
 Contra ire Menelaum gloriosum.
 Tunc facile tulisset arma Panthide
 Atrides: nisi inuidisset clarus Apollo:
 Qui ei Hectorem contra mouit ueloci similem Marti,
 Viro similis Ciconorum ductori Mentæ.
 Et ipsum clamans uerba uelocia allocutus est,
 Hæctor nunc tu quidem sic curris, incessanter impellēs
 Equos Aeacide bellicosi, qui difficiles captu
 Viris mortalibus domari, & aurigari
 Alio quam Achille, quem immortalis peperit mater.
 Interim autem Menelaus bellicosus Atræi filius
 Patroclum circa iens Troianorum optimum interfecit
 Panthidē Euphorbū, cessare fecit aut ab ipetu suo bello.
 Sic dicēs hic quidē rursus iuit Deus in laborē uiroꝝ
 Hectorem aut grauis dolor cepit mentes circa nigras.

Circumspectit autem postea, statim autem cognouit
 Hunc quidem auferentē inchoata arma: hunc aut in terra
 lucentem, fluebat autem sanguis in percusso uulnere.
 Iuit autem per primos pugnatōres armatus splēdētī are
 Acute proclamans flamme similis Vulcani
 Inextinguibili neq; filium latuit Atræi acute uociferans.
 Iratus autem dixit ad suum egregium animum.
 Hei ego si relinquo arma pulchra
 Patroclumq; qui iacet mei gratia hic honoris.
 Nequis me Danaorum quicumq; uidet,
 Si Hæctori solus existens, & Troianis pugno
 Verecundans, ne me circumueniant unum multi.
 Troianos autem omnes huc ducit bellicosus Hæctor.
 Sed cur mihi hæc dilecta loquitur anima?
 » Quando uir uult cum diuino utro pugnare,
 » Quē Deus honorat: cito ei magnū nocumētū uoluitur.
 Ideo nemo Danaorum arguet, qui uiderit
 Hæctori cedentem, quoniam à Deo pugnat.
 Si autem atæcis uocem fortis audiuerō
 Ambo rursus euntes recordabimur pugne.
 Et contra Deum si quo modo trahemus mortuum
 Pelidæ Achilli malis & melius esset.
 Dum hæc moueret in mente, & in animo,
 Interim Troianorū turme uenerūt: præibat aut Hæctor.
 Sed hic retrocessit, reliquit autem mortuum
 Retrouersus, sicutq; leo generosus
 Quem canesq; & uiri longe à stabulo expellunt
 Hastis & clamore: huius aut in mētibus fortissimus aiūs
 Tristatur: inuitus autem it à media mandria.
 Sic à Patroclo ibat flauus Menelaus.

Stabat autē cōuersus postquā ibat in multitudine sociorū
 Circumspiciens Aiacem magnum Telamonium filium,
 Hūc autem ualde statim intellexit pugna in sinistra omni
 Hortantemq; socios, & concitantem pugnare:
 Magnam enim eis formidinem iniecit lucidus Apollo.
 Perrexit autem currere. statim autē astans uerbum dixit.

Aiāx age amice circa Patroclum mortuum
 Festinemus: si mortuum Achilli feramus
 Nudum. sed arma habet galeam pulchram habens.
 Sic dixit. Aiāci autem prudenti animum mouit.
 Iuit at p primos pugnatōres simul & flauus Menelaus.
 Hector quidem patroclū postq̄ in inclita arma abstulit,
 Trahebat ut ab humeris caput incideret acuto ere,
 Et mortuum Troianis trahens caubus daret.
 Aiāx autem propē uenit portans scutum uelut turrim.
 Hector autem retro in multitudinem iens cessit sociorū.
 In currum autem ascendit. dedit autē hic arma pulchra
 Troianis ferret ad ciuitatem. magnam galeam esse ipsi.
 Aiāx autē circum Menæciadem scutum latum cooperiēs
 Stetit, sicut aliquis leo circa suos filios,
 Cui filios ducenti obuiarunt in sylua
 Viri uenatores hic autem fortitudine superbiens
 Totum supercilium subtrahit oculos tegens
 Sic Aiāx pro Patroclo heroē iuit.
 Atrides autem ex altera parte bellicosus Menelaus
 Stabat magnum dolorem in pectoribus augens.
 Glaucus autem Hippolochi filius Lyciorum ductor
 Hecora torue uidens graui locutus est uerbo.
 Hector specie optime, pugne ualde indigens
 Certe uane gloria bona tenet fugitiuum existentem.

Consydera nunc quomodo ciuitatem & urbem seruabis
 Solus cum populis, qui Troie geniti sunt.
 Non enim aliquis Lyciorum pugnaturus Danais
 Ibit pro urbe, quoniam non aliqua gratia esset
 Pugnare inimicis cum uiris assidue semper:
 Quomodo tu inferiorem uirum saluabis in pugna,
 Timide: quoniam Sarpedona simul aduenam & socium
 Reliquisti Argiuis tractum, & laniamentum fieri,
 Qui tibi multum utilis fuit urbiq; & ipsi
 Saluus existens. nūc autē nō ei expellere canes tolerasti.
 Ideo nunc si quis mihi Lyciorum crederet uirorum
 Domum ire: Troie autem appareret grauis peruities.
 Si enim nunc Troianis robur multum audax inesset
 Intrepidum quale uiros ingreditur qui pro patria
 Viris inimicis laborem, & pugnam ponunt,
 Statim patroclum traheremus Ilium intra.
 Si autem hic ad ciuitatem magnam Priami Regis
 Iret mortuus, & ipsum traheremus à pugna.
 Statim Argiui Sarpedonis arma pulchra
 Redderent, & ipsum duceremus Ilium intra.
 Talis enim famulus iterfectus est uiri qui ualde optimus
 Argiuorum apud naues, & bellicosi famuli.
 Sed tu Aiācem magnanimum non tolerasti
 Stare contra oculos uidens inimicorum in pugna,
 Neq; rectā pugnare, quoniam te melior est.
 Hunc autē torue uidens allocutus est bellicosus Hector
 Glauce cur autem tu talis existens superbe locutus es.
 O amice certe arbitror te supra mentes esse aliorum
 Quicunq; Lyciam fecundam habitant.
 Nunc autem tui conqueror omnino mētes, quale dixisti?

Qui me dicis Aiace[m] magnum non expectasse.
 Non ego timui certamen, neq[ue] strepitum equorum.
 Sed semper Iouis potentior mens Aegiochi:
 Qui & fortem uirum terret, & aufert uictoriam
 Facile aliquando autem ipse compellit pugnare.
 Sed age hic amice apud me sta, & uide opus
 An toto die malus ero, ut dicis.
 An aliquē & Danaorū fortitudine ualde quāuis prop[ter]u[m]
 Impediam expellere circa Patroclum mortuum,
 Sic dicens Troianis hortabatur longe clamans.
 Troiani, & Lycij, & Dardani bellicosi
 Viri, estote dilecti. recordamini autem bellicae uirtutis,
 Vt ego Achillis fortissimi arma induam
 Pulchra, quae Patrocli uim expoliaui interficiens.
 Sic clamans abiit gloriosus Hector,
 Sanguineo ex bello: ruens autem inuenit socios
 Cito ualde nondum longe pedibus uelocibus sequens.
 Hi ad ciuitatem portabant gloriosa arma Pelidae.
 Stans autem longe à pugna tristi arma mutauit.
 Serte hic quidem sua dedit portare ad Ilium sacrum
 Troianis bellicosis. hic autem immortalia arma induit
 Pelidae Achillis: quae ei Dei caelestes
 Patri dilecto tradiderant. hic autem suo filio dederat
 Donum, sed non filius in armis patris consenuit.
 Hunc autē postquā igitur procul uidit nubifer Iupiter
 Armis Pelidae armatum diuini,
 Mouens caput ad suum locutus est animum.
 O miser, neq[ue] tibi mors in animo est,
 Quae iam prop[ter] est. tu autem immortalia arma induis
 Viri fortissimi: quem tremunt & alij,

Achillis arma
 capiuntur
 ab Hectore.

Iupiter secū
 de morte He-
 ctoris.

Cuius socium interfecisti benignumq[ue] fortemq[ue].
 Arma autem non secundum decens à capiteq[ue] et humeris
 Accepisti. uerum tibi nunc magnam potentiam praebeto
 Horum praemium quod non pugna ex redeunti
 suscipiet Andromache in clypea arma Pelidae.
 Dixit, & caeruleis supercilijs annuit Saturnides.
 Hectori autē aptauit arma in corpore. induit autē ipsum
 Terribilis inuictus. impleuit autē eius mēbra intus (Mars
 Fortitudine & robore. ad autem in clypeos auxiliarios
 Iuit ualde clamans uidebatur autem ipsis omnibus
 Armis splendidus magnanimi Pelidae.
 Hortatus est autem unumquēq[ue] iens uerbis.
 Mesthlemq[ue], Glaucumq[ue], Medontaq[ue], Therfilochumq[ue],
 Atreopemq[ue], Desinoraq[ue], Hippothoumq[ue],
 Phorcimq[ue], Chroniumq[ue], & Ennomum uatem.
 Hos hic hortatus uerba uelocia allocutus est.
 Audite innumerae gentes uicinorum auxiliatorum,
 Non enim ego multitudines quaerens, neq[ue] indigens
 Huc à uestris ciuitatibus congregaui singulum:
 Sed ut mihi Troianorum uxores & paruos filios
 Prompte liberetis bellicosis ab Achiuis.
 Haec cogitans donis cogam & conuiuio
 Populos uestrum autem uniuscuiusq[ue] animum excitabo.
 Ideo aliquis nunc rectā uulneratus uel peribit
 Vel saluabitur. haec enim belli uirtus.
 Qui autem Patroclum, & mortuum tamen
 Troianos in bellicosos trahet. cedet autem ei Aiax.
 Medium huic spoliolum diuidam. dimidium autē ipse
 Habebo ego. haec autem ei gloria erit quanta mihi.
 Sic dixit. hi autē rectā in Danaos impetū faciētes iuerūt,

Patrocli mortui corpus a Grecis defenditur. ne Hector eo potitur.

Lanceas eleuantes. ualde autem ipsi sperabat animus
Mortuum ab Aiace trahere Telamonio.
Stulti certe multis in ipso animum abstulit,
Et tunc Ajax allocutus est uocem bonum Menelaum.
O' amice ô Menelae generose non amplius nobis
Spero ipsi redire ex bello.
Non tantum mortuo de timeo Patroclo,
Qui forte Troianorum saturabit canes, & aues,
Quantum meo capite de timeo, nequid patiatur,
Et tuo: quoniam belli nebula omnia cooperuit
Hector. nobis rursus apparet grauis pernities.
Sed age optimos Danaorum uoca, si quis audiuerit.
Sic dixit. neq; nō persuasus est uocē bonus Menelaus.
Clamauit autem ualde Danaus iens.
O' dilecti Argiuorum ductores & principes
Quiq; apud Atridas Agamemnona & Menelaum
Publica bibunt, & imperant unusquisq;
Populis. ex autem Ioue honor & gloria procedit.
Difficile autem mihi est speculari unumquemq;
Ductorum. tanta enim contentio belli apparet.
Sed aliquis ipse eat. accusetur autem in animo
Patroclum Troianis canibus ludos fieri.
Sic dixit. continuo audiuit Oileus uelox Ajax.
Primus autem contrarius uenit ruens in pugnam.
Hunc autem post Idomeneus & auriga Idomenei
Meriones similis Marti homicidæ.
Aliorum autem qui suis mentibus nomina diceret
Quotquot iā postea pugna cōgregauerunt Achiuorum.
Troiani at prius uerberarunt congregati. Dux autē erat
Sicut autē qñ in ostijs à Ioue fluentis fluij (Hector.
Sonat

Sonat ualde unda ad fluxum. circa autem ultima
Littora resonant eructans mare extra.
Tantus Troianorum clamor erat. sed Achiui
Stabant circa Menoetiadem unum animum habentes
Sepientes scutis arcis. circa autem ipsis
Splendidas galeas Saturnius caliginem multam
Fundebat: quoniam neque Menoetiadem oderat antea,
Donec uiuus existens famulus fuit Aeacide.
Oderat autē ipsum inimicorum canibus adeptione fieri
Troianis ideo, & eius auxiliari incitauit socios. (uos.
Expulerūt autē priores Troiani nigros oculos hñtes Achi-
Mortuum autē relinquētes fugerunt. neq; aliqñ ipsorum
Troiani magnanimi interfecerunt læcis cupiētes quāuis:
Sed mortuum trahēbāt. paululum autē & ab hoc Achiui
Futuri erant abesse. ualde enim ipsos cito uertit
Ajax. qui circa quidem speciem. circa autem opera erat
Aliorum Danaorum post eximium Pelidem.
Ruit at per primos pugnatores porco similis fortitudine
Apro. qui in montibus canes tenerosq; iuuenes
Facile sparsit uertens per concauitates.
Sic filius Telamonis clari illustris Ajax
Facile inter iens Troianorum sparsit phalanges,
Qui circa Patroclum iuerant. cogitabant autē maxime
Ciuitatem ad suam trahere, & gloriam capere.
Certe hunc Lethi Pelasgi illustris filius
Hippothis pede trahēbat in forti pugna,
Ligans loro apud talum circa neruos,
Hectori & Troianis gratificaturus. cito autem ipsi
Venit malum. quod ei nullus prohibuit cupienti quamuis.
Hunc autem filius Telamonis ruens per multitudinem,
Home. Ilias. b b

Percussit ipse propè galeam per aream.
 Scissa est aut equinas setas hñs galea circa lanceæ cuspide
 Percussa lancea magna & manu forti.
 Cerebrum autem apud ferrum hastæ cucurrit ex vulnere
 Sanguinolentum. huius aut rursus solutū est robur. ex aut
 Patrocli pede magnanimi misit humum (manibus
 Iacere. hic aut propè ipsum cecidit pronus super mortuū
 Longe à Laissa fertili. neque parentibus
 Nutrimenta dilectis reddidit. parui temporis aut ei auum
 Fuit ab Aiace magnanimo lancea interfecto.
 Hector aut rursus Aiaci iaculatus est lancea splendida.
 Sed hic quidem contra uidens euitauit aream lanceam
 Paululum. hic autē Schedium magnanum Iphuthi filium
 Phocorum exinie optimum. qui in inclita Panopea
 Domos habitauit multis uiris imperans.
 Hunc percussit sub iuncturā median. totaliter aut ultima
 Cuspis areæ apud ultimum humerum transiuit.
 Sonuit autem cadēs: resonuerunt autem arma super ipso.
 Ajax autem rursus Phorecyna prudentē Phanopis filium
 Hippothoi circum euntem medio in uentre percussit:
 Rupit autem Thoracis concauitatem. per autē uiscera as
 Transiuit. hic in pulueribus cadens accepit terrā cubito.
 Recefferūt aut sub primi pugnatōres & illustris Hector.
 Argiui autem ualde clamabant. trahebant autē mortuos,
 Phorcymq; Hippothoiq; soluerūt aut arma ab humeris.
 Tunc rursus Troiani bellicosus ab Achuiis
 Ilium intrauerunt impotentis domiti.
 Argiui autē gloriam acceperunt, & præter Iouis fatum
 Potentia & fortitudine propria. sed ipse Apollo
 Acneam concitauit corpore Periphanti similis

Præconi Epytide, qui ei apud patrem senem
 Præconizans senuit dilecta mentibus consilia sciens.
 Huic ipsum similis allocutus est Iouis filius Apollo.
 Aenea quomodo & præter Deos liberabitis
 Ilium altum sic iam uident uiros alios
 Fortitudineq; potentiaq; confisos uirilitateq;
 Multitudineq; sua, & intrepidum populum habentes.
 Nobis aut Iupiter quidē multum consultat quam Danais
 Victoriam. sed ipsi timetis ualde. neque pugnatis.
 Sic dixit. Eneas aut lōge iaculatē Apollinē (ciferās.
 Cognouit cōtra uidēs. ualde aut Hectora allocutus est uo
 Hectorq; & alij Troianorum ductores & auxiliatorum;
 Pudor quidem nunc hic bellicosus ab Achuiis
 Ilium ire impotentis domitos.
 Sed adhuc aliquis dixit Deorum mihi propè astans,
 Iouem magnum peritum pugne auxiliatorem esse.
 Ideo rectā in Danaos eamus. ne hi quieti
 Patroclum nauibus appropinquent mortuum.
 Sic dixit, & multo ante pugnatōres saltans stetit.
 Hi autem uersi sunt & contrarij steterunt Achuiis.
 Tunc rursus Aeneas Leocritum interfecit lancea
 Filium Arisbantis Lycomedis bonum socium.
 Hunc autem cadentē miseratus est bellicosus Lycomedes.
 Stetit aut ualde propè icns & iaculatus est lancea lucida,
 Et percussit Hippasidem Amythaona pastore populorū
 Epar sub præcordijs. statim autem genua soluit
 Qui ex Peonia fecunda uenerat:
 Et post Astropeum fortificauerat pugnare.
 Hunc autem cadentē miseratus est bellicosus Astropeus.
 Irruit autem, & hic promptus Danais pugnare.

Apollo ad
 Acneam

Sed nondū adhuc poterat. scutis enim clausi erant undiq;
 Stantes circa patroclum. ante autem lanceas tenebant.
 Ajax enim ualde omnes adiuit multa iubens:
 Neque aliquem retro à mortuo recedere iubet.
 Neq; aliquem pugnare Achiuorum egregie aliorum.
 Sed ualde circa ipsum ire. propè autem pugnare.
 Sic Ajax iussit magnus: sanguine autem terra
 Madefacta est nigro. hi autem propè stantes cadebant
 Nortui simul Troianorū, & fortissimorū auxiliatorum.
 Et Danaorum: neq; hi enim sine sanguine pugnabant.
 Pauciores autē muliū corrupēbātur: recordabātur. n. semp
 Inter se in multitudine expellere laborem grauem.
 Sic hi quidem pugnabant corpore ignis. neque dices
 Neque aliquando solem saluum esse. neque lunam.
 Caligine enim detinebantur. pugna inq; quicumq; optimi
 Stabant circa Menctiadem interfectum.
 Alij autem Troianiq; & fortes Achii,
 Taciti pugnabant sub aere. uolabat autem splendor
 Solis acutus. nebula autem non apparebat in omni
 Terra neq; montibus in. remissiores autem pugnabant
 Inter se fugientes tela spirantia
 Multum longe stantes hi autē in medio dolores patiebātur
 Caligine & bello: consumebantur autem seuo aere
 Quicumq; optimi erant. duo autē nondum uiri audiuerāt
 Viri gloriosi Thrasymedes Antilochusq;
 Patroclum mortuum eximium. sed item dicebant
 Viuum in primo tumultu Troianis pugnare.
 Hi autem prospicientes mortem & fugam sociorum
 Separatim pugnabant: quoniam sic iusserat Nestor
 Concitans ad bellum nigris à nauibus.

His autem diurnis contentionis magnū certamē motū est
 Difficilis. labore autem & sudore indefinenter semper
 Genuaq; tibi. eq; pedes autem subter uniuscuiusq;
 Manusq; oculiq; inquinati erant pugnantibus
 Circa fortem famulum pedum uelocium Aeacidae.
 Sicut autem quando uir tauri bouis magni pellem
 Populis det extendere inebriatam unctione.
 Accipientes autem utique hi distantes extendunt,
 Circum circa uerum humiditas iuit
 Multorum trahentium. extenditur autem tota undiq;
 Sic hi huc & illuc mortuum paruo in spatio
 Trahebant ambo. ualde enim ipsis fuit animus.
 Troianis quidem trahere ad illum. sed Achii
 Naues in concauas. circa autem ipsum bellum motum est
 Crudele. neq; Mars populorum seruator. neque Minerua.
 Hoc uidens uituperasset: neq; si ualde ipsum ira cepisset.
 Talem iupiter in patroclo uirorumq; & equorum
 Die illo extendit malum laborem: neq; aliquo modo
 Sciebat Patroclum interfectum diuus Achilles.
 Multo enim longe à nauibus pugnabat uelocibus
 Muro sub Troianorū. hoc ipsum nunq; existimabat aīo
 Mori. sed uiuum applicantem ad portas
 Retro redire: quoniam neque hoc sperabat omnino
 Destruere urbem sine illo. neque cum ipso.
 Sæpe enim hoc à matre rogauit separatim audiens:
 Quæ ei unciat iouis magni mentem.
 Iam tunc non ei dixit malum tantum quantum factum est
 Mater. quod ei multo dilectissimus periret socius,
 Hi autem semper circa mortuum acutas hastas tenentes
 Indefinenter implicabantur. & inter se interficiebant.

Comparatio
 pellis tauri.

ILIADIS

Sic autem aliquis dixit Achiuorum armatorum.

O amici non quidem nobis gloria redire
Naues in concauas. sed hic terra nigra
Omnibus aperiat. hoc nobis statim multo melius esset,
Si mortuum Troianis sinamus bellicosus
Ciuitatem ad suam trahere, & gloriam accipere.
Sic aut aliquis rursus Troianorum magnanorum dixit.
O amici si & fatum à uiro hoc mori
Omnes simul non aliquo modo aliquis recedat à bello.

Sic aliquis dicebat. robur autē excitabat unius cuiusq;
Sic hi quidem pugnabant. ferreus autem erepitus
Aereum caelum ibat per aërem infructuosum.
Equi autem Aeacide pugna à longe existentes
Flebant. postquam primum senserunt aurigam
In pulcricibus lapsum ab Hectore homicida.
Certe quidem Automedon Diorei fortis filius
Multum quidem uerbere crebro concitabat uerberans.
Multa autem mitibus allocutus est, multa autem minis.
Hi autem non retro in naues in latum Hellespontum
Volebant ire, neque ad bellam ad Achiuos.
Sed sicut quando columna manet firmiter que in tumulto
Viri stat mortui uel mulieris.

Sic manebant seure pulchrum currum habentes

Achillis equi Pauimento inclinantes capita: lachrymæ autem ipsis
dolēt ac illa- Calide per genas humum fluebant gementibus
chrymantur. Aurigæ desiderio florida autem sordebat coma
Ingo ex cadens apud Iugum ambobus.
Gementes autem hos uidens miseratus est Saturnius.
Mouens autem caput ad suum locutus est animum.
O miseri cur uos dedimus Peleo regi

LIBER XVII.

196

Mortali uos autem estis insensentesq; immortalesq;
An ut infelicibus cum uiris dolores habeatis.
Non quidem enim aliquid est erumnosius uiro
Omnium quæ terram inspirant & serpunt.
Sed non quidem uobis & curribus uarijs
Hector Priamides inubit, neque aliquis alius.
An non satis quod & arma habet & gloriatur uane.
Vobis autem in genibus iaciam fortitudinē & in animo,
Vt & Automedonta saluetis ex bello
Naues in concauas item enim ipsis gloriam dabo
Interficere, donec in naues bene tabulatas reuertantur,
Ingrediaturq; sol & in crepusculum sacrum eat.

Sic dicens equis inspirauit robur bonum.

Hi autem à crinibus puluerem in terram iacentes
Statim portabant citum currū ad Troianos & Achiuos.
His autem in Automedon pugnabat tristis quamuis socius
Equis ruens tanquam uultur in anseres.
Facile quidem enim fugiebat à Troianorum impetu,
Facile autem irruit multam in multitudinem insequens.
Sed non interfecit uiros quando ruebat impellere.
Non enim aliquo modo erat solum eūtem sacro in curru
Lancea ruere, & impellere ueloces equos.
Sed autem iam ipsum socius uir uidit oculis
Alcimedon filius Laërcei Emonide.

Stetit aut à tergo currus, & Automedonta allocutus est.

Automedon quis tibi Deorum inutile consilium
In pectoribus posuit, & abstulit mentes bonas?
Qualiter in Troianos pugnas prima in acie
Solus? sed tibi socius interemptus est. arma autem Hector
Ipse habens humeris iactatur Aeacide.

Automedon.

I L I A D I S

Hunc aut̄ rursus Automedon allocutus est Diorei filius.
Alcimedon, quis enim tibi Achiuorum alius similis
Equorum immortalium tenere domationemq; roburq;
Nisi Patroclus Deis peritus similis,
Viuus existens. nunc aut̄ rursus mors & fatum accepit.
Sed tu quidem flagellum & habenas splendas
Accipe. ego autem ab equis descendam ut pugnem.

Sic dixit. Alcimedon aut̄ uoce uelocē currum ascendens
Statim flagellum & habenas accepit manibus.
Automedon autem desiliit. intellexit aut̄ illustris Hector.
Statim autem Aeneam allocutus est prop̄ existentem.
Aenea Troianorum consiliator bellicosorum,
Equos hos aduerti uelocis Aeacide
In bellum prodeuntes cum aurigis malis,
Hos sperarem captos iri, si tu modo animo
Tuo uelis, neque enim irruentibus nobis
Sustinerent aduersus stantes pugnare Marte.

Sic ait. neque non paruū bonus filius Anchisæ:
Hi autem rectā iuerunt corijs contacti humeros
Aridis, firmis: multum uero super iacebat æs.
His autem simul Chromiusq; & Aretus Deo similis
Iuerunt ambo: ualde autem eorum sperabat animus
Ipsosq; interficere, agitareq; lata colla habentes equos.
Stulti, nequaquam erant sine sanguine reuersuri
Retro ab Automedōte. hic uero precatus Iouem patrem
Fortitudine & robore repletus est precordia alta,
Statim autem Alcimedontem affatus est fidum socium.
Alcimedon nequaquam à me longe detineas equos:
Sed ualde spirantes in dorsum, neque enim ego
Hectorem Priamidem robur contenturum puto

P E T R O X V I I .

197

Ante quàm Achillis pulchricomos conscendat equos
Nobis interfectis: teneat uero acies uirorum
Argiuorum, uel & ipse inter primos capiat.

Sic fatus, Aiaces uocauit & Menelaum.
Aiaces Argiuorum Duces, & Menelæ,
Certe quidē huius mortui cura delata est, quotquot opti-
Pro ipso ire, & propulsare acies uirorum: (mi,
A nobis uero uiuis auertite crudelem diem.
Hic namq; aggrauauerunt bellum lachrymosum
Hector Aeneasq; qui Troianorum sunt optimi,
Sed quidem hæc in Deorum genibus posita sunt.
Iaculabor enim & ego, hæc aut̄ Ioui omnia curæ erunt,
Dixit, & uibrās præmisit longā umbram habentē hastā,
Et iccit Areti contra chypeum unaique æqualem.
Hic autem non hastam prohibuit, pertransiit autem æs:
Extremo autem in uentre per balteum transiit.

Quæmadmodū uero quæ acutā habens securim iuuenis uir
Cedens post cornua bouis agrestis,
Ut incidat omnem, hic uero impetu factō cadat.
Ita hic impetu factō cecidit supinus. intra aut̄ illi hasta
Viscera ualde acuta concussa soluit membra.
Hector uero Automedōtem iaculatus est lancea fulgenti.
Sed hi quidē ex aduerso cōspicatus declinauit areā hastā,
In faciem enim procidit. retro autem lancea longa
Solo infixæ est. extrema autem pars concussa est
Hastæ. tum deinde laxauit robur fortis Mars:
Et certe ensibus coninus decertassent,
Nisi ipsos Aiaces diremissent prompti:
Qui uenerunt per turmam socio uocante.
Hos autem ueriti cesserunt rursus retro

ILIADIS

Hector Aeneasq; & Chromius Deo similis:
Aretum uero illic dereliquerunt diuisum cor
Iacentem. Automedon autem ueloci equalis Marti,
Armisq; spoliavit, & gloriosum uerbum fatus est.
Certe paululum super Menoetiade mortuo
Cor à dolore deposui, deteriore licet interfecerim.
Sic fatus in currum capiens spolia cruenta
Posuit. ipse autem ascendit pedes & manus de super
Sanguinolentus, ceu quis Leo Taurum depastus.
Rursus autem super Patroclo aucta est fortis pugna,
Molesta, lachrymosa, suscitauit uero cōtentionē Minerua
De caelo descendens, prēmisit enim late sonans Iupiter
Ut excitaret Danaos: namq; mens mutata est eius.
Quemadmodum purpureā Irim mortalibus cū extēderit
Iupiter ex caelo, prodigum ut sit uel belli
Vel etiam hiemis frigide: quæ quidem ab operibus
Homines recreat in terra, ouibus uero nocet.
Sic hec uaria nebula contegens seipsam
Ingressa est Achiuorum gentē, excitauit autē uirū quemq;
Primum uero Atrei filium cum excitasset affata est
Fortem Menelaum: hic enim illi propius erat
Asimulata Phœnici corpus & indefessam uocem.
Tibi quidem Menelae mæror & opprobrium
Erit, si Achillis clari fidum sodalem
Muro sub Troianorum celeres canes distraxerint.
Sed sta fortiter, excita uero populum omnem.

Hanc autem affatus est clamore bonus Menelaus
Phœnix nutritie senex antique, si enim Minerua
Menelaus ad Dederit fortitudinē mihi, telorū uero arcuerit impetum:
Phœnicem. Sic ego sanē uelim adesse & opem ferre

P XVII.

198

Patroclo: uehementer enim mihi moriēs offendit animū.
Sed Hector ignis graue habet robur, neq; cessat
Aere uastans. huic enim Iupiter gloriam præbet.
Sic ait, gauisa est autē glaucos habens Minerva,
Quoniam ipsam ante Deos præcatus est omnes:
Robur autem in humeris & genibus posuit:
Et illi muscæ audactam in pectoribus immisit:
Quæ quamuis sumnota ualde à corpore humano
Cupit mordere, dulcisq; illi sanguis hominis est.
Tali ipsius, audacia repleuit præcordia alta.
Iuit autē super Patroclum, & iaculatus est lancea fulgētī.
Erat autem inter Troianos Podes filius Eetionis
Diuesq; bonusq;, maxime autē ipsum honorabat Hector
Inter populares, quoniam illi sodalis erat charus conuiua,
Quem iuxta balteum percussit flauus Menelaus
Impetum facientem in fugam, es autem transmisit.
Insonuit uero cadens, uerum Atrides Menelaus
Mortuum ex Troianis subtraxit post ordinem sociorum.
Hectorem autem propius stans instigauit Apollo
Phœnopi Asiade similis, qui illi omnium
Hospitum amicissimus erat in Abydo domo habitans:
Cui seipsum asimulans affatus est longe iaculans Apollo.
Hector quis te amplius Achiuorum formidet
Qualem Menelaum subtremuisti, qui antea
Mollis pugnator: nunc autem abit solus sustollens
Mortuum ex Troianis: tuum uero interfecit fidū sodalem
Bonum inter propugnatores Podem filium Eetionis.
Sic ait, hunc uero doloris nebula contextit nigra.
Ibat autem per propugnatores armatus ardenti are:
Et tunc Saturnius sumpsit ægidem simbriatam

Græci fu-
giunt.

Splendentem Idam uero nubibus occuluit,
Fulgurans aut ualde magnū insonuit: hanc uero cōcusit.
Victoriam autem Troianis dedit: terruit uero Achiuos.
Primus Penelcus Boctius coepit fugam:
Percussus enim erat humerū lancea ante uulneratus cōtis
In summitate leuiter, rasi autem illi os ad usq; (nenter
Cuspis Polydamantis. hic enim percussit propē ueniens.
Leitum. rursus Hector cominus ferijt manum in uola
Filium Alectryonis magnū. cessauit autem à pugna.
Deterritus uero est circūspiciens, qm̄ non amplius sperat
Lanceam tenēs in manu decernere cū Troionis. (bat autē
Hectorem autē Idomeneus post Leitum impetū facientem
Percussit thoracem in pectore apud mamillam.
In summitate aut fracta est lōga lancea. hi autē timuerunt
Troiani. hic autem Idomeneus iaculatus est Deucalidæ
Curru instanti. hoc quidem ab parum errauit.
Sed hic Merionis comitemq; aurigamq;
Cœranum, qui ex Lyto bene adificato sequebatur ipsum,
Pedestris enim primus linquens naues utrinq; agitat as
Venit, & Troianis magnum robur iniecit,
Nisi Cœranus statim pedum uelocium impulisset equos.
Et huic quidē lumen uenisset: expulisset autē crudelē diem.
Ipse autem perdidit animum sub Hectore homicida.
Hunc percussit sub mamillam & aure. ex autem dentes
Pulit lancea ultima. per autem linguam fodit median.
Cecidit autē ex curribus: de autē habenas fudit in terram.
Et has Meriones accepit manibus dilectis
Inclinatus è terra, & Idomeneum allocutus est.
Flagella nunc quousq; ueloces in naues eas:
Cognoscas autē & ipse quod nō amplius robur Græcorū.

Sic dixit. Idomeneus autē flagellauit pulchrorū criniū
Naues in cōcauas. iā enim timor incidit animo. (equos
Neque latuit Aiace magnanimum & Menelaum
Iupiter quādo iam Troianis dabat alternatam uictoriam.
His autem uerbis inceptit magnus Telamonius Ajax.

Pape iam quidem, & qui ualde stultus est
Cognoscat quod Troianis pater Iupiter gloriam præbet.
Horum quidem n. omnium tela tanguntur quicunq; iacit
Vel malus uel bonus. Iupiter autem tamen tela dirigit.
Nobis autem uane omnibus uana cadunt humum,
Sed age ipsi excogitemus consilium optimum.

Et quomodo mortuum trahemus, ac & ipsi
Gaudium dilectis socijs fiamus redeuntes:
Qui hic uidentes tristantur. neque item prædicant
Hectoris homicidæ robur & manus intangibiles
Tolerare, sed in nauibus nigris cadere.

Esset autem quicumque socius nunciet citissime
Pelidæ: quoniam non ipsum puto, neque audiuisse
Tristem nuncium quod ei dilectus perijt socius.
Sed nondum possum uidere talem Achiuorum.
Caligine enim detinentur simul ipsiq; & equi.
Iupiter pater, sed tu libera à caligine filios Achiuorum.
Fac autem splendorem: da autem oculis uidere.
In autem luce perde postquam tibi placet sic.

Sic dixit. hunc autē pater miseratus est lachrymantem.
Statim autem caliginem disperfit, & expulit nebulam.
Sol autem emicuit. pugna autem omnis patuit.
Et tunc Ajax allocutus est uocem bonum Menelaum.
Circumspice nunc Menelæe generose, an uideas
Viuum adhuc Antilochum magnanimum Nestoris filium.

Concita autem Achilli prudenti cito euntem
Dicere, quod ei quam dilectissimus perijt facius.

Sic dixit, neq; non paruit uocem bonus Menelaus.
Perrexit autem ire, sicut aliquisq; leo à medio stabulo
Quiq; postquam fatigauit canesq; uirosq; irritans:
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem capere,
Tota nocte uigilantes, hic autem carniū cupidus
Recta it, sed nihil facit, crebra enim iacula
Contraria ruunt ualidis à manibus:

Accensq; faces quas formidat ruens quamuis,
Mane autem longe ab ipsis iuit tristi animo.

Sic à Patroclo uocem bonus Menelaus
Ibat ualde inuitus, ualde enim timuit ne ipsum Achiu
Nimio præ metu lanamentum hostibus relinquerent.
Multum autem Merionq; & Aiacibus mandauit.

Aiaees Argiuorum duces Merionesq;
Nunc aliquis beniuolus Patrocli misert
Recordetur, omnibus enim sciebat suauis esse
uiuus existens: nunc autem mors & fortuna accepit.

Sic dicens abiit flauus Menelaus

Comparatio
aquila. Vndique circumspectans, sicutq; aquila quam dicunt
Acutissime cernere sub cælo existentium uolucrum:
Quamq; & alte euntem pedibus uelox non latuit lep^{us}
Fructice sub frondifero iacens, sed in ipsum
Ruit: & ipsum statim accipiens aufert animum.
Sic tunc tibi Menelaë generose oculi lucidi
Vndiq; uertebantur multorum in multitudine sociorum,
Sicubi Nestoris filium adhuc uilentem uideres.
Hunc aut ualde statim cognouit pugnæ in sinistra totius,
Hortantemq; socios, & excitantem pugnare.

Propè autem stans allocutus est flauus Menelaus.

Antiloche eia age huc generose, ut audias
Grauem nuncium quod non debuisset fieri,
Iam quidem & ipsum puto insipientem
Cognoscere, quod nocumentum Deus Danais deuoluit.
Victoria aut Troianorū, occubuit aut optimus Achiuorū
Patroclus, magnum autem desiderium Danais factum est.
Sed tu statim Achilli ruens in naues Græcorum,
Dic si celerrime mortuum ad naues seruabit
Nudum, sed arma habet bellicosus Hector.

Sic dixit, Antilochus autè obstupuit uerbum audiens.
Diu aut ipsum taciturnitas uerborū accepit, ei⁹ aut oculi
Lachrymis impleti sunt, iuuenilis aut eius tenebatur uox,
Sed neq; sic Menelai præceptum neglexit.

Perrexit autem currere, sua aut arma exinio dedit socio
Laodoco, qui ei propè uertebat integras ungulas habètes
Hunc quidè lachrymantè pedes ferebant ex bello cequos.
Pelide Achilli malum uerbum nunciantem.

Neque tibi Menelaë generose uoluit animus
Laborantibus socijs auxiliari, inde abiuit
Antilochus: magnum autè desiderium Pylis factum est.
Sed hic his quidem Thrasymedem diuinum misit.

Ipsè autem in Patroclum heroem iuit.
Statim autem ad Aiaees iens, statim autem allocutus est.
Illum quidem iam nauibus in præmissi uelocibus
Ire ad Achillem pedes uelocem: neq; ipsum puto
Nunc ire ualde quamuis iratum Hectori diuino.
Non enim aliquo modo nudus existēs Troianis pugnaret.
Nos autem ipsi consulemus, consilium optimum,
Et quomodo mortuum trahemus ac & ipsi

Troianorum ex clamore mortem & parcam fugiamus.

Huic autem respondit postea magnus Telamonius Ajax,
Oia secundum decens dixisti ualde gloriose o Menelaë,
Sed tu quidem & Meriones subingredientes ualde cito
Mortuum eleuantes portate ex labore. sed à tergo
Nos pugnenus Troianisq; & Hecitori diuino,
Aequalem animum habentes eiusdem nominis qui prius
Expectabamus sortem Martem apud inuicem manentes.

Sic dixit. hi autem à terra ulnis acceperunt
Alte ualde magne: in autem sonuit populus à tergo
Troianis postquam uiderunt mortuum eleuantes Achiuos.
Recta ierunt autem canibus similes qui in apro
Percusso ruunt à iuuenibus uenatoribus:

Comparatio
canis uenati-
ci.

Donec enim ruunt uastare prompti.
Sed quando iam in his conuertitur fortitudine confisus.
Retroq; cedunt & timent alibi alius.
Sic Troiani incessanter quidem turmatim sequebantur,
Percutientes ensibusq; & lanceis utrinq; acutis.
Sed quando iam Aiaces conuersi ipsos
Steterunt. horum autem mutatus est color: neq; aliquis susti
Ante ruens circa mortuum pugnare. (ruit

Comparatio
ignis.

Sic hi prompti mortuum ferebant ex bello
Naves in concavas. in autem pugna extensa est ipsis.
Cruelis. uelut ignis qui irruens ciuitatem uiro-
rum
Motus repente comburit. minuuntur autem domus
In splendore magno: hunc inconcrepat uis uenti.
Sic quidem his equorumq; & uiro-
rum bellatorum
Incessabilis tumultus ibat euntibus.
Hi autem tanquam muli forte robur circum iacentes
Trahunt ex monte per asperam uiam

vel

Vel trabem uel magnum nauale. in autem animus
Consumitur. simul laboreq; & sudore festinantibus.
Sic hi prompti mortuum ferebant. at à tergo
Aiaces impediabant. sicut eminentia impedit aquam
Syluosa campi totaliter accidens,
Queq; & fortium fluuiorum difficilia fluenta
Impedit. statim autem omnibus fluxum ad campum ponit
Errans. neq; ipsum fortitudine rumpunt fluentes.
Sic semper Aiaces pugnam impediabant à tergo
Troianorum. hi autem simul sequebantur. duo autem in his ma
Aeneasq; Anchisiades & illustris Hector. (xime
Horum autem sicut sturnorum nebula uenit uel graculorum
Perniciose resonantes. quando ante uiderunt euntem
Accipitrem. qui paruis eadem portat auibus.
Sic ab Aeneasq; & Hectore iuuenes Achiuorum
Perniciose clamantes ibant. obliui sunt autem pugne.
Multa autem arma pulchra cadebant circūq; circaq; fossam
Fugientium Danaorum. belli autem non fit cessatio.

Comparatio
graculorum et
sturnorum.

ARGUMENTVM. Σ. HOMER-
RI COMPOSIT-
TIONIS.

Achilles Patrocli mortem sciens. lugeat. supraueniens autem
Thetis e mari consolatur ipsum. & admonet abstinere a
bello. quousq; ei arma portaret a Vulcano. lubente autem
lunone inermis adueniens in fossam apparet bellatoribus. et ipsi
perterriti fugiunt. & in fuga multi corrumpuntur. Patrocli autem
corpus seruantes Myrmidones lauant. Vulcanus autem Achilli
armaturam preparat.

Homer. Ilias.

cc

ILIADIS
ILIADIS. Σ. HOMER I
COMPOSITIONIS.

Sigma, Thetis Achilli à Vulcano portat arma.

hic hi quidem pugnabant corpore
ignis ardentis,
Antilocho autē Achilli pedes uelox
nuncius uenit.
Hunc inuenit ante naues rostratas
Ea cogitantem in animo, quæ iam per
fecta erant.

Ingemiscens autem dixit ad suum generosum animum.
Hei mihi cur rursus comati Achii
Nauius in turbantur timentes campo?
Ne iam mihi perficiant Dei malas cogitationes animo,
Sicut aliquando mihi mater narrauit, & mihi dixit.
Myrmidonum optimum adhuc uiuente me
Manibus à Trojanorum linquere lucem solis.
Certe ualde iam mortuus est Menætij fortis filius
Miser: certeq; mandauit expellentem bellicum ignem
Retro in naues ire: neq; Hectori fortiter pugnare.
Dum hic hæc uoluebat in mente & in animo.
Interim cum propè uenit illustris Nestoris filius
Lachrymas calidas fundens, dixit & nuncium tristem.
Heu Pelei filii sapientis, certe ualde tristem

Antilocho Audies nuncium, qui non debebat fieri.
Achilli nun- iacet Patroclus: mortuum autem iam circa pugnant
ciat mortem Nudum, & arma tenet galeatus Hector.
Patrocli. Sic dixit. hunc autem doloris nebula cooperuit nigrâ.

Ambabus autem manibus capiens puluerem ardentem,
Fudit in capite: gratiosam autem deturpauit faciem. Achilles ubi
Mundam autem tunicam niger circa sedit cinis. patroclū mor
Ipse autem in pulueribus magnus magne extensus tuum didicit,
lacebat dilectis aut manibus comā deturpabat scindens. cinere caput
Ancilla autem quas Achilles prædatus est, Patroclusq; asperfit.
Animum tristes ualde eiulabant, & foras
Concurrerunt circa Achillem sapientem. manibus aut oēs
Pectora percutiebant. soluta sunt aut mēbra uniuscuiusq;
Antilocho aut ex altera pte lugebat. lachrymas fundēs,
Manus tenens Achillis. hic at suspirabat gloriosum cor:
Timebat enim ne iugulum absinderet ferrum
Terribiliter aut plorabat. audiuit aut uenerabilis mater Achilles, &
Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem. matris sletus
Lamētata estq; postea. Deæ at ipsa circū cōgregate sunt ob mortē Pa
Omnes quotquot in profunditate maris Nereides erant. trocli.
Illic erat Glaucēq; Thaliaq; Cymodiceq;
Nesea, Spiōq; Thoāq; Haliaq; pulchros oculos habens Nereidū no
Cymochoq; & Acteaq; & Limnoria. mina.
Et Melita, & Iera, & Amphitoe, & Agæe,
Dotoq; Prothoq; Pherusaq; Dynameneq;
Dexameneq; & Amphimome, & Callianira,
Doris, & Panope, & pulchra Galatea,
Nemertesq; & Apseudes, & Callianassaq;
Illic & erat Clymene, Ianiraq; & Ianassa.
Mera, & Orithya, & pulchros crines habēs Amathia.
Alieq; quæ in profunditate maris Nereides erant.
Harū aut & splendidū impletū est antrū. hæc aut simul oēs
Pectora percutiebant. Thetis autem incepit lectū.
Audite sorores Nereides, ut bene omnes

I L I A D I S

Sciatis audientes quicumq; meo insunt dolores animo.
Hei mihi misere. hei mihi infelicitè optimum cruxa:
Quæq; postquã peperit filium bonumq; fortemq;
Egregium herou, hic autem creuit ramo similis.
Hunc quidem ego nutriens plantã tanquã fertilitatẽ capi
Nauibus præmisi rostratis ilium intra
Troianis pugnaturum hunc autem nõ suscipiam iterum
Domum redeuntem, domum peleiam intra.
Donec autem mihi uiuit, & uidet lumen solis
Tristatur, neq; in aliquo ei possum auxiliari iens.
Sed uado ut uideam dilectum filium & audiam,
Qui ipsum accepit luctus longe à bello manente.

Sic dicens reliquit speluncam, hæc autem cum ipsa
Lachrymose ibant, circa autem ipsas unda maris
Rumpebatur, hæc autem qñ iam Troiam fecundã iuerunt
Littus ingressæ sunt ordine, ubi frequentes
Myrmidonũ tractæ erant naues uelocem circũ Achillẽ.
Huic autem suspiranti astitit uenerabilis mater,
Acute autem plorans caput accepit filij sui:
Et lugens uerba uelocia allocuta est.

Fili quid ploras? qui autẽ te mentibus accepit dolor?
Eloquere, non cæla, hæc quidem iam tibi finita sunt
A Ioue, sicut iam prius orasti manus eleuans
Omnes in puppibus errare filios Achiuorum
Tui egentes patiq; grauiã opera.

Hanc autẽ grauius suspirans allocutus est pedes uelox
Mater mea, hæc quidẽ mihi celestis p̄fecit. (Achilles.
Sed quæ mihi horũ uoluptas, postq̄ dilectus perijt socius
Patroclus, quem ego supra omnes honorabam socios,
Aequalem meo capiti, quẽ perdidit, arma autem Hector

Σ XVIIII.

109

Bellans spoliavit superba, mirabile uisu
Pulchra, quæ quidẽ peleo Dei dederunt splẽdida dona
Die illo, quando te mortalis uiri iniecerunt lecto.
Vtinam debuisses tu quidem illic cum Deabus marinis
Habitare: Peleus autem mortalem duxisset uxorem.
Nunc autem, ut & tibi luctus in mentibus magnus sit
Filij corrupti, quem non suscipiens rursus
Domum redeuntem: quoniam neq; me animus persuadet
Viuerẽ, neq; uiros inter esse: si non Hector
Primus mea sub hasta uerberatus animum perdet:
Patrocli autem laniantenta Menœtiadæ soluet.

Hunc autem rursus allocuta est Thetis lachrymans.
Cito moriturus mihi fili eris, sicut dicis,
Statim enim tibi postea post Hectora mors parata.

Hæc at ualde suspiras allocutus ẽ pedes uelox Achilles.
Statim moriar, quoniam non debebam socio
Interfecto auxiliari, qui quidẽ ualde longe à patria
Occubuit: mei autem ligauit Mars auxiliatorem fieri.
Nunc quoniam non redeo dilectam in patriam terram,
Neq; in aliquo Patroclo sim lux, neq; socijs
Alijs, qui iam multi domiti sunt Hectori diuino,
Sed sedeo apud naues frustra pondus terræ,
Talis existens, qualis nullus Achiuorum bellicosorum
In bello: concione autem meliores sunt & alij.

Vtinam contentio ex Deis, & ex hominibus p̄dita esset,
Et ira quæ immisit multum prudentem quãuis scuire.
Quæq; multo dulcior melle sparso
Virorum in pectoribus augetur uelut fumus.
Sic me nunc irasci fecit rex uirorum Agamemnon.
Sed hæc quidem prius facta esse dolentes, quamuis

Imperturbata
rix omnium.

I L I A D I S

Animum in pectoribus dilectum cohibentes necessitate.
Nunc autem vado ut dilecti capitis perditore inueniam
Hectora, mortem autem ego tunc suscipiam, quando iam
Iupiter uult perficere, & immortales Dei alij.

Neq; enim, neq; fortitudo Herculis fugit mortem,
Qui dilectissimus fuit Ioui Saturnio regi:
Sed ipsum fatum domuit, & difficilis ira Iunonis.
Sic & ego si iam mihi simile fatum paratum est
Iacebo postquam mortuus fuero nunc aut gloria bona accipia:
Et aliqua Troianorum & Dardanidarum profundum sinum ha
Ambabus manibus genarum tenerarum (betium
Lachrymas siccantem abundantem suspirare sinam.
Intelliget autem quod diu ego a bello cessauit.

Neq; me extraxeris cupiens quamuis, neq; me persuaseris.
Huic autem ruidit postea Dea Thetis pulchros pedes huius
Ita iam haec fili uere non malum est
Laborantibus socijs expellere graue exitium.
Sed tibi arma pulchra a Troianis habentur,
Aerea splendida, que quidem bellicosus Hector
Ipse habens humeris gloriatur, neq; ipsum dico
Diu letari: quia caedes prope ipsum.

Thetis filio
noua arma
se ab Vulca-
no impetra-
ta pmittit.
Sed tu quidem nondum ingrediere tumultum Martis,
Antequam me huc uenientem in oculis uideris.
Mane enim ibo, et simul sole ascendente
Arma pulchra ferens a Vulcano rege.
Sic dicens retro uersa est a filio suo.
Et uersa marinas sorores allocuta est.
Vos quidem nunc ite maris latum sinum
Visure senem marinum, & domos patris,
Et ei omnia referatis, ego autem in altum caelum

E C XVIII.

Vado ad Vulcanum inclytum fabrum, si uolueris
Filio meo inclyta arma dare undique splendida. (Sunt
Sic dixit, haec autem sub unda maris statim ingressa
Hec autem iterum ad caelum dea Thetis pulchros pedes huius
luit, ut dilecto filio inclyta arma portaret.

Hanc quidem ad caelum pedes tulerunt, sed Achilli
Magno tumultu ab Hectore homicida
Fugientes in naues & Hellespontum ibant:
Neque Patroclum bellicosi Achilli
Ex telis liberarunt mortuum comitem Achillis.
Iterum enim iam hunc abstulerunt populusque & equi
Hectorque Priami filius flammæ similis fortitudine.

Ter quidem ipsum a tergo pedibus accepit illustris Hector
Trahere promptus, ualde autem Troianis minatus est.
Ter autem duo Aiaces impetuosam induti fertitudinem
Mortuum expulerunt, hic autem firmiter fortitudini confisus
Aliquando irruerat in pugnam, aliquando autem rursus
Stabat ualde clamitans, retro autem neque cedebat oino,
Sicut autem a corpore non leonem furibundum possunt
Pastores agrestes ualde famelicum expellere.
Sic hunc non poterant duo Aiaces armati
Hectora Priamidem a mortuo expellere.

Et traxissetque, & magnam accepisset gloriam,
Nisi Pelide pedes uenti habentibus uelox Iris
Nuncia iuisset, ruens ab Olympo armata
Clam Ioue aliisque Deis, ante enim misit ipsam Iuno.
Prope autem stans uerba uelociter allocuta est.
Mouere Pelide omnium terribilissime uirorum,
Patroclo auxiliare cuius gratia pugna grauis
Stat ante naues, hi autem inter se perdunt.

Patrocli cora
pus ab Hecto
re rapiunt.

Iris mittitur
ad Achillem.

Hi quidem auxiliantes cadauer circa mortuum.
 Hi autem trahere ad Ilium altum
 Troiani irruunt. maxime autem illustris Hector
 Trahere promptus erat. caput autē ipsum animus iussit
 Figere supra pilos incidentem tenero à collo.
 Sed surge ne iaceas (honor autē te animum accipiat)
 Patroclum Troianis canibus ludibria fieri,
 Tibi contumelia, si cadauer infamatum eat.

Huic autē respondit postea pedes uelox diuus Achilles.
 Iris Dea quis te Deorum mihi nuncia misit?

Hunc at rursus allocuta est pedes uēti hūs uelox Iris.
 Iuno premisit Iouis charissima uxor,
 Neq; scit Saturnides alti sedens, neq; aliquis alius
 Immortalium, qui olympum ualde niualē circū habitant.

Hanc autē respōdens allocutus est pedes uelox Achilles.
 Quomodo uado in pugnam. habent autē arma illi.

Mater autem non me dilectam ante sinu armari
 Quam ipsam uenientem oculis inspiciam.
 Promisit enim Vulcano à portare arma pulchra.
 Alterius autem non scio alicuius in chelyta arma induo,
 Nisi Aiakis scutum Telamonidæ.

Sed & ipse hic credo in primis conuersatur,
 Lancea pugnans circa Patroclum mortuum.

Hunc rursus allocuta est pedes uenti habēs uelox Iris,
 Bene & nos scimus quod in chelyta arma possidentur.
 Sed sic in fossam iens Troianis appare.
 Si timentes recedant à bello
 Troiani. respirent autem bellicosi filij Achiuorum
 Consumpti. pauca autem respiratio belli.
 Hæc sic dicens abiit pedes uelox Iris.

At Achilles cōmotus est Ioui dilectus, circū autē Minerva
 Humeris fortissimis iecit ægida sinubriatum.
 Circū autē eiusdē caput nebula circū dedit diuina dearum
 Auream, ex autem ipso diuisit flammam undiq; lucētem.
 Sicut autem quando fumus iens ex urbe in æthera uadit
 Longe ab insula quam hostes oppugnant,
 Quiq; toto die odioso diuiduntur bello
 Ciuitate ex sua, simul autem Sole occidente
 Flammæq; accenduntur frequentes, alte autem splendor
 Fit ruens uicinis uideri,
 Si quomodo cum nauibus belli auxiliares ueniant.
 Sic ab Achillis capite splendor in æthera iuit.
 Stetit autem in fossa iens procul à muro, neq; in Achiuos
 Mistus est. matris enim prudens obseruauit præceptum.
 Illic stans exclamauit. de longe autē bellicosa Minerva
 Locuta est: & Troianis magnum excitauit tumultum.
 Sicut autem quando manifesta uox quæq; per strepit tuba
 Ciuitatē obsidentibus inimicis ab animum destruentibus.
 Sic tunc manifesta uox fuit Acacidæ.
 Hi autem postquam audiuerunt uocem aream Acacidæ,
 Omnibus motus est animus, sed pulchros crines hñtes eiq;
 Retro currus uerterunt. uidebant enim dolores animo.
 Aurigæ autem stupuerunt postquā uiderūt magnū ignem
 Grauem super capite magnanimū Pelidæ
 Accensum, quē accenderat Dea glaucaoculos Minerva.
 Ter quidem super fossa ualde clamauit diuinus Achilles,
 Ter autē perturbati sunt Troiani, glorio siq; auxiliarij.
 Illic autem & tunc perierunt duodecim uiri optimi
 Iuxta suos currus & lanceas, sed Achii
 Alacriter Patroclum extra sagittas auferentes

Patroclus ad
 Achillē affer
 tur.

Deposuerunt in lectis dilecti autem circumstabant socii
Lugentes. post aut ipsos pedibus uelox sequebatur Achilles
Lachrymas calidas fundens. postquam in spem fidum amicum
Patroclus ab Achille desle iacentem in pheretro saucium acuto are:
tur.

Quem certe quidem misit cum equis & curribus
Ad bellum. neque rursus suscepit redeuntem.
Solem aut infatigabile pulchros oculos huius uenerabilis
Misit in Oceani fluctus nolentem ire. (Cumo
Sol quidem occidit. recreati sunt autem diuini Achiui
A pugna forti & equali bello.

Troiani autem rursus ex altera parte a forti pugna
Recedentes soluerunt a curribus ueloces equos.

In autem concionem congregati sunt ante cenam curare.
Rectis aut stantibus concio facta est. neque aliquis ausus est
Sedere. omnes enim habebat tremor. quoniam Achilles
Apparuit. diu autem a pugna cessauerat tristis.

Achille per
fiam uiso Tro
ianis timor
incutitur.

His autem Polydamas prudens incepit concionari
Panthædes: hic enim solus uidebat ante & retro.
Hectori autem erat socius: eadem autem in nocte nati erant.
Sed hic quidem uerbis. ille autem lancea multum uincebat.
Qui ipsis bene prudens concionatus est. & dixit.

Polydamatis
sententia ut
urbem repe
tant. Troiani.

Circum ualde considerate amici. iubeo enim ego
In ciuitatem nunc ire. non expectare diem diuinum
In campo apud naues. longe autem a muro sumus.
Quoad diu quidem hic uir Agamemnoni irascebatur diuino.
Tandem autem faciliores pugnari erant Achiui.
Letabar enim ego ueloces in naues uigilans.
Sperans naues capere utrinque. uersatiles.
Nunc autem ualde timeo pedibus uelocem Pelidem.
Qui illius animus superbus non ualet

Manere in campo ubi Troiani & Achiui
In medio ambo fortitudinem martis diuidunt.

Sed de ciuitate pugnabit & mulieribus.

Sed eamus ad ciuitatem. credite mihi. sic enim erit.

Nunc quidem nox cessare fecit pedibus uelocem Pelidem

Immortalis. si autem nox inueniet hic existentes.

Cras ruens cum armis bene aliquis ipsum

Cognoscet. alacriter enim abibit illum sacrum:

Qui fugerit. multos autem canes & uultures comedent

Troianorum. utinam enim iam mihi ab aure sic scit.

Si autem meis uerbis credemus diligentes.

Noctem quidem in concione habebimus. in ciuitate autem

Altæque portæ ianæque bene compactæ (turres

Longæ bene politæ coniunctæ custodientur.

Mane autem sub Aurora cum armis armati

Stabimus supra turres. huic autem dolorosum. si uoluerit

Veniens ex nauibus circa murum nobis pugnare:

Retro iterum ibit in naues postquam altas ceruices habentes equos

Vario cursu satiabit sub ciuitatem fugiens.

Videbo autem. non ipsum animus irruere sinet.

Nunquam uastabit. ante ipsum canes albi comedent.

Hunc autem toruè uidens allocutus est galeatus Hector.

Polydamas tu quidem non adhuc mihi dilecta hæc dicis

Qui iubes ad ciuitatem fugere retro euntes.

An nondum satiati estis clausi intra turres?

Antea quidem enim Priami ciuitatem mortales homines

Omnes predicant multi auri. multi æris.

Nunc autem iam perierunt domorum suppellectilia preciosa.

Multa autem iam in Phrygiam & Meoniam amabilem

Suppellectilia uedita iuerunt postquam magnus iratus est Iupiter

Hector Poly
damatis sen
tentiã refutat.

Nunc autem quando mihi dedit saturni filius uersuti
 Gloria consequi apud naues ad mare expulisse Achiuos
 Stulte neq; hac consilia manifeste in populo.
 Nō enim alijs Troianorū persuadebitur. non enim sinā.
 Sed age sicut ego dicam, persuadeamur omnes.
 Nunc quidem coenam accipite in exercitu in ordinibus:
 Et custodiē recordamini, & uigilate unusquisq;
 Troianorum autem qui opibus abunde sollicitat
 Colligens populis det ualde publice consumi.
 Horum aliquem melius est frui quā Achiuos.
 Mane autem sub die cum armis armati
 Naues ad concauas excitemus fortem martem.
 Si autem uere a nauibus surrexit diuinus Achilles.
 Dolorosum si uoluerit ipsi erit. non ego
 Fugiam ex bello tristi. sed ualde contra
 Stabo. uel feret magnam gloriam, uel feram
 Communis mars, & interficientem interfecit.
 Sic Hector cōtionatus est. ualde at Troiani clamauerūt
 Stulti, nam ipsorum mentes abstulerat Pallas Minerva.
 Heciori quidem enim laudauerunt mala consulenti.
 Polydamanti autem nullus, qui bonum dixit consilium.
 Coenam postea acceperunt in exercitu. sed Achiuū
 Tota nocte Patroclum suspirabant lugentes.
 His autem Pelides abundantem incepit luctum
 Manus in uiros occidentes ponens pectoribus socij
 Frequenter ualde suspirans. sicutq; leo iubatus
 Cutq; latenter catulos ceruorum uenator rapuit uir
 Sylua ex densa. hic autem tristatur ultimus ueniens.
 Multas autē ualles intrauit post uiri uestigia inquirens
 Sicut inueniat. ualde enim fortis ira accepit.

Sic hic grauitē suspirans allocutus est Myrmydonibus.
 Amici, certe uanum uerbum eieci die illo,
 Hortans heroem Menoetium in domibus.
 Dixi autem ei in Opunta clarum filium abducere,
 Illum destruentem sociantemq; praedae partem.
 Sed non Iupiter uiris cogitationes omnes perficit.
 Ambos enim fatatum erat eandem terram rubeificare,
 Hic in Troia, quoniam neq; me redeuntē
 Accipiet in donibus senex equitator Peleus.
 Neq; Thetis mater: sed hic terra detinebit.
 Nūc autē postq̄ igitur Patrocle te posterior uado sub ter
 Non te prius sepeliā quā Hectoris huc portare (ram,
 Arma & caput magnanimi tui interfectoris,
 Duodecim autem ante rogam truncauero
 Troianorum inelytos filios te interfecto iratus.
 Interim autem mihi naues rostratas iacbis sic.
 Circum autē te Troiana, & Dardanides amplarū uestiū
 Plorabunt noctesq; & dies lachrymas fundentes,
 Quas ipsi labore portauimus uiq; teloq; magno,
 Locupletes destruentes ciuitates diuersarū linguarū homi
 Sic dicens amicis iussit diuinus Achilles (num.
 Circum ignem ponere lebetem magnum,
 Ut quamprimū a Patroclo lauarent saniem cruentam.
 Hi autē aquā habentē lebetē posuerūt in igne cōbustiui.
 In ipso autem aquam fuderunt.
 Sub autem ligna combusserunt accipientes.
 Ventre quidē lebetis ignis amplectebatur. calefaciebat at
 Sed postquā calefacta est aqua in sonanti lebete, (aqua
 Et tunc iam lauarunt, & unxerunt pingui oleo:
 Vulnera autem impleuerunt unguento nouenni.
 In lectis autem ponentes subtili panno cooperuerunt,

Iupiter non
 omnium cogita
 tiones ratas fa
 cit.

I L I A D I S.

Myrmidones In pedes ex capite, desuper autem ueste alba:
Patroclū cō- Nocturni quidem postea pedes uelocem circū Achillem
plorant. Myrmidones Patroclum suspirabant lugentes.
Iupiter autem Iunonem allocutus est sororem uxoreq̄.

Fecisti & postea pulchros oculos habēs uenerabilis
Excitans Achillem pedibus uelocem certe te (CIMO)
Ex ipsa nati sunt comati Achiui.

Huic autē respōdit postea pulchros oculos hīs uenera
Grauissime Saturnide quale uerbum dixisti? (bilis IUNO)
Et quidem iam aliquis debet uir uiro perficere,
Qui mortalis est & non tot consilia nouit.

Quomodo iam ego dico Dearum esse optima
Dupliciter genereq̄; & quoniam tua uxor
Vocor tu autem omnes inter Deos imperas:
Non debebam Troianis irata mala machinari.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Vulcani autem iuit domum Thetis pedes argēteos habēs
Incorruptibilem stellatam decentem inter immortales,
Acream quam ipse facit Vulcanus.
Hunc autem inuenit sudantem uersum circa folles
Properantem. lebetes enim uiginti omnes fabricauerat
Stare circa parietem firmæ domus.

Aureas autem ipsis sub rotas unicuiq; fundo posuerat,
Ut ei per se diuinum ingrederentur certamen,
Et iterum ad domum redibant miserabile uisu.

Hi autē certe tantā quidem habebant finē, ansas atē nōdum
Varias aptauerat, quas cōdiderat, incidere autē clauos.
Dum hic hec laborabat scientificis industrijs.

Gratia cōtu- Interim ipsū propē uenit Dea Thetis argēteos pedes hīs
bernalis Vul-
cani. Hęc atē uidit accedēs Gratia hīs pulchras uestes ī capite.

Σ XVIIII.

308

Pulchra, quam uxorem duxit inclytus Vulcanus
Ei atē appropinquauit manu, uerbūq; dixit & denāuit.
Cūr Thetis habens longam uestem accedis nostrā domum
Venerabilisq; amicaq;: antea quidem non frequentabas.
Sed sequere ulterius ut tibi epulas ponam.

Sic locuta ante duxit diuina Dearum.
Hęc quidē postea sede. e fecit in folio argēteorū clauorum
Pulchro uario, sub autem scabellum pedibus erat.
Vocauit autē Vulcanū optimum fabrum, dixitq; uerbum.
Vulcanē, uenit huc Thetis, tui indiget.

Huic autem respondet postea inclytus Vulcanus.
Certe mihi mirabilisq; & reuerenda Dea intus,
Hęc me saluauit, quando me dolor accepit ex alto cadente
Matris meæ consilio inuereconde, quæ me uoluit
Abscondere claudū existentem: tunc passus essem dolores

Nisi me Eurenomeq; Thetisq; suscepisset sinu, (animō,
Eurenome filia resluentis Oceani,
Quis apud nouem annos fabricaui uaria multa,
Fibulasq;, incuruosq; pampinos, rosasq; & littora
In specu profundo: circum autem fluctuus Oceani
Spuma murmurans fluebat magnus, neq; aliquis alius
Nouit neq; Deorum, neq; mortalium hominum.

Sed Thetisq; & Eurenome fuerunt, quæ me saluarunt.
Hęc nunc nostram domum uenit, ideo me ualde opus
Quoniam Theti pulchrum comarum præmia soluere.
Sed tu quidem nunc ei appara epulas pulchras.

Donec ego folles deponam armaq; omnia.
Dixit & ab incude monstrum ingens surrexit
Claudicans, sub autem tibie fluebant minute.
Folles quidem seorsum posuit ab igne instrumenta omnia.

Vulcanū The
tis ab interi
tu liberat.

Vulcanus no
uē annis ap
Thetidē &
Eutē. mora
tur.

Arculam in argenteam composuit. his defatigatus erat:
Spongia autem circa faciem & ambas manus abstersit,
Cervicemq; forcem, & pectora uillosa.

Induit aut tunicam. accepit aut sceptrū crassum. iuit aut
Claudicans. sub autem ancillæ stuant Regi ^(foras)
Aurea uiuis puellis similes:

Quibus in quidē prudētia est in mentibus: in autē & uox
Et uirtus. immortalium autem Deorum opera sciebant.
Hæ quidē ex obliquo regis ministrabant, sed hic accedens
Propē ubi Thetis in solio sedebat lucido.

Inq; ei appropinquauit manu, uerbūq; dixit, & nomina
Cur Thetis lōgas uestes hīs accedis nostrā domū ^(uit).
Colendāq; dilectāq;. antea quidem non frequentabas.
Loquere quodcunq; uelis: perficere aut me animus iubet
Si possum perficere, sicq; perficiendum est.

Huic autem respondit postea Thetis lachrymabunda.
Vulcanē num aliqua quotquot Deæ sunt in celo,
Tot in mentibus suis tolerant dolores tristes,
Quot mihi ex oībus Saturnides Iupiter dolores dedit
Ex quidem me alijs marinis uiro domuit
Acacide Peleo, & tolerauit uiri lectum
Multum ualde non uolens. hic quidē iam senectute tristis
Iacet in domibus. alij autem mihi nunc
Filium postquam mihi dedit generareq; nutrireq;.
Eximium heroum. hic autem creuit ramo similis,
Quē quidē ego nutriui plantā tanquā fertilitatem terre.
Nauibus præmissi rostratis Ilium intra
Troianis pugnaturum. hunc autem non suscipiā iterum
Domum redeuntem domum peleiā intra.
Donec autem mihi uiuit, & uidet lumen Solis.

Tristatur

Tristatur: neq; ei possum auxiliari iens.
Puellam quam ei præmium elegerunt filij Achiuorum,
Hanc iterum ex manibus accepit rex Agamemnon.
Certe hic hac dolens mentibus consumitur. sed Achiuos
Troiani in puppibus clauserunt, neq; foras
Sinunt exire. hunc autem precantur senes
Argiuorum, & multa inelyta dona nominarunt.
Tunc ipse quidem postea negauit pestem expellere.
Sed hic Patroclum circum quidem sua arma induit.
Misit aut ipsum ad bellū. multū aut simul populū dedit.
Toto autem die pugnarunt ad Scæas portas,
Et eadem die ciuitatem excidisset: nisi Apollo
Multa mala facientem Menœtij fortem filium
Interemisset in primis pugnantibus, & Hectori gloriam
Huius gratia nunc tua genua capio si uolueris (dedisset).
Filio meo breui morituro dare clypeum & galeam,
Et pulchras ocreas fibulis compactas,
Et thoracem. hic enim erat ei perijt fidus amicus.
Troianis domitus. hic autē tacet in terra animum dolens.

Huic autem respondit postea inelytus Vulcanus. Vulcanus ro-
Confide, non tibi hæc in mentibus tuis curæ sint. gatu Theti-
Utinam enim ipsum à morte in foelici sic possem dis Achilli ar-
Longe abscondere, quando ipsum mors grauis accipiet, ma cudit.
Sicut ei arma pulchra aderunt, qualia aliquis rursus
Hominum multorum admirabitur quicunq; uidebit.

Sic dicens hanc quidem liquit illic, iuit autem ad folles,
Quas in ignem uertit, iusitq; operari.
Folles autem in fornacibus uiginti omnes suspirabant,
Omniem bene combustiuum statum emittere,
Aliquando quidem properanti adesse, aliqñ autem retro,

Home. Ilias.

d d

Ut Vulcanus uolebat, & opus perficiebat.
 Aes autem in ignem iecit p̄cedurum stannumq̄;
 Et aurum pretiosum, & argentum sed postea
 Posuit in ligno magnam incidem. accepit autem manu
 Vulcano f̄a Malleum grauem: altera autem accepit forcipem.
 Fecit autem primum clypeum magnumq̄; grauemq̄;
 Vndiq̄; uarians. circum autem circulum iecit lucidum
 Triplicem splendentem. extra autem argenteum lorum.
 Achillis cly- Quinq̄; autem ipsius erant clypei plice. sed in ipso
 peus qualis. Fecit iniuria multa doctis artibus.
 In quidem iterrā effinxit. in autem celiū. in autem mare.
 Solemq̄; insatigabilem. lunamq̄; plenam.
 In autem astra omnia quibusq̄; calum coronatur.
 Pleiadasq̄; hyadasq̄; roburq̄; Orionis.
 Vrsamq̄; quam & plaustrum cognomine uocant.
 Quae illic uertitur & oriona obseruat.
 Sola autem expers est lauationum Oceani.
 In autem duas fecit ciuitates uariae linguae hominum
 Pulchras: in una quidem nuptiarq̄; erant. conuiuiaq̄;
 Nymphas autem ex thalamis thedis sub accensis
 Ducebāt ad ciuitatem. multus aut̄ hymeneus mouebatur.
 Iuuenes autem saltatores uertebantur. in autem his
 Tibiae citharaq̄; uocem emittebant. sed mulieres
 Stantes admirabantur in uestibulis unaqueq̄;
 Populi autem in concione erant densi. illic aut̄ contentio
 Mouebatur. duo autem uiri contendebant gratia multa
 Viri interfecti. hic quidem gloriabatur omnia reddere
 Populo nunctans. hic quidem negabat nihil accepisse.
 Ambo autem ad iudicem finem accipere.
 Populi aut̄ ambobus clamabant separatim auxiliatores.

Praeones autem populum continebant sed seniores
 Sedebant super politis lapidibus sacro in circulo:
 Sceptra at̄ praconū in manibus gestabant ualde clamant
 His postea ruebant. uicissim autem iudicabant. (tium.
 Iacebant autem in medijs duo auri talenta
 Huic dare qui inter hos iustitiam rectissimam diceret.
 Altera at̄ ciuitate circū duo exercitus sedebāt populorū
 Armis cōspicui. dupliciter autē ipsis placebat consilium
 Vel diruere, uel bifariam omnem diuidere
 Possessionem quantam oppidum optabile intus continet.
 Hi aut̄ nondū persuadebātur. insidijs aut̄ subarmabātur.
 Murū qdē cōiugesq̄; dilectae. & infantes filij (senectus.
 Custodiebant supra stātes: inter hos at̄ uiri quos tenebat
 Hi at̄ ibāt. dux aut̄ erat ipsis Mars & Pallas Minerva.
 Ambo aurei aureas & uestes induti erant.
 Pulchri & magni cum armis tanquam Dei.
 Vtrinq̄; manifesti. populi autem minores erant.
 Hi autem quando iam peruenerunt ubi ipsis insidiari
 Apud fluuium ubi irrigatio erat omnibus armentis.
 Ibi hi sedebant tecti ardenti aere.
 Hostibus at̄ postea lōge duo speculatores sedebāt populo
 Expectantes qñ oues uiderent & curuos boues. (rum
 Hi autem cito ibant. duo aut̄ simul sequebantur pastores
 Delectati fistula. insidias autem neq̄; prouiderat.
 Hi quidem hae prouidentes inuaserūt. statim aut̄ postea
 Diuiseruntq̄; circum boum a mēta. & greges pulchros
 Albarum ouium. inter fecerunt autem pastores.
 Hi at̄ postq̄ igitur audiuerūt multū tumultū inter boues
 Sacella ante sedentes. statim in equis
 Euntes uelocibus transierunt: statim aut̄ peruenerunt.

I L I A D I S

Stantes autem pugnabant pugnam fluuij ante ripas.
Percutiebant autē inter se æreis lanceis. (tiosum fatum
Intra at cōtētio: itra at tumulus uersabatur. intra at exi
Alium uiuum hīs nup uulneratū, aliū non uulneratum,
Alium interfectum in pugna trahēbat pedibus:
Vestē at hēbat circa humeros ualde cruētā sanguine ui
Versabantur at tāq̄ uiui homines & pugnabāt. (rorū
Defunctos autem inter se trahebant.
Intra autem posuit nouale putre pinguem agrum
Latum ter uersum. multi autem aratores in ipso
Iuga uertentes impellebant huc & illuc.
Hi autem qm̄ uertētes uenerunt in profunditate terræ,
Hīs postea in manibus poculum dulcis uini
Dedit uir accedens hi autem uerterunt supra sulcos
Cupientes noualis profundi in profunditatem ire:
Et nigrescebat à tergo. arata autem apparebat
Aurea quīs existens. hoc autē circa admirationē factū est.
Inq; posuit templum altam segetem. ubi messores
Metebant. acutas falces in manibus habentes.
Sed collectores manipulorum in uinculis ligabant.
Manipuli autem alij quidem in sulcum densi cadebant.
Tres autem alligatores supra stabant. sed à tergo
Pueri manipulos suscipientes in gremijs portantes
Assiduo porrigebant. Rex autem in his silentio
Sceptrum habens stabat in sulco letus cor:
Precones autē eminus sub quercu conuiuū preparabāt,
Bouem sacrificantes magnū preparabant. mulieres autē
Coenam operarijs albas facimas multas miscebant.
Inq; posuit uuis ualde grauata uineam
Pulchram auream: nigri autem supra racemī erant.

Σ XVIII.

212

Stabat autem palis totaliter argenteis.
Circum autem ceruleam fossam. circum autem sepe fecit
Stanno. una autem sola uia erat in ipsa,
Vbi cunt baiuli quando uindemiant uineam.
Virgines autem. & inuupti pueriliter sapientes
Plicitis in calathis portabant dulcem fructum.
His autem in medijs puer fistula sonora
Suauiiter citharizabat: cantilenā at sub pulchrā caneat
Subtili uoce. hi autem rumpentes simul
Cantuq; clamoreq; pedibus saltantes sequebantur.
In autē armentum fecit bouum recta capita habentium.
He autem boues auro factæ erant, stannoq;
Mugitu autem à stabulo irruebant ad pascea
Apud fluuiū resonantem circa Rhodanū calamos hñtē.
Aurei & pastores simul ordine ibant cum bobus
Quatuor: nouem at ipsos canes pedibus ueloces sequebā
Terribiles & leones duo in primis bobus (tur.
Taurum mugientem tenebant. hic autem longe mugiens
Trahebatur. hunc quidem canes post ibant & iuuenes.
Hi quidem laniantes bonis magni pellem
Viscera & nigrū sanguinem deuorabant. hi autē pastores
Similiter ueniebant ueloces canes concitantes.
Hi autem certe mordere quidē auersi sunt leonibus.
Stantes autem ualde propē latrabant & effugiebant.
In autem pabulum fecit inelytus Vulcanus
In pulchra planicie magnum ouium albarum,
Stabulāq; tentoriāq; tecta, & mandriās.
In autem tripudium uariauit inelytus Vulcanus.
Huic simile quale aliquando in Gnoſsa lata
Dedalus considerat pulchros crines habenti Ariadne
dd ij

I L I A D I S

Illic quidem adolescentes, & uirgines Alphasibeæ
Tripudiabant inter se in uola manus tenentes.
Horū autē hæc quidē tenues uestes habebant. hi autē tunicas
Induti erant bene laboratas quiete splendentes oleo.
Et hæc quidem pulchras coronas habebāt. hi autē gladios
Habebant aureos ex argenteis loris.
Hi autem aliquñ quidē morbē mouebātur doctis pedibus
Facile ualde. sicut qñ aliquis trochū aptatū in manibus
Sedens figulus experietur si uelis.
Aliquando autem rursus mouebātur in ordines inter se.
Multa autem suauē tripudium circum stabat multitudo
Delectati. duo autem saltatores inter se
Cantu incipientes uersabantur in medijs.
In autem posuit fluuij magnam robur Oceani
Margine in extrema scuti prudenter facti.
Sed postquam iam fecit scutum magnum. forteq;
Fecit ei thoracem clariorem ignis flamma.
Fecit & ei galeam temporibus accommodatam,
Pulchram. uariam: supra autem auream cristam posuit.
Fecit & ei ocreas tenui stanno.
Sed postquam omnia arma fecit inelytus Vulcanus,
Matrem Achilles posuit ante eleuans.
Hæc accipiter sicut saltauit ab olympo nimbo
Arma splendida à Vulcano portans.

Achillis cas-
siset thorax.

T O X I X.

112

ARGVMENTVM. T. HOMER
RI COMPOSIT
TIONIS.

Thetide portante Achilli arma a Vulcano, congregans in cō
cilium græcos. Heros abiectionem facit iræ, & accipit dona,
quæ ipiū Agamemnon promiserat. Cibum autem accipienti
bus tiliis, ipse incubatus assistens armabatur: & exercitum ducit
ad bellum. Vltimus autem equorum ipiūs Xanthus futurū ipi
interitum diuinat, quem & incipat.

I L I A D I S. T. HOMER I
COMPOSITIONIS.

Tau autem, cessauit ab ira, & exiliē diuus Achilles.

Vrora quidem purpurea ab Oceani
fluctibus
Mouebatur, ut immortalibus lucem
ferret & mortalibus.
Hæc autem ad naues uenit Dei apud
dona ferens.

Inuenit autem Patroclo adiacentem suum dilectū filium
Flentem alte. multi autem circa ipsum socij
Lugebant. hæc autem in his astitit diua Dearum.
Inq; eum apprehendit manū. uerbūq; dixit & noiauit.
Fili mi. hunc quidem sinamus dolentes quamuis
lacere. postquā ī principio Deorū uolūtate iterfectus est.
dd iij

Tu autem Vulcano ab inclyta arma suscipe
Pulchra ualde, qualia nōdū ali quis uir humeris portauit.

**Achilli arma
noua afferun-
tur a matre.**

Sic dicens Dea arma deposuit
Ante Achillem. hæc autem sonuerunt ingeniosa omnia.
Myrmidonas aut oēs accepit timor, neq; aliquis sustinuit
Contra inspicere: sed timuerunt. sed Achilles
Postquā uidit multo magis ingressa est ira. in autē ei oculi
Grauiter sub palpebi is tanquam lampas apparebant.
Delectabatur autem in manibus tenens splendida dona.
Sed postquā mētib; suis delectatus ē ingeniosa aspiciēs,
Statim matrem suam uerba uelocia allocutus est.

Mater mea hæc quidē arma Deus præbuit, qualia decēs
Opera esse immortalium: neq; mortālē uirum perficere.
Nunc autē certe quidem ego armabor. sed ualde grauiter
Timeo, ne mihi interim Menætij fortem filium
Musca descendat ad ære percussa uulnera,
Vermes generans deturpent & mortuum,
Et medulla appareat: in autē corpore omnia putrescant.

Huic autē rīdit postea Dea Thetis argēteos pedes hñs.
Fili non tibi hæc in mentibus tuis sit cura,
Huic quidē ego tentabo expellere filuestres generationes
Muscas, quæ uiros bellonccatos edunt.
Si enim tacet usq; ad finem in annum,
Semper huic erit corpus firmum, uel & melius.
Sed tu in concionem uocans heroas Achiuos,

**Patrocli nari-
bus instilla-
tur nectur et
ambrosia.**

Iram expellens Agamemnoni pastori populorum,
Statim ualde ad bellū armeris, induenaris & fortitudinem.
Sic dicens robur multæ audaciæ immisit.
Patroclo autem rursus ambrosiam & nectur rubrum
Instillauit in naribus, ut ei corpus firmum esset.

Sed hic iuit ad littus diuinus Achilles
Terribiliter clamans: excitauit autem heroas Achiuos.
Et hi apud naues in globo manebant.
Quiq; gubernatores & qui tenebant temones nauium,
Et dispensatores apud naues erant cibi datores.
Et quidem hi tunc in concionem ibant, quoniam Achilles
Apparuit. diu enim à pugna abstinerat difficili.
Hi autem duo claudicantes ibant marti famuli
Tydidesq; bellicosus, & diuinus Vlysses
Lanceis inuitētes (adhuc enim habebant uulnera graua)
In autem prima concione sederunt uenientes.
Sed hic secundus uenit Rex uirorum Agamemnon
Vulnus habens. etenim hunc in forti pugna
Vulnerauit Coon Antenorides area lancea.
Sed postquam omnes congregati sunt Achii
His assurgens locutus est pedes uelox Achilles.
Atride certe hoc ambobus melius
Fuisset tibi & mihi, quando nos dolentes cor
Perniciosa contentione irati fuimus gratia puellæ:
Hanc debuisset in nauibus interficere Diana sagitta
Die illo, quando ego cepi Lyrnesum diruens.
Ideo non oēs Achii mordicus cepissent multam terram
Hostium sub manibus me irato.
Hectori quidem & Troianis hoc melius. sed Achiuos
Diu meæ & tuæ contentionis recordari puto,
Sed hæc quidem esse facta sinamus dolentes quamuis
Iram in pectoribus dilectam domantes necessitate.
Nunc autem certe quidē ego depono iram, neq; me decet
Assidue semper irasci, sed age cito
Concita in pugnam comatos Achiuos,

**Achillis cum
Agamēnone
recōciliatio.**

Vt adhuc & Troianos experiar obuius iens
Si uelint in nauibus uigilare. sed aliquem puts
Libenter ipsorum genui flectere qui effugerit
Aspera ex pugna sub hasta nostra.

Græci recon
ciliato Achil
le, maiorē in
modum le
tantur.

Sic dixit. hi autem letati sunt fortes Achiui
Iram abijciente magnanimo Pelide.
His autem & post locutus est Rex uirorum Agamemnon
Illinc à folio. neq; in medijs surgens.
O' dilecti heroes Danai famuli Martis
Stantem quidem bonum audire. neq; decet
Contradicere. perdifficile enim expertē licet existentem
Virorū autem in multa congregatione. quō aliquis audiet
Vel dicet. leditur at stridulus licet existens concionator.
Pelide quidē ego respondebo. sed nos alij
Audite Argiui uerbumq; intelligite unusquisq;
Sepe iam mihi hoc Achiui uerbum dixerunt.
Et mecum contenderunt. ego autem non causa sum.
Sed Iupiter. & fatum. & in tenebris agens Erinnis.
Hi mihi in cōtione mētibus iniecerūt crudele nocumentū
Die illo. quando Achilles premium abstuli.

Ate Iouis nū
cia

Sed quid facerem? Deus omnia perficit.
Antiqua Iouis filia Ate quæ omnes ledit
Perniciosa. huius quidē molles pedes. nō. n. in pauimento
Ambulat. sed in uirorum capita uadit.
Ledens homines. igitur alterum ligauit.

Herculis erū
ne unde cœ
perit hoc est
quæ erariū su
erit origo.

Etenim iam aliquando Iouem laesit. quem optimum
Virorum. & Deorum dicunt esse. sed & hunc
Iuno fœmina existens dolosa decepit
Die illo. quando debebant uim Herculeam.
Alcmena parere bene coronata in Thebe.

Certe hic iactabundus locutus est omnibus Deis.
Audite me omnesq; Dei. omnesq; Deæ.
Ut dicam quæ me animus in pectoribus iubet.
Hodie uirum ad lucem laboratrix in partu Lucina
Extra ostendens (qui omnibus uicinis dominabitur)
Horum uirorū generatione quiq; sanguine ex meo sunt.
Hunc autem dolosa allocuta est ueneranda Iuno.
Mentieris. neq; rursus finem uerbo persuadebis.
Eia age nunc mihi iura caelestis forte iuramentum
Certe quidem hunc omnibus uicinis dominatum iri.
Qui in die hoc cadet in pedibus mulieris
Virorum. qui tuæ ex sanguine sunt generationis.

Sic dixit. Iupiter autem non astutiam intellexit.
Sed iurauit magnū iuramentū. postea aut multū laesus est.
Iuno autem ruens liquit summū Olympi.
Statim aut iuit Argum Achaicum. illic igitur cognouit
Iphthimem uxorem Stheneli perseidae. (erat mensis
Hec aut portabat in uentre dilectū filiū. hic at septimus
Extra autem duxit ad lucem & abortiuum existentem.
Alcmenæ autem prohibuit partum. tenuit & Lucinam.
Ipsa autem nuncians Iouem Saturnium allocuta est.

Iuno Iouē
lit.

Iupiter pater albū fulmē hīs uerbū aliqd tibi i mētib;
Iam uir natus est bonus qui Argiuis imperabit (ponā.
Euristheus Stheneli filius perseidae
Tuum genus non ei indecens imp. rare Argiuis.

Sic dixit. hūc aut dolor acutus in mēte uerberauit pfun
Statim at accepit Atem capite pulchros crines hūte (da.
Iratu mentibus suis. & iurauit forte iuramentum
Nunquam in Olympūq; & cælum stellatum
Rursus ire Atem quæ omnes ledit.

I L I A D I S

Sic dicens iccit à calo stellato
Manu circumuertens cito autem uenit in homines.
Ipsam semper suspirabat qñ suū dilectum filium uidebat
Opus indecens habentem sub Eristhei certaminibus.
Sic & ego (qñ aut̄ rursus magnus ornatā hñs galeā He-
Argiuos perdidit in puppatis nauibus) (Etor
Non potul euitare nocumentum, quo lesus sum.
Sed postq̄ lesus sum & mei mentes abstulit iupiter,
Iterum uolo placere, dare plurima dona.
Sed mox ere ad bellum & alios adhortare populos.
Dona autem ego hic omnia præbere quecūq; tibi ueniēs
Hesternus in tentorijs promisit diuinus Vlysses.
Si uis expecta festinans quamuis martis.
Dona autem tibi ministri mea à naue accipientes
Portabunt, ut intelligas in quo tibi placabilia dabo.
Hūc aut̄ respōdēs allocutus est pedes uelox Achilles,
Atride clarissime Rex uirorum Agamemnon,
Dona quidem si uis præbe, ut decens,
Siue habe apud te nunc autem recordabimur pugne
Statim ualde non enim oportet differre hic existentes,
Neq; remorari, adhuc enim magnum opus imperfectum
Sicut aliquis rursus Achillem cum primis uiderit
Lancea erca Troianorum perdentem phalanges.
Sic aliquis uestrum admonitus uiro pugnet.
Hūc aut̄ respōdens allocutus est multi cōsilij Vlysses
Neq; sic fortissimus existens diuine Achille
Ieiunos prouocas ad ilium filios Achiuorum
Troianis pugnaturus: quoniam non paruo tempore erit
Prelium, quando primum uersabuntur turme
Virorum, in autem Deus spirauit robur ambobus.

T X I X.

215

Sed saturari iube uelocibus in nauibus Achiuos
Cibo & uino, hoc enim robur est & fortitudo.
Non enim uir toto die usq; ad solem descendentem
Esuriens cibo poterit contra pugnare,
Siquidem enim animo promptus sit pugnare,
Sed clam membra grauantur, & perueniunt
Sitisq; & fames leduntur autem genua eunti.
Quicumq; autem uir uino saturatus & cibo,
Viris inimicis diurnus pugnabit:
Audens et animus in mentibus neq; genua
Prius defatigantur, quam omnes discedere pugna.
Sed age populum quidem dimitte, & cenam iube
Parare, dona autem Rex uirorum Agamemnon
Ferat in mediam conctionem, ut omnes Achiu
Oculis uideant, tu autem mentibus proprijs leteris.
Iuret autem tibi iuramentum in Argiuis assurgens,
Nunquam lectum ascendisse & miscuisse,
Sicut ius est Rex certe uirorum & mulierum.
Et autem tibi ipsi animus in mentibus hilaris sit.
Sed postea te conuiuio in tentorijs placet
Pingui, ut non quid iustitia indigens sis.
Atride tu autem postea iustior & in alium
Eris, non quidem enim aliquid accusabile regem
Virum reconcilari, quando aliquis prior seuit.
Hūc aut̄ rursus allocutus est Rex uirorū Agamēnon.
Gaudeo tui Laertiade uerbum audiens.
Indecenti enim omnia narrasti & connumerasti.
Hec autem ego uolo iurare, iubet autem me animus:
Neq; peierabo apud Deum, sed Achilles
Manceat hic interea festinans licet martis

Regū est ut
affectus cohi
beant.

Manete autem alij omnes congregati, donec dona
Ex tentorijs ueniant, & iuramenta fidelia incidamus.
Tibi autem ipsi hoc ego impero & iubeo,
Eligens iuuenes optimos omnium Achiuorum
Dona mea à naue portent quacumq; Achilli
Heri promissimus dare, ducere & mulieres.
Talthybius autem mihi cito in exercitu lato Achiuorū
Caprum præparet interficere Ioui soli.

Huc autē respondēs allocutus est pedes uelox Achilles.
Atride gloriosissime Rex uirorum Agamemnon
Aliasq; & magis debetis hæc facere,
Quando aliqua cessatio belli fiet,
Et robur non tantum erit in pectoribus meis.
Nunc autē hi quidem iacent imperfecti quos interfecit
Hector Priamides, quando ei Iupiter gloriam præbuit.
Vos autem in cibum incitatis, certe ego
Nunc quidem uberem pugnare filios Achiuorum
Ieiunos esurientes, simul & sole occidente,
Facere magnam cenam postquam ulti erimus damnatum.
Ante autē non aliquo modo mihi dilectū in guttur ueniat
Non potus, neq; cibus amico mortuo:
Qui mihi in tentorio interceptus acuto arcu
Iacet in uestibulo uersus circum autem socij
Lugent hoc mihi non in mentibus hæc curæ sunt.
Sed cedesq; & sanguis, & amarus fletus uirorum.

Hunc autē rēndēs allocutus est nulli consilij Vlysses.
Vlysses ad
Achillem re
conciatatum.
O Achilles Pelei filii longe fortissime Achiuorum
Melior es me & potentior non parum
Lancea, ego autem te sapientia supero
Multum: quoniam prior natus sum, & plura uidi.

Hoc tibi in toleret cor uerbis meis,
Statimq; pugnae fit facietas hominibus,
Quaq; plurimum quidem stipulam in terram æs fudit,
Mæsis autem parua postquam declinauit balances
Iupiter, qui hominum custos belli factus est.
Vetri autem nō aliquo mō est mortuū lugere Achiuos.
Valde enim multiq; & densi diebus omnibus
Cadunt: quando aliquis cessabit labore.
Sed oportet hunc quidem sepelire quicumq; mortuus sit
Fortem animum habentes in die lachrymantes.
Quicumq; autem bello ab odioso relinquuntur,
Recordari potus & cibi, ut in futurum magis
Viris inimicis pugnemus incessanter semper
Induti corpore æs indomitum: neq; aliquis aliam
Populorum exhortationem expectans teneatur.
Hæc enim hortatio malum erit quicumq; relinquetur
Nauibus in Argiuorum, sed congregati impetū facientes
Troianos contra equorum domitores excitemus uelocem
Dixit, & Nestoris filios comitatus est elari (Martem,
Phylidemq; Megeta, Thoantaq; Merionemq;
Et Crioniadem Lycomedem, & Menalippum.
Perrexerunt autē ire in tentoriū Agamemnonis Atride.
Statim autē postea simul uerbū fuit, perfectū est & opus.
Septem quidem ex tentorio tripodas quos ei promiserat
Splendentes, & lebetes uiginti, duodecim equos,
Eduxerunt autem statim mulieres eximias opera scientes
Septem: sed octaua Brisida pulchrarum genarum.
Auri autem ponderans Vlysses decem omnia talenta
Iuit, simul autem alij dona ferebant iuuenes Achiuorum.
Et hæc quidē ī media cōctōe posuerūt, sursū at Agamēnō

Munera A-
chilli ab Aga-
mēnone data.

I L I A D I S

Surrexit. Talthybius autem Deis similis uocem,
Verrem tenens manu astitit pastori populorum.
Atrides autem trahens manibus gladium,
Qui ei apud enses in magna uagina semper pendebat
Verris à setis capiens Ioui manus eleuans
Precabatur. hi autem omnes illic sedebant silentio
Argiui secundum decens audientes regem.
Precans autem igitur dixit aspiciens in cælum latum.
Sciat nunc Iupiter primum Deorū eximius & optimus
Terraq; & Sol & Erinnes quæq; sub terram
Homines puniunt. quicumq; periurium iurauit.
Non quidem ego puellæ Briseidi manum intulisse,
Neq; lecti occasione usus, neq; alicuius alterius,
Sed esse incorrupta in tentorijs meis.
Si autem aliquid horū periurium mihi Dei dolores dent
Multa ualde quæcunq; dant quicunq; ipsis peccat iurans.
Dixit, & uigulum Verris aperuit infesto ferro.
Hunc quidem Talthybius spumantis maris magnū fluctū
Iecit in uertens escam piscibus. sed Achilles
Assurgens, Argiuos bellicosos allocutus est.
Iupiter pater certe magna nocumenta uiris das.
Numquam animum in pectoribus meis
Atrides mouisset totaliter. neq; puellam
Duxisset me inuito improuisus. sed alicubi Iupiter
Voluisset Achiuus mortem multis fieri.
Nunc autem uenite ad cœnam. ut conducemus martem.
Sic exclamauit. soluit autem concionem subitam.
Hi quidem sparsi sunt suam in nauem singulus.
Dona autem Myrmidones magnanimi curabant.
Iuerunt autem in nauem portantes Achilles diuini

Et hæc

Agamœno nis
iuramentum.

T X I X.

217

Et hæc quidē in tētorijs posuerūt. sedere fecerunt autē nu-
Equos autē in armētum impulerunt serui alacres: lieres.
Briseis autem postea similis auræ Veneri, Briseis reddi
Ut uidit Patroclum saucium acuto ferro ta Achilli, Pa-
Circa ipsum fusa stridule lamētabatur. manibus autē lania- troclum de-
Pectoraq; & molle collum, & pulchram faciem. (bat flet.
Dixit autem flens puella similis Deabus.

Patrocle mihi miseræ plurimum grate animo,
Uiuum quidem te reliqui ego ex tentorio discedens:
Nunc autem te mortuum inuenio princeps populorum
Retro ueniens. sic mihi susceptur malū ex malo semper.
Virum quidē cui dederunt me pater & ueneranda mater
Vidi ante ciuitatem saucium acuto ære,
Tresq; fratres quos mihi una genuerunt mater
Dilectissimos. qui omnes exitialem diem secuti sunt.
Neq; quidē neq; me sinebas qñ uirū meū uelox Achilles
Interfecit: diruit & urbem diuini Menetæ,
Flere: sed me dicebas Achillis diuini
Puellam uxorem facere: ducere & in nauibus:
In Phthiam conuiuari & nuptijs cum Myrmidonibus.
Hoc te insatiabiliter fleo mortuum iucundum semper.
Sic dixit flens. supra autem suspirabant mulieres
Patroclum oratione. sui autem ipsorum dolores singula.
Ipsam autem circum senes Achiuorum congregati sunt
Precantes cœnare: hic autem negabat suspirans,
Supplicio si quis mihi charorum paret sociorum
Non me ante cibo iubete. neque potu
Satiari dilectum cor: quoniam me dolor grauis accepit
Occidentem ad solem permanebo & tolerabo tamen.
Sic dicens alios quidem dimisit reges

Hæc. Ilias.

e e

ILIA DIS

Duo autem Atride remanserunt, & diuus Achilles,
Nestor, Idomeneusq; senexq; equitator Phoenix
Consolantes absidue tristantem, neq; animo
Delectabatur ante belli os ire sanguinolenti.
Recordatus autem ualde eleuatus est, exclamauitq;.
Certe aliquñ & tu dura morte interempte dilectissime
Ipse in tentorio cœnam apposuisti (amicorum)
Statim & diligenter, quando festinabant Achiui
Troianos contra, eq; domitores ferre lachrymabilem mortē.
Nunc autem tu quidem iaces exanimis, sed meum cor
Esuriens potus & cibi intus existentium
Tuo desiderio, non quidem enim quid peius aliud passus
Neq; si patrem interfectum audirem, (fuissem,
Qui nunc Phthiæ teneram lachrymam fiendit,
Priuatione talis filij, qui alienum inter populum
Gratia exitio, & Helenæ Troianis bello.
Vel hunc qui Scyro mihi in educatur dilectus filius.
Sicut adhuc uiuit Neoptolemus pulcher.
Antea quidem enim mihi animus in pectoribus sperabat
Solum me mori longe ab Argo equos pascente
Hic in Troia, te autem ad Phthiam redire.
Ut mihi filium ueloci cum naue nigra
A Scyro educeres, & ei extendere singula.
Possessionem meam, seruosq; & altam magnam domum.
Nunc enim Peleum puto uel omnino
Mortuum esse, uel paululum adhuc uiuentem mœrere,
Senectutēq; odiosa & meum expectantem semper
Tristem nuntium, quando me mortuam audiet.
Sic dixit flens, post autem suspirauerunt seniores,
Recordantes quæ unusquisq; in domibus reliquerat.

T I C A XIX.

218

Luzentes autē igitur hos uidens miseratus est Saturnius.
Statim autem Mineruam uerba uelocia allocutus est.
Filia mea iam omnino abiisti uiro bono,
Certe non amplius omnino in mentibus curæ est Achilles
Ille, qui ante naues alta capita habentes,
Sed lugens socium dilectum: alij autem
Iuerunt ad cœnam, hic autem esuriens & ieiunus,
Sed uade ei nectâr & ambrosiam amabilem
Stilla in pectoribus, at non ipsum fames accipiat.
Sic dicens persuasit antea promptam Mineruam.
Hæc autē harpæ similis extēsas pēnas habēti arguæ uocis
Cælo ex dislijt per æthera, sed Achiui
Statim armabantur in exercitu, hæc autem Achilli
Nectâr in pectoribus, & ambrosiam desiderabilem
Instillauit, ut nō ipsum fames iniucunda genua accipiat.
Ipsa autem ad patris ualde fortis solidam domum
Redijt, hi autem longe à nauibus fundebantur uelocibus.
Sicut autem quando densa niues Iouis exuolant
Concretæ sub robore serenifici boreæ.
Sic tunc densæ castides splendide corruscantes
Nauibus exibant, & scuta umbicolosa,
Thoracesq; fortes incurui, & fraxinæ lanceæ.
Splendor autē cælum ibat, ridebat autē omnis ualde terra
Æris sub splendore, sub autē sonitus mouebatur pedibus
Virorum, in autem medijs armatus est diuus Achilles.
Huius & dentium quidem crepitus erat, huic autē oculi
Ardebant tanquam ignis splendor, in autē ei cor (iratus)
Gressus est dolor intolerabilis, hic autem igitur Troianis
Indutus est dona Dei, quæ ei Vulcanus excuderat fiber.
Tibi alia quidem primum circum tibias posuit
cc ij

Achillea
Pallas nectâr
re cōfirmat.

ILIADIS

Pulchra argenteis malleis fabricata:
Secundo rursus thoracem circa pectora induit:
Circa aut humeros apposuit ensem argenteorū clauorum
Aereum, sed postea clypeum magnum solidumq;
Cepit: huius autem longè splendor erat tanquam lunæ.

Comparatio
nautarum.

Sicut autem quando ex ponto fulgor nautis apparet
Ardentis ignis: hic autem writur alte montibus
Stabulo in ouili: hos autem non uolentes procellæ
Pontum in pisciferum ab amicis longe portant.
Sic autem ab Achille scuti splendor in æthera ibat
Pulchri uarij. circum autem caesidem eleuans
Capiti posuit grauem. hæc autem stella ut splendebat.
Equinam comā habēs galea, circū aut quatiēbātur crines
Aurei, quos Vulcanus misit cristam circum frequentes.
Experiebatur autem sibi illic in armis diuus Achilles,
An ei accommodata essent, & mouerentur clara dona.
Huic tanquā pennæ crāt. extulit aut pastorē populorum.
Ex autem igitur armamentario patriā depromit hastam
Grauē, magnā, firmā: quā quidē non potuisset alius Achis
Mouere. sed ipsam solus sciebat uibrare Achilles (uorū
Peliam fraxineam, quam patri dilecto incidemat Chiro
Pelij ex uertice eadem esse heroibus.

Automedon.

Equos autem Automedonq; & Aleus circum laborantes
Iungebant. circum autem firma lora erant. in autē frena
Maxillis iecerunt. deorsum aut habenas extēderunt retro
Compactum ad currū. hic aut igitur flagellū splendidum
Manu capiens aptum in equis truit
Automedon. inde autem armatus iuit Achilles
Armis conspicuus tanquam sol super iens.
Terribiliter autem equis imperitabat patris sui.

T I C A X I X.

319

Xantheq; & Balie præclare progenies Podarges.
Aliter iam considerate seruare aurigas
Iterum Danaorum in globum postquam iuerimus belli,
Neque ut Patroclum relinquatis illic
Mortuum. hūc aut à iugo allocut⁹ est pedes uartus equus
Xanthus. statim autem inclinatus est capite. ois aut iuba
Collari ex cadens à iugo in terram iuit.
Loquentem autem fecit Dea albas ulnās habens Iuno.
Et ualde te adhuc nunc liberabimus fortissime Achille.
Sed tibi propè letalis, neque in aliquo nos
Causæ, sed Deusq; magnus & fatum potens.
Neque enim nostra tarditate segnitieq;
Troiani ab humeris Patrocli arma acceperunt.
Sed Deorum optimus quem pulcherrima peperit Latona
Interfecit in primis pugnatoribus, & Hæctori gloriā de-
Nos autem & cum spiritu Zephyri cucurrimus (dit.
Quem leuissimum dicunt esse. sed tibi ipsi
Fatale est Deoq; & uiro forti domari.

Sic igitur uociferātis Erinnes prohibuerūt uocē. (les.
Hūc ualde indignatus allocutus est pedibus uelox Achil-
Xanthe quid mihi mortem uaticināris? neq; in aliquo te
Bene scio & ipse quod mihi fatum hic perire (deceat.
Procul à dilecto patre & matre. sed & tamen
Non cessabo ante Troianos ualde fugare à praelio.
Dixit et in primis clamās ipulit unius unguicule equos.

ce ij

Xanthus es
quus Achil-
lis ipsi domi-
no loquitur.

Achilles Xā
thum suū ala
loquitur.

ILIADIS
ARGUMENTVM. Y. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Ioue mandante descenderunt adiutori Dei omnes. Græcis quidem Iuno & Minerua & Neptunus & Vulcanus & Mercurius. Troianis autem Venus & Apollo. Item autem & Diana & Latona Marsq; & Scamander. Aeneam autem contrarium Achilli filiat Apollo nebula cooperiens: Achilles autem aliosq; interfecit, & Polydorum Priami filium. Hector autem contrarians ipsi fugit Apolline seruante ipsum: alios autem Achilles in ciuitatem lugientes vrgebat.

ILIADIS. Y. HOMERII
COMPOSITIONIS.

Ypsilon, beatorum lis orta est: affert autem fortitudinem Achuis.

Ic hi quidem apud naues rostratas armabantur,

Circum te Pelet filii pugne insatiabiles Achiuu.

Troiani autem rursus ex altera parte in loco eminenti campi.

Iupiter autem Themisti iussit Deos ad concilium uocare
Iustitia. Vertice ab olympi multorum ordinum. hæc igitur omnino
Iens imperauit Iouis ad domum ire.

Neque aliquis fluuiorum absuit præter Oceanum:
Neq; igitur nympharum quæ nemora pulchra habitant;

Et fontes fluuiorum, & loca irrigua.
Euntes autem in domum Iouis nebularum congregatoris
Politis scibus infederunt, quas Ioui patri
Vulcanus fecit scientificis artibus.

Sic hi quidem Iouis intra cõgregati sunt. neq; Neptunus
Obaudiuit deæ: sed ex mari uenit ad ipsos.

Sedit autem in medijs. Iouis autẽ interrogauit consilium.

Cur iterum albi fulminis Deos ad concilium uocasti?
An circa Troianos & Achiuos cogitas?

Horum enim nunc propè pugna bellumq; ardet.

Hũc rñdẽs allocutus est nebula ù cõgregator Iupiter.

Scis Neptune meam in pectoribus uoluntatem:

Quorum gratia cõgregati: curæ sunt mihi perituri quauis.

Sed certe quidem ego maneo in summitate olympi

Sedens: ubi uidens mentem delecto. hi autem iam alij

Venistis ut eatis ad Troianos & Achiuos.

Ambobus autẽ auxiliamini ubi animus est uniuersiusq;.

Si enim Achilles solus contra Troianos pugnat,

Neq; paululum habebunt pedes uelocem Pelidem:

Et autem ipsum tremunt uidentes.

Nunc autẽ quando iam & animũ socij iratus est grauitè.

Timeo ne & murum contra debitum destruat.

Sic dixit Saturnides, bellum autẽ magnum suscitauit.

Perrexerunt autẽ ire bellũ autẽ Dei dupliciter animũ hũtes.

Iuno quidem ad certamen nauium, & Pallas Minerua,

Et Neptunus terram continens, & ualde utilis

Mercurius, qui in mentibus prudentibus ornatus est:

Vulcanus autem cum his ibat fortitudine superbiens,

Claudicans: sub autem tibie fluebant inualide.

In autem Troianos bene armatus, sed cum ipso

Deorum con-
cilium.

Neptuni in
concilio uer-
ba ad Iouem.

Deorum di-
uersa studia
erga Troia-
nos & Gra-
cos.

I L I A D I S.

Phœbus intensus & Diana sagittis gaudens
Latonâq; Xanthusq; amans risumq; Venus.
Quandiu quidem longe Dei mortalibus stabant uiris,
Tandiu Achiui quidē ualde gloriabantur, quomā Achilles
Apparuit, diu autem pugne abstinerat moleste.
Troianos aut tremor grauis intrauit membra singulum,
Timentes quando uiderunt pedibus uelocem Pelidem
Armis conspicuum hominibus, pernitioso similem Marti.
Sed postq; in partes Dei uenerūt uirorū (aut Minerua
Mota est aut pugna fortis populorū excitatrix, clamabat
Stans aliquando quidē apud fossam cauatam murū extrâ,
Aliquando à littoribus sonantibus longe clamabat.
Clamabat autē Mars ex alia parte nigre procellæ similis
Acute à propugnaculis ciuitatis Troianis iubens,
Aliquando apud Simoenta Deorum à sacro loco,
Sic ambos beati Dei excitantes
Coniecerunt in autem ipsis pugnam ruperunt grauem.
Grauiter autem intonuit pater uirorumq; Deorumq;
Ex alto, sed subter Neptunus concussit
Terram immensam, montiumq; alta cacumina.
Omnes autē intremuerunt radices multarum fontium, idē
Et cacumina, Troianorumq; ciuitas & naues Achiuorū.
Timuit subter rex umbrarum Pluto.
Timens autem ex solio saltauit, & clamauit, ne ei de super
Terram scinderet Neptunus quatiens terram,
Domus autem mortalibus & immortalibus apparerent
Terribiles late, quasq; oderunt Dei quamuis.
Tātus utiq; sonus motus est Deorū cōtētionē cōueniētū
Certe quidem enim contra Neptunum Regem
Stabat Apollo Phœbus habens sagittas pennatas.

Dij alij alij
fauent.

Deorum alij
contra alios
sunt in pre-
lio.

Contra autē Martem Dea glaucos oculos habēs Minerua,
Iunonem autē contra stabat auream colum habēs clausa
Diana sagittis gaudens, soror Apollinis:
Latonam autē contra stabat saluator perutilis Mercurius.
Contra autē Vulcanū magnus flauius profundos uortices
Quem Xanthum uocat Dei, utri autē Scamandrū. (hñs,
Sic hi quidem Dei contra Deos ibant, scā Achilles
Hectorem contra maxime cupiebat ire in aciem
Priamidem: huius enim maxime animus sperabat
Sanguine satiare Martem fortem.
Aeneam autem rectā populorum excitator mouit Apollo
Contra Pelidem: immisit autem ei fortitudinem bonam.
Filio autem Priami Licaoni similis erat uocem.
Huic ipsum similis allocutus est Iouis filius Apollo.
Aenea Troianorum consiliator, ubi tibi mina,
Quas Troianorum Regibus promissisti
Pelidem Achillem contra pugnare.
Hunc rursus Aeneas respondens allocutus est.
Priamide cur me hæc & non uolentem iubes
Contra Pelidem magnanimum pugnare.
Non quidē n. iam primū pedes ueloces habentē Achillem
Stabo: sed iam me & aliās lanceam formidauit:
Ex Ida, quando boues contra iuit nostras.
Diruit autem Lyrnesum & Pedasum: sed me Iupiter
Liberauit, qui mihi dedit fortitudinem uelociâq; genua.
Certe occubissem sub manibus Achillis & Mineruæ,
Quæ ei ante iens ponebat lumen: & iubebat
Lancea, erca Lelegas & Troianos interficere.
Ideo non est Achillem contra uirum pugnare.
Semper enim adest unus Deorum qui periculum expellit.

Et autem aliter huius recta telum uolat, neq; definit
Ante corpus humanum transire. si autem Deus
Aequalem praberet belli finem, non me ualde facile
Vinceret, neq; si totus armatus gloriatur esse.

Hunc rursus allocutus est Rex Iouis filius Apollo.
Heros, sed & tu Deos sempiternos
Precare, & autem te dicunt Iouis filia Venere
Ex natum esse, ille autem inferiori ex Deo est.

*Aenas suasu
Apollinis in
Achillem te-
dit.*
Hæc quidem enim Iouis est, hæc autem ex marino sene
Sed recta seras indeffsum, neq; te omnino
Terribilibus uerbis auertat & minis.

Sic dicēs inspirauit fortitudinē magnā pastori populo
Iuit autem inter primos armatus fulgenti ære. *(rum-
Neq; latuit Anchise filius albas ulnas habentē Iunonem
Contra Pelidem tens per turmas uirorum.
Hæc simul conuocans Deos uerbum dixit.*

Considerate iam uos Neptune, & Minerua
In mentibus uestris quomodo erunt hæc opera.
Aeneas hic iuit armatus fulgenti ære
Contra Pelidem, immisit autem Phœbus Apollo.
Sed age nos ipsum auertamus retro:

Illinc aliqua postea & nostrum Achilli
Assistat, det aut fortitudinē magnā, neq; in aliquo animo
Deficiat, ut sciant quod ipsum diligunt optimi
Immortalium, hi autem rursus stulti, qui a principio
Troianis auxiliabantur in bello & pugna.
Omnes autem ab Olympo descendimus obuantes
Huic pugne, ut non aliquid a Troianis patiatur
Hodie, postea autem hæc patietur quæcumq; ei parca
Nato neut limo, quando ipsum peperit mater.

Si autem Achilles non hæc Deorum ex didicerit uoce,
Timebit postea, quando aliquis contra Deus ueniet
In bello, graues autem Dei uideri manifesti.

Huic respondit postea Neptunus quatiens terram.
Imo ne irascaris præter mentem, neq; te decet.
Non ego uolo Deos ad contentionem trahere
Nos alios, quoniam fortiores sumus.

Sed nos quidem postea sedeamus euntes
Ex uia in speculam, bellum autem uris cura erit.
Si autem Mars inceperit pugnam, & Phœbus Apollo,
Vel Achillem tenebunt, & non sinent pugnare,
Statim postea & nobis cum his contentio mouebitur
Pugne, ualde autem celeriter diuisos puto
Retro ire ad cælum Deorum in congregationem aliorum
Nostris à manibus necessitate fortiter coactos.

Sic igitur clamans procedebat nigra casarie
Murum in undiq; fossa munitum Herculis diuini
Altum, quem utiq; ei Troiani, & bellicosa Minerua
Condiderant, ut coctum fugiens cuitaret,
Quando ipsum sequebatur à littore in campo.
Illic Neptunus sedebat, & Dei alij:
Circum autem crassa nebula humeris induti erant.
Hi autem ex altera parte sedebant in frontibus colliculi
Circum Arcigerum Apollinē, & Martē urbium euerforem.
Sic hi quidem utrinq; sedebant consultantes
Consilia, ordiri autem grauisima pugna
Dubitabant utrinq;. Iupiter autē sedens alte præcipiebat.
Horum autē omnis impletus est campus, & fulgebat ære,
Virorum & equorum, comouebatur autem terra pedibus
Irruentium simul, duo autem uiri ualde optimi

*Herculis mu-
rus à Troia-
nis exstructus
quo se recipe-
ret, cæcum su-
giens.*

In medium utrorumq; properabant promptiq; pugnare
 Aeneasq; Anchisiades, & diuinus Achilles.
 Aeneas autem prius minabundus irruit
 Nutans galea firma, sed clypeum strenuum
 Ante habebat pectus. ubrauit autem ferratam lanceam.
 Pelides autem ex altera parte contra ruit leo tanquam
 Perruiosus, quem uiri interficere prompti sunt
 Venantes omnis populus. hic autē primū quidē sternens
 Venit. sed quando aliquis ad bellum currentium iuuenum
 Lancea percussit uersus estq; hians circumq; spuma dētes
 Fit: in autem ei cor suspirat fortem animum,
 Caudaq; lateraq; & dorso utrinque
 Verberat, se autem ipsum irritat pugnare:
 Exasperatus autē rectā fertur fortitudine siquē interficiat
 Virorum, uel ipse interimatur prima in turma.
 Sic Achilli prouocabat robur & animus superbus
 Contra ire magnanimum Aeneam.
 Qui autē, quando iam propē erant contra inter se euntes
 Hunc prior allocutus est pedibus sufficiens diuinus Achil-
 Aenea cur tu tanta multitudine multum abiens (les-
 Stas: ante te animus mihi pugnare iubet
 Sperantem Troianis imperare equi domitoribus
 Honore Priami. sed si me interfeceris,
 Non tibi propterea Priamus premiū in manibus ponet.
 Sunt ei filij. Iupiter autem constans, neque amens.
 An aliquod tibi Troiani templum facient eximū aliorum
 Pulchrum plantationis & arationis ut habites
 Si me interfeceris. difficulter autem te spero facere.
 Iam quidem te dico & aliās lancea terrui.
 An non recordaris, quando te bobus procul solū existentē

Achillis cum
 Aenea con-
 gressus.

Insecutus sum per Idae iuga uelocibus pedibus
 Statim tunc utem non uersus es fugiens.
 Illinc autem in Lyrnesum fugisti: sed ego hanc
 Dirui cum impetu ruens cum Minerua & Ioue patre.
 Prædatis autem mulieres libero die auferens
 Duxi: sed te Iupiter liberauit & Dei alij.
 Sed non nunc te liberari puto, ut in animo
 Ponis. sed te ego recedentem iubeo
 In multitudinem ire, neque contrarius siste te mihi,
 Ante aliquod malum pati factum autē etiam stultus nouit
 Huic rursus Aeneas respondit, locutusq; est.
 Pelide ne iam me uerbis saltem dementem tanquam
 Speres perterreri: quoniam manifeste noui, & ipse
 Et conuitia & iniusta loqui.
 Scimus autem inuicem generationem. scimus & parçtes
 Ante audita audientes uerba mortalium hominum.
 Visu autē neq; utiq; aliquo modo tu meos uidisti, neq; utiq;
 Dicunt te quidē Pelei præchæri filium esse. (ego tuos.
 Matre autē ex Thetide pulchrum crimē habente marina.
 At ego filius magnanimi Anchisæ
 Glorior natus esse mater autem mihi est Venus.
 Horum iam nunc alteri dilectum filium plorabunt
 Hodie: non enim dico uerbis infantilibus.
 Sic diuinos à pugna redire.
 Si autem uis & hec discere ut bene scias
 Nostrum genus: multi autem ipsum uiri norunt.
 Dardanū iterū primū genuit nubiu cōgregator Iupiter,
 Condidit autē Dardaniam, quoniā nondum Ilium sacrum
 In capo erat cōdita ciuitas diuersarū linguarū hominum
 Sed adhuc radices habitabant multarum fontium Idae.

Factum quid
 est, nouit &
 stultus

Aeneas ge-
 nus ac genea-
 logiam suam
 explicat.

Dardano filius Dardanus rursus genuit filium Erichthonium Regem.
lio Iouis tria Qui iam ditissimus fuit mortalium hominum.
milia equarum. Huius mille equae paludem circa pascebantur
 Foeminae pullis lacte teneris.
Equae Dardani, Has Boreas amavit pascentes,
 ex Borea Equo autem similis dormiuit nigros crines habenti.
uento grauidae. Haec autem grauidae pepererunt duodecim pullos.
 Haec autem aliquando quidem saltabant in fertili agro,
 Summitate in culmoru fructuu currebat, neque fragebant.
 Haec autem quando saltabant in lata dorso maris,
 Summitate in littoris maris albae currebant.
Erichthonius. Troem Erichthonius genuit Troianis Regem,
 Troem autem rursus tres filij optimo ex geniti sunt,
 Ilusq; Assaracusq; et diuinus Ganymedes,
Assaracus Qui iam pulcherrimus fuit mortalium hominum,
Ganymedes. Quem et sustulerunt Dei Ioui propinare
 Pulchritudinis gratia sua, ut mortales interesset.
 Ilus autem rursus genuit filium praclarum Laomedontae.
 Laomedon autem certe Titonum genuit Priamumq;
 Lampumq;, Clitiumq;, Hicetaumq; rimum Martis.
Capys. Assarachus autem capyem hic autem Anchisem genuit filium.
Anchises Sed me Anchises Priamus autem genuit Hecctora diuinum.
Dij pro uoluntate autem Huius generationisq; et sanguinis gloriator esse.
 Iupiter autem uirtutem uiris augetq; minuitq;
get uires minuuntq; Ut uult. hic enim potentissimus omnium.
Homines alij Stantes in medio tumultu pugnae:
 alijs inuicem Sunt enim ambobus opprobria loqui
 multa possunt Multa ualde, neque nauis centum sedium onus eleuaret.
 obijcere. VOLVbilis autem lingua hominum. Multa autem sunt uerba

Diuersigena. Verborum autem multa copia hinc et hinc.
 Quale dixisti uerbum, tale contra audies.
 Sed cur lites et contentiones nobis necessitas
 Contendere mutuo contra, ut mulieres,
 Quae iratae ira ualde animi perturbatrice
 Contendunt mutuo mediam in uiam euntes,
 Multa ueraq; et non ira autem et haec dicere iubet.
 A pugna autem non me uerbis amouebis alacrem,
 Ante ere pugnare contra. sed age cito,
 Experiamur mutuo ereis lanceis.
 Dixit, et in graui clypeo impulit aeream hastam
 Terribiliter ualde circa clypeum soluit haste cuspis.
 Pelides autem scutum quidem a se manu forti
 Tenuit timens, dicebat enim eminus iactum telum
 Facile autem ire magnanimi Aeneae.
 Stultus neque intellexit in mente, et in animo,
 Quod non facile est Deorum clarissima dona
 Viris mortalibus proficissum iri et cessurum esse.
 Neque tunc Aeneae prudentis fortis lancea
 Rupit clypeum, aurum enim liberauit dona Dei:
 Sed duas quidem transiuit per plicas: haec autem adhuc tres
 Erant, quoniam quinq; plicas excuderat Vulcanus,
 Has duas aereas, duas autem intus stanni,
 Vnam autem auream, ubi detenta est aerea lancea.
 Secundus rursus Achilles praemisit longam lanceam,
 Et percussit Aeneae clypeum undiq; aequalem
 In orbe sub primo, ubi tenuissimum currebat aes,
 Tenuissimum autem inerat corium bouis: haec autem totaliter
 Pelias transiuit fraxinea: resonuit autem scutum sub ipsa.
 Aeneas autem contractus est, et a se scutum tenebat

Homini lingua uolubilis, uerba autem multa.
 Qualia dixisti, talia audies.

Achilles
 Aeneam aliquid
 quando in frangam uertit.

ILIADIS.

Timens lancea autem supra dorsum in terra
Stetit delata, per autem ambos transiuit orbes
Clypei cooperientis hominē: hic autē deuitans lanceā lonē
Constitit: dolor autem fusus est multus in oculis, ^(gamb)
Timens quod eum propē fixum est telum. sed Achilles
Promptus irruit tracturus ensē acutum
Terribiliter clamans. hic saxum accepit manu
Aeneas magnum opus, quod non duo uiri extulissent
Quales nunc homines sunt. hic autē ipsum facile uersabat
Tunc Aeneas irruentem percussit petra ^(et solus)
Et in galea ^{et} in scuto, quod eum iuuat à dura morte.
Hunc autem Pelides propē ense animum abstulisset,
Nisi acute intellexisset Neptunus quatiens terram:
Statim autem immortales Deos ad uerbum locutus est.
Heu certe mihi dolor magnanimum Aeneae
Qui cito Pelide domitus ad infernum descendet
Persuasus uerbis Apollinis longē iacentis,
Stultus: neque eum iuuabit à tristi morte.
Sed cur hic innocens dolores patitur
In uanum gratia alienorum dolorum. grata autem semper
Munera Deis exhibet, qui cælum latum habitant.
Sed agite nos ipsum è morte subducamus,
Ne aliquomodo ^{et} Saturnides irascatur, si Achilles
Hunc interimat, fatale autem ei est euitare,
Vt non infemina generatio ^{et} obscura pereat
Dardani, quem Saturnides prae omnibus dilexit liberis,
Qui se ex generati sunt mulieribus mortalibus.
Iam enim Priami generationem odit Saturnius:
Nunc autem iam Aeneae potentia Troianis imperitabit,
Et filij filiorum qui postea nascentur.

Aeneam cum
Achille con-
gressū Nept.
liberat.

Aeneam Tro-
iano excidio
superesse sū-
to decretum
erat.

Huic

Y XX.

225

Huic autē rñdit postea pulchra oculos ueneranda Iuno.
Neptune ipse tu in mentibus tuis considera,
Aeneam an ipsum saluabis, an fines
Pelidae Achilli interfici bonum existentem.
Certe quidem enim nos multa iurauimus iuramenta,
Omnes inter mortales ego ^{et} Pallas Minercua
Nunquam in Troianos expellere malum diem,
Neq; quando Troia usiuo igne omnis uretur
Vstarent autem bellicosi filij Achiuorum.
Sed postquam hoc audiuit Neptunus quatiens terram,
Perrexit ire inq; pugnam, ^{et} in strepitū hastarum.
Iuit autem ubi Aeneas, ^{et} inelytus erat Achilles.
Statim huic quidem postea in oculis fudit caliginem
Pelidae Achilli. hic autem fraxineam bene ferratam
Scuto extraxit magnanimum Aeneae.
Et hoc quidem ante pedes Achillis posuit.
Aeneam autem ruere fecit à terra alte eleuans.
Multas autem turmas heroum, multas autem ^{et} equorū
Aenas super saltauit Dei à manu ruens:
Iuit autem in ultimam impetuosi belli,
Vbi autem Caucones bellum ad armabantur.
Hanc autem ualde propē uenit Neptunus quatiens terrā,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
Aenea quis te sic Deorum tristem persuasit
Contra Achillem bellare ^{et} pugnare?
Qui te simul melior, ^{et} dulcior immortalibus.
Sed recede quando obuiaueris ipsi,
Ne ^{et} praefer fatum domum inferni ingrediaris.
Sed postquam Achilles mortē ^{et} fatum affecutus fuerit,
Audens autem postea cum primis pugnare.

Hom. Iliad.

ff

Non quidē enim aliquis te alius Achiuorum interficiet.
Sic dicens reliquit illic postquam dixit omnia.
Statim autem postea Achillis ab oculis fugauit nebulam
Densam. hic autem postea ualde uidit oculis:
Egreferēs autem dixit ad suum magnanimum animum.
Pape, certe magnum miraculum hoc oculis uideo:
Lancea quidem hæc iacet in terra, neq; uirum
Video, quem iaculatus sum interficere promptus:
Certe & Aeneas dilectus immortalibus Deis
Erat: sed ipsum dicebam uane sic gloriari.
Abierit, non ei nimis me amplius tentare.
Erit, qui & nunc fugit alacer à morte.
Sed age, iam Danais bellicosus imperans
Alios Troianos experiar contrarius iens.
Dixit, & in ordines saltauit. iussit autem uiro singulo.
Nequid nunc àn troianis procul state diui Achii.
Sed ege uir contra uirum ito. promptus sit aut pugnare.
Difficile autem mihi est, & forti licet existenti,
Tot autem homines insequi & omnibus pugnare.
Neq; Mars qui Deus immortalis, neq; Minerva,
Tante autem pugne insequeretur hos & laboraret.
Sed quantum quidem ego possum manibusq; pedibusq;
Et robore, non me amplius dico dimittere neq; minimum.
Sed ualde ad ordinem uado poenitus: neq; aliquem puto
Troianorum letari quicumq; propè hastam uenerit.
Sic fatūs incutans, Troianos autem illustris Hector
Iussit uocans (dixit autem ire contra Achillem)
Troiani magnanimi ne timete Achillem.
Etenim ego uerbis & immortalibus pugnarem:
Lancea autem difficile: quoniam longe fortiores sunt

Difficile est
pugnare cum
multis uni.

Neq; Achilles omnibus perfectionem uerbis imponet.
Sed hoc quidē perficiet, hoc aut imperfectum turbabit.
Huic at ego cōtrarius uado etsi igni manus similis esset,
Si igni manus similis esset, robur autem ardenti ferro.

Sic dixit prouēs. hi aut cōtrarij lanceas eleuauerunt
Troiani, horū at simul mistū est robur, exortus ē at cla
Et tūc Hectora allocutus ē astās Phœbus Apollo. (mor.
Hector nec adhuc oīno Achilli cōgrediari i priā pugna,
Sed in multitudinem & à tumultu suscipiari,

Ne te uel iaculetur & propè ense uerberet.

Sic dixit. Hector at rursus ingressus est globū uirorū
Timens quando audiuit Dei uocem clamantis.

In at Achilles Troianos saltauit mētibus indutus fortitu
Terribiliter clamās. primū at iterfecit Iphitiona (dinē
Strenuum Otritidem multorum ductorem populorum:
Quem nymp̄ha peperit Nais Otriteo urbium domitori
Tmolo sub niuoso lade in pingui populo.

Hunc autem rectā prōptū pcussit lancea diuus Achilles
Medium in caput quod in duas partes totū diuisum est.
Increpuit at cadēs. hic at cōtra gloriabatur diuus Achil
Iaces Otritide omnium terribilissime uirorum. (les

Hic autem tibi mors: genus autem tibi est in stagno

Gygeo: ubi tibi templum patrium est

Hyllo in pisculento, & hermo undoso.

Sic dixit iactabundus. hūc aut tenebra oculi cooperuit.

Hunc quidem Achiuorum equi rotis contriuerunt

Prima in acie. hic post ipsum Demolconda

Bonum adiutorem pugne Antenor's filium

Percussit in tempore galeam per ferream:

Neq; utiq; area galea prohibuit, sed per ipsum

Hector ab A
polline deter
retur, ne con
grediatur cū
Achille.

I L I A D I S.

Cuspis iens rupit os. cerebrum autem
Intus omne sparsum est. interfecit autem ipsum proptū.
Hippodamanta autem postea ab equis ruentem
Ante se fugientem dorsum uulnerauit lancea.
Sed hic animum spirauit, & mugiuit quando taurus
Mugiebat tractus Heliconium circa regem,
Iuuenibus trahentibus. gaudet autem his Neptunus.
Sic igitur hūc mugientē reliquit ossa animus supbit.
Sed hic iuit cum lancea in diuum Polydorum
Priamidem. hunc autem non pater permisit pugnare:
Quoniam ei inter filios nouissimus erat generatione,
Et ei charissimus erat: pedibus autem omnes uincebat,
Iam tunc infantis pedū uirtutem ostendēs. (dit animū.
Currebat inter primos pugnatōres quousq; dilectū patris
Hūc percussit mediū iaculo pedibus uelox diuus Achilles
Terga apud ruentis ubi balteum fibulae
Aureae alligant, & duplex suspendebatur thorax.
Contra autem transiuit per umbilicum lanceae cuspis.
In genu at̄ procū bit ingemens. nebula at̄ ipsum coopuit
Nigra. ad se autem accepit uiscera manibus declinatus.
Hector autem postquam cognouit fratrem Polydorum
Viscera manibus tenentem cadentem ad terram,
In eius oculis fusa est tenebra, neq; tolerabili
Diu longe uerti. sed contrarius uenit Achilli
Acutam lanceam uibrans flammæ similē. sed Achilles
Postquā uidit ualde saltauit, & iactabūdus uerbū dixit.
Propē uir qui meum ualde intus comedit animum,
Qui mihi anicum interfecit honoratum, neq; item diu
Mutuo formidamus in belli ponte.
Dixit, & torue uideus allocutus est Hectora diuum.

Y T T XX.

227

Propē accede. ut celeriter mortis fines uenias.
Hūc nō timēs imperterritus allocutus ē bellicosus Hector.
Pelide ne me uerbis stultum tanquam
Speres terrere: quoniam manifeste noui & ipse
Et cauillationes & iniurias loqui.
Scio autem q; tu qdē fortis, ego autē te multo inferior.
Sed certe quidem hęc Deorum in genibus iacent.
Si te imbecillior existens animum auferre
Hasta percutiēs, quoniam & meum telum acutum ante,
Dixit, & uibrans prēmittit lanceam, & hanc Minerua
Spiritu Achillis retro uertit gloriosi
Cito ualde frige faciēs hęc at̄ retroiuit i Hectora diuum:
Ipsius autem ante pedes cecidit.
Sed Achillos promptus irruit interficere promptus
Horrendam clamans. hunc autem eripuit Apollo
Facile ualde tanquam Deus: operuit aut̄ nebula multa.
Ter qdē postea irruit pedibus uelocibus diuus Achilles.
Lancea erca, ter autem nebulam uerberauit profundam.
Sed quando iam quarto irruit Deo similis
Grauiter clamans uerba uelocia allocutus est.
Extra rursus nunc fugisti mortem canis: certe te propē
Venit exitium: nunc rursus te liberabit Phœbus Apollo,
Quem debes precari iens insolitum iaculorum.
Certe diu te perficio & alias obuians
Sicubi aliquis & mihi Deorum adiutor est.
Nunc aut̄ alios Troianorū insequor quēcūq; inuenero. Achilles ere
Sic dicēs Dryopē uulnerauit in cruce media iaculo: pto sibi He
Cecidit autem ante pedes. hic autem hunc qdē reliquit. store, cōplu
Demachum autem Philetoridem bonumq; magnūq; res alios cec
In genu lancea percutiens detinuit. hunc quidem postea dit.

Hector cum
Achille con
gressus ab A
polline mor
ti subtrahit
tur.

I L I A D I S

Vulnerans ense magno abstulit animum.
Sed hic Laogonum & Dardanum filios Biantis
Ambos ruens ex equis impulit humum.
Hunc quidē lācea pcutiēs, illū autē propē ense uerberans.
Troianū at Alastoridē: hic quē cōtrarius uenit ad genua,
Si aliquo modo parceret capiens, & uiuū dimitteret
Neq; interficeret coauiatē miseratus.
Stultus, neq; hoc sciuit quod non crediderat.
(Non enim in aliquo benignus uir erat, neq; mittis
Sed ualde ferox) hic quidem tetigit manibus genua
Cupiēns placare hic autē ense uulnerauit iecur.
Extra autē ei iecur lapsum est, & niger sanguis ex ipso
Sinu impleuit. hūc autē tenebra in oculis cooperuit
Animo indigentem. hic autē Muliū uulnerauit astant
Lancea in aure, statim autē uit per aurem alteram
Cuspis aerea. hic autē Agenoris filium Echeclum
Medio in capite ense percussit capulato.
Totus autē calefactus est ensis sanguine. hūc autē in oculis
Accepit nigra mors & fatum potens.
Deucaliona postea ubi continent nerui
Cubitum: illic hunc dilectam per manum penetrauit
Cuspis aerea. hic at ipsum expectabat manū grauatus
Ante uidens mortem. hic autē ense ceruicem uerberans
Longe ipsi galeae caput iccit, cerebrum rursus
Internodijs spine exaltauit. hic at i terra iacuit extēsus.
Sed hic perrexit ire in strenuum Pirei filium
Rhigmum, qui ē Thracia fertili profectus est.
Hunc percussit medium telo, fixū est at in uentre ferrū
Decidit autē ē curru. hic autē Areithoum seruum
Retro equos uertentem in dorso acuta lancea

2 Y C A X X.

118

Percussit: ab autem curru ipulit, turbati sunt at eius equi.
Sicut autem promptus est profundas ualles magnus ignis
Montis aridi, profunda autem comburitur sylua, Comparatio
ignis.
Undique quatiens uentus flammam circumuoluit.
Sic hic undiq; currebat cum lancea Deo similis
Interfectos insequens, fluebat autē sanguine terra nigra.
Sicut autē quā aliquis iunxit boues masculos latefrontis Comparatio
Bouū.
Terere hordeum album bene edificata in area,
Citoq; tenuia fiunt bouum sub pedibus ualde mugietium.
Sic sub Achille magnanimo unius unguis equi
Calcabāt simul mortuosq; & clypeos, sanguine autē axis
Subter ois coinquatus est, & rote exiēs circa currum,
Quas ab equorum unguis guttae spargebant,
Quaeq; a ferro rotarum hic autē cupiebat gloriā accipere
Pelides. cruore autem maculabat manus euitandas.

ARGUMENTVM. φ. HOMER
RI COMPOSI
TIONIS.

Troianis in duas diuisis partes, hos quidem in ciuitatem, illos autem in Scamandrum, Achilles impellebat: & duodecim iuuenes uiuos cepit in uisionem Patrocli. Ipse autē Lycaonem filium Priami, & Asteropeum interfecit. Postea fluuio inundante periclitantem ipsum saluat Vulcanus, comburens fluitium & campum. Post haec Deorum pugna fit inter se. Achillem autem Apollo impedit Agenori assimilat: & fugiens decipit, donec Troiani saluentur in ciuitatem.

ff. iij

I L I A D I S
I L I A D I S . P H O M E R I
C O M P O S I T I O N I S .

Phi, bellum Acacidae apud littera fluuij.

Xanthus fluuius a Ioue genitus.

Quando ad transitum perueniunt
lati fluuij
Xanthi uorticosi, quem immortalis
geniuit Iupiter
Illic diuidens, hos quidem per campum
insequebatur

Ad ciuitatem, quã alij trepidi fugerant
Die superiori, quando furebat illustris Hector,
Illac profundebantur fugientes, tenebram autem Iuno
Effudit ante densam inhibere, medijs autem
In fluuium uertuntur profundi fluxu argentei uorticis.
In aut ceciderunt magno strepitu, resonuerunt aut alta fluctus
Rube ripa aut circa circa ualde resonuerunt. hi aut clamore
Ibant huc et illuc reuoluti per uortices.
Sicut autem quando sub iactu ignis locustae pendent
Fugientes ad fluuium, hoc aut comburit insatigabilis ignis
Motus repente, haec autem cadunt in aquam.
Sic ab Achille Xanthi profundorum uorticum
Implebatur fluctus resonans mixtim equorumque, et uirorum.
Sed hic magnanimus lanceam quidem reliquit illic in ripis,
Iacentem in myricis, ipse uero insiliit Deo similis
Ensem solum habens, mala autem mentibus cogitabat opera.
Verberabat autem conuersim, horum aut suspensum mouebatur in
Ense uerberatorum, rubecebat aut sanguine aqua. (decens
Sicut autem a delphino magno pisces alij

Comparatio
piscium mi-
norum.

Fugientes implent cauernas portus benefacti
Timentes (ualde enim deuorat quencunq; assequitur.)
Sic Troiani fluuij in impetuosi fluenta
Cadebant in precipitia, hic aut postquam defatigauit manus
Viuos ex fluuiio duodecim delegit iuuenes, (interficiens
Poenam Patrocli Menetiade mortui.
Hos eduxit foras stupefactos tanquam hinnulos,
Ligauit autem a tergo manus honoratis uinculis,
Que ipsi portabant in flexibilibus sagulis.
Tradidit autem socijs deducere concauas ad naues.
Sed hic iterum irruit interficere promptus,
Illic filio Priami obuam factus est Dardoniade
Ex fluuiio fugienti Lycaoni: hunc autem aliquando ipse
Duxit, capiens ex patris terra non uolente
Nocturnus procedens, hic autem caprifisco ense arce
Incidebat nouos ramos, ut currus radij essent.
Huic in opinatum malum uenit diuinus Achilles.
Et tunc quidem ipsum Lemnum bene edificatam transire fecit
Nauibus ducens: sed filius Iasonis praetium dedit.
Illinc autem amicus ipsum liberauit, multa autem dedit
Imbrius Eetio: misit autem ad diuinam Arisbem.
Hinc latenter fugiens paternam in domum,
Undecim autem dies animum delectatus est suis amicis,
Veniens ex Lemno: duodecimo autem die ipsum rursus ali
Manibus Achillis Deus iniecit, qui ipsum debebat (quis
Mittere in inferni et non uolentem ire.
Hinc aut postquam igitur cognouit pedes uelox diuus Achil
Nudum sine galeaque, et scuto, neque habebat hastam. (les
Sed haec quidem retro omnia humum texit: consumebat, n. sudor
Fugientem ex fluuiio, labor autem sub genua domauit.

Achilles ma-
stat duodecim
Troianos, ut
ulciscatur Pa-
trocli defun-
ctum.

Lycaon Pria-
mi filius.

I L I A D I S

Egreferens autem utiq; dixit ad suum ingenuum animū,
Pape, certe magnum miraculum hoc oculis uideo,
Certe ualde iā Troiani magnanimi, quos quāuis interfecti
Rursus resurgent à caligine obscura,
Qualem iam & hic uenit fugiens sub crudelem diem,
Lemnum in claram profectus: neq; ipsum detinuit
Pontus maris albi, qui multos inuitos coërcet.
Sed age iam & hasta speculum nostræ
Gustet, ut uideam in mentibus & intelligam,
An similiter & illinc ueniet, an ipsum retinebit
Terra alma, quæ fortem quamuis coërcet.
Sic mouebat manens. hic autē cum propē uenit trepidū
Genus contingere promptus: ualde autē uolebat animo
Effugere mortemq; malam & parcam nigram.
Certe hic quidē lanceam longā eleuauit diuus Achilles
Vulnerare prōptus. hic autē latenter cucurrit & accepit
Declinans: hasta autem super dorsum in terra ^(genū)
Stetit prompta corporis sauciare uirilīs.
Sed hic altera quidem capiens supplicauit genua,
Altera autem tenebat lanceam acutam, neq; dimittebat:
Et ipsum precans uerba uelocia allocutus est.
Oro te Achilles, tu autem me uenerare, et mei miserere.
Coram te sum supplicator è Ioue nutritus uerecondi.
Apud enim te primum comedi cereris cibum
Die quo, quando me cepisti bene edificato in agro,
Et me transtulisti procul ducens patreq; amicisq;
Lemnum in claram: hecatombœum autem tibi inueni,
Nunc autem soluam ter tot dans. dies autem mihi est
Hec duodecima, quando in Ilium ueni
Multa perpeffus: nunc autem me tuis in manibus possit

XXI.

230

Fatum perniciosum. debeo odio esse Ioui patri,
Qui me tibi iterum dedit, parui temporis autē me mater
Peperit Laothoe filia Altx senis,
Altx qui Lelegis bellicosus imperitat,
Pedasum altam tenens sub Saturnonte.
Huius autem habuit filiam Priamus, multas autē et alias.
Ex hac autem duo nati sumus. tu autem ambos trūcabis
Certe hunc primos inter pedites domans
Diuumum Polydorum, quoniam percussisti acuta lancea.
Nunc autem iam hic mihi malum erit. non enim puto
Tuas manus fugere, quoniam appropinquauit fatum.
Aliud autem tibi dico, tu autem in mentibus pone tuis.
Ne me interfice, quoniam non uterinus Hectoris sum,
Qui tibi socium interemit mansuetumq; fortemq;.
Sic igitur ipsum Priani allocutus est illustris filius,
Precans uerbis, immitem autem uocem audiuit.
Stulte ne mihi dona dicas, neq; concioneris.
Ante quidem enim Patroclum assequi fatalem diem,
Aliqñ aliquid mihi misereri in mentibus dilectius fuit
Troianorum, & multos uiuos cepi, & uendidi,
Nunc autem non est qui mortē fugiat, quemcunq; Deus
Ilium ante meis in manibus ponet
Omnium Troianorum, ualde autē rursus Priami filiorū.
Sed amice morere, quid ingemis frustra?
Occubuit & Patroclus qui te multo prestantior.
Nonne uides qualis ego pulcherq; magnusq;?
Patris autem sum boni, Dea autem me peperit mater?
Sed post & mihi mors & parca fortis
Erit, uel Aurora, uel crepusculo, uel medio die,
Quando aliquis & mei Mars animum auferet,

I L I A D I S

Vel hic lancea percutiens uelam neruis sagitta.
Sic dixit. huius at illic soluta sunt genua, & letū cor,
Lanceam quidē à se misit. hic autē sedit manus extēdens
Ambas, Achilles autē trahens ensem acutum
Verberauit in coniunctura apud ceruicē: totus autē intro
luit ensis anceps. hic autem pronus in terra
Iacet extensus: extra autem sanguis niger
Fluebat: madefecit autem terram.
Hūc autē Achilles in fluuū capiēs ex pede misit portari:
Et gloriatus uerba uelocia allocutus est.
Istic nunc iaceas cum piscibus, qui tibi uulneris
Sanguinem absorbeant incuratum, neq; te mater
Imposita lectis deflebit: sed Scamander
Portabit torrens intra maris latum sinum:
Saltans aliquis in undam nigrum motum fugiet
Piscis, qui comedet Lycaonis albam pinguedinem.
Corrumpimini, donec ciuitatem capiamus Ilij sacri
Vos quidem fugientes. ego autem retro premens:
Neq; uobis fluuius bene fluens altos uortices habens
Iuuabit, cui iam diu multos sacrificatis tauros:
Viuos autem in uorticibus dimittite solungulos equos.
Sed hic peribitis mala morte, donec omnes
Solueritis Patrocli cadem, & pestem Achiuorum,
Quos in nauibus uelocibus interfecistis sine me.
Sic dixit. fluuius autem indignatus est animo magis
Agitauit autem in animo, ut cessaret à labore
Diuinum Achillem, Troianis autem pestem expelleret.
Interim autem Pelē filius tenens longam lanceam
Asteropeum contra saltauit interficere promptus
Filium Pelegonis, quem Axius latefluens
Genuit & periboca Acesameni filiarum

Φ XXI

232

Antiquissima: huic autē mistus ē fluuius p̄fundi uorticis.
Huic Achilles irruit: hic autem contrarius ex fluuiio
Stetit tenens duas lāceas: robur autē ei in mētibus posuit
Xanthus, quoniam iratus erat interfecit iuuenibus. Achilles in
Quos Achilles interfecerat in fluctu, neq; misertus est. Xantho flu.
Hi autem quando iam propē erant inter se euntes, (les. plurios Troa-
Hunc prior allocutus est uelocibus pedibus diuus Achil- ianos occidit.
Quis unde es uirorū, qui mihi audes contrarius uenire?
Infeliciū autem filium me fortitudinē obuiant.
Hūc autē rursus Pelegonis allocutus est illustris filius,
Pelide magnanime, cur generationem interrogas?
Sum ex Phœonia fertili longe existente,
Pœones uiros ducens longas lanceas habentes.
Hec autem mihi nunc dies undecima, qm̄ in Ilium ueni.
Sed mihi generatio ex Axio late fluente,
Axio, qui pulcherrimam aquam in terram mittit,
Qui genuit Pelegona inlytū lācea, hunc autē me dicunt
Genuisse. nunc autem pugnemus illustris Achilles.
Sic dixit iactabūduus. hic autē eleuauit diuinus Achilles
Peliadem hastam. hic autem simul hastis ambabus
Heros Asteropeus (quia ambidexter
Erat) & altera quidē lancea scutū pcussit, neq; totaliter
Rupit scutum (aurum enim prohibuit dona Dei)
Alterā autē ipsum in cubitū ī superficie pcussit in manu
Dextra. fluxit autem sanguis niger & super ipsius
Terra infirmata est cupiens corpus saturare.
Secundus rursus Achilles fraxineam rectā uolantem
Asteropeo immisit interficere promptus.
Hoc quidem aberrauit. hic autem altam percussit ripam.
Ad medium autem posuit in ripa fraxineam lanceam.

I L I A D I S

Pelides autem ensẽm acutum trahens à latere
Saltavit in eum promptus. hic autem fraxineã Achilles
Non poterat è ripa trahere manu forti:
Ter quidem ipsum appropinquavit trahere promptus,
Ter autem dimisit uis quarto autem uoluit animo
Frangere inflectens lanceam fraxineam Aeacide
Sed ante Achilles propè ense animum abstulit: *Omnia*
In uentre. n. ipsum uerberauit apud umbilicũ: extra autẽ
Fusa sunt humi intestina. hũc autẽ tenebra in oculis coo
Anhelantem. Achilles autẽ in pectoribus rucns *(peruic)*
Armaq; expoliuit, & gloriabundus uerbum dixit.

Iace sic, difficile tibi ualde potentis Saturnij
Filijs cont. dẽre fluuio ex nato.
Dicebas tu quidem fluuij genus esse late fluentis.
At ego generationem magni Iouis glorior esse.
Geruit me uir multis imperitans Myrmidonibus
Peleus Aacides. hic autem Aeacus ex Ioue fuit:
Ideo melior quidem Iupiter fluuijs in mare fluentibus:
Potentior autem rursus Iouis generatio fluuio facta est.
Etenim tibi fluuius adest magnus si potest aliquid
Iuuare. sed non est Ioui Saturnio pugnare:
Cui neq; Rex Acheloius æquatur,
Neq; profunde fluentis magna potentia Oceani,
Ex quo omnes fluuij & totum mare,
Et omnes fontes & putei profundũ fluunt,
Sed & hic timet Iouis magnum fulmen
Graueq; tonitru. quando è celo sonat.
Dixit certe, & ex ripa traxit æream lanceam.
Hunc autem illiẽ reliquit postquam dilectũ cor abstulit
lacentem in harenis: abluabat autẽ ipsum magna aqua.

Φ XXI.

232

Hũc igitur quidẽ anguillẽq; et pisces circum sequebãtur
Pinguẽdinem comedentes secur incidentes.
Sed hic contendit persequi ad Pœones equites,
Qui adhuc apud fluuium fugiebant uorticosum,
Postquam uiderunt optimum in forti pugna
Manibus sub Pelide & ense fortiter interfectum.
Tunc interfecit Thersilochumq; Mylonaq;, A Stypylũq;,
Mnesumq; Thrasiumq;, & Aenium, & Ophelestem.
Et item plures interemisset Aeoles uelox Achilles,
Nisi iratus allocutus fuisset fluuius profundi uorticis,
Viro similis profundo autem locutus est uortice.

O Achilles ualde quidẽ potẽs es. ualde at idigna facis *xanthus flu.*
Virorum, semper enim tibi auxiliantur Dei ipsi. *Achillẽ allo-*
Si quidem tibi Troianos dedit Saturni filius oẽs perdere, *quitur.*
Ex me expellens campum in cogitata fac,
Implentur enim iam mihi mortuorum amica fluentia,
Neq; amplius possum profundere fluxũ in mare humidũ
Strictus mortuis tu autem interficis perniciose.
Sed age iã et desiste, stupor me habet princeps populorũ.

Hũc autẽ rĩdens allocutus est pedibus uelox Achilles. *Achillis ad*
Erunt hæc Scamandre diuine sicut tu iubes. *Xanthũ flu.*
Troianos autem non ante desinam interficiens *responsio.*
Quã impellere ad ciuitatem & Hectora tentare
Contra, uel me interficiet, uel ego ipsum.
Sic dicens Troianis irruit demoni similis.
Et tũc Apollinem allocutus est fluuius profundiuorticis
O amice areitenens Iouis filij non tu consilia
Obseruasti Saturnij, qui ualde multa iussit
Troianis astare auxiliari, donec ueniret
Crepusculum sero ingrediẽs obũbrare & fertilẽ agrum.

ILIADIS

Dixit & Achilles quidem lancea inclutus insiliit medio
xanthus flu. Ripa à ruens. hic autem contramotus est unda festinans.
Achillis cona Omnia autē mouit fluenta turbatus. abiicit autē mortuos
tibus obstat. Multos, qui in ipso abunde erant, quos interfecerat Achil
Hos eiecit foras mugiens tanquam taurus, (les.
In terram. uiuos autem saluauit in pulchris fluentis
Occultans in uorticibus profundis magnis.
Grauem autem circum Achillem uoluta stabat unda.
Impellabat autem in scutum cadens fluctus, neq; pedibus
Poterat firmare. hic autem ulmum accepit manibus
Virentem magnam, hæc à radicibus cadens
Ripam omnem dispulit. detinuit autem pulchra fluenta
Ramis densis. ponte iunxit illam ipsam
Intus tota cadens, hic autem ex stagno ruens
Ruebat in campū pedibus uelocibus uolare (contra ipsū
Timens. neq; amplius cessauit magnus Deus: motus est at
Insomnitate nigrescens, ut ipsum cessare faceret à labore
Diuinum Achillem: Troianis autem pestem expelleret.
Pelides autem longe ruit quantumq; est lancea iactus
Aquile uiasq; tenens nigra uenaticæ
Quæq; simul fortissimaq; & uelocissima alitum
Huic similis ruit in pectoribus autem æs
Terribiliter insonuit: oblique autem ab hoc declinans
Fugiebat. hic at à tergo fluens sequebatur magno strepitu.
Sicut autem quando uir irrigator à forte nigra aquæ
Plantas & hortos aquæ fluxum ducit
Manibus ligonem habens riuo ex obices iaciens.
Hoc quidemq; profluente ab calculi omnes
Turbantur hæc autem cito defluens resonat
Loco in alto. fr. uenit autem & ducentem.

Comparatio
riui qui i bor
tū deducitur.

Sic semper

Sic semper Achilem premebat unda fluxus
Et celerem existentem. DE I autem potentiores uiris.
Quoties autem parabat pedibus uelox diuus Achilles
Stare contra, & intelligere si ipsum omnes
Immortales terrerent, qui cælum latum habitant,
Toties magna unda limpidi fluminis
Inuadebat humeros de super: hic autē in altū pedibus sal-
Animo tristans: fluuius autem genuaq; domabat (tauit
Vehemens oblique fluens: solū autē subtrahere: pedibus.
Pelides autem ingenuit aspiciens cælum latum.
Iupiter pater quō nullus me Deorū miserabilē sustinet
Ex fluuiio saluare: postea autem & quid patiar.
Alius autem nullus mihi tantum causa cælestium.
Sed dilecta mater quæ me mendacijs decepta,
Quæ me dicebat Troianorum sub muro armatorum
Velocibus perire Apollinis telis,
Ut me deberet Hector interficere, qui hic nutritus est,
Ideo fortis quidem interficeret, fortem autem expoliaret.
Nunc autem me molesta morte fatatum est capi
Detentum in magno fluuiio tanquā filium bubulcum.
Quem torrens necat hyeme transeunte.
Sic dixit. huic autē ualde cito Neptunus & Minerua
Steterūt propē ueniētes, corpore autē uiris similis erant.
Manu at manu accipietes ultrocitroq; fidē dedit uerbis.
His autem uerbis incepti Neptunus quatiēs terram.
Pelide ne ualde trepida, neq; time.
Tales enim tibi nos Deorum auxiliares sumus,
Ioue consentiente, ego & Pallas Minerua.
Ut non tibi fluuiio mori fatatum est.
Sed hic quidem cito quiescet: tu autem uidebis ipse.

Hom. Ilias.

88

I L I A D I S

Sed te prudenter admonēbimus, si credis
Non ante cessare manus equali bello
Quam ad Ilium inclytos muros populū impellere
Troicum, qui fugiat. tu autem Hecitori animum auferens
Statim ad naues uade: dāmus autē tibi gloriam accipere.
Hi quidem igitur sic dicentes ad immortales abierunt.
At hic iuit ualde enim Deorum commouit praeceptum
In campum hic autem totus plenus erat aqua effusa.
Multa autem arma pulchra interfectorum iuuenum
Fluitabant & mortui. huius autem alte genua
Ante fluxum fluentis in reſtitudinē: neq; ipſum retinuit
Late fluens fluuius: magnam. n. potētā iniecit Minerua.
Neq; Scamander deſiuit ſuam fortitudinem, ſed amplius
Iratuſ eſt Peiide: armauit autem undam fluctuſ (magis
In altum eleuatus, Simoenti autem uſſit clamans.
Dilecte frater fortitudinem uiri ambo
Impediamus: quoniam cito ciuitatem magnā Priami regis
Deſtruet, Troiani autem in pugna non manent.
Sed auxiliare uelociſſime, & imple fluenta
Aqua ex fontibus, omnes autem moue torrente:
Statue autem magnam undā, multū autē fragorē excita
Arborum & lapidum, ut impediamus uirum,
Qui iam nunc ualet: audet autem paria Deis.
Confirmo enim, neq; uires opitulari, neq; aliquā ſpeciem,
Neq; arma pulchra, quae ualde in ultimo portu
Iacent ſub luto operata. ſecundum autem ipſum
Voluam harenis abunde luti circumfundens
Multum, neq; eius oſſa ſupraſtabunt Achiui
Colligere: tantam colluuiem de ſuper operiam:
Illic ei ſepulchrum factum erit, neq; amplius ei opus

Xanthus Si-
moenta &
ipſum flu. in
uocat, ut ad-
ſit ſibi in op-
primēdo A-
chille.

C A XXI.

234

Erit monumentum, quando ipſum ſepelient Achiui.
Dixit & irruit Achilli iratuſ in altum ſurens,
Murmurans ſpumaq; & ſanguine & mortuiſ.
Nigra autem unda à Ioue fluentiſ fluuij
Stare fecit eleuata. in autem fluebat Peiidem.
Iuno autem ualde clamauit ualde timens Achilli,
Ne ipſum necaret magnuſ fluuiuſ profundi uorticis.
Statim autem Vulcanum allocuta eſt dilectum filium.
Mouere claude mi ſili, contra te enim
Xanthum uiolentiū pugna cogitamus eſſe.
Sed auxiliare citiſſime, accēde autem flammam multam.
Sede go zephyri & procelloſi Noti
Ibo è mari immenſam excitatura procellam,
Quae Troianorum capita & arma comburat,
Incendium graue ſerens tu autem Xanthi apud ripas
Arbores combure, inq; ipſum mitte ignē, neq; te proruſ
Dulcibuſ uerbis auertat & minis.
Non autem ante cohibeas tuas uires. ſed quando iam
Loquar ego clamans: tunc tene urentem ignem.
Sic dixit, Vulcanuſ autem extendit urentem ignem.
Primū quidē in cāpo ignē urebat. cōbuſit autē mortuoſ
Multoſ q in ipſo abūde erāt, quos interſecerat Achilles.
Omnis at ſiccatus eſt cāpuſ. retenta eſt autē clara aqua.
Sicut autē qñ autumnaliſ borea nuper irrigat agrum,
Statim ſiccavit: gaudet autē ipſum qcumq; habet cultum.
Sic exſiccatus campuſ omniſ igitur mortuoſ
Comburebat. hic autē in fluuiū uertit flammam lucidam.
Urebantur ulmiq; & populi & myrice,
Comburebatur autē Lotuſq; & Thryon, & Cypiffuſ,
Quae circum pulchra fluēta abunde fluuiſ orta erant.

Iuno Vulcanuſ
nū excitat ad
ſubueniēdum
Achilli.

Vulcanuſ Xanthum
cōpeſcit, ne perſe
qui pergit
Achille.

Consumebatur anguillaq; & pisces, quae in uorticibus,
 Quae in pulchris fluentis natabant huc & illuc.
 Spiritu consumpti sapientis Vulcani.
 Cōburebatur aut̄ uis fluij. uerbumq; dixit, & noīauit.
 Vulcane nullus tibi Deorum potest aduari,
 Neq; ego tibi sic igne flagranti pugnarem,
 Desine à cōtētiōe. Troianos at̄ & statim diuus Achilles
 Ex ciuitate psequatur. quid mihi cōtentionis & auxiliij?
 Dixit igne astuans. in autem seruebant pulchra fluenta.
 Sicut autem lebes feruet intus sollicitatus igne multo
 Adipe liquefactus saginati porci,
 Vndiq; erecte: sub autem ligna sicca iacent.
 Sic huius pulchra fluēta igne urebatur. seruebat at̄ aqua.
 Neq; uolebat profluere, sed tenebatur. cōsumebatur aut̄
 Vulcani ui multum prudentis. sed hic Iunonem (aura
 Multum precans uerba uelocia allocutus est.

Xathus flu.
 Iunoni, sup=
 plicat.

Iuno cur tuus filius meum fluxum ruit torquere:
 Ex alijs non quidem ego tantum tibi causa sum,
 Quantum alijs omnes quicunq; Troianis auxiliatores.
 Sed certe quidem ego desistam si tu iusseris
 Quiescat autem & hic. ego autem & hoc iuro
 Nunquam à Troianis expellere malum diem.
 Neq; quando Troia combustiū igne tota combureretur
 Accensa: urent autem bellicosi filij Achinorum.
 At postq̄ hoc audiuit Dea albas ulnas habens Iuno,
 Statim Vulcanum allocuta est suum filium.
 Vulcane abstine fili ualde inelyte, non enim decet
 Immortalem Deum sic mortalium gratia perturbari.
 Sic dixit. Vulcanus autē extinxit combustiū ignē.
 Retroflua autem unda in ruit pulchra fluenta.

At postq̄ Xanthi domita est uolentia, hi quidem postea
 Cessarunt. Iuno enim prohibuit irata quamuis.
 In autem alijs Deis contentio cecidit grauis,
 Difficilis. dupliciter aut̄ ipsis in mentibus aīus spirabat
 Concurrerunt autē magno strepitu. sonuit at̄ lata terra.
 Circū autem sonuit magnum caelū. audiuit aut̄ Iupiter
 Sedens olympo. risit autem ei dilectum cor
 Letitia, quod uidebat Deos contentione congregientes.
 Tunc hi nō amplius diu abstinerūt. incepit enim Mars
 Clypeum concutiens: & primus Mineruae irruit
 Aeream lanceam habens, & opprobriosum uerbum.
 Cur rursus o impudentissima Deos cōtentione prouocas
 Audaciam spirabile habēs? magnus autē te aīus psuasit.
 An nō recordaris quādo Tydidem Diomedem persuasisti
 Vulnerare ipse aut̄ in omniū conspectu lancea accipiens
 Rectā me impulisti: per autē corpus pulchrū sauciasti.
 Ideo te rursus nūc puto exolucere quacūq; mihi fecisti.

Deorū inter
 se pugna &
 conflictus.

Martiset Mi
 neruae cōgressus.

Sic dicens uulnerauit in clypeum angulosum
 Tremebundum, quem neq; Iouis scidisset fulmen.
 Illic ipsum Mars uulnerauit homicida lancea longa.
 Hec autem retro cedens lapidem accepit manu fortī
 Iacentem in campo nigrum, asperumq; magnumq;
 Quem uiri priores posuerunt esse terminum agri. (nua
 Hoc percussit bellicosum Martē scdm ceruicē: soluit at̄ ge
 Septē aut̄ detinuit iugera cadens. puluere at̄ ipse uicit.
 Armaq; circū sonuerunt. risit at̄ Pallas Minerua. (nes,
 Et eum gloriabunda uerba uelocia allocuta est.
 Stulte neq; aliquo modo nosti quanto melior.
 Glorior ego esse quod mihi fortitudinem equiparas.
 Sic matris furias exolues

Pallas Mariē
 uicit.

I L I A D I S

Que irata mala consuluit: quoniam Achivus
Reliquisti: sed Troianis perituris auxillaris.

Sic igitur uociferans retro conuertit oculos nitidos,
Hunc autē ducebat manu capiēns Iouis filia Venus
Frequēter ualde suspiratē. uix at intus cōgregauit aīum.
Hic at postq̄ igitur cognouit Dea albas ulnas hñs Iuno,
Statim Mineruam uerba uelocia allocuta est.

Papē Aegiochi Iouis filia infatigabilis
Et autem rursus canina musca ducit perniciosum Martē
Combustiuo ex bello per tumultum. sed accede.

Pallas Venere
rē humi ster
nit.

Sic dixit. Minerua autē irruit. letata est autem animo.
Et iniens ad pectora manu forti
Impulit. huius autē illic soluta sunt genua et dilectū cor.
Hi quidem igitur ambo iacere in solo uiridi.
Hac autem gloriāns uerba uelocia dixit.

Tales nunc omnes quicumq; Troiani auxiliatores
Sint, quando Argiuis pugnabunt armatis,
Sicq; audaces et tolerantēs sicut Venus
Venit Marti auxiliatrix, meae fortitudini obuians.
Hoc iam pridem nos quietissimus bello
Ilij destruentes munitissimam urbem.

Neptunus A
pollinē affa
tur.

Sic dixit. risit autem Dea albas ulnas habens Iuno.
Sed apollinem allocutus est Rex quatiens terram,
Phœbe cur iam nos separati sumus, neq; decet
Incipientibus socijs. hoc quidē ualde turpe si sine pugna
Iuimus in caelum ad æream domum.
Incipe, tu autem generatione iunior non enim mihi
Honestum: quoniam prior natus sum, et plura noui.
Stulte sic sine mente quod habes, neq; horum
Recordari quecunq; iam passi sumus mala Ilium circa

Φ XXI.

236

Soli nunc Deorum, quando super bo Laomedonti
A loue uenientes seruiuimus in annum
Mercede indicta. hic autem significans iussit
Vel ego Troianis ciuitatem circa murum edificauī,
Latūq; et ualde pulchrū, ut inexpugnabilis ciuitas esset,
Phœbe, tu autē errabundas et curuas boues pauisti,
Ide in radicibus iugosæ, syluosæ.

Sed qñ iam mercedis fidem multum edificantes horæ
Attulerunt, tunc nos uiolauit mercedem omnem
Laomedon terribilis, minas autem dimisit,
Tibi quidem hic minatus est pedes et manus super
Ligare, et ire facere in insulas in longinquas.
Promisit autem hic amborum incidere aures ære.
Nos autem retrogradi iuimus irato animo
Mercedem irati quam promittens non perfecit:
Hoc iam nunc populis refert gratiam, neq; nobiscum
Conaris, ut Troiani superbi pereant
Omnino male cum filijs et pudicis uxoribus.

Hunc autē rursus allocutus est rex arcitenens Apollo.
Neptune non me sapientem diceres
Esse, si iam tibi hominum gratia certauero
Miserorum, qui solijs similes aliquando quidem
Florentes sunt terræ fructum comedentes,
Aliqñ autem rursus corrumpuntur imbecilles. sed citissime
Desistamus à pugna, hi autem ipsi pugnent.
Sic igitur uociferans retro uersus est.

Sic igitur uociferans retro uersus est.
Verēbatur enim patruo misceri in manibus,
Hunc autem soror ualde uituperauit casta ferarum
Diana uenatrix, et uituperosum dixit uerbum.

Fugis autem Arcitenens, Neptune autem uictoriani
Omne concedis, uanā autē ei gloriā dediisti. gg iij

Muri troianē
a quibus ex
tructi.

Apollo boues
Laomedontis
pascit.

Laomedontis
perfidia.

Apollo cum
Neptuno in
singulare cer
tamē prodire
recusat.

Apollo a dia
na repræhen
sus nihil re
spondet.

I L I A D I S

Stalte cur arcum habes uanum inaniter?
Non te nūc amplius patris in domibus audiā gloriātem,
Sicut antea in immortalibus Deis
Contra Neptunum contrarium pugnare.

Sic dixit. hanc at nō allocutus est Iōge iaculās Apollo.
Sed irata Iouis uenerabilis uxor.

Increpabat sagitta letantem opprobriosis uerbis.
Quo aut tu nunc prompta es canis intrepida contra mē
Stare? difficilis ego fortitudine contraferri

Arcum ferenti existenti, quoniam te leonem mulieribus
Iupiter fecit, & dedit interficere quamuis.

Profecto melius est per montes feras interficere,
Agrestesq; ceruas, quam cū mulieribus fortiter pugnare.

Si uis pugnam scire, ut bene scias
Quanto fortior sim, quod mihi fortitudinem equiparas

Dixit, & ambas in palma manus accepit
Sinistra, dextra autem ab humeris abstulit arcus.

Ipsis autem uerberauit aures ridens
Retro uersam, citā autem exciderunt sagittā.

Lachrymans autem postea Dea fugit tanquam columba,
Quaeq; ab accipitre caua intrauolauit petra

Remota (neq; illic capi fatatum erat)
Sic haec lachrymans fugit, reliquit autem illic arcus.

Latonam autem allocutus est Iouis nuncius Arginecator.
Latona ego autem non tibi pugnabo. difficile autem

Mercurius Pugnare uxoribus Iouis nubiferi.
Deorum nūc Sed ualde prompta contra immortales Deos
cius Latonā Gloriari me superare fortitudineq; uiq;
alloquitur. Sic dixit. Latona autem collegit curuos arcus
Sparfos alibi alios in conuersione pulueris.

Haec quidem arcus capiens iterum iuit ad filiam suam.
Haec autem ad Olympum iuerat Iouis ad arcem domum.
Lachrymans autem patris insedit gembus puella.
Circū autē ī corruptibile peplū mouebatur. hāc at ad se
Accepit pater Saturnides, & interrogauit suauiter ridēs.

Quis tibi talia fecit dilecta filia caelestium
Ab re tanquam si quid malum facientem palam?
Hunc autem rursus allocutus est bene coronata ciulans.
Tua me uxor uerberauit pater albas ulnas habēs Iuno:
Ex qua immortales contentio & Iis interexarsit.

Sic hi. quidem talia inter se colloquebantur.
Sed Apollo Phœbus petijt Ilium sacrum.
Curā erat enim ei murus bene edificatē ciuitatis,
Ne Danaī occuparent praeter fatum die illo.
Hi autem alij ad Olympum Dei semper existentes,
Hi quidem irati, hi autem ualde exultantes.

Desederunt autem apud patrem nubiferum sed Achilles
Troianos simul ipsos persequatur, & solūgulos equos.
Sicut autem quādo fumus iens in caelum latum peruenit
Urbe ardente: Deorum autem ipsum ira misit:
Omnibus autē posuit laborē, multis autē tristitias immisit.

Sic Achilles Troianis laborem & curam posuit.
Stabat autem senex Priamus grandem super turrim,
Prospexit autem Achillem magnum. sed ab ipso
Troiani statim turbabatur fugientes, neq; aliqua fortitudo
Erat hic autē ingemens à turri descendit in terram,
Concitans apud murum ualde inelytos ianitores
Apertas in manibus portas habentes, donec populi
Venient ad ciuitatem fugientes. certe enim Achilles
Propē hic perturbans nunc puto clades fore

Comparatio
fumi

Priamus in
miranda turri
Achillem
prospicit

I L I A D I S

Sed postquam ad murum respirauerit fugientes
Iterum in post ponere postes bene compactos.
Timeo enim ne perniciosus uir in murum irrumpat.
Sic dixit. hi ascēderuntq; portas & expulerunt scras.
Hæ autem aperte fecerunt lumen. sed Apollo
Obuius exiliuit Troianorum ut exitium expelleret.
Hi autem rectā ad ciuitatem & murum altum
Siti aridi, puluere pleni, ex campo (autem ei cor
Fugiebant. hic autē formidolose sequebatur lancea, rabiēs
Semper habebat fortis: promptus erat autē gloriā capere.
Tunc altarū portarum Troiam cepissent filij Achiuorū,
Nisi Apollo Phoebus Agenorem misisset,
Virum Antenoris filium strenuumq; fortemq;:
In quidem eius corde audaciam iecit. apud autē eum ipse
Stetit, ut mortis graues manus propelleret,
Fago innixus: opertus erat autem caligine multa.
Sed hic postquā cognouit Achillem urbū expugnatorē,
Stetit: multa autem ei cor cogitauit manenti.
Dolens autem igitur dixit ad suum uirilem animum.
Heu ego siquidem à forti Achille
Fugiam, quā alij fugiunt,
Capiet me, & tanquam imbecilli collum amputabit.
Si autem ego hos quidem perturbari sinam
Pelide Achilli: pedibus autem à muro alio
Fugiam ad campum Troianum, ut eam
Ideq; adq; densas syluas ingrediar.
Hesperus autem postea lotus fluuio
Sudorem refrigeratus ad Ilium redibo.
Sed cur mihi hæc dilectus disputauit animus?
Ne me cleuatum ciuitatis campo intelligat,

XXI.

238

Et me irruens corripiat uelocibus pedibus:
Neq; amplius postea crit mortem & parcam fugere.
Valde enim fortis supra omnes est homines,
Si autem ipsi ante urbem obuiam uenero,
Etenim huic uulnerabile corpus acuta lancea.
In autem una anima mortalem aut ipsum dicunt hoīes
Esse. sed ei Saturnides Iupiter gloriam prebet.
Sic dicēs in Achillē conuersus stetit: in autē eo animus
Fortis concitabatur bellare & pugnare,
Veluti pardus uenit profunda ex sylua
Virum uenatorem contra, neq; amplius
Animo dubitat neq; formidat, quoniā clamorē audiuit.
Sedq; & circa lanceam transfixus non cessat
Fortitudinem ante uel interimere, uel interimi.
Sic antenoris filius generosi diuus Agenor
Non uoluit fugere antequā experiretur Achillem.
Sed hic enim clypeū quidē ante tenebat undiq; rotundū,
Lancea autem in ipso deferebatur, & ualde clamabat.
Certe iam nimium sperasti in meatibus clare Achilles
Die hoc ciuitatem excidere Troianorum strenuorum:
Stulte, adhuc multi fient dolores in ipsa.
In enim ea multiq; & fortes uiri sumus,
Qui ante clarissimos parentes uxoresq; & filios
Ilium defendemus: tu uero mortem hic sequeris.
Sic formidolosus existens & audens bellator
Dixit, & acutum telum forti manu uibravit:
Et percussit tibiam sub genu: neq; aberrauit:
Circa autem ipsum ocrea nuper facti stanni
Terribiliter insonuit. retro autem ferrum ruit

Comparatio
pardi.Agenoris cū
Achille con-
gressus

I L I A D I S

Percusso, neq; peruasit. Dei autem prohibuerunt dona
Pelides autem inuadit Agenorem diuinum

Apollo Age Securus. neq; sinit Apollo gloriam accipere.
norē liberat Sed ipsum eripuit. operuit caligine multa.
ne occidatur Tacitum autem ipsum a certamine dimisit ire.
Sed hic Pelidem dolo auertit a populo.
Ipsi enim Apollo Agenori omnia similis
Stetit ante pedes. hic autem irruit pedibus persequi
Quousq; hic hunc percampum persequabatur focundū
Vertens ad fluuium uorticosum Scamandrum
Lente fugientem: dolo enim delectabatur Apollo.
Sic semper sperabat assequi pedibus suis.

Troiani i ur- Interim alij Troiani formidantes uenerunt multitudine
bem se reci- Alacres ad ciuitatē. ciuitas aut implebatur reuertētibus
piūt prae me Neq; sustinuerunt ciuitatem & murum extra
tu. Expectare inter se, & cognoscere quiq; fugeret
Quiq; occubisset bello. sed libenter infundebantur
In ciuitatē quēcunq; horū pedes & genua saluauerant.

ARGVMENTVM. X. HO-
MERI COMPOSI-
TIONIS.

Troianis inclusis in ciuitate solus Hector expectans Achil-
lem, primam quidem fugit, postea autem contra stat, Minet
ua ipsi suadente, & interficitur: suspendens autem, ipsum in
curru Achilles per campum in nauale trahit. Hi autem in ciuitate
te lugent haec videntes inclusi.

ILIADIS. X. HOMERI
COMPOSITIONIS.

Chi aut, ter circa murū ducēs iterfecit Hectorē Achilles.

ic hi quidem in urbem fugientes tan
quam hinnuli
Sudorem siccabant, bibebantq; sedit
bantq; sitim
Incumbentes pulchris propugnacu-
lis. sed Achii

Comparatio
hinnulorū.

Murum propē ibant clypeos humeris inclinantes.
Hector autem ibi manere exitiosum fatum ligauit
Ilij ante portasq; sceasq;
Sed pelidem allocutus est Phœbus Apollo.

Cur me Pelei filii pedibus uelocibus insectaris,
Ipse mortalis existens Deum immortalem: neq; dum me
Intellexisti quod Deus sum. tu autem funditus irascris.
An tibi nullo mō est cura Troianorū labor quos fugasti,
Qui iam in urbem reuerterunt: tu autem huc diuertisti:
Non tamen me interficies, quoniam non fatalis sum.

Apollo Achil-
lem se perse-
quentem.

Hūc aut ualde indignabūdu allocutus ē pedibus uelox
Lesisti me Apollo Deorū pniciosissime omnū (Achilles
Huc nunc uertisti a muro ubi adhuc multi
Terram mordicus accepissent ante Ilium intrare.
Nunc aut me magna gloria priuasti. hos autem saluasti
Facile, quoniam non ultionem formidabas in futurum,
Qua te punire si mihi potestas adesset.

Achilles A-
pollinem uo-
cat pernicio-
sissimū deo-
rum.

Sic dicens ad ciuitatem ualde cogitans iuit
Ruens. sicut autem equus uictor cum curribus

Comparatio
equi.

I L I A D I S

Qui facile ruit extensus campo.
Sic Achilles celeriter pedes & genua mouet at.
Hunc autem senex Priamus primus uidit oculis
Vndiq; fulgentem: sicutq; stellam irruentem campo,
Quae autumno uadit. manifesti autē eius splendores,
Apparent multa inter astra noctis medio.
Quenq; canem Orionis cognomine uocant
Splendidissima quidē hāc est: malū autē signū facta est,
Et fert multam febrem timidis mortalibus.
Sic huius as splendebat circa pectora currentis.
Ingemuit autem senex, caput autē hic pulsabat manibus,
In altum eleuatus, ualde autem ingemens ibat
Precans dilectum filium. hic autem ante portas
Stabat insatiabiliter promptus Achilli pugnare.
Hunc autē senex miserabilia allocutus est manus extēdēt
Hector ne mihi expecta dilecte fili uirum hunc
Solut sine alijs, ut non cito mortem assequaris
Ab Achille interfectus, quoniam multo fortior est
Impius: utinam Dijs charus tantum esset,
Quantum mihi cito eum canes & uultures comederent
Iacentem: certe mihi grauis curarum dolor abscederet:
Qui mihi filiorū multorūq; & fortū priuationē posuit
Interficiens, & mittens in insulas in longinquas.
Etenim nunc duos filios Lycaonem & Polydorum
Non possum uidere Troianorum in ciuitatē reuertentū,
Quos mihi Laothoe peperit Regina mulierum,
Sed siquidem uiuunt in exercitu, certe postea
Aereq; auroq; liberabimus. est enim intus,
Multa enim dedit filiae senex nomine inelytus Altes.
Si autem iam mortui sunt, & in Plutonis demibus,

Comparatio
autumnalis
stellae.

Hectori neq;
a patre, neq;
a matre. psua
deri pot, quo
minus cu A=
chille congre
diatur.

Φ XXI.

240

Dolor meo animoq; & matri, qui genuimus.
Populis autem alijs remissior dolor
Erit, si non moriaris Achilli interfectus.
Sed intra murum mi fili, ut salues
Troianos, & Troianas: ne autem magnā gloria praebeas.
Pelidae: ipse autem dilecta uita priueris.
Ante autem mei miseri adhuc sapientis miserere
Infelicitis, quem pater Saturnides in senectutis uia
Fata in graui corrupet, multa mala inspicientem,
Filiosq; interemptos, raptasq; filias,
Et thalamos prostratos, & infantes filios
Proiectos ad terram in graui pugna:
Tractasq; nurus perniciosis a manibus Achiuorum.
Ipsum autem ultimum me canes primis ianuis
Seui lacerent, postquam aliquis acuto ere
Verberans, uel percutiens membris ex animum capiat.
Quos nutriui domibus conuiuas ianitores
Qui meū sanguinem bibentes superbientes circa animū
Iacebunt in uestibus. iuueni autem omnia conuenit
Bello interfecto scisso acuto ere
Iacere omnia autē pulchra mortuo quodcuq; apparet.
Sed quando iam canum caput, canamq; barbam
Pudorē deturpant canes interempti senis,
Hoc iam miserrimum est miseris hominibus.
Dixit senex, canos autē supra capillos traherat manibus
Euellens ē capite, neq; Hectori animum persuasit.
Mater autem rursus ex altera parte lugebat lachrymans,
Sinum denudans, alteram mamillam eleuauit:
Et ipsum lachrymans uerba uelocia allocuta est.
Hector fili mi hāc uerere & miserere

Heecuba osten
tans filio ma
millam, rogat
ut ab Achil
le discedat.

I L I A D I S

Ipsius si unquam tibi obliuioſam manillam tenui.
Horum recordare dilecte fili: ſuge autē bellucoſum uirum
Mœnia intra iens: neq; primus ſtes huic.
Miſera ſi te interemerit, non te ego
Plorabo in ſeretro dilectum germen quem peperit ipſa,
Neq; uxor ditiffima. procul autem te nobis
Argiuorum apud naues canes ueloces comedent.
Sic hi plorantes alloquebantur dilectum filium
Multa precantes. neq; Hectori animum perſuaſerunt.
Sed hic expectabat Achillem magnum cito uenientem.
Sicut autem draco in cubuli montanus uirum expectat
Paſtus mala uenena. intrauit autem ipſum ira grauis:
Torue autem uidet uolutus circa cubile.
Sic Hector inextinguibile habens robur non cedebat
Turri in ante habenti lucidum clypeum firmans.
Indignabundus autem dixit ad ſuum ſtrenuum animum,
Hei mihi ſi quidem portas & muros intrabo
Polydamas mihi primus reprehentionem faciet,
Qui me conſulebat Troianis ad ciuitatem ducem eſſe
Nocte ſub hâc exitioſam: quâdo motus eſt diuus Achilles.
Sed ego non obediui, certe multo melius fuiſſet.
Nunc autem poſtquam amiſi populum ſtultitijs meis,
Verecondor Troianos. & Troianas trahêtes lôgas ueſtes,
Ne quando aliquis dicat imbecillior alius me.
Hector certe uribus fretus perdidit populum.
Sic dicet: mihi autem tunc melius eſſet
Contra uel Achillem interficientem ire,
Vel ab ipſo interfici glorioſe pro patria.
Age ſcutum deponam umbiculoſum
Et galeam fortem, haſtam autem ad murum firmans

Ipſe iens

Comparatio
montani dra-
conis.

X

XXII.

241

Ipſe iens Achilli ſtrenuo contrarius ibo,
Et ei promittam & poſſeſſiones cum ipſa,
Omnia ualde quæcumq; Alexander concauiſ in nauibus
Duxit ad Troiam, quæ fuit belli initium,
Dare Atridis ducere, ſimulq; ſeparatim Achiuſ
Alia diuidere quæcumq; quæ ciuitas hæc occultat.
Troianis aut ruruſ poſtea iuramētum honorabile capio
Non occultare. ſed biſariam omnia diuidere
Poſſeſſionem quancumq; urbs optabilem intus continet.
Sed cur mihi hæc dilectus diſſerit animus,
Nō ipſum ego quidē uadā iēs. hic autē mei nō miſerebitur
Neq; aliquid me uerebitur. interficiet autē me nudū eñtem
Temere ut forminam, poſtquam arma exucrem.
Non quidē aliquo modo nunc eſt à quercu, neq; à petra
Huic loqui tanquam uirgo adoleſcensq;,
Virgo adoleſcensq; effœminate loquuntur inter ſe.
Melius rurſus contentione conſligere ut quamprimum
Videamus utri caeleſtis gloriam præbeat.
Sic mouebat expectans. hic autē ipſum propè uenit Achil-
Similis Marti galeato bellatori, (les
Vibrans Peliam haſtam in dextro humero
Grauem. circum autem æs ſplendebat ſimile ſplendori
Vel ignis ardentis, uel ſolis aſcendentis.
Hectora aut poſtq; cognouit cepit timor, neq; tolerauit
Illic manere: retro autem portas liquit: iuit autem timens.
Pelides autem irruit pedibus celeribus fretus
Veluti accipiter in montibus leuiſſimus auium
Facile uadit in timidam columbam
Hæc ex obliquo fugit. hic autem de propè argute uocans
Frequenter irruit. capereq; ipſam animus perſuadet.

Hom. Ilias.

h h

Hector ab
Achille fuga
tur,

ILIADIS

Sic hic promptus recta uolabat, fugiebat autem Hector
Murum sub Troianorum: uelocia autem genua mouebat.
Hi autem apud speculam & caprificum uentosam
Murum semper ultra in uia ruebant,
Fluentem autē deuenerunt pulchri fluxus, ubi autē fontes
Duo scaturiunt Scamandri uorticosi.
Hec quidem enim aqua calida fluit, circum autem fumus
Fit ex ipsa tanquam igne ardenti.
Hec autem altera estate profluit similis grandini,
Vel niui frigida, uel ex aqua crystallo.
Illic autem in ipsis pelues ample sunt
Pulchre lapideae, ubi uestes nitidas
Lauabant Troianorum uxores pulchre filiae
Prius in pace ante uenire filios Achiuorum,
Huc cursu diuerterunt, fugiēs, hic autē a tergo persequens,
Ante quē fortis fugit, persecutus est autē ipsū multo fortior
Celeriter: quoniam non uictimam, neq; pellem bouimam
Accipiebant, quaeq; pedibus certamina sunt uirorum.
Sed de anima currebant Hectoris bellicosi.
Sicut autem quā certatores circa metas unius unguis equi
Leuiter ualde currunt, hoc autem ualde iacet praemium,
Vel tripes, uel mulier uiri demortui.
Sic hi ter Priami ciuitatem circum mouebant
Velocibus pedibus, Dei autem omnes despiciebant.
His autem uerbis incepit pater uirorumq; Deorumq;
Pater certe dilectum uirum impulsū circa murum
Oculis uideo: meum autem angitur cor
Hectore, qui mihi multa bouum crura concremauit
Ide in iugis multos mōticulos habētis, interdū autē rursus
In urbe sum ma. nunc rursus ipsum diuus Achilles

X

XXII.

141

Urbe[m] circa Priami pedibus uelocibus insequitur.

Sed age, considerate Dei & consulite,

An ipsum ex morte saluemus, an ipsum iam

Pelidae Achilli interficimus fortem existentem.

Hūc autē rursus allocuta est Dea glaucos oculos hīs Mi

O pater albi fulminis nigrarū nubiu[m] quale dixisti (nerua.

Virum mortalem existentem diu fatatum Parcae,

Rursus uis morte graui ex liberare.

Fac, sed non omnes laudabimus Dei alij.

Hanc autē respōdens allocutus est nebularū cōgregator

Confide tritonia dilecta filia, nō certe animo (Iupiter.

Prudenti loquor: uolo autem blandus esse.

Fac ubi iam tibi animus fuit: neq; recedas.

Sic dicens impulit ante paratam Mineruam.

Uenit autem de olympi summitatibus ruens.

Hectora autē incessanter perturbans insequēbatur uelox

Sicut autē hinnulū mōtib[us] canis ceruā insequitur (Achilles.

Mouens ex cubili per ualles & per saltus,

Hunc autem si lateat terrenus sub frutice:

Sed inuestigans curru[m] firmiter ut inueniat.

Sic Hector non latebat pedibus uelocem Pelidem

Quantum autem nitēbatur portas Dardaniās

Contra ruere bene fabricatas in turres:

Si quomodo ei desuper auxiliarentur sagittis,

Tantum ipsum ante auertebat astans

In campum, ipse autem ad urbem uolabat semper.

Sicut autem in somnio non potest fugientem insequi,

Neq; hic hunc potest fugere, neq; hic insequi.

Sic hic hunc nō poterat capere pedibus, neq; hic fugere.

Quomodo autem Hector Parcae euasisset mortis,

h h ij

Mineruae an
xilio Achilē
les Hectorē
occidit.

Achilles Hec
torem fugat
circa urbem
Troianam.

I L I A D I S

Nisi ei ultimoq; & extremo obuiaffet Appollo
Propè qui ei impulsi robur uelociaq; genua,
Populis autem innuebat capite diuus Achilles:
Neq; sinebat mitere in Hectorem amaras sagittas,
Ne aliq; gloria auferret pcutiès. hic at secudus ueniret.
Sed quando iam quarto ad colles peruenerunt,
Et tunc aureas pater extendit bilances,
Imposuit autem duo fata aspera mortis,
Hoc quidè Achillis, illud aut Hectoris bellicosi, (dies.
Traxit aut in medio capies, declinauit at hec toris fatatus
luit at in infernum: reliquit at ipsam Phæbus Apollo,
Pelidè autem accepit Dea glaucos oculos hñs Mineruam
Propè autem stans uerba uelocia allocuta est.

Nunc iam nos speraui ioui dilectè illustris Achille
Portare magnam gloriam Achiuus apud naues
Hectora interficientes pugne insatiabilem existentem.
Non ei nunc amplius est fugientem nos esse,
Neq; si ualde multa patiatur longeiaculans Apollo
Procumbens ante patrem iouem Aegiochum.
Sed tu quidem nunc sta & respira, huc autem ego tibi
Iens persuadebo contra pugnare.

Sic dixit Minerua. hic aut psuasus est, gauisus est atq;
Stetit autem in fraxinea firmatus.

Hec aut igitur hunc quidè reliquit: iuit autem ad Hectora
Deiphobo similis corpus & indomitam uocem. (diu
nerua decipi Propè autè stans uerba uelocia allocuta est.
tur. Euge, certe ualde iam te cogit uelox Achilles

Ciuitatem circa priami pedibus uelocibus impellens.
Sed age iam stemus & opitulemur manentes.

Hac autè rursus allocut⁹ est magn⁹ bellicosus Hector.

X XXII.

243

Deiphobe certe quidè mihi antea multo charissimus eras
Fratrum, quos Hecuba & Priamus genuit pueros.
Nunc autem item & magis intelligo mètibus honorare,
Qui sustinuiſti mei gratia postquam uidiſti oculus
Murum exire, alij autem intus manent.

Hunc autè rursus allocuta est Dea glaucos oculos hñs
Euge certe qdè multa pater et pudica mater (Minerua.
Precantur deinceps genu flexi. circum autem alij
Hic manere, talem enim tremunt omnes.
Sed meus intus animus augebatur morore graui.
Nunc autè recta prompti pugnemus, neq; quid lancearum
Sit cessatio, ut uideamus si Achilles
Nos interficiet, spolia sanguinolenta portet
Naues in concauas: an tua lancea interficiatur.

Sic dicens, & astutia preiuitq; Minerua,
Hi autem quando iam propè fuerunt inter se euntes,
Hunc prior allocutus est magnus bellicosus Hector.
Non te amplius Pelei fili formidabo, ut antea. (Sis sum
Ter circa ciuitatè magnam Priami diuinã numq; perpes=
Expectare contrauentè. nunc rursus me aius per suadet
Stare contra te. interimam, uel interimar.
Sed age hic Deos inspiciamus. hi enim optimi
Testes erunt & custodes pactorum.

Non enim ego te crudeliter ulciscar, si mihi Iupiter
Dabit uictoriam: tuam autem animam auferam.
Sed postquam te spoliauero pulchra arma Achille,
Mortuum Achiuus dabo iterum. sic autem tu fac.

Huc autè igitur torue uidès allocutus est pedibus uelox
Hector ne mihi digne capi pacta dicas, (Achilles,
Sicut non est leonibus & uiris iuramenta fidelia,

hh ij

I L I A D I S

Neq; lupiq; & agni concordem animum habent:
Sed mala cogitant penitus inter se.
Sic non est me & te diligere, neq; in aliquo nobis
Iuramenta erunt, antequam alterum cadentem
Sanguine satiare Martem fortem bellicosum,
Omnis uirtutis recordare: nunc te ualde oportet
Bellicosum esse & audacem bellatorem.
Non tibi est fuga: statim autem te Pallas Minerva
Lancea mea interficiet. nunc autē cōgregatos oēs reddes
Dolores meorū sociorum, quos interfecisti lancea currens.
Dixit, & uibrans proiecit longam lanceam,
Et hanc quidem contra uidens euitauit illustris Hector:
Sedit enim prouidens. hęc autē superuolauit ærea lancea,
In terra autē fixa est. iterum autē rapuit Pallas Minerva,
Iterum autē Achilli dedit. latuit autē Hectora pastorē populi
Hector autem allocutus est strenuum Pelidem. (lorum.
Errasti, neq; aliquo modo Deis ualde similis Achille
Ex Ioue scis meam mortem: certe dixisti.
Sed aliquis præmeditatus fuisti uerborum,
Ut te timens roboris fortitudinisq; obliuiscar.
Non quidem mihi fugienti tergo in lanceam figes?
Sed rectā prompto per pectora impelle,
Si tibi dederit Deus. nunc rursus meam lanceam euita
Aeream, ut iam ipsam tuo in corpore totam portes,
Et leuius bellum Troianis fiet
Te interfecto. tu enim ipsis nocumentum maximum.
Dixit & uibrans proiecit longam lanceam,
Et percussit Pelide medium scutum: neq; aberrauit.
Longe autē aberrauit scuto hasta. iuratus est autē Hector
Quod ei telum uelox uanum effugit manu.

Stetit autē tristatus, neq; aliam habebat fraxineā lanceam.
Deiphobū autē uocabat albū scutū habētē ualde clamās.
Petebat ipsum lanceam longam. hic non eum propē erat.
Hector autem cognouit suis in mentibus, dixitq;
Heu, certe ualde iam me Dei ad mortem uocauerunt.
Deiphobum enim ego dicebam heroē adesse.
Sed hic quidem in muro: me autem decepit Minerva.
Nūc autē iam propē me mors mala, neq; amplius seorsum
Neque fugit: certe enim diu hoc dilectus erat
Ioui, & Iouis filio Apollini, qui me antea
Prompti liberauerunt: nunc autem me fatum assequitur.
Non quidem sine cura, & in gloriose peribo.
Sed magnum faciens aliquid, & futuris audiri.
Sic locutus traxit ensem acutum,
Qui ei sub latere extensus erat, magnusq; grauisq;
Iuit autem contractus sicutq; aquila alte uolans,
Queq; uadit ad campum per nubes obscuras,
Raptura uel agnam teneram, uel timidum leporem.
Sic Hector iuit quatiens ensem acutum.
Ruit autem Achilles robore autem impleuit animum
Forti, ante autem scutum pectus cooperuit
Pulchrum uarium: galea autem mutabat lucida
Quatuor cristarum: pulchri autē circum mouebāt crines
Aurei, quos Vulcanus misit conum circa densos.
Qualis autem stella uadit in astra noctis medio
Hesperus qui pulcherrimus in celo stat stella.
Sic cuspide à splenduit acuta, quam Achilles
Vibrauit dextera cogitans malum Hectori diuino,
Inspiciens corpus pulchrū ubi cederet maxime: (arma
Huius autē & aliud tantū quidē habebat in corpore ærea
h h iij

ILIADIS

Pulchra quæ Patrocli uim spoliavit interficiens.
Apparebat aut quæ cōiuncturæ ab humeris ceruicē tenēt
Colli ubique animæ citissima mors.

Ea in ipsum promptus irruit lancea diuus Achilles.
Contra autem teneram per ceruicem iuit cuspis,
Neque iugulum hasta abscidit ære grauis,
Ut aliquid ipsum alloquatur respondens uerbis.

Hector ab
Achille occi-
ditur.

Cecidit aut in pulueribus. hic aut iactabatur diuus Achil
Hector, sed ubi dixisti Patroclum interficiens (les.
Saluus fore: me autem neq; curasti longe existentem
Stulte. huius autem longe adiutor ualde melior
Nauius in concauis ego retro relictus eram,
Qui tibi genua soluite: quidem canes & aues
Lacerabunt indecenter: hunc autem sepelient Achiui.

Hunc aut parū potens allocutus est bellicosus Hector.
Precor per animam & amorem tuorumq; parentum,
Ne me sine apud naues canes deuorare Achiuorum.
Sed tu quidem æsq; sufficienter aurumq; suscipe,
Dona quæ tibi dabunt pater & ueneranda mater.
Corpus autem domum meum da retro, ut igne me
Troiani & Troianorum uxores sortiantur mortuum.

Hūc aut torue uidēs allocut⁹ est pedes uelox Achilles.
Ne me canis auos precare, neq; parentes. (permitteret
Vtinam enim aliquo modo ipsum me robur & animus
Crudas seindentem carnes comedere qualia mihi fecisti.
Ut non sit qui tuo canes capiti expellat,
Neq; si deciesq; & uigeties magna dona
Statuam huc ducentes, promittant autem & alia.
Neq; si te ipsum auro liberari iuberet
Dardanides Priamus, neq; sic teq; honoranda mater

Imposita feretro lugebit quem peperit ipsa.
Sed canesq; & aues per omnia laniabunt.

Hunc autem moriens allocutus est bellicosus Hector.
Certe te bene cognoscens aspicio, neq; futurus eram
Persuadere. certe enim tibi fereus intus animus.
Considera nunc ne tibi in aliquo Deorum ira fiam
Die illo, quando te Paris & Phœbus Apollo
Fortem existentem interficient in Scais portis.

Sic igitur ipsum dicentem finis mortis cooperuit.
Anima autem ex membris uolans ad infernum iuit,
Suam mortem lugens, inuens uirilitatem & iuuetutem.
Hunc & mortuum allocutus est diuinus Achilles.

Morere mortem aut ego tunc suscipiam, quando iam
Iupiter uoluerit perficere, & immortales Dei alij.
Dixit, & ex mortuo traxit æream lanceam.
Et hanc procul posuit. hic autem ab humeris spoliabat
Cruenta. alij autem accurrerunt filij Achiuorum,
Qui & admirati sunt indolem & speciem egregiam
Hectoris: neq; ei aliquis sine uulnere astitit.

Hectorē mor-
tuum Græci
hastis petūt.

Sic autem aliquis dicebat uidens ad propinquum alium.
Pape, certe ualde iam mollior tactu
Hector, quàm quando naues combustit igne infesto.
Sic aliquis dicebat & uulnerabat astans.
Hunc autem postquam spoliavit pedibus sufficiens diuus
Stans in Achiuis uerba uelocia dixit. (Achilles

U'slecti heroes Danaï ministri Martis,
Postq; hunc uirum Dei occidendum dederunt
Qui mala multa fecit, quot non omnes alij.
Eia age circa ciuitatem cum armis experiamur:
Ut & adhuc intelligamus Troianorū mentē quā habnet.

ILIADIS

Vtrum relinquunt ciuitatem altam hoc interempto.
An manere propti sunt & Hectore nō amplius existente.
Sed quid mihi hæc dilectus differit animus?
Iacet apud naues mortuus, indestetus, insepultus,
Patrocius. huius autem non obliuiscar donec ego
Viuis in sum, & mihi dilecta genua mouentur.
Si autem mortuorum obliuiscuntur in inferno:
At ego & illic dilecti recordabor & socij.
Nunc autem age canentes Pæona iuuenes Achiuorum,
Naubus in concauis canis. hunc autem ducamus.
Suscipiemus magnā gloriam. interfecimus Hectora diuū,
Quem Troiani in ciuitate Deum tanquam admirabātur.

Dixit: & Hectori diuino indecentia curauit opera,
Amborum à tergo pedum perforauit neruos,
In talum à calcaneo. bouina autem suspendit lora.
Achilles Hec-
torē currui
alligatū tra-
hit ad naues.
Ex curru autem ligauit. caput autem trahi sinit.
In currum autē ascendens, supraq; inclyta arma eleuans
Verberabat autem expellere: hi autē non inuiti uolabant.
Huius autem erat tracti puluis, circum autem capilli
Flauī pleni erant. caput autem omne in pulueribus
Iacebat, ante gratiosum. tunc autem Iupiter hostibus
Dedit deturpari sua in patria terra.
Sic huius quidē puluere plenū est caput totum. mater autē
Euellebat comam: ab autem pretiosam iecit uestem
Longe: et ululabat autē ualde magnopere filium inspiciens.
Plorabat autem misere pater dilectus. circum autē populi
Lamentationēq; tenebantur & ululatu in ciuitate.
Priamus si-
lium Hecto-
rem deflet. Huic autem maxime erat similiter tanquam tota
Ilius alta igne combureretur in summitate.
Populi quidem senem uix tenebant anhelantem

X

XXII.

340

Exire promptum portas Dardaniās.
Omnes autem precabatur uolutus in fimo
Nominatim nominans uirum singulum.
Tolerate dilecti: & me solum finite solliciti quamuis
Excuntem ciuitate ire in naues Achiuorum.
Precabor uirum hunc impium. fortem,
Si quomodo ætatem uerebitur, & miserabitur
Senectutem: & huic pater talis fuit
Pelus, qui ipsum genuit & nutriuit nocumentum fieri
Troianis. maxime autē mihi supra omnes dolores posuit.
Tot enim mihi filios interemit iuuenes.
Hos omnes non tantum lugeo tristis,
Sicut unum: cuius me dolor acutus deportabit in fernū in
Hectorem. utinam debuisset mori in manibus meis.
Quo satiati essemus flentesq; lugentesq;,
Materq; que ipsum peperit infelix & ego ipse.
Sic dixit flens. post autem suspirabant ciues.
Troianis autem Hecuba abundantī incepit luctu.
Fili ego misera quid uiuo grauiā patiens
Te mortuo: qui mihi noctesq; & diem
Iactatio in ciuitate eras: omnibusq; utilitas
Troianisq; & Troianis in ciuitate: qui te Deum tanquam
Suscipiebant. certe enim ualde magnopere gloria eras
Viuis existens. nunc autem mors & fatum occupauit.
Sic dixit flens. uxor autem nondum aliquid audiuerat
Hectoris. non enim ei aliquis uerus nunciū ueniens
Nunciauit, quod ei maritus extra mansit portas.
Sed telam texebat conclauī domus altæ,
Duplicem, splendidam in autē pigmenta uaria spargebat.
Iusserat autem ancillis bene comatis in domo

Hecube la-
mentatio

ILIADIS

Circa ignem statuere lebetem magnum: ut essent
Hectori calida lauacra pugna ex redeunti.
Ignara, neq; intellexerat quod ipsum ualde longe lauacris
Manibus Achillis interfecerat caesia Minerua.
Lamentum autem audiuit, & ululatum à turri.
Huius uersa sunt mēbra: humum autē ei excidit nauicula.
Hec autem rursus ancillis bene comatis locuta est.
Agite duae me sequimini. uideo quae opera facta sunt.
Venerabilis Socrus uocem audiui. in autem mihi ipsi
Pectoribus mouetur animus in ore. subter autem genua
Herent, propē iam aliquid malum Priami filijs.
Utinam enim ab aure sit mei uerbum. sed ualde grauius
Timeo, ne iam mihi audacem Hectorē diuus Achilles
Solum longe uulnerans ciuitate per campum insequatur.
Et iam ipsum cessare faciat uirilitate sedula,
Quae ipsum tenebat: quā nunc in multitudine manebat
Sed lōge praecurrebat suo robore nulli cedens. (uirorū.)
Sic locuta domo egreditur furenti similis
Mota corde. simul autem ancillae ibant ipsa.
Sed postquam turrināq; & uirorum peruenit coetum,
Stetit aspiciens in muro. hunc autem cognouit
Tractum ante ciuitatem. ueloces autem ipsum equi
Trahebant sine cura concauas in naues Achiuorum.
Hanc autem in oculis obscura nox cooperuit.
Decidit autem retrorsum. ab autem animam expirauit
Longe autem à capite fudit ligamina pulchra,
Reticulum, fasciāq; & plicatum uinculum,
Coronāq; quam ei dedit aurea Venus
Die illo, quando ipsam bellicosus duxit Hector
Ex domo Eetionis, priusquam praebeuit infinita dona.

Circū autē ipsam mariti sororesq; et fratrum cōiuges abūde
Quae ipsam inter ipsas tenebat timentē perire. (crant:
Hec autē postq; igitur respiratione, & in mentē animū con=
Valde eiulans inter Troianas dixit. (gregauit,

Hector. ego infelix: equali nati sumus fato
Ambo. tu quidem in Troia Priami in domo.

At ego Thebis sub Oplaco syluoso

In domo Eetionis, qui me educauit paruulam existētem
Infelix grauius morituram. utinam non debuisset parere. *Andromae
che Hectorē
mortuū de=
plorat.*
Nunc autē tu quidē inferni domus sub profunditatibus
Vadis. at me tristi in luctu linquis (terrē

Viduam in domibus. puer autem infans inaniter,

Quem genuimus tuq; egoq; infelices: neq; tu huic

Eris Hector utilitas, quoniam occubuit: neq; tibi ipse.

Siquidem. n. bellum sugerit lachrymosum Achiuorum,

Semper huic labor & cura in posterum

Erunt. alij enim ei auferent agros.

Dies autem orbatuus omnibus priuatum filium facit.

Omnia autē declinant. lachrymis implet. & sunt autē genae.

Priuatus autem ibit filius in patris socios.

Alium quidem sagum trahens. alium autem tunicam:

Horum autē miseratū cyathū aliquis paruullū praebebit,

Labra quidemq; madefaciet. palatum autē non madefaciet.

Hunc autem & iuuenis ē conuiuio abiget

Manibus uerberans & contumelijs insectans.

Pereas. sic non tuus pater conuiuatus est nobiscum.

Lachrymans autem ibit filius ad matrem uiduam

Astyanax: qui ante quidem sui in genibus patris

Medullam solam comedebat & ouium pinguem adipem. rem occisum

At quā somnus accipiebat. quiescebat tūc infantiā exercēs dolet.

Astyanax pa
trem Hectorē

ILIADIS

Dormiebat in lectis in ulnis nutricis
 Lecto in molli crescens impletus corde.
 Nunc autem multa patietur charo à patre aberrans
 Astyanax: quem Troiani cognomine uocant.
 Solus enim ipsis liberaſti portas & muros longos.
 Nunc aut te quidē apud naues roſtratas procul parētib⁹
 Varij uermes edent, quando canes saturati erunt
 Nudum, ſed tibi ueſtes in domibus iacent
 Tenuesq; & gratioſa facta manibus mulierum.
 Sed certe has omnes comburam igne combuſtuo.
 Neq; tibi utilitas, quoniam non iacis in ipsis.
 Sed ad Troianorum, & Troianarum gloriam eſſe.
 Sic dixit flens in autem ſuſpirabant mulieres.

Hector à ſuis
 iugetur.

ARGUMENTVM. Y. HO-
 MERI COMPO-
 SITIONIS.

Achilles conſueti in mortuis tradit Patroclo tyrannizans
 & macians in ipſo duodecim Troianos adoleſcentulos; &
 canes, & equos, & alias victimas. Poſtea & certamen ſepul-
 chrale facit in quo vincit equis quidem Diomedes, curſu autem
 Viſſes, alij autem aliter, & ſic certamen diſſoluitur.

ILIADIS. Y. HOMERI
 COMPOSITIONIS.

Pſi, Danaïs certamen dans perſecit Achilles.

Ic hi quidem ſuſpirabant in urbe, at
 Achiui
 Poſtquam naues & helleſpontum per-
 uenerunt,
 Hi quidem ſparſi ſunt ſuam in nauem
 unuſquiſq;.

Myrmidonas autem non ſinit diſcedere Achilles.
 Sed huic ſuis ſocijs bellicoſis locutus eſt.
 Myrmidones ueloces equos hñtes mihi amabiles ſocij,
 Nondum à curribus ſoluamus ſolungulos equos:
 Sed ipsis equis & curribus cito euntes
 Patroclum comploremus (hic enim honor eſt mortuis)
 At poſtquam trifti delectari fuerimus luſtu:
 Equos ſoluentes coenabimus hic omnes. (les.

Sic dixit. hi aut plorabāt cōgregati: incepit aut Achil
 Hi aut ter circa mortuū pulchrum crinū egerunt equos
 Eiuulātes. inter aut ipſos Thetis luſtus deſideriū excitauit.
 Madebant harena, madebant autem arma uirorum
 Lachrymis. talē enim deſiderabant conſiliatorē timoris.
 His autem Pelides magno orſus eſt luſtu:

Manus in homicidas ponens pectoribus amici.

Letare mihi o Patrocle & in inferni domibus.

Omnia enim iam tibi perſicio quæ antea pollicitus ſum.

Hectora huc trahens dare canibus cruda edi.

Duodecim autem ante pyram truncare

Græci deplo-
 rant Patro-
 clum.

Achilles He-
 ctorē trahit
 circū Patro-
 cli ſepulchrū

Troianorum nobiles filios te interfecto iratus.

Dixit, & Hecatori diuino indecentia curauit opera:
 Resupinum apud lectos Menoetiade extendens
 In pulueribus. hi autem arma exuerunt singuli,
 Aerea, splendida. soluerunt autem solungulos equos.
 Desederunt apud naues pedibus uelocis Aeacidae
 Infiniti. at hic his cenam lautam praebuit.
 Multi quidem boues albi extensi sunt circa ferrum
 Maestati: multa autem oues & mugientes caprae:
 Multi autem alborum dentium sues uirescentes pinguedine
 Vrendi extensi sunt per flammam ignis.
 Vndiq; autem circum mortuum multus fluebat sanguis.
 At hunc regem pedibus uelocem pelidem
 Ad Agamemnonem diuum duxerunt Reges Achiuorum
 Studio suadentes socio iratum corde.
 Hi autem qui iam tabernaculum Agamemnonis peruenerunt
 Statim preconibus argutis iussit (euntes:
 Circum ignem statuere lebetem magnum, si persuadere possent
 Pelidem abluere tabem cruentam.
 At hic negauit fortiter. in autem iuramentum iurauit.
 Non per Iouem quicquam: Deorum eximius & optimus,
 Non ius est lauacra capitis citius ire,
 Ante in Patroclum ponere igni signumque; fundere,
 Secareque; comam: quoniam non me amplius secundo sic
 Accipiet dolor corde, donec uiuus cum ero.
 Sed certe quidem nunc odio suo suadeamur conuiuio.
 Mane autem concita Rex uirorum Agamemnon
 Syluamque; ducere praebereque; ut aequum
 Mortuum habentem ire sub caliginem obscuram:
 Ut certe hunc quidem comburat incessabilis ignis

Cito

Cito ab oculis populi autem in opera uertantur.

Sic dixit. hi autem huic ualde quidem audiuerunt, & per suas
 Ruenter autem cenam parantes singuli (si sunt.
 Conuiuati sunt, neque; amplius alius egebat conuiuio aequali.
 At postquam potus & cibi desiderium iecerunt,
 Hi quidem descendentes iuerunt ad tentorium unius quisque.
 Pelides autem in littore fluctuantis maris
 Iacebat grauiter ingemens multis cum Myrmidonibus,
 In puro ubi unda in littore scinduntur.
 Quando hunc somnus cepit soluens curas animi
 Dulcis circumfusus (ualde lassauerat formosa membra
 Hectorem persequens circum Ilium altam.)
 Venit autem anima Patrocli miseri
 Omnia ipsi magnitudinemque; & oculis pulchris similis,
 Et uoce, & tales circa corpus uestes indutus erat.
 Stetit autem supra caput, & ipsum ad uerbum locutus est.
 Dormis & mei oblitus es Achilles
 Non quidem me uiuentem negligebas: sed mortuum.
 Sepeli me quam citissime portas inferni transire.
 Longe me abigunt animae simulachra laborantium,
 Neque; me aliquo modo misceri super fluuio sinunt:
 Sed incassum erro per latas portas habet in inferni domum.
 Et mihi da manum. lamento. non enim amplius iterum
 Veniam ex inferno postquam igne consumptum est.
 Non quidem enim uiui dilectis sine socijs
 Consilia sedentes consulemus. sed me quidem fatum
 Absorbuit odiosum quod sortitum est natum.
 Et autem tibi ipsi fatum Deis simile Achille
 Muro sub Troianorum generosorum perire.
 Aliud tibi dico, & letabor si obedies.

Home. Ilias.

ii

Patrocli umbra
 Achilli
 se ostendit.

Ne mea tuis seorsum ponas ossa Achille.
Sed simul sicut nutriti sumus in uestris domibus:
Quoniam me paruulum existentē Menœtius ex Opūte
Duxit ad uestrum cœde à pernicioſa
Die illo, quando filium interfecit Amphidamantis
Stultus non uolens circa ludos iratus.
Hic me suscipiens in domibus eques Peleus,
Nutriuitq; accurate, & tuum famulum nominabat.
Sic autem & ossa nobis una urna cooperiat.
Aurea amphora, quam deat̄ uenerabilis mater.

Achilles Patrocli animā alloquitur.
Hunc aut̄ r̄ndēs allocutus est pedibus uelox Achilles.
Cur mihi diuinum caput huc uenisti?
Et mihi hæc singula mandas: at ego tibi
Omnia ualde perficiam & obediam, ut tu iubes.

Sed me propē sta paululum circū iacientes
Vt inuicem pernicioso delectemur luctu.

Sic locutus extensus est manibus dilectis.
Neq; accepit. anima autem sub terram tanquam fumus
Iuit murmurans. stupefactus autem exsurrexit Achilles,
Manibusq; complausit: uerbum autem luctuosum dixit.

Papē certe aliqua est & inferni domibus
Anima & simulachrum, sed mentes non insunt omnino:
Pernox enim mihi Patrocli infelicis
Anima astitit ploransq; flensq;
Et mihi singula mandauit: similis erat autem ualde ipsi.

Sic dixit. his at̄ omnibus desyderium excitauit luctus,
Lugentibus autem his apparuit purpurea Aurora
Circa mortuum miserabilem. at Rex Aganemnon
Mulosq; exciuit, & uiros ducere solum,
Vndiq; e tabernaculis. insuper autem uir bonus mouetur

Meriones familiaris fortis Idomeni.
Hi autem iuerūt incestiuas secures in manibus habētes,
Funesq; bene plicatas, ante autem muli ibant ipsos:
Multa at̄ aciliua decliua, itineraq; trāsuerſaq; properas
Sed quando iam saltus aduerūt iugose Idæ: (bant.
Statim quercus altas acuto ere
Incidebant festini. hæ autem ualde sonantes
Cadebant. hæ quidem postea percutientes Achii
Ligarunt mulis. hæ autem terram pedibus scindebant
Cupientes campi per arbuſta densa.
Omnes autē inciſores truncos ferebant. sic enim iusserat
Meriones famulus amanti uiros Idomeni.
De autem in littore posuerunt ordine. tunc Achilles
Fecit patroclo magnum sepulchrum, & sibi ipsi.
At postquam undiq; apposuerunt magnam materiam,
Sederunt illic manentes congregati. at Achilles
Statim Myrmidombus bellicosis iussit
Ferrum cingere. iungere autem sub curribus singulum
Equos. hi autem paruerunt, & in arma iuerunt.
Ascenderunt autem in currus milites aurigæq;
Ante quidē eqtes. post autē ut nubes sequebantur peditū
Infiniti in autem medijs ferebant patroclum socij.
Capillis autem totum mortuum tegebāt quos iniecerant
Tonsi. retro autem caput tenebat diuus Achilles
Dolens. socium enim strenuum mittebat in infernum.
Hi autē qñ in locum peruenerūt, ubi ipsis dixit Achilles,
Deposuerūt: statim at̄ ei desyderatā cōgregarūt solum.
Tūc rursus alia cogitauit pedibus sufficiens diuus Achil-
Stans longe à pyra flauam incidit comam, (les:
Quam sparchio fluuio nutrierat florentem,

Indignabundus autem dixit uidens in nigrum pontum.
Sperchi aliter tibi pater supplicauit Peleus,
Illic me redeuntem dilectam in patriam terram,
Tibiq; comam tondere, sacrificareq; sacra hecatombem,
Quinquaginta autem masculas illic oues sacrificare
In fontes, ubi templum altareq; odoriferum.
Sic supplicauit senex, tu autem ei mentem non perfecisti.
Nunc autē postquā non redeo dilectam in patriā terrā,
Patroclo heroi comam praebeo portare.

*Achillis co-
ma ab ipso i-
cisi.*

Sic dicens in manibus comam dilecto socio
Posuit, his autem omnibus luctus desiderium mouit.
Et lugentibus occidisset lumen solis,
Nisi Achilles statim Agamemnoni dixisset astans.

Atride, tibi enim maxime populus Achiuorum
Obedient uerbis, luctus quidem est & satiasse.
Nunc autem a pyra dimitte, & coenam tibe
Parare, haec autem curemus quibus maxime
Curae est mortuus, apud autem hi ductores nos maneant.

At postquā hoc audiuit Rex uirorum Agamemnon:
Statim populum quidē dimisit in naues aequales,
Curatores at apud illic māserūt, & cōgregauerūt syluā.
Fecerunt autem pyram centum pedum hinc & hinc.
In autem pyra alta mortuum posuerunt tristes cor.

*Patroclus cre-
matur.*

Multas at pingues oues, & camuras errabundas boues
Ante pyram excoarunt, & mactauerunt, ex autē oibus
Adipē accipiens operuit mortuū magnanimus Achilles
Ad pedes a capite, circum at excoarata corpora cōgrega
In autem posuit mellis & olei amphoras (uit.
Ad lectos inclinans, quatuor autē procerā ceruice equos
Festinanter iniecit pyrae grauitur suspirans.

Nouem huic regi conuiue canes erant:
Et quidem horum iniecit pyrae duos iugulans.
Duodecim autē Troianorum magnanimorū filios fratres
Aere scindens mala autem mentibus consulabat opera.
In autem igne robur uisit ferreum ut pasceretur,
Luziq; postea, dilectum autem nominauit amicum.

Salue o Patrocle & in inferni domibus.

Omnia enim iam tibi perficio, quae antea pollicitus sum.
Duodecim quidē Troianorū magnanimorū filios bonos,
Quos simul tibi oēs ignis absumet. Hecora autē non in
Dabo Priamidem igni lacerari, sed canibus. Caliquo

Sic dixit munitabundus, hūc autē non canes lacerarūt.
Sed canes quidem abegit Iouis filia Venus
Dies & noctes, rosaceo autem persudit oleo
Diuino, ut non ipsam laceraret trahentio.
Huic autem in nigram nubem duxit Phoebus Apollo
Caelitus ad campum, operuit autem locum omnem
Quantum continabat mortuus, ne prius uis solis
Siccet circa corpus neruos & membra.

Neq; pyra Patrocli urebatur mortui.
Tunc rur sus alia cogitauit pedibus fortis diuus Achilles
Stans procul pyra duos orauit uentos
Boream & Zephyrum, & promisit sacra pulchra,
Multum autem & libans aureo calice rogabat
Venire, ut citissime igne comburerent mortuum,
Syluaq; rueret comburi, uelox autem Iris
Preces audiens internuncia uenit uentis.

Hi quidem zephyri grauitur spirantis congregati intra
Conuiuium conuiuabantur, ruens autem Iris astuit
Limine in lapideo, hi autem postquā uiderunt oculis

Venus Hecto-
ris corpus ro-
saceo & diui-
no oleo per-
sudit.

Iris ad uētos
properat.

I L I A D I S.

Omnes surrexerunt uocaueruntq; ipsam ad se unusquisq;
Hec autem illic sedere quidem abnuit. dixit aut uerbu

Non sedes. uado enim retro in Oceani fluenta
Aethiopum in terram. ubi sacrificant hecatombis
Immortalibus ubi iam & ego postea discumbam sacra.
Sed Achilles Boream, & zephyrum clamosum
Venire orat, & pollicetur sacra pulcra,
Vt pyram suscitatis comburi, qua in tacet
Patroclus, quem omnes complorant Achivi.

Hec quidem sic dicens abiit. hi autem moti sunt
Sonitu magno nubes turbantes ante.
Statim autem potu peruenerunt spirare. mota est at unda
Flatu a uehementi. ad Troiam fecundam uenerunt.
In autē igne ceciderunt. ualde autē sonuit diuinus ignis.
Tota nocte. nem hi pyra simul flammam fecerunt
Flantes. tunc. hic autem tota nocte uelox Achilles
Aureo ex craterc habens poculum rotundum
Vinū exhauriens humum sedit. madefecit autem terram
Animam uocans Patrocli infelicis.
Sicut autem pater sui filij lamentatur ossa comburens
Adolescentis. qui moriens misero tristificauit parentes.
Sic Achilles socij lamentatur ossa comburens
Iens ad pyram frequenter suspirans.
Quando autem lucifer mittit lumen fundens in terram,
Quem post purpurea super mare spargitur Aurora:
Tunc pyra tabescebat. cessabat autem flamma:
Venti autem iterum retro ierunt domum redire
Thracium in pontum. hic autē sonabat inundam ruens.
Pelides autem a pyra ex altera parte separatus
Procubuit sessus. in autem dulcis somnus ruit.

Hi autem circa Atridem densi congregati sunt:
Horū ipsum uenientū tumultus & strepitus suscitauit,
Sedit autem surgens, & ipsos ad uerbum locutus est.

Atrideq; & alij optimi Achiuorum
Primum quidem rogam exstinguite nigro uino
Omnem quantum tenet ignis robur: at postea
Ossa Patrocli Menoetiade colligamus
Bene discernentes. ualde manifeste autem ordinata sunt.
In media iacebant pyra. hi autem alij seorsum
In ultima urebantur mixtim equiq; & uiri.
Et ossa quidem in aurea phiala, & duplici adipe
Ponamus. donec ipse ego infernum accedam.
Sepulchrum autē non ualde multum ego laborari iussi.
Sed decens tale. postea autem & hoc Achivi
Latumq; altumq; ponere. qui mei
Secundi in nauibus multi remibus linquemini.

Sic dixit. hi autem paruerrunt cito Achilli.
Primum quidem rogam extinxerunt nigro uino
Quantū flamma uenit: profundus autem decidit cinis.
Flentes autem socij pij ossa alba
Collegerunt in auream phialam & duplicem adipem.
In tentorijs autem ponentes uelo subtili operuerunt.
Designarunt autem sepulchrum fundamentaq; iecerunt
Circum pyram. statim autem fusibile in terrā suderunt.
Flentes terram retro ibant. at Achilles
Illic populum detinuit, & constituit latum certamen.
Ex nauibus autem tulit premia lebetesq; tripodasq;
Equosq; mulosq; boumq; fortia capita,
Et feminas bene praeinctas. albumq; ferrum.
Equitibus quidem primum uelocibus clara premia

Achillis ora
tio ad Grae
cos principes.

Achilles i ho
norem Patro
cli ludos insti
tuit.

Posuit mulierem ducere pulchram opera scientem.
Et tripodem ansatam duorum & uiginti metrorum
Primo. at ipsi secundo equam posuit
Sexennem indomitam, infantem mulum concipientem.
At tertio nouum deposuit lebetem
Pulchrūq; quatuor metra capientem album etiam sic.
Quarto autem posuit duo auri talenta.
Quinto autem utriq; stantem phialam nouam posuit.
Stetit autem rectus, & uerbum inter Argiuos dixit.

Atrideq; & alij fortissimi Achiuū
Equites, hæc præmia expectantia iacent in certamine.
Si quidem nunc in alio certaremus Achiuū,
Certe ego prima capiens ad tentorium portarem.
Scitis enim quantum mei uirtute induti sunt equi:
Immortalesq; enim sunt: Neptunus autem dedit ipsos
Patri meo Peleo. hic autem rursus mihi præbuit.
Sed certe quidem ego maneo, & unius unguis equi.
Talis enim robur potens amiserunt aurigæ
Pij, qui ipsis ualde sæpe humidum oleum
Setis infudit lauans aqua alba.

Hunc hi stantes lugent. pauimento autem ipsis
Setæ pendent. hi autem stant tristes cor.
Alij autem te in exercitum quisquis Achiuorum
Equis fidit, & curribus collatis.

Sic dixit Pelides. ueloces autē equites congregati sunt.
Equestre cer- Motus est multum primus quidem Rex uirorū Eumelus
tamē in hono Admeti dilectus filius, qui equitatu ornatus erat.
uē Patrocli. Hunc post Tyāides motus est fortis Diomedes.
Equos autē Troianos subduxit iugū quos quondā abstulit
Aeneæ. at ipsum liberauit A pollo.

Hunc autem post Atrides motus est flauus Menelaus
Inclutus: sub autem iugum duxit ueloces equos:
Aeichen Agamemnoniam propriūq; Podargum.
Illam. Agamemnoni dedit Anchisiades Echepolus
Dono, us non cum sequeretur sub Iliam altam:
Sed illic delectaretur manens. magnas enim ei dederat
Iupiter diuitias habitabat autem hic in ampla Sicyone.
Hanc hic sub iugum duxit ualde cursus potentem.

Antilochus autē quartus pulchrorū crinium parauit
Nestoris inclutus filius magnanimi Regis (equos,
Nelidæ. Pylis autem hi equi

Veloces pedibus portabāt currū. pater autē ipsum propē
Locutus est in bona sapiens intelligenti & ipsi. Castans

Antiloche certe quidē te iuuenē existentē dilexerunt
Iupiterq; Neptunusq; & equestrem docuerunt
Omnem. ideo te docere non multum opus est.
Nosti enim circa metas uertere. sed tibi equi
Tardissimi currere. ideo puto mala scire.

Horum autē equi quidē sunt celeriores. neq; quidem ipsi
Plura sciunt te ipso consultare.

Sed age, iam tu amice consilium impone animo
Omne, ut non te fugiant præmia.

» Prudētia incisor lignorum ualde melior quàm uiribus. Prudentia
» Prudentia autem rursus gubernator in nigro ponto quid possit.
» Nauem uelocem dirigit iactatam uentis.

» Prudentia autem auriga superat aurigam.
Sed qui tamen equis ex curribus suis fidens
Stultē in multum uagatur huc & illuc.
Equi autem errant in cursu: neq; detinet.
Qui autem & astutias scit agens imbecilliores equos

I L I A D I S

Semper metam uidens uertit de prope: neq; eum latet
Ut primum extendat bouinis loris:
Sed habet tute, & superantem obseruat.
Metam autem dicam ualde manifeste. neq; te latet.
Stat lignum aridum quantum ulna supra terram:
Vel quercus, uel tiliæ (quod quidem non fatiscit imbre)
Lapides autem huius utrinq; firmati sunt duo albi
In angustijs u. e. planus autem Hippodromus circum.
Vel sepulchrum hominis iam pridem defuncti:
Vel carcer factus est à primis maioribus.
Et nūc terminū posuit pedibus sufficiens diuus Achilles.
Huic tu ualde applicans impelle propè currum et equos.
Ipse autem flectaris bene factō in curru
Tacite in sinistras his. at dexterum equum
Stimula clamans: daq; ei habenas manibus.
In meta autem tibi equus sinister propinquet.
Ut modiolus uideatur in extremitate ire
Circuli facti. lapidem autem fuge capere.
Ne quomodo equosq; uulneres, daq; currus fringes:
Letitia autem alijs, reprehensio autem tibi ipsi
Erit. sed dilecte sapiens seruatus sis.
Si enim in termino prætereas impellens,
Non erit qui te capiat transfaltans, neq; prætereat.
Neq; si d tergo Arionem diuinum impelleret
Adrastis uelocem equum, qui ex Dei genere erat,
Vel hos Laomedontis, qui hic nutrit sunt boni.
Sic dicens Nestor Neleius iterum in loco
Sedit postquam suo filio singuli transitus dixit.
Meriones at quintus pulchrorū criniū parauit equos.
Ascenderunt autem in currus. in autem sortes iecerunt.

¶

XXIII.

254

Mouebat Achilles. ex autem fors iij Nestoridae
Antilochi. post hunc sortitus est Rex Eumelus.
Hunc autem post Atrides lancea inclutus Menelaus.
Hūc at post Meriōes sortitus est ipellere. ultimus rursus
Tydides quā optimus existens sortitus est ipellere equos.
Steterunt autē cū ordine. signauit autē carceres Achilles
Procul in plano campo. apud autē custodem sedere fecit
Diuinum Phœnicem affectatorem patris sui.
Ut memor esset cursus, & ueritatem diceret.
Hi autem simul omnes supra equos flagella eleuauerūt,
Percesseruntq; flagellis. uociferati suntq; uerbis
Ruenter. hi autem cito per ibant campum
Procul nauibus celeriter. sub autem pectoribus puluis
Stabat eleuata tanquam nubes uel turbo.
Crimes autem fluebant à flatu uenti.
Currus autem aliqñ quidem terræ propinquabāt alme.
Aliquando autem exhibant sublimia. hi autem aurige
Stabāt in sellis percutiebat autem animus uniuscuiusq;
Victoriæ cupientium. iubebat autem suis unusquisq;
Equis. hi autem uolebant festinantes campo.
Sed quando iā ultimū perfecerunt cursum ueloces equi
Iterum ad mare album: tunc iam uirtus singulorum
Apparebat. Statim autē equis extēsus est cursus. cito autē
Hæ pheretiade pedibus ueloces efferebāt equi. (postea
Hæ autem post efferebant Diomedis mares equi
Troiani. neq; multo longe erant: sed ualde propè.
Semper enim currum in ascensuris similes erant.
Afflatu autem Eumelij dorsum lati q; humeri
Calesiebant. in ipsum enim capita deponentes uolebant.
Et uel peruertisset. uel ambiguum posuisset

I L I A D I S

Nisi Tydei filio iratus fuisset Phœbus Apollo,
Qui ei è manibus excussisset flagellum splendidum.
Huius autem ab oculis fundebantur lachryme irati,
Quoniam has quidē uidebat. adhuc multo magis euntes.
Hi autem eius læsi erant sine stimulo currentes.
Neq; Mineruam spe frustrans latuit Apollo
Tydidem: ualde autem cito inruit Diomedē populorū,
Dedit autem ei flagellum: robur autem equis immisit.
Hec autem ad Admeti filium uata iuit.
Equinum autem ei fregit Dea iugum. hæc autē eius equi
In uia currebant. temo autem in terram solutus est.
Ipse autem ex sella apud rotam deuolutus est.
Cubitos autem allisus est, osq; maresq;.
Trita est autem frons in supercilijs. hi autem eius oculi
Lachrymis impleti sunt. leta autem ei cohibita est nox.
Tydides autem aduertens impellebat solungulos equos,
Multum alijs exaltans in enim Minerua
Equis misit robur, & in ipso gloriam posuit.
Huic autem Atrides impellebat flauus Menelaus.
Antilochus autem equis iubebat patris sui.
Introite & uos, extendite quam uelocissime.
Certe quidem enim illis contendere non iubeo
Tydide equis prudentis, quibus Minerua
Nunc præbuit celeritatem, & in ipso gloriam posuit.
Equos autem Atride affequamini: neq; deficiatis
Celeriter, ne uobis dedecus defundat
Aetha femina existens, cur linquimini optimi.
Sic enim dico, & quidem perfectum erit.
Non uobis cura iam apud nestorem pastorem populorū
Erit statim autem uos interficiet acuto ere:

Diomedes ui-
tor in eque-
stri certami-
ne.

Y

XXIII.

259

Si negligentes portabimus minus præmium.
Sed sequimini & festinate quam citissime.
Hec autem ego ipse machinabor & intelligam
Angusta in uia ultro tre, neq; me latebit,
Sic dixit. hi autem regis timentes uociferationem
Magis cucurrerunt paruo tempore, statim autē postea
Angustiam uie caue uidit Antilochus bellicosus.
Scissura erat terra, qua hyemalis currens aqua
Exrupit uia, profundum fecit autem locum omnem.
Illic tenebat Menelaus orbitas uitans.
Antilochus autē in circulū uertēs impellebat solungulos
Extra uiam, parum autem declinans impulit. (equos
Atrides autem timuit: & Antilochus locutus est.
Antilochus temere equos regis, sed retine equos.
Angusta enim uia, cito autem lattozem assequeris
Ne quomodo ambos ledas currui obuians.
Sic dixit. Antilochus at̄ adhuc et multo magis ipelle-
Stimulo perseuerans tanquā non audenti similis. (bat
Quanti autem disci impetus in multitudine sunt
Quem iuuenis iecit uir experiens pubertatis:
Tantum ultra cucurrerunt. hæc autē recesserūt post tergū
Atride, ipse enim uolens dimisit impellere,
Ne aliquomodo obuarent uia in solunguli equi
Currusq; prosternerent benefactos, de autem ipsi
In pulueribus caderent festinantes circa uictoriam.
Hunc & exprobrans allocutus est flauus Menelaus.
Antilochus nullus te hominum perniciosior alius.
Pereas, quoniam non uere dicimus prudentē esse Achiuū
Sed nō quidē, neq; sic sine iuramēto portabis præmium.
Sic dicens equis iussit uociferatusq; est.

Antilochus
equi stri cer-
tamine uin-
cit Menelaū,
nō uirtute sed
astu.

Ne mihi moremini, neq; estote tristes cor.
 Deficient his pedes & genua fessa
 An uobis. ambo enim priuantur iuuentute.

Sic dixit. hi autem regis timentes uocem
 Magis cucurrerunt. cito autem ipso propè facti sunt.
 Argiui autem in certamine sedentes inspiciebant
 Equos. hi autem uolebant puluerizantes campo.
 Primus autem Idomeneus Cretensium ductor nouit equos.
 Sedebat enim extra certamen altissimus in specula.
 Huius autem longe existentis uocem rectoris audiens
 Cognouit. cognouit autem equum ualde decentè altiorems.
 Qui quidem alio tantum ruber erat. in autem fronte
 Album signum erat rotundum tanquam luna.
 Stetit autem rectus, & uerbum in Argiuis dixit.

O dilecti Argiuorum Duces & Principes
 Solus ego equos uideo? uel & uos,
 Alij mihi uidentur ante transeuntes esse equi.
 Alius autem auriga apparet. hæ autem ipsius
 Laese sunt in campo, quæ illic meliores erant.
 Certe enim has prius uidi ad metam cuntes.
 Nunc autem non aliquo modo possum uidere. undiq; autem mihi
 Troianum supra campum uident insipienti. (oculi
 Aut aurigam fugerunt habent. neq; potuit
 Bene tenere ad metam: & non attigit uertens.
 Illic ipsum cecidisse puto, simulq; currus fregisse.
 Hæ autem exiuerunt. quoniam robur accepit animum.
 Sed uidete & uos desuper stando. non enim ego
 Bene discerno. uidetur autem mihi esse uir
 Aetolus patria. inter autem Argiuos imperat,
 Tydei equidomitoris filius fortis Diomedes.

Hunc autem turpiter allocutus est Oileus uelox Ajax.
 Idomenee quid coram garris? hæ autem adhuc longe
 Equæ ueloces ciuitate campo insequuntur.
 Neq; iuuenissimus es inter Argiuos tantum,
 Neq; tibi acutissime capite è aspiciunt oculi:
 Sed semper uerbis garris. neq; amplius te decet
 Loquacem esse. sunt enim & meliores alij.
 Equæ autem rursus sunt priores, quæ antea
 Eumeli. in autem ipse tenens frena iuit.

Huius autem iratus Cretensium ductor contra locutus est.
 Ajax contentione optime male cogitans: sed omnia
 Indiges Argiuis quod tibi mens est immitis.
 Age nunc, uel Tripodis demus, uel lebetis
 Arbitrem autem Atridem Agamænonem ponamus ambo.
 Vtræ ante equæ ut noscas soluens.

Sic dixit. motus est autem statim Oileus uelox Ajax
 Iratus difficilibus respondere uerbis:
 Et iam ulterius adhuc contentio facta fuisset ambobus,
 Nisi Achilles surrexisset, & dixisset uerbum.
 Ne amplius nunc molestis respondeatis uerbis,
 Ajax, Idomeneeq; malis: quoniam neq; decet.
 Et alium reprehenderetis quicumq; talia faceret.
 Sed uos in certamine sedentes inspicite
 Equos. hi autem cito ipsi festini pro uictoria
 Huc uenient. tunc autem cognoscetis unusquisq;
 Equos Argiuorum, qui secundi, qui ante.
 Sic dixit. Tydides autem ualde propè uenit impellens:
 Flagello autem semper uerberabat humeros. hi autem sibi equi
 Alteeleuabantur leuiter percutientes uiam.
 Semper autem aurigam pulueris guttæ percutiebant

I L I A D I S

Currus autem auro ornati stannoq;
Equis uelocibus protrahebantur. neq; multa
Fiebat ferri rotarum. orbita à tergo
In tenui puluere. hi autem festinantes uolabant.
Stetit autem medio in certamine. multus aut ibat sudor
Equorum exq; ceruice & à pectore humum.
Ipse autem è curru humum desiliit splendido.
Declinauit aut igitur flagellū ad iugū : neq; impiger fuit
Fortis Sthenelus: sed festinanter accepit præmium.
Dedit autem ducere socijs magnanimis mulierem,
Et tripodem ansatam ferre. hic autem soluit equos.
Hunc autem post Antilochus Neleius impulit equos
Astutijs. non uelocitate. præueniens Menelaum.
Sed & sic Menelaus impulit propè ueloces equos.
Quantum autem rotæ equus distat qui regunt
Trahit campo extensus cum curribus.
Huius quidem tangunt ferrum rotæ crines extremi
Caudæ: hic autem propè ualde currit. neq; multus
Locus in medio ciuitatis campi currentis.
Tantum autem Menelaus forti Antilocho
Linquebatur. sed prius & in disci relictus erat.
Sed ipsum statim affecutus esset (augebatur. n. robur boni
Equæ Agamemnoniæ pulchrorum criniū Aethes)
Si autem adhuc ulterius factus esset cursus ambobus,
Hoc ipsum præterisset: neq; dubium posuisset.
Sed Meriones familiaris bonus Idomenei
Relictus est ualde glorioso Menelao haste iactu.
Tardissimi quidē enim eius erant pulchrorū criniū equi:
Minimus autem erat agere currum in certamine.

Filius autem Admeti ultimus uenit aliorum

Trahens

Trahens currus pulchros impellens ante equos.
Hūc aut uidēs miseratus est pedibus fortibus diuus Achil-
Stans aut in Argiuis uerba uelocia concionatus est. (les.
Ultimus uir optimus impellit solungulos equos.
Sed age iam ei demus præmium sicut decens
Secundo. at primum auferat Tydei filius.
Sic dixit. hi autem omnes laudauerunt sicut iussit.
Et ei dedisset equam (laudauerant enim Achium.)
Nisi Antilochus magnanimi Nestoris filius
Pelidem Achillem iure respondiisset surgens.
O Achille ualde tibi irascor si perficies
Hoc uerbum: debes enim auferre præmium.
Hæc cogitans quod ei læsi sunt currus & ueloces equi,
Ipseq; bonus existens: sed debuit immortalibus
Supplicare. hoc ut non ultimus ueniret impellens.
Si autem ipsum miseraris, & tibi dilectum est animo.
Est tibi in tentorio aurum multum. est autem æs
Et oues sunt autem tibi ancillæ. & maius præmium.
Horum ipsi postea auferens dare & maius præmium:
Vel & statim nunc ut te laudent Achium.
Hanc autem non dabo. de autem ipsa experiatur
Virorum quicumq; uult mihi manibus pugnare.
Sic dixit. risit autem pedibus fortis diuus Achilles,
Congratulatus Antilocho quod ei dilectus erat.
Et ipsi respondens uerba uelocia allocutus est.
Antiloche si quidem iam me iubes è domo aliud
Eumelo dare. ego autem & hoc perficiam.
Dabo ei thoracem quem Asteropeum expoliaui
Aercum: quem circa fusio fulgentis stamni

Home. Ilias.

kk

I L I A D I S

Circumuoluitur: multi autem eo dignus crit.

Dixit, & Automedonti dilecto iussit amico
Portare è tabernaculo. hic autem iuit, & ei portauit:
Eumelo autem in manibus ponit. hic autē suscepit lætus.
His autem & Menelaus surrexit animum dolens
Antilocho grauitur iratus. in autem præco
Manibus sceptrum posuit. tacereq; iussit
Argiuos. hic autem postea allocutus est diuus uir.

Antiloche ante sapiens quid egisti?
Vituperasti quidē meam uirtutem læstisti autē mihi equos
Tuos ante impellens, qui multo inferiores erant.
Sed age, Argiuorum ductores & principes
In medium ambobus iudicate. neq; in auxilio
Ne aliquando quis dicat Achiuorum bellicoforum,
Antilochum uiolans mendacij Menelaus
Iuit equum ducens quod ei longe peiores erant
Equi. ipse autem melior uirtuteq; uiq;
Eia age ipse iudicabo, & me non aliquem dico
Alium increpare Danaorum. recta enim erit.

Antiloche eia age ueni generose sicut æquum est.
Stans equis in ante, & curru, & flagellum
Manibus tene subtile quo antea impellebas
Equos tangens: terra continentem Neptunum,
Iurato, non quidem uolens meum dolo currum impedisse.

Hunc autem Antilochus prudens contra locutus est.
Tolera nunc. multo enim ego iunior sum
Te Rex Menelæ. tu autem prior & melior.
Scis quales iuuenis uiri audacia sunt,
Promptior quidem enim apimus, imbecilleq; consilium.

Υ Π Ι Ο XXIII.

258

Ideo toleret cor. equam autem tibi ipse
Dabo quam accepi. si & è domo aliud
Maius peteres statim, tibi statim dare
Vellem quàm tibi strenue diebus omnibus
Ex animo cadere, & Deis esse iniustus.

Dixit. & equam ducens magnanimi Nestoris filius
In manibus posuit Menelai. huius autem animus
Letatus est tanquam circa spicas ros
Prato crescente, quando horrent campi:
Sic tibi Menelæ in mentibus animus letatus est.
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.

Antiloche nunc quidem tibi ego cedam ipse
Iratum, quoniam non uanus, neq; stolidus
Eras ante. nunc rursus mentem uicit iuuentus.
Melius rursus fugere meliores decipere.
Non enim me forte alius uir persuassisset Achiuorum.
Sed tu enim iam multa passus es: & multa laborasti.
Tuusq; pater bonus, & frater gratia mei.

Quo tibi precanti persuadebor, ac & equam
Dabo, meam licet existentem: ut intelligant & hi,
Quod meus nunquam animus superbus & seuus.

Dixit. & Antilochi intelligenti dedit socio
Equam ducere. hic autē postea lebetē accepit pulchrum.
Meriones autem eleuauit duo auri talenta
Quartus postq; impulit. quintū autē relicū est premium.
Stans omni parte phiala quam Nestori dedit Achilles.
Argiuorum in certamen strenus, & dixit astant.

Accipe nunc. & tibi hoc senex depositum sit
Patrocli sepulture memoriam esse. non. n. amplius ipsum

kk ij

I L I A D I S

Videbis in Argiuis. do autem hoc tibi premium
Gratis. non enim pugnis pugnabis. neq; luctaberis:
Neq; iaculationem ingredieris. neq; pedibus
Curres. iam enim difficilis senectus accepit.

Sic dicens in manibus ponit. hic autem suscepit letus,
Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.

Ita iam hęc omnia fli secundum decens dixisti.

Non. n. amplius robusta membra dilectę pedes neq; manu
Humerorum ex utraq; parte mouentur leues.
Vimam sic uigerem. roburq; mihi firmum esset:
Sicut quando regnantem Amaryncea sepelierunt Epj
Buprasie. filij autem posuerunt regis premia.
Vbi nullus mihi similis uir fuit. neq; Epiorum
Neq; ipsorum Pylorum. neq; Aetolorū magnanimorum.
Pugnis quidem uici Clytomedea Enopis filium.
Ancęum autem lucta Pleuronium: qui mihi assurrexit.
Iphicium autem pedibus superavi fortem existentem.
Lancea autem superavi Phyleumq; & Polydorum.
Solis me equis superarunt Actorię
Multitudine ante iacientes admirati circa uictoriam.
Gratia huius iā maxima apud ipsos relicta sunt premia.
Hi autem erant gemini. hic quidem firmiter aurigabatur.
Firmiter aurigabatur: ille autem flagello iubebat.
Sic quondam eram. nunc rursus iuniores obuiet
Operibus talibus. me autem oportet senectę difficili
Obedire. tunc autem rursus inter uersabar heroas.
Sed age & tuum amicum premijs sepeli,
Hoc autem ego libens accipio. letatur autem mihi cor,
Quod mei semper recordaris benigni: neq; te lateo

Y X X I I I .

159

Honore quo me decet honorari inter Achiuos.
Tibi autem Dei his pro gratiam plurimam dent.

Sic dixit. Pelides autem ad coetum Achiuorum
luit. postquam omnem laudem audiuit Nestoris.

At hic pugilum pugne difficilis proposuit premium,
Mulam robustam ducens deligauit certamini
Sexennem indomitam. quęq; difficilis domari.
Huic autem uicto ponit poculum rotundum.

Stetit autem reclus & uerbum in Argiuis dixit.

Atrideq; & alij fortes Achiui.

Viros duos de his iubeamus qui optimi

Cum pugnis ualde elatos percutere. cui Apollo

Dederit uictoriam (sciant autem omnes Achiui)

Mulam patientem operum ducens ad tentorium redeat.

At uictus poculum feret rotundum.

Sic dixit. prodijt autem statim uir. bonusq; magnusq;

Sciens pugillum pugne filius Patopeus Epeus.

Tetigit autem malam robustam. clamauitq;

Prope ueniat quicunq; poculum feret rotundum.

Mulam autem non dico aliquem ducere Achiuorum

Cestu uincentem: quoniam iactor esse optimus.

An non satis quod pugne absun: neq; aliquo modo est

In omnibus operibus doctum utrum fieri.

Sic enim dico. hoc autem & perfectum erit.

Contra corpus dīstraham. simulq; ossa confringam.

Curantes autem eius hic congregati hic maneant,

Qui ipsum efferent meis a manibus domitum.

Sic dixit. hic autem omnes quieti facti sunt silentios:

Euryalus autem ei solus assurrexit in signis uir

kk ij

Pugilum cer
tamen.

I L I A D I S

Mecistei filius Talaonide regis:
Qui quondam Thebas uenit cadente Oedipoda
In finus illic autem omnes uicit Thebanos.
Hunc quidem Tydides lancea inclytus gubernabat
Hortans uerbis ualde autem ipsi uolebat uictoriam.
Cingulum autem ei primum adiecit. at postea
Dedit lora benefabricata bouis agrestis.
Hi autem accinti iuerunt in medium certamen,
Contra autem eleuati manibus fortibus. simul ambo
Congrediuntur. cum autē ipsis graues manus miste sunt,
Grauis aut strepit⁹ maxillarū factus est. fluebat aut sudor
Vndiq; ex membris. irruit autem diuus Epeus.
Percussit autem aspicientē in maxillam. neq; amplius diu
Stetit. ipsius enim succiderunt clara membra.
Sicut autem quando à stridente Borea remouetur piscis
Littore in algofo: migra autem ipsum unda operuit.
Sic percussus saltauit. at magnanimus Epeus
Manibus accipiens crexit. dilecti aut circum steterūt socij
Qui ipsum ducebant per certamen tractis pedibus
Sanguinē crassū expuentē. caput iacentē in alterā partē.
Alienatum mente autem cum ipsis ibant ducentes.
Ipsi autem euntes portabant poculum rotundum.
Pelides autem statim alia tertia posuit premia,
Ostendens Danaïs palestræ ludi difficilis.
Huic quidē uincētī magnū tripodē igni accommodatum.
Hunc aut duodecim boum pretio inter ipsos appetiariūt
Viro autem uicto mulierē in medium posuit. (Achili.
Multa aut sciebat opa. appetiabat at ipsā quatuor bob⁹.
Stetit autem reclus. & uerbum inter Argiuos dixit.

Epeus uictor
inter pugna-
les.

Palestritarū
certamen.

Ψ XXIII.

160

Surgite qui & huius premij experimini.
Sic dixit prodijt aut postea. magn⁹ Telamonius Ajax. Ajax &
Vlysses autem astutus surrexit astutias sciens. Vlysses in pa-
Accincti autem hi iuerunt in medium certamen. lestram descē-
Cum ulnis inter se acceperunt manibus ualidis, dunt.
Sicut aut quando mutantes bonus coaptauit Architectus,
Domus alta impetus uentorum cauens:
Turbabantur autem humeri fortibus à manibus
Taciti fortiter. deorsum autem humidus fluebat sudor.
Densi autem liuores per lateraq; & humeros
Sanguine rubescentes percurrabant. hi aut ualde semper
Victoriam desiderabant tripodē pro fabre facto.
Neq; Vlysses poterat mouere terraq; admouere.
Neq; Ajax poterat. fortis autem tenebat uis Vlyssis.
Sed quando iam tedio afficiebant fortes Achiuos,
Iam tunc allocutus est magnus Telamonius Ajax.
Generose Laërtaide sapientissime Vlysse
Vel me sursū tolle. uel ego te. hac aut rursus Ioni oīa cura
Sic dicēs sustulit. doli aut nō oblitus est Vlysses. (Sunt.
Percussit à tergo poplitem assequens. soluit aut genua.
Deiecit autem retro. in autem pectoribus Vlysses
Decidit populi aut iterum admirabaturq; stupebantq;
Secundus iterum sustulit multa tolerans diuus Vlysses,
Mouit autem paululum à terra. neq; sustulit.
In autem genu incuruauit. in aut terra deciderunt ambo
Propinqui inter se. deturpati sunt autem puluere.
Et tertio rursus surgentes luctati fuissent,
Nihil Achilles ipse surrexisset & prohibuisset.
Non amplius contendite. neq; terrimini malis.

kk iij

I L I A D I S

Victoria aut̄ ambobus, premia aut̄ equalia accipientes
Ite, ut & alij certent Achiui.

Sic dixit. hi aut̄ huic ualde quidē audiuerunt & parue
Et abstergentes puluerem induerunt uestes. (runt:

Pelides autem iterum alia ponit uelocitatis premia.

Certamē eorum qui pedū cursu contendere uellēt.
Argenteum cratera fabre factum, sex autem metra
Captebat. at pulchritudine uincebat omnē supra terram
Valde, quoniam Sidones ingeniosi bene confluauerant.
Phoenices autem duxerunt uiri in obscurum pontum.

Steterunt in portibus, Thoanti autem donum dederunt.

Filius autem Priami Lycaonis pretium dedit

Patroclo heroi Iasonides Euneus:

Et hoc Achilles posuit premium sui socij,

Qui leuissimus pedibus uelocibus esset.

Secundo aut̄ rursus bouē posuit magnū & pingue adipe.

Semitalentum autem auri ultimo posuit.

Stetit autem rectus & uerbum inter Argiuos dixit.

Surgite qui & huius certaminis expertimini.

Sic dixit. Prodiit autem statim Oileus uelox Aiax.

Cum hoc Vlysses multi consilij. postea aut̄ Nestoris filius

Antilochus. hic. n. rursus iuuenes pedibus oēs uincebat.

Steterunt aut̄ in ordine. ostendit aut̄ terminum Achilles.

His aut̄ à carcerib⁹ extēsus est cursus. celeriter aut̄ postea

Exiuit Oiltades. post autem iuit diuus Vlysses,

Propē ualde. sicut quando quedam mulieris pulchræ

Pectoris est nauicula quam bene ualde manu explicat

Subtegmen extrahens ad licium: propē autem tenet

Pectus. sic Vlysses currebat propē. at retro

Uestigia uerberabat pedibus ante puluerē circum fundi.

In autem eius capite fundebat statum diuus Vlysses
Semper celeriter currens. acclamabant aut̄ omnes Achiui
Victoriæ incumbenti. ualde autem festimanti iuebant.
Sed quā iam ultimum perficiebant cursum, statim Vlysses
Precatus est Mineruam glaucopidem suo in animo.
Exaudi Dea. felix mihi fauatrix ueni pedibus.

Sic dixit precans hunc aut̄ exaudiuit Pallas Minerva.
Membra autem fecit leuia: pedes & manus super.
Sed quando iam cito debebant irruere certamen,
Tunc Aiax quidem lapsus est currens. nocuit. n. Minerva
Qua bouū fusus erat simus intersectorū ualde mugietium
Quos in Patroclo mactauit pedes uelox Achilles.
Tunc simo bouino impletus est oreq; naribusq;
Cratera rursus eleuauit patientissimus diuus Vlysses
Postquam uenit præueniens. hic aut̄ bouē accepit illustris
Stetit cornu cum manibus tenens bouis agrestis (Aiax.
Fimum expuens inter autem Argiuos dixit.

Heu certe me laesit Dea pedes que ante
Mater tanquam Vlysi astitit, & auxiliata est.

Sic dixit hi autem omnes in ipso dulciter riserunt.
Antilochus autem iam ultimum exiuit certamen

Ridens: & uerbum in Argiuis dixit.

Sciētibus uobis dico oibus amici quod adhuc & nunc
Immortales honorant natu maiores homines.

Aiax quidem enim me paulo grandior est.

Hic autem prioris generationis. priorumq; hominum.

Morosum senem autem ipsum dicunt esse difficile autem
Pedibus contendere Achiuis, præterquam Achilli.

Sic dixit. laudauit autem pedibus uelocem Pelidem

Hunc autem Achilles uerbis respondens allocutus est.
 Antiloche non quidem tibi cantus dicitur laus.
 Sed tibi semitalentum ego auri addam.
 Sic dicens in manibus ponit. hic autem accepit Letus.
 At Pelides ualde quidem longam lanceam
 Posuit certamen ferens ualde scutum & galeam
 Arma Sarpedontis, quæ et Patroclus abstulerat.
 Stetit autem rectus, & uerbum in Argiuis dixit.
 Viros duos circa hæc iubeamus, qui optimi
 Arma indutos incidens corpus æs capientes
 Inuicem ante multitudinem experiri.
 Vter corruptionem extendens corpus pulchrum
 Tanget aut in uolutionibus perq; arma & nigrũ sanguis
 Huic quidem ego dabo hunc ense argenteum, (nem.
 Pulchrum, threicium: quo quidem Astropæum priuauit.
 Arma autem ambo communia hæc ferant.
 Et eis conuiuium bonum apponemus in tentorijs.
 Sic dixit. prodijt aut postea magnus Telamonius Ajax.
 Post autem Tydides prodijt fortis Diomedes.
 Hi aut postquã igitur utrinq; multitudinis armati sunt
 In medium utrorumq; simul iuerunt prompti pugnare
 Torue aspicientes. stupor autem accepit omnes Achiuos.
 Sed quando iam propè fuerunt inuicem uadentes,
 Ter quidem irruerunt, ter autẽ propè impetum fecerunt.
 Tunc Ajax quidem postea in scutum undiq; æquale
 Percussit: neq; corpus inuenit. impediuit. n. intus thorax.
 Tydides autem postea super scuto magno
 Semper in ceruice percussit splendide lanceæ cuspide.
 Et tunc iam Aiaci timentes Achiui

Certamen te-
lis certantiũ.

Cessantes iusserat præmia equalia accipere.
 At Tydide dedit magnum ense heros
 Cum uagina ferens & bene inciso loro.
 At Pelides posuit discum constatum.
 Quem antea proiecerat magnum robur Eetionis.
 Sed certe hunc interfecit pedibus fortis diuus Achilles.
 Hunc autem duxit in nauibus cum alijs possessionibus.
 Stetit autem rectus, & uerbum in Argiuis dixit.
 Surgite qui & huius præmij experimini.
 Si ei & ualde multum à longe pingues agri
 Habebit ipsum & quinque existentes annos
 Indigens. neq; enim eo indigens ferro
 Pastor neq; arator ibit ad ciuitatem, sed præbebit.
 Sic dixit prodijt autem postea bellicosus Polypoetes,
 Cum hoc Leontei forte robur diuini,
 Cum hoc Ajax Telamoniades, & diuus Epeus.
 Deinceps aut steterunt. discum aut accepit diuus Epeus.
 Misit autem uoluens. riserunt autem omnes Achiui.
 Secundus rursus proiecit Leonteus ranus Martis.
 Tertio rursus proiecit magnus Telamonijs Ajax
 Manu à forti, & supertransiuit signa omnia.
 Sed quando iam discum accepit bellicosus Polypoetes
 Quantum aliquis proiecit uirgam bubuleus uir,
 Quæ adhuc uoluta uolat per boves gregarias.
 Tantum omne certamen superauit. hi autẽ clamauerunt.
 Surgentes autem socij Polypoetæ fortis
 Naues in concauas retulerunt regis præmium.
 At hic sagittarijs ponit sagittarium ferrum.
 Deposuit aut decem quidẽ secures, decem aut securiculas. gittariorum.

Certamẽ dis-
co certantiũ.

Certamen sa-
gittariorum.

I L I A D I S

Malum autem statuit nauis nigrae prora
Longe in harena. ex autem timidam columbam
Tenui filo ligauit pede. cui iussit
Sagittare. qui quidem percuteret timidam columbam
Omnis eleuans secures ad tentorium ferret.
Qui autem filium attingeret auis aberrans:
Minor enim iam ille. hic autem portabit securiculas.
Sic dixit prodijt autem postea uis Teucri regis.
Simul autem Meriones comes bonus idomenei.
Sortes autem in galea area mouebant accipientes.
Teucrus autem primus sorti contigit. statim autem sagittam
Misit fortiter. neque promisit Regi
Agnorum primogenitorum sacrificare gloriosum sacrificium.
Colomba quidem aberrauit. iratus est enim ei hoc Apollo.
At hic funem percussit iuxta pedem ubi ligata erat auis.
Contra autem uinculum fregit amara sagitta.
Hec quidem postea iuit in caelum. hoc autem demissum est
Filium in terram. at conclamauerunt Achiui.
Festiuans autem Meriones extraxit manu
Arcum. at iam sagittam habebat diu sicut direxerat.
Statim autem promisit arcigero Apollini
Agnorum primogenitorum sacrificare inclita Hecatoben.
Alte autem sub nubibus uidit citam columbam:
Hanc hic uolentem sub ala percussit mediam.
Contra autem transiuit telum. hoc quidem retro in terram
Ante Merionem fixum est pedi. at auis
Malo inuidens nauis rostrate
Cruicem suspexit. simul autem pennae dense separatae sunt.
Velox autem ex membris animum uolauit. longe autem ab ipso

Y X X I I I .

263

Decidit. populi autem rursum admirati sunt. stupefacti suntque
Supra autem igitur Meriones secures decem omnes eleuauit.
Teucer autem securiculas portauit concauas in naues.
At Pelides ualde quidem longam hastam.
Lebetemque nouum boue dignum floridum
Posuit in certamen ferens. iaculatores uiri surrexerunt.
Simul quidem Atrides late dominans Agamemnon.
Simul autem Meriones famulus bonus Idomenei.
His autem et locutus est pedibus fortis diuus Achilles.
Atride scimus enim quantum antecellis omnibus,
Et quantum uiribusque et diebus es optimus.
Sed tu quidem hoc premium habens concauas in naues
Vade. at hastam Merioni heroi damus.
Si tu tuo animo uis. iubeo enim ego.
Sic dixit. neque non persuasus est rex uirorum Agamemnon.
Dedit autem Merioni hastam aream. at hic heros
Talthybio praconi dedit perpulchrum premium.

Certamen iaculatorum.

ILIADIS
ARGVMENTVM. Ω. HO-
MERI COMPOSI-
TIONIS.

Ipsius curam habens Hectoris Theism ad Achillem mittit,
vt reddat herois corpus: Irim autem ad Priamum, vt solutio-
nes portans Achilli, cadaver filij accipiat. Hic autem pramif-
sus a Mercurio, & dormire faciens Græcos custodes, vadit ad
Achillem: & precans ipsum accipit filium: & reportans ad ciui-
tatem sepelit: & in ipso coenam agit.

Ω. XXIIII.
ILIADIS. Ω. HOMERI
COMPOSITIONIS.

264

Omega, Priamus mortuum filium accipiens, dona de-
dit Achilli.

Olutum est autem certamē populi au-
tem veloces in naue singuli
Fusi sunt ire, hi quidem coenæ curam
habebant,

Somniq; dulcis delectari, at Achilles
Elebat dilecti amici recordans, neq; ipsum somnus
Accepit omnia domans, sed uertebatur huc & illuc
Patrocli desiderans uirilitatemq; & robur bonum,
Et quot tolerauerit cum ipso, & passus sit dolores,
Virorumq; bella, periculosasq; undas subiens.
Horum recordans molles lachrymas fundebat.
Aliquando in latera iacens, aliquando autem rursus
Supinus, aliquando aut pronus, tunc autē rectus surgens
Volutabatur tristās ad littus maris, neq; aut ipsū Aurora
Apparens latuit supra mareq; littoraq;
Sed hic postquam iunxit sub curribus ueloces equos,
Hectora autem ad trahendum ligauit currum post,
Ter autē trahens circum sepulchrum Menœtiade mortui
Rursus in tentorio quieuit, Hectora autem liquit
In puluere extendens ante supinum, huius autem Apollo
Omnem indecentiam expulit corpori uirum miserans
Et mortuum, circum autem ægida omnem operuit
Aurea, ut non ipsum laniat trahens Achilles.

Dij super Hectoris sepultura inter se contendunt.
sic hic quidem Hectora diuinum foedauit iratus.
Hunc autem miserabantur beati Dei inspicientes.
Furari autem hortabantur interpretem Argineccatorem
Tunc alijs quidem omnibus placuit nequaquam Iunoni
Neq; Neptuno, neq; glaucopidi puella.
Sed habebant sic ipsis primum odio erat Ilios sacra,
Et Priamus & populus Alexandri gratia nocuementi,
Qui contempfit Deas qñ eius in mediam aulam iuerant.
Hanc aut laudauit que ei pollicebatur libidinē miseram.
Sed quando iam ex illo duodecīma facta est aurora,
Et tunc immortalibus locutus est illustris Apollo.
Impij estis Dei noxij, nonne quondam uobis
Hector crura cremauit boum, caprarumq; perfectarum.
Hunc nunc non toleratis mortuum existentem saluare,
Sueq; uxori uidere, & matri, & filio suo,
Et patri Priamo, populisq; qui ipsum uelociter
In igne urerent, & exequias præberent.
Sed pernicioso Achilli uultis obtemperare,
Cui neq; ingenium est laudabile, neq; consilium
Flexibile in pectoribus, leo autem tanquam seuia uidet,
Qui postquam magna; ui & superbo animo
Cedens it in oues hominum ut conuiuium accipiat.
Sic Achilles misericordiam quidem abiicit, neq; ei pudor
Est que uiros ualde lædit & iuuat.
Potest quidem aliquis & amicitissimum alium perdere
Vel fratrem uterinum, uel filium.
Sed certe plorans & lamentans negligit.
Patientem enim Parca animum posuerunt hominibus.
At hic Hectora diuinum postquã dilecta anima priuauit.
Equis

Equis suspendens circum sepulchrum socij dilecti
Trahit, non quidem ei pulchrius, neq; melius,
Ne forti existenti succenseamus ei nos:
Insensibilem enim terram uerberat iratus.

Hunc autem irata allocuta est pulchra Iuno.
Sit & hoc tuum uerbum Apollo,
Si iam similem Achilli & Hectori ponitis honorem.
Hector quidem mortalisq; mulieremq; mulsit mamma.
At Achilles est Deæ filius, quam ego ipsa
Nutriuiq; & coalui, & uiro præbui uxorem
Peleo: qui circa cor dilectus fuit immortalibus.

Omnes autem interfuitis Dei nuptijs, in autem tu his
Epulatus es habēs citharā malorū sodalis semper in fide.

Hanc aut respondens allocutus est nubiu congregator
Iuno non iam omnino irascere Deis. (Iupiter.

Non quidem enim honor unus erit, sed & Hector
Dilectissimus est Deis hominum qui in Ilio sunt.
Sic enim mihi, quoniã non aliquid dilectis peccauit donis.
Non enim mihi aliquando ara indignit conuiuio æquali,
Libamentoq; uidoreq; hunc n. sortiti sumus honore nos.
Tamen certe quidem furari permitemus, neq; alicubi est
Clam Achille fortem Hectora, certe enim ei semper
Mater adest simul noctesq; & diem.

Sed si quis accersat Deorum Thetim propè me,
Instanter aliquid ei dicam prudens uerbum, ut Achilles
Dona ex Priamo accipiat, absq; Hectora soluat.

Sic dixit, mota est autem iris uelox nuncians.
In medio autem Sami; & Imbri asperæ
Insiluit nigro ponto, ingemuit autem stagnum.

Home. Ilias.

II

I L I A D I S

Hæc autem plumbo similis in profundum ruit,
Qui in agrestis bouis cornu positus
Vadit sæuis in piscibus mortem ferens.
Inuenit autem in antro cauo Thetim circum alia
Sedebant simul congregata marina Dea hæc autem in me
Flebat mortem sui filij eximij, qui ei debebat (dij)
Corrumpi in Troia fecunda longè à patria.
Propè autem stans allocuta est pedibus uelox Iris.
Surge Theti. uocat Iupiter incorrupta consilia sciens.
Huic autem respondit postea Dea Thetis alba pedes.
Cur me ille iussit maximus Deus. uercor autem
Misceri immortalibus. habeo autem dolores immesos animo.
Vado tamen, neq; uanum uerbū erit quodcumq; dixerit.
Sic facta uelum accepit diua Dearum
Nigrum hoc autem nullum nigrius erat uestimentum.
Perrexit autem ire. ante autem pedibus uenti uelox Iris
Ibat. circum autem ipsas proscinditur unda maris,
Littus autem ascendens in caelum ruit.
Inuenit autem lateonantē Saturnidē. circum autem alij omnes
Sedebant simul congregati beati Dei semper existentes.
Hæc autem apud Iouem patrem sedit. locum dedit Minerua.
Iuno autem aureum pulchrum poculum in manu posuit:
Et letificauit uerbis. Thetis autem porrexit bibens.
His autem uerbis incepit pater utrorum deorumq;
Venisti ad Olympum Dea Theti sollicita,
Dolorem intolerabilem habens in mētibus. scio & ipse.
Sed & sic dico, huius te gratia huc uocaui.
Nouem diebus iam contentio inter immortales orta est
Hæctoris circa cadauer, & Achillē urbiū expugnatorem.

Ω

XXIII.

266

Furari autem hortabatur bonū speculatore Arginecatorem.
Verum ego hanc gloriam Achilli præmitto,
Pudorem & amiciciam tuam in futurum seruans.
Statim ualde in exercitum uade, & filio tuo nuncia,
Iratos esse ei dic Deos. me autem præcipue omnium
Immortalium iratum esse, quod mentibus iratis
Hæctorem habet apud naues rostratas. neq; liberat.
Si quo modo me timet. ab Hæctorem soluat.
At ego Priamo magnanimo Irim mittam
Liberare dilectum filium euntem in naues Achiuorum:
Dona autem Achilli portare que animum letificent.
Sic dixit. neq; non persuasa est Dea Thetis alba pedes.
Iuit autem de Olympi cacuminibus ruens.
Iuit autem in tentorium sui filij in autem igitur hunc
Inuenit grauitè suspirantē. dilecti autem circum ipsum socij
Ruenter laborabant, & parabant prandium.
His autem ouis lanigerus magnus in tentorio mactatus est.
Hæc autem ualde propè ipsum sedit ueneranda mater.
Manuq; ipsum palpitabat: uerbūq; dixit, decq; nominauit.
Fili mi quousque flens & lamentans
Tuum consumis cor nemo. neque cibi
Neque lecti. bonum autem mulieri in amicicia
Misceri. non enim mihi diu uiues. sed tibi iam
Propè adest mors & fatum insuperabile.
Sed me intellige cito. Iouis autem tibi nuncia sum.
Iratos esse dicit Deos se autem præcipue omnium
Immortalium iratum esse quod mentibus iratis,
Hæctorem habes apud naues rostratas. neq; absoluiti.
Sed age iam solue. cadaueris autem suscipe præmia.

ll ij

Iris mittitur
ad Priamū.Iupiter The-
tidi mandata
dat ad Achil-
lem, ut acce-
pto pretio
Hæctorem pa-
tri restituat.

I L I A D I S

Hanc aut rñdens allocutus est pedibus uelox Achilles.
Huc autem ueniat qui pretium ferat, & mortuū auferat:
Si iam prompto animo Olympius ipse iubet.

Sic hi in nauium congregatione materq; & filius
Nulta inter se uerba uelocia confabulabantur.
Irim autem acciuit Saturnides in Ilium sacram.
Vade age Iri uelox linquens pauimentum olympi,
Nuncia Priamo magnanimo Ilium intra
Liberare dilectum filium euntem in naues Achiuorum:
Dona autem Achilli ferre quæ animum lætificent.
Solum neq; aliquis alius simul Troianorum eat uir.
Præco aliquis cum sequatur senior qui regat
Mulos & currum bene rotatum: ac & retro
Exanimem ducat ad urbē quem interfecit diuus Achilles.
Non autem ei mors curæ sit mentibus neq; timor.
Talem enim ei ducem dabimus Mercurium,
Qui ducet donec ducens Achilli applicet.
At postquam duxerit intra tentorium Achillis:
Neq; ipse interficiet. longe alios omnes prohibebit.
Neq; n. est inspiciens neq; inconsideratus neq; scelestus:
Sed ualde accurate supplicatori parcat uiro.

Sic dixit. ruit autem Iris uelox nuncians.
Iuit autem in Priami. inuenit autē clamoremq; luctumq;.
Filij quidem patrem circū sedentes intra aulam
Lachrymis uestes rigabant. hic autem in medijs senex
Totus in ueste coopertus. circū autem multus
Fimus erat capitiq; & ceruici huius senis,
Quem uolutus exercebatur manibus suis.
Filia autem per domum & nurus lugebant.

Horum recordantes qui iam multi & fortes
Manibus sub Argiuorum iacent animas perdentes.
Stetit autem apud Priamum Iouis nuncia, & allocuta est
Paululum dicens. hunc autem tremor accepit membra.

Confide Dardanide Priame mentibus neq; formida.
Non quidem enim tibi ego malum uisura hoc uenio:
Sed bona cogitans. Iouis autem tibi nuncia uenio,
Qui te sine existens ualde curam habet & miseretur.
Redimere te iubet olympius Hectora diuum:
Dona autem Achilli ferre, quæ animum lætificent.
Solum neq; aliquis alius simul Troianorum ueniat uir,
Præco aliquis te sequatur senior qui regat
Mulos & currum benerotatum: ac & retro
Mortuum ducat ad ciuitatē quæ interfecit diuus Achilles.
Neq; tibi mors curæ sit mentibus neq; timor.
Talīs enim tibi dux simul erit comes Mercurius,
Qui te ducet quousq; ducens Achilli propinquet.
At postquam duxerit intra tentorium Achillis,
Neq; ipse interficiet. longe alios omnes inhibebit.
Neq; enim demens neq; inconsideratus neq; scelestus:
Sed ualde accurate supplicatori parcat uiro.

Hæc quidem sic dicens abiit pedibus uelox Iris.
At hic filios currum bene rotatum mulinum
Ordinare iubet. arcam autem ligare in ipso.
Ipse autem in cubiculum descendit odoratum
Cedrinum altum quod pulchra multa capit.
In autem uxorem Hecubam uocauit, dixitq;.
Infelix à Ioue mihi olympius Angelus uenit
Redimere dilectum filium euntem in naues Achiuorum.

Priamus ius-
su Iouis redi-
mendi Hecto-
ris causa ad
Achillis acce-
dit tentoriū.

ILIADIS

Dona autem Achilli ferre quæ animum lætificent.
Sed age mihi hoc dic. quid tibi mentibus uidetur esse.
Valde enim me ipsum robur, & animus iubet,
Illuc ire in naues intra exercitum latum Achiuorum.

Sic dixit lugebat autem mulier, & respondit uerbo.

Hecuba Priamo, ne Achilli se credat suadet.

Hei quo iam tibi mentes iuerunt, quibus antea
lactabas inter homines aduenas & quibus dominaris?
Quomodo uis in naues Achiuorum ire solus
Viri in oculos, qui tibi multosq; & fortes
Filiis interfecit, ferreus tibi animus.
Si enim te capiet & inspiciet oculis
Crudelis & infidus uir, qui non tui miserebitur,
Neq; uerecundabitur. nunc autem lugeamus longe
Sedentes in domo. huic autem sic alibi fatum potens
Nascenti filauit lino, quando ipsum peperit ipsa
Veloces pedibus canes satiare suis procul parentibus
Virum apud fortem, cuius ego medium iecur possem
Comedere applicans. tunc mutua opera fierent
Filij mei: quoniam non ipsum humiliatum interfecit.
Sed causa Troianorum & Troianarum profundi sinus
Stantem, neq; timoris memorem, neq; fuge.

Hanc autem rursus allocutus est senex Priamus diuus,
Non me uolentem ire impedi, neq; mihi ipsa
Auis in domibus mala sis, neque me persuadebis.
Si quidem enim aliquis alius terrestrium iuberet
Vel qui uates sunt diuinatores uel sacerdotes
Mendacium dicerem & separarer magis.
Nunc autem ipse enim audiui Deam & inspexi coram.
Vado & non uanum uerbum erit, si autem mihi Parca

Ω XXIII.

268

Mori apud naues Achiuorum bellicosorum:
Volo, statim enim me interficiet Achilles,
Cum ulnis accipientẽ filium postq; luctum extra amorẽ
Dixit & arcarũ opercula pulchra aperuit. (mitterẽ.
Hinc duodecim quidem per pulchros excepit peplos.
Duodecim autem simplices uestes, totidem autẽ tapetes.
Totidem autem pallia pulchra: totidem in his tunicas.
Auri autem statuens tulit decem omnia talenta.
Extra autẽ duc fulgentes tripodes: quatuor autẽ lebetes.
Extra autẽ poculũ per pulchrũ, quod ei Traces præbuerũt
Legationem ienti magnum miraculum, neq; huic (uirĩ
Pepercit in domibus Senex ualde autem uoluit animo
Redimere dilectum filium. hic autẽ Troianos quidẽ omnes
Porticu à prohibuit uerbis contumeliosis maledicens.

Abite perditĩ flagitiosi, nonne & uobis
Domi inest luctus, quid me uultis curantes?
An igitur est quod Saturnides Iupiter dolores dedit
Filium perdere optimum? at cognoscetis & uos.
Faciliores enim magis Achiuũ iam eritis
Illo interfecto interfici, at ego
Ante euer samq; ciuitatem dirutamq;
Oculis uidere ibo domum inferni intra.

Dixit & sceptro insequeretur uiros, hi autẽ iibãt extra
Festinate Senex, hic autem filijs suis minabatur
Vituperans Helenumq; Parimq;, Agathonemq; diuum,
Panmonemq;, Antiphonemq; uoce bonumq; Politem,
Deiphobumq;, & Hippothoum, & diuum Agauum:
Novem his senex minans iubebat.

Festinate mihi mali filij infames, utinam simul omnes

I L I A D I S

Hectore debuissetis pro uelocibus in nauibus interfici.
Heu me miserum: quoniam genui filios optimos
Troia in lata. horum autē non aliquem dico relictum esse.
Mestoraq; pulchrum & Troilum equis pugnantem,
Hectoraq; qui Deus erat inter uiros. neq; uidebatur
Viri mortalis filius esse, sed Dei. (licti sunt
Hos quidem perdidit Mars. hi autē redarguendi omnes res
Mendacesq; saltatoresq; chorea strepitibus optimi.
Agnorum & hedorum publici raptores.
Non iam mihi currum ordinatis uelocissime,
Hæc; omnia imponentis ut incedam uia.
Sic dixit. hi autem patris timentes minas
Extra quidē currum eleuauerūt bene rotatum mulinum.
Pulchrum nuperfactum: arcem autē ligauerunt in ipso.
Deorsum autem à palo iugum tulerunt mulinum
Buxinum umbicolosum bene ceruicibus aptum. (narū.
Extra autē tulerunt iugi uinculum simul cū iugo nouē ul-
Et hoc quidem bene deposuerunt bene polito in temone
Pede in primo. in autem annulum palo iecerunt.
Ter autē ex utraq; pte ligauerūt circa umbiculū. at postea
Ordinatim ligauerunt. sub cuspidem autem flexerunt.
E cubiculo autem ferentes pulchro in curru
Congregauerunt Hectorei capitis multa dona.
Iunxerunt autē mulos fortium unguarum robustissimos,
Quos quondam Priamo Mysij dederant splendida dona.
Equos autem Priamo subduxerunt iugum quos senex
Ipse habens nutrebat pulchro in praesepio.
Hi quidem iuncti sunt in domibus altis.
Præco & Priamus prudentia mentibus cōsilia habentes.

Propē autem ipsos uenit Hecuba anxio animo.
Vinum habens in manu lenæ dextera,
Aureo in poculo: ut libantes irent.
Stetit autem equos ante, uerbumq; dixit, deq; nominauit.
Cape. liba Ioui patri, & precare domum uenire
Retro ex inimicis uiris priusquam te animus
Mouet in naues me quidem non uolente.
Sed precare tu postea nigrarum nubium Saturnidem
Ideum, qui Troia in tota uidetur.
Pete autem auem uelocem nunciam, quæ ei ipsi
Charissima auium. & cuius potentia est maxima.
Dextram, ut ipsam ipse in oculis intelligens
Hæc fidens in naues eas Danaorum uelocium equorum.
Si autem tibi nō dabit suum nuncium late sonans Iupiter.
Non ego te postea mouens iubeo
Naues in Arginorum ire ualde licet promptum.
Hanc autē respondens allocutus est Priamus speciosus.
O' mulier non quidem tibi hoc cupienti negabo.
Bonum enim Ioui manus eleuare an miserebitur.
Dixit: & ancillam Tamiā mouit senex
Manibus aquam infundere puram. hæc autem adest
Peluim ancilla gutturniumq; simul manibus habens.
Lotus autem poculum accepit suæ uxoris.
Precatus est postea stans media aula. libauit autē uinum
Cælum inspiciens & uociferans uerbum locutus est.
Iupiter pater ex Ida imperans gloriosissime maxime,
Da me in Achillis dilectum uenire & miserabilem.
Mitte autem auem uelocem nunciam, quæ tibi ipsi
Dilectissima auium, & cuius fortitudo est maxima

Tamia ancilla
la Priami.

Dextra ut ipsam ipse in oculis intelligens
 Hac fidens in naues eam Danaorum uelocium equarum.
 Sic dixit precans hunc autem audiuit cōsiliator Iupiter.
 Statim autem aquilam misit perfectissimam uolucrum
 Fuluam uenaticam, quam & Perceon uocant.
 Quanta autem alti ianua cubiculi facta est
 Viri diuitis bonae clauis bene compacta,
 Tanta huius utriusque erant pennae. apparuit autem ipsis
 Dextera ruens per ciuitatem. hi autem uidentes
 Letati sunt, & omnibus in mentibus animus gauisus est.
 Eestinus autem senex polito in iuit curru,
 Ex autem egit uestibulo & testudine ualde sonante.
 Ante quidem mule trahebant quatuor rotarum currum,
 Quas Idaeus agebat prudens. at post
 Equi quos senex gubernans flagello imperitabat
 Statim per ciuitatem. amici autem simul omnes sequebantur.
 Multum lugentes tanquam ad mortem existentem.
 Hi autem postquam igitur ciuitate descēderūt, in caput autem iue-
 runt.
 Hi quidem retrogradi ad Ilium redierunt
 Fuij & generi. hi autem non latuerunt late sonantē Iouem.
 In campum apparētes. uidens autem miseratus est senem.
 Statim autem Mercurium filiū dilectum cōtra allocutus est.
 Iupiter ad Mercurium. Mercuri tibi enim maxime dilectissimum est
 Virum sociare. & audisti cui uelis.
 Vade age & Priamum cauas in naues Achiuorum
 Sic ducas, ut non aliquis uideat, neque cognoscat
 Mercurij uir Aliorum Danaorum ante Pelidem ire.
 ga et talaria. Sic dixit, neque nō persuasus est inter nūciū Mercurius.
 Statim postea sub pedibus ligauit pulchra talaria.

Immortalia aurea, quae ipsum ferebant & supra mare
 Et supra immensam terram simul cum flatu uenti.
 Accepit autem uirgam qua uirorum oculos demulcet
 Quorum uult. hos autem rursus & dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens uolauit fortis Mercurius,
 Statim autem in Troiam & Hellespontum iuit.
 Perrexit autem ire iuueni pulchro similis
 Primū incipiēti pubescere cuius gratiosissima pubertas.
 Hi autem postquam igitur magnū sepulchrū praefererūt
 Firmarunt mulosque & equos ut biberent
 In fluuio. iam enim & in crepusculum uenit terram,
 Hunc ex propinquo uidens intellexit praeo
 Mercurium. ad autem Priamum locutus est clamauitque.
 Considera Dardanide prudentis animi opera facta sunt.
 Virum uideo. cito autem nos interfici puto.
 Sed age iam fugiamus in equis. uel ipsum postea
 Genua tangentes rogabimus si miserebitur.
 Sic dixit. con autem seni aius sussum est. timuit autem ualde.
 Recti autem capilli steterunt in languentibus membris.
 Stetit autem stupefactus ipse autem ualde utilis prope ueniens
 Manum senis accipiens interrogauit, & allocutus est.
 Quo pater sic equosque & mulos recta impellis
 Noctem per almam, quando dormiunt homines alij:
 Neque tu timuisti robora spirantes Achiuos,
 Qui tibi inimici & iniusti prope sunt.
 Quorum si quis te uideat uelocem per noctem nigram
 Tantas autem utilitates ducētem qui iam tibi animus esset.
 Neque ipse iuuenis es. senex autem te hic sequitur
 Virum propulsare, quando aliquis prior scuit.

Pili ex tē-
 more surre-
 cti sunt.

I L I A D I S

Sed ego neq; tibi faciam malum & aliud
Te à expellere dilecto autem te patri a similo
Huic autem respōdit postea senex Priamus speciosus.
Sic hæc sunt dilectæ filii sicut dicis.
Sed adhuc aliquis & me Deorum super tenet manum,
Qui mihi talem misit uiatorem obuiare.
Fatalem, qualis iam tu corpore & specie admirabilis
Sapiens esq; animo, beatis autem ex parentibus.
Hunc autē rursus allocutus est interpres Mercurius.
Ita iam hæc omnia senex secundum decens dixisti.
Sed age mihi hoc dic & uere narra.
An aliquo mittis thesauros multos & pulchros
Viros in alienigenas, ubi hi tibi salua maneant.
An iam omnes relinquitis Ilium sacran
Timentes, talis enim uir optimus perijt
Tuus filius, non quidem aliquid pugne abest Achillis.
Huic autem postea respondit senex Priamus speciosus.
Quis autem tu es optime, quibus autem ex es parētibus?
Qui mihi bene mortem interfecti filij dixisti.
Hunc autem rursus allocutus est nuncius Mercurius.
Tentas me senex & interrogas Hæctora diuinum.
Hunc quidem ego ualde multum pugna in gloriosa
Oculis uidi: & bene in nauibus impellens
Arguios interficiebat, diuidens acuto ære.
Nos autem stantes admirabamur, non enim Achilles
Ibat pugnare iratus Atride. (fabricata.)
Huus enim ego comes, una autem duxit nauis accurate
Myrmidonibus autē ex sum, pater autē mihi est Polyctor
Diues quidem hic est, senex autem mihi sicut tu hic.

Mercurius
Priamum ad
Achillem du
cit & redu-
cit.

Ω

X X I I I I .

271

Sex autem ei filij sunt: ego autem septimus sum.
His cum motus sorte sortitus sum huc sequi.
Nunc autem ueni in campum à nauibus, mane enim
Facient circū urbem pugnam bellicosi Achii.
Tristantur enim hi sedentes, neq; possunt
Tenere ruentem bello reges Achiuorum.
Huic autem respōdit postea senex Priamus speciosus.
Si quidem iam famulus Pelidæ Achilles
Es: age iam mihi omnem ueritatem narra.
An adhuc apud naues meus filius, an ipsum iam
Suis canibus membratim incidens proposuit Achilles.
Huic autē rursus allocutus est inter nūcius Mercurius,
O senex nondum hunc canes ederunt, neq; aues.
Sed adhuc ille iacet Achilles apud nauem.
Sic in tabernaculis, duodecimus autem ei dies
Iacenti, neq; in aliquo et corpus marcescit: neq; ipsum uer
Edunt, qui uiros bello interfectos edunt. (mes
Certe quidem ipsum circa sepulchrum sui amici dilecti
Trahit immisericorditer Aurora quando diuina apparet.
Neq; ipsum deturpat diuino ipse inuadens.
Qualiter roscidus iacet, circū autē sanguis lauatus est.
Neq; alicubi fœdatus, simul autē uulnera oīa clausa sunt
Quæcumq; percussa fuerāt, multi autē in ipso ferro impu-
sic curam habent beati Dei filij proprij, (lerant.
Et mortui existētis, quoniam ipsis amicus circa animum.
Sic dixit, gauisus est autem senex, & respondit uerbo.
O fili bonum & fatata dona dare
Immortalibus, quoniā nunquā meus filius si unquam fuit
Oblitus est in domibus Deorum qui Olympum habitant.

I L I A D I S

Idco eius recordati sunt, & in mortis fato.
Sed age iam hoc accipe me à pulchrum poculum
Ipsum liberare. mitte autem me cum Deis
Vt intentorium Pelide perueniam.

Hunc aut rursus allocutus est internūcius Mercurius.
Tentas me senex iuniorē neq; mihi persuadēbis
Qui me iubes dona clam Achille habere.
Hunc quidem ego timeo & uereor ex animo
Prædari, ne mihi malum in futurum fiat.
Tibi autem ego dux & inçlytum Argos irem
Decenter in nauī ueloci pedester sequens.
Non aliquis tibi ducem uituperans pugnet.

Dixit, & irruens ualde utilis currum & equos
Statim flagellum & habenas accepit manibus.
Inspirauit autem equis & mulis fortitudinem bonam.
Sed quādo iam turreſq; nauium & fossam peruenerunt.
Hi autem nuper circa cœnas custodes laborabant.
His autem in somnum fudit internūcius Mercurius
Omnibus. statim autem aperuit portas & amouit seras.
Introduxit Priamumq; & splendida dona in curru.
Sed quando iam in tentorium Pelide peruenerunt
Altum, quod Myrmidones fecerant regi
Ligna abietis incidentes: sed desuper cooperuerant
Lanosum culmen ex prato metentes.
Circum autem ei magnam aulam fecerant regi
Lignis frequentibus. ianuam autem tenebat sola sera
Abiegnā: quam tres quidem claudebant Achii.
Tres autem aperiebant magnam iuncturam portarum
Aliorum hominum: Achilles claudebat & solus.

Ω

XXIII.

273

Iam tunc Mercurius perutilis aperuit serui:
Intro autem duxit inçlyta dona pedibus ueloci Achilli.
Ex equis autem descendit in terram, dixitq;.

O senex certe ego Deus immortalis ueni
Mercurius. tibi enim me Iupiter simul ductorē præbuit.
Sed certe quidem ego iterum discedam neq; Achillis
Oculos uidebo. indignum autem esset
Immortalem Deum. sic mortales amare contra.
Tu autem intrans accipe genua Pelide:
Et ipsi per patrem & matrem bene comatam
Supplica & filium, ut ei simul animum moueas.

Sic igitur dicens abiit ad altum Olympum
Mercurius: Priamus autem ex equis saltauit humum.
Ideum autem illic reliquit. hic autem mansit detinens
Equos multosq; Senex autem rectā iuit domum.
Vbi Achilles sedebat. in autem cum ipsum
Inuenit. socij autem à longe sedebant. huic autem duo soli
Heros Automedonq; & Alcimus ramus Martis,
Ministrabant astantes. tandudum abstinerat cibo
Edens & bibens. adhuc & adiacebat mensa.
Hos aut latuit ingrediēs Priamus magnus. propē aut stās
Manibus Achillis accepit genua, & osculatus est manus,
Graues homicidas. quæ ei multos interfecerat filios.
Sicut autem qñ nocumētum magnū accepit qui in patria
Virum interficiens alium exiuit populum
Viri in diuitis. stupor autem habet inspicientes.
Sic Achilles stupuit uidens Priamum speciosum.
Stupuerunt autem & alij. inuicem autem aspiciebant.
Hunc & supplicans Priamus ad uerbum dixit.

Priamus in-
greditur ad
Achillem.

Priami apud
Achille pre-
ces.

Recordare patris tui Deis similis Achille,
 Talis sicut ego exitioso in senectæ limite.
 Et quidem illum alicubi uicini circum existentes
 Consumunt: neq; aliquis est execrationem & pestem ex-
 Sed certe ille te uiuentem audiens (pellere.
 Letatur in animo, inq; sperat dies omnes
 Videre dilectum filium à Troia uenientem.
 Verum ego ualde infelix, quoniam genui filios optimos
 Troia in lata: horum autem nullum dico relictum esse.
 Quinquaginta mihi erant, qñ uenerunt filij Achiuorum.
 Nouem & decem quidem mihi uno ex uentre erant.
 Alios autem mihi pepererunt in domibus mulieres.
 Horū quidē multorū impetuosus Mars sub genua soluit.
 Qui autē mihi solus erat liberabat aut ciuitatē & ipsos.
 Hunc tu nuper interfecisti pugnans pro patria
 Hectora. huius nunc gratia uenio in naues Achiuorum
 Redempturus à te. fero autem multa dona.
 Sed reuere Deos Achille, ipsumq; misere
 Recordans tui patris, ego autem miserior.
 Perpeffus sum aut qualia nondū aliquis terrestris hō alius
 Viri filiorum interfectoris ad os manum porrigere.
 Sic dixit huic aut patris sub desiderium mouit luctus.
 Tangens autem manum expulit quiete senem.
 Hi autem recordantes hic quidem Hectoris homicida
 Plorabat abunde ante pedes Achillis inuolutus.
 At Achilles plorabat suum patrem, aliquando aut rursus
 Patroclum. horum aut suspirium in domibus mouebatur.
 At postquam luctu satiatus est diuus Achilles.
 Et ei à mentibus uenit desiderium & à membris,

Statim

Statim à folio surrexit: senem autem manu crexit
 Miseratus canumq; caput, canamq; barbam,
 Et ipsum uociferans uerba uelocia allocutus est.
 Ah infelix certe iam multa mala tolerasti tuo in animo:
 Quomodo tolerasti in naues Achiuorum uenire solus,
 Viri in oculos: qui tibi multosq; & bonos
 Filios interfecit: ferreus tibi animus.
 Sed age iam de sede in folio, dolores tamen
 In animo iacere sinamus tristes.
 Non enim aliqua utilitas est frigidi luctus.
 Sicut enim nouerunt Dei miseris mortalibus
 Viuere tristes, ipsi autem sine cura sunt.
 Duo enim Dolia iacent in Iouis limine
 Donorum, qualia dat malorum, alter autem bonorum.
 Cui quidem misceus dat Iupiter gaudens fulgure.
 Aliquando quidem malo hic incidit, aliquando aut bono.
 Cui autem malorum dat, se sum ponit.
 Et ipsum mala fames in terram almam impellit.
 Ambulat autem, neq; Deis honoratus, neq; hominibus.
 Sic quidem Peleo Dei dederunt illustria dona
 Ex natiuitate, omnes enim supra homines ornatus est
 Fortunaq; diuitijsq; dominabatur autem Myrmidonibus,
 Et ei mortali existenti Deam fecerunt uxorem.
 Sed in hoc posuit Deus malum quod ei nulla
 Filiorum in domibus soboles facta est imperantium.
 Sed unum filium genuit cito moriturum, neq; hunc
 Senescens curo: quoniam ualde longe à patria
 Sedeo in Troia teq; persequens & tuos filios,
 Et te Senex quondam quidem audiebamus beatum esse.

Achilles Pria-
mum prostra-
tum erigit.

Dolia duo in
limine Iouis.
alterū bonis,
alterū malis
plenum.

Homo. Ilias.

m m

I L I A D I S

Quantum Lesbos simul beati pauimentū intus cōtinet.
Et Phrigia desuper & hellespontus magnus.
Horum te Senex diuitijsq; & filijs aicunt ornatū fuisse.
Verum postq̄ tibi nocumentum hoc duxerunt caelestes,
Semper tibi circa ciuitatem pugnaq; uirorumq; caedes.
Tolera, neq; multum doleas tuo in animo:
Non enim aliquid facies tristatus filio proprio:
Neq; ipsum resuscitabis: quin & malum aliud patieris.
Huc autē respondit postea senex Priamus speciosus.
Neq; me aliquo modo in solio sedere facias Ioue nutritē,
Iacet in tentorijs insepultus, sed cūissime (donec Hector
Solue ut oculis uideam, tu autem suscipe dona
Multa quae tibi ferimus, tu autem his fruaris, & eas
Tuam in patriam terram: quoniam me primum siuisti
Ipsūq; uiuere & uidere lumen solis.
Hūc at̄ torue uidēs allocutus ē pedib; uelox Achilles.
Ne amplius nunc me irrita senex intelligo autē & ipse
Hectora tibi soluere, à Ioue autem mihi nuncia uenit
Mater, quae me peperit filia marini Senis.
Et autem te cognosco Priame mentibus: neq; me lates
Quod Deorū aliquis duxit ueloces in naues Achiuorū.
Non enim tolerasset homo uenire, neq; ualde pubescens
In exercitum: neq; custodes latuisset: neq; seras
Facile aperuisset portarum nostrarum.
Ideo nunc ne mihi magis in doloribus animum moueas,
Ne te senex, neq; ipsum in tentorijs sinerem,
Et supplicem licet existentem. Iouis autē sc̄llam mādāta.
Sic dixit, timuit autem senex, & paruū uerbo.
Pelides aut̄ em domo leo tanquam saltauit ferus,

XXIIII.

174

Non solus: si nul hunc duo comites secuti sunt.
Heros Automedonq; & Alcimus, quos maxime
Honorabat Achilles sociorū post Patroclum mortuum.
Hi tunc sub iugis soluerunt equos, mulosq;.
Intro autem duxerunt praconem Caletora senis,
Deorsum at̄ à sella miserunt bene polito autem à curru
Acceperunt Hectorei capitis multa dona.
Reliquerunt autem duo pallia, benefilatamq; tunicam.
Ut exanimem tegens daret domum ferri.
Ancillas autē euocans lauare iussit, circūmq; ungere
Longe eleuans, ut non priamus uideret filium,
Ne hic quidem tristi corde ira non liberaret
Filium uidens, Achilli autem motus esset dilectus auius:
Et interficeret: Iouis autem falleret mandata.
Hūc aut̄ postq̄ igitur ancille lauarunt & unxerūt oleo;
Circa autem ipsum pallium pulchrū iecerūt & tunicā,
Ipse hunc Achilles lectis in posuit eleuans.
Simul autem socij eleuauerunt bene politum in currum.
Gemuitq; postea, dilectum autem nominauit socium.
Ne mihi Patrocle irascere, si audiens
In inferni existens, quod Hectora diuinum solui
Patri dilecto, quoniam non mihi indecentia dedit dona.
Tibi aut̄ rursus ego & horū partiar quecunq; decet.
Dixit, & in tentorium rursus iuit diuus Achilles:
Sedit autem in solio pulchro unde surrexerat,
Muro altero, ad autem Priamum locutus est uerbum.
Filius quidem iam tibi solutus est Senex ut iussisti.
Iacet autem in lectis, simul autem Aurora apparente
Videbis ipse duceus, nunc autem recordemur coeae.
m m ij

Hectoris cor
pus patri red
ditur, sed so
luto pretio.

I L I A D I S

Etenim pulchri coma Niobe recordata est cibi,
Cui duodecim filij in domibus perierunt:
Sex quidem filia, sex autem filij adolescentes.
Hos quidem Apollo interfecit cum argenteo arcu
Iratu Niobe. has autem Diana sagittis gaudens
ab Apolline Quoniam Latone exuperata est pulchrae genas.
& Diana sa Dixit duo peperisse. haec autem pepererat multos.
gittis cōfixi. Hi autem igitur & duo existentes omnes perdidērunt.
Qui quidem nouē dies iacebant in caede. neq; aliquis erat
Sepelire. populos autem lapides fecit Saturnides.
Hos autem igitur decimo die sepelierunt Dei caelestes,
Haec itaq; cibi recordata est postquā fessa est lachrymans.
Nunc autem in saxis in montibus desertis

Vbi Niobe
sit in saxum
de formata.

In Stpylo ubi dicunt Dearum esse toros
Nympharum, quae circa Acheloum fluunt,
Vbi lapis existens Deis ex dolores patitur.
Sed age iam & nos curremur diuine Senex
Cibo: quoniam iterum dilectum filium flebis.
Ilium in ducens, multum autem lachrymatus tibi erit.
Dixit. & surgens ouem albam uelox Achilles
Mactauit. socij at excoriarūt, & exercebātur bñ secundū
Secueruntq; scitē, infixēruntq; uerubus, (decens
Assaueruntq; rite, traxeruntq; omnia.
Antomedon autem panem capiens distribuit mense
Pulchris in calat his, at carnes diuidit Achilles.
Hi autem in cibos paratos adiacētes manus extendebant,
At postquam potus & cibi desiderium eiecerunt,
Certe Dardanides Priamus admirabatur Achillem,
Quantus erat, qualisq; Deis enim contra similis erat.

Ω

XXIII.

275

At Dardanidem Priamus admirabatur Achilles,
Inspiciens aspectumq; bonum, & uerba audiens.
At postquam delectati sunt inter se aspicientes
Hunc prior allocutus est senex Priamus speciosus.
Dormire facias nūc me citissime Iouis alūne, ut & iā
Somno sub dulci delectemur dormientes.
Nondum enim conuierunt oculi sub palpebris meis:
Ex quo tuis sub manibus meus filius amisit animum.
Sed semper suspiro, & dolores infinitos patior,
Aule in septis inuolutus in fimo.
Nunc iam & cibum comedi, & nigrum uinum
Gutturi imposui. antea quidem nihil comedi.
Dixit. Achilles autem socijs & ancillis iussit
Cubilia in cubiculo ponere, & stragulas pulchras
Purpureas iniicere, sternereq; desuper tapetes:
Vestesq; imponere pilosas desuper induere.
Haec autem iugerunt e domo lumen in manibus habentes:
Statim autem strauerunt duos lectos festinantes.
Hūc autē cauillans allocutus est pedibus uelox Achilles.
Extra quidē iam dormi Senex dilecte, nequis Achuorum
Huc adueniat consiliator, qui mihi semper
Consilia consulunt asidentes ut fas est.
Horum siquis te uidebit uelocem per noctem nigram,
Statim referat Agamemmoni pastori populorum:
Et dilatio solutionis mortui fiet.
Sed age mihi hoc dic & uere narra.
Quot dies expectabis sepelire Hectora diuum:
Ut tandiu ipseq; maneam & populum contineam.
Huic autē respondit postea Senex Priamus speciosus.
m m iij

I L I A D I S

Si quidē iam me uis perficere sepulchrū Hectori diuino:
Sic mihi faciens Achille gratia facies.

Scis enim quō intra ciuitatē clausi sumus. longe autē sylua
Abducere ex monte. ualde autem Troiani timent.

Novem dies quidem ipsum in domibus lugemus:
Decima autem & sepeliemus: conuiuabimurq; populus.
Vndecima autem sepulchrum super ipso faciemus.
Duodecima autem pugnabimus si neceſitas.

Hūc at rursus allocutus est pedibus fortis diuus Achil
Erunt tibi & hęc senex Priame ut tu iubes. (les.
Tenebo enim tantum bellum tempus quantum iubes.

Sic igitur affatus in uola manum Senis
Accepit dexteram. ne quomodo timeret in animo.
Hi quidem igitur in uestibulo domus illic dormierunt
Præco & Priamus multa mentibus consilia habentes.
At Achilles dormiuit conclau tentorij bene compacti.

Hūc aut Briseis adiacebat pulchra genas.
Alij quidem Deiq; & uiri galeati
Dormerunt tota nocte moli domiti somno.
Sed non Mercurium perutilem somnus cepit,
Mouentem in animo quomodo Priamum regem
Nauibus ē mitteret. latens sacros portarum custodes.
Stetit autem super capite. & ipsum ad uerbum dixit.

O senex nō tibi curę est malū. qualiter adhuc dormis
Viros inter hostes. postquam te dimisit Achilles?
Et nunc quidem dilectum filiū soluisſi. multa autē dedisti.
Te autem uiuo & ter tot darent dona.
Filij post relicti: si Agamemnon
Cognoscent ter cognoscent autem omnes Achiiui.

Sic dixit. timuit autē senex præconē aut surgere fecit.
His autem Mercurius iunxit equos mulosq;. ¹
Leuiter autē ipse egit per exercitiū. neq; aliquis cognouit. ²
Sed quando iam uadum uenerunt bene fluentis fluij ³
Xanthi uorticosi. quem immortalis genuit Iupiter. ⁴
Mercurius quidem postea abiit ad altum olympum.
Aurora autē purpurea fundebatur uniuersam in terram. ⁵
Hi autem in ciuitatem impellebant fletuq; suspirioq;. ⁶
Equos. muli autē mortuum ferebant. neq; aliquis alius ⁷
Cognouit ante uiroꝝ. bene cinctarumq; mulierum. ⁸
Sed Cassandra similis aureæ Veneri ⁹
Per gamum in ascendens dilectum patrem cognouit ¹⁰
Stantem in curru. præconemq; urbem clamantem. ¹¹
Hunc autem super mulis uidit iacentem in lectis: ¹²
Plorauitq; postea. clamauitq; totam Per urbem. ¹³

Aspicite Troiani & Troiane Hectora uenientes.
Si quando & uiuo pugna ex redeunte (populo.
Letabimini: quoniā magnū gaudiū ciuitati erat. omniq;
Sic dixit. neq; aliquis illic in ciuitate relictus est uir.
Neq; mulier. omnes enim irretentibilis cepit dolor.
Propē autem concurrerunt portas mortuum ducenti.
Primę hunc uxorq; dilecta & uenerabilis mater
Amplexi sunt in currum benerotatum ruentes.
Tangentes caput. flens autem circumstabat multitudo.
Et iam toto die in Solem occidentem
Hectora flentes plorassent ante portas.
Nisi ē curru Senex populo allocutus fuisset.

Cedite mihi mulis transire. at postea
Satiabimini fletu postquam duxero domum.

Hector in ur
bem refertur.

Sic dixit. hi autem diuisi sunt & cesserunt currui.
 Hi aut postq̄ induxerūt in clytos domos: hūc qd̄ postea
 Tesselatis in lectis posuerunt. apud aut sedere fecerūt cā
 Lamētationibus. excipiūt quiq; suspiriosum cātū, (tores,
 Hi quidē lamentabātur. post aut suspirabant mulieres.
 His autem Andromache albaulnas incepit luctu,
 Hectoris homicide caput in manibus habens.
 Vir ab etate iuuenis perijisti. ualde autem me uiduam
 Reliquisti in domibus. filius autem paruulus uane,
 Quem genuimus tuq; egoq; infelices. neq; ipsum puto
 Pubertatem uenire. prius enim ciuitas hec in arce
 Destruetur. certe enim perijisti custos. quiq; ipsam eandē
 Custodiebas. habes autem uxores & paruulos filios.
 Hæ cito nauibus uehentur concauis,
 Et iam ego cum his. tu autem rursus fili, uel me ipsam
 Sequeris ubi opera indecentia operaberis
 Certans ante dominum impium. uel aliquis Achiuorum
 Iacet manu capiens à turri grauem mortem
 Iratus. cuiuscunq; iam alicubi fratrem interfecit Hector
 Vel patrem. uel & filium. qñ ualde multi Achiuorum
 Hectoris in manibus dentibus acceperunt magnā terrā.
 Non enim mitis erat pater tuus in pugna tristis.
 Hoc & ipsum populi lugent in ciuitate.
 Indicibilem autem parentibus luctum & dolor posuisti
 Hector. mihi autē maxime relictis sunt dolores graues.
 Non enim mihi moriens lectis ex manu extendisti:
 Neq; aliquid mihi dixisti prudens uerbum. cuius semper
 Recordarer. noctesq; & dies lachrymas fundens.
 Sic dixit. post autem suspirabant mulieres.

Hector ab
 uxore & ma
 tre deplora
 tur.

His autem rursus Hecuba uehementi incepit luctu.
 Hector meo animo omnium multo dilectissime filiorum,
 Certe quidem mihi uiuus existens dilectus eras Deis,
 Qui tui curam habuerunt & in mortis Parca.
 Alios quidem enim filios meos pedes uelox Achilles
 Misit aduēdendū quēcūq; acceperat ultra mare idomitū,
 In Sannum. inq; Imbrum & Lemnum infidi portus.
 Tui autem postquam excepit animum acuto are,
 Multum extrahabant sui sepulchrum socij
 Patrocli quem interfecisti. suscitauit aut ipsum. neq; sic.
 Nunc aut mihi roscidus & receter iterfectus in domibus
 Iaces. illi similis quem areiger Apollo
 Suis pijs sagittis in citatus interfecit.
 Sic dixit flens. luctum autem immensum mouit.
 His autem postea Helena tertia ex incepit luctu.
 Hector meo animo leuirum multo dilectissime omnium,
 Certe mihi maritus est Alexander speciosus,
 Qui me duxit ad Troiam. ut inā prius debuisssem perire.
 Iam enim nunc mihi hic uigessimus annus est
 Ex quo illinc ueni & à mea ueni patria.
 Sed nondum tui audiui malum uerbum. neq; stultum.
 Sed si quis me & alijs in domibus dixit
 Leuirum uel cognatarū. uel fratriarū bonas uestes hñtiū
 Vel Soerus (socer autem pater ualde benignus semper)
 Sed tu hunc uerbis admonens cohibebas,
 Tuaq; modestia & tuis lenibus uerbis,
 Hoc te simul fleo. & me in felicem dolens cor.
 Non enim aliquis mihi amplius alius in Troia lata
 Benignus neq; amicus. omnes autem me abhorrent.

Hecuba He
 ctorem deplo
 rat.

Helena He
 ctorem deplo
 rat.

Annus uigesi
 mus aduētus
 Helene ad
 Troiam

ILIADIS Ω XXIII.

Sic dixit flens post autem suspirauit populus multus.
Populos autem senex priamus ad uerbum dixit.
Ducite nunc Troiani ligna ad ciuitatem: neq; aliquid aō
Time Argiuorum multas insidias. certe enim Achilles
Dimittens me sic pollicitus est nigris à nauibus,
Non prius nocere quàm duodecima ueniat Aurora.

Sic dixit. hi autem sub curribus boues mulosq;
Iunxerūt. statim aut̄ postea ante ciuitatē cōgregati sunt
Nonem diebus quidem hi duxerunt immensam materiā.
Hectoris ro- Sed qñ iam decima apparuit lucens mortalibus Aurora,
gus & sepul- Et tunc extulerunt audacē Hectora lachrymas fundētes.
tura. In aut̄ pyra sūma mortuū posuerūt, in aut̄ iecerūt ignē.
Hector nouē Qū aut̄ mane genita apparuit roseos digitos hūs aurora.
dies complo- Tūc circū pyra inelyti Hectoris cōgregatus est populus.
ratus decima Primum quidem pyram extinxerunt nigro uino
demū die hu- Omnem quantum continebat ignis robur. at postea
matur. Offā alba collegerunt fratres socijg;
Lugentes teneræ autem destillabant lachrymæ à genis.
Et hæc auream in urnam posuerunt accipientes:
Purpurcis uelis cooperientes mollibus.
Statim autem in concauam fossam posuerunt. at desuper
Crebris lapidibus strauerunt magnis.
Statim aut̄ signū fuderūt. circū aut̄ speculatores sedebāt
Ne prius irruerent bellicosi Achiui. (passim,
Fundentes autem signum iterum iuerunt. at postea
Bene congregati cōiuati sunt ualde gloriosum cōuiuū
Domibus in priami iouis alumni Regis.
Sic hi constituerunt sepulchrū Hectoris bellicosi.

FINIS HOMERI ILIADIS.

